NAUJASIS MŪSŲ VIEŠPATIES JĖZAUS KRISTAUS TESTAMENTAS.

VERTĖ

VYSKUPAS JUOZAPAS SKVIRECKAS.

KAUNAS 1922.

ŽEMAIČIŲ VYSKUPIJOS
1421 — JUBILIEJUI — 1921
PAMINĖTI

No. 2883.

Imprimatur.

Caunae, 11. augusti 1922.

† Franciscus Epps Samogitiensis.

(L. S.)

Spaudos darbus visomis kalbomis atlieka
Otto Elsner, Berlin S 42.

NAUJOJO TESTAMENTO LEIDĖJŲ ŽODIS.

1921 m. rudenį sukako lygiai pusė tūkstančio metų, kaip Apaštalų Sostas susidarė paskutinę visoje Europoje savo poziciją Dievo Sūnaus valiai ir mokslui skelbti — patvirtino 1417 m. įsteigtąją Žemaičių Vyskupiją.

— Eikite į Žemaičių Žemę, skelbkite ir jiems Evangeliją, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios!

Šitą sukaktį sutikti buvo senai pradėta ruoštis. Jai pažymėti buvo daug sumanymų, tik įvyko tas vienas — šis plačiajai visuomenei skiriamas Naujojo Testamento išleidimas.

Per vyskupijos kunigų susirinkimą, pirmininkaujant Žemaičių Vyskupui Pranciškui Karevičiui jo paties rūmuose, 1920 m. balandžio 25 d. „Tautos" redaktorius kan. Juozas Tumas — Vaižgantas pasiūlijo, šios progos pasigavus, plačiau paskleisti tarp lietuvių Rašytąjį Dievo Žodį.

Čiapat buvęs vyskupas Juozapas Skvireckas apsiėmė per metus visai išnauja išversti pirmai pradžiai Naująjį Testamentą. Susirinkimas tuojau išrinko jam padėjėjus leidimo darbui dirbti, būtent, Žemaičių kunigų Seminarijos Viceerektorių kanauninką Kazimierą Paltaroką ir patį minėtąjį sumanytoją.

Vyskupui Pr. Karevičiui karštai šį sumanymą remiant, susidariusi trijų komisija tuojau ėmėsi darbo. Į mezliavas leidiniui išpradžių buvo maniusi tekviesti kunigus. Jie veikiai pritarė. 422 kunigu susiuntė 133.000 auksinų. Tai patyrę, panoro prisidėti ir pasauliečiai; jie aukų, prenumeratos, palikimų per tuos pat kunigus sudėjo 114.618 auks.

Viso susidarė rimta suma 247.618 a. ir jos būtų užtekę, kad ne pasunkėjusios spausdinimo sąlygos, padidinusios viso leidinio kainą dešimteriopai. Del jų komisija gavo atsisakyti nuo platinimo Šventojo Rašto beveik dykai ir, atsilyginusi už indėlius egzemplioriais savo kaina, kitiems turės parduoti rinkos kaina.

Komisija tad vėl telkiasi Gerb. Dvasiškiją, kad jai padėtų ūmai išparduoti šį leidinį, nes atidavus užtrauktą didelę paskolą, gautuoju pelnu žada išleisti ir Senąjį Testamentą tokiuo pat pavidalu.

Vertimo darbą padirbo vienas Vysk. J. Skvireckas. Kitudu komisijos nariu tepadėjo jam savo patarimais kalbos reikale ir korektūras skaityti. Ir mano šį vertimą būsiant patogiausį šių dienų lietuviui skaityti.

Komisija laiminga yra, ištesėjusi, galų gale, paduoti lietuviams katalikiškąjį Šventojo Rašto vertimą, kurio šviesieji lietuviai senai jau rodės gerokai pasiilgę.

Biblija švietė, kultūrino ir tebekultūrina visą pasaulį, tuo pačiu žygiu vesdama jį išgarymo keliu tiesiai į Mokytojo Rūmus, į laukiamąjį Edeną.

Šios amžinosios Knygų Knygos yra tiesiog mokslų enkiklopėdija, visokiariopos išminties aruodas. Už Šventąjį Raštą nėra ir nebus įvairesnių ir turiningesnių knygų, kur tiek žmonių ir tiek jų veiksmų rodytųsi. Šalia visa to, tai kilniausi žmonių būdą švelninanti poezija.

Daug yra laimėjusios tos tautos, kurios laiku yra supratusios Rašytojo Dievo Žodžio skaitymo naudingumą. Tai ir lietuvių tautą masinkime, kad kuodaugiausia jį skaitytų, šviestųsi ir dorėtų.

Leidimo Komisija.

Turinys.

Pusl.

Naujojo Testamento knygos XV

Šv. Mato evangelija. I. Paslėptas Kristaus gyvenimas. 1. Jėzus sūnus Dovido, sūnus Abraomo, gimęs iš Marijos 1
2. Ką tik gimęs Jėzus jau ieškomas svetimųjų, savųjų gi niekinamas ir persekiojamas 3
3. Jonas Krikštytojas skelbia atgailą 6
4. Kristaus krikštas 7
5. Kristaus gundymas 8
II. Jėzus Kristus žadėtasai Mesijas ir Mesijo karalystės įsteigėjas. 1. Išganytojo pamokslų pradžia 9
2. Kristaus pamokslas nuo kalno 10
3. Jėzaus Kristaus stebuklai Galilėjoje 20
4. Apaštalų užduotis ir jiems duotieji pamokymai 26
5. Jono Krikštytojo liudijimas ir tautos atkaklumas 30
6. Jėzus ir parisiejai 23
7. Prilyginimai apie Mesijo karalystę 37
8. Du atsitikimu, iš katrų pasirodo, jog negana žinoti apie Jėzaus išmintį, kad kas įeitų į jo karalystę 41
III. Ypatingas mokymas apaštalų ir rengimas jų į tarnystę. 1. Išganytojas didžiais stebuklais duoda apaštalams geriau pažinti savo prigimtį ir rodo reikalingumą saugotis parisiejų 43
2. Pažadėjimas Petrui vadovavimo Bažnyčioje. . . 48
3. Kristaus pamokymas apaštalams apie kančią . . 49
4. Pamokymai apaštalams, kaip jie turi elgtis, būdami Bažnyčios vadovais 52
IV. Paskutinės Jėzaus Kristaus dienos ant žemės ir jo atsikėlimas iš numirusių. 1. Iškilmingas Jėzaus įėjimas į Jeruzalę 60
2. Viešpaties ginčai su parisiejais ir Rašto žinovais 62
3. Jėzaus pranašystės apie Jeruzalės sugriovimą ir apie pasaulio pabaigą 70
4. Paskutinė vakarienė ir Kristaus kančia 77
5. Kristaus atsikėlimas iš numirusių ir išsiuntimas apaštalų 87

Šv. Morkaus evangelija. Įžanga: Jonas Krikštytojas ir Dievo Sūnus, Jėzus Kristus 89
I. Jėzaus tarnystė Galilėjoje. 1. Pašaukimas pirmųjų apaštalų, pirmieji Jėzaus pamokslai ir stebuklingi pagydymai 90

Pusl.

2. Pirmieji Rašto žinovų ir parisiejų prieštaravimai Jėzui 92
3. Išrinkimas, mokinimas ir išsiuntimas apaštalų 94
4. Jėzaus kelionės per Galiliejų ir tolesnis mokinimas apaštalų 102
5. Jėzus parodo savo garbę apaštalams ir vėl juos mokina 109
6. Išganytojo pamokymai kelionėje į Judiejų . . . 114

II. Paskutinės Išganytojo dienos ir jo kančia.
1. Jėzus Jeruzalėje prieš savo kančią 117
2. Didelis Kristaus pamokslas apie galą 124
3. Kristaus kančios istorija 126

III. Atsikėlusiojo iš numirusių Kristaus apsireiškimai 134

Sv. Luko evangelija. Prakalba 136

I. Jėzaus kūdikystė ir prisirengimas prie viešojo gyvenimo. 1. Jono Krikštytojo gimimo apreiškimas 136
2. Jėzaus gimimo apreiškimas ir aplankymas Elžbietos 138
3. Jono Krikštytojo gimimas 140
4. Jėzaus Kristaus gimimas 142
5. Jėzaus kūdikystė ir paslėptas gyvenimas . . . 143
6. Jėzaus Kristaus prisirengimas prie viešojo gyvenimo 146

II. Jėzus Galiliejoje. 1. Jėzus Nazarete ir Kapernaume 150
2. Pašaukimas pirmųjų mokytinių ir pagydymas raupsuoto 152
3. Didėjanti parisiejų ir Rašto žinovų neprietelystė prieš Jėzų 153
4. Apaštalų išrinkimas ir pamokslas nuo kalno . 156
5. Šimtininko tarno pagydymas, našlės iš Naimo sūnaus prikėlimas. Jono pasiuntiniai pas Jėzų. Nusidėjėlė patepa Jėzų 158
6. Sėjėjo prilyginimas ir dideli Jėzaus stebuklai . 162
7. Dvylikos apaštalų išsiuntimas, duonos padaginimas, Petro išpažinimas ir Jėzaus atsimainymas ant kalno 166

III. Jėzus kelionėje į Jeruzalę. 1. Kelionės pradžia. Išsiuntimas 72 mokytinių 170
2. Pamokinimai apie meilę ir maldą 173
3. Parisiejų ir įstatymo žinovų neprietelystė . . . 175
4. Išganytojo pamokinimai jo mokytiniams 179

Pusl.

5. Paraginimas daryti atgailą, pagydymas moteriškės subatoje, prilyginimai garstyčių grūdo ir raugo 183
6. Įvairūs pamokinimai 185
7. Prilyginimai apie gailestingumą nusidėjėliams 189
8. Prilyginimai apie turtus 191
9. Dešimts raupsuotų. Apie antrąjį Kristaus atėjimą. Prilyginimas apie parisiejų ir muitininką 195
10. Jėzus Periejos krašte 198

IV. Jėzaus kančia ir prisikėlimas. 1. Iškilmingas įėjimas į Jeruzalę 201
2. Išganytojo ginčai su jo priešais 202
3. Žydų sutartis prieš Jėzų. Paskutinė vakarienė 208
4. Išganytojo sugavimas, teismas ir pasmerkimas mirti 210
5. Jėzus pas Pilotą 212
6. Jėzaus mirtis ant Kalvar jos ir palaidojimas . 214
7. Kristaus prisikėlimas ir žengimas į dangų . . 216

Šv. Jono evangelija. Įžanga: Įsikūnijęs Žodis 220

I. Dieviškosios Jėzaus garbės apsireiškimas jo viešame gyvenime. 1. Jėzus Kristus geros valios žmonių pripažįstamas Dievu. a) Jono Krikštytojo liudijimas apie Jėzų 221
b) Pirmieji Jėzaus mokytiniai ir pirmas jo stebuklas Kanoje 223
c) Jėzus per Velykas Jeruzalėje 225
d) Jėzus Judiejoje 228
e) Jėzus Samarijoje 229
2. Kristaus garbės apsireiškimas vis smarkiau užpuldinėjamas parisiejų. a) Jėzus per Velykas Jeruzalėje 233
b) Stebuklingas duonos padauginimas ir ištyrimas mokytinių tikėjimo pažadėjimu gyvosios duonos 236
c) Jėzus Jeruzalėje per Padangčių šventę 242
d) Pagydymas akło gimusio 250
e) Jėzus bažnyčios pašventimo šventėje Jeruzalėje 255
f) Prikėlimas iš numirusių Lozoriaus 253
3. Galingas Kristaus garbės apsireiškimas jo viešojo gyvenimo pabaigoje 260

II. Išganytojo garbės apsireiškimas jo kančioje ir mirtyje. 1. Kristaus garbės apsireiškimas mokytinių priimamas geru tikėjimu paskutinėje vakarienėje. a) Paskutinė vakarienė 264

Pusl.
b) Jėzaus pamokslas paskutinėje vakarienėje. . . 266
c) Jėzaus pamokslas kelyje į Getsemanio daržą . 270
d) Jėzaus, kaipo vyriausiojo kunigo, malda. . . . 275
2. Kenčiančiojo ir mirštančiojo Kristaus garbės apsireiškimas atmetamas jo priešininkų 277
3. Kristaus garbės apsireiškimas jo prisikėlime iš numirusių 283
Pabaiga 288

Apaštalų darbai. I. Bažnyčios įsikūrimas ir prasiplatinimas Palestinoje ir Samarijoje.
1. Bažnyčia Jeruzalėje 289
2. Stebuklingas Bažnyčios augimas ir sustiprėjimas žydų tarpe 295
3. Jeruzalės krikščionių uolumas ir apaštalų drąsa evangelijos skelbime 299
4. Pirmieji diakonai ir nukankinimas šv. Stepono 303
5. Bažnyčios išsiplatinimas Palestinoje, Samarijoje ir Syrijoje 309
II. Bažnyčios išsiplatinimas tarp pagonių. 1. Bažnyčios pradžia tarp pagonių 315
2. Apaštalų prašalintas ginčas tarp krikščionių iš žydų ir iš pagonių. 322
3. Evangelijos išsiplatinimas Makedonijoje, Achajoje ir Mažojoje Azijoje 331
4. Povilo nelaisvė, padėjusi platintis evangelijai . 346

Laiškas Romėnams. Laiško įžanga: antrašas ir dėkojimas 366
Pagonys stabmeldyste ir kitomis nuodėmėmis nusipelnė sau Dievo rūstybę 367
Taippat žydai del savo nuodėmių kalti Dievo akyvaizdoje ir verti jo rūstybės 369
Žydai ir pagonys, anot šv. Rašto, yra nuodėmėse 372
Tikras teisumas laimėjamas tikėjimu į Jėzų Kristų ir teikiamas tikintiesiems veltui 372
Kad nuteisinimas laimėjamas tikėjimu, liudija Sen. Testamentas 373
Nuteisintieji turi ramybę su Dievu ir garbės viltį 376
Nuteisintieji liuosi nuo nuodėmės vergijos 377
Nuteisintieji paliuosuoti nuo įstatymo tarnystės . 379
Kristuje atgimus.ojo žmogaus laimė 381
Išrinktiesiems nereikia nieko bijoti, nes su jais yra Dievas 384
Žydų netikėjimu nepanaikinti duotieji tikriesiems izraėlitams Dievo pažadėjimai 385

Pusl.
Žydai savo kalčia atstumti nuo jiems žadėtojo išganymo 387
Dievo leistas Izraėlio atstūmimas nebus amžinas 389
Dievo maloningumo ir išminties pagarbinimas . 392
Padorumas religijiniame gyvenime 392
Tikra visų meilė kasdieniniame gyvenime 393
Apie paklusnumą vyresnybėms viešame gyvenime 394
Meilė visumet laikytina 394
Silpnesnieji tikėjimu privalo būti priimami ir šelpiami 395
Apie santykius tarp Povilo ir Romos bažnyčios . 397
Pasveikinimai 399
Iškilmingas Dievo pagarbinimas 401

I laiškas Korintiečiams. Antrašas ir dėkojimas 401
Korinto krikščionys peikiami del jų nesutikimų . 402
Apie nusidėjėlių draugystės vengimą 408
Apie bylas pas pagonų teisėjus 410
Apie paleistuvystės saugojimąsi 411
Apie moterystę ir mergystę 411
Apie stabams paaukotus dalykus ir jų valgymą . 415
Apie moterų apdarą religijiniuose susirinkimuose 420
Apie padorumą meilės pokyliuose 421
Apie šv. Dvasios dovanas ir kaip reikia jomis naudotis 423
Apie būsimąjį teisiųjų prisikėlimą 428
Apie mezliavas Jeruzalės krikščionims. Įvairios žinios ir pasveikinimai 432

II laiškas Korintiečiams. Įžanga. . . . 434
Apaštalas teisina savo pasielgimą 435
Apie apaštalo pareigų vertybę Naujajame Įstatyme 437
Kaip apaštalai eina savo tarnystę. 439
Nuoširdūs įspėjimai korintiečiams 441
Apie aukų rinkimą beturčiams 445
Apaštališkoji šv. Povilo valdžia. 448
Povilo pasigyrimas prieš priešininkus 449
Įspėjimų korintiečiams pabaiga 453

Laiškas Galatams. Laiško įžanga 455
Povilas tikrai Dievo išrinktas Kristaus apaštalas 456
Mozės įstatymas ir evangelija. Krikščionių laisvė 458
Paraginimai ir įspėjimai galatams 463
Laiško pabaiga 465

Pusl.

Dievo ir artimo meilė yra Dievo vaikų žymė. . . 575
Tikėjimo į Jėzų Kristų vaisiai 576
Laiško pabaiga 577

II šv. Jono laiškas 578

III šv. Jono laiškas 579

Katalikiškasis šv. Jūdo laiškas . . 580

Šv. Jono Apreiškimas. Apreiškimo įžanga 583
Pirmasis regėjimas Patmo saloje 584
Laiškai septynioms bažnyčioms 585
Ženklai, kurie bus pirm pasaulio pabaigos. Regėjimų vieta 589
Septyniais antspaudais paženklinta knyga ir Avinėlis 590
Šešių pirmųjų antspaudų atplėšimas 592
Išrinktieji iš Izraėlio ir iš visų tautų 593
Septintojo antspaudo atplėšimas. Šeši pirmieji trimitai 595
Slaptinga knygelė. Du liudytoju 598
Kristaus Bažnyčios kova prieš šetoną: Septintasis trimitas. Moteriškė ir slibinas 600
Jūros žvėris ir žemės žvėris 603
Pranašystė apie gerųjų laimę ir piktųjų bausmes 604
Septynių Dievo rūstybės taurių išliejimas 607
Dievo nutarimų įvykinimas: Babilono pasmerkimas 609
Paskutinė Dievo Žodžio kova prieš slibiną 614
Mirusiųjų teismas ir visų dalykų atnaujinimas . 616
Apreiškimo pabaiga 619

Naujojo Testamento knygos.

Mūsų Išganytojas Jėzus Kristus skelbė dieviškąjį savo mokslą gyvu žodžiu. Ir savo apaštalams jis įsakė tą pat daryti. Jiems jis sakė: Eikite ir mokinkite visas tautas. Skelbkite evangeliją visam sutvėrimui. Jėzui įžengus į dangų, apaštalai ir kiti mokytiniai taip ir darė. Jie ėjo iš vienos vietos į kitą, lankė miestus ir sodžius ir visur gyvu žodžiu pasakojo, ką buvo matę ir girdėję iš Jėzaus Kristaus. Gyvu žodžiu skelbdami išganytojo mokslą, jie praplatino jį tarp žydų ir pagonių ir iš priėmusiųjų tą mokslą sudarė įvairiose vietose atskiras krikščionių draugijas — bažnyčias.

Vėliau apaštalų skelbiamas Kristaus mokslas pradėta rašyti į knygas. Iš tų tai knygų, kurios buvo parašytos šv. Dvasios įkvėpimu, susidarė Naujasis Testamentas, atskirtinas nuo Senojo, susidedančio iš šv. knygų, parašytų pirm Kristaus atėjimo. Pirmosios Naujojo Testamento knygos vadinasi iš graikų kalbos paimtu žodžiu evangelija, t. y. gera ir linksma žinia, naujiena. Bažnyčios priimtų evangelijų ir nuo pat pradžios laikomų šventomis knygomis yra keturios.

Pirmoji evangelija parašyta šv. Mato. Matas, kitu vardu Lėvis, pirm savo pašaukimo buvo muitininkas, t. y. jam buvo pavesta rinkti tam tikrus Romos vyriausybės įsakytus mokesčius nuo prekių. Išgirdęs Jėzaus žodžius: Sek mane, — Matas paliko muitinę, ėjo paskui Išganytoją, buvo jo išrinktas į apaštalus ir pasiliko Jėzaus draugystėje iki jo mirčiai. Paskui, po šv. Dvasios

atsiuntimo, jis draug su kitais apaštalais platino gerą naujieną apie Jėzų Kristų, ką pats buvo matęs ir girdėjęs, Jeruzalėje ir ilgiau tai skelbė Palestinoje žydų tarpe. Žydams jis ypač įrodinėjo, kad Jėzus buvo jiems žadėtasis Mesijas. Ką šv. Matas pradžioje skelbė tik gyvu žodžiu, tai paskui, norėdamas patvirtinti priėmusius Kristaus mokslą žydus tikėjime, išdėstė raštu. Taip atsirado pirmoji evangelija. Ji buvo parašyta žydų kalba apie 41 metus po Kristaus gimimo.

Antrąją evangeliją parašė šv. Morkus. Gimimu jis buvo jeruzalietis. Paties Išganytojo mokytiniu jis nebuvo. Jaunas dar būdamas, Morkus sekė skelbiantį Kristaus mokslą šv. Povilą, paskui buvo šv. Petro palydovas. Su šv. Petru jis nuvyko Romon ir čia, Romos krikščionių prašomas, parašė evangelijos knygą, taip kaip buvo šv. Petro skelbiama. Morkaus evangelijoje aiškiausiai įrodoma, kad Jėzus buvo Dievo Sūnus, kurio mokslas reikia visiems priimti. Ta evangelija, kaip ir kitos N. T. Knygos, buvo parašyta graikų kalba apie 52 m.

Trečiosios evangelijos autorius buvo šv. Lukas. Jis buvo gydytojas, gimimu antiokietis. Iš Antiokijos jį pasiėmė su savim šv. Povilas, kaipo savo apaštališkųjų kelionių draugą; todel ilgai būdamas su šv. Povilu, jis turėjo progos gerai pažinti Povilo skelbiamą Kristaus mokslą. Paskui jis tą mokslą pats išdėstė raštu. Savo parašytą evangeliją šv. Lukas paskyrė visupirma vienam savo mokytiniui, vardu Teofiliui. Vyriausis Luko evangelijos tikslas buvo parodyti, kad Jėzus yra Išganytojas visų žmonių, žydų ir pagonių. Ji parašyta apie 63 metus.

Ketvirtąją evangeliją parašė mylimiausis Jėzaus mokytinis ir apaštalas šv. Jonas. Jis ir jo

brolis šv. Jokūbas buvo Jėzaus pašaukti ir išrinkti į apaštalus vieni pirmųjų. Išganytoją Jonas sekė visur, matė visą jo gyvenimą ir jo darbus. Buvo su juo iki paskutinei valandai ir, Kristui mirštant ant kryžiaus, jis stovėjo draug su jo Motina prie kryžiaus. Kuomet Kristaus mokslas buvo jau labai prasiplatinęs ir pirmosios trys evangelijos parašytos, šv. Jonas pirmojo šimtmečio pabaigoje sudėjo savo evangeliją patvirtinti tikėjime krikščionims Mažojoje Azijoje, kad Jėzus yra žadėtasis Mesijas ir tikras Dievas ir kad tik per jį galima laimėti išganymas.

Trečiosios evangelijos autorius šv. Lukas parašė dar Apaštalų Darbų knygą, kurioje pasakojama apie tai, kaip Kristui įžengus į dangų, buvo jo apaštalų platinamas evangelijos mokslas visame pasaulyje, pradžioje Palestinoje, vadovaujant šv. Petrui, paskui kitose šalyse, besidarbuojant šv. Povilui. Apaštalų darbų knyga buvo parašyta apie 64 metus.

Keturios evangelijos knygos ir Apaštalų darbai sudaro pirmąją Naujojo Testamento knygų dalį. Antroji jo dalis prasideda šv. Povilo apaštalo laiškais.

Šv. Povilas, gimimu žydas iš Kilikijos krašto, pradžioje buvo didelis Kristaus Bažnyčios priešas ir persekiotojas. Norėdamas išnaikinti visus krikščionis, jis ieškojo jų visur ir, gavęs iš Jeruzalės žydų vyresnybės leidimą, keliavo vieną sykį į tolimą Damaską. Kelyje, jau besiartinant jam prie miesto, ūmai apšvietė jį šviesa iš dangaus. Povilas parpuolė ant žemės ir išgirdo Jėzaus balsą, klausiantį, kam jis jį persekiojąs. Pažinęs savo klaidą ir priėmęs šv. krikštą, Povilas pasidarė uoliausis Kristaus mokytinis ir jo mokslo platintojas. Tą mokslą jis nunešė į toli-

miausias Romos valstybės šalis, skelbdamas jį visur gyvu žodžiu ir, reikalui atsiradus, išdėstydamas kaikurias jo tiesas raštu. Taip jis darė ar tai sutvirtindamas labiau tikėjime naujus krikščionis, ar tai atsakydamas į sau prisiunčiamus atskirų bažnyčių paklausimus, ar tai gindamas savo mokslą nuo klaidų. Tokių šv. Povilo rašytų laiškų yra viso 14. Jų vieni rašyti atskiroms bažnyčioms, kaip tai Romos, Korinto, Galatijos, Efezo, Pilypų, Kolosų, Tesalonikos, Žydų; kiti atskiriems asmenims: Timotiejui, Titui, Pilemonui. Visi jie parašyti tarp 52—67 m.

Be šv. Povilo laiškų dar žymią Naujojo Testamento dalį sudaro katalikiškieji laiškai. Vadinasi jie katalikiškais, t. y. visuotiniais, nes paskirti ne atskiroms bažnyčioms, bet daugeliui bažnyčių. Pirmas katalikiškasis laiškas parašytas šv. Jokūbo apaštalo, antras ir trečias apaštalų kunigaikščio šv. Petro, trys tolesnieji to paties šv. Jono, kurs yra parašęs ketvirtąją evangeliją, ir paskutinis katalikiškasis laiškas parašytas šv. Jūdo apaštalo.

Naujasis Testamentas baigiasi apaštalo šv. Jono Apreiškimo knyga. Pavadinta ji Apreiškimu, nes tai yra šv. Jono pranašystė, gauta iš Jėzaus Kristaus apie būsimą jo Bažnyčios likimą visais amžiais, ypač gi pasaulio pabaigoje. Iš Apreiškimo turi paaiškėti visiems tikintiesiems, kad Kristus ir jo Bažnyčia, nors turės įvairiais laikais didžiausių priešų, tačiau galų gale nugalės visus, kas nors ir iškur nors jie būtų. Varguose ir kentėjimuose Bažnyčia igys tik naujo skaistumo. Apreiškimas patvirtina Kristaus pažadėjimą, kad jo Bažnyčia pastatyta ant uolos ir pragaro vartai jos nenugalės, ir parodo, kaip kova ir nugalėjimas įvyks. Todėl visi ištikimieji Bažnyčios nariai neprivalo pabugti net didžiausių persekio-

jimų ir laukti ištvermingai jiems skirtosios laimės. Parašytas Apreiškimas pirmojo šimtmečio gale.

Visos aukščiau išvardintos knygos, sudarančios Naująjį Testamentą, buvo Kristaus Bažnyčios priimtos, kaipo šv. Dvasios įkvėpti raštai, kuriuose yra neišsemiamas katalikų tikėjimo tiesų ir doros dėsnių šaltinis. Tačiau jų atsiradimas nepanaikino reikalo ir toliau skelbti Kristaus mokslą gyvu žodžiu. Kaip buvo daroma nuo pat pradžios, taip darėsi visais laikais ir daroma iki šiai dienai. Išganytojo mokslas apaštalų įpėdinių — šv. Tėvo, vyskupų ir jų padėjėjų kunigų — tebeskelbiamas ir dabar gyvu žodžiu. Klausydamies žmonės išmoksta to mokslo. Bet kaip pirmaisiais Bažnyčios laikais rašytas Naujojo Testameno žodis turėjo priminti jo skaitytojams, kas buvo girdėta, ir sustiprinti jų tikėjimą, taippat ir šiandien Šv. Raštas, išverstas į daugybę viso pasaulio kalbų, duodamas tikintiesiems skaityti.

Skaityti šiandien jis reikia gal labiau kaip kitados suvargusiems žemės vaikams, į kurių apkartusias širdis taip daug iš visur piliama neapykantos nuodų. Skaitydami Naująjį Testamentą, Evangeliją, jie ras savo negaliai reikalingo gydyklo. Nes kaip visas Išganytojo įvykintas žmonijos atpirkimas yra dieviškosios meilės darbas, taip Šventasis Raštas yra Dievo meilės žodis. Išganytojas sakė: Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apkrauti, ir aš jus atgaivinsiu (Mato 11, 28). Taigi, ir jūs, šių dienų pavargėliai, prisiartinkite prie rašytojo Dievo meilės žodžio, atverkite jam savo širdis, ir jis jus atgaivins.

ŠV. MATO EVANGELIJA.

I. Paslėptas Kristaus gyvenimas.

1. Jėzus sūnus Dovido, sūnus Abraomo, gimęs iš Marijos.

1. [1] Knyga giminės Jėzaus Kristaus, sūnaus Dovido, sūnaus Abraomo.

[2] Abraomui gimė Izaokas, Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui gimė Jūdas ir jojo broliai; [3] Jūdui gimė Parėsas ir Zara iš Tamaros, Parėsui gimė Esronas, Esronui gimė Aramas; [4] Aramui gimė Aminadabas, Aminadabui gimė Naasonas, Naasonui gimė Salmonas, [5] Salmonui gimė Boozas iš Raabos; Boozui gimė Obedas iš Rutos, Obedui gimė Jėsė, Jėsei gimė karalius Dovidas. [6] Karaliui Dovidui gimė Saliamonas iš tos, kuri buvo Urijo pati. [7] Saliamonui gimė Roboamas, Roboamui gimė Abijas, Abijui gimė Asa. [8] Asai gimė Jozapatas, Joza-

---

1. (1) Knyga giminės, t. y. Jėzaus Kristaus protėvių sąrašas. Išvardinti čia jie ne visi, tik žymiausieji. Taip jau pirmais Evangelijos žodžiais parodoma, kad Jėzus buvo ištikrųjų tos giminės, iš kurios žadėtasai žydams Mesijas turėjo kilti. — Kristus, žydų kalboje Mesijas (Mašiach), reiškia Pateptasis. Pateptas gi buvo Išganytojas Dievo jam suteiktosios valdžios ir šv. Dvasios malonės pilnybe, taip kaip Senojo Įstatymo kunigai, karaliai ir pranašai buvo patepami šv. aliejumi.

(2) Jūdas . . . Jis buvo ne visuvyriausis Jokūbo sūnus; paminėtas pirm savo brolių, nes iš jo giminės turėjo gimti Išganytojas. Broliai paminėti, nes visi turėjo būti žydų tautos proseneliai. — (5) Iš Raabos Raaba ir Ruta buvo ne žydės. Jų išvardijimu nurodyta, kad Išganytojas turėjo ateiti ne vien žydams, bet visiems žmonėms. — (8) Joramui gimė Ozijas. Ištikrųjų Joramo sūnus buvo Okozijas, Okozijo sūnus buvo Joasas, Joasui gimė Amazijas ir tik Amazijo sūnus buvo Ozijas. Taigi, kaikurie Joramo ainiai tyčia apleisti ir

patui gimė Joramas, Joramui gimė Ozijas. 9 Ozijui gimė Joatamas, Joatamui gimė Akazas, Akazui gimė Ezekijas. 10 Ezekijui gimė Manasas, Manasui gimė Amonas, o Amonui gimė Jozijas. 11 Jozijui gimė Jekonijas ir jojo broliai iškėlimo į Babiloną laikais. 12 Po iškėlimo į Babiloną Jekonijui gimė Salatiėlis, Salatiėliui gimė Zorobabėlis, 13 Zorobabėliui gimė Abiudas, Abiudui gimė Eliakimas, Eliakimui gimė Azoras. 14 Azorui gimė Sadokas, Sadokui gimė Akimas, Akimui gimė Eliudas. 15 Eliudui gimė Eleazaras, Eleazarui gimė Matanas, Matanui gimė Jokūbas. 16 Jokūbui gimė Juozapas, vyras Marijos, iš kurios užgimė Jėzus, vadinamas Kristumi.

17 Taip tat viso nuo Abraomo iki Dovidui keturiolika kartų, nuo Dovido iki iškėlimui į Babiloną keturiolika kartų ir nuo iškėlimo į Babiloną iki Kristui keturiolika kartų.

18 Su Kristaus gimimu buvo taip: Jo motinai Marijai pažadėtai esant Juozapui, anksčiau nekaip juodu susiėjo, pasirodė, kad ji buvo pradėjusi iš šventosios Dvasios. 19 Josios vyras Juozapas, būdamas teisus ir nenorėdamas jos skelbti,

---

lyg-kad išskirti iš Kristaus giminės. Taip padaryta delto, kad jie buvo ainiai sunkiai prasikaltusio Viešpačiui Akabo, kurio duktė Atalija buvo ištekėjusi už Joramo. — (11) Iškėlimo į Babiloną. Žydų karalystė liko visai sugriauta ir žydai iškelti į Babiloniją 598 ar 597 m. pirm Kristaus gimimo. — (16) Juozapas, vyras Marijos... Šv. Matas nerašo, kaip aukščiau, Juozapui gimė Jėzus, bet vadina jį tiktai Marijos vyru, nes Jėzus buvo pradėtas Marijoje stebuklingu būdu iš šv. Dvasios.

(17) Keturiolika kartų. Skaitlinė 14, susidedanti iš dusyk 7, buvo žydų laikoma šventa. Ji tyčia parinkta ir turi parodyti, kad nepaminėtieji Kristaus genealogijos nariai ne užmiršti, bet tyčia apleisti.

(18) Pažadėtai esant, t. y. kada Marija buvo sužieduota su Juozapu ir jau buvo laikoma jo moterimi.

norėjo paleisti ją slapčia. 20 Bet, jam tai bemąstant, štai, Viešpaties Angelas pasirodė jam sapne ir tarė: Dovido sūnau, Juozapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes kas joje gimė, yra iš šventosios Dvasios; 21 ji pagimdys sūnų, tu gi praminsi jį vardu JĖZUS, nes jis išgelbės savo tautą nuo jųjų nuodėmių. 22 Visa tai atsitiko, kad įvyktų, kas Viešpaties pasakyta per Pranašą šiais žodžiais: 23 Štai, mergaitė pradės ir pagimdys sūnų; ir jie pramins jį vardu Emanuėlis, tai reiškia: Dievas su mumis. 24 Pabudęs iš miego, Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties Angelas buvo jam įsakęs. Jis pasiėmė pas save savo žmoną. 25 Bet jos nepažinojo, kol ji pagimdė savo pirmgimį sūnų, ir jis praminė jį vardu Jėzus.

2. Ką tik gimęs Jėzus jau ieškomas svetimųjų, savųjų gi niekinamas ir persekiojamas.

2. 1 Taigi, Jėzui gimus Jūdo Betliejuje karaliaus Erodo dienose, štai, Išminčiai iš Rytų šalies

— (20) Tai bemąstant. Kaip apaštalo šv. Tomo abejonė stiprina mūsų tikėjimą į Jėzaus Kristaus prisikėlimą iš numirusių, taip šv. Juozapo mąstymas stiprina mūsų tikėjimą į stebuklingą Jėzaus Kristaus prasidėjimą iš šv. Dvasios (Jon. Auksab). — Viešpaties angelas: Arkangelas Gabrielis, kurs apreiškė švenč. Panai Jėzaus prasidėjimą. — (21) Jėzus: žydiškai Ješua, reiškia Išganytoją. — (22) Per Pranašą: Izaiją 7, 14. — (25) Nepažinojo jos, kol... Evangelijos rašytojui svarbu buvo tik pažymėti, kad Jėzus buvo gimęs viršprigimtiniu būdu per šv. Dvasią; taigi, jam gana buvo pasakyti, kad Marija pasiliko mergaitė iki Kristaus gimimui. Kaip buvo paskui, reikia sužinoti iš kitur (Auksab). Kad Marija pasiliko mergaitė visuomet, tai mokina mus padavimas ir Bažnyčia. — Pirmgimio. Pirmgimiu senobėje pas žydus vadinosi kiekvienas, kurs gimdavo pirmas savo tėvams, taigi ir vienatinis, kaip šičia.

2. (1) Erodo. Jis buvo kilęs iš Idumiejos, gavo val-

atėjo į Jeruzalę [2] ir sakė: Kame yra gimusis Zydų karalius? nes mes matėme jo žvaigždę Rytų krašte ir atėjome jo pagarbintų. [3] Tai išgirdęs, karalius Erodas nusigando, o draug su juo ir visa Jeruzalė. [4] Jis surinko visus tautos vyriausius kunigus ir Rašto žinovus ir teiravosi jų, kame Kristus turėjęs gimti. [5] Jie jam atsakė: Jūdo Betliejuje, nes taip pranašo parašyta: [6] Ir tu, Betliejau, Jūdo žeme, anaiptol neesi mažiausi tarp vyresniųjų Jūdo vietų; nes iš tavęs kils vadas, kurs valdys mano tautą, Izraelį. [7] Tuomet Erodas, slapčia pasivadinęs Išminčius, rūpestingai iškvotė iš jų tos jiems pasirodžiusios žvaigždės metą. [8] Ir, siųsdamas juos į Betliejų, tarė: Eikite ir rūpestingai klauskitės apie vaikelį; radę gi, duokite žinią man, kad ir aš nuėjęs pagarbinčiau jįjį.

[9] Jie, išklausę karalių, iškeliavo. Ir, štai, žvaigždė, kurią buvo matę Rytų šalyje, ėjo pirm jų, kol atėjus sustojo viršuje vietos, kame buvo vaikelis. [10] Pamatę žvaigždę, jie džiaugėsi labai didžiu džiaugsmu. [11] Įėję į namus, jie rado vaikelį su jo motina Marija ir parpuolę pagarbino

---

džią iš romėnų 39 met. pirm Kristui gimsiant. Taigi, Erodas buvo pirmas ne žydas, kurs buvo žydų karaliumi. — Išminčiai: jie Rytų šalyse užsiimdavo žvaigždžių tyrinėjimu; todel atsiradusi nauja žvaigždė tuojau buvo jų pasergėta. Dievo malonės apšviesti jie suprato, kad ji ženklas laukiamojo pasaulio Atpirkėjo gimimo. — (3) Erodas nusigando: Jis bijo, kad gimęs naujas karalius neatimtų iš jo sosto. — (5) Per Pranašą: Mikėją 5, 7. — (7) Žvaigždės metą. Erodas norėjo iš žvaigždės atsiradimo laiko atspėti, kada gimė kūdikis, kad lengviau jį rastų ir nužudytų. — (10) Jie džiaugėsi: Palaimintas, kieno vadovas yra Dievas! nors eitų sunkiausiu keliu, vienok jis galės džiaugtis, pasiekęs savo kelio galą! — (11) Dovanų: aukso, kaipo karaliui, smilkalų, kaipo Dievui, myros, kaipo mariam žmogui.

jį. Paskui jie atidengė savo turtus ir atnašavo jam dovanų: aukso, smilkalų ir myros. [12] Gavę gi perspėjimą nebeiti atgal pas Erodą, jie kitu keliu sugrįžo į savo šalį.

[13] Jiems atsitolinus, štai, Viešpaties Angelas pasirodė Juozapui sapne ir tarė: Kelkis, imk vaikelį ir jo motiną, bėgk į Aigiptą ir būk tenai, kol tau pasakysiu; nes atsitiks, kad Erodas ieškos vaikelio nužudyti. [14] Jisai atsikėlęs pasiėmė vaikelį ir jo motiną nakčia, iškeliavo į Aigiptą, [15] ir buvo tenai iki Erodas mirė, kad įvyktų, kas Viešpaties pasakyta per pranašą šiais žodžiais: Iš Aigipto aš pašaukiau savo sūnų.

[16] Tuomet Erodas, matydamas, kad jis liko Išminčių apviltas, labai įpyko ir nusiuntęs iššudė visus buvusius Betlíejuje ir visose jo apylinkėse vaikus, pradedant nuo dvejų metų ir jaunesnius, žiūrėdamas laiko, kurį jis buvo iškvotęs iš Išminčių. [17] Tuomet įvyko, kas pasakyta šiais pranašo Jeremijo žodžiais: [18] Girdėta balsas Ramoje, daug verksmo ir klyksmo; tai Rakėlė, apverkianti savo sūnus, ir ji nenori nusiraminti, nes jų nebėra.

[19] Erodui gi mirus, štai, Viešpaties Angelas pasirodė sapne Juozapui Aigipte [20] ir tarė: Kelkis, imk vaikelį ir jo motiną ir eik į Izraėlio žemę; nes mirė, kurie ieškojo vaikelio gyvybės. [21] Jis atsikėlė, ėmė vaikelį ir jo motiną, ir atėjo į Izraėlio žemę. [22] Bet išgirdęs, kad Judiejoje

---

(15) Iki Erodas mirė: Šv. šeimyna pasiliko Aigipte rasi nelabai ilgai, nes Erodas mirė gana greitai (antrais metais po Kristaus gimimo). — Per Pranašą: Ozėją 11, 1.

(18) Ramoje: Taip vadinosi nedidelis miestelis 6000 žingsnių į šiaurę nuo Jeruzalės. — Rakėlė. Taip vadinosi patriarko Jokūbo pati, Aigiptiečio Juozapo motina, todel nemažos Izraėlio dalies prosenelė. — (22) Į Galiliejos šalį. Erodui mirus, Palestina liko padalinta tarp

karaliauja Arkėlajus savo tėvo Erodo vietoje, bijojo tenai eiti ir, perspėtas sapne, pasitraukė į Galiliejos šalį. 23 Atėjęs *gi* gyveno mieste, kurs vadinasi Nazaretas, kad įvyktų, kas pranašų pasakyta: Jį vadins Nazarėnu.

3. Jonas Krikštytojas skelbia atgailą.

3. 1 Anose dienose atėjo Jonas Krikštytojas, sakė pamokslus Jūdiejos tyruose 2 ir kalbėjo: Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti. 3 Nes jis yra tasai, kurs apskelbtas šiais pranašo Izaijo žodžiais: Šaukiančiojo tyruose balsas: Taisykite Viešpaties kelią; darykite tiesius jo takus. 4 Pats *gi* Jonas vilkėjo apdaru iš kupranugario plaukų ir buvo susijuosęs savo strėnas šikšniniu diržu, o jo valgis buvo skėriai ir miško medus.

5 Tuomet pas jį ėjo Jeruzalė, visa Jūdieja ir visa Pajordanės šalis. 6 Jie buvo jo krikštyjami Jordane ir išpažino savo nuodėmes. 7 Bet pamatęs daugelį parisiejų ir sadukiejų, atėjusių į jo krikštą, jis jiems tarė: Angių veisle, kas jus pamokino bėgti nuo ateisiančios rūstybės?

---

jo sūnų: Arkėlajui teko Jūdieja, Galilieja buvo atiduota Erodui Antipui. — (23) Pranašų: Izaijo 11, 1 ir kitų.

3. (1) Anose dienose: kada Jėzus dar tebegyveno Nazarete, 15 Rymo ciesoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais. Vz. Lk. 3, 1. — (2) Arti: nes arti jau Kristus, kurs savo kančia ir mirtimi atidarys uždarytus per nusidėjimą dangaus karalystės vartus. — (3) Izaijo. Vz. Iz. 40, 3.

(5) Jeruzalė...: Jeruzalės, Jūdiejos ir Pajordanės gyventojai. — (7) Parisiejų... Parisiejai — žydų sekta (skyrius) — skyrėsi nuo kitų didesniu, nors tiktai viršutiniu, uolumu ir sergėjimu ne tik Mozės įstatymo, bet taippat daugybės smulkių įsakymų, paimtų iš padavimo. Sadukiejai, kita sekta, laikėsi tiktai Mozės įstatymo; netikėjo tačiau į angelų buvimą, nė į atsikėlimą iš numi-

8 Duokite tat vertingų atgailos vaisių. 9 Ir nesisakykite sau vieni: Tėvą turime Abraomą. Nes aš sakau jums, kad Dievas gali pažadinti Abraomui vaikų iš šitų akmenų. 10 Nes kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies. Taigi, kiekvienas medis, kurs neduoda gero vaisiaus, bus iškirstas ir įmestas į ugnį. 11 Aš, tiesa, krikštyju jus vandenimi atgailai; bet kurs turi po manęs ateiti, yra galingesnis už mane; jo kurpių aš neesu vertas nešti; jis krikštys jus šventąja Dvasia ir ugnimi. 12 Jo vėtyklė jojo rankoje; jis išvalys savo klojimą; ir surinks kviečius į savo kluoną, o pelus sudegins neužgesinama ugnimi.

4. Kristaus krikštas.

13 Tuomet Jėzus atėjo iš Galiliejos į Jordaną pas Joną, kad būtų jo pakrikštytas. 14 Bet Jonas neleido jo, sakydamas: Aš turiu būti tavo pakrikštytas, o tu ateini pas mane? 15 Jėzus gi atsakė ir jam tarė: Leisk dabar; nes taip mums pridera įvykdyti visą teisybę. Tuomet jis jam

---

rusių. — Ateisiančios rūstybės: kuri apsireikš teismo dienoje. — (8) Atgailos vaisių: gerų darbų, kurie yra ženklas tikros atgailos ir grįžimo į Dievą. — (9) Nesakykite...: nes negana būti Abraomo sūnumi tik kūnu, reikia dar turėti tikėjimas ir geri jo darbai, tai yra būti ir dvasia Abraomo sūnumi. — (10) Nes kirvis...: arti jau laikas atstūmimo tų, kurie nedaro gerų darbų. — (11) Bet kurs...: Kristus. — Krikštys...: suteikdamas jums šv. Dvasios malonių, kurios uždegs jūsų širdyse tikėjimą ir Dievo meilės liepsną. — (12) Jo vėtyklė. Vėtyklė čionai reiškia valdžią teisti gyvus ir mirusius. Kaip vėtant atsiskiria kviečiai nuo pelų, taip teismo dienojo bus atskirti geri nuo nedorųjų. Geri gaus dangų; nedorieji pragarą su negestančia ugnimi.

(13) Kad būtų... Kristus norėjo būti pakrikštytas, kad gautų šv. Jono liudijimą ir to liudijimo patvirtinimą iš dangaus. — (15) Mums: man ir tau. — Visą teisybę, t. y. visa, ko Dievas iš mūsų reikalauja. — Leido, t. y.

leido. [16] Pakrikštytas Jėzus tuojau išėjo iš vandens. Ir štai, atsivėrė jam dangus, ir jis matė Dievo Dvasią, nužengiančią, kaip karvelį, ir nusileidžiančią ant savęs. [17] Ir štai, balsas iš dangaus sakė: *Tasai yra mano mylimasai Sūnus, kuriame aš turiu sau pasimėgimo.*

5. Kristaus gundymas.

4. [1] Tuomet Jėzus buvo Dvasios nuvestas į tyrus, kad būtų velnio gundytas. [2] Išpasninkojęs keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis nakčių, po to buvo alkanas. [3] Tuomet gundytojas prisiartinęs jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, sakyk, kad iš šitų akmenų pasidarytų duonos. [4] Jis, atsakydamas, tarė: Parašyta: *Žmogus yra gyvas ne vien duona, bet kiekvienu žodžiu, kurs išeina iš Dievo burnos.* [5] Tuomet velnias paėmė jį į šventąjį miestą, pastatė jį ant bažnyčios viršaus [6] ir jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, pulk žemyn; nes parašyta: *Jis davė savo angelams paliepimų apie tave, ir jie neš tave ant rankų, kad kartais neužsigautumei sau kojos į akmenį.* [7] Jėzus jam tarė: Taippat parašyta: *Negundysi Viešpaties, savo Dievo.* [8] Velnias vėl paėmė jį į labai aukštą kalną, parodė jam visas pasaulio

---

pakrikštijo. — (16) Kaip karvelį: karvelio pavidale. — (17) Balsas ... Čionai apsireiškė visa švenč. Trejybė: buvo girdėtas Dievo Tėvo balsas; Dievo Sūnus priėmė krikštą; šv. Dvasia nužengė ant jo karvelio pavidale.

4. (1) Dvasios: šventosios Dvasios. — (2) Buvo alkanas. Iš to aiškiai pasirodo, kad Išganytojas, būdamas Dievas, buvo tikrai ir žmogus. — (3) Gundytojas: piktoji dvasia. — (4) Parašyta: 5 Moz. 8, 3. — Ne vien duona... Dievas gali palaikyti žmogaus gyvybę ne tiktai žemišku penu, bet ir kokiuo tik nori kitu būdu. — (5) Miestą: Jeruzalę. — (6) Parašyta: Ps. 90, 11. — (7) Taippat parašyta: 5 Moz. 6, 16. Kas be priežasties reikalauja iš Dievo stebuklų, tas jį gundo, nes lyg kad

karalystes ir jųjų garbingumą ir jam tarė: Aš visa tai tau duosiu, jei parpuolęs pagarbinsi mane. 10 Tuomet Jėzus jam tarė: Eik šalin, šetone! Nes parašyta: Viešpatį, savo Dievą, tegarbinsi ir jam vienam tetarnausi. 11 Po to velnias paliko jį; štai, prisiartino angelai ir tarnavo jam.

II. Jėzus Kristus žadėtasai Mesijas ir Mesijo karalystės įsteigėjas.

1. Išganytojo pamokslų pradžia.

12 Jėzus išgirdęs, kad Jonas buvo išduotas, pasitraukė į Galilieją 13 ir, palikęs Nazareto miestą, atėjo ir gyveno Kaparnaume pajūryje Zabulono ir Neftalio ribose, 14 kad įvyktų kas pasakyta pranašo Izaijo: 15 Zabulono žemė ir Neftalio žemė, jūros pakelė, Užjordanė, pagonių Galilieja, 16 tauta, sėdinti tamsybėje, matė didžią šviesą ir sėdintiems mirties šešėlio šalyje užtekėjo šviesa. 17 Nuo to laiko Jėzus pradėjo mokinti ir sakyti: Darykite atgailą, nes dangaus karalystė arti.

18 Eidamas išilgai Galiliejos jūros, Jėzus pamatė du brolius, Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolį Andriejų, leidžiančius tinklus į jūrą,

---

reikalauja vis naujų įrodymų Dievo visagalybės. — (10) Nes parašyta: plg. 5 Moz. 5, 13.

(12) Buvo išduotas: Erodui ir įmestas į kalėjimą. — (14) Izaijo: Vz. Iz. 9, 1. 2. — (15) Jūros pakelė: šalis prie kelio, kuriuo einama jūros linkon. Neftalio kraštas pavadintas jūros pakele, nes per ją ėjo kelias iš Syrijos į vakarus prie Tarpžemio jūros. — Užjordanė: Perėjos kraštas anapus Jordano, kuriame Jėzus ne vieną kartą sakė pamokslus. — Pagonių Galilieja, t. y. pagonių apskritis, šiaurinė Palestinos dalis arčiau Syrijos ir Penikijos.

(18) Vadinamą Petru: kurs paskiau gavo vardą

(nes juodu buvo žvejai), [19] ir tarė jiedviem: Eikita paskui mane; aš padarysiu, kad judu būtumėta žvejai žmonių. [20] Juodu, tuojau palikę tinklus, sekė jį. [21] Eidamas iš čia toliau, jis pamatė kitu du broliu, Zebediejaus sūnų Jokūbą ir jo brolį Joną laive draug su jųdviejų tėvu Zebediejum, betaisančius savo tinklus, ir pavadino juodu. [22] Juodu gi, tuojau palikę tinklus ir tėvą, sekė jįjį.

[23] Jėzus vaikščiojo po visą Galilieją, mokindamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją ir gydydamas visokią ligą ir visokią negalę. [24] Gandas apie jį pasklido visoje Syrijoje; ir jie nešė pas jį visus sergančius, visokių ligų ir kentėjimų suimtus, velnių apsėstus, mėnesienos liga sergančius ir stabo ištiktus; o jis juos gydė. [25] Jį sekė daug minių iš Galiliejos, iš Dekapolės, iš Jeruzalės, iš Judiejos ir iš Užujordanės.

2. Kristaus pamokslas nuo kalno.

5. [1] Jėzus, matydamas minias, užėjo ant kalno ir, kuomet atsisėdo, prie jo prisiartino jojo mokytiniai. [2] Atvėręs savo burną, jis mokė juos, sakydamas:

[3] Palaiminti beturčiai dvasioje, nes jų dangaus karalystė. [4] Palaiminti romieji, nes jie

---

Petras. — (19) Būtumėta žvejai... Išganytojas čia prisitaiko kalboje prie šaukiamųjų amato; jie turėjo būti apaštalai, gelbėti sielas nuo žuvimo ir vesti jas į dangų.

(23) Karalystės evangeliją: gerą naujieną apie Dievo karalystę. — (24) Mėnesienos liga: puolamąja liga, epilepsimi. — (25) Dekapolės. Tai buvo dešimties miestų sąjunga, daugiausia anapus Jordano.

5. (2) Juos: apaštalus ir susirinkusią minią. — (3) Beturčiai dvasioje: kurie išsižadėjo žemės turtų del Dievo meilės, arba neturi į juos prisirišimo. — (4) Ro-

paveldės žemę. [5] Palaiminti, kurie liūdi, nes jie bus paguosti. [6] Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, nes jie bus pasotinti. [7] Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės gailestingumo. [8] Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą. [9] Palaiminti taikieji, nes juos vadins Dievo vaikais. [10] Palaiminti, kurie persekiojami del teisybės, nes jų dangaus karalystė. [11] Palaiminti, kuomet jums piktžodžiuoja ir persekioja jus, ir meluodami sako visa pikta prieš jus del manęs. [12] Džiaugkitės ir linksminkitės, nes jūsų užmokesnis gausus danguje. Nes taip persekiojo pranašus, kurie buvo pirm jūsų.

[13] Jūs žemės druska; jei druska išdvoks, kuo ji bus sūdoma? Ji daugiau niekam nebetinka, kaip tik išmesti laukan ir žmonėms mindžioti. [14] Jūs pasaulio šviesa. Negali būti paslėptas miestas, pastatytas ant kalno. [15] Taippat nedegama žiburio ir nededama jo po saiku, bet ant žibintuvo, kad šviestų visiems, kurie yra namuose. [16] Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akyvaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą, kurs yra danguje.

[17] Nemanykite, buk aš atėjęs įstatymo ar Pranašų panaikinti; ne panaikinti aš atėjau, bet

---

mieji. Romūs yra kantrieji ir nuolankieji. — Žemę: gyvųjų žemę, t. y. dangaus karalystę, kurios netobūlas vaizdas buvo žadėtoji Palestinos žemė. — (5) Kurie liūdi. Kalbama apie šventą liūdesį del viso piktumo pasaulyje. — (6) Teisybės: tobūlo Dievo valios vykinimo. — (8) Nesuteptos širdies: kurių širdis nesutepta nusidėjimu. — (11) Del manęs: del to kad jūs mano mokytiniai, kad jūs mane mylite.

(13) Druska. Druska sulaiko valgius nuo gedimo. Todel Kristaus apaštalai ir mokytiniai, kaip druska, turi sulaikyti žemę, t. y. žemės gyventojus nuo dvasios puvimo. — (15) Kad šviestų ... Taip primenama apaštalams, kad jie šviestų žmonėms mokslu ir pavyzdžiu. —

įvykdyti. [18] Nes ištikrųjų, aš sakau jums, kolei dangus ir žemė nepraeis, nei viena jota ir nei vienas bruoželis neišnyks iš įstatymo, iki visa įvyks. [19] Taigi, kas panaikintų vieną šitų mažiausių paliepimų ir taip mokintų žmones, bus vadinamas mažiausis dangaus karalystėje; o kas jį laikys ir mokins, tas bus vadinamas didis dangaus karalystėje. [20] Nes aš sakau jums, jei jūsų teisybė nebus pilnesnė, kaip Rašto žinovų ir parisiejų, jūs neįeisite į dangaus karalystę.

[21] Jūs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Neužmuši; kas gi užmuštų, bus smerktinas teisme. [22] Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs pyksta ant savo brolio, bus smerktinas teisme. Kas gi sakytų savo broliui: Raka, bus smerktinas taryboje. O kas sakytų: Beproty! bus smerktinas į pragaro ugnį. [23] Todel, jei tu atnašauji savo dovaną prie altoriaus ir tenai atsimeni, kad tavo brolis turi šį tą prieš tave, [24] palik savo dovaną tenai ties altorium, eik pirma susiderinti su savo broliu, o paskui atėjęs atnašausi savo dovaną. [25] Greitai susitaikink su savo priešininku, kol dar tebesi draug su juo kelyje, kad kartais tavo priešininkas nepaduotų tavęs teisėjui, teisėjas nepaduotų tavęs budeliui, ir kad nebūtumei

---

(18) Nepraeis: nežus. — Jota: mažiausi žydų alfabeto raidė. — (19) Mažiausis: teismo dienoje bus labai pažemintas ir tarp mažiausiųjų paskaitytas.

(21) Girdėjote: skaitant sinagogoje. Plg. 2 Moz. 20, 13. — Teisme: vietiniame teisme, koks buvo kiekviename Palestinos mieste. Plg. 5 Moz. 16, 18. — (22) Taryboje: vyriausioje teismo vietoje Jeruzalėje, kuriai buvo paliktos bylos svarbiausiuose dalykuose. — (25) Kelyje: šiame gyvenime. — Teisėjui: Kristui. — Budeliui: piktajai dvasiai, kuri įvykins teisėjo nutarimą. — Į kalėjimą: į pragarą (Aug.). Kiti supranta čionai skaistyklą (Kipr., Ambr.).

įmestas į kalėjimą. [26] Ištiesų, aš sakau tau, tu neišeisi iš ten, kolei neatiduosi paskutinio skatiko.

[27] Jūs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Nesvetimoteriausi. [28] Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs žiūri į moteriškę, kad jos geistų, jau su ja svetimoteriavo savo širdyje. [29] Jei tavo dešinė akis tave piktina, išlupk ją ir mesk šalin nuo savęs; nes tau geriau, kad vienas tavo narys žūtų, kaip kad visas tavo kūnas būtų įmestas į pragarą. [30] Ir jei tavo dešinė ranka tave piktina, nukirsk ją ir mesk šalin nuo savęs, nes tau geriau, kad vienas tavo narys žūtų, kaip kad visas tavo kūnas būtų įmestas į pragarą. [31] Taippat pasakyta: Kas paleidžia savo pačią, teduodie jai atsiskyrimo raštą. [32] Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs paleidžia savo pačią, išskyrus svetimoterystės priežasti, daro, kad ji svetimoteriauja, ir kas paleistąją veda, svetimoteriauja.

[33] Dar girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Neprisieksi neteisingai, bet atitesėsi Viešpačiui, ką esi prisiekęs. [34] Aš gi jums sakau: kad visai neprisiektumėte nei dangumi, nes tai Dievo sostas, [35] nei žeme, nes tai jo pakojis, nei Jeruzale,

---

(27) Pasakyta: Iš. 20, 14. — (29) Piktina: veda tave į nuodėmę. — Išlupk. Velyk reiktų sau akis išlupti, nekaip nusidėti Dievui. — (31) Pasakyta: Atk. 24, 1. — Atsiskyrimo raštą: kaipo ženklą, kad ne ji pati pametė savo vyrą ir kad galėtų tekėti už kito. — (32) Kiekvienas ... Kristus padarė moterystės ryšį nesutraukomą. Todel Naujajame Įstatyme vyrui nevalia pamesti savo pačios ir vesti kitos, nė moteris, vyro pamesta, negali tekėti už kito. Gali tačiau vedusieji del labai svarbių priežasčių, pvd. del svetimoterystės, persiskirti ir gyventi atskirai.

(34) Visai neprisiektumėte. Išganytojas negina tais žodžiais visai prisiekti, tik gina prisiekas be reikalo. Žydai gindavo tik neteisias prisiekas; prisiekti sutvėri-

nes tai didžio karaliaus miestas. 36 Neprisieksi taippat savo galva, nes negali padaryti nė vieno plauko, kad būtų baltas ar juodas. 37 Bet jūsų šneka tebūna: Taip, taip; ne, ne; kas gi virš to, tai eina iš pikta.

38 Jūs girdėjote, kad buvo pasakyta: Akį už akį ir dantį už dantį. 39 Aš gi jums sakau: Nesipriešinkite piktam; bet jei kas užgavo tave per dešinį skruostą, paduok jam ir kitą. 40 Ir jei kas nori su tavim bylinėtis teisme ir atimti tavo jupą, palik jam ir apsiaustą. 41 Ir kas tave verčia atlikti baudžiavą ant tūkstančio žingsnių, eik su juo ir kitudu. 42 Kas tave prašo, duok jam, ir nuo norinčio iš tavęs pasiskolinti nenusigręžk.

43 Jūs girdėjote, kad buvo sakyta: Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. 44 Aš gi jums sakau: Mylėkite savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus, 45 kad būtumėte vaikai jūsų Tėvo, esančio danguje, kurs leidžia savo saulei užtekėti ant gerųjų ir piktųjų, ir lydina ant teisiųjų ir neteisiųjų. 46 Nes jei jūs mylite tuos, kurie jus myli, kokį turėsite užmokesnį? Argi ir muitininkai tai nedaro? 47 Ir jei jūs sveikinate tik savo brolius, ką jūs viršaus darote? Argi ir pagonys tai nedaro?

---

mais jie nelaikė nusidėjimu. — (37) Iš pikto: kilsta iš negero įpratimo ir linkimo meluoti.

(39) Nesipriešinkite piktam... Aukščiausis tobulumo laipsnis yra nesipriešinti piktadariams. Kristus trokšta, kad taip elgtųsi jo mokytiniai, bet būtinai nereikalauja.

(45) Kad būtumėte vaikai...: kad būtumėte panašūs kaip sūnūs į dangiškąjį Tėvą. — (46) Muitininkai. Taip vadinosi žmonės romėnų pastatyti muitui rinkti. Žydai jų labai nekentė; ir nors tie muitininkai buvo nekartą imami iš pačių žydų tarpo, vienok buvo laikomi didžiausiais nusidėjėliais ir lygiais pagonims. — (47) Ar

48 Būkite tat tobūli, kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas tobūlas.

6. 1 Žiūrėkite, kad savo teisybės nedarytumėte žmonių akyvaizdoje, idant jų būtumėte matomi; kitaip jūs neturėsite užmokesnio pas savo Tėvą, kurs yra danguje.

2 Taigi, duodamas išmaldos, netrimituok ties savim trimitu, kaip kad veidmainiai daro sinagogose ir gatvėse, kad būtų žmonių gerbiami. Ištikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokesnį. 3 Tau gi duodant išmaldos, tegul tavo kairioji nežino, ką tavo dešinioji daro, 4 kad tavo išmalda būtų slaptoje, ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins.

5 Ir kad meldžiatės, nebūkite kaip veidmainiai, kurie mėgsta melstis stovėdami sinagogose ir gatvių kampuose, kad būtų žmonių matomi. Ištikrųjų, sakau jums, jie atsiėmė savo užmokesnį. 6 Tu gi, kada meldies, įeik į savo kambarį ir, užsidaręs savo duris, melsk savo Tėvą slapčia; ir tavo Tėvas, kurs mato slaptoje, tau atsilygins. 7 Melsdamies, daug nekalbėkite, kaip pagonys; nes jie tariasi būsią išklausyti, jei daug kalba. 8 Taigi, nebūkite į juos panašūs, nes jūsų Tėvas žino, ko jums reikia, pirma, nekaip jį prašote.

---

gi ir pagonys ... Kristaus mokytiniai daugiau ir geriau turi daryti už muitininkus ir pagonis; jie turi sekti ne muitininkų ir pagonių pavyzdį, bet paties Dievo.

6. (2) Netrimituok...: nesigirk savo gerais darbais. — Veidmainiai. Veidmainys tas, kurs nori pasirodyti geresnis, neg yra ir neg rūpinasi būti. — Savo užmokesnį: užmokesnį ne Dievo, bet savo, t. y. tokį, kokio ieškojo. — (4) Mato slaptoje: kurs mato labiausiai paslėptus dalykus.

(6) Užsidaręs. Išganytojas negina tais žodžiais viešai melstis; jis liepia visuomet turėti gerą intenciją garbinti Dievą. — (7) Daug nekalbėkite. Ne ilgos maldos čia užginamos, bet maldos, tiktai lūpomis kalbamos, be

9 Taigi, jūs taip melsitės: Mūsų Tėve, kurs esi
danguje; tebūnie tavo vardas švenčiamas. 10 Tea-
teinie tavo karalystė. Tebūnie tavo valia kaip
danguje, taip ir žemėje. 11 Duok mums šiandien
mūsų viršesybinės duonos. 12 Ir atleisk mums mūsų
skolas, kaip ir mes atleidžiame savo skolininkams.
13 Ir nevesk mūsų į pagundą, bet gelbėk mus nuo
pikta. Amen. 14 Nes jei jūs atleisite žmonėms jų
kalčias, ir jūsų dangiškasis Tėvas jums atleis jūsų
nuodėmes. 15 Jeigu gi jūs neatleisite žmonėms,
nė jūsų Tėvas jums neatleis jūsų nuodėmių.
16 Pasninkodami nebūkite paniūrę, kaip veid-
mainiai: nes jie perkreipia savo veidus, kad pa-
sirodytų žmonėms pasninkoją. Ištikrųjų, sakau
jums, jie atsiėmė savo užmokesnį. 17 Tu gi, kada
pasninkoji, pasitepk sau galvą ir nusiprausk sau
veidą, 18 kad ne žmonėms rodytumeis pasninkojąs,
bet savo Tėvui, kurs yra slaptoje; ir tavo Tėvas,
kurs mato slaptoje, atsilygins tau.

19 Nekraukite sau turtų žemėje, kame rūdys
ir kandys gadina ir kame vagys iškasa ir vagia,
20 bet kraukite sau turtus danguje, kame nei rūdys
nei kandys negadina ir kame vagys neiškasa ir
nepavagia. 21 Nes kame tavo turtas, ten ir tavo
širdis. 22 Tavo kūno žiburys tai tavo akis. Jei
tavo akis nepagedus, visas tavo kūnas bus šviesus;

širdies pakėlimo į Dievą. — (13) Ir nevesk ...: duok mums malonės reikalingos pagundoms apgalėti. — (16) Jie perkreipia ... Kad ant veido būtų galima pažinti, jog jie pasninkoja. — (17) Pasitepk ... Patepti galvą aliejumi, nusipraustis veidą buvo pas žydus linksmybės ženklas.

(22) Tavo kūno žiburys ... Kaip žiburys apšviečia ir parodo kelią tamsojo, taip akys parodo kūnui visus dalykus, todel ir vadinasi kūno žiburiu. Jei akys tikros, skaisčios ir sveikos, neapvilktos kokiuo nors nesveikumu, tuomet jos parodo kūnui visus dalykus tokiuos, kokie jie yra; todel duoda visam kūnui tikros šviesos. (Akys

23 bet jei tavo akis netikusi, visas tavo kūnas bus tamsus. Taigi, jei tavyje esanti šviesa yra tamsybė, kaip gi tamsi bus pati tamsybė!

24 Nėvienas negali tarnauti dviem valdovam; nes arba jis vieno nekęs ir mylės kitą, arba vieno laikysis ir niekins kitą. Negalite tarnauti Dievui ir Mamonai. 25 Todel aš sakau jums: Nebūkite bailiai susirūpinę savo gyvybe, ką valgysite, nė savo kūnu, kuo vilkėsite. Ar gi gyvybė ne svarbesnė už valgį ir kūnas už drabužį? 26 Žvilgterėkite į dangaus sparnuočius: jie nesėja, nei pjauna, nei į kluonus nekrauna; ir jūsų dangiškasis Tėvas juos maitina. Argi jūs ne daug daugiau verti kaip jie? 27 Kas gi jūsų gali savo rūpesniu padidinti savo ūgį vienu mastu? 28 Ir kam jūs bailiai rūpinatės drabužiu? Įsižiūrėkite į lauko lelijas, kaip jos auga; jos nesidarbuoja ir neverpia; 29 tačiau aš sakau jums, kad ir Saliamonas visoje savo garbėje nebuvo taip apsivilkęs, kaip viena jųjų. 30 Taigi, jei Dievas taip apvelka lauko žolę, kuri šiandien yra, o rytoj metama į krosnį, kaip gi labiau jus, žmones menko tikėjimo? 31 Nebūkite tat bailiai susirūpinę ir nesakykite: Ką valgysime, ar ką gersime, ar kuo apsidengsime? 32 Nes visų

čionai reiškia širdį.) — (23) Tavyje esanti šviesa: kuri tau duota, kad tave apšviestų. Širdis, kurioje aptemo tikėjimo ir malonės šviesa, nieko nepadarys dėl Dievo.

(24) Dviem valdovam: teisybei ir melui, dorybei ir nuodėmei. — Mamonai: turtams. — (25) Argi gyvybė... Dievas, kurs davė didesnės vertės dalyką, gyvybę, gali duoti ir tai, kas nedaug teverta, drabužių. — (27) Kas gi jūsų... Jei žmogus, nors labiausiai rūpintųsi, negali padidinti savo ūgio, nes tai nuo Dievo pareina, tai nėra ko perdaug rūpintis ir kitais kūnui reikalingais dalykais, nes jų suteiks Dievo apveizda. — (32) Iešką pagonys: perdaug rūpestingai ieško, netikėdami Dievo apveizdai.

tų dalykų labai ieško pagonys. Juk jūsų Tėvas žino, kad visa to jums reikia. 33 Taigi, ieškokite visupirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta. 34 Taigi, nebūkite bailiai susirūpinę rytojumi, nes rytdiena pati savimi rūpinsis. Kiekvienai dienai gana jos vargo.

7. 1 Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami. 2 Nes kokiuo teismu teisiate, tokiuo ir jūs būsite teisiami, ir kokiuo saiku seikėjate, tokiuo bus ir jums atseikėta. 3 Kam gi tu matai savo brolio akyje kriślą ir nematai rąsto savo akyje? 4 Arba kaip gi tu sakai savo broliui: Leisk, aš išmesiu iš tavo akies kriślą, ir, štai, tavo akyje yra rąstas? 5 Veidmainy, pirma išmesk rąstą iš savo akies, o paskui tu matysi, kaip išmesti kriślą iš tavo brolio akies.

6 Neduokite to, kas šventa, šunims ir nemeskite savo perlų ties kiaulėmis, kad kartais jų nesumindžiotų savo kojomis ir apsigręžusios jūsų nesudraskytų.

7 Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite ir rasite; belskite ir bus jums atidaryta. 8 Nes kiekvienas, kurs prašo, gauna, ir kurs ieško, randa ir beldžiančiam bus atidaryta. 9 Arba ar yra jūsų tarpe žmogus, kurs, jei jo sūnus prašytų duonos,

---

7. (1) Neteiskite: be reikalo ir be pamato. — (2) Nes kokiuo... Jei jūs esate gailestingi teisėjai savo artimams, ir jums bus Dievas gailestingas teisėjas ir priešingai. — (3) Kriślą: mažiausią savo artimo kalčią. — Rąsto: didžiausio savo nusidėjimo.

(6) Kas šventa. Kas pašvęsta arba kas pašventina žmones, tai vadinasi šventu, kaip va: sakramentai, Dievo žodis ir tt. — Perlų. Perla reiškia čionai gražumą ir didžią vertybę; *šunimis ir kiaulėmis pavadinti nedori* žmonės, kurių kalbos panašios į šunų lojimą ir kurie, kaip kiaulės, pasinėrę nuodėmių dumbluose.

(7) Bus jums duota: jei jūsų prašymas sutiks su Dievo valia.

paduotų jam akmenį? 10 Arba jei prašytų žuvies, argi paduotų jam žaltį? 11 Jei tat jūs, būdami pikti, mokate duoti savo vaikams gerų davinių, kaip gi daug labiau jūsų Tėvas, kurs yra danguje, duos gėrybių tiems, kurie jį meldžia?

12 Taigi visa, ko jūs norite, kad žmonės jums darytų, ir jūs jiems darykite. Nes tai Įstatymas ir Pranašai.

13 Įeikite per angštus vartus, nes erdvi vartai ir platus kelias, kurs veda į prapultį, ir daug tų, kurie juo eina. 14 Kaip gi angšti vartai ir siauras kelias, kurs veda į gyvenimą, ir maža tų, kurie jį randa!

15 Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių rūbuose, viduje gi yra plėšrieji vilkai. 16 Jūs pažinsite juos ant jų vaisių. Argi kas renka vynuoges nuo erškėčių ar figas nuo usnių? 17 Taip, kiekvienas geras medis duoda gerų vaisių, blogas gi medis duoda blogų vaisių. 18 Geras medis negali duoti blogų vaisių, nė blogas medis gerų vaisių duoti. 19 Kiekvienas medis, kurs neduoda gerų vaisių, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. 20 Taigi, jūs pažinsite juos ant jų vaisių.

21 Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! įeis į dangaus karalystę, bet kas daro valią mano Tėvo, esančio danguje, tas įeis į dangaus karalystę. 22 Daugelis man sakys aną dieną: Viešpatie, Viešpatie! argi ne tavo vardu mes pranašavome, ar ne tavo vardu išvarinėjome vel-

---

(13) Angštus vartus. Angšti vartai, pro kuriuos reikia įeiti į dangaus karalystę, yra Dievo įsakymai.

(15) Netikrų pranašų: kurie nėra Dievo siųsti ir platina klaidingą mokslą, nors iškarto rodosi nekalčiausi. — (16) Ant jų vaisių: ant jų darbų ir ant jų gyvenimo.

(21) Bet kurs daro... Negana tikėti, reikia dar daryti gerus darbus. — (22) Aną dieną: teismo dienoje.

nius ir ar ne tavo vardu daréme daug stebuklų? 23 Tuomet aš jiems išpažinsiu: Aš niekuomet jūsų nepažinau; atstokite nuo manęs, jūs, piktadariai!

24 Taigi, kiekvienas, kurs girdi šituos mano žodžius ir juos daro, bus panašus į išmintingą žmogų, pastačiusį savo namus ant uolos. 25 Lijo lietus, upės patvino, pūtė vėjai, bet jie nesugriuvo, nes buvo pastatyti ant uolos. 26 Ir kiekvienas, kurs girdi šituos mano žodžius, bet jų nedaro, bus panašus į paiką žmogų, kurs pastatė savo namus ant smilčių. 27 Lijo lietus, upės patvino, pūtė vėjai ir puolė ant tų namų, ir jie sugriuvo, o jų griuvimas buvo didelis.

28 Ir atsitiko, kad, Jėzui pabaigus šituos žodžius, minios stebėjosi jo mokslu, 29 nes jis juos mokė, kaip tas, kurs turi valdžios, ir ne kaip Rašto žinovai ir parisiejai.

3. Jėzaus Kristaus stebuklai Galiliejoje.

8. 1 Kuomet jis nužengė nuo kalno, jį sekė daug minių. 2 Ir štai, raupsuotas priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, jei nori, tu gali padaryti mane nesuteptą. 3 Jėzus, ištiesęs ranką, palietė jį ir tarė: Noriu, būk nesuteptas. Ir tuojau jis pagijo iš savo raupsų. 4 Jėzus gi jam tarė: Veiz-

(29) Kurs turi valdžios. Jėzus mokino savo vardu, darydamas tai, ką sakė, ir savo mokslą patvirtindamas stebuklais. Parisiejai tiktai pritaikindavo Įstatymo paliepimus atskiruose atsitikimuose.

8. (2) Raupsuotas: sergąs baisia limpama liga, raupsais (lot. lepra), kurioje žmogus dar gyvas tebebūdamas pradeda pūti. — Pagarbino jį: kaip Dievą, puldamas jam į kojas. — (3) Prisilietė jo. Čionai pasirodė dieviška žmogiško Jėzaus kūno galybė. — (4) Kad niekam nesakytumei: pirm pasirodysiant kunigams, kurie turėjo priedermę (Kun. 16, 2) ištirti ir liudyti apie išgijimą raupsuoto, taippat priimti iš jo įsakytą dovaną aukai.

dėk, kad niekam nesakytumei, bet eik, pasirodyk kunigui ir atnašauk dovaną, kurią yra įsakęs Mozė, jiems paliudyti.

5 Kuomet jis įėjo į Kaparnaumą, prie jo prisiartino šimtininkas ir meldė jį, 6 sakydamas: Viešpatie, mano tarnas guli namie stabo ištiktas ir skaudžiai kankinasi. 7 Jėzus jam tarė: Aš ateisiu ir jį pagydysiu. 8 Bet šimtininkas atsakydamas kalbėjo: Viešpatie, aš nevertas, kad tu įeitumei po mano stogu, bet tark tiktai žodį, ir mano tarnas pasveiks. 9 Nes ir aš esu žmogus po valdžia pastatytas ir turiu po savim kareivių; aš sakau šitam: Eik, ir jis eina; kitam: Ateik, ir jis ateina, ir savo tarnui: Tai daryk, ir jis daro. 10 Girdėdamas tai, Jėzus stebėjosi ir ėjusiems paskui save tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, aš neradau taip didžio tikėjimo Izraelyje. 11 Taigi, aš sakau jums, daugelis iš rytų ir vakarų ateis ir sėsis prie stalo dangaus karalystėje su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu; 12 karalystės gi vaikai bus išmesti laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo. 13 Šimtininkui gi Jėzus tarė: Eik, ir tebūna tau, kaip įtikėjai. Ir tą pačią valandą tarnas pagijo.

14 Po to Jėzus, atėjęs į Petro namus, pamatė jo uošvę gulinčią ir drugio krečiamą. 15 Jis pa-

(5) Šimtininkas: šimto kareivių viršininkas. Jis buvo pagonis. — (10) Aš neradau... Nelygina čionai Išganytojas šimtininko tikėjimo su išrinktųjų asmenų tikėjimu, tik su tikėjimu žydų išviso. — (11) Sėsis... Žydai nepriimdavo pagonių į savo draugystę ir niekuomet nesisėsdavo su jais prie vieno stalo. Kristus gi mokina, kad ir pagonys, priėmę jo mokslą, įgys teisės sėdėti dangaus karalystėje su patriarkais. — (12) Karalystės gi vaikai: žydai, kurie pirmi buvo pavadinti į dangaus karalystę. — Į tamsybes: į pragarą.

(14) Petro namus: buvusius Betsaidos miestelyje, netoli nuo Kaparnaumo.

lietė jos ranką, ir drugys ją pametė; ji atsikėlė ir jiems tarnavo. [16] Atėjus gi vakarui, pas jį atgabenta daug velnių apsėstųjų, ir jis išvarė dvasias žodžiu ir pagydė visus ligonis, [17] kad įvyktų, kas pranašo Izaijo pasakyta šiais žodžiais: Jis ėmė ant savęs mūsų negales ir nešė mūsų ligas.

[18] Matydamas gi aplink save daug minių, Jėzus liepė irtis į anapus ežero. [19] Tuomet vienas Rašto žinovas priėjęs jam sakė: Mokytojau, aš seksiu tave, kur tik tu eisi. [20] Jėzus jam tarė: Lapės turi urvų ir dangaus paukščiai lizdų, žmogaus gi Sūnus neturi kur galvos priglausti. [21] Kitas jo mokytinis jam sakė: Viešpatie, leisk man pirma eiti ir palaidoti mano tėvą. [22] Bet Jėzus jam tarė: Sek mane ir palik mirusiems laidoti jų numirėlius.

[23] Po to jis įžengė į laivelį, ir jo mokytiniai sekė jį. [24] Bet štai, jūroje pakilo taip didelė audra, kad laivelis buvo bangų apipiltas; jis gi miegojo. [25] Jo mokytiniai priėjo prie jo ir pažadino jį sakydami: Viešpatie, gelbėk mus, žūname. [26] Jėzus jiems tarė: Kodel esate bailūs jūs, žmonės menko tikėjimo? Po to atsikėlęs jis davė paliepimą vėjams ir jūrai, ir pasidarė didelė tyla.

---

(18) Ežero: Genezareto ežero, vadinamo taippat jūra. — (20) Lapės. Kas nori Kristų sekti, turi visako išsižadėti, kaip pats Kristus. Tas gi Rašto žinovas ieškojo garbės ir turtų, todel ir netiko į Kristaus mokytinius. — Žmogaus gi Sūnus, t. y. Mėsijas, kurs, būdamas Dievas, tapo žmogumi, gimdamas iš Marijos. — (22) Palik ...: tegul kiti rūpinasi žemiškais dalykais, tu gi pakelk savo širdį į dangiškuosius. Visako reikia išsižadėti, norint gerai tarnauti Dievui. Gailestingas darbas laidoti numirėlį mažesnės yra vertės Dievo akyse, kaip skelbti Evangeliją. — (26) Menko tikėjimo. Apaštalai tiki Jėzų galint juos išgelbėti nuo žūvimo, bet tas tikėjimas menkas, nes jie žadina Kristų iš miego, manydami jį per miegą jais nebesirūpinant.

27 Žmonės gi stebėjosi ir sakė: Kas gi jisai yra, kad vėjai ir jūra jo klauso?

28 Jiems atvykus į anapus ežero į Gerazėnų šalį, jam priešais atbėgo du velnių apsėstu, išėjusiu iš kapų ir taip labai pasiutusiu, kad niekas negalėjo praeiti anuo keliu. 29 Štai, juodu ėmė šaukti, sakydamu: Kas mums darbo su tavim, Jėzau, Dovido sūnau? Ar tu čia atėjai pirm laiko mūsų kankintų? 30 Netoli gi nuo jų buvo didelė kaimenė kiaulių ganykloje. 31 Taigi, velniai meldė jį, sakydami: Jei išvarai mus iš čia, įleisk mus į kiaulių kaimenę. 32 Jis jiems tarė: Eikite. Jie išėję įėjo į kiaules; ir štai visa kaimenė padurmu įsimetė į jūrą ir žuvo vandenyje. 33 Piemenys gi pabėgo ir, atėję į miestą, visa papasakojo, taippat tai, kas buvo atsitikę apsėstiesiems. 34 Ir štai, visas miestas išėjo Jėzui priešais ir, pamatę jį, meldė eiti šalin iš jų ribų.

9. 1 Tuomet, įsėdęs į laivelį, jis persiyrė ir atvyko į savo miestą. 2 Štai, atnešta pas jį stabo ištiktas žmogus, paguldytas patale. Jėzus, matydamas jų tikėjimą, tarė stabo ištiktajam: Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos. 3 Bet štai, kaikurie Rašto žinovai kalbėjo sau

---

(28) Iš kapų. Žydų kapinės paprastai būdavo gana toli už miesto. Laidodavo ne į žemę, tik statydavo mažus namelius, kuriuose tilpdavo keli lavonai, arba iškaldavo uoloje didelį urvą. — (29) Dievo Sūnau. Piktosios dvasios išpažįsta Jėzų esant Dievo Sūnų; jos žino labiau būsiančios vargintos teismo dienoje; kolei ta diena neatėjo, jos nori dar *varginti žmones ir nenori* išeiti iš tų, kurie pateko į jų galią. — (32) Eikite. Kristus yra visų dalykų Viešpats, todel galėjo padaryti su kiaulėmis, ką tik norėjo.

9. (1) Persiyrė: atgal per Genezareto ežerą. — Savo miestą: Kaparnaumą. — (2) Jų tikėjimą: tikėjimą tų,

vieni: Tasai piktžodžiuoja. [4] Jėzus, pamatęs jų mintis, tarė: Kam jūs manote pikta savo širdyje? [5] Kas pigiau sakyti: Tavo nuodėmės tau atleistos, ar sakyti: Kelkis ir vaikščiok? [6] Bet kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint ant žemės valdžios atleisti nuodėmes, tuomet jis tarė stabo ištiktajam: Kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus. [7] Tasai atsikėlė ir nuėjo į savo namus. [8] Matydamos gi tai minios, bijojo ir garbino Dievą, kurs buvo davęs žmonėms tokios valdžios.

[9] Eidamas iš ten toliau, Jėzus pamatė sėdintį muitinėje žmogų, vardu Matą, ir jam tarė: Sek mane. Tasai atsikėlė ir jį sekė. [10] Ir atsitiko, kad, Jėzui už stalo sėdint namuose, štai, daug muitininkų ir nusidėjėlių atėjo ir sėdosi prie stalo draug su juo ir su jo mokytiniais. [11] Tai matydami, parisiejai sakė jo mokytiniams: Kam jūsų mokytojas valgo su muitininkais ir nusidėjėliais? [12] Išgirdęs gi tai Jėzus tarė: Ne sveikiems reikia gydytojo, bet sergantiems. [13] Eikite ir mokinkitės, ką tai reiškia: Aš noriu pasigailėjimo, o ne aukos. Nes aš atėjau ne teisiųjų vadinti, bet nusidėjėlių. [14] Tuomet priėjo prie jo Jono mokytiniai ir sakė: Kodel mes ir parisiejai dažnai pasninkojame, tavo gi mokytiniai nepasninkoja? [15] Jėzus jiems tarė: Argi gali jaunikio

---

kurie atnešė, ir paties ligonies. — (4) Jų mintis. Vien Dievas tegali matyti žmogaus mintis, todel Išganytojas čia parodė, kad jis Dievas.

(9) Matą. Kitas jo vardas buvo Lėvis. — Namuose: Mato namuose, Kaparnaume. — Muitininkų ir nusidėjėlių. *Muitininkų žydai nekentė už tai, kad jie rinkdavo mokesčius romėnams.* Nusidėjėliais vadino visus, kurie nesilaikydavo kokių nors jų apeigų ar papročių. — (13) Aš noriu... Plg. Oz. 6, 6. — (14) Jono mokytiniai: parisiejų prikalbėti ir pamokinti. — (15) Jaunikio...: Kristaus. Jo prieteliai čionai apaštalai. — Bus

prieteliai liūdėti, kolei su jais yra jaunikis? Bet ateis dienos, kuomet jaunikis bus nuo jų atimtas, ir tuomet jie pasninkos. [16] Niekas nededa lopo iš naujo milo ant palaikio drabužio, nes jis atplėštų nuo drabužio jo dalį, ir pasidarytų blogesnė skylė. [17] Nepiliama taippat jauno vyno į senas statines; kitaip statinės plyšta, ir vynas išteka, ir statinės pagenda; bet jaunas vynas piliamas į naujas statines, ir abudu išlieka. [18] Kuomet jis tai jiems kalbėjo, štai, vienas vyresnysis priėjo, pagarbino jį ir tarė: Viešpatie, mano duktė ką tik mirė; bet ateik, padėk ant jos savo ranką, ir ji bus gyva. [19] Atsikėlęs Jėzus sekė jį su savo mokytiniais. [20] Ir štai, moteriškė, dvyliką metų sirgusi kraujo plūdimu, priėjo iš paskos ir prisilietė jo drabužio siūlės; [21] nes ji patí sau viena sakė: Jei aš prisiliesiu tik jo drabužio, pagysiu. [22] Jėzus atsigręžęs ir ją pamatęs, tarė: Pasitikėk, dukter, tavo tikėjimas tave išgelbėjo. Ir tą pačią valandą moteriškė pasveiko. [23] Atėjęs į vyresniojo namus ir pamatęs vamzdininkus ir ūžiančią minią, Jėzus tarė: [24] Atsitraukite, nes mergaitė ne numirus,

---

nuo jų atimtas: kuomet numirs ant kryžiaus. — Pasninkos: bus nuliūdę. — (16) Lopo ... Naujas lopas, prisiūtas prie palaikio drabužio, susitraukia ir greitai atplyšta, padarydamas didesnę skylę, kaip kad buvo pirm susiuvimo. Šitais palyginimais Išganytojas parodo, kad Sen. Įstatymas, duotas per Mozę, nepasiliks visuomet, tik bus duotas Naujas, kurio nepriims parisiejai, nes jie—palaikis drabužis ir senos statinės. — (18) Vienas vyresnysis: vardu Jajiras. — (20) Priėjo iš paskos: nedrisdama stačiai kreiptis į Išganytoją. — (23) Vamzdininkus ir ...: kurie žydų papratimu turėjo apraudoti numirėlį. — (24) Miega: Išganytojas sako, mergaitė mieganti, nes turėjo būti tuojau prikelta, kaip kad žmonės prikelia miegantį. — Po visą aną šalį: visoje žydų žemėje.

bet miega. Jie gi juokėsi iš jo. [25] Kada minia buvo išvaryta, jis įėjo ir paėmė ją už rankos. Ir mergaitė atsikėlė. [26] Gandas apie tai pasklido po visą aną šalį.

[27] Jėzui išten einant toliau, jį sekė du aklu, šaukdamu ir sakydamu: Pasigailėk mudviejų, Dovido sūnau. [28] Kuomet gi jis parėjo namon, tuodu akluoju prisiartino prie jo, ir Jėzus jiedviem tarė: Ar tikita, kad aš galiu tai judum padaryti? Jie jam tarė: Taip, Viešpatie! [29] Tuomet jis prisilietė jųdviejų akių, sakydamas: Tebūna judum, kaip tikita. [30] Ir jųdviejų akys atsivėrė. Jėzus rimtai perspėjo juodu, sakydamas: Veizdėkite, kad niekas nežinotų. [31] Bet juodu išėjusiu leido apie save gandą visoje anoje šalyje.

[32] Jiedviem išėjus, štai, atvesta pas jį žmogus nebylys, velnio apsėstas. [33] Išvarius velnią, nebylys kalbėjo, o minios stebėjosi ir sakė: Niekuomet nematyta tokių dalykų Izraėlyje. [34] Bet parisiejai sakė: Jis išvaro velnius per velnių kunigaikštį.

4. Apaštalų užduotis ir jiems duotieji pamokymai.

[35] Jėzus ėjo per visus miestus ir sodžius, mokindamas jų sinagogose, skelbdamas karalystės evangeliją ir gydydamas visokias ligas ir

(27) Dovido sūnau. Tuo vardu aklieji vadina Mesiją, nes jis turėjo būti iš Dovido giminės. — (30) Kad niekas nežinotų. Jėzus gina skelbti stebuklą, nenorėdamas didinti parisiejų neapykantos.

(32) Velnio apsėstas. Piktoji dvasia buvo padariusi, kad tas žmogus negalėjo kalbėti. — (34) Per velnių kunigaikštį, t. y. galia ir vardu velnių vyriausiojo, Beelzebubo.

(35) Karalystės evangeliją: gerą žinią apie dan-

visokias negales. 36 Matydamas gi minias, jis jų gailėjosi, nes buvo nuvargintos ir gulėjo kaip avys, neturinčios piemens. 37 Tuomet jis kalbėjo savo mokytiniams: Pjūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų maža. 38 Melskite tat pjūties Viešpatį siųsti darbininkų į savo pjūtį.

10. 1 Sušaukęs dvyliką savo mokytinių, jis davė jiems valdžios ant nešvarių dvasių, kad jas išvarytų ir gydytų visokią ligą ir visokią negalę. 2 Dvylikos gi apaštalų šitie vardai: Pirmasis Simonas, kurs vadinasi Petras, ir jo brolis Andriejus; 3 Zebediejaus sūnus Jokūbas ir jo brolis Jonas; Pilypas ir Baltramiejus; Tomas ir muitininkas Matas; Alpiejaus sūnūs Jokūbas ir Tadas; 4 Simonas Kananietis ir Jūdas Iskarijotas, kurs jį ir išdavė.

5 Šituos dvyliką Jėzus išsiuntė, davęs jiems paliepimų ir sakydamas: Neikite į pagonių kelią ir nekeliaukite į Samaritonų miestus, 6 bet velyk eikite pas prapuolusias Izraelio namų avis. 7 Eidami skelbkite ir sakykite: Dangaus karalystė prisiartino. 8 Gydykite ligonis, prikelkite numirusius, apkuopkite raupsuotus, išvarykite velnius; jūs dovanai gavote, dovanai ir duokite. 9 Neturėkite nei aukso, nei sidabro, nei pinigų savo juostose, 10 nei delmono kelyje, nei dviejų jupų, nei kur-

---

gaus karalystę. — (36) Buvo nuvargintos ir gulėjo: pamestos be jokios priežiūros. — (37) Pjūtis...: daug yra žmonių trokštančių Kristaus mokslo, bet maža apsakinėtojų.

10. (2) Apaštalų. Žodis apaštalas graikų kalboje reiškia pasiuntinį. — (5) Neeikite... Išganytojas draudžia eiti keliu, vedančiu pas pagonis ir užeiti pas Samaritonus, kurie mažai tesiskyrė nuo pagonių, nes evangelija visupirma turėjo būti skelbiama žydams. — (9) Juostose. Seniau būdami kelionėje brangius daiktus ir pinigus laikydavo plačiose juostose. — (10) Delmono: paviržiui

pių, nei lazdos; nes darbininkas vertas savo valgio. 11 Į kurį nors miestą ar sodžių įeisite, pasiklauskite, kas jame vertas, ir pasilikite tenai, kolei neišeisite. 12 Įeidami gi į namus pasveikinkite juos sakydami: Ramybė teesie šitiems namams. 13 Ir jei tie namai bus verti, jūsų ramybė ateis ant jų; jeigu gi nebus verti, jūsų ramybė sugrįš pas jus. 14 Jei kas nors jūsų nepriimtų ir neklausytų jūsų žodžių, išeidami laukan iš namų, ar iš miesto, nukratykite dulkes nuo savo kojų. 15 Ištikrųjų, sakau jums, lengviau bus teismo dieną Sodomiečių ir Gomoriečių šaliai, kaip tam miestui.

16 Štai, aš siunčiu jus, kaip avis tarp vilkų. Būkite tat gudrūs kaip žalčiai, ir neklastingi, kaip karveliai. 17 Bet saugokitės žmonių; nes jie paduos jus teisti susirinkimams ir plaks jus savo sinagogose. 18 Jūs būsite del manęs nuvesti pas valdovus ir pas karalius, jiems ir pagonims paliudyti. 19 Bet, kuomet jie jus išduos, jūs nesirūpinkite, kaip ir ką turite kalbėti, nes aną valandą bus jums duota, ką turite kalbėti. 20 Nes ne jūs esate, kurie kalbate, tik jūsų Tėvo Dvasia, kuri jumyse kalba. 21 Taigi, brolis paduos brolį į mirtį ir tėvas sūnų; vaikai sukils prieš

---

susidėti esant kelionėje. — *Nes darbininkas . . .*: tie, kuriems skelbsite evangeliją, turi duoti jums išlaikymą. — (11) Vertas: kurs savo gerais darbais, gailestingumu užsipelnė, kad jam būtų suteiktas evangelijos mokslas. — (13) Jūsų ramybė: visos malonės, kurių tiems namams linkėjote.

(16) Gudrūs. Apaštalai pasirodys gudrūs, jei išsisaugos pavojų, neduos priežasties apkalbinėjimams ir kiekvienoje tinkamoje aplinkybėje skelbs evangeliją. Bus neklastingi, jei saugosis visokio apgavimo ir noro keršyti savo priešams. — (17) Žmonių: piktų žmonių. — (21) Brolis paduos . . . . Nes skirsis tikėjimu. —

gimdytojus ir juos nužudys. [22] Jūs būsite visų nekenčiami del mano vardo; bet kas bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas. [23] Kuomet gi jie persekios jus viename mieste, bėgkite į kitą. Ištikrųjų, sakau jums, jūs nebūsite pabaigę Izraėlo miestų, kolei žmogaus Sūnus ateis.

[24] Mokytinis nestovi aukščiau už mokytoją, nė tarnas už savo valdovą. [25] Gana mokytiniui būti, kaip jo mokytojas, ir tarnui, kaip jo valdovas. Jei jie šeimynos tėvą vadino Beelzebubu, juogi labiau jo namiškius! [26] Taigi, nebijokite jųjų, nes nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, nė paslėpta, kas nebus žinoma. [27] Ką aš jums sakau tamsoje, sakykite šviesoje, ir ką girdite į ausį, skelbkite ant stogų. [28] Nebijokite tų, kurie užmuša kūną, sielos gi negali užmušti; velyk bijokite to, kurs gali ir sielą ir kūną nugramsdinti į pragarą. [29] Argi ne du žvirbliu parduodama už skatiką? tačiau nėvienas jų nekrinta žemėn be jūsų Tėvo. [30] Jūsų gi galvos plaukai visi suskaityti. [31] Todel nebijokite; jūs vertesni už daugelį žvirblių. [32] Taigi, kas tik išpažins mane žmonių akyvaizdoje, tą ir aš išpažinsiu savo danguje esančiojo Tėvo akyvaizdoje; [33] kas gi manęs išsigins žmonių akyvaizdoje, to ir aš išsiginsiu savo danguje esančiojo Tėvo akyvaizdoje.

[34] Nemanykite, buk aš atėjęs ramybės atnešti

---

(22) Visų: nedorųjų. — (23) Nebūsite pabaigę: neapeisite.

(24) Mokytinis: kolei jis tebėra mokytinis. — (25) Šeimynos tėvą: Kristų. — (27) Tamsoje: Ką aš jums sakau tamsiame Palestinos krašte, jūs tai skelbkite visame pasaulyje. — (31) Jūs vertesni ...: todel juo labiau jumis rūpinasi dangiškasis Tėvas. — (32) Išpažinsiu: ji esant mano mokytini.

(34) Nė ramybės.... Apuštalai negali piktintis,

žemėn; ne ramybės atnešti aš atėjau, bet kalavijo. [35] Nes aš atėjau sukelti žmogaus prieš jo tėvą, dukters prieš jos *motiną* ir marčios prieš jos uošvę, [36] ir žmogaus namiškiai bus jo neprieteliai. [37] Kas myli tėvą ar motiną labiau nekaip mane, tas manęs nevertas; [38] ir kas myli sūnų ar dukterį labiau nekaip mane, tas manęs nevertas. [39] Kas laimėja savo gyvybę, praras ją, ir kas del manęs prapuldytų savo gyvybę, ras ją. [40] Kas jus priima, mane priima, ir kas mane priima, priima tą, kurs yra mane siuntęs. [41] Kas priima pranašą pranašo vardu, gaus pranašo užmokesnį, ir kas priima teisųjį teisiojo vardu, gaus teisiojo užmokesnį. [42] Ir kas bus davęs vienam šitų mažiausių atsigerti tik taurę šalto vandens mokytinio vardu, ištikrųjų, sakau jums, nepraras savo užmokesnio.

5. Jono Krikštytojo liudijimas ir tautos atkaklumas.

11. [1] Atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs įsakymus dvylikai savo mokytinių, iš ten išėjo mokintų ir sakytų pamokslų jų miestuose. [2] Jonas gi, kalėjime išgirdęs apie Kristaus darbus, siuntė du savo mokytinius [3] ir *jam* sakydino: Tu esi tasai, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame? [4] Jėzus

---

matydami, kad del žmonių piktumo kils tarp jų nesutikimų, ir piktieji persekios geruosius. — (36) Namiškiai. Bus nesutikimų net šeimynose, jei nevisi priims Jėzaus Kristaus mokslą. — (39) Kas laimėja... Kas persekiojimo metu išgelbi savo gyvybę išsižadėdamas Kristaus, tas ją pražudo, nes užtraukia ant savęs amžiną mirtį pragare. — (41) Pranašo vardu: delto kad jis pranašas. — (42) Mokytinio vardu: del to tiktai, kad jis mano mokytinis.

11. (2) Kalėjime: į kurį buvo įmestas, Erodui paliepus. Vz. Luk. 3, 19. 20. — (3) Kurs turi ateiti: Mesijas,

atsakydamas, jiems tarė: Eikite ir papasakokite Jonui, ką esate girdėję ir matę. [5] Aklieji regi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji pagydomi, kurtiniai girdi, mirusieji keliasi, beturčiams skelbiama evangelija. [6] Ir palaimintas, kurs manimi nepasipiktins.

[7] Jiems gi nueinant, Jėzus ėmė kalbėti minioms apie Joną: Ko išėjote į tyrus pamatyti? ar vėjo supamos nendrės? [8] Bet ko gi išėjote pamatyti? ar švelniais rūbais vilkinčio žmogaus? Štai tie, kurie švelnius rūbus dėvi, yra karalių namuose. [9] Bet ko gi išėjote pamatyti? ar pranašo? Taip, sakau jums, ir daugiau kaip pranašo. [10] Nes jis yra tasai, apie kurį parašyta: Štai, aš siunčiu tavo akyvaizdoje savo angelą, kursai ties tavim taisys tavo kelią. [11] Ištiesų, sakau jums, tarp gimusiųjų iš moterų nekilo didesnio už Joną Krikštytoją; bet kas mažiausis dangaus karalystėje, tas už jį didesnis. [12] Nuo Jono gi Krikštytojo dienų iki dabar dangaus karalystė kenčia prievartą ir smarkieji sau ją plėšia. [13] Nes visi pranašai ir įstatymas pranašavo iki Jonui, [14] ir jei norite priimti, jis Elijas, kurs turi ateiti. [15] Kas turi ausis klausyti, teklauso.

---

kurio visi laukė, apie kurį pranašavo pranašai. — (6) Nepasipiktins: matydamas iš vienos pusės mano didžius darbus, iš kitos gi mano nusižeminimą, neturtą, kentėjimus.

(9) Daugiau nekaip... Jonas buvo pranašas, nes pranašavo apie Kristų; jis buvo daugiau kaip pranašas, nes pats matė ir pakrikštijo Kristų ir kitiems jį parodė. — (11) Didesnis. Nes Kristaus įsteigta Bažnyčia, pirm kurios įsteigimo buvo nukankintas Jonas Krikštytojas, daug garbingesnė už senąją sinagogą. — (12) Plėšia. Dangaus karalystę nevisai pigu gauti. Tie tiktai, kurie ūmai ir uoliai imasi atgailos ir gerų darbų, gauna ją, lyg kad atimdami iš tų, kuriems buvo žadėta, bet kurie nedarydami nieko gera jos nustoja (parisiejai). — (14) Turi ateiti: pirm antrojo Kristaus atėjimo teismo dienoje.

16 Su kuo gi aš palyginsiu šitą kartą? Ji panaši į vaikus, sėdinčius prekyvietėje, kurie šaukdami draugininkams 17 sako: Mes žaidėme jums vamzdžiu, ir jūs nešokote, raudas giedojome, ir jus neraudojote. 18 Nes atėjo Jonas; jis nevalgė ir negėrė, ir jie sako: Jis velnio apsėstas. 19 Atėjo žmogaus Sūnus; jis valgo ir geria, ir jie sako: Štai, žmogus rijūnas ir vyno gerėjas, muitininkų ir nusidėjėlių prietelis. Tačiau išmintis pateisinta savo vaikų.

20 Tuomet jis ėmė daryti priekaištų miestams, kuriuose buvo padaryta daug jo stebuklų, kad jie nedarė atgailos: 21 Deja tau, Korozaine, deja tau, Betsaida: nes, jei Tyre ir Sidone būtų įvykę stebuklai, kurie padaryta jumyse, jie seniai būtų darę atgailą ašutinėje ir pelenuose. 22 Todel tai, sakau jums, Tyrui ir Sidonui bus lengviau teismo dieną, nekaip jums. 23 Ir tu, Kaparnaume, argi iki dangui būsi išaukštintas? Tu nužengsi iki pragarui; nes, jei Sodomoje būtų buvę padaryta stebuklų, kokių padaryta tavyje, ji rasi būtų pasilikusi iki šiai dienai. 24 Todel tai, aš sakau jums, Sodomiečių žemei bus lengviau teismo dieną kaip tau.

25 Anuo metu Jėzus atsiliepdamas tarė: Aš

---

(19) Pateisinta savo vaikų. Išminties vaikai, t. y. kurie buvo taip išmintingi, jog įtikėjo į Jėzų Kristų, iš aprašyto žydų pasielgimo suprato, kad Dievas, ta amžinoji Išmintis, užtektinai apsireiškė visiems, idant visų būtų pažintas.

(21) Korozaine ... Galiliejos miesteliai Korozainas ir Betsaida, abudu prie Genezareto ežero, čionai palyginami su pagonių miestais Tyru ir Sidonu. — Ašutinėje. Žydai darydami atgailą apsivilkdavo iš ašutų padarytu drabužiu, apsibarstydavo sau galvą pelenais ir sėdėdavo ant žemės dulkėse.

(25) Nuo išmintingųjų ... Išmintingi ir gudrūs.

garbinu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir tai apreiškei mažutėliams. 26 Taip, Tėve, nes taip tau patiko. 27 Visa man mano Tėvo atiduota. Ir nėvienas nepažįsta Sūnaus, kaip tik Tėvas; taippat ir Tėvo niekas nepažįsta, kaip tik Sūnus, ir kam Sūnus panorės apreikšti. 28 Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apkrauti, ir aš jus atgaivinsiu. 29 Imkite ant savęs mano jungą ir mokinkitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms atilsio. 30 Nes mano jungas saldus ir mano našta lengva.

6. Jėzus ir parisiejai.

12. 1 Anuo metu Jėzus ėjo subatoje per javus; jo gi mokytiniai, būdami alkani, ėmė skintis varpų ir valgyti. 2 Tai matydami parisiejai, jam sakė: Štai, tavo mokytiniai daro, ko nevalia daryti subatomis. 3 Bet jis jiems tarė: Ar neskaitėte, ką Dovidas padarė, kuomet buvo alkanas, draug su tais, kurie su juo buvo, 4 kaip jis įėjo į Dievo namus ir valgė padėtinių duonų, kurių valgyti buvo nevalia ir jam ir draug su juo buvusiems, o tik kunigams? 5 Arba ar neskaitėte įstatyme, kad subatomis kunigai peržengia bažnyčioje subatą ir esti be kalčios? 6 Aš gi jums sakau, kad čia yra didesnis už bažnyčią. 7 Jeigu žinotumėte,

---

parisiejai ir Rašto žinovai nepažino Kristaus ir jam netikėjo; įtikėjo gi žvejai be mokslo ir pavargeliai.

12. (2) Nevalia daryti... Žydų įstatymas draudė daryti sau kokį nors valgį subatoje. Plg. Iš. 16, 5. — (5) Peržengia: atlikdami savo pareigas, kaip tai, kas subata pjaudami gyvulius aukai. — (6) Didesnis... Jei kunigai tarnaudami bažnyčiai peržengia be kalčios subatą, juo labiau nekalti mokytiniai, kurie peržengia subatą, tarnaudami Kristui, kurs kaipo Dievas be palyginimo didesnis už bažnyčią.

ką tai reiškia: Aš noriu pasigailėjimo ir ne aukos, jūs niekuomet nebūtumėte pasmerkę nekaltų. 8 Nes žmogaus Sūnus taippat subatos Viešpats.

9 Iš ten išėjęs, jis atėjo į jų sinagogą. 10 Ir štai, buvo vienas žmogus turįs padžiūvusią ranką. Jie jį klausė sakydami: Ar valia gydyti subatomis, kad jį apkaltintų. 11 Bet jis jiems tarė: Kas yra iš jūsų toks žmogus, kurs, turėdamas vieną avį, jei ji įkristų subatoje į duobę, neimtų ir jos neiškeltų? 12 Kaip gi daug vertesnis žmogus už avį! Taigi, valia subatomis gera daryti. 13 Tuomet jis tarė žmogui: Ištiesk savo ranką. Jis ištiesė, ir ji pasidarė sveika, kaip kita. 14 Išėję gi parisiejai tarėsi prieš jį, kaip jį pražudytų.

15 Bet tai žinodamas, Jėzus pasišalino iš ten. Daugelis jį sekė, o jis juos visus pagydė. 16 Ir jis jiems įsakė neskelbti savęs, 17 kad įvyktų, kas pranašo Izaijo pasakyta šiais žodžiais: 18 Štai, mano tarnas, kurį išsirinkau, mano mylimasai, kuriame mano siela turi daug pasimėgimo. Aš dėsiu ant jo savo dvasią, ir jis skelbs pagonims teismą. 19 Jis nesiginčys, nešauks, ir niekas negirdės gatvėse jo balso. 20 Jis nenulauš sutrintos nendrės ir neužgesys smilkstančio lino, kolei neatves teisybės iki apgalėjimui; 21 ir jo vardu turės vilties pagonys.

22 Tuomet pas jį atvesta vienas velnio apsėstas, aklas ir nebylys, ir jis pagydė jį, taip kad tasai kalbėjo ir regėjo. 23 Visos gi minios stebėjosi ir sakė: Ar ne šitas Dovido sūnus? 24 Išgirdę gi parisiejai tarė: Jis išvaro velnius ne kitaip, kaip tik per velnių kunigaikštį Beelzebubą.

---

(10) Apkaltintų: kad jis peržengiąs įstatymą.

(20) Kolei neatves...: iki Dievo teisybė visur ir visame bus pergalėtoja.

(23) Dovido sūnus: seniai laukiamas Mesijas.

25 Jėzus gi žinodamas jų mintis, jiems tarė: Kiekviena karalystė, kuri pati su savim nesutinka, neišliks. 26 Jei šetonas išvaro šetoną, jis pats su savim nesutinka; kaip gi tat jo karalystė išliks? 27 Ir jei aš išvarau velnius Beelzebubu, jūsų sūnūs kuo išvaro? Todel jie bus jūsų teisėjai. 28 Bet jei aš išvarau velnius Dievo dvasia, tai į jūsų tarpą atėjo Dievo karalystė. 29 Arba kaip gali kas nors įeiti į galingojo namus ir išplėšti jo rakandus, jei pirma nesuriš galingojo? 30 Kas ne su manim, tas prieš mane; ir kas su manim nerenka, tas aikvoja. 31 Todel sakau jums: Kiekviena nuodėmė ir piktžodžiavimas bus žmonėms atleista; kas gi kalba prieš šventąją Dvasią, tam nebus atleista nei šiame pasaulyje, nei būsimame. 33 Arba darykite medį gerą ir jo vaisių gerą, arba darykite medį piktą ir jo vaisių piktą, nes juk iš vaisiaus pažįstamas medis. 34 Angių veisle, kaip

---

(25) Nesutinka: kada vienos karalystės, miesto, ar namų gyventojai, nesutikdami tarp savęs, persiskiria, kad kariautų vieni prieš kitus. — (27) Jūsų sūnūs: jūsų mokytiniai. Išganytojas čia lyg-kad sako: Jei aš išvarau velnius per Beelzebubą, tai ir jūsų mokytiniai išvaro velnius per tą patį Beelzebubą; už ką gi juos giriate, o mane užpuldinėjate; todel jūsų mokytiniai bus teismo dienoje liudytojai prieš jus ir jūsų teisėjai. — (29) Kaip gali... Jei Kristus gali atimti turtus, t. y. žmones iš po galingojo valdžios, t. y. nuo piktosios dvasios, tai be abejonės yra už jį stipresnis. — (31) Piktžodžiavimas: Dievui. — Prieš Dvasią. Piktžodžiuoja žmonės prieš šv. Dvasią, kada aiškius Dievo darbus, del žmonių labo padarytus, palaiko piktosios dvasios darbais, lyg-kad tyčiomis užmerkdami savo akis tiesai. Ta baisi nuodėmė nebus atleista nei šiame, nei kitame gyvenime, nes žmogaus širdis, ja sutepta, nebegali priimti į save šv. Dvasios malonės. Tačiau visagalis gailestingas Dievas ypatinga savo malone gali sutrinti ir tą širdį ir atvesti į atgailą (šv. Tomas Akvin.). — (33) Darykitė... Kokie yra patys parisiejai, tokie ir jų darbai. — (34) Burna...

jūs galite kalbėti gera, būdami pikti? nes burna kalba iš širdies pilnumo. [35] Geras žmogus išima iš gero iždo gerų dalykų, ir piktas žmogus iš pikto iždo išima piktų dalykų. [36] Sakau gi jums, žmonės teismo dieną duos atskaitą iš kiekvieno nenaudingo žodžio, kurį jie kalba. [37] Nes del savo žodžių būsi išteisintas ir del savo žodžių būsi pasmerktas.

[38] Tuomet kaikurie Rašto žinovai ir parisiejai atsiliepė ir jam sakė: Mokytojau, mes norime matyti iš tavęs ženklo. [39] Jis jiems atsakydamas tarė: Pikta ir svetimoteriaujanti karta reikalauja ženklo, ir jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. [40] Nes kaip Jona buvo tris dienas ir tris naktis bangžuvio pilve, taip žmogaus Sūnus bus tris dienas ir tris naktis žemės širdyje. [41] Ninivos žmonės kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes jie darė atgailą, sakant pamokslus Jonai, ir štai čia daugiau, nekaip Jona. [42] Pietų karalienė kelsis teisme su šita karta ir ją pasmerks, nes ji ėjo nuo žemės pakraščių klausytis Saliamono išminties, ir štai čia daugiau, kaip Saliamonas.

[43] Kuomet nešvarioji dvasia išeina iš žmogaus, ji vaikščioja sausose vietose, ieškodama atilsio, ir neranda. [44] Tuomet ji sako: Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau. Ir atėjus randa juos tuščius, išsluotus ir papuoštus. [45] Tuomet ji eina, pasiima su

---

Ko širdis pilna, tai kalba ir burna. — (35) Gero iždo: geros širdies.

(38) Ženklo: stebuklo, kurs pasirodytų iš dangaus ir patvirtintų, kad Jėzus Mesijas. — (39) Svetimoteriaujanti: neištikima Dievui, kurs ypatingu būdu buvo išsirinkęs sau žydų tautą. — Pranašo Jonos ženklas. Taip čia Išganytojas pranašauja apie savo mirtį. — (40) Žemės širdyje: palaidotas į kapą. — (42) Pietų karalienė: Sabos krašto karalienė.

savim septynias kitas dvasias, piktesnes už save, ir įėjusios jos tenai gyvena; ir paskesnieji to žmogaus dalykai darosi blogesni už pirmuosius. Taip bus ir šitai nedoriausiai kartai.

46 Dar jam tebekalbant minioms, štai jo motina ir broliai stovėjo lauke ir ieškojo kalbėtis su juomi. 47 Kažinkas gi jam tarė: Štai, tavo motina ir tavo broliai stovi lauke ir tavęs ieško. 48 Jėzus atsakydamas tam, kurs jam kalbėjo, tarė: Kas mano motina ir kas mano broliai? 49 Ir ištiesęs ranką į savo mokytinius, sakė: Štai mano motina ir mano broliai. 50 Nes kas nors daro valią mano Tėvo esančio danguje, tas mano brolis, ir sesuo, ir motina.

7. Prilyginimai apie Mesijo karalystę.

13. 1 Aną dieną Jėzus, išėjęs iš namų, atsisėdo ant jūros kranto. 2 Pas jį susirinko daug minių, taip kad jis įžengė į laivelį ir atsisėdo, o visa minia stovėjo ant kranto. 3 Ir jis daug jiems kalbėjo prilyginimais, sakydamas:

Sėjėjas išėjo sėtų. 4 Ir jam besėjant, vieni grūdai krito šaly kelio; dangaus paukščiai atskrido ir juos sulesė. 5 Kiti gi krito į uolingą vietą, kame neturėjo daug žemės; jie tuojau išdygo, nes neturėjo gilios žemės; 6 užtekėjus gi saulei, jie nuvyto ir neturėdami šaknies sudžiūvo. 7 Kiti krito tarp erškėčių; erškėčiai išaugo ir juos nusmelkė. 8 Kiti vėl krito į gerą žemę ir davė vaisiaus, vieni šimteriopą, kiti šešiasdešimteriopą, kiti trisdešimteriopą. 9 Kas turi ausis klausyti, teklauso.

---

(46) Broliai. Broliais pas žydus vadinosi ne tik tikrieji broliai, bet ir artimesnieji giminės. — (48) Kas mano... Kristus neišsižada šitais žodžiais savo motinos, tik parodo, kad jis visupirma rūpinasi daryti savo dangiškojo Tėvo valią.

10 Prisiartinę mokytiniai jį klausė: Kodel tu jiems kalbi prilyginimais? 11 Jiems atsakydamas jis tarė: Nes jums duota pažinti dangaus karalystės paslaptis, jiems gi neduota. 12 Nes kas turi, tam bus duota, ir jis apsčiai turės; kas gi neturi, iš to bus atima ir ką turi. 13 Todėliai aš jiems kalbu prilyginimais, kad jie žiūrėdami nemato ir klausydami negirdi ir nesupranta. 14 Juose įvyksta Izaijo pranašystė, kurs sako: Girdėte jūs girdėsite, bet nesuprasite, ir žiūrėte jūs žiūrėsite, bet nematysite. 15 Nes šitos tautos širdis nutuko, jie vargiai girdėjo ausimis ir užmerkė savo akis, kad kartais nepamatytų akimis ir neišgirstų ausimis, ir nesuprastų širdimi ir nesigrįžtų, ir aš jų nepagydyčiau. 16 Palaimintos gi jūsų akys, nes mato, ir jūsų ausys, nes girdi. 17 Nes ištikrųjų, sakau jums, daug pranašų ir teisiųjų geidė matyti, ką jūs matote, ir nematė, ir girdėti, ką jūs girdite, ir negirdėjo.

18 Taigi, jūs pasiklausykite prilyginimo apie sėjėją. 19 Jei kas girdi karalystės žodį ir nesupranta, tai piktasis ateina ir išplėšia, kas pasėta jo širdyje; tai tas, kurs pasėtas šalykelio. 20 Pasėtasis gi uolingoje vietoje yra tas, kurs girdi žodį ir tuojau su džiaugsmu jį priima; 21 bet jis neturi

---

13. (12) Kas turi... Kas gerai naudojasi Dievo malonėmis, tas gauna didesnių; kas gi jas paniekina, iš to bus visai atimtos. — (13) Jie žiūrėdami... Daug žydų matė stebuklus, kuriuos turėjo daryti žadėtasis jiems Mesijas, bet stebuklų darytojo Jėzaus nenorėjo pripažinti Mesiju; girdėjo Jono Krikštytojo liudijimą ir netikėjo. — (15) Nutuko: pasidarė nejautri, sukietėjo. — (16) Mato ir...: mato Kristų ir girdi jo mokslą.

(18) Prilyginimo: ką prilyginimas reiškia. — (19) Karalystės žodį: žodį apie dangaus karalystę. — Piktasis: piktoji dvasia. — (21) Laikinis: neilgai teklauso Dievo žodžio. — Piktinasi: ir išsižada savo tikėjimo.

šaknies savyje ir yra laikinis; kilus gi suspaudimui ir persekiojimui dėliai žodžio, jis tuojau piktinasi. 22 Kas gi pasėta tarp erškėčių, tai tas, kurs girdi žodį, ir šio pasaulio rūpesnis ir turtų apgaulė nusmelkia žodį, ir jis pasidaro nevaisingas. 23 Kas gi pasėta į gerą žemę, tai tas, kurs girdi žodį ir supranta ir neša vaisiaus, vienas duoda šimteriopą, kitas šešiasdešimteriopą, kitas gi trisdešimteriopą.

24 Jis pasakė jiems kitą prilyginimą, tardamas: Dangaus karalystė panaši į žmogų, kurs pasėjo savo dirvoje geros sėklos. 25 Bet žmonėms bemiegant, atėjo jo neprietelis, pasėjo kviečiuose raugių ir nuėjo sau. 26 Kuomet želmuo paaugo ir užmezgė vaisių, tuomet pasirodė ir raugės. 27 Šeimininko tarnai atėjo ir jam tarė: Viešpatie, argi ne gerą sėklą pasėjai savo dirvoje? iš kur gi atsirado raugių? 28 Jis jiems atsakė: Tai padarė žmogus neprietelis. Tarnai jam sakė: Jei nori, mes eisime ir išrinksime jas? 29 Jis atsakė: Ne, kad kartais, rinkdami rauges, neišrautumėte draug su jomis ir kviečių. 30 Palikite vienus ir kitas augti iki pjūčiai, o pjūties metu aš pasakysiu pjovėjams: Pirma išrinkite rauges ir suriškite jas į pėdelius sudeginti, kviečius gi sukraukite į mano kluoną.

31 Jis pasakė jiems kitą prilyginimą, tardamas: Dangaus karalystė panaši į garstyčių grūdą, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo dirvoje. 32 Jis, tiesa, mažiausis tarp visų sėklų, bet užaugęs, didesnis už visas daržoves, ir iš jo darosi medis, taip kad dangaus paukščiai atskrenda ir gyvena ant jo šakų.

33 Jis pasakė jiems kitą prilyginimą: Dangaus

---

(32) Didesnis. Garstyčios Palestinoje užauga lig trijų metrų aukštumo ir turi nemažų medelių išvaizdą.

karalystė panaši į raugą, kurį moteriškė ėmė ir įmaišė į tris saikelius miltų, kolei visa įrūgo.

34 Visa tai Jėzus kalbėjo minioms prilyginimais, ir be prilyginimų jis jiems nekalbėjo, 35 kad įvyktų, kas pranašo pasakyta šiais žodžiais: Aš praversiu savo burną prilyginimais, išpasakosiu nuo pat pasaulio įkūrimo paslėptus dalykus.

36 Tuomet paleidęs minias jis atėjo į namus. Jo mokytiniai priėjo prie jo ir sakė: Išaiškink mums dirvos raugių prilyginimą. 37 Jiems atsakydamas jis tarė: Kurs sėja gerą sėklą, yra žmogaus Sūnus. 38 Dirva pasaulis, gera sėkla tai karalystės vaikai, raugės netikę vaikai. 39 Neprietelis gi, kurs jas pasėjo, yra velnias: pjūtis pasaulio pabaiga, pjovėjai angelai. 40 Taigi, kaip surenkama raugės ir sudeginama ugnyje, taip bus pasaulio pabaigoje. 41 Žmogaus Sūnus siųs savo angelų, ir jie surinks iš jo karalystės visus papiktinimus ir tuos, kurie daro neteisybę, 42 ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmo ir dantų griežimo. 43 Tuomet teisieji žibės, kaip saulė, jų Tėvo karalystėje. Kas turi ausis klausytis, tegul klausosi.

44 Dangaus karalystė panaši į paslėptą dirvoje turtą. Radęs jį žmogus laiko slaptoje, iš to džiaugsmo eina, parduoda visa, ką turi, ir perkasi tą dirvą. 45 Vėl dangaus karalystė panaši į žmogų pirklį, ieškantį gerų perlų. 46 Radęs vieną

---

(39) Pasaulio pabaiga: teismo diena. — (41) Papiktinimus: žmones, per kuriuos darosi papiktinimų. — (42) Ugnies krosnį: pragarą. — (43) Tuomet: teismo dienoje.

(44) Dangaus karalystė: Jėzaus Kristaus mokslas, evangelija. — Laiko slaptoje: niekam apie jį nesako. — Parduoda visa...: taip brangina tą rastą turtą, jog visako išsižada, kad tik jį įgytų. — Perkasi tą dirvą. Ar teisingas toks pirkimas dirvos su paslėptu turtu, Išganytojas čia nesako, taippat kaip nėra pagyrimo neteisaus užveizdo pas Luką 16, 8.

brangią perlą, jis eina, parduoda visa ką turi ir ją nusiperka.

47 Vėl dangaus karalystė panaši į jūron įleistą tinklą ir užgriebiantį visokios rūšies žuvų. 48 Kuomet jis pilnas, jį ištraukia ir atsisėdę ant kranto, geras surenka į indus, negeras gi laukan meta. 49 Taip bus ir pasaulio pabaigoje: išeis angelai ir atskirs piktuosius iš gerųjų tarpo 50 ir juos įmes į ugnies krosnį. Ten bus verksmo ir dantų griežimo.

51 Ar supratote visa tai? Jie jam tarė: Taip. 52 Jis jiems tarė: Todėliai kiekvienas Rašto žinovas, pamokytas apie dangaus karalystę, panašus į žmogų šeimininką, kurs išima iš savo iždo naujų ir senų dalykų.

8. Du atsitikimu, iš kurių pasirodo, jog negana žinoti apie Jėzaus išmintį ir stebuklus, kad kas įeitų į jo karalystę.

53 Ir atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs visus šituos prilyginimus, išten išėjo. 54 Atėjęs į savo tėviškę jis mokė juos jų sinagogose, taip kad jie stebėjosi ir sakė: Iš kur šitam toki išmintis ir stebuklai? 55 Argi šitas ne dailidės sūnus? Ar jo motina nesivadina Marija? ir ne jo broliai Jokūbas, Juozapas, Simonas ir Jūdas? 56 Ir jo seserys ar ne visos pas mus? Taigi, iš kur jam visa tai? 57 Ir jie piktinosi juo. Jėzus gi jiems tarė: Pranašas

(48) Kuomet evangelija bus apskelbta visiems žmonėms. — Geras surenka... Bažnyčioje yra gerų ir piktų žmonių; vieni nuo kitų bus atskirti teismo dienoje.

(52) Pamokytas...: kurs buvo Bažnyčios išmokytas ir išauklėtas, kurs paskui tai Bažnyčiai turi tarnauti savo mokslu ir prityrimu.

(54) Tėviškę: Nazaretą. — Stebuklai: galia daryti stebuklus. — (55) Jo broliai: artimiausieji giminės. — (57) Piktinosi: pavydėjo ir nenorėjo jam tikėti.

neesti be pagarbos kaip tik savo tėviškėje ir savo namuose. 58 Ir jis nepadarė ten daug stebuklų dėliai jų netikėjimo.

14. 1 Anuo metu tetrarkas Erodas išgirdo gandą apie Jėzų 2 ir sakė savo tarnams: Tai Jonas Krikštytojas; jis atsikėlė iš numirusių, ir todel jame veikia stebuklingos jėgos. 3 Nes Erodas buvo liepęs suimti Joną, jį surišti ir įmesti į kalėjimą dėliai savo brolio pačios Erodiados, 4 del to kad Jonas jam sakė: Tau nevalia jos turėti. 5 Ir norėdamas jį nužudyti, jis bijojo tautos, nes jie laikė jį pranašu.

6 Erodo gimimo dieną Erodiados duktė šoko viduaslyje ir patiko Erodui; 7 todel jis su prisieka pažadėjo jai duoti, ko tik ji iš jo prašys. 8 Ji gi savo motinos pamokyta, tarė: Duok man čia bliūde Jono Krikštytojo galvą. 9 Karalius nuliūdo, bet dėliai prisiekos ir draug sėdėjusių prie stalo liepė duoti. 10 Jis pasiuntė ir nukirsdino kalėjime Jonui galvą. 11 Jo galva buvo atnešta bliūde ir atiduota mergaitei, kuri ją nunešė savo motinai. 12 Tuomet atėję jo mokytiniai, paėmė jo lavoną, jį palaidojo ir atėję davė žinią Jėzui.

---

14. (1) Tetrarkas. Erodas vadinasi tetrarku, nes jo valdžioje buvo ketvirta žydų krašto dalis. — (2) Jame veikia... Erodas manė, kad šv. Jonas už savo dorybes, atsikėlęs iš numirusių, įgijo galios daryti stebuklus. — 3) Brolio: Pilypo.

(6) Gimimo dieną: metinėse sukaktuvėse. — (9) Dėliai prisiekos. Erodas nedrįso neatitesėti savo prisieka patvirtinto pažadėjimo ir bijojo, kad svečiai nelaikytų jo nepastoviu ir nesilaikančiu savo žodžio. Aiškus dalykas, kad Erodo prisieka, padaryta neteisingame dalyke, neturėjo jokios vertybės ir visai jo nerišo.

III. Ypatingas mokymas apaštalų ir rengimas jų į tarnystę.

1. Išganytojas didžiais stebuklais duoda apaštalams geriau pažinti savo prigimtį ir rodo reikalingumą saugotis parisiejų.

13 Tai išgirdęs Jėzus pasitraukė iš ten laivelyje nuošaliai į tuščią vietą, ir išgirdusios minios ėjo iš miestų paskui jį pėsčios. 14 Taigi, išėjęs jis pamatė didžią minią; jam buvo jų gaila, ir jis pagydė jų ligonis. 15 Atėjus gi vakarui, jo mokytiniai priėjo prie jo ir sakė: Vieta tuščia ir valanda jau praėjo; paleisk minias, kad eidamos į sodžius nusipirktų sau maisto. 16 Jėzus jiems tarė: Nėra reikalo, kad jos eitų; jūs duokite jiems valgyti. 17 Jie jam atsakė: Mes čia teturime tik penkis kepalus duonos ir dvi žuvi. 18 Jis jiems tarė: Atneškite čia man juos. 19 Ir, liepęs miniai atsisėsti ant žolės, jis paėmė penkis kepalus duonos ir dvi žuvi, pažvelgė į dangų, palaimino, laužė ir davė duonos mokytiniams, mokytiniai gi minioms. 20 Ir visi valgė ir privalgė. Jie ėmė, kas buvo likę trupinių, dvyliką pilnų pintinių. 21 Valgiusiųjų gi skaičius buvo penki tūkstančiai vyrų, be moterų ir vaikų.

22 Jėzus tuojau privertė mokytinius sėsti į laivelį ir plaukti pirm jo į anapus ežero, iki jis atleis minias. 23 Paleidęs minią, jis vienas užžengė ant kalno melstis. Ir atėjus vakarui buvo tenai vienas. 24 Tuotarpu laivelis buvo vidur jūros bangų mėtomas, nes buvo priešingas vėjas. 25 Ketvirtoje

(13) Pasitraukė...: nes dar nebuvo atėjusi jo valanda. — (15) Valanda: kurioje reikėjo paleisti minias, kad galėtų dar su šviesa nueiti į sodžius.

(22) Privertė...: norėdamas pasilikti vienas. — (25) Ketvirtoje... Naktis romėnų papročiu buvo da-

nakties sargyboje jis atėjo pas juos, eidamas viršum jūros. 26 Pamatę jį einantį viršum jūros, jie nusigando ir sakė: Tai šmėkla. Ir iš baimės jie ėmė šaukti. 27 Bet Jėzus tuojau juos užkalbino, sakydamas: Pasitikėkite, tai aš, nebijokite. 28 Atsakydamas Petras tarė: Viešpatie, jei tai tu, liepk man ateiti pas save viršum vandens. 29 Jis tarė: Ateik. Ir Petras, išlipęs iš laivelio, ėjo viršum vandens, kad ateitų pas Jėzų. 30 Bet pamatęs vėjo smarkumą, nusigando ir pradėjęs skęsti sušuko, sakydamas: Viešpatie, gelbėk mane! 31 Jėzus tolydžiaus ištiesęs ranką nutvėrė jį ir tarė: Žmogau menko tikėjimo, kam abejojai? 32 Jiedviem įsėdus į laivelį, vėjas pasiliovė. 33 Buvusieji gi laivelyje priėjo ir jį pagarbino, sakydami: Tu tikrai Dievo Sūnus.

34 Persiyrę jie atvyko į Genesaro žemę. 35 Pažinę jį tos vietos žmonės siuntė į visą aną šalį ir atgabeno pas jį visus sergančius. 36 Jie meldė jį leisti jiems prisiliesti nors jo drabužio siūlės. Ir kurie tik prisilietė, pasveiko.

15. 1 Tuomet prie jo priėjo Rašto žinovai ir parisiejai iš Jerozolimos ir sakė: 2 Kodel tavo mokytiniai peržengia vyresniųjų padavimą? nes jie nesimazgoja sau rankų, kuomet valgo duonos. 3 Jis gi atsakydamas jiems tarė: Kodel ir jūs peržengiate Dievo paliepimą dėliai savo padavimo? nes Dievas yra pasakęs: 4 Gerbk tėvą ir motiną; ir: Kas keiktų tėvą ar motiną, mirte tenumiršta. 5 Jūs gi sakote: Kas nors sakytų tėvui

---

linama į keturias sargybas. Ketvirtoji sargyba nuo gaidžių iki išaušiant. — (26) Tai šmėkla: kad vaidenas. — (30) Pradėjęs... Kaip tik pradėjo silpnėti Petro tikėjimas, jis tuojau pradėjo skęsti.

15. (2) Vyresniųjų padavimą: įstatus paimtus iš senųjų patriarkų, pranašų ir tt. padavimo. — (5) Koki

ar motinai: Koki tik dovana yra iš manęs, ji tau pravers, [6] jis galės negerbti savo tėvo ar savo motinos. Taip jūs nieku pavertėte Dievo paliepimą dėliai savo padavimo. [7] Veidmainiai, gerai apie jus pranašavo Izaijas, sakydamas: [8] Šita tauta gerbia mane lūpomis, jų gi širdis toli nuo manęs. [9] Bet jie veltui garbina mane, mokindami žmonių mokslų ir įsakymų.

[10] Po to suvadinęs pas save minias, jis jiems tarė: Klausykite ir supraskite. [11] Ne kas pro burną įeina, sutepa žmogų, bet kas išeina iš burnos, tai sutepa žmogų.

[12] Tuomet priėjęs jo mokytiniai jam tarė: Ar žinai, kad parisiejai, išgirdę šitą žodį, pasipiktino? [13] Bet jis atsakydamas tarė: Kiekvienas augalas, kurio mano dangiškasis Tėvas neįveisė, bus išrautas. [14] Palikite juos; jie akli ir aklų vadovai; jeigu gi aklas veda aklą, abudu įpuola į duobę. [15] Atsiliepdamas Petras jam tarė: Išaiškink mums šitą prilyginimą. [16] Jėzus atsakė: Ar dar ir jūs be išmonės? [17] Ar jūs nesuprantate, kad visa, kas įeina pro burną, eina į pilvą ir išmetama laukan? [18] Kas gi išeina iš burnos, tai eina iš širdies, ir tai sutepa žmogų. [19] Nes iš širdies išeina piktos mintys, žmogžudystės, svetimoterystės, paleistu-

---

tik dovana ... Parisiejai leisdavo vaikams pasakyti apie savo gėrybes, kad tai „dovana“, t. y. Dievui pašvęsti dalykai ir nieko iš jų nebduoti savo gimdytojams sušelpti, nors jiems tos pašalpos labai reiktų. Tuo būdu vaikai galėdavo nebegerbti savo tėvų, taip kaip reikalavo Mozės įstatymas. — (9) Veltui: nes jų garbinimas nepatinka Dievui.

(11) Ne kas... Nes kiekvienas valgis pats per save yra geras. Sutepti žmogų gali ne valgis, tik peržengimas del valgio Dievo ar Bažnyčios įsakymo.

(12) Pasipiktino: manydami, kad Jėzus nedaro įstatymo paliepto skirtumo tarp suteptų ir nesuteptų valgomųjų dalykų. — (14) Palikite juos: nesirūpinkite jais.

vystės, vagystės, neteisingi liudijimai, piktžodžiavimai. 20 Tie tai dalykai sutepa žmogų; valgyti gi nemazgotomis rankomis nesutepa žmogaus.

21 Iš ten išėjęs Jėzus pasitraukė į Tyro ir Sidono šalį. 22 Ir štai, moteriškė kananietė, išėjus iš anų ribų, šaukė, jam tardama: Pasigailėk manęs, Viešpatie, Dovido sūnau! mano duktė skaudžiai velnio kankinama. 23 Bet jis jai neatsakė nė žodžio. Taigi, jo mokytiniai prisiartinę meldė jį sakydami: Atleisk ją, nes šaukia paskui mus. 24 Jis gi atsakydamas tarė: Aš esu siųstas tik pas pražuvusias Izraėlio namų avis. 25 Bet ji atėjo ir pagarbino jį sakydama: Viešpatie, padėk man. 26 Jis atsakydamas tarė: Negera imti vaikų duoną ir mesti šunims. 27 Ji gi tarė: Taip, Viešpatie! bet ir šunyčiai ėda trupinius, kurie krinta nuo jų valdovų stalo. 28 Tuomet Jėzus atsakydamas jai tarė: O, moteriške, tavo tikėjimas didelis; tebūna tau, kaip nori. Ir tą pačią valandą jos duktė pasveiko.

29 Iš ten išėjęs Jėzus atėjo pas Galiliejos jūrą ir, užžengęs ant kalno, tenai atsisėdo. 30 Prie jo prisiartino daug minių, turėjusių su savim nebylių, aklų, raišų, luošų ir daug kitų; jie juos pametė prie jo kojų, o jis juos pagydė; 31 taip kad minios stebėjosi, nes matė nebylius kalbančius, raišus vaikščiojančius, aklus reginčius, ir jos garbino Izraėlio Dievą.

32 Jėzus gi, sušaukęs savo mokytinius, tarė: Gaila man minios, nes jau tris dienas pasilieka su manim ir neturi ko valgyti; aš nenoriu pa-

---

(23) Neatsakė: norėdamas ištirti jos tikėjimą. — (24) Siųstas tik ... Nes Mesijas visupirma turėjo apsireikšti žydams, kaip buvo žadėta per pranašus. — (26) Mesti šunims. Kristus čia prisitaiko prie žydų papročio, kurie pagonis vadindavo šunimis.

leisti jų nevalgiusių, kad nenualptų kelyje. 33 Mokytiniai jam sakė: Tai iš kur gi mes imsime tyruose tiek daug duonos, kad pasotintumėm taip didžią minią? 34 Jėzus jiems tarė: Kiek turite duonos? Jie atsakė: Septynis kepalus ir nedaug žuvelių. 35 Jis liepė miniai atsisėsti ant žemės. 36 Ir ėmęs septynis duonos kepalus ir žuvis, padėkojęs, laužė ir davė savo mokytiniams, o mokytiniai davė miniai. 37 Visi valgė ir buvo sotūs; jie ėmė, kas liko trupinių, septynias pilnas pintines. 38 Valgiusiųjų gi buvo keturi tūkstančiai žmonių, be moterų ir vaikų. 39 Kuomet minia buvo paleista, jis sėdo į laivelį ir atvyko į Magedano ribas.

16. 1 Tuomet prie jo priėjo parisiejai ir sadukiejai jo gundytų ir meldė jį parodyti jiems ženklą iš dangaus. 2 Bet jis atsakydamas jiems tarė: Atėjus vakarui, jūs sakote: Bus giedra, nes dangus raudonas, 3 ir rytmetį: Šiandien bus audra, nes dangus rausta ir ūkanojasi. 4 Taigi, jūs mokate pažinti dangaus išvaizdą, laikų gi ženklų negalite suprasti! Pikta ir svetimoteriaujanti karta ieško ženklo, ir jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. Ir juos palikęs jis nuėjo šalin.

5 Kuomet jo mokytiniai atvyko į anapus ežero, jie buvo užmiršę pasiimti duonos. 6 Jis gi jiems tarė: Žiūrėkite ir saugokitės parisiejų ir sadukiejų raugo. 7 Taigi, jie sau vieni manė ir sakė:

---

16. (1) Gundytų: ne kad į jį tikėtų, bet tik kad ištirtų jo galybę ir jį niekintų. — (4) Jūs mokate . . .: iš klaidingų ženklų jūs atspėjate, koks bus oras; turėdami gi aiškias ir tikras pranašystes ir matydami mano stebuklus nepažįstate manyje žadėtojo Mesijo. — Svetimoteriaujantį: paliekantys tikrąjį Dievą del dievaičių, kurie yra nusidėjimai.

(7) Tai delto . . . Mokytiniai spėjo, kad Jėzus delto

Tai delto, kad mes nepasiėmėme duonos. 8 Tai žinodamas Jėzus tarė: Žmonės menko tikėjimo, kam jūs manote sau vieni, kad neturite duonos? 9 Argi dar neturite išmonės ir neatsimenate penkių duonos kepalų penkiems tūkstančiams žmonių ir kiek prisirinkote pintinių? 10 nė septynių duonos kepalų keturiems tūkstančiams žmonių ir kiek prisirinkote pintinių? 11 Kodel neišmanote, kad ne apie duoną aš jums sakiau: Saugokitės parisiejų ir sadukiejų raugo? 12 Tuomet jie suprato, kad jis sakė sergėtis ne duonos raugo, bet parisiejų ir sadukiejų mokslo.

2. Pažadėjimas Petrui vadovavimo Bažnyčioje.

13 Jėzus atėjo į Pilypo Kesarijos apylinkes ir klausė savo mokytinius, tardamas: Ką žmonės sako esant žmogaus Sūnų? 14 Jie gi atsakė: Vieni sako, kad jis Jonas Krikštytojas, kiti kad Elijas, o kiti, kad Jeremijas, ar vienas pranašų. 15 Jėzus jiems tarė: Jūs gi ką sakote mane esant? 16 Atsakydamas Simonas Petras tarė: Tu Kristus, gyvojo Dievo Sūnus. 17 Atsakydamas gi Jėzus jam tarė: Palaimintas esi, Jonos sūnau Simonai, nes ne kūnas ir kraujas tai tau apreiškė, bet mano Tėvas, kurs yra danguje. 18 Ir aš tau sa-

---

kalba apie parisiejų raugą, jog jie nebuvo pasiėmę su savim duonos. — (12) Sadukiejų mokslo: Kada tas mokslas buvo klaidingas, kada šalino nuo Kristaus ir nuo tikro tarnavimo Dievui.

(13) Pilypo Kesarijos. Tas miestas kitados vadinosi Panėas. Tetrarkas Pilypas praminė jį Kesarija ciesoriui Tiberijui pagerbti. Paskui gi jį vadindavo Pilypo Kesarija, kad tą Kesariją atskyrus nuo kitų to paties vardo miestų. — (16) Tu Kristus: Mesijas taip seniai žydų tautos lauktas ir seniai jai žadėtas, tikras Dievas, bet draug ir žmogus. — (18) Tu Petras. Kadangi Išganytojas kalbėjo aramaiškai,

kau: tu Petras, ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. 19 Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje. 20 Tuomet jis liepė savo mokytiniams niekam nesakyti, kad jis Kristus.

3. Kristaus pamokymas apaštalams apie kančią.

21 Nuo to meto Jėzus pradėjo rodyti savo mokytiniams, kad jam reikia eiti į Jerozolimą, daug kentėti nuo vyresniųjų, Rašto žinovų ir vyriausiųjų kunigų, būti užmuštam ir trečioje dienoje atsikelti. 22 Ėmęs jį Petras pradėjo jį barti, sakydamas: Anaiptoli, Viešpatie, tai tau neatsitiks. 23 Jis atsigręžęs tarė Petrui: Eik už manęs, šetone; tu man papiktinimas, nes tu mėgsti ne tai, kas Dievo, bet kas žmonių.

24 Tuomet Jėzus tarė savo mokytiniams: Jei kas nori eiti paskui mane, tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane.

---

tai jis sakė: Tu Kefa' (uola) ir ant tos Kefa' aš statysiu savo Bažnyčią. Išvertus žodį Kefa' graikų kalbon ir priėmus graikišką vertimą į kitas kalbas, gaunama vardas Petras, kurs ir reiškia uolą. — Nenugalės. Kristus žada, kad jo Bažnyčia pastatyta ant uolos (Petro) bus amžina. — (19) Raktus. Raktai reiškia vyriausią valdžią Bažnyčioje. — Ką tu suriši... Todel Petras galės valdyti Kristau Bažnyčią, bausti prasikalstančius, atleisti nuodėmes, suteikti atlaidus ir tt. — (20) Niekam nesakyti: Jėzus su jais tebesant; jie turėjo laukti laiko, kada bus jiems liepta skelbti evangeliją visam pasauliui.

(22) Barti. Taip jis darė, didžiai Jėzų mylėdamas. — (23) Eik už manęs: eik iš mano akių. — Šetone. Tas žodis žydų kalboje reiškia tą pat, ką ir priešininkas. Petras norėjo atitraukti savo mokytoją nuo paklusnumo Dievo valiai, todel Išganytojas sako, kad jis jam papiktinimas.

25 Nes kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją; kas gi prapuldytų savo gyvybę dėliai manęs, atras ją. 26 Nes ką padeda žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, savo gi sielai kęstų nuostolį? arba ką žmogus duos savo sielai advaduoti? 27 Nes žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais, ir tuomet jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbų. 28 Ištikrųjų, sakau jums, yra kaikurie čia stovintieji, kurie neragaus mirties, kolei neišvys žmogaus Sūnaus ateinančio savo karalystėje.

17. 1 Praslinkus šešioms dienoms, Jėzus pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir jo brolį Joną ir užsivedė juos nuošaliai ant aukšto kalno. 2 Tenai jis atsimainė jų akyvaizdoje: jo veidas žibėjo, kaip saulė, jo gi drabužiai pasidarė balti kaip sniegas. 3 Ir štai, jiems pasirodė Mozė ir Elijas, kuriuodu kalbėjosi su juomi. 4 Atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: Viešpatie, mums čia gera būti; jei nori, padarykime čia tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui. 5 Dar jam tebekalbant, štai, šviesus debesis apsiautė juos, ir štai, balsas iš debesies sakė: Šitas mano mylimasai Sūnus, kuriame aš turiu sau daug pasimėgimo; jo klausykite. 6 Tai išgirdę mokytiniai parpuolė ant savo veido ir labai bijojo. 7 Bet Jėzus priėjo, jų prisilietė ir jiems tarė: Kelkitės ir nebijokite. 8 Pakėlę savo akis, jie nieko daugiau nebematė, kaip tik vieną Jėzų.

---

(25) Išgelbėti... Kas savo gyvybei išgelbėti išsižadėtų Dievo, tas pražus amžinai. — (26) Ką duos...: kokiu būdu atvaduos savo pražudytą sielą? — (28) Neragaus mirties: nenumirs. — Kolei neišvys...: dar pirm paskutiniojo teismo, Kristaus atsimainymo laiku ant Taboro kalno, dar labiau Jeruzalės sugriovimo metu.

17. (1) Kalno. Padavimas sako, kad tas kalnas vadinasi Taboru.

9 Nueinant jiems nuo kalno, Jėzus davė jiems įsakymą tardamas: Niekam nesakykite apie tą regėjimą, kolei žmogaus Sūnus neatsikels iš numirusių. 10 Mokytiniai paklausė jį tardami: Ką tat Rašto žinovai sako, kad pirma turi ateiti Elijas? 11 Jis, jiems atsakydamas, tarė: Elijas, tiesa, turi ateiti ir jis visa atitaisys. 12 Bet aš jums sakau, kad Elijas jau atėjo, tačiau jie jo nepažino ir padarė su juo, ko tik norėjo. Taip ir žmogaus Sūnus turės nuo jų kentėti. 13 Tuomet mokytiniai suprato, kad jis jiems kalbėjo apie Joną Krikštytoją.

14 Kuomet jis atėjo pas minią, prie jo priėjo vienas žmogus, atsiklaupė ties juo ir tarė: Viešpatie, pasigailėk mano sūnaus, nes jis serga mėnesienos liga ir didžiai kankinasi: jis dažnai įkrinta į ugnį ir neretai į vandenį. 15 Aš atvedžiau jį pas tavo mokytinius, ir jie negalėjo jo pagydyti. 16 Atsakydamas Jėzus tarė: O netikinti ir iškrypusi gimine, iki kolei aš su jumis būsiu? iki kolei jus kęsiu! Atveskite jį čia pas mane. 17 Ir Jėzus sudraudė jį. Velnias iš jo išėjo, ir tą pačią valandą vaikas pagijo. 18 Tuomet mokytiniai slapčia priėjo Jėzų ir tarė: Kodel mes negalėjome jo išvaryti? 19 Jėzus jiems tarė: Del jūsų netikėjimo. Nes ištikrųjų, sakau jums, jei turėsite tikėjimą kaip garstyčių grūdą, jūs sakysite šitam kalnui: Persikelk iš čia į tenai, ir jis persikels;

---

(12) Padarė ... Išganytojas čia kalba apie Jono krikštytojo mirtį.

(14) Mėnesienos liga. Vaikas buvo taippat piktosios dvasios apsėstas. — (16) Iškrypusi: taip nepastovi savo išmanyme, kad nesilaiko ir pažintos tiesos. — (17) Sudraudė jį: sudraudė piktąją dvasią, liepdamas jai išeiti. — (19) Netikėjimo: tikėjimo menkumo. Tikėjimas buvo susilpnintas abejojimais.

ir jums nebus nieko negalima. [20] Šita gi veislė kitaip neišvaroma, kaip tik malda ir pasninku.

[21] Pasiliekant gi jiems Galiliejoje, Jėzus jiems tarė: Žmogaus Sūnus turi būti išduotas į žmonių rankas; [22] jie jį užmuš, ir trečioje dienoje jis atsikels. Tuomet jie smarkiai nuliūdo.

[23] Jiems atėjus į Kaparnaumą, priėjo prie Petro rinkėjai didrachmų ir jam sakė: Ar jūsų mokytojas nemoka didrachmos? [24] Jis tarė: Taip. Kuomet jis įėjo į namus, Jėzus pirmas atsiliepė į jį, sakydamas: Kaip tau rodosi, Simonai? iš ko žemės karaliai ima muitą ar pagalvį? iš savo sūnų, ar iš svetimųjų. [25] Jis tarė: Iš svetimųjų. Jėzus jam sakė: Taigi sūnūs liuosi. [26] Bet kad jų nepiktintumėm, eik pas jūrą, įmesk meškerę, imk tą žuvį, kuri bus pirma ištraukta; atvėręs jos nasrus, rasi staterą; ėmęs jį duok jiems už mane ir už save.

4. Pamokymai apaštalams, kaip jie turi elgtis, būdami Bažnyčios vadovais.

18. [1] Aną valandą mokytiniai priėjo prie Jėzaus ir sakė: Kas gi tat didžiausis dangaus karalystėje? [2] Jėzus, pasišaukęs kūdikį, pastatė jį į jų tarpą [3] ir tarė: Ištikrųjų, sakau jums, jei jūs

---

(23) Didrachmų. Pinigas vadinamas didrachma, t. y. dvi drachmi, buvo lygus pusei šekel'io arba statero ir vertas dabartiniais pinigais 1,75 franko. Kiekvienas žydas turįs 20 metų turėjo kasmetai mokėti bažnyčios reikalams pagalvį, kurio didumas buvo didrachma. — (25) Sūnūs liuosi: Tais žodžiais Išganytojas parodo Petrui, kad niekas neturi teisės reikalauti iš jo didrachmos. Kaip niekas nerenka mokesčių karaliui iš karaliaus sūnų, taip nedera rinkti mokesčių Bažnyčiai iš Dievo Sūnaus. — (26) Nepiktintumėm. Nemokėdamas didrachmos, Jėzus galėjo juos papiktinti. — Staterą: arba šekelį, kurs buvo lygus keturioms drachmoms arba dviem didrachmom (apie 7 frankus).

18. (3) Nesigrįšite: jei nepasitaisysite, pamesdami puikybę ir norą išsiaukštinti.

nesigrįšite ir nepasidarysite kaip kūdikiai, neįeisite į dangaus karalystę. 4 Taigi, kas tik pasižemina kaip šitas kūdikis, tas didžiausis dangaus karalystėje.

5 Kas nors priima vieną tokį kūdikį mano vardu, tas mane priima. 6 Kas gi papiktina vieną iš šitų mažutėlių, kurie į mane tiki, tas vertas, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo, ir kad jis būtų nuskandintas jūros gilumoje. 7 Deja pasauliui dėliai papiktinimų! Nes reikia, kad ateitų papiktinimų: tačiau deja tam žmogui, per kurį papiktinimas ateina. 8 Jei tavo ranka, ar tavo koja tave piktina, nukirsk ją ir mesk šalin nuo savęs, nes tau geriau įeiti į gyvenimą luošam ar raišam, kaip turint abi ranki, ar abi koji būti įmestam į amžinąją ugnį. 9 Ir jei tavo akis tave piktina, išlupk ją ir mesk šalin nuo savęs; tau geriau su viena akimi įeiti į gyvenimą, kaip, turint abi aki, būti įmestam į ugnies pragarą.

10 Žiūrėkite, kad nepaniekintumėte nė vieno iš šitų mažutėlių; nes sakau jums, jų angelai danguje visuomet mato mano danguje esančiojo Tėvo veidą. 11 Nes žmogaus Sūnus atėjo gelbėtų, kas buvo pražuvę. 12 Kaip jums regisi? Jei kas turėtų šimtą avių, ir viena iš jų paklystų, ar jis nepalieka devynių dešimtų devynių kalnuose ir neeina ieškotų tos, kuri paklydo? 13 Ir jei pasi-

---

(5) Priima: kas priglaustų, suteiktų pašalpos. — (6) Papiktina: būtų priežastis jo paklydimo. — (7) Reikia... Dėliai didžio žmonių piktumo papiktinimai pasidarė neišvengiami ir tikrai bus papiktinimų. — (8) Jei tavo ranka... Plg. auk 5, 29. 30. — (9) Į gyvenimą: į amžinąjį gyvenimą dangaus karalystėje.

(10) Jų angelai... Kiekvienas žmogus turi angelą sargą; todėl nevalia paniekinti to, kurį Dievas taip išaukštino, kad jam davė sargu savo angelą.

taikytų ją atrasti, ištikrųjų, sakau jums, jis džiaugiasi dėliai jos labiau nekaip del devynių dešimtų devynių, kurios nebuvo paklydusios. 14 Taippat nėra noro pas jūsų Tėvą, esantį danguje, kad pražūtų vienas iš šitų mažutėlių.

15 Jei tavo brolis tau nusidėjo, eik ir bark jį tarp savęs ir tarp jo vieno. Jei jis tavęs paklausys, tu laimėjai savo brolį. 16 Jeigu gi jis tavęs nepaklausytų, imk su savim dar vieną ar du, kad kiekvienas dalykas būtų nutartas dviejų ar trijų liudytojų pasakymu. 17 Jei jis ir jų nepaklausytų, pasakyk Bažnyčiai; jei jis nepaklausytų Bažnyčios, tebūna jis tau, kaip pagonis ir muitininkas. 18 Ištikrųjų, sakau jums, ką tik jūs surišite žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tik atrišite žemėje, bus atrišta ir danguje. 19 Aš dar jums sakau: Jei du iš jūsų susitars ant žemės apie kurį nors dalyką jo melsti, bus jiedviem padaryta mano Tėvo, kurs yra danguje. 20 Nes kame du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe.

21 Tuomet priėjęs jį Petras tarė: Viešpatie, kiek sykių aš turiu atleisti savo broliui, kuomet jis man nusideda? ar iki septynių? 22 Jėzus jam tarė: Aš nesakau tau iki septynių, bet iki septyniasdešimtis kartų septynių kartų.

23 Todel dangaus karalystė panaši į žmogų karalių, kurs norėjo daryti apyskaitą su savo tarnais. 24 Kuomet jis buvo pradėjęs daryti apy-

---

(17) Kaip pagonis...: saugokis jo kaip saugaisi muitininko ir pagonies, kad nebūtumei suteptas. — (19) Susitars: draug melsis, prašydami kokio nors dalyko.

(22) Iki septynias.., t. y. be skaitliaus, tiek kartų, kiek kartų tavo brolis prašys atleisti ir tai bus naudinga jo sielai.

(24) Talentų. Talentas susidėdavo iš 6000 drachmų;

skaitą, atvesta pas jį vienas, kurs buvo jam kaltas dešimtį tūkstančių talentų. 25 Kadangi jis neturėjo, iš ko užmokėti, jo valdovas liepė parduoti jį, jo pačią, vaikus ir visa, ką turėjo, ir užmokėti. 26 Tas tarnas parpuolęs meldė jį sakydamas: Turėk link manęs kantrybės, ir aš visa tau užmokėsiu. 27 Valdovui pagailo to tarno; jis paleido jį ir dovanojo jam skolą. 28 Bet tas tarnas išėjęs rado vieną iš savo draugų tarnų, kurs buvo jam skolingas šimtą denarų, ir nutvėręs smaugė jį sakydamas: Atiduok, ką esi skolingas. 29 Jo draugininkas kniūpsčias meldė jį sakydamas: Turėk link manęs kantrybės, ir aš visa tau užmokėsiu. 30 Jis gi nenorėjo, bet nuėjo ir įmesdino jį į kalėjimą, kolei užmokės skolą. 31 Kiti jo draugininkai, matydami, kas darėsi, labai nuliūdo; jie atėjo ir papasakojo savo valdovui visa, kas buvo įvykę. 32 Tuomet jo valdovas pasišaukė jį ir jam tarė: Nedorasai tarne, aš tau dovanojau visą skolą, nes mane meldei; 33 argi tat nereikėjo ir tau pasigailėti savo draugininko, kaip aš tavęs pasigailėjau? 34 Užsirūstinęs jo valdovas padavė jį budeliams, kolei užmokės visa skolą. 35 Taip ir mano dangiškasis Tėvas jums padarys, jei kiekvienas neatleisite savo broliui iš savo širdies.

19. 1 Ir atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs šitas šnekas, iškeliavo iš Galiliejos ir atėjo į Judiejos ribas anapus Jordano. 2 Jį sekė daug minių, ir jis juos tenai pagydė. 3 Tuomet prie jo prisi-

todel buvo padaryta skolos apie 50 milionų frankų. — (28) Šimtą denarų: apie 75 frankus. — (34) Padavė... Toki bausmė buvo skiriama senobėje skolininkams romėnų ir kitų tautų. — Kolei užmokės... Skola buvo taip didelė, kad jis niekuomet negalėjo jos išmokėti; todel tais žodžiais išreikšta amžinoji bausmė už sunkią nuodėmę.

artino parisiejai jo gundytų ir sakė: Ar valia žmogui paleisti savo pačią del kokios nors priežasties? 4 Atsakydamas jis jiems tarė: Ar neskaitėte, kad tas, kurs pradžioje sutvėrė žmogų, padarė juos kaipo vyrą ir moterį ir tarė: 5 To dėliai žmogus paliks tėvą ir motiną ir laikysis savo pačios, ir du bus vienas kūnas. Ką tat Dievas sujungė, žmogus teneperskiria. 7 Jie jam tarė: Tai kam gi Mozė liepė duoti persiskyrimo raštą ir paleisti? 8 Jis jiems atsakė: Mozė leido jums paleisti savo pačias dėliai jūsų širdies kietumo; pradžioje gi taip nebuvo. 9 Taigi, aš jums sakau: Kas nors paleidžia savo pačią, jei ne del svetimoterystės, ir kitą veda, svetimoteriauja; ir kas paleistąją veda, svetimoteriauja.

10 Tuomet jo mokytiniai jam tarė: Jei toks vyro dalykas su pačia, tai neverta vesti. 11 Jis jiems tarė: Nevisi išmano tą žodį, bet tie, kuriems duota. 12 Nes yra nevedančių, kurie tokie yra gimę iš motinos įsčios, ir yra nevedančių, kurie žmonių padaryti, ir yra nevedančių, kurie patys save tokiuos padarė dėliai dangaus karalystės. Kas gali išmanyti, teišmano.

13 Tuomet atvesta pas jį kūdikių, kad uždėtų ant jų rankas ir pasimelstų. Bet mokytiniai juos

---

19. (4) Kaipo vyrą ir ...: padarė, kad būtų vienas vyras ir viena moteris, o ne kad vienas vyras turėtų keletą moterų. — (5) Du bus ... Tuos žodžius buvo pasakęs Adomas, šv. Dvasios įkvėptas. — (8) Taip nebuvo: nebuvo tokio įstato. — (9) Jei ne del ... Todel galima atsiskirti nuo savo pačios svetimoterės, tačiau jai tebegyvenant, kitos vesti negalima.

(10) Kuriems duota: kuriems Dievas tai yra suteikęs. — (12) Kurie patys ...: kurie išsižadėjo šeimynos džiaugsmų, darydami nekaltybės apžadus, kad lengviau galėtų tarnauti Dievui.

(13) Juos: tuos, kurie kūdikius atnešė, manydami, kad

draudė. 14 Jėzus gi jiems tarė: Leiskite mažutėlius ir nedrauskite jiems ateiti pas mane, nes tokių dangaus karalystė. 15 Ir uždėjęs ant jų rankas, jis išten išėjo.

16 Štai, vienas priėjęs jam tarė: Gerasis Mokytojau, ką gera aš turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? 17 Jis jam tarė: Kam mane klausi apie tai, kas gera? Vienas geras, Dievas. Jeigu gi nori įeiti į gyvenimą, laikykis įsakymų. 18 Jis jam tarė: Kurių? Jėzus atsakė: Neužmuši, nesvetimoteriausi, nevogsi, neliudysi neteisiai; 19 gerbk savo tėvą ir savo motiną, ir: mylėsi savo artimą kaip pats save. 20 Jaunikaitis jam tarė: Visa tai sergėjau nuo savo jaunystės; ko dar man trūksta? 21 Jėzus jam tarė: Jei nori būti tobulas, eik, parduok, ką turi, ir duok beturčiams, ir turėsi turtą danguje, paskui ateik ir sek mane. 22 Išgirdęs tą žodį jaunikaitis nuėjo nuliūdęs, nes turėjo labai daug lobio.

23 Jėzus gi tarė savo mokytiniams: Ištikrųjų, sakau jums, turtingam nepigu įeiti į dangaus karalystę. 24 Ir dar aš jums sakau: Pigiau kupranugariui išlysti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į dangaus karalystę. 25 Tai išgirdę mokytiniai labai stebėjosi ir sakė: Tai kas gi gali būti išganytas? 26 Pažvelgęs į juos Jėzus jiems tarė: Pas žmones tai negalimas dalykas; pas Dievą gi visa galima.

27 Tuomet atsiliepdamas Petras jam tarė: Štai, mes visa palikome ir tave sekėme; kas gi tat

---

kūdikiai neverti, kad Išganytojas jais užsiimtų. — (14) Nes tokių: taip nekaltų kaip tie kūdikiai.

(24) Pigiau... Išganytojas nesako, buk turtingas visai negalįs įeiti į dangaus karalystę, tik kad jis vargiai tegeis, nes nelengva išsižadėti prisirišimo prie savo turtų.

bus mums? 28 Jėzus jam tarė: Ištikrųjų, sakau jums, jūs, kurie mane sekėte, atgimime, kuomet žmogaus Sūnus sėdės savo didenybės soste, taippat sėdėsite dvylikoje sostų ir teisite dvyliką Izraėlio giminių. 29 Ir kiekvienas, kurs palieka namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar pačią, ar vaikus, ar dirvas dėliai mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą. 30 Daug gi pirmųjų bus paskutiniai ir paskutiniųjų pirmieji.

20. 1 Dangaus karalystė panaši į žmogų šeimininką, kurs anksti rytą išėjo samdytis darbininkų į savo vynuogyną. 2 Susiderėjęs su darbininkais po denarą dienai, jis nusiuntė juos į savo vynuogyną. 3 Išėjęs apie trečią valandą, jis pamatė *kitus stovinčius* be darbo prekyvietėje, 4 ir jiems tarė: Eikite ir jūs į mano vynuogyną ir kas bus teisinga, aš jums duosiu. 5 Jie nuėjo. Jis vėl išėjo apie šeštą ir devintą valandą ir taippat padarė. 6 Ir apie vienuoliktą valandą jis dar išėjo ir rado *kitus stovinčius ir jiems tarė*: Ko čia stovite visą dieną dykinėdami. 7 Jie jam sako: Kad niekas mūsų nepasamdė. Jis jiems tarė: Eikite ir jūs į mano vynuogyną. 8 Atėjus gi vakarui, vynuogyno savininkas tarė savo užveizdui: Pašauk darbininkus ir atiduok jiems užmokesnį, pradėdamas nuo paskutiniųjų iki pirmųjų. 9 Prisiartinę tad tie, kurie buvo atėję apie

---

(28) Kuomet . . .: mirusiųjų prisikėlime ir paskutinio teismo dienoje. — Dvylika . . .: visus žmones. — (30) Daug gi . . . Išganytojas perspėja apaštalus saugotis visokių paklydimų, nes ir geriausis gali pasidaryti piktas ir negauti dangaus karalystės, taippat kaip didžiausis nusidėjėlis gali pasitaisyti ir laimėti išganymą.

20. (3) Apie trečią . . . Trečia, šešta, devinta ir vienuolikta valanda skaitoma čionai nuo saulės tekėjimo. — (9) Buvo atėję: į vynuogyna. — (15) Nevalia daryti:

vienuoliktą valandą, gavo kiekvienas po denarą. 10 Atėję paskui pirmieji tarėsi daugiau gausią, bet ir jie gavo kiekvienas po denarą. 11 Imdami gi jie murmėjo prieš šeimininką 12 ir sakė: Šitie paskutinieji vieną valandą tedirbo, ir tu padarei juos lygius mums, kurie nešėme dienos ir kaitros naštą. 13 Bet jis atsakydamas vienam jų, tarė: Prieteliau, aš tau nedarau skriaudos; argi ne už denarą susiderėjai su manim? 14 Imk, kas tavo, ir eik sau; aš gi noriu ir šitam paskutiniajam duoti, kiek ir tau. 15 Arba ar man nevalia daryti, ko noriu? ar tavo akis delto netikusi, kad aš geras? 16 Taip paskutinieji bus pirmi ir pirmieji paskutiniai, nes daug pašauktų, maža gi išrinktų.

17 Eidamas į Jerozolimą, Jėzus ėmė skyrium dvylika mokytinių ir jiems tarė: 18 Štai, mes einame į Jeruzalę, žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams ir Rašto žinovams; jie pasmerks jį mirti, 19 ir paduos jį pagonims tyčiotis, plakti ir prikalti ant kryžiaus; ir trečioje dienoje jis atsikels iš numirusių.

20 Tuomet prie jo prisiartino Zebediejaus sūnų motina drauge su savo sūnumis ir parpuolė, kažinko iš jo melsdama. 21 Jis jai tarė: Ko nori? Ji jam sako: Tark, kad šituodu mano sūnu tavo karalystėje sėdėtų vienas tavo dešinėje, kitas tavo kairėje. 22 Atsakydamas Jėzus tarė: Nežinote, ko prašote. Ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu? Jie sako: Galime. 23 Jis jiems tarė: Mano taurę, tiesa, jūs gersite, sėdėti gi mano dešinėje, ar mano kairėje ne mano dalykas duoti jums, bet

---

su savo turtais. — Netikusi: ar delto tu pavydi. — (16) Maža gi išrinktų: nes ne visi pašauktieji naudojasi sau suteiktomis malonėmis ir seka Kristų.

(20) Motina: Salomė, Zebediejaus puti, apaštalų Jokūbo ir Jono motina. — (22) Nežinote . . . Prašė motina;

tiems, kuriems mano Tėvo prirengta. [24] Išgirdę dešimts užsidegė pykčiu prieš du brolius. [25] Jėzus gi pasivadino juos pas save ir tarė: Jūs žinote, kad pagonių kunigaikščiai viešpatauja ant jųjų, ir kurie didesni, vykina ant jų valdžią. [26] Netaip bus tarp jūsų; bet kas tik tarp jūsų nori būti didesnis, tebūna jūsų tarnas, [27] ir kas tarp jūsų nori būti pirmas, bus jūsų vergas; [28] taippat kaip žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę kaip atvadavimą už daugelį.

IV. Paskutinės Jėzaus Kristaus dienos ant žemės ir jo atsikėlimas iš numirusių.

1. Iškilmingas Jėzaus įėjimas į Jeruzalę.

[29] Jiems išeinant iš Jeriko, jį sekė didelė minia. [30] Ir štai, du aklu, sėdėjusiu prie kelio, išgirdo, kad praeina Jėzus, ir sušuko, tardami: Viešpatie, Dovido sūnau, pasigailėk mudviejų. [31] Minia draudė juos, kad tylėtų. Bet juodu dar labiau šaukė sakydamu: Viešpatie, Dovido sūnau, pasigailėk mudviejų. [32] Jėzus sustojo, pasišaukė juodu ir tarė: Ko norita, kad judum padaryčiau? [33] Juodu jam sakė: Viešpatie, kad mudviejų akys atsivertų. [34] Pasigailėjęs judviejų Jėzus palietė jų akis. Ir juodu tuojau regėjo ir jį sekė.

21. [1] Kada jie prisiartino prie Jeruzalės ir atėjo į Betpagę prie Alyvų kalno, tuomet Jėzus siuntė du mokytiniu, [2] jiedviem sakydamas: Eikita į miestelį, kurs ties judum, ir tuojau rasita pririštą

Jėzus atsako sūnums, nes žino, kad motina prašė jų vardu. — (24) Dešimts: kiti apaštalai.

(30) Dovido sūnau... Aklieji, vadindami Jėzų Dovido sūnumi, išpažįsta, kad jis laukiamasis Mesijas.

asilę ir su ja asilaitį; atriškita ir man atveskita; [3] ir jei kas judum ką nors tartų, sakykita, kad jų reikia Viešpačiui, ir tuojau juos paleis. [4] Visa gi tai atsitiko, kad įvyktų, kas pranašo pasakyta šiais žodžiais: [5] Sakykite Siono dukteriai: Štai, tavo karalius tau ateina romus, sėdėdamas ant asilės ir ant pajungiamosios asilaičio. [6] Nuėjusiu du mokytiniu padarė, kaip Jėzus jiedviem buvo įsakęs.

[7] Jie atvedė asilę ir asilaitį, uždėjo ant jų dviejų savo rūbus ir užsodino jį ant viršaus. [8] Labai didelė minia tiesė savo drabužius ant kelio; kiti gi kirto medžių šakas ir klojo ant kelio. [9] Ejusios priešakyje ir paskui sekusios minios šaukė sakydamos: Osanna Dovido sūnui! Pagirtas teesie, kurs ateina Viešpaties vardan! Osanna aukštybėse! [10] Jam įėjus į Jeruzalę, sujudo visas miestas ir sakė: Kas yra šitasai? [11] Minios gi sakė: Tai Jėzus, pranašas iš Nazareto Galiliejoje.

[12] Jėzus įėjo į Dievo bažnyčią ir išvarinėjo visus parduodančius ir perkančius bažnyčioje ir pargriovė *pinigų mainininkų stalus* ir karvelių pardavėjų krases. [13] Jis jiems sakė: Parašyta: Mano namai vadinsis maldos namai; jūs gi padarėte iš jų galvažudžių olą. [14] Tuomet prie jo prisiartino akli ir raiši bažnyčioje, ir jis juos pagydė. [15] Vyriausieji gi kunigai ir Rašto žinovai, matydami stebuklus, kuriuos jis buvo padaręs, ir vaikus, šaukiančius bažnyčioje ir sakančius: Osanna

---

21. (3) Viešpačiui: Jėzui Kristui. — (5) Siono dukteriai: Jeruzalei ir jos gyventojams. — (9) Osanna. Tas žodis paimtas iš žydų kalbos; jis reiškia: gelbėk jį, t. y. Dovido sūnų, Mesiją.

(12) Mainininkų. Žydai turėjo mokėti bažnyčiai po pusę šekelio ir tai žydiškais pinigais (plg. aug. 17, 23); mainininkai apkeisdavo svetimus pinigus, kuriuos atsinešdavo su savim žydai iš svetimų kraštų, į žydiškuosius.

Dovido sūnui, užsidegė pykčiu [16] ir jam tarė: Ar girdi, ką tie sako? Jėzus jiems tarė: Taip. Ar niekuomet neskaitėte: Iš kūdikių ir žindančių burnos prirengei tobūlą gyrių? [17] Ir juos palikęs jis išėjo laukan iš miesto į Betaniją ir tenai pasiliko.

[18] Rytmetį gi grįždamas į miestą, jis buvo alkanas. [19] Pamatęs pakelėje vieną figos medį, jis priėjo prie jo ir nieko ant jo nerado kaip tik lapų. Jis jam tarė: Tegul niekuomet per amžius neužsimezga iš tavęs vaisius. Ir figų medis tuojau padžiūvo. [20] Tai matydami, mokytiniai stebėjosi ir sakė: Kaip jis ūmai padžiūvo! [21] Atsakydamas gi Jėzus jiems tarė: Ištikrųjų, sakau jums, jei turėsite tikėjimo ir nesvyruosite, ne tik tai darysite, kas atsitiko figos medžiui, bet jei ir šitam kalnui sakytumėte: Pasikelk ir meskis į jūrą, ivyks. [22] Ir visa, ko tik prašysite maldoje tikėdami, gausite.

2. Viešpaties ginčai su parisiejais ir Rašto žinovais.

[23] Kada jis buvo atėjęs į bažnyčią ir mokino, prie jo prisiartino vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji ir tarė: Kokia valdžia tai darai? ir kas tau tą valdžią davė? [24] Jėzus atsakydamas jiems tarė: Paklausiu ir jus vieno dalyko; jei jį man pasakysite, ir aš jums pasakysiu, kokia valdžia tai darau. [25] Jono krikštas iš kur buvo? iš dangaus ar iš žmonių? Bet jie galvojo sau vieni ir kalbėjo: [26] Jei sakysime: Iš dangaus, jis mums tars: Tai kodel jam netikėjote? Jeigu sakysime: Iš žmonių, mes turime bijoti minios;

(19) Figų medis. Tas figų medis, turįs lapų, bet neturįs vaisių, yra paveikslas žydų sinagogos, kuri taippat turėjo įstatymus ir apeigas, bet neturėjo gerų darbų ir delto buvo atmesta.

nes visi laikė Joną pranašu. [27] Taigi, atsakydami Jėzui jie tarė: Mes nežinome. Ir jis jiems tarė: Nė aš jums nepasakysiu, kokia valdžia tai darau.

[28] Kaip gi jums regisi? Vienas žmogus turėjo du sūnu; priėjęs pirmąjį, jis tarė: Sūnau, eik šiandien, dirbk mano vynuogyne. [29] Bet jis atsakydamas tarė: Nenoriu. Paskui gi atgailos sujudintas nuėjo. [30] Priėjęs ir antrąjį jis taippat pasakė. Tasai atsakydamas tarė: Einu, viešpatie, ir neėjo. [31] Katras tų dviejų padarė tėvo valią? Jie jam tarė: Pirmasis. Jėzus jiems tarė: Iš tikrųjų, sakau jums, muitininkai ir paleistuvės eis pirm jūsų Dievo karalystėn. [32] Nes atėjo pas jus Jonas teisybės keliu, bet jūs jam netikėjote; muitininkai ir paleistuvės jam tikėjo; jūs tai matydami nė paskui neturėjote atgailos, kad jam tikėtumėte.

[33] Pasiklausykite kito prilyginimo. Buvo žmogus šeimininkas, kurs įsiveisė vynuogyną, aptvėrė jį tvora, iškasė jame spaustuvą, pastatė bokštą, parsamdė jį vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį. [34] Atėjus vaisių metui, jis siuntė savo tarnus pas vynininkus atsiimtų jo vaisių. [35] Bet vynininkai, nutvėrę jo tarnus, vieną primušė, kitą nužudė, kitą gi užmušė akmenimis. [36] Jis vėl siuntė kitus tarnus, daugiau kaip buvo pirmųjų; ir su tais jie taip pat padarė. [37] Galų gale jis siuntė pas juos savo sūnų sakydamas: Jie drovėsis mano

(31) Katras tų dviejų... Žmogus turįs du sūnu yra čionai Dievas; du sūnu tai pagonys ir žydai; pagonys pradžioje atsitolino nuo Dievo, bet paskui to gailėjosi, priėmė evangeliją ir tuo būdu padarė savo tėvo valią; žydai noromis priėmė Mozės įstatymą, bet jo nesilaikė, nepriėmė paskiau evangelijos ir delto nepadarė dangiškojo Tėvo valios. — (32) Teisybės keliu: rodydamas jums teisybės kelią.

(33) Spaustuvą: vynui iš vynuogių išspausti. —

sūnaus. 38 Bet vynininkai, pamatę sūnų, kalbėjosi tarp savęs: Tasai tėvainis; eikite, užmuškime jį ir turėsime jo tėvainystę. 39 Ir nutvėrę jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. 40 Taigi, ką atėjęs vynuogyno viešpats padarys aniems vynininkams? 41 Jie jam tarė: Jis piktai nužudys piktuosius ir parsamdys savo vynuogyną kitiems vynininkams, kurie jam atiduos vaisių savo metu. 42 Jėzus jiems tarė: Ar jūs niekuomet neskaitėte Raštuose: Tas akmuo, kurį statytojai atmetė, pasidarė kampinis akmuo; tai Viešpaties padaryta ir stebėtina mūsų akyse? 43 Todel aš sakau jums, kad Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir atiduota tautai, kuri duoda josios vaisius. 44 Ir kas krinta ant to akmens, tas suduš; ir ant ko jis puola, tą sutreškins.

45 Vyriausieji kunigai ir parisiejai, išgirdę jo prilyginimus, suprato, kad jis apie juos kalba. 46 Ir ieškodami jo sulaikyti, jie bijojo minių, nes jos laikė jį pranašu.

22. 1 Atsiliepdamas Jėzus vėl jiems kalbėjo prilyginimais ir tarė: 2 Dangaus karalystė panaši į žmogų karalių, kurs kėlė savo sūnui vestuves. 3 Jis siuntė savo tarnų pašaukti pakviestųjų į

Bokštą: sargams. — (40) Ką atėjęs ... Vynuogyno Viešpats čionai yra Dievas. Vynuogynas žydų sinagoga Sen. Testamente. Artojai, kurie pasisamdė vynuogyną, buvo žydų vyriausybė. Tarnai siųsti atsiimti vaisių buvo pranašai. Sūnus Jėzus Kristus. — (42) Kampinis akmuo: ant kurio remiasi visa rūmo kertis. Kampinis akmuo, kurį atmetė statantys žydų kunigai, yra Jėzus Kristus: ant jo pasirėmė Naujojo Testamento Bažnyčia. — (43) Josios: karalystės Dievo.

22. (2) Panaši į ... Šitame prilyginime žmogus karalius yra Dievas Tėvas, kurs darė vestuves savo Sūnui Jėzui Kristui; pakviestieji į vestuves buvo žydai, tarnai gi — Senojo Testamento pranašai ir šv. Jonas Krikštytojas.

vestuves; bet jie nenorėjo ateiti. 4 Jis vėl siuntė kitus tarnus, tardamas: Sakykite pakviestiesiems: Štai, aš prirengiau savo pokylį, mano jaučiai ir mano peniukšliai papjauti ir visa prirengta; ateikite į vestuves. 5 Bet jie tai nieku vertė ir nuėjo sau, vienas į savo ūkį, kitas gi į savo pramonę; 6 kiti nutvėrę jo tarnus ir apgėdinę juos užmušė. 7 Tai išgirdęs karalius užsirūstino ir nusiuntęs savo kariuomenę sunaikino anuos galvažudžius ir jų miestą sudegino. 8 Tuomet jis tarė savo tarnams: Vestuvės, tiesa, prirengtos, bet pakviestieji buvo neverti. 9 Eikite tat į kryžkelius ir ką tik rasite, šaukite į vestuves. 10 Jo tarnai, išėję į kelius, surinko visus, kuriuos rado, piktus ir gerus, ir vestuvės buvo pilnos sėdinčiųjų už stalo. 11 Karalius įėjo pasižiūrėtų sėdėjusiųjų už stalo ir, pamatęs tenai žmogų neapsivilkusį vestuvių drabužiu, 12 jam tarė: Prieteliau, kaip čia įėjai, neturėdamas vestuvių drabužio? Jis gi tylėjo. 13 Tuomet karalius tarė tarnams: Surišę jam rankas ir kojas, išmeskite jį laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo. 14 Nes daug pašauktų, bet maža išrinktų.

15 Tuomet parisiejai nuėję padarė sutartį sugauti jį šnekoje. 16 Jie siuntė pas jį savo mokytinių su Erodo šalininkais ir sakydino: Mokytojau, mes žinome, kad tu tiesakalbis ir mokini Dievo kelio tiesoje ir nėvienu nesirūpini, nes nežiūri žmonių asmens. 17 Pasakyk tat mums, kaip tau rodosi: valia duoti ciesoriui mokestį, ar ne? 18 Bet Jėzus, pažinęs jų nedorumą, tarė: Kam mane gun-

(15) Erodo šalininkais. Jie mokino, kad teisingas dalykas mokėti mokesčius Erodui ir Romos ciesoriui, buvo už tat parisiejų nekenčiami. — (16) Nežiūri...: nežiūri, ką sakys apie tave žmonės, jiems nepataikauji ir jų nebijai.

dote, veidmainiai? [19] Parodykite man mokesčio pinigą. Jie jam padavė denarą. [20] Jėzus jiems tarė: Kieno tas paveikslas ir parašas? [21] Jie jam sako: Ciesoriaus. Tuomet jis jiems tarė: Atiduokite tat kas ciesoriaus ciesoriui, ir kas Dievo Dievui. [22] Tai girdėdami jie stebėjosi ir palikę jį sau nuėjo.

[23] Tą dieną priėjo jį sadukiejai, kurie sako neesant prisikėlimo, ir jį paklausė, [24] sakydami: Mokytojau, Mozė tarė: Jei kas mirtų, neturėdamas sūnaus, tegul jo brolis veda jo pačią ir tepažadina savo broliui ainiją. [25] Buvo gi pas mus septyni broliai. Pirmas, vedęs pačią, mirė ir neturėdamas ainijos, paliko savo pačią savo broliui. [26] Taippat antras ir trečias iki septintam. [27] Galų gale po jų visų mirė ir moteriškė. [28] Taigi, prisikėlime kurio iš septynių ji bus pati? nes visi yra ją turėję. [29] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Jūs klystate, nežinodami nei Raštų, nei Dievo galybės. [30] Nes prisikėlime vyrai neves moterų ir moterys netekės, bet bus kaip Dievo angelai danguje. [31] Apie numirusiųjų gi atsikėlimą ar neskaitėte, kas jums Dievo parašyta šiais žodžiais: [32] Aš Abraomo Dievas, ir Izaoko Dievas, ir Jokūbo Dievas? Jis Dievas ne mirusiųjų, bet gyvųjų. [33] Tai girdėdamos minios stebėjosi jo mokslu.

[34] Bet parisiejai, išgirdę, kad jis privertęs nutilti sadukiejus, susiėjo krūvon, [35] ir vienas jų, įstatymo mokytojas, jį paklausė, gundindamas jį: [36] Mokytojau, koks didžiausis įsakymas įstatyme? [37] Jėzus jam tarė: Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo mintimi. [38] Tai didžiausis ir pirmasis įsakymas.

---

(24) Tepažadina ... Pirmas iš tokios moterystės sūnus turėjo būti laikomas mirusiojo brolio sūnumi.

39 Antras gi į jį panašus: Mylėsi savo artimą
kaip pats save. 40 Šitiedviem įsakymais remiasi
visas įstatymas ir pranašai.

41 Susirinkus gi parisiejams, Jėzus juos pa-
klausė, 42 sakydamas: Kas jums rodosi apie Kristų?
Kieno jis sūnus? Jie jam atsakė: Dovido. 43 Jis
jiems tarė: Kaip gi Dovidas vadina jį Dvasioje
Viešpačiu, nes sako: 44 Viešpats tarė mano Vieš-
pačiui: Sėskis mano dešinėje, kolei aš padarysiu
iš tavo neprietelių tavo kojoms suolelį? 45 Jei
tat Dovidas vadina jį Viešpačiu, kaip gi jis jo
sūnus? 46 Ir nėvienas negalėjo jam atsakyti nei
žodžio, nei gi kas nors drįso nuo tos dienos daugiau
jį klausti.

23. 1 Tuomet Jėzus kalbėjo minioms ir savo
mokytiniams, 2 tardamas: Rašto žinovai ir parisie-
jai atsisėdo ant Mozės krasės. 3 Taigi, visa, ką
tik jie jums sako, laikykite ir darykite; bet nesi-
elgkite taip, kaip jie elgiasi; nes jie sako ir ne-
daro. 4 Nes jie riša sunkias ir nepakeliamas naštas
ir deda žmonėms ant pečių; savo gi pirštu jie
nenori jų pajudinti. 5 Visus savo darbus jie daro,
kad būtų žmonių matomi; todel jie daro savo
atsiminimo ženklus platesnius ir didina kutus.
6 Jie mėgsta pirmas vietas pokyliuose ir pirmas
krases sinagogose 7 ir pasveikinimus prekyvietėje
ir būti žmonių vadinami rabbi. 8 Jūs gi nesi-

(40) Pranašai: pranašų mokslas.

(43) Dvasioje: šv. Dvasios įkvėptas.

23. (5) Atsiminimo ženklus. Žydai nešiodavo skiauteles iš pergamino, įdėtas į mažas dėžutes, kurias maldos metu prisirišdavo sau prie kaktos ir prie kairės rankos. Ant tų skiautelių buvo parašyti žodžiai paimti iš šv. Rašto iš Mozės įstatymo. Parisiejai, norėdami parodyti save uolesnius esant įstatymui, darydavo tas skiauteles kaskart platesnes. Nuo keturių drabužio kerčių kabėdavo pas žydus nedideli kutai siūlų pavidale. Ir juos parisiejai turėjo didesnius. — (7) Rabbi: Mokytojau. — (8) Nesivadinkite...

vadinkite rabbi, nes vienas jūsų mokytojas, visi gi jūs broliai. 9 Ir nėvieno nevadinkite sau ant žemės tėvu, nes vienas jūsų Tėvas, kurs yra danguje. 10 Nesivadinkite mokytojais, nes jūsų mokytojas vienas, Kristus. 11 Kas iš jūsų didesnis, bus jūsų tarnas. 12 Kas gi save išaukština, bus pažemintas, ir kas save pažemina, bus išaukštintas.

13 Deja gi jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, delto kad jūs užrakinate dangaus karalystę ties žmonėmis. Nes jūs patys neįeinate ir norinčiųjų įeiti neįleidžiate. 14 Deja jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, nes jūs ryjate našlių namus, kalbėdami ilgas maldas; to dėliai jūs gausite kietesnį teismą. 15 Deja jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, nes jūs apeinate jūrą ir sausumą, kad padarytumėte vieną naują žydą, ir kuomet jis padarytas, jūs darote iš jo pragaro sūnų dvigubai tokį kaip jūs.

16 Deja jums, akli vadai, kurie sakote: Kas nors prisiekė bažnyčia, tai niekai; kas gi prisiekė bažnyčios auksu, turi pareigą. 17 Paiki ir akli! Nes kas didesnis, auksas ar bažnyčia, kuri pašventina auksą? 18 Ir kas nors prisiekė altoriumi, tai niekai, kas gi prisiekė ant jo esančiąja dovana, turi pareigą. 19 Akli! Nes kas didesnis, dovana ar altorius, kurs pašventina dovaną? 20 Taigi, kas prisiekia altoriumi, prisiekia juo ir visais ant

---

Išganytojas peikia čionai puikybę, perdaug didį tėvų, mokytojų, vadovų, išsiaukštinimą, primindamas, kad aukščiausis ir mokytojas ir tėvas ir vadovas yra Dievas. Jis visai negriauna tėvų ar vadovų valdžios, tik paskiria ribas, kurias senobėje dažnai peržengdavo.

(15) Apeinate: kad patrauktumėte į savo tikėjimą nors vieną pagonį. Tokie naūji žydai buvo vadinami prozelitais.

(16) Tai niekai: valia esą tokios prisiekos nesilaikyti. — Turi pareigą: turi atitesėti, ką yra pasižadėjęs.

jo esančiais dalykais. [21] Ir kas nors prisiekia bažnyčia, prisiekia ja ir tuo, kas joje gyvena. [22] Ir kas prisiekia dangumi, prisiekia Dievo sostu ir tuo, kas jame sėdi.

[23] Deja jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, kurie duodate dešimtinę iš mėtos, dilių ir kmynų, apleidžiate gi svarbesnius įstatymo dalykus, teisingumą, pasigailėjimą ir ištikimybę. Tai reikėjo daryti ir anų neapleisti. [24] Akli vadai kurie iškošiate uodą, praryjate gi kupranugarį. [25] Deja jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, kurie kuopiate, kas yra iš viršaus taurės ir bliūdo, viduje gi esate pilni plėšimo ir nešvarumo. [26] Aklasai parisiejau, iškuopk pirma, kas viduje taurės ir bliūdo, kad pasidarytų švaru ir tai, kas yra iš viršaus. [27] Deja jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, nes jūs panašūs į pabaltintus kapus, kurie iš oro pusės rodosi žmonėms labai gražūs, viduje gi pilni mirusiųjų kaulų ir visokių puvėsių. [28] Taip ir jūs iš viršaus, tiesa, rodotės žmonėms teisūs, viduje gi pilni esate veidmainystės ir nedorumo.

[29] Deja jums, Rašto žinovai ir parisiejai, veidmainiai, kurie statote pranašams kapus ir gražinate teisiųjų paminklus; [30] jūs sakote: Jei būtumėm buvę mūsų tėvų dienose, mes nebūtumėm su jais dalyvavę pranašų kraujuje. [31] Taip jūs liudyjate patys prieš save, kad jūs sūnūs tų, kurie užmušė pranašus. [32] Pripildykite ir jūs jūsų tėvų saiką.

---

(23) Duodate ... Parisiejai atiduodavo bažnyčiai dešimtinę net iš menkiausių įstatymę nepaminėtų žolelių, kad pasirodytų teisūs, bet draug nieku palaikydavo daug svarbesnius įstatymo reikalavimus.

(30) Pranašų kraujuje: pranašų kraujo išliejime. — (32) Pripildykite ... Iškanytojas čia kalba šventame užsirūstinime ir lyg-kad šako: Piktus darbus, kuriuos pradėjo jūsų tėvai, jūs pabaigkite. Jie užmušė tarnus, jūs

33 Žalčiai, angių veisle, kaip jūs ištrūksite nuo pragaro teismo? 34 Todel štai aš siunčiu pas jus pranašų, išmintingųjų ir Rašto žinovų; vienus jų jūs užmušite ir prikalsite ant kryžiaus, kitus plaksite savo sinagogose ir persekiosite nuo miesto iki miestui, 35 kad ant jūsų kristų visas nekaltas kraujas, išlietas ant žemės, pradedant nuo teisiojo Abelio kraujo iki kraujui Barakijo sūnaus Zakarijo, kurį jūs užmušėte tarp bažnyčios ir altoriaus. 36 Ištikrųjų, sakau jums, visa tai ateis ant šitos kartos.

37 Jeruzale, Jeruzale, kuri žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos, kurie pas tave siųsti, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip kad viščia surenka savo viščiukus po sparnais, ir tu nenorėjai. 38 Štai, jūsų namai bus jums palikti tušti. 39 Nes, aš sakau jums, nuo šio laiko jūs manęs daugiau nebematysite, kolei nesakysite: Pagirtas teesie, kurs ateina Viešpaties vardu.

3. Jėzaus pranašystės apie Jeruzalės sugriovimą ir apie pasaulio pabaigą.

24. 1 Išėjęs iš bažnyčios Jėzus ėjo šalin. Tuomet prisiartino jo mokytiniai jam parodyti bažnyčios pastatymo. 2 Jis gi atsakydamas jiems tarė: Ar matote visa tai? ištikrųjų, sakau jums, nebus čia palikta akmens ant akmens, kurs nebūtų išgriautas. 3 Sėdint gi jam ant Alyvų kalno, prie jo slapčia prisiartino mokytiniai ir tarė: Pasakyk mums, kuomet tai bus? ir koks tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?

4 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Veizdėkite,

prikalkite ant kryžiaus Viešpatį; jie žudė pranašus, jūs gi nužudysite tą, apie kurį pranašai kalbėjo.

(33) Pragaro teismo: pragaro bausmės, kuri bus jums paskirta teisme.

kad kas nors jūsų nesuklaidintų. [5] Nes daugelis ateis mano vardu ir sakys: Aš Kristus, ir jie suklaidins daugelį. [6] Nes jūs išgirsite kalbant apie karus ir apie karų gandus. Veizdėkite, kad nepabugtumėte, nes reikia, kad tai įvyktų, bet dar ne galas. [7] Nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę; vietomis bus maro, bado ir žemės drebėjimų. [8] Visa gi tai skausmų pradžia. [9] Tuomet paduos jus į suspaudimą ir jus užmušinės, ir jūs būsite visų tautų nekenčiami dėliai mano vardo. [10] Tuomet daugelis pasipiktins, vieni kitus išduos ir vieni kitų nesikęs. [11] Kils daug netikrų pranašų ir suvedžios daugelį. [12] Ir kadangi bus apsčiai neteisybės, daugelio meilė atauš. [13] Kas gi bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas.

[15] Kuomet tat išvysite pranašo Danielio apskelbtą sunaikinimo nuobodą, stovinčią šventoje vietoje, — kas tai skaito, teišmano, — [16] tuomet kas yra Judiejoje, tegul bėga į kalnus, [17] ir kas ant stogo, tenelipa žemėn ko nors pasiimtų iš savo namų, [18] ir kas lauke, tenegrįžta savo jupos pasiimtų. [19] Deja gi nėščioms ir žindžiančioms tose dienose! [20] Melskite, kad jums netektų bėgti žiemą ar subatoje. [21] Nes tuomet bus didis suspaudimas, kokio nebuvo nuo pasaulio pradžios iki šiolei ir nebus. [22] Ir jei tos dienos nebūtų buvusios sutrumpintos, neišsigelbėtų nėvienas žmogus; bet dėliai išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos.

[23] Tuomet jei kas jums sakytų: Štai, čia Kristus

---

24. (17) Ant stogo. Žydų namų stogas buvo visai gulsčias, taip kad ant jų buvo galima liuosai vaikščioti. Nuo stogo kopėčiomis galima buvo nulipti stačiai į gatvę. — (20) Subatoje. Subatos dieną žydams buvo pavelyta eiti tiktai tūkstanti žingsnių, bet ne toliau.

ar tenai, netikėkite. [24] Nes kils netikrų kristų ir netikrų pranašų, ir jie darys didžių ženklų ir stebuklų, taip kad būtų įvesti į paklydimą, jei tai būtų galima, net išrinktieji. [25] Štai, aš jums išanksto apskelbiau. [26] Jei tat jums sakytų: Štai, jis tyruose, neišeikite; štai, namų gilumoje, netikėkite. [27] Nes kaip žaibas išeina nuo rytų ir pasirodo iki vakarų, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjimas. [28] Nes kur tik bus maitos, ten susirinks ir arelių.

[29] Tuojau gi po tų dienų suspaudimo saulė aptems, mėnulis nebeduos savo šviesos, žvaigždės puls nuo dangaus, ir dangaus galybės bus pajudintos. [30] Tuomet pasirodys danguje žmogaus Sūnaus ženklas, ir tuomet visos žemės giminės raudos ir matys žmogaus Sūnų ateinantį dangaus debesyse su didžia galybe ir didenybe. [31] Jis siųs savo angelų su trimitu ir su skardžiu balsu, ir jie surinks jo išrinktuosius nuo keturių vėjų, nuo vieno dangaus pakraščio iki kitam.

[32] Mokinkitės prilyginimo iš fygų medžio. Kuomet jo šaka jau darosi minkšta, ir dygsta lapai, jūs žinote, kad vasara arti; [33] taippat ir jūs, visa tai išvydę, žinokite, kad jis arti duryse. [34] Ištikrųjų, sakau jums, šita giminė nepraeis iki visa tai įvyks. [35] Dangus ir žemė praeis, mano gi žodžiai nepraeis.

[36] Bet apie aną dieną ir valandą niekas nežino, nė dangaus angelai, tik vienas Tėvas. [37] Nes kaip buvo Noės dienose, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjimas. [38] Nes kaip dienose pirm tvano jie valgė ir gėrė, vedė moteris ir leido moterystėn savo vaikus iki tai dienai, kurioje Noė įėjo į

(33) Arti duryse. Kada išvysite tai, apie ką sakyta aukščiau (24, 29. eil.), žinokite, kad žmogaus Sūnus yra arti ir tuojau ateis.

skrynią, [39] ir jie nieko nežinojo, kolei atėjo tvanas ir visus atėmė, taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjimas. [40] Tuomet bus du lauke; vienas bus paimtas ir kitas paliktas; [41] dvi malėji prie girnų, viena bus paimta ir kita palikta. [42] Budėkite tat, nes nežinote, kurią valandą jūsų Viešpats ateis. [43] Tai gi žinokite, jei šeimininkas žinotų, kurią valandą vagis ateis, juk jis budėtų ir neleistų įsiveržti į savo namus. [44] Todel budėkite ir jūs prisirengę, nes tą valandą, kurios jūs nežinote, žmogaus Sūnus ateis. [45] Kas, kaip rodosi, yra ištikimas ir gudrus tarnas, kurį jo viešpats pastatė ant savo šeimynos, kad jiems duotų valgio tinkamu metu? [46] Palaimintas tas tarnas, kurį atėjęs jo viešpats randa taip darantį. [47] Ištikrųjų sakau jums, jis pastatys jį ant visų savo gėrybių. [48] Jeigu gi anas tarnas būtų piktas ir sakytų savo širdyje: Mano viešpats užtrunka, [49] ir imtų mušti savo draugininkus, valgytų gi ir gertų su girtuokliais, [50] tai to tarno viešpats ateis tą dieną, kurioje nesitiki, ir tą valandą, kurios nežino, [51] ir perkirs jį, ir duos jam dalį su veidmainiais; ten bus verksmo ir dantų griežimo.

25. [1] Tuomet dangaus karalystė bus panaši į dešimtį mergaičių, kurios pasiėmusios savo lempas išėjo pasitiktų jaunikio ir jaunosios. [2] Penkios iš jų buvo paikos ir penkios gudrios. [3] Penkios paikosios, pasiimdamos lempas, nepasiėmė su savim aliejaus; [4] gudriosios gi draug su lempomis pasiėmė aliejaus savo induose. [5] Jaunikiui užtrunkant, visos susnūdo ir užmigo. [6] Vidunaktį gi išgirsta šauksmas: Štai, ateina jaunikis, išeikite jam priešais. [7] Tuomet visos tos mergaitės atsikėlė ir pataisė savo lempas. [8] Paikosios gi sakė išmintingosioms: Duokite mums savo aliejaus, nes mūsų lempos gesta. [9] Gudriosios atsakė tardamos:

Kad kartais nepristigtų mums ir jums, velyk eikite pas pardavėjus ir sau nusipirkite. [10] Joms einant pirktis, atėjo jaunikis, ir kurios buvo prisirengusios, įėjo draug su juo į vestuves, ir durys uždaryta. [11] Galų gale atėjo ir likusios mergaitės ir sakė: Viešpatie, viešpatie, atidaryk mums. [12] Bet jis atsakydamas tarė: Ištikrųjų, sakau jums, aš jūsų nepažįstu. [13] Budėkite tat, nes nežinote nei dienos nei valandos.

[14] Nes bus taip kaip su žmogumi, kurs, rengdamos į kelionę, pasišaukė savo tarnus ir padavė jiems savo gėrybes. [15] Vienam jis davė penkis talentus, kitam du, kitam gi vieną, kiekvienam, žiūrint jo gabumo, ir tuojau iškeliavo. [16] Tas, kurs buvo gavęs penkis talentus, nuėjo, jais vertėsi ir pelnė kitus penkis. [17] Taippat ir kurs buvo gavęs du, pelnė kitudu. [18] Kursai gi buvo gavęs vieną, nuėjęs įkasė jį į žemes ir paslėpė savo valdovo pinigus.

[19] Daugeliui laiko praslinkus, tų tarnų valdovas atėjo ir darė su jais apyskaitą. [20] Priėjo tas, kurs buvo gavęs penkis talentus, ir atnešė kitus penkis talentus, sakydamas: Viešpatie, tu man davei penkis talentus; štai, aš pelniau dar kitus penkis. [21] Jo valdovas jam tarė: Gerai, gerasis ir ištikimasis tarne; kadangi tu buvai ištikimas ant nedaug, aš tave pastatysiu ant daug; įeik į savo viešpaties džiaugsmą. [22] Priėjo gi ir tas, kurs buvo gavęs du talentu, ir tarė:

---

25. (13) Budėkite ... Mergaičių prilyginimu įrodo Kristus reikalingumą gerų darbų. Jaunikis, vedąs jaunąją į savo namus, yra Kristus, kurs teismo dienoje ives savo Bažnyčią į dangaus karalystę. Mergaitės visi tikintieji. Lempos jų tikėjimas, aliejus gi geri darbai. Negana bus turėti lempas t. y. tikėjimą, kad įėjus į dangaus karalystę, bet reikės draug ir aliejaus, t. y. gerų darbų.

(21) Įeik ...: gauk ir tu tą džiaugsmą, kokį turi tavo

Viešpatie, tu man davei du talentu; štai aš pelniau dar kitudu. 23 Jo valdovas jam tarė: Gerai, gerasis ir ištikimasis tarne; kadangi tu buvai ištikimas ant nedaug, aš tave pastatysiu ant daug; įeik į savo viešpaties džiaugsmą. 24 Priėjęs gi ir tas, kurs buvo gavęs vieną talentą, tarė: Viešpatie, aš žinau, kad tu kietas žmogus; tu pjauni, kur nesėjai, ir renki, kur nebarstei; 25 bijodamas aš nuėjau ir paslėpiau tavo talentą žemėse; štai, tu turi, kas tavo. 26 Atsakydamas gi jo viešpats jam tarė: Piktasis tarne ir tinginy, tu žinojai, kad aš pjaunu, kur nesėjau, ir renku, kur nebarsčiau; 27 taigi, tau reikėjo pavesti mano pinigus pinigų mainininkams, ir sugrįžęs aš juk būčiau gavęs kas mano su palūkanomis. 28 Taigi, atimkite iš jo talentą ir duokite tam, kurs turi dešimtį talentų. 29 Nes kiekvienam turinčiam bus duota, ir jis apsčiai turės; iš to gi, kurs neturi, ir tai, ką jis regisi turįs, bus atimta. 30 Ir nenaudingą tarną išmeskite laukan į tamsybes; ten bus verksmo ir dantų griežimo.

31 Kuomet gi žmogaus Sūnus ateis savo didenybėje ir draug su juo visi jo angelai, tuomet jis atsisės ant savo didenybės krasės. 32 Visos tautos bus surinktos ties juo, ir jis atskirs juos vienus nuo kitų, kaip piemuo atskiria avis nuo ožių. 33 Avis jis pastatys savo dešinėje, ožius gi kairėje.

34 Tuomet karalius tars tiems, kurie bus jo

---

viešpats. — (29) **Bus atimta.** Kas naudojasi Dievo malonėmis, tas gaus jų daugiau, kas gi nesinaudoja, iš to bus jos visai atimtos. — Prilyginimas talentų pamokina, kad reikia naudotis Dievo malonėmis. Viešpats, duodąs tarnams talentų, yra Jėzus Kristus, tarnai mes esame; talentai yra tai malonės ir aplinkybės, kurias gauna kiekvienas iš mūsų, kad gera darytų.

dešinėje: Ateikite, mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite jums nuo pasaulio įkūrimo prirengtą karalystę. 35 Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs mane pagirdėte; buvau svečias, ir jūs mane priėmėte; 36 buvau plikas, ir jūs mane apdengėte; ligonis, ir jūs mane aplankėte; buvau kalėjime, ir jūs atėjote pas mane. 37 Tuomet teisieji jam atsakys ir tars: Viešpatie, kuomet mes tave matėme alkaną ir tave valgydinome, trokštantį ir tave girdėme? 38 Kuomet mes tave matėme svečią ir tave priėmėm, ar piką ir tave apdengėme? 39 Arba kuomet mes tave matėme ligonį ar kalėjime, ir atėjome pas tave? 40 Ir atsakydamas karalius jiems tars: Ištikrųjų, sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausių brolių, man padarėte.

41 Tuomet jis sakys ir tiems, kurie bus kairėje: Eikite šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžinąją ugnį, kuri prirengta velniui ir jo angelams. 42 Nes aš buvau išalkęs, ir jūs manęs nepavalgydinote; buvau ištroškęs, ir jūs manęs nepagirdėte; 43 buvau svečias, ir jūs manęs nepriėmėte; plikas ir neapdengėte; ligonis ir kalėjime, ir jūs neaplankėte manęs. 44 Tuomet ir jie jam atsakys, tardami: Viešpatie, kuomet mes tave matėme alkaną, ar trokštantį, ar svečią, ar piką, ar ligonį, ar kalėjime ir tau netarnavome? 45 Tuomet jis jiems atsakys, tardamas: Ištikrųjų, sakau jums, kiek kartų tai nepadarėte vienam iš šitų mažiausių, nė man nepadarėte. 46 Ir eis šitie į amžinąją kančią, teisieji gi į amžinąjį gyvenimą.

4. Paskutinė vakarienė ir Kristaus kančia.

26. [1] Ir atsitiko, kad Jėzus, pabaigęs visas šitas šnekas, tarė savo mokytiniams: [2] Jūs žinote, kad po dviejų dienų bus Velykos, ir žmogaus Sūnus bus išduotas prikalti ant kryžiaus.

[3] Tuomet vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji susirinko į kiemą vyriausiojo kunigo, kurs vadinosi Kajifas, [4] ir tarėsi sugauti Jėzų klasta ir užmušti. [5] Bet jie sakė: Ne šventą dieną, kad kartais nekiltų tarp žmonių maišto.

[6] Esant Jėzui Betanijoje Simono Raupsuotojo namuose, [7] prie jo priėjo moteriškė su alebastriniu indu brangaus tepalo ir išpylė jam ant galvos, kuomet jis sėdėjo už stalo. [8] Matydami gi tai mokytiniai buvo nepatenkinti ir sakė: Kam tas aikvojimas? [9] Nes tai buvo galima brangiai parduoti ir duoti beturčiams. [10] Tai gi žinodamas, Jėzus jiems tarė: Kam esate įkyrūs šitai moteriškei? Ji juk padarė man gerą darbą. [11] Nes beturčių jūs visuomet turite su savim, mane gi nevisuomet turite. [12] Nes išpildama šitą tepalą ant mano kūno, ji tai padarė mano laidotuvėms. [13] Iš tikrųjų sakau jums, kur tik visame pasaulyje bus

---

26. (2) Velykos, žydiškai Pascha (Pesach). Žydai švęsdavo Velykas paminėti išėjimui iš Aigipto. Su maldomis ir apeigomis jie valgydavo velykinį avinėlį, kad atsimintų aną avinėlį, kurį valgė jų seneliai prieš pat išeisiant iš Aigipto vergijos ir kurio krauju, Dievui paliepus, buvo pateptos jų durų staktos; nes angelas siųstas išžudytų aigiptiečių pirmgimusiųjų aplenkė visus namus, kurių durys buvo krauju pažymėtos. Tas avinėlis buvo paveikslas Jėzaus Kristaus, kurio kraujas išliuosavo mus nuo amžinojo pražuvimo.

(12) Laidotuvėms. Pas žydus buvo páprotys, laidojant numirėlius, tepti juos kvepinčiais tepalais. Išganytojas parodo čionai, jog jau visai arti jo laidotuvių laikas ir kad Magdalena tarsi tai jausdama patepė jo kūną.

skelbiama šita evangelija, bus sakoma jos atsiminimui ir ką ji yra padariusi.

14 Tuomet vienas iš dvylikos, kurs vadinosi Jūdas Iskarijotas, nuėjo pas vyriausius kunigus 15 ir jiems tarė: Ką norite man duoti, ir aš jį jums išduosiu? Jie gi jam paskyrė tris dešimtis sidabrinių. 16 Ir nuo to meto jis ieškojo progos jį išduoti.

17 Pirmą Neraugintos duonos dieną mokytiniai atėjo pas Jėzų ir sakė: Kur nori, kad mes tau prirengtumėm valgyti Velykų avinėlį? Jėzus gi tarė: Eikite į miestą pas vieną žmogų ir jam tarkite: Mokytojas sako: Mano metas arti; pas tave aš darau Velykas draug su savo mokytiniais. 19 Mokytiniai padarė, kaip Jėzus jiems įsakė, ir prirengė Velykas.

20 Atėjus vakarui, jis atsisėdo už stalo draug su dvylika savo mokytinių 21 ir, jiems valgant, tarė: Ištikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų mane išduos. 22 Labai nuliūdę jie ėmė kiekvienas klausti: Ar gi aš, Viešpatie? 23 Jis gi atsakydamas tarė: Kurs dažo draug su manim ranką į indą, tas mane išduos. 24 Žmogaus Sūnus, ticsa, eina, kaip apie jį parašyta, bet deja tam žmogui, kurio žmogaus Sūnus bus išduotas. Geriau būtų tam žmogui, jei jis nebūtų gimęs. 25 Atsiliepdamas Jūdas, kurs

---

(15) Sidabrinių: pinigų. Jie buvo verti apie 85, 5 frankų. Tiek anais laikais mokėdavo už menkiausį vergą.

(17) Neraugintos... Per visas Velykų dienas, pradedant nuo vakaro prieš pirmą dieną, žydams uždrausta valgyti ką nors rauginta. Vietoje raugintos duonos jie valgo neraugintą, taip vadinamus „macus". Nuo tos prėskinės duonos ir Velykų šventės vadinosi Neraugintos duonos šventės. — (23) Kurs dažo... Trims ar keturiems buvo atskiras indas, į kurį kiekvienas dažydavo duoną. Jūdas, sėdėdamas arti Išganytojo, dažė savo duoną draug su juomi.

jį išdavė, tarė: Argi aš, Mokytojau? Jis jam tarė: Tu tai pasakei.

26 Jiems valgant vakarienės, Jėzus ėmė duonos, palaimino ją ir laužė, davė savo mokytiniams ir tarė: Imkite ir valgykite; tai yra mano kūnas. 27 Jis ėmė ir taurę, dėkojo ir jiems davė, sakydamas: Gerkite iš jos visi; 28 nes tai yra mano kraujas naujosios sandoros, kurs bus išlietas už daugelį nuodėmės atleisti. 29 Sakau gi jums, nuo šio laiko aš daugiau nebegersiu iš šito vynmedžio vaisiaus iki tai dienai, kuomet gersiu jį naują draug su jumis mano Tėvo karalystėje.

30 Ir pakalbėję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną. 31 Tuomet Jėzus jiems tarė: Visi jūs šią naktį manimi pasipiktinsite. Nes parašyta: Aš užgausiu piemenį, ir bandos avys bus išskirstytos. 32 Kuomet gi būsiu atsikėlęs iš numirusių, aš nueisiu pirm jūsų į Galilieją. 33 Atsiliepdamas Petras jam tarė: Jei visi tavimi pasipiktintų, aš niekuomet nepasipiktinsiu. 34 Jėzus jam tarė: Ištikrųjų, sakau tau, šią naktį pirma negu gaidys sugiedos, tu tris kartus manęs išsiginsi. 35 Petras jam tarė: Nors

---

(26) Tai yra... Išganytojas nesako: tai yra mano kūno paveikslas, nė: čia toje duonoje yra mano kūnas, bet stačiai: tai yra mano kūnas, t. y. duona visa persiesybino į Jėzaus Kristaus kūną ir jau nebėra duonos, bet tiktai kūnas. — (28) Naujosios sandoros. Senoji sandora buvo padaryta tarp Dievo ir žydų ir patvirtinta gyvulių kraujo išliejimu; naujoji sandora tarp Dievo ir žmonijos patvirtinta Išganytojo krauju. — (29) Iš šito vynmedžio... Išganytojas čia kalba jau nebe apie tą vyną, kurs tapo krauju, kaip aiškiai galima matyti iš šv. Luko evangelijos žodžių (Luko 22, 18), bet apie vyną, kurs buvo geriamas, valgant velykinį avinėlį. Jėzus savo garbėje su savo išrinktaisiais gers naujo vyno, kurs taip skirsis nuo žemiškojo, kaip dvasinės linksmybės skiriasi nuo žemiškųjų.

(31) Pasipiktinsite: kada matysite mane pažemintą, jūsų tikėjimas susilpnės ir jūs pasiduosite baimei.

man reiktų ir mirti draug su tavim, aš tavęs neišsiginsiu. Taippat ir visi mokytiniai kalbėjo.

36 Tuomet Jėzus atėjo draug su jais į ūkį, vadinamą Getsemani, ir tarė savo mokytiniams: Pasėdėkite čionai, kolei aš ten nueisiu ir melsiuos. 37 Ir pasiėmęs su savim Petrą ir du Zebediejaus sūnu, jis pradėjo liūdėti ir sielvartauti. 38 Tuomet jis jiems tarė: Mano siela nuliūdus iki mirčiai; pasilikite čionai ir budėkite draug su manim.

39 Ir paėjėjęs truputį tolyn, jis parpuolė ant savo veido, melsdamos ir sakydamas: Mano Tėve, jei tai galima, tegul ta taurė praeina pro mane; tačiau ne kaip aš noriu, bet kaip tu. 40 Po to jis atėjo pas savo mokytinius, rado juos miegančius ir tarė Petrui: Taip, jūs negalėjote budėti su manim nė vienos valandos? 41 Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas. 42 Jis vėl antrą kartą nuėjo ir meldėsi, sakydamas: Mano Tėve, jei ta taurė negali praeiti, tik kad aš ją gerčiau, tebūna tavo valia. 43 Jis vėl atėjo ir rado juos miegančius; nes jų akys buvo mieguistos. 44 Palikęs juos, jis vėl nuėjo ir trečią kartą meldėsi, sakydamas tuos pačius žodžius. 45 Tuomet jis atėjo pas savo mokytinius ir jiems tarė: Miegokite jau ir ilsėkitės; štai, valanda prisiartino, ir žmogaus Sūnus bus išduotas į nusidėjėlių rankas. 46 Kelkitės, eikime; štai, prisiartino tas, kurs mane išduos.

47 Dar jam tebekalbant, štai, atėjo vienas iš dvylikos, Jūdas, ir draug su juo didelė minia su kalavijais ir su vėzdais, atsiųsta vyriausiųjų kunigų ir tautos vyresniųjų. 48 Jo gi išdavėjas buvo jiems davęs ženklą, sakydamas: Kurį aš pabu-

(39) **Melsdamos** ... Todel ir mums valia melstis, kad mus aplenktų skausmai ir kentėjimai, bet ta mintimi, jei tai sutinka su Dievo valia.

čiuosiu, tai jis; tą nutverkite. [49] Ir tuojau priėjęs prie Jėzaus, jis tarė: Sveikas, Mokytojau. Ir jis jį pabučiavo. [50] Jėzus gi jam tarė: Prieteliau, ko atėjai? Tuomet jie prisiartino, pakėlė prieš Jėzų rankas ir jį nutvėrė. [51] Ir štai, vienas buvusiųjų su Jėzumi, ištiesdamas ranką, išsitraukė savo kalaviją ir, ištikęs vyriausiojo kunigo tarną, nukirto jam ausį. [52] Tuomet Jėzus jam tarė: Kišk atgal savo kalaviją į jo vietą; nes visi, kurie ima kalaviją, pražus nuo kalavijo. [53] Ar manai, kad aš negaliu melsti savo Tėvą, ir jis tuojau man atsiųs daugiau kaip dvylika legionų angelų? [54] Bet kaip gi tuomet įvyks Raštai, kad taip turi atsitikti?

[55] Aną valandą Jėzus tarė minioms: Kaip prieš galvažudį jūs išėjote su kalavijais ir su vėzdais manęs sugautų; aš kasdien sėdėdavau pas jus, mokydamas bažnyčioje, ir jūs nenutvėrėte manęs. [56] Visa gi tai atsitiko, kad įvyktų pranašų Raštai. Tuomet visi jo mokytiniai, palikę jį, pabėgo.

[57] Tie gi, kurie buvo nutvėrę Jėzų, vedė jį pas vyriausiąjį kunigą Kajifą, kame buvo susiėję Rašto žinovai ir vyresnieji. [58] Petras sekė jį ištolo iki vyriausiojo kunigo kiemui ir įėjęs į vidų, atsisėdo su tarnais, kad matytų galą. [59] Tuotarpu vyriausieji kunigai ir visas susirinkimas ieškojo neteisingo liudijimo prieš Jėzų, kad atiduotų jį nužudyti, [60] ir nerado, nors daug buvo atėję netikrų liudytojų. [61] Galų gale atėjo du netikru liudytoju [61] ir tarė: Šitas sakė: Aš galiu sugriauti Dievo bažnyčią ir po trijų dienų vėl ją atstatyti. [62] Tuomet atsikėlęs vyriausis kunigas, jam tarė: Tu nieko neatsakai į tai, ką šitie prieš

(53) Legionų. Legionas susidėdavo iš 6000 kareivių.

tave liudija? 63 Bet Jėzus tylėjo. Vyriausis kunigas jam tarė: Prisiekinu tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar tu Kristus, Dievo Sūnus. 64 Jėzus jam tarė: Tu tai pasakei. Tačiau aš jums sakau, nuo šio laiko jūs matysite žmogaus Sūnų sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse. 65 Tuomet vyriausis kunigas perplėšė savo rūbus, sakydamas: Jis piktžodžiavo Dievui; kam dar mums reikia liudytojų? Štai, dabar jūs girdėjote piktžodžiavimą? 66 Kas jums regisi? Jie gi atsakydami tarė: Vertas mirties.

67 Tuomet jie spjaudė jam į veidą ir mušė jį kumstimis; kiti gi daužė plaštakomis jo veidą, 68 sakydami: Pranašauk mums, Kristau, kas yra tave užgavęs.

69 Tuotarpu Petras sėdėjo kieme; viena tarnaitė priėjo prie jo ir tarė: Ir tu buvai su Galiliejiečiu Jėzumi. 70 Bet jis išsigynė visų akyvaizdoje, sakydamas: Aš nežinau, ką tu sakai. 71 Išeinant jam pro duris, pamatė jį kita tarnaitė ir tenai buvusiems sakė: Ir šitas buvo su Jėzumi Nazarėnu. 72 Jis vėl išsigynė su prisieka: Aš nepažįstu to žmogaus. 73 Po valandėlės priėjo ten stovėjusieji ir tarė Petrui: Tikrai ir tu iš jų; nes ir tavo šneka tave apreiškia. 74 Tuomet jis ėmė keiktis ir prisiekinėti, kad jis nepažįstąs to žmogaus. Ir tuojau gaidys sugiedojo. 75 Petras atsiminė Jėzaus žodį, kurį jis buvo pasakęs: Pirma negu gaidys giedos, tu tris kartus manęs išsiginsi. Ir išėjęs laukan jis griaudžiai verkė.

27. 1 Atėjus rytui, visi vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji tarėsi prieš Jėzų, kad jį nužudytų. 2 Ir surišę jie jį nuvedė ir padavė valdovui Poncijui Pilotui.

3 Tuomet Jūdas, kurs buvo jį išdavęs, matydamas, kad jis pasmerktas, gailesčio vedamas,

nunešė atgal vyriausiems kunigams ir vyresniesiems tris dešimtis sidabrinių [4] ir tarė: Nusidėjau, išduodamas nekaltą kraują. Bet jie tarė: Kas mums darbo? tu žinokis. [5] Ir metęs sidabrinius į bažnyčią, jis atsitolino ir nuėjęs pasikorė. [6] Vyriausieji gi kunigai, paėmę sidabrinius, sakė: Jų nevalia dėti į bažnyčios iždą, nes tai kraujo kaina. [7] Pasitarę jie nupirko už juos puodžiaus dirvą ateiviams laidoti. [8] Todel ana dirva iki šiai dienai vadinasi Hakeldama, tai yra kraujo dirva. [9] Tuomet įvyko, kas pranašo Jeremijo pasakyta šiais žodžiais: Jie paėmė tris dešimtis sidabrinių, įkainotojo kainą, kurį jie buvo suderėję iš Izraėlio vaikų, [10] ir juos davė už puodžiaus dirvą, kaip man Viešpats yra paskyręs.

[11] Jėzus gi stovėjo prieš valdovą, ir valdovas jį klausė, sakydamas: Ar tu žydų karalius? Jėzus jam tarė: Tu tai sakai. [12] Ir skundžiamas vyriausių kunigų ir vyresniųjų jis nieko neatsakė. [13] Tuomet Pilotas jam tarė: Ar negirdi, kaip didžiuose dalykuose jie prieš tave liudija? [14] Bet jis jam nebeatsakė nė į vieną žodį, taip kad valdovas labai stebėjosi.

[15] Iškilmės dieną valdovas turėjo paprotį paleisti tautai vieną kalinį, kurio jie norėjo. [16] Turėjo gi jis tuomet žymų kalinį, kurs vadinosi Barabas. [17] Taigi, jiems susirinkus, Pilotas tarė: Katro norite, kad jums paleisčiau? Barabą ar Jėzų,

---

27. (6) Nevalia ... Žydų vyresnybė bijo dabar nusidėti Dievo įsakymui ir nededa tų pinigų į bažnyčios iždą, o pirm keleto tik dienų jie nebijojo duoti tų pinigų padaryti didžiausiai neteisybei, papirkti išdaviką Judą. Toks pasielgimas vertas tikrų veidmainių, prarydančių kupranugarį ir košiančių uodą!

(11) Tu tai sakai. Taip Jėzus išpažįsta, kad jis karalius, bet draug aiškina, kad jo karalystė ne žemiška, bet dvasinė (plg. Jono, 18, 36. 37).

kurs vadinamas Kristumi? 18 Nes jis žinojo, kad jie buvo jį išdavę iš pavydo. 19 Sėdint gi jam teismo krasėje, jo pati atsiuntė pas jį ir sakydino: Nieko nedaryk šitam teisiajam; nes aš šiandien sapne daug dėliai jo kentėjau. 20 Bet vyriausieji kunigai ir vyresnieji įkalbėjo žmonėms reikalauti Barabo, Jėzų gi pražudyti. 21 Atsiliepdamas valdovas jiems tarė: Katro iš dviejų norite, kad būtų jums paleistas? Jie atsakė: Barabo. 22 Pilotas jiems tarė. Tai ką gi aš turiu padaryti su Jėzumi, kurs vadinamas Kristumi? 23 Visi sušuko: Tebūna prikaltas ant kryžiaus. Valdovas jiems tarė: Bet ką gi pikta jis yra padaręs? Jie gi labiau šaukė sakydami: Tebūna prikaltas ant kryžiaus!

24 Matydamas Pilotas, kad jis nieko neveikia ir kad sumišimas eina didyn, ėmęs vandens, nusiplovė rankas tautos akyvaizdoje ir tarė: Aš neesu kaltas šito teisiojo kraujo; jūs žinokitės. 25 Ir visa tauta atsakydama tarė: Jo kraujas teesie ant mūsų ir ant mūsų vaikų. 26 Tuomet jis jiems paleido Barabą; nuplakdinęs gi Jėzų padavė jiems prikalti ant kryžiaus.

27 Tuomet valdovo kareiviai, paėmę Jėzų į teismo butą, surinko prie jo visą būrį. 28 Ir išvilkę jį iš rūbų, jie jį apsiautė raudona skreiste, 29 nupynę iš erškėčių vainiką, jie dėjo jam ant galvos ir davė jam nendrę į dešinę ranką. Ir atsiklaupdami ties juo, jie tyčiojosi iš jo sakydami: Sveikas, žydų karaliau! 30 Ir spjaudydami į jį, jie ėmė nendrę ir daužė jo galvą.

31 Pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo skreistę, apvilko jį jo drabužiais ir vedė jį prikalti ant kryžiaus. 32 Išeidami gi jie rado žmogų Kirenietį, vardu Simoną; tą jie privertė nešti jo kryžių. 33 Ir jie atėjo į vietą, kuri vadinosi Golgota, tai yra

Kaukolės vieta. [34] Jie davė jam gerti vyno sumaišyto su tulžimi; bet paragavęs, jis nenorėjo gerti.
[35] Prikalę jį ant kryžiaus, jie pasidalino jo drabužius, mesdami burtą, kad įvyktų, kas pranašo pasakyta šiais žodžiais: Jie sau pasidalino mano drabužius ir del mano jupos jie metė burtą. [36] Ir atsisėdę jie sergėjo jį. [37] Viršuje jo galvos jie prisegė parašytą jo kaltybę: ŠITAS JĖZUS, ŽYDŲ KARALIUS.
[38] Tuomet prikalta ant kryžių draug su juo du galvažudžiu, vieną dešinėje, kitą kairėje. [39] Einantieji gi pro šalį jam piktžodžiavo, kraipydami savo galvas [40] ir sakydami: Šia tau, kurs sugriauni Dievo bažnyčią ir per trejetą dienų ją atstatai; gelbėk pats save; jei tu Dievo Sūnus, nužengk nuo kryžiaus. [41] Taippat tyčiodamies ir vyriausieji kunigai draug su Rašto žinovais ir vyresniaisiais sakė: [42] Kitus išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti; jei jis Izraėlio karalius, tegul dabar nužengia nuo kryžiaus, ir mes jam tikime. [43] Jis pasitikėjo Dievu: tegul jis dabar jį išliuosuoja, jei turi jame pasimėgimo; nes jis juk sakė: Aš Dievo Sūnus. [44] Tą pat jam prikaišiojo ir galvažudžiudu, kuriuodu draug su juo buvo prikaltu ant kryžių.
[45] Nuo šeštos valandos pasidarė tamsu visoje žemėje iki devintai valandai. [46] Ir apie devintą valandą Jėzus šaukė didžiu balsu, sakydamas: Eli, Eli, lamma sabaktani; tai yra: Mano Dieve, mano Dieve, kam mane apleidai! [47] Kaikurie gi ten stovėdami ir tai girdėdami sakė: Jis šaukia Eliją. [48] Ir tuojau vienas iš jų pribėgęs paėmė kempinę, primirkė ją uksaus, uždėjo ant nendrės

(37) Jo kaltybę, t. y. koki buvo jo apkaltinimo ir mirties priežastis.

ir davė jam gerti. [49] Kiti gi sakė: Liaukis, žiūrėkime, ar ateis Elijas jo išliuosuotų. [50] Jėzus gi vėl šaukdamas didžiu balsu atidavė dvasią.

[51] Ir štai, bažnyčios uždanga perplyšo pusiau nuo viršaus iki apačiai, ir žemė sudrebėjo, ir uolos skilo, [52] ir kapai atsidarė, ir daug kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kėlėsi iš numirusių. [53] O po jo prisikėlimo, išėję iš kapo, jie atėjo į šventąjį miestą ir pasirodė daugeliui. [54] Šimtininkas gi ir kurie su juo buvo sergėdami Jėzų, pamatę žemės drebėjimą ir tai, kas darėsi, labai nusigando ir sakė: Tikrai šitas buvo Dievo Sūnus. [55] Buvo gi tenai atstu daug moterų, kurios buvo atėjusios paskui Jėzų iš Galiliejos jam tarnautų; [56] tarp jų buvo Marija Magdalena, Jokūbo ir Juozapo motina Marija, ir Zebediejaus sūnų motina.

[57] Kuomet jau buvo vakaras, atėjo vienas turtingas žmogus iš Arimatajos, vardu Juozapas, kurs irgi buvo Jėzaus mokytinis. [58] Jis atėjo pas Pilotą ir meldė Jėzaus kūno. Tuomet Pilotas leido atiduoti kūną. [59] Ėmęs kūną, Juozapas vyniojo jį į tyrą drobulę [60] ir jį paguldė savo naujame kape, kurį buvo išsikaldinęs uoloje; jis pririto didelį akmenį prie kapo angos ir nuėjo. [61] Buvo gi tenai Marija Magdalena ir kita Marija, sėdėjusios ties kapu.

[62] Kitą gi dieną, kuri yra po Prisirengimo

---

(60) Buvo iškaldinęs... Turtingi žydai kaldindavo sau prieš mirsiant kapą uoloje. Tokiame kape galima buvo palaidoti ne vieną, bet kelis lavonus, kuriuos suvyniotus į paklodes, pateptus kvepalais padėdavo paskirtose vietose. Tokio kapo angą užrisdavo sunkiu akmenimi.

(62) Prisirengimo. Prisirengimo diena, graikiškai „paraskevė“, vadinosi diena prieš šventę, pvd. pas žydus penktadienis, nes tą dieną jie rengdavosi prie subatos ir paruošdavo visa, kas reikalinga šventai dienai, valgius ir tt.

dienos, vyriausieji kunigai ir parisiejai susirinko pas Pilotą 63 ir sakė: Valdove, mes atsiminėm, kad tas suvedžiotojas dar gyvas tebebūdamas sakė: Po trijų dienų aš prisikelsiu. 64 Liepk tat sergėti kapą iki trečiajai dienai, kad kartais neateitų jo mokytiniai, jo nepavogtų ir nesakytų liaudžiai: Jis kėlėsi iš numirusių; tas paskutinis suklaidinimas bus piktesnis už pirmąjį. 65 Pilotas jiems tarė: Jūs turite sargybą; eikite, sergėkite, kaip mokate. 66 Ir jie nuėjo ir, padėję antspaudą ant akmens, apstatė kapą sargais.

5. Kristaus atsikėlimas iš numirusių ir išsiuntimas apaštalų.

28. 1 Praėjus subatai, kuomet aušo pirmoji savaitės diena, atėjo Marija Magdalena ir kita Marija pasižiūrėtų kapo. 2 Ir štai pasidarė didis žemės drebėjimas; nes Viešpaties angelas nužengė iš dangaus, prisiartinęs nurito akmenį ir ant jo atsisėdo. 3 Jo pažvelgimas buvo kaip žaibas, ir jo drabužiai kaip sniegas. 4 Dėliai jo baisumo sargai nusigando ir pasidarė kaip numirę. 5 Atsiliepdamas gi angelas tarė moteriškėms: Jūs nebijokite; nes aš žinau, kad ieškote Jėzaus, kurs buvo prikaltas ant kryžiaus. 6 Jo čia nėra, nes jis prisikėlė, kaip yra sakęs. Ateikite ir matykite vietą, kame Viešpats buvo paguldytas. 7 Ir greitai eikite pasakyti jo mokytiniams, kad jis yra prisikėlęs ir štai eina pirm jūsų į Galilieją; tenai jį matysite. Štai aš jums tai išanksto apskelbiau. 8 Jos greitai išėjo iš kapo su baime ir dideliu džiaugsmu ir bėgo apskelbti jo mokytiniams. 9 Ir

---

28. (1) Subatai. Subata pas žydus vadinosi ne tik šventa diena, bet ir visa savaitė. Savaitės dienos savų vardų neturėjo ir vadindavosi pirma subatos diena (pas

štai jas sutiko Jėzus ir tarė: Sveikos. Jos gi prisiartino, apkabino jo kojas ir jį pagarbino. [10] Tuomet Jėzus joms tarė: Nebijokite; eikite, apskelbkite mano broliams, kad eitų į Galilieją; ten jie mane matys.

[11] Joms nuėjus, štai, kaikurie sargai atėjo į miestą ir apskelbė vyriausiems kunigams visa, kas buvo atsitikę. [12] Jie susirinkę su vyresniaisiais ir pasitarę, davė kareiviams daug pinigų, [13] tardami: Sakykite, kad jo mokytiniai atėjo naktį ir jį pavogė, mums bemiegant. [14] Ir jei apie tai išgirstų valdovas, mes jį perkalbėsime ir apsaugosime jus nuo pavojaus. [15] Taigi, jie ėmę pinigus padarė, kaip buvo pamokyti; ir tas gandas prasiplatino pas žydus iki šiai dienai.

[16] Vienuolika gi mokytinių nuėjo į Galilieją, į kalną, kurį Jėzus buvo jiems paskyręs. [17] Ir matydami jį, jie pagarbino; bet kaikurie abejojo. [18] Prisiartinęs Jėzus jiems kalbėjo šiuos žodžius: Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. [19] Eikite tat ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus, ir šventosios Dvasios, [20] ir mokydami juos laikyti visa, ką tik esu jums įsakęs. Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigai.

---

krikščionis Viešpaties diena), antra ir tt. — (10) Broliams. Broliais Išganytojas vadina čionai savo mokytinius.

ŠV. MORKAUS EVANGELIJA.

Įžanga: Jonas Krikštytojas ir Dievo Sūnus, Jėzus Kristus.

1. [1] Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus evangelijos pradžia. [2] Kaip parašyta pas pranašą Izaiją: Štai, aš siunčiu tavo akyvaizdoje savo angelą, kursai ties tavim taisys tau kelią. [3] Šaukiančiojo tyrumoje balsas: Taisykite Viešpaties kelią, darykite tiesius jo takus. [4] Buvo Jonas, kurs krikštijo tyrumoje ir skelbė atgailos krikštą nuodėmės atleisti. [5] Pas jį ėjo visa Judiejos šalis ir visi Jerozolimiečiai, buvo jo krikštijami Jordano upėje ir išpažino savo nuodėmes. [6] Jonas buvo apsivilkęs kupranugario plaukais, aplink savo strėnas turėjo šikšninę juostą ir valgė skėrius ir laukinį medų. [7] Jis skelbė, sakydamas: Po manęs ateina galingesnis už mane; jam aš neesu vertas parpuolęs atrišti jo kurpių dirželį. [8] Aš jus krikštijau vandenimi, jis gi jus krikštys šventąja Dvasia.

[9] Atsitiko, kad anose dienose atėjo iš Galiliejos Nazarėto Jėzus ir buvo Jono pakrikštytas Jordane. [10] Tuojau išeidamas iš vandens, jis matė atvirą dangų ir Dvasią nužengiančią kaip karvelį ir pasiliekančią ant jojo. [11] Iš dangaus gi pasigirdo balsas: Tu mano mylimasai sūnus, tavyje aš turiu sau pasimėgimo.

---

1. (2) Angelą. Žodis angelas paimtas iš graikų kalbos ir reiškia tą pat, ką ir skelbėjas arba pasiuntinys. Angelu čia pranašo pavadintas Jonas Krikštytojas, nes jis turėjo prirengti žydus priimti Jėzaus Kristaus mokslą. — (6) Plaukais, t. y. drabužiu, iš kupranugario plaukų padarytu.

12 Dvasia tuojau išvarė jį į tyrumą. 13 Tyrumoje jis buvo keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų, buvo gundomas šetono, buvo su žvėrimis, ir angelai jam tarnavo.

I. Jėzaus tarnystė Galiliejoje.

1. Pašaukimas pirmųjų apaštalų, pirmieji Jėzaus pamokslai ir stebuklingi pagydymai.

14 Po to gi, kaip Jonas buvo išduotas, Jėzus atėjo į Galilieją, skelbė Dievo karalystės evangeliją 15 ir sakė: Laikas pasidarė pilnas, ir Dievo karalystė prisiartino; darykite atgailą ir tikėkite evangelijai.

16 Eidamas išilgai Galiliejos jūros, jis pamatė Simoną ir jo brolį Andriejų, leidžiančius tinklus į jūrą (nes juodu buvo žvejai), 17 ir Jėzus jiedviem tarė: Eikita paskui mane, aš padarysiu, kad judu būtumėta žvejai žmonių. 18 Juodu tuojau, palikusiu tinklus, sekė jį. 19 Paėjęs iš čia truputį, jis pamatė Zebediejaus sūnų Jokūbą ir jo brolį Joną, betaisančius taippat laive tinklus, 20 ir tuojau juodu pašaukė. Juodu, palikusiu savo tėvą Zebediejų laive su samdininkais, sekė jį.

21 Jie įėjo į Kaparnaumą, ir tuojau įėjęs subatoje į sinagogą jis juos mokė. 22 Jie stebėjosi jo mokslu, nes jis juos mokė kaip tas, kurs turi valdžios ir ne kaip Rašto žinovai. 23 Jų sinagogoje buvo žmogus nešvarios dvasios apsėstas. Tasai sušuko, 24 tardamas: Kas mums darbo su tavim, Jėzau, Nazarėnai? ar tu atėjai mūsų pražudytų? Aš žinau, kas tu: Dievo Šventasis.

(12) Išvarė, t. y. greitai ir ūmai nuvedė.
(15) Laikas: Dievo paskirtas ir pranašų apskelbtas.
(24) Pražudytų: nustumti į pragarą.

[25] Jėzus sudraudė jį, tardamas: Nutilk ir išeik iš žmogaus. [26] Ir nešvarioji dvasia, tąsydama jį ir dideliu balsu šaukdama, išėjo iš jo. [27] Visi stebėjosi, taip kad vienas kitą klausinėjo, sakydami: Kas tai yra? Koks tai naujas mokslas? nes jis su valdžia duoda paliepimų net nešvarioms dvasioms, ir jos jo klauso. [28] Ir gandas apie jį tuojau nuėjo į visą Galiliejos šalį.

[29] Tuojau išėję iš sinagogos, jie draug su Jokūbu ir Jonu atėjo į Simono ir Andriejaus namus. [30] Simono gi uošvė gulėjo drugio krečiama; jie tuojau jam apie tai kalbėjo. [31] Jis priėjo ir, paėmęs ją už rankos, ją pakėlė; drugys tuojau ją pametė, ir ji jiems tarnavo. [32] Atėjus vakarui, kuomet saulė buvo nusileidus, jie atgabeno pas jį visus ergančius ir velnių apsėstuosius, [33] ir visas miestas buvo susirinkęs prie durų. [34] Jis pagydė daugelį, kurie buvo visokių ligų kankinami, ir išvarė daug velnių; jis nedavė jiems kalbėti, nes jie pažino jį.

[35] Atsikėlęs labai anksti, dar neaušant, jis išėjo ir, nuėjęs į tuščią vietą, tenai meldėsi. [36] Simonas ir tie, kurie su juo buvo, sekė jį. [37] Radę jį jie jam sakė: Visi tavęs ieško. [38] Jis jiems tarė: Eikime į artimiausius sodžius ir miestus, kad ir tenai sakyčiau pamokslus, nes tam aš esu atėjęs. [39] Jis sakė pamokslus jų sinagogose ir visoje Galiliejoje ir išvarinėjo velnius.

[40] Pas jį atėjo vienas raupsuotas, kurs jį prašė ir atsiklaupęs jam tarė: Jei nori, gali padaryti mane nesuteptą. [41] Jėzus gi, jo pasigailėjęs, ištiesė savo ranką, prisilietė jo ir jam tarė: Noriu, būk nesuteptas. [42] Kaip tik jis buvo tai pasakęs, raupsai tuojau nuo jo atstojo, ir jis buvo nesuteptas. [43] Jis pagrasė jam ir tuojau jį pavarė, [44] jam sakydamas: Veizdėk, kad niekam nesakytumei, bet eik, pasirodyk vyriausiam kunigui ir atnašauk už

savo pagydymą, ką yra liepęs Mozė, jiems paliudyti. 45 Jis gi išėjęs ėmė pasakoti ir skelbti tą dalyką, taip kad Jėzus jau nebegalėjo, žmonėms matant, įeiti į miestą, bet buvo lauke tuščiose vietose; tačiau jie ateidavo pas jį iš visur.

2. Pirmi Rašto žinovų ir parisiejų prieštaravimai Jėzui.

2. 1 Po kiek dienų jis vėl įėjo į Kaparnaumą. 2 Kuomet žmonės patyrė jį esant namuose, susiėjo taip daug, kad jie nebetilpo nė lauke pas duris, ir jis jiems sakė žodį. 3 Tuomet atėjo pas jį nešdami stabu ištiktą žmogų, kurs buvo keturių nešamas. 4 Negalėdami dėliai minios jo prinešti prie jojo, jie nudengė stogą, kame jis buvo, ir padarę skylę, jie nuleido žemyn guolį, kuriame gulėjo stabu ištiktasis. 5 Jėzus, pamatęs jų tikėjimą, tarė stabu ištiktajam: Sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos. 6 Tenai sėdėjo kaikurie iš Rašto žinovų ir manė savo širdyse: 7 Ką tasai taip kalba? Jis piktžodžiuoja. Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas? 8 Jėzus tuojau savo dvasia pažinęs, kad jie taip patys sau manė, jiems tarė: Kam jūs tai manote savo širdyse? 9 Kas pigiau sakyti stabu ištiktajam: Nuodėmės tau atleistos? ar sakyti: Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok? 10 Bet kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint ant žemės valdžios atleisti nuodėmes (jis tarė stabu ištiktajam): 11 Sakau tau: Kelkis, imk savo guolį ir eik į savo namus. 12 Jis tuojau atsikėlė ir, pasiėmęs guolį, nuėjo visų akyvaizdoje, taip kad visi stebėjosi ir garbino Dievą, sakydami: Niekuomet mes neesame matę nieko panašaus.

13 Jam vėl išėjus pas jūrą, visi žmonės ėjo pas jį, ir jis juos mokino. 14 Praeidamas jis pamatė Alpiejaus sūnų Lėvį, sėdintį muitinėje, ir jam tarė:

Sek mane. Tasai atsikėlė ir jį sekė. 15 Ir atsitiko, kad jam už stalo sėdint jo namuose, daug muitininkų ir nusidėjėlių sėdėjo prie stalo draug su Jėzumi ir jo mokytiniais, nes buvo daug tų, kurie jį ir sekė. 16 Rašto žinovai ir parisiejai, matydami, kad jis valgo su muitininkais ir nusidėjėliais, sakė jo mokytiniams: Kam jūsų Mokytojas valgo ir geria su muitininkais ir nusidėjėliais? 17 Tai išgirdęs, Jėzus jiems tarė: Gydytojo nereikia sveikiems, bet tiems, kurie serga; nes aš neatėjau teisiųjų šauktų, bet nusidėjėlių.

18 Jono mokytiniai ir parisiejai pasninkodavo. Jie atėjo ir jam tarė: Kodel Jono ir parisiejų mokytiniai pasninkoja, tavo gi mokytiniai nepasninkoja? 19 Jėzus jiems tarė: Argi gali pasninkoti vestuvininkai, kolei su jais yra jaunikis? Kolei jie turi su savim jaunikį, jie negali pasninkoti. 20 Bet ateis dienos, kuomet jaunikis bus nuo jų atimtas, ir tuomet anose dienose jie pasninkos. 21 Niekas nesiuva naujos gelumbės lopo prie palaikio drabužio, nes kitaip naujas lopas atplėšia dalį nuo palaikio, ir darosi didesnė skylė. 22 Ir niekas nepilia jauno vyno į senas statines; kitaip vynas perplėš statines, ir vynas ištekės ir statinės pages, bet reikia pilti jaunas vynas į naujas statines.

23 Vėl atsitiko, kad, Viešpačiui einant subatoje per javus, jo mokytiniai ėmė beeidami skintis varpų. 24 Parisiejai gi jam sakė: Štai, kam jie daro subatoje, ko nevalia? 25 Jis jiems tarė: Ar niekuomet neskaitėte, ką Dovidas padarė, kuomet turėjo reikalą, buvo alkanas pats ir tie, kurie su

---

(15) Jo namuose: namuose Lėvio, kurs vadinosi taippat Matu.

(24) Ko nevalia. Plg. Mato 12, 2. — (25) Dovidas. Vz. 1 Kar. 22, 11—20.

juo buvo? 26 Kaip jis įėjo į Dievo namus, vyriausiuoju kunigu esant Abiatarui, ir valgė padėtinių duonų, kurių valgyti buvo nevalia kaip tik kunigams, ir davė tiems, kurie su juo buvo? 27 Jis jiems sakė: Subata padaryta del žmonių, ne žmogus del subatos. 28 Taigi, žmogaus Sūnus taippat subatos Viešpats.

3. 1 Jis vėl įėjo į sinagogą; tenai buvo vienas žmogus, turįs padžiūvusią ranką. 2 Jie tėmijo jį, ar jis gydysiąs subatoje, kad jį apkaltintų. 3 Tuomet jis tarė žmogui, turėjusiam padžiūvusią ranką: Stokis į vidurį. 4 Jiems gi jis tarė: Ar valia subatoje gera daryti, ar pikta? gelbėti gyvybę, ar pražudyti? Bet jie tylėjo. 5 Pažvelgęs paeiliui į juos rūsčiai, nuliūdęs del jų širdies aklumo, jis tarė žmogui: Ištiesk savo ranką. Jis ištiesė, ir jo ranka vėl jam pasidarė sveika. 6 Išėję gi parisiejai tuojau tarėsi su Erodo šalininkais prieš jį, kaip jį pražudytų.

3. Išrinkimas, mokinimas ir išsiuntimas apaštalų.

7 Bet Jėzus su savo mokytiniais pasitraukė pas jūrą; jį sekė skaitlinga minia iš Galiliejos ir Judiejos, 8 taippat iš Jeruzalės, iš Idumiejos ir iš Užjordanės; ir didelė daugybė iš Tyro ir Sidono apylinkių, išgirdę, ką jis darė, atėjo pas jį. 9 Jis pasakė savo mokytiniams, kad laikytų jam pririengtą laivelį dėliai minios, kad jo nesuspaustų. 10 Nes jis gydė daugelį, taip kad kas tik turėjo slogų, tie veržėsi į jį, kad jo prisiliestų. 11 Ir nešvariosios dvasios, kaip tik jį pamatydavo,

(5) Su rūstybe. Rūstinosi Išganytojas ant nusidėjimų, bet gailėjosi klystančių žmonių.

(11) Sukniubdavo: ne kad jį pagarbintų, bet ši baimės.

sukniubdavo ties juo ir šaukė, sakydamos: [12] Tu Dievo Sūnus. Bet jis smarkiai jas draudė, kad jo neapreikštų.

[13] Paskui jis užėjo ant kalno ir pašaukė pas save tuos, kuriuos pats norėjo, ir jie atėjo pas jį. [14] Jis paskyrė dvylika, kad jie būtų su juomi ir kad juos siųstų sakytų pamokslų, [15] ir davė jiems valdžios gydyti ligas ir išvarinėti velnius. [16] Jis pašaukė Simoną, kuriam davė vardą Petras, [17] Zebediejas sūnų Jokūbą ir Jokūbo brolį Joną, kuriedviem davė vardus Boanerges, tai yra: Griausmo vaikai, [18] Andriejų, Pilypą, Baltramiejų, Matą, Tomą, Alpiejaus sūnų Jokūbą, Tadą, Simoną Kananietį [19] ir Jūdą Iskarijotą, kurs jį ir išdavė.

[20] Jiems parėjus namon, vėl susirinko minia, taip kad jie negalėjo nė pavalgyti duonos. [21] Išgirdę apie tai saviškiai, išėjo jo nutvertų, nes jie sakė: Jis išėjo iš proto. [22] Rašto gi žinovai, kurie buvo atėję iš Jerozolimos, sakė: Jis turi Beelzebubą ir per velnių vyriausįjį išvaro velnius. [23] Suvadinęs juos, jis jiems kalbėjo prilyginimais: Kaip gali šetonas išvaryti šetoną? [24] Jei karalystė pati savyje suskyla, ta karalystė negali išlikti. [25] Jei namai patys prieš save pasidalina, tie namai negali išlikti. [26] Jei šetonas sukilsta pats prieš save, tai jis yra pasidalinęs; jis negali išlikti, ir jam bus galas. [27] Niekas negali, įėjęs į galingojo namus, išplėšti jo rakandų, jei pirma nesuriša galingojo; tik tuomet jis išplėš jo namus. [28] Ištikrųjų, sakau jums: visos nuodėmės bus atleistos

---

(14) Sakytų pamokslų: Evangelijos skelbtų ne tuojau, tik paskiau savame laike. — (17) Griausmo...: nes jie vėliau turėjo pragarsėti, kaip Dievo žodžio skelbėjai.

(20) Namon: į Petro namus Kapernaume. — Pavalgyti duonos. Tai žydų kalbos išsireiškimas vietoje: pavalgyti. — (21) Saviškiai: artimesnieji giminės.

žmonių vaikams, taippat ir piktžodžiavimai, kuriais jie piktžodžiuoja. [29] Kas gi piktžodžiuotų šventajai Dvasiai, tas neturės atleidimo per amžius, bet bus kaltas amžinos nuodėmės. [30] Nes jie sakė: Jis turi nešvarią dvasią.

[31] Tuotarpu atėjo jo motina ir broliai. Stovėdami lauke, jie siuntė pas jį ir jį šaukė. [32] Aplink jį sėdėjo minia, ir jie jam tarė: Štai tavo motina ir tavo broliai yra lauke ir tavęs ieško. [33] Atsakydamas jiems jis tarė: Kas mano motina ir kas mano broliai? [34] Pažvelgęs gi į tuos, kurie sėdėjo aplink jį, jis tarė: Štai mano motina ir mano broliai. [35] Nes kas daro Dievo valią, tas mano brolis, ir mano sesuo, ir mano motina.

4. [1] Jis vėl vieną kartą mokino pajūryje; pas jį susirinko skaitlinga minia, taip kad jis turėjo įžengti į laivą ir sėdėti ant vandens, visa gi minia buvo prie jūros ant kranto. [2] Jis juos mokino prilyginimais daugelio dalykų ir jiems sakė savo pamokyme: [3] Pasiklausykite. Štai, sėjėjas išėjo sėtų. [4] Jam besėjant, vieni grūdai krito prie kelio; dangaus paukščiai atskrido ir juos sulesė. [5] Kiti krito į akmenynę, kame nedaug žemės teturėjo, ir tuojau išdygo, nes jie buvo negiliai žemėse; [6] bet saulei užtekėjus, buvo išdeginti ir padžiūvo, nes neturėjo šaknies. [7] Kiti krito tarp erškėčių; erškėčiai pakilo ir nusmelkė juos, taip kad jie neatnešė vaisiaus. [8] Kiti krito į gerą žemę ir nešė vaisiaus, kurs augo ir tarpo; vieni atnešė trisdešimteriopą, kiti šešiasdešimteriopą, kiti šimteriopą. [9] Jis pridūrė: Kas turi ausis klausyti, tas teklausai. [10] Kuomet jis buvo vienas, tie dvylika,

---

(31) Atėjo ... Plg. Mato 12, 46—50.

4. (10) Tie dvylika ... Gr. t.: Kurie buvo prie jo su dvylika. Todėl be dvylikos apaštalų tenai buvo daugiau

kurie su juo buvo, kláusė jį apie prilyginimą. [11] Jis jiems sakė: Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptį, tiems gi, kurie lauke, visakas įvyksta prilyginimuose, [12] kad jie matyte matytų ir neišvystų, girdėte girdėtų ir nesuprastų; kad kartais jie nesigrįžtų, ir nebūtų jiems atleistos nuodėmės. [13] Jis jiems kalbėjo toliau: Jūs nesuprantate šito prilyginimo? tai kaip gi jūs suprasite visus prilyginimus? [14] Sėjėjas tas, kurs sėja žodį. [15] Prie kelio sėjama žodis pas tuos, kurie kaip tik išgirsta, tuojau ateina pas juos šetonas ir atima žodį, pasėtą jų širdyse. [16] Taippat ir tie, pas kuriuos sėjama akmenynėje; jie išgirdę žodį, tuojau su džiaugsmu jį priima; [17] tačiau jie neduoda įleisti savyje šaknies; jie tik laikiniai; paskui kilus suspaudimui ir persekiojimui dėliai žodžio, jie tuojau piktinasi. [18] Kiti, pas kuriuos sėjama erškėčiuose, tai tie, kurie klausosi žodžio; [19] bet pasaulio rūpesčiai, turtų apgaulė ir geismai kitų dalykų, įėję, nutroškina žodį, ir jis pasidaro nevaisingas. [20] Geroje žemėje pasėta pas tuos, kurie klausosi žodžio, priima ir neša vaisiaus, vienas trisdešimteriopą, kitas šešiasdešimteriopą ir kitas šimteriopą.

[21] Jis jiems dar sakė: Argi žiburys atnešama, kad būtų pastatytas po saiku ar po guoliu? argi ne kad būtų pastatytas ant žibintuvo? [22] Nes nėra nieko paslėpta, kas nebus atidengta, ir nieko neįvyksta slapčia, kad neišeitų aikštėn. [23] Jei kas

mokytinių. — (12) Nebūtų ... Kas paskęsta nusidėjimuose ir atstumdamas Dievo malones, sukietina savo širdį, tam Dievas liaujasi davęs apstesnių malonių; ir ta yra baisiausi bausmė; nes sunku tokiam žmogui besugrįžti prie Dievo ir gauti savo kalčių atleidimą. — (14) Žodį: Dievo žodį.

(22) Nes nėra ... Išganytojas nori, kad tai, ką jis daro, būtų savo laiku atidengta, ypač gi Dievo karalystės

turi ausis klausyti, tas teklausai. [24] Jis jiems sakė: Žiūrėkite, ką jūs girdite. Kokiuo saiku seikėjate, tokiuo jums bus atseikėta ir bus jums dar pridėta. [25] Nes kas turi, tam bus duota, kas gi neturi, iš to bus atimta net ir tai, ką jis turi.

[26] Po to jis sakė: Su Dievo karalyste taip yra, kaip pas žmogų, kurs beria sėklą į žemę. [27] Ar jis miega, ar keliasi, dieną ir naktį, sėkla dygsta ir auga, jam netėmijant. [28] Nes žemė savaime neša vaisiaus, pradžioje želmenį, paskui varpą, paskui pilną grūdą varpoje. [29] Kuomet vaisius pribręsta, jis tuojau siunčia pjautuvą, nes pjūtis atėjo.

[30] Jis dar sakė: Su kuo palyginsime Dievo karalystę? arba kokiuo prilyginimu ją įvaizdinsime? [31] Ji kaip garstyčių grūdas, kurs, sėjamas į žemę, mažesnis už visas esančias ant žemės sėklas, [32] pasėtas gi išauga, darosi didesnis už visas daržoves ir išleidžia didelių šakų, taip kad jo ūksmėje gali gyventi dangaus paukščiai. [33] Daugeliu tokių prilyginimų jis sakė jiems žodį, taip kaip jie galėjo klausyti. [34] Be prilyginimo jis jiems nekalbėjo; bet savo mokytiniams jis visa skyrium išdėstydavo.

[35] Tą pačią dieną, atėjus vakarui, jis jiems tarė: Persiirkime į aną krantą. [36] Paleidę minią, jie pasiėmė jį su savim, taip kaip jis buvo laive. Su juo buvo ir kitų laivų. [37] Tuomet pakilo didelis viesulas ir varė bangas į laivą, taip kad laivas darėsi pilnas vandens. [38] Tuotarpu jis buvo

---

paslaptys. Laikui atėjus, jos turi išeiti aikstėn. — (24) Dar pridėta. Tais žodžiais Išganytojas žada apaštalams gausų užmokesnį už uolumą Dievo žodžio skelbime.

(36) Kaip jis buvo. Išganytojas mokino iš laivo (vz. l. e.). Apaštalai, norėdami pasiskubinti, tuojau tuo pačiu laivu pradėjo irtis, stengdamies pasiekti kitą Genezarėto ežero krantą.

laivo užpakalyje ir miegojo ant priegalvio. Jie jį pažadino ir jam tarė: Mokytojau, tau nerūpi, kad mes žūname? [39] Jis atsikėlė, sudraudė vėją ir tarė: Tylėk, nutilk! Vėjas liovėsi, ir pasidarė didelė tyla. [40] Tuomet jis jiems tarė: Kodel jūs tokie bailūs? ar dar jūs neturite tikėjimo? Juos gi apėmė didelė baimė, ir jie sakė kitas kitam: Kas gi jisai yra, kad ir vėjas ir jūra jo klauso?

5. [1] Po to jie atvyko į kitą jūros krantą į Gerazėnų šalį. [2] Kaip tik jie išėjo iš laivo, tuojau atėjo priešais iš kapų žmogus, nešvarios dvasios apsėstas. [3] Jis turėjo buveinę kapuose, ir jau nė grandinėmis niekas nebegalėjo jo surakinti, [4] nes dažnai jis būdavo surakinamas pančiais ir grandinėmis, bet sutraukydavo grandines ir sutrupindavo pančius, ir niekas negalėjo jo suvaldyti. [5] Visuomet dieną ir naktį jis buvo kapuose ir kalnuose, šūkojo ir daužė save akmenimis. [6] Pamatęs Jėzų ištolo, jis atbėgo, parpuolė ties juo [7] ir dideliu balsu šaukdamas tarė: Kas man darbo su tavim, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Prisiekinu tave Dievu, nekankink manęs. [8] Nes jis jam sakė: Išeik, nešvarioji dvasia, iš žmogaus. [9] Jis paklausė jį: Kuo tu vardu? Tasai atsakė: Mano vardas legionas, nes mūsų daug. [10] Jis labai jį prašė nevaryti jų iš tos šalies. [11] Buvo gi tenai pas kalną ganykloje didelė kiaulių kaimenė. [12] Dvasios jį prašė sakydamos: Siųsk mus į tas kiaules, kad mes į jas įeitumėm. [13] Jėzus tuojau joms leido, ir išėjusios nešvariosios dvasios tuojau įėjo į kiaules. Tuomet labai ūmai kaimenė, susidedanti iš arti dviejų tūkstančių kiaulių, įsimetė

---

5. (2) Atėjo priešais ... Plg. Mato 8, 28. — (9) Legionas. Legionu pas romėnus vadinosi kareivių būrys, susidedantis iš 6000 žmonių. Čionai legionas reiškia didelį skaitlių apskritai.

į jūrą ir prigėrė jūroje. 14 Tie gi, kurie jas ganė, pabėgo ir davė žinią į miestą ir į kaimus. Žmonės išėjo pasižiūrėtų, kas buvo atsitikę. 15 Atėję pas Jėzų ir pamatę tą, kurs buvo velnio kankinamas, sėdintį, apvilktą ir sveiko proto, jie nusigando. 16 Kurie buvo matę, papasakojo jiems, kaip buvo atsitikę velnio apsėstajam, ir apie kiaules. 17 Todėl jie ėmė jį melsti išeiti iš jų ribų. 18 Kuomet jis žengė į laivą, tas, kurs buvo velnio vargintas, ėmė jį prašyti, kad galėtų pasilikti su juo. 19 Jis gi neleido ir jam tarė: Eik į savo namus pas savuosius ir apskelbk jiems, kaip didžių dalykų Viešpats tau padarė ir kaip tavęs pasigailėjo. 20 Jis nuėjo ir ėmė skelbti Dekapolyje, kaip didžių dalykų buvo jam padaręs Jėzus; ir visi stebėjosi.

21 Kuomet Jėzus vėl persikėlė laivu per jūrą, prie jo susiėjo skaitlinga minia. Jis buvo pajūryje. 22 Tuomet atėjo vienas iš sinagogos vyresniųjų, vardu Jajiras; pamatęs jį, puolė jam po kojų 23 ir labai jį maldavo, sakydamas: Mano duktė marinama; ateik, padėk ant jos ranką, kad pagytų ir būtų gyva. 24 Jis ėjo su juo; jį sekė skaitlinga minia ir spaudė jį. 25 Ten buvo viena moteriškė, kuri jau dvyliką metų sirgo kraujo plūdimu; 26 ji buvo daug iškentėjusi nuo daugelio gydytojų, praradusi visa, ką turėjo, ir nėkiek nepasitaisiusi, bet dar labiau blogyn ėjo. 27 Išgirdusi apie Jėzų, ji atėjo minioje iš užpakalio ir prisilietė jo rūbo; 28 nes ji sakė: Jei prisiliesiu tik jo rūbo, aš pasveiksiu. 29 Tuojau jos kraujo šaltinis išdžiūvo, ir ji pajuto kūnu, kad buvo pasveikus iš savo slogos. 30 Jėzus, pažinęs savyje, kad iš jo buvo išėjusi galybė, tuojau atsigręžė į minią ir tarė: Kas prisilietė mano drabužių? 31 Jo mokytiniai jam sakė:

(29) Jos kraujo ...: Kraujas daugiau nebeplūdo.

Tu matai spaudžiančią tave minią ir sakai: Kas mane palietė? 32 Jis žvalgėsi aplinkui, kad pamatytų tą, kuri buvo tai padariusi. 33 Tuomet moteriškė, nusigandus ir drebanti, žinodama, kas buvo joje atsitikę, atėjo, parpuolė ties juo ir pasakė jam visą tiesą. 34 Jis gi jai tarė: Dukter, tavo tikėjimas išgelbėjo tave, eik ramybėje ir būk pagijusi iš savo slogos. 35 Dar jam tebekalbant, atėjo sinagogos vyresniojo žmonių ir tarė: Tavo duktė numirė, kam dar bevargini Mokytoją? 36 Bet Jėzus, išgirdęs pasakytus žodžius, tarė sinagogos vyresniajam: Nebijok, tiktai tikėk. 37 Jis neleido eiti paskui save niekam daugiau, kaip tik Petrui, Jokūbui ir Jokūbo broliui Jonui. 38 Kuomet jis atėjo į sinagogos vyresniojo namus, jis pamatė tenai triukšmą, raudančius ir labai dejuojančius. 39 Todel įėjęs jis jiems tarė: Kam keliate triukšmą ir verkiate? Mergaitė nemirė, tik miega. 40 Tuomet jie išjuokė jį. Bet jis, išvaręs visus, paėmė su savim mergaitės tėvą ir motiną ir tuos, kurie su juo buvo, ir įėjo, kame mergaitė gulėjo. 41 Paėmęs mergaitę už rankos, jis jai tarė: Talitha kumi; tai išvertus, reiškia: Mergaite (sakau tau), kelkis. 42 Mergaitė tuojau atsikėlė ir vaikščiojo; ji buvo dvylikos metų. Zmones apėmė didžiausis nustebimas. 43 Jis gi jiems smarkiai įsakė, kad niekas apie tai nežinotų, ir liepė duoti jai valgyti.

6. 1 Išėjęs iš ten, jis nuėjo į savo tėvynę; jo mokytiniai sekė jį. 2 Subatai atėjus, jis pradėjo mokinti sinagogoje. Daugelis klausytojų stebėjosi jo mokslu ir sakė: Iš kur jam visa tai? koki ta išmintis, kuri jam duota, ir tokie stebuklai, kurie jo rankomis daromi? 3 Argi jis ne dailidė, ne Marijos sūnus, ne Jokūbo, Juozapo, Jūdo ir

6. (3) Brolis. Vz. Mato 13, 55. — (5) Negalėjo ...:

Simono brolis? ar ir jo seserys ne čia pas mus yra? Ir jie juo piktinosi. [4] Jėzus gi jiems tarė: Pranašas niekur negerbiamas mažiau, kaip savo tėvynėje, savo namuose ir savo giminėje. [5] Todel jis negalėjo padaryti tenai jokio stebuklo, tik pagydė nedaug ligonių, padėdamas ant jų rankas. [6] Jis stebėjosi jų netikėjimu, ėjo per sodžius apylinkėje ir mokino.

[7] Jis pasišaukė dvyliką ir pradėjo juos siuntinėti po du. Jis davė jiems valdžios ant nešvariųjų dvasių [8] ir jiems įsakė nieko neimti su savim į kelią, tiktai lazdą, nei delmono, nei duonos, nei pinigų juostoje, [9] bet apsiauti kurpėmis ir nesivilkti dviem jupom. [10] Jis jiems kalbėjo: Kur tik jūs įeisite į namus, pasilikite tenai, kolei eisite iš ten toliau. [11] Jei kas nors jūsų nepriims ir jūsų neklausys, eikite išten toliau ir nukratykite nuo savo kojų dulkes jiems paliudyti. [12] Jie išėjo ir skelbė, kad žmonės darytų atgailą, [13] išvarė daug velnių, tepė aliejumi daug ligonių ir juos gydė.

4. Jėzaus kelionės per Galilieją ir tolesnis mokinimas apaštalų.

[14] Karalius Erodas išgirdo apie jį (nes jo vardas buvo pasidaręs žinomas) ir sakė: Jonas Krikštytojas atsikėlė iš numirusių, ir todel jame veikia

---

nepadarė nėvieno didesnio stebuklo. Jėzus, kaipo Dievas, galėjo padaryti ir čionai didžiausių stebuklų, bet nedarė, nes nenorėjo daryti prievartos žmogui duotajai liuosai valiai. Dievas neduoda savo malonės tam, kas jos nenori, ją atstumia, nes nenori nieko išganyti varu.

(9) Kurpėmis. Kurpės, našiojamos žydų žemėje, pridengdavo tiktai kojos padą ir buvo pririšamos prie kojų dirželiais.

(14) Pasidarė žinomas. Jėzaus Kristaus stebuklų garsas pasiekė net Erodą, kurs nedaug tesirūpino tikėjimo dalykais.

stebuklingos jėgos. [15] Kiti kalbėjo: Jis Elijas. Kiti vėl sakė: Jis pranašas, kaip vienas iš pranašų. [16] Tai išgirdęs Erodas tarė: Tas Jonas, kuriam aš nukirsdinau galvą, atsikėlė iš numirusių. [17] Būtent, Erodas buvo nusiuntęs sugauti Jono ir buvo jį apkaldinęs kalėjime del savo brolio Pilypo pačios Erodiados, kurią jis buvo vedęs. [18] Nes Jonas sakė Erodui: Tau nevalia turėti savo brolio pačios. [19] Todel Erodiada tykojo jo ir norėjo jį užmušti, bet negalėjo; [20] nes Erodas bijojo Jono, žinodamas jį esant žmogų teisų ir šventą; jis sergėjo jį, pasiklausęs jo daug darė ir mielu noru jo klausydavo. [21] Bet atėjo patogi diena: Savo gimimo sukaktuvėse Erodas kėlė didžiūnams, kariuomenės viršininkams ir Galiliejos vyresniesiems pokylį. [22] Tuomet Erodiados duktė įėjo, šoko ir patiko Erodui ir taippat drauge sėdėjusiems už stalo. Karalius tarė mergaitei: Prašyk iš manęs, ko tu nori; aš tau duosiu. [23] Ir jis jai prisiekė: Ko nors prašysi, aš tau duosiu, kad ir mano karalystės pusę. [24] Išėjus ji klausėsi savo motiną: Ko aš turiu prašyti? Ta atsakė: Jono Krikštytojo galvos. [25] Tuojau įėjus skubiai pas karalių, ji prašė sakydama: Noriu, kad tuojau man duotumei ant lėkštės Jono Krikštytojo galvą. [26] Karalius nuliūdo, bet dėliai prisiekos ir del drauge sėdėjusių už stalo nenorėjo jos nuliūdinti. [27] Taigi, jis nusiuntė budelį ir liepė atnešti ant lėkštės jo galvą. Tas nukirto jį kalėjime, [28] atnešė jo galvą ant lėkštės ir padavė ją mergaitei, mergaitė gi savo motinai. [29] Išgirdę apie tai jo mokytiniai, atėjo, paėmė jo kūną ir padėjo jį į kapą.

[30] Apaštalai susirinko pas Jėzų ir papasakojo jam visa, ką buvo darę ir ko mokinę. [31] Jis jiems tarė: Eikite paskui mane nuošaliai į tuščią vietą ir truputį atsiilsėkite. Nes tų, kurie ateidavo ir

griždavo, buvo daug, ir jiems net nebuvo kada pavalgyti. [32] Taigi, jie sėdo į laivą ir nuvyko patys vieni į tuščią vietą. [33] Žmonės matė juos nuplaukiant ir daugelis apie tai sužinojo; jie iš visų miestų pėsti susibėgo tenai ir pralenkė juos.

[34] Išeidamas Jėzus pamatė skaitlingą minią; jam pagailo jų, nes jie buvo lyg avys, kurios neturi piemens, ir jis pradėjo mokinti juos daugelio dalykų. [35] Kuomet buvo jau vėlu, jo mokytiniai priėjo ir tarė: Šita vieta tuščia ir valanda jau praėjo. [36] Paleisk juos, kad jie nueitų į artimus sodžius ir miestelius ir nusipirktų sau valgyti. [37] Atsakydamas jiems jis tarė: Jūs duokite jiems valgyti. Jie jam sakė: Ar mums eiti nupirkti už du šimtu denarų duonos ir duoti jiems valgyti? [38] Jis jūos paklausė: Kiek turite duonos? Eikite ir pasižiūrėkite. Sužinoję, jie tarė: Penkis kepalus ir dvi žuvi. [39] Tuomet jis jiems liepė pasodinti visus eiliomis, kaip prie stalo, ant žalios žolės. [40] Jie atsisėdo eiliomis po šimtą ir po penkias dešimtis. [41] Jis paėmė penkis duonos kepalus ir dvi žuvi, pažvelgė į dangų, palaimino, laužė duoną ir davė savo mokytiniams, kad jie padėtų ties jais; ir dvi žuvi jis visiems išdalino. [42] Visi valgė ir privalgė lig sočiai. [43] Jie dar pririnko dvyliką pilnų pintinių duonos trupinių, kurie buvo likę, ir žuvų. [44] Valgiusiųjų buvo penki tūkstančiai žmonių.

[45] Tuojau jis privertė savo mokytinius sėsti į laivą, kad pirm jo nuvyktų jūra į Betsaidą, kolei

---

(33) Pėsti...: ėjo pėsti ežero krantu i tą vietą, į kurią laivu plaukė apaštalai.

(37) Jie jam sakė... Apaštalai, arba, kaip skaitome pas šv. Joną 6, 7 apaštalų vardu Pilypas atsakė Išganytojui, kad duonos reiktų mažiausia už 200 denarų (apie 130 frankų). Tiek pinigų jie neturėjo.

jis paleis žmones. 46 Paleidęs juos, jis užėjo ant kalno melstųsi. 47 Vėlai vakare laivas buvo jūros viduryje, ir jis pats vienas ant kranto. 48 Matydamas, kaip jie vargsta besiirdami (nes vėjas buvo jiems priešingas), apie ketvirtą nakties sargybą jis atėjo pas juos, eidamas jūros paviršiu, ir norėjo pro juos praeiti. 49 Jie, kaip tik pamatė jį einantį jūros paviršiu, manė, kad tai šmėkla, ir sušuko. 50 Nes visi jį matė ir nusigando. Jis tuojau kalbėjosi su jais ir jiems tarė: Pasitikėkite, tai aš, nebijokite. 51 Jis įsėdo pas juos į laivą; vėjas liovėsi. Jie dar labiau stebėjosi tarp savęs; 52 jie nesuprato stebuklo su duona, nes jų širdis buvo apakusi.

53 Perplaukęs į aną pusę, jis atvyko į Genezarėto šalį ir prisiirė prie kranto. 54 Jiems išėjus iš laivo, žmonės tuojau jį pažino, 55 bėgiojo po visą aną šalį ir ėmė nešti guoliuose ligonis tenai, kame girdėjo jį esant. 56 Kur tik jis įeidavo į miestelius, ar sodžius, ar miestus, jie guldydavo ligonis aikštėse ir maldavo jį leisti jiems prisiliesti nors jo drabužio kuto, ir visi, kurie tik prisiliesdavo, pagydavo.

7. 1 Pas jį susirinko parisiejų ir keli Rašto žinovai, kurie buvo atėję iš Jerozolimos. 2 Pamatę kaikuriuos iš jo mokytinių valgant paprastomis, tai yra nemazgotomis rankomis, jie tai peikė. 3 Nes parisiejai ir visi žydai, laikydamies vyresniųjų padavimo, nevalgo kitaip, kaip tik dažnai nusimazgodami rankas. 4 Taippat ir iš prekyvietės

7. (3) Nevalgo... Parisiejai dažnai prieš valgysiant plaudavo sau rankas. — (4) Iš prekyvietės: kame galėjo susitepti, susitikdami su pagonimis. — Guolių. Žydai valgydavo ne sėdomis, bet gulomis ir pasirėmę ant rankos; guldavo gi ant plačių suolų arba guolių, pastatytų prie stalo; tuos tai guolius arba suolus jie plaudavo pirm

parėję jie nevalgo neapsiplovę. Yra daug ir kitų dalykų, kurie palikta jiems sergėti, kaip plovimai taurių, puodelių, varinių indų ir guolių. [5] Taigi, parisiejai ir Rašto žinovai klausė jį: Kodel tavo mokytiniai nesilaiko vyresniųjų padavimo ir valgo paprastomis rankomis? [6] Atsakydamas jiems jis tarė: Gerai pranašavo apie jus, veidmainius, Izaijas, kaip parašyta: Šita tauta garbina mane lūpomis, jų gi širdis toli nuo manęs. [7] Veltui jie mane garbina, nes mokina žmonių mokslų ir įsakymų. [8] Jūs juk, pamesdami Dievo paliepimą, laikotės žmonių padavimo, plaunate puodelius ir taures ir darote daug kitų į tuos panašių dalykų. [9] Jis jiems dar kalbėjo: Jūs gražiai mokate niekais paversti Dievo įsakymą, kad palaikytumėte savo padavimą. [10] Juk Mozė pasakė: Gerbk savo tėvą ir savo motiną. Ir: Kas keiktų tėvą, ar motiną, mirte tenumiršta. [11] Jūs gi sakote: Jei kas tartų tėvui ar motinai: Korban (tai yra dovana) tebūna visa, kas naudinga tau iš manęs priguli, [12] tuomet jūs leidžiate jam daugiau nieko nebedaryti savo tėvui ar motinai, [13] niekais paversdami Dievo žodį savo padavimu, kurio jūs mokinate. Tolygių dalykų jūs daug darote. [14] Vėl pasišaukęs minią, jis jiems sakė: Klausykite manęs visi ir supraskite: [15] Nėra nieko, kas iš lauko įeina į žmogų, kad galėtų jį sutepti. Sutepa gi žmogų tai, kas iš žmogaus išeina. [16] Jei kas turi ausis klausyti, tas tesiklausai. [17] Kuomet jis nuo minių įėjo į namus, jo mokytiniai klausė jį apie prilyginimą. [18] Jis jiems tarė: Taip ir jūs esate be išmonės? Ar jūs nesuprantate, kad visa, kas iš lauko įeina į žmogų, negali jo sutepti, [19] nes neįeina į jo širdį, bet eina

---

valgysiant. — (11) Korban Vz. Mato 15, 5. — (22) Nelaba akis: pavydėjimas.

į pilvą ir išeina, kaip prilikta, ir taip apkuopiama visi valgiai? [20] Kas gi išeina iš žmogaus, sakė jis, tai sutepa žmogų. [21] Nes iš vidaus, iš žmonių širdies išeina piktos mintys, svetimoterystės, paleistuvystės, žmogžudystės, [22] vagystės, godulystės, nedorumai, vylius, begėdystės, nelaba akis, piktžodžiavimas, puikybė, neišmintis. [23] Visos šitos piktenybės išeina iš vidaus ir sutepa žmogų.

[24] Atsikėlęs, jis nuėjo iš ten į Tyro ir Sidono apylinkes. Įėjęs į namus, jis norėjo, kad niekas apie tai nežinotų, bet negalėjo likti pasislėpęs. [25] Nes viena moteriškė, kurios duktė buvo nešvarios dvasios apsėsta, kaip tik apie jį išgirdo, tuojau įėjo ir puolė jam po kojų. [26] Ta moteriškė buvo pagonė, gimimu iš Siropenikojos. Ji meldė jį išvaryti iš jos dukters velnią. [27] Jis jai tarė: Duok pirma vaikams pasisotinti, nes būtų negera imti vaikų duoną ir mesti šunims. [28] Ji gi atsakė ir jam tarė: Taip, Viešpatie, juk ir šunyčiai ėda po stalu vaikų trupinius. [29] Jis jai tarė: Dėliai tų žodžių eik; velnias iš tavo dukters išėjo. [30] Parėjusi į savo namus, ji rado mergaitę gulinčią patale ir velnią išėjusį.

[31] Vėl palikęs Tyro ribas, jis per Sidoną atėjo pas Galiliejos jūrą, eidamas Dekapolio krašto viduriu. [32] Ten atvedė pas jį kurčią nebylį ir prašė jį padėti ant jo ranką. [33] Paėmęs jį šalin nuo minios, jis įdėjo savo pirštus į jo ausis, prisilietė su savo seilėmis jo liežuvio, [34] pažvelgė į dangų, atsiduso ir jam tarė: Effeta, tai yra, atsiverk. [35] Jo ausys tuojau atsivėrė, jo liežuvio ryšys atsirišo, ir jis kalbėjo, kaip reikia. [36] Tuomet jis jiems liepė niekam apie tai nesakyti. Juo gi labiau jis jiems liepdavo, juo labiau jie skelbė

(31) Dekapolio: dešimties miestų.

37 ir juo labiau stebėjosi, sakydami: Jis visa gerai padarė; jis daro, kad kurtiniai girdėtų ir kad nebyliai kalbėtų.

8. 1 Anose dienose vėl dideliai miniai drauge esant ir neturint ko valgyti, jis pasivadinęs mokytinius jiems tarė: 2 Gaila man minios, nes štai jau tris dienas jie pasilieka prie manęs ir neturi ko valgyti. 3 Jei aš paleisiu juos į jų namus nevalgiusius, jie apalps kelyje, nes kaikurie iš jų yra atėję iš tolo. 4 Jo mokytiniai jam atsakė: Iš kur galės kas nors imti čia tyruose duonos jiems pavalgydinti? 5 Jis juos paklausė: Kiek turite duonos kepalų? Jie atsakė: Septynis. 6 Tuomet jis liepė miniai atsisėsti ant žemės. Paėmęs septynis duonos kepalus, jis dėkojo, laužė ir davė savo mokytiniams išdėstyti, ir jie išdėstė ties minia. 7 Jie turėjo taippat nedaug žuvelių; ir jas jis palaimino ir liepė išdėstyti. 8 Jie valgė ir privalgė. Paskui jie dar pririnko, kas buvo likę trupinių, septynias pintines. 9 Valgiusiųjų buvo apie keturis tūkstančius, ir jis juos paleido.

10 Tuojau jis sėdo su savo mokytiniais į laivą ir atvyko į Dalmanutos šalį. 11 Tenai išėjo parisiejai ir ėmė su juo ginčytis. Jie reikalavo iš jo ženklo iš dangaus, kad jį išmėgintų. 12 Jis, atsiduses dvasioje, tarė: Kam šita giminė reikalauja ženklo? Ištikrųjų, sakau jums, šitai giminei visai nebus duota ženklo. 13 Palikęs juos, jis vėl sėdo į laivą ir plaukė į kitą krantą.

14 Jie buvo užmiršę pasiimti duonos ir tik vieną duonos kepalą teturėjo pas save laive. 15 Jis gi davė jiems paliepimą ir sakė: Veizdėkite ir sergėkitės parisiejų raugo ir Erodo raugo.

---

8. (12) Ženklo: tokio ženklo, kokio ieško parisiejai.

16 Tai jie sau manė ir sakė kitas kitam: Gi kad mes neturime duonos. 17 Tai patėmijęs Jėzus jiems tarė: Kam jūs manote, kad neturite duonos? ar dar jūs neišmanote ir nesuprantate? dar jūsų širdis tebėra apakusi? 18 Ar turėdami akis, jūs nematote? ir turėdami ausis, negirdite? Ar jūs neatsimenate, 19 kuomet aš perlaužiau penkis duonos kepalus penkiems tūkstančiams, kiek pririnkote pilnų pintinių trupinių? Jie jam atsakė: Dvyliką. 20 Ir kuomet septynis duonos kepalus keturiems tūkstančiams, kiek pririnkote pintinių trupinių? Jie jam tarė: Septynis. 21 Jis jiems sakė: Kaip gi jūs vis dar nesuprantate?

22 Kuomet jis atvyko į Batsaidą, tenai atvedė pas jį aklą ir prašė prisiliesti jo. 23 Jis, paėmęs akląjį už rankos, išsivedė jį už miestelio, patepė seilėmis jo akis, padėjo ant jo savo rankas ir klausė jį, ar jis ką mato. 24 Tasai pažvelgęs tarė: Matau žmones vaiksčiojančius, kaip medžius. 25 Po to jis vėl padėjo rankas jam ant akių; tasai ėmė žiūrėti ir taip pasitaisė, kad visai aiškiai matė. 26 Jis parsiuntė jį į jo namus, sakydamas: Eik į savo namus ir, jei įeisi į miestelį, niekam nesakyk.

5. Jėzus parodo savo garbę apaštalams ir vėl juos mokina.

27 Jėzus išėjo su savo mokytiniais į Pilypo Kesarijos pilis. Kelyje jis klausė savo mokytinius, jiems sakydamas: Ką žmonės sako mane esant? 28 Jie jam atsakė, tardami: Kad tu Jonas Krikštytojas, kiti, kad Elijas, kiti gi, kad tu kaip

(16) Gi kad ...: jis taip kalba delto, kad mes neturime duonos.

(27) Kesarijos. Pilypo Kesarija buvo nemažas miestas i šiaurę nuo Genezarėto ežero. Jam prigulėjo artimieji

vienas iš pranašų. [29] Tuomet jis jiems tarė: Jūs gi ką sakote mane esant? Atsakydamas, Petras jam tarė: Tu Kristus. [30] Jis kietai jiems uždraudė tai kam nors apie save sakyti.

[31] Jis pradėjo juos mokinti, kad žmogaus Sūnui reikia daug kentėti, būti vyresniųjų, vyriausiųjų kunigų ir Rašto žinovų užmuštam, po trijų gi dienų vėl atsikelti. [32] Jis kalbėjo apie tą dalyką atvirai. Tuomet Petras, ėmęs jį į šalį, pradėjo jį drausti. [33] Jis, apsigręžęs ir žiūrėdamas į savo mokytinius, sudraudė Petrą, sakydamas: Eik atgal už manęs, šetone, nes tu nemėgsti to, kas Dievo, bet, kas žmonių.

[34] Po to, pasišaukęs pas save minią su savo mokytiniais, jis jiems tarė: Jei kas nori mane sekti, tas tegul pats savęs išsižada, tegul ima savo kryžių ir teseka mane. [35] Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; kas gi prarastų savo gyvybę dėl manęs ir del Evangelijos, tas ją išgelbės. [36] Juk ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet nustotų savo gyvybės? [37] Arba ką žmogus gali duoti savo gyvybei atvaduoti? [38] Nes kas gėdytųsi manęs ir mano žodžių šitoje svetimoteringoje ir nuodėmingoje giminėje, to ir žmogaus Sūnus gėdysis, kuomet ateis savo Tėvo garbėje su šventaisiais angelais. [39] Jis jiems dar kalbėjo: Iš tikrųjų, sakau jums, kaikurie iš tų, kurie čia stovi, neragaus mirties, kolei išvys Dievo karalystę, ateinančią su galybe.

9. [1] Praslinkus šešioms dienos, Jėzus pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir Joną ir užsivedė juos vienus nuošaliai ant aukšto kalno. Tenai jis

---

miesteliai ir sodžiai, į kuriuos Jėzus ėjo. — (32) Drausti. Plg. Mt. 16, 22. 23. — (35) Išgelbėti: išsižadėdamas Kristaus ir jo mokslo. Plg. Mato 16, 25.

9. (1) Atsimainė. Plg. Mato 17, 1 ir tol. — (11) Eli-

atsimainė jų akyvaizdoje. [2] Jo drabužiai pasidarė žibantys ir labai balti, kaip sniegas, taip, kaip nė vienas dažytojas ant žemės negali išbaltinti. [3] Jiems pasirodė Elijas su Moze, ir juodu kalbėjosi su Jėzumi. [4] Atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: Mokytojau, mums čia gera būti, padarykime tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui. [5] Bet jis nežinojo, ką kalbąs, nes jie buvo labai nusigandę. [6] Tuotarpu pasidarė debesis, kurs juos apsiautė, o iš debesies atsiliepė balsas: Šitas mano mylimiausis sūnus; jo klausykite. [7] Tuojau, žvalgydamies aplinkui, jie nieko daugiau nebematė pas save, kaip tik vieną Jėzų. [8] Kuomet jie ėjo žemyn nuo kalno, jis jiems liepė niekam nepasakoti, ką buvo matę, kolei žmogaus Sūnus nebus atsikėlęs iš numirusių. [9] Jie laikė tą žodį savyje, klausdamies tarp savęs, ką tai reiškia: kuomet bus atsikėlęs iš numirusių. [10] Jie paklausė jį sakydami: Tai kam gi parisiejai ir Rašto žinovai sako, kad pirma turi ateiti Elijas? [11] Atsakydamas jiems jis tarė: Elijas pirma ateis ir visa atitaisys; taippat kaip ir apie žmogaus Sūnų parašyta, kad jis daug kentės ir bus paniekintas. [12] *Bet aš sakau jums:* Ir Elijas jau atėjo (ir jie jam padarė, ką tik norėjo), taip kaip apie jį parašyta.

[13] Atėjęs pas savo mokytinius, jis pamatė aplink juos didelę minią ir besiginčijančius su jais

---

jas... Išganytojas čia paaiškina savo mokytiniams, kad prieš jo kančią ir mirtį negali ateiti Elijas, Senojo Testamento pranašas. Jei jis ateitų, tai jis pataisytų žydus, ir jie priimtų Jėzų Kristų, kaip gi tat reikėtų jam kentėti ir būti paniekintam? Todel ateis Elijas, bet tik prieš antrąjį Kristaus atėjimą, t. y. prieš pačią teismo dieną. — (12) Parašyta. Kas parašyta apie Eliją, tai jau padaryta su Jonu Krikštytoju.

Rašto žinovus. [14] Kaip tik visi žmonės pamatė Jėzų, jie nustebo ir nusigando; jie atbėgo ir sveikino jį. [15] Jis juos paklausė: Apie ką jūs ginčijatės tarp savęs? [16] Atsakydamas vienas iš minios tarė: Mokytojau, aš atvedžiau pas tave savo sūnų, kurs nebylės dvasios apsėstas. [17] Kur tik ji sugriebia jį, ten jį trenkia į žemę; iš burnos jam pradeda eiti putos, jis griežia dantimis ir džiūsta. Aš sakiau tavo mokytiniams, kad ją išvarytų, bet jie negalėjo. [18] Atsakydamas jiems jis tarė: O, netikinti gimine, kaip dar ilgai aš pas jus būsiu? iki kolei aš jus kęsiu? Atveskite jį pas mane. [19] Jie jį atvedė. Kaip tik jį pamatė, dvasia tuojau pradėjo jį tąsyti; parmestas ant žemės, jis vartėsi putodamos. [20] Jis paklausė jo tėvą: Kiek yra laiko, kaip tai jam atsitinka? Tas atsakė: Nuo pat kūdikystės. [21] Ji dažnai įmesdavo jį į ugnį ir į vandenį, kad jį nužudytų. Bet jei ką gali, pasigailėk mūsų ir padėk mums. [22] Jėzus gi jam tarė: Jei tu gali tikėti: tikinčiam visa galima. [23] Vaiko tėvas tuojau sušuko ir su ašaromis tarė: Tikiu, Viešpatie, padėk mano netikėjimui. [24] Jėzus, matydamas susibėgančią miniją, sudraudė nešvarią dvasią ir jai tarė: Kurčia ir nebyle dvasia, aš tau įsakau, išeik iš jo ir daugiau į jį nebeįeik. [25] Tuomet ji, šaukdama ir labai jį tąsydama, išėjo iš jo; jis pasidarė lyg negyvas, taip kad daugelis sakė: Jis numirė. [26] Bet Jėzus paėmė jį už rankos, pastatė jį, ir jis atsikėlė. [27] Kuomet jis įėjo į namus, jo

(14) Nusigando: nes Jėzaus atėjimas buvo netikėtas. — (19) Dvasia. Piktoji dvasia, jausdama Jėzaus galybę, juo labiau parodo savo piktumą. — (23) Tikiu...: aš tikiu, Viešpatie, kad tu gali tai padaryti, bet jei mano tikėjimo negana, tegul tavo gailestingumas suteikia, ko aš prašau.

mokytiniai klausė jį slapčia: Kodel mes negalėjome jos išvaryti? [28] Jis jiems tarė: Ta veislė niekaip kitaip negali būti išvaryta, kaip tik malda ir pasninku.

[29] Išėję iš ten, jie ėjo per Galilieją, ir jis nenorėjo, kad kas nors apie tai žinotų. [30] Jis mokė savo mokytinius ir jiems sakė: Žmogaus Sūnus bus išduotas į žmonių rankas; jie jį užmuš, bet užmuštas jis trečioje dienoje kelsis iš numirusių. [31] Jie to žodžio nesuprato, tačiau bijojo jo klausti.

[32] Jie atėjo į Kaparnaumą. Jiems esant namie, jis juos paklausė: Apie ką kalbėjotės kelyje? [33] Jie tylėjo, nes kelyje jie ginčijosi tarp savęs, kas iš jų didesnis. [34] Tuomet jis atsisėdo, pasišaukė dvyliką ir jiems tarė: Jei kas nori būti pirmas, tas bus visupaskučiausis ir visų tarnas. [35] Paėmęs vaiką, jis jį pastatė jų viduryje; apkabinęs jį, jis jiems tarė: [36] Kas nors priima vieną tokį vaiką mano vardu, tas mane priima; kas gi mane priima, tas ne mane priima, bet tą, kurs yra mane siuntęs. [37] Tuomet Jonas atsiliepė ir jam tarė: Mokytojau, mes matėme vieną, kurs tavo vardu išvaro velnius; jis mūsų neseka, tai mes jam draudėme. [38] Bet Jėzus tarė: Neginkite jam, nes nėra nėvieno, kurs darytų mano vardu stebuklą ir tuojau galėtų apie mane piktai kalbėti. [39] Nes kas ne prieš jus, tas už jus. [40] Nes kas nors duoda jums gerti taurę vandens mano vardu, kad jūs Kristaus, ištikrųjų, sakau jums, tas nepraras savo užmokesnio. [41] Kas nors gi papiktintų vieną iš šitų mažutėlių, kurie tiki į mane, tam geriau būtų, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo, ir kad jis būtų įmestas į jūrą. [42] Jei tavo ranka tave piktina,

(41) Papiktintų .... Plg. Mato 17, 6 ir tol. —

nukirsk ją, nes tau geriau įeiti į gyvenimą luošam, kaip turint abi ranki eiti į pragarą ir neužgesomą ugnį, [43] kame jų kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. [44] Jei tavo koja tave piktina, nukirsk ją, nes tau geriau įeiti į gyvenimą raišam, kaip turint abi koji būti įmestam į neužgesomos ugnies pragarą, [45] kame jų kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. [46] Jei tavo akis tave piktina, išmesk ją; geriau tau vienakiui įeiti į Dievo karalystę, kaip turint abi aki būti įmestam į ugnies pragarą, [47] kame jų kirminas nemiršta ir ugnis negęsta. [48] Nes kiekvienas bus pasūdytas ugnimi, ir kiekviena auka bus sūdijama druska. [49] Druska gera; bet jei druska nustotų sūrumo, kuo jūs ją sūdysite? Turėkite savyje druskos ir turėkite tarp savęs taikos.

6. Išganytojo pamokymai kelionėje į Judiejį.

10. [1] Atsikėlęs jis išėjo iš ten į Judiejos ribas anapus Jordano. Vėl susirinko prie jo minių, ir jis vėl juos mokino, kaip buvo papratęs. [2] Priėję parisiejai klausė jį, gundydami: Ar valia vyrui paleisti pačią? [3] Atsakydamas jis jiems tarė: Ką yra jums įsakęs Mozė? [4] Jie tarė: Mozė leido parašyti atsiskyrimo raštą ir paleisti. [5] Atsakydamas jiems Jėzus tarė: Del jūsų širdies kietumo jis parašė jums tą įsakymą. [6] Sutvėrimo gi pradžioje Dievas juos padarė kaipo vyrą ir moterį.

---

(48) **Bus pasūdytas** ... Išganytojas čionai primena duotą žydams paliepimą sūdyti druska visas atnašas. Ta druska buvo ženklas susivienijimo su Dievu. Jei apaštalai ir tikintieji nori susivienyti su Dievu, ir jie turi būti pasūdyti ugnimi, — ne pragaro, tik kentėjimų, savęs išsižadėjimo, kariavimo su geiduliais ir tt.

10. (6) **Pradžioje** ... Vz. Mato 19, 4.

7 To dėliai žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir laikysis savo pačios, 8 ir du bus vienas kūnas. Taigi, jau nebe du, bet vienas kūnas. 9 Taigi, ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria. 10 Namie jo mokytiniai vėl klausė jį apie tą patį dalyką. 11 Jis jiems tarė: Kas nors paleidžia savo pačią ir kitą veda, daro link jos svetimoterystę. 12 Ir jei pati skiriasi nuo savo vyro ir už kito teka, ji svetimoteriauja.

13 Jie atnešė pas jį kūdikių, kad jis jų prisiliestų. Mokytiniai gi varė atnešančius šalin. 14 Pamatęs juos, Jėzus buvo nepatenkintas ir jiems tarė: Leiskite mažutėliams eiti pas mane ir nedrauskite jiems, nes tokių Dievo karalystė. 15 Ištikrųjų, sakau jums, kas nepriima Dievo karalystės, kaip kūdikis, tas neįeis į ją. 16 Ir jis juos laimino, apkabindamas juos ir dėdamas ant jų rankas.

17 Kuomet jis išėjo į kelią, vienas atbėgęs atsiklaupė ties juo ir jį klausė: Gerasai Mokytojau, kas man daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? 18 Jėzus jam tarė: Kam mane vadini geru? Nėvienas nėra geras, tik vienas Dievas. 19 Žinai įsakymus: Nesvetimoteriauk, neužmušk, nevogk, neliudyk neteisingai, neapgaudinėk, gerbk savo tėvą ir motiną. 20 Atsakydamas jis jam tarė: Mokytojau, visa tai sergėjau nuo pat mano jaunystės. 21 Pažvelgęs į jį, Jėzus pamilo jį ir jam tarė: Vieno dalyko tau trūksta: eik, parduok, ką tik turi, ir duok beturčiams, taip tu turėsi turtą danguje, paskui ateik ir sek mane. 22 Jis nuliūdęs del to žodžio nuėjo šalin liūdnas, nes turėjo daug lobio. 23 Pažvelgęs aplinkui, Jėzus tarė savo mo-

---

(13) Prisiliestų: dėdamas ant jų rankas. — (15) Kaip kūdikis: su kūdikio nuolankumu, nekaltybe ir tt.

(21) Pamilo: pažvelgė į jį su meile.

kytiniams: Kaip gi sunku įeiti į Dievo karalystę tiems, kurie turi pinigų! 24 Mokytiniai gi labai nustebo del jo žodžių. Bet Jėzus vėl atsiliepdamas jiems tarė: Vaikučiai, kaip gi vargu įeiti į Dievo karalystę tiems, kurie pasitiki pinigais. 25 Pigiau kupranugariui išlysti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į Dievo karalystę. 26 Jie dar labiau stebėjosi, sakydami vieni kitiems: Tai kas gi gali būti išganytas? 27 Pažvelgęs į juos, Jėzus tarė: Pas žmones tai negalima, bet ne pas Dievą; nes pas Dievą visa galima.

28 Tuomet Petras ėmė jam sakyti: Štai mes visa palikome ir sekėme tave. 29 Atsakydamas Jėzus tarė: Ištikrųjų, sakau jums, nėra nėvieno, kurs paliktų namus, ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar vaikus, ar laukus del manęs ir del Evangelijos, 30 ir kurs negautų dabar šiame laike tarp persekiojimų šimtą kartų tiek namų, ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir laukų, būsimame gi pasaulyje amžinojo gyvenimo. 31 Bet daug pirmųjų bus paskutiniai ir daug paskutinių bus pirmieji.

32 Jie buvo kelyje ir ėjo į Jerozolimą; Jėzus ėjo jų priešakyje; jie buvo nustebę ir sekė bijodami. Vėl ėmęs pas save dvyliką jis pradėjo jiems sakyti, kas jam turėjo atsitikti: 33 Štai mes einame į Jerozolimą, žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams, Rašto žinovams ir vyresniesiems; jie pasmerks jį mirti ir paduos jį pagonims; 34 jie tyčiosis iš jo, apspjaudys jį, plaks jį ir užmuš jį, bet trečioje dienoje jis atsikels iš numirusių.

35 Tuomet prie jo prisiartino Zebediejaus sūnu du, Jokūbas ir Jonas ir tarė: Mokytojau, norime,

---

(28) **Petras** ... Plg. Mato 19, 27 ir tol.
(35) **Jokūbas** ... Plg. Mato 20, 20 ir tol.

kad tu mums padarytumei, ko tik prašysime. 36 Jis jiems tarė: Ko norite, kad jums padaryčiau? 37 Juodu tarė: Duok mudviem savo garbėje vienam sėdėti tavo dešinėje ir kitam tavo kairėje. 38 Jėzus jiedviem atsakė: Nežinote, ko prašote; ar galite gerti taurę, kurią aš gersiu? arba būti pakrikštyti tuo krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas? 39 Juodu jam tarė: Galime. Jėzus jiems sakė: Taurę, tiesa, kurią aš geriu, gersite ir krikštu, kuriuo aš esu krikštijamas, būsite pakrikštyti, 40 sėdėti gi mano dešinėje ar kairėje ne mano dalykas duoti jums, bet tiems, kuriems prirengta. 41 Išgirdę dešimts ėmė pykti ant Jokūbo ir Jono. 42 Tuomet Jėzus pasivadinęs juos jiems tarė: Jūs žinote, kad tie, kurie laikomi tautų kunigaikščiais, viešpatauja ant jųjų, ir jų kunigaikščiai vykina ant jų valdžią. 43 Jūsų gi tarpe netaip yra, bet kas tik nori būti didesnis, tas bus jūsų tarnas. 44 Ir kas tik nori būti jūsų tarpe pirmas, bus visų vergas. 45 Nes ir žmogaus Sūnus neatėjo, kad jam tarnautų, bet kad jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę kaipo atvadavimą už daugelį.

II. Paskutinės Išganytojo dienos ir jo kančia.

1. Jėzus Jeruzalėje prieš savo kančią.

46 Jie atėjo į Jėriką. Jam keliaujant iš Jėriko su savo mokytiniais ir su didele daugybe, Timiejaus sūnus aklasai Bartimiejus sėdėjo prie kelio, elgetaudamas. 47 Išgirdęs, kad tai Jėzus Nazarėnas, jis ėmė šaukti ir sakyti: Jėzau, Dovido Sūnau, pasigailėk manęs. 48 Daugelis draudė jį, kad tylėtų. Bet jis dar daug labiau šaukė: Dovido sūnau, pasigailėk manęs. 49 Tuomet Jėzus sustojęs liepė jį pavadinti. Jie pavadino akląjį sakydami: Nusiramink, kelkis, jis tave šaukia. 50 Tasai, pa-

metęs savo drabužį, pašoko ir atėjo pas jį. 51 Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Ko nori, kad tau padaryčiau? Aklasis jam atsakė: Mokytojau, kad regėčiau. 52 Jėzus gi jam tarė: Eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. Jis tuojau regėjo ir sekė jį keliu.

11. 1 Kuomet jie artinosi į Jerozolimą ir į Betaniją prie Alyvų kalno, jis siuntė du iš savo mokytinių 2 ir jiems tarė: Eikite į miestelį, kurs ties jumis, ir tuojau įėję tenai rasite pririštą asilaitį, ant kurio dar niekas iš žmonių nesėdėjo; atriškite jį ir atveskite. 3 Jei kas jums sakytų: Ką darote? atsakykite: Jo reikia Viešpačiui, tai tuojau jį šen atleis. 4 Nuėjusiu juodu rado asilaitį, pririštą lauke ties durimis, kur kelias skiriasi, ir atrišo jį. 5 Kaikurie iš ten stovėjusių jiems sakė: Ką darote? kam atrišate asilaitį? 6 Juodu atsakė jiems, kaip Jėzus buvo liepęs, ir tie leido jiems vestis. 7 Juodu atvedė pas Jėzų asilaitį, padėjo ant jo savo drabužius, ir jis užsisėdo ant jo. 8 Daugelis tiesė ant kelio savo drabužius, kiti kirto medžių šakas ir klojo ant kelio. 9 Ir tie, kurie ėjo priešakyje, ir kurie sekė, šaukė, sakydami: Osanna! 10 Palaimintas, kurs ateina Viešpaties vardu; palaiminta ateinanti mūsų tėvo Dovido karalystė! Osanna aukštybėse.

11 Jis įėjo į Jerozolimą, į bažnyčią ir, visa apžiūrėjęs, kuomet jau buvo vakaro valanda, išėjo draug su dvylika į Betaniją.

12 Kitą dieną, jiems išeinant iš Betanijos, jis buvo alkanas. 13 Pamatęs iš tolo fygų medį, turintį

---

11. (1) **Artinosi...** Plg. Mato 21, 1 ir tol. — (4) **Kur kelias skiriasi:** prie namų stovėjusių dviejų gatvių kampe.

(13) **Ne fygų metas.** Fygos medis neša vaisių liepos mėnesyje, tuo gi laiku buvo tik balandis. Plg. Mato 21, 19.

lapų, jis priėjo, ar kartais neras ko nors ant jo; bet priėjęs prie jo, jis nerado nieko, tiktai lapų, nes buvo ne fygų metas. 14 Atsiliepdamas jis jam tarė: Jau tegul niekas daugiau per amžius nebevalgo nuo tavęs vaisiaus. Tai girdėjo jo mokytiniai.

15 Po to jie atėjo į Jerozolimą. Įėjęs į bažnyčią, jis ėmė varyti laukan parduodančius ir perkančius bažnyčioje, apvertė pinigų mainiuinkų stalus ir karvelių pardavėjų krases 16 ir neleido niekam nešti per bažnyčią rakandų. 17 Jis mokino, jiems sakydamas: Argi neparašyta: Mano namai vadinsis maldos namai visoms tautoms? Jūs gi padarėte iš jų galvažudžių lindynę. 18 Tai išgirdę vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo, kaip galėtų jį pražudyti; jie mat jo bijojo, nes visa minia stebėjosi jo mokslu. 19 Vakarui atėjus, jis išėjo iš miesto.

20 Ryto metą praeidami jie pamatė fygų medį padžiūvusį nuo pat šaknų. 21 Petras atsiminęs jam sakė: Mokytojau, štai fygų medis, kurį prakeikei, padžiūvo. 22 Atsakydamas Jėzus jam tarė: Turėkite tikėjimo į Dievą. 23 Ištikrųjų, sakau jums, kas nors tartų šitam kalnui: Pasikelk ir mėskis į jūrą, ir nesvyruotų savo širdyje, bet tikėtų, įvyksiant visa, ką tik sako, tai jam ir įvyks. 24 Todel sakau jums: ko nors melsdamies prašote, tikėkite, kad gausite, ir bus jums. 25 Kada jūs atsistosite melstųsi, atleiskite, jei ką nors prieš ką turite, kad ir jūsų Tėvas, kurs yra danguje, atleistų jums jūsų nuodėmes. 26 Jeigu gi jūs neatleisite, nė jūsų Tėvas, kurs yra danguje, neatleis jums jūsų nuodėmių.

---

(15) Ėmė varyti . . . Plg. Mato 21, 12.
(25) Atsistosite. Žydai dažniausiai melsdavosi stati.

27 Jie vėl atėjo į Jerozolimą. Kuomet jis vaikščiojo bažnyčioje, prie jo priėjo vyriausieji kunigai, Rašto žinovai ir vyresnieji 28 ir jam sakė: Kokia valdžia tu tai darai? ir kas tau davė tą valdžią tai daryti? 29 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Ir aš pasiklausiu jus apie vieną dalyką. Atsakykite man, tai aš jums pasakysiu, kokia valdžia tai darau. 30 Jono krikštas buvo iš dangaus, ar iš žmonių? Atsakykite man. 31 Bet jie sau vieni galvojo ir sakė: Jei sakysime: iš dangaus, jis tars: tai kodel jam netikėjote? 32 Sakyti gi: iš žmonių, mes bijome tautos, nes visi laikė Joną tikru pranašu. 33 Todel atsakydami jie tarė Jėzui: Mes nežinome. Tuomet ir Jėzus atsakydamas jiems tarė: Tai ir aš jums nesakysiu, kokia valdžia tai darau.

12. 1 Po to jis pradėjo kalbėti jiems prilyginimais: Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną, aptvėrė tvora, iškasė spaustuvą, pastatė bokštą, parsamdė jį vynininkams ir iškeliavo į svetimą šalį. 2 Savo laiku jis nusiuntė pas vynininkus tarną imtų iš vynininkų vynuogyno vaisių. 3 Tie nutvėrę jį primušė ir paleido tuščią. 4 Jis vėl siuntė pas juos kitą tarną; ir tam jie sužeidė galvą ir jį apgėdino. 5 Jis siuntė dar kitą, kurį jie užmušė, ir daug kitų, kurių vienus jie primušė, kitus gi užmušė. 6 Tuomet jis, dar turėdamas vieną mylimiausį sūnų, pagaliau siuntė ir jį pas juos sakydamas: Jie drovėsis mano sūnaus. 7 Vynininkai gi kalbėjo vienas kitam: Tai tėvainis; eikite, užmuškime jį, ir tėviškė bus mūsų. 8 Nutvėrę jį, jie užmušė ir išmetė iš vynuogyno. 9 Ką gi tat darys vynuogyno Viešpats? Jis ateis, nužudys vynininkus ir duos vynuogyną kitiems.

---

12. (1) Vienas žmogus... Plg. Mato 21, 33 ir tol. —

10 Ar jūs neskaitėte šitų Rašto žodžių: Iš to akmens, kurį statytojai atmetė, pasidarė kampinis akmuo. 11 Tai Viešpaties padaryta ir stebėtina mūsų akyse? 12 Tuomet jie ieškojo jo sulaikyti, bet bijojo minios; jie, mat, suprato, kad jiems jis pasakė tą prilyginimą. Tai palikę jį, jie sau nuėjo.

13 Paskui jie siuntė pas jį kaikuriuos iš parisiejų ir Erodo šalininkų, kad jį sugautų šnekoje. 14 Tie atėję jam tarė: Mokytojau, mes žinome, kad tu tiesakalbis ir nieko nežiūri, nes tu neveizdi į žmogaus veidą, bet mokini Dievo kelio, kaip reikalauja tiesa. Valia duoti ciesoriui mokesčius, ar mes neturime duoti? 15 Pažindamas jų veidmainystę, jis jiems tarė: Kam mane gundote? atneškite man denarą, kad matyčiau. 16 Jie jam atnešė. Tuomet jis juos paklausė: Kieno tas paveikslas ir parašas? Jie jam tarė: Ciesoriaus. 17 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Taigi, atiduokite, kas ciesoriaus, ciesoriui ir, kas Dievo, Dievui. Jie juo stebėjosi.

18 Tuomet pas jį atėjo sadukiejų, kurie sako neesą prisikėlimo, ir klausė jį, sakydami: 19 Mokytojau, Mozė mums parašė: jei kieno brolis mirtų ir paliktų pačią, bet nepaliktų vaikų, tai jo brolis turi imti ano pačią ir pagaminti savo broliui ainijos. 20 Taigi, yra buvę septyni broliai. Pirmas vedė moterį ir mirė, nepalikdamas ainijos. 21 Tuomet ėmė ją antras ir mirė, ir nė tas nepaliko ainijos. Taippat ir trečias. 22 Taipojau vedė ją septyni ir nepaliko ainijos. Visupaskiausiai mirė ir moteriškė. 23 Taigi, prisikėlime,

---

(10) Iš to akmens... Iš atmesto akmens, t. y. iš Jėzaus Kristaus pasidarė kampinis akmuo, ant kurio pasirėmė visas rūmas — Naujojo Testamento bažnyčia.

(14) Duoti ciesoriui... Plg. Mato 22, 16 ir tol.

(19) Jei kieno brolis... Plg. Mato 22, 24 ir tol. —

kuomet jie prisikels, kieno iš jų ji bus pati? nes septyni turėjo ją moterimi. [24] Atsakydamas jiems Jėzus tarė: Argi ne delto jūs klystate, kad nežinote nei Rašto, nei Dievo galybės? [25] Nes prisikėlę iš numirusių žmonės neveda ir neteka, bet yra kaip Dievo angelai danguje. [26] Apie mirusius gi, kad jie keliasi, ar neskaitėte Mozės knygoje, kaip Dievas jam pasakė, kur kalbama apie „krūmą“: Aš Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas? [27] Jis juk ne mirusiųjų Dievas, bet gyvųjų. Taigi, jūs labai klystate.

[28] Tuomet prisiartino vienas Rašto žinovas, kurs girdėjo, kaip jie ginčijosi, ir matydamas, kad jis buvo gerai jiems atsakęs, paklausė jį, koks visupirmasis įsakymas. [29] Jėzus jam atsakė: Visupirmasis įsakymas tas: Klausyk, Izraėli, Viešpats tavo Dievas, vienas Dievas. [30] Tu mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo galia. Tai pirmas įsakymas. [31] Antras į jį panašus: Mylėsi savo artimą, kaip pats save. Kito didesnio už tuodu įsakymu nėra. [32] Rašto žinovas jam tarė: Gerai, Mokytojau, tu tiesą pasakei, kad vienas Dievas ir be jo nėra kito. [33] Mylėti jį visa širdimi, visu protu, visa siela ir visa galia, ir mylėti artimą kaip save patį, tai didesnis dalykas, kaip visos deginamosios aukos ir atnašos. [34] Matydamas, kad jis išmintingai atsakė, Jėzus jam tarė: Tu netoli nuo Dievo karalystės. Daugiau jau niekas nebedrįso jį klausti.

[35] Mokindamas bažnyčioje, Jėzus tarė: Kaip

---

(26) Apie krūmą. Vz. Iš. 3, 6.

(34) Tu netoli... Nemažas dalykas laikyti pagarboje Dievo įsakymus, bet to dar negana, kad kas gautų dangaus karalystę; reikia jie vykinti; o tam Rašto žinovui trūksta dar tikėjimo į Jėzų Kristų — Mesiją.

Rašto žinovai sako Kristų esant Dovido sūnų? 36 Juk pats Dovidas sako šventojoje Dvasioje: Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tavo kojoms suolelio. 37 Taip pats Dovidas vadina jį Viešpačiu; tai kaip gi jis jo sūnus? Tuomet didelė minia su noru jo klausėsi.

38 Savo pamokinime jis jiems sakė: Saugokitės Rašto žinovų, kurie mėgsta vaikščioti ilguose rūbuose, būti sveikinami prekyvietėje, 39 sinagogose sėdėti vyriausiose krasėse ir pirmąsias vietas pokyliuose, 40 kurie ryja našlių namus, dengdamies ilga malda; jiems bus smarkesnis teismas.

41 Atsisėdęs ties atnašų skrynia, Jėzus žiūrėjo, kaip minia metė į ją pinigus. Daug turtingųjų metė daug. 42 Atėjo taippat viena neturtinga našlė ir įmetė du smulkiu pinigėliu, tai yra skatiką. 43 Tuomet pasivadinęs savo mokytinius, jis jiems tarė: Ištikrųjų, sakau jums, šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, kurie metė į aukų skrynią. 44 Nes visi metė iš to, ko jie apsčiai turi, šita gi įmetė iš savo neturto visa, ką turėjo, visą savo išlaikymą.

---

(38) Ilguose rūbuose. Vaikščioti ilguose rūbuose arba ilgus rūbus dėvėti buvo pas žydus aukštos garbės ženklas. — (40) Dengdamies... Kaikurie Rašto žinovai, kad pasirodytų dievobaimingesni, melsdavosi labai ilgai, visiems matant; tačiau jų maldos tikslas buvo ne Dievo garbė, tik pralobimas ir surinkimas turtų, net su artimų, ypač našlių, skriauda.

(41) Atnašų skrynia. Ji buvo netoli nuo pačios bažnyčios, taip vadinamame moterų šventoriuje. Žydai, ateidami bažnyčios lankytų, dėdavo į tą skrynią savo atnašas. — (44) Išlaikymą. Našlė įmetė paskutinį skatiką, kurs buvo paskirtas valgiui nusipirkti.

2. Didelis Kristaus pamokslas apie galą.

13. [1] Kuomet jie ėjo iš bažnyčios, vienas jo mokytinis jam tarė: Mokytojau, pažvelgk, kokie akmenys ir kokie statymai. [2] Atsakydamas Jėzus jam tarė: Matai visus šituos didelius statymus? Neliks akmuo ant akmens, kurs nebūtų išgriautas. [3] Kuomet jie sėdėjo ant Alyvų kalno ties bažnyčia, Petras, Jokūbas, Jonas ir Andriejus klausė jį skyrium: [4] Pasakyk mums, kuomet tai atsitiks? ir koks bus ženklas, kuomet visa tai pradės baigtis?

[5] Atsakydamas Jėzus pradėjo jiems sakyti: Ziūrėkite, kad kas jūsų nesuklaidintų. [6] Nes daugelis ateis po mano vardu ir sakys: Tai aš, ir jie suklaidins daugelį. [7] Išgirdę apie karus ir gandų apie karus, nenusigąskite, nes reikia, kad tai įvyktų, bet dar ne galas. [8] Nes tauta sukils prieš tautą ir karalystė prieš karalystę; vietomis bus žemės drebėjimų ir badо. Tai skausmų pradžia. [9] Ziūrėkite taippat jūs patys savęs. Nes jus įduos susirinkimams; jūs būsite plakami sinagogose ir turėsite stoti ties valdovais ir karaliais dėliai manęs jiems paliudyti. [10] Evangelija turi būti pirma apskelbta visoms tautoms. [11] Kuomet jie jus ves išduotų, nemąstykite išanksto, ką kalbėsite. Kalbėkite tai, kas jums bus duota ana valandą, nes ne jūs tuomet kalbėsite, bet šventoji Dvasia. [12] Brolis įduos brolį į mirtį ir tėvas sūnų; vaikai sukils prieš gimdytojus ir padarys jiems mirtį. [13] Jūs būsite visų nekenčiami del mano

---

13. (1) Statymai. Plg. Mato 24, 1 ir tol. — (6) Tai aš: Kristus. — (9) Įduos ...: vedžios jus į teismus. — Jiems paliudyti: kad ir jie gautų liudijimą apie Jėzų Kristų ir išgirstų apie jo darbus ir jo mokslą. — (10) Pirma: anksčiau nekaip ateis 7. eil. paminėtasis galas. — (13) Iškentės ...: iškentės persekiojimus ir tebesilaikys tikėjimo.

vardo. Bet kas iškentės iki galui, tas bus išgelbėtas.

14 Kuomet jūs išvysite sunaikinimo nuobodą, stovinčią, kame neturėtų, — kas skaito, tesuprantie, — tuomet tie, kurie yra Judiejoje, tegul bėga į kalnus. 15 Kas ant stogo, tas tenelipa žemėn ir teneina į namus ko nors pasiimtų iš savo namų. 16 Kas bus lauke, tenegrįžta atgal savo drabužio pasiimtų. 17 Deja nėščioms ir žindžiančioms anose dienose! 18 Melskitės, kad tai neatsitiktų žiemą. 19 Nes tose dienose bus tokie sielvartai, kokių nėra buvę nuo pradžios sutvėrimo, kurį Dievas sutvėrė, iki dabar ir nebebus. 20 Jei Viešpats nebūtų sutrumpinęs tų dienų, neišsigelbėtų nėvienas kūnas; bet dėliai išrinktųjų, kuriuos išrinko, jis sutrumpino tas dienas.

21 Jei tuomet kas nors jums sakys: Štai čia Kristus, štai tenai, netikėkite. 22 Nes rasis netikrų kristų ir netikrų pranašų; jie darys ženklų ir stebuklų, kad suklaidintų, jei tai gali įvykti, net išrinktuosius. 23 Taigi, jūs žiūrėkite; štai aš jums visa išanksto apskelbiau.

24 Bet tose dienose, po ano sielvarto, saulė aptems, mėnulis nustos blizgėjimo, 25 dangaus žvaigždės kris, ir danguje esančios galybės bus pajudintos. 26 Tuomet jie išvys žmogaus Sūnų ateinantį debesyse su didžia galybe ir garbe. 27 Tuomet jis siųs savo angelų ir surinks savo išrinktuosius nuo keturių vėjų, nuo žemės pakraščio iki dangaus kraštui.

28 Mokinkitės prilyginimo iš fygų medžio: Kuomet jo šaka jau darosi minkšta ir dygsta lapų, jūs pažįstate, kad vasara arti. 29 Taip ir jūs, pa-

(29) Visai arti...: kada pamatysite netikrus kristus ir netikrus pranašus, ženklus ant dangaus, žinokite, kad žmogaus Sūnus yra arti ir tuojau ateis.

matę tai įvykstant, žinokite, kad jis visai arti duryse. 30 Ištikrųjų, sakau jums, šita giminė nepraeis, iki visa tai įvyks. 31 Dangus ir žemė praeis, mano gi žodžiai nepraeis.

32 Bet apie aną dieną ar valandą niekas nežino, nei angelai danguje, nei Sūnus, tik vienas Tėvas. 33 Veizdėkite, budėkite ir melskitės, nes nežinote, kuomet bus laikas. 34 Bus taip, kaip pas žmogų, kurs išvažiuodamas į svetima šalį, palieka savo namus, duoda savo tarnams valios, paskirdamas kiekvienam darbo, ir durininkui liepia budėti. 35 Taigi, budėkite (nes nežinote, kuomet namų Viešpats ateis, vakare, ar vidunaktyje, ar gaidžiagystyje, ar rytmetį), 36 kad ūmai atėjęs nerastų jūsų miegančių. 37 Ką aš jums sakau, sakau visiems: Budėkite.

3. Kristaus kančios istorija.

14. 1 Buvo likę dvi dieni iki Velykų ir Neraugintos duonos šventei. Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo, kaip galėtų sugauti jį klasta ir užmušti. 2 Bet jie sakė: Ne šventą dieną, kad kartais nekiltų tarp žmonių maišto.

3 Jam esant Betanijoje Simono Raupsuotojo namuose ir sėdint už stalo, atėjo moteriškė su alebastriniu indu brangaus tikrojo nardo tepalo

---

(32) Nei Sūnus. Jėzus Kristus, kuriam visa liko dangiškojo Tėvo apreikšta, žino apie tą dieną ne tiktai kaipo Dievas, bet ir kaipo žmogus, bet žino ne tam, kad tai apskelbtų žmonėms, todel nežino kaipo Dievo pasiuntinys pas žmones. — (34) Budėti. Palyginimas čia neužbaigtas. Užbaigti jį galima taip: kaip žmogus įsakė budėti, taip ir aš jums įsakau: Budėkite.

14. (1) Buvo likę... Plg. visą šitą persk. su Mato 26, 27 ir 28 persk.

(3) Nardo. Taip vadinosi žolynas, iš kurio gaunama brangus kvepintis tepalas.

ir, sudaužius indą, išpylė jam ant galvos. 4 Kaikurie buvo nepatenkinti ir vienas kitam sakė: Kam padaryta tas tepalo aikvojimas? 5 Nes tas tepalas buvo galima parduoti daugiau kaip už tris šimtus denarų ir išdalinti beturčiams. Jie murmėjo ant jos. 6 Bet Jėzus tarė: Atstokite nuo jos; kam jai esate įkyrūs? Ji padarė man gerą darbą. 7 Nes beturčių jūs visuomet turite su savim ir, kada tik norite, galite daryti jiems gera, mane gi ne visuomet turite. Ji padarė, ką galėjo; ji išanksto patepė mano kūną laidotuvėms. 9 Ištikrųjų, sakau jums, kur tik visame pasaulyje bus skelbiama šita evangelija, bus sakoma jos atsiminimui, ir ką ji yra padariusi.

10 Tuomet vienas iš dvylikos Jūdas Iskarijotas nuėjo pas vyriausius kunigus, kad jį jiems išduotų. 11 Jie tai išgirdę apsidžiaugė ir pasižadėjo duosią jam pinigų. Taigi, jis ieškojo, kaip galėtų patogiai jį išduoti.

12 Pirmą Neraugintos duonos dieną, kuomet atnašavo Velykų avinėlį, mokytiniai jam sakė: Kur nori, kad mes eitumėm ir prirengtumėm tau valgyti Velykų avinėlį? 13 Tuomet jis siuntė du savo mokytiniu ir jiedviem tarė: Eikite į miestą; ten sutiks judu žmogus nešąs vandens ąsotį; sekite jį 14 ir, kur jis įeis, sakykite namų savininkui: Mokytojas sako: Kame yra mano vieta, kur galėčiau valgyti Velykų avinėlį draug su savo mokytiniais? 15 Jis parodys judum didelį priruoštą kambarį; tenai mums prirengkite. 16 Jo mokytiniai išėjo ir atėjo į miestą. Jie rado, kaip jis jiems buvo sakęs, ir prirengė Velykas. 17 Vakare jis atėjo su dvylika. 18 Jiems sėdint už stalo ir valgant, Jėzus tarė: Ištikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų, kurs su manim valgo, išduos mane. 19 Jie nuliūdo ir vienas po kito pradėjo jam sa-

kyti: Argi aš? 20 Jis jiems tarė: Vienas iš dvylikos, kurs su manim dažo ranką į indą. 21 Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, kaip apie jį parašyta, bet deja tam žmogui, per kurį žmogaus Sūnus išduodamas. Geriau būtų tam žmogui, jei jis nebūtų gimęs. 22 Jiems bevalgant, Jėzus ėmė duonos, palaiminęs perlaužė, davė jiems ir tarė: Imkite, tai yra mano kūnas. 23 Paėmęs taurę ir padėkojęs, jis davė jiems; ir visi iš jos gėrė. 24 Jis jiems sakė: Tai yra mano kraujas naujosios Sandoros, kurs bus išlietas už daugelį. 25 Ištikrųjų, sakau jums, aš jau nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus iki tai dienai, kada jį naują gersiu Dievo karalystėje.

26 Pakalbėję giesmę, jie išėjo į Alyvų kalną. 27 Tuomet jis jiems sakė: Jūs visi šią naktį manimi pasipiktinsite, nes parašyta: Aš ištiksiu ganytoją, ir avys išsisklaidys. 28 Bet atsikėlęs iš numirusių aš pirm jūsų nueisiu į Galilieją. 29 Petras gi jam tarė: Kad ir visi pasipiktintų tavimi, tačiau ne aš. 30 Jėzus jam pasakė: Ištikrųjų, sakau tau: šiandien šitą naktį, gaidžiui dar nė du kartu nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi. 31 Bet jis dar toliau kalbėjo: Kad ir mirti su tavim turėčiau, aš tavęs neišsiginsiu. Taippat ir visi kalbėjo.

32 Jie atėjo į ūkį, vadinamą Getsemane. Tenai jis tarė savo mokytiniams: Sėskitės čionai, kolei aš melsiuos. 33 Jis pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir Joną, pradėjo išgąstauti ir bodėtis 34 ir jiems tarė: Mano siela nuliūdus iki mirčiai, pasilikite čionai ir budėkite. 35 Paėjėjęs truputį toliau, jis parpuolė ant žemės ir meldėsi, kad valanda, jei tai būtų galima, praeitų pro jį. 36 Jis

(35) Kad valanda...: kad su juo neatsitiktų tai, kas tą valandą turi įvykti.

sakė: Abba, Tėve, visa tau galima, atimk nuo manęs šitą taurę: tačiau ne ko aš noriu, bet ko tu! [37] Atėjęs atgal, jis rado juos miegančius ir tarė Petrui: Simonai, miegi? negalėjai vienos valandos budėti! [38] Budėkite ir melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. Dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas. [39] Nuėjęs antrą kartą jis meldėsi, kalbėdamas tuos pačius žodžius. [40] Sugrįžęs rado juos vėl miegančius, (nes jų akys buvo mieguistos) ir jie nežinojo, ką jam atsakyti. [41] Jis atėjo trečią kartą ir jiems tarė: Miegokite jau ir ilsėkitės. Gana: valanda atėjo; štai, žmogaus Sūnus bus išduotas į nusidėjėlių rankas. [42] Kelkitės, eikime; štai, tas, kurs mane išduos, arti.

[43] Dar jam tebekalbant, atėjo vienas iš dvylikos Jūdas Iskarijotas ir draug su juo didelė minia su kalavijais ir su vėzdais nuo vyriausiųjų kunigų, Rašto žinovų ir vyresniųjų. [44] Jo išdavėjas buvo jiems davęs ženklą ir pasakęs: Kurį aš pabučiuosiu, tai tas; nutverkite jį ir veskite atsargiai. [45] Atėjęs jis tuojau prisiartino prie jo ir tarė: Sveikas, Mokytojau, ir pabučiavo jį. [46] Tuomet jie pakėlė prieš jį rankas ir suėmė jį. [47] Vienas iš aplinkui stovėjusiųjų, išsitraukęs kalaviją, ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam ausį. [48] Atsiliepdamas Jėzus jiems tarė: Kaip prieš galvažudį jūs išėjote su kalavijais ir su vėzdais manęs sugautų. [49] Kasdien būdavau pas jus bažnyčioje mokindamas, ir jūs manęs nesulaikėte. Bet Raštai turi įvykti. [50] Tuomet jo mokytiniai, palikę jį, pabėgo visi. [51] Vienas gi jaunikaitis sekė jį, apsisiautęs paklode ant pliko kūno; jie sugavo jį. [52] Bet jis pametęs paklodę, pabėgo nuo jų plikas.

[53] Jie nuvedė Jėzų pas vyriausįjį kunigą; ten susirinko visi kunigai, Rašto žinovai ir vyres-

nieji. 54 Petras ištolo jį sekė į vyriausiojo kunigo kiemą; jis atsisėdo draug su tarnais prie ugnies ir šildėsi. 55 Vyriausieji kunigai ir visa taryba ieškojo liudijimo prieš Jėzų, kad galėtų atiduoti jį nužudyti, bet nerado. 56 Nes nors daugelis liudijo prieš jį neteisiai, bet jų liudijimai nesutarė. 57 Kaikurie atsikėlę neteisiai liudijo prieš jį sakydami: 58 Mes girdėjome jį sakant: Aš sugriausiu šitą rankomis padarytą bažnyčią ir per tris dienas pastatysiu kitą ne rankomis padarytą. 59 Bet ir jų liudijimas nesutarė. 60 Tuomet vyriausis kunigas, atsistojęs į vidurį, paklausė Jėzų, sakydamas: Ar tu nieko neatsakai į tai, ką šitie prieš tave liudija? 61 Bet jis tylėjo ir nieko neatsakė. Vyriausis kunigas vėl jį paklausė ir jam tarė: Ar tu Kristus, palaimintojo Dievo Sūnus? 62 Jėzus jam atsakė: Aš esu; jūs matysite žmogaus Sūnų, sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse. 63 Tuomet vyriausis kunigas, perplėšdamas savo rūbus, tarė: Kam dar mums reikia liudytojų? 64 Girdėjote piktžodžiavimą; kaip jums regisi? Jie visi jį nuteisė vertą esant mirties. 65 Kaikurie pradėjo į jį spjaudyti, dangstyti jam veidą, mušti jį kumsčiomis ir jam sakyti: Pranašauk. Tarnai daužė jo veidą plaštakomis.

66 Kuomet Petras buvo žemai kieme, atėjo viena iš vyriausiojo kunigo tarnaičių. 67 Ji, pamačius Petrą besišildantį, pažvelgė į jį ir tarė: Ir tu buvai su Jėzumi Nazarėnu. 68 Bet jis išsigynė, sakydamas: Aš nežinau ir nesuprantu, ką tu sakai. Jis išėjo laukan ties kiemu. Tuomet gaidys pragydo. 69 Vėl pamačius jį tarnaitė pradėjo sakyti stovėjusiems aplinkui: Šitas iš jų tarpo. 70 Jis vėl išsigynė. Po valandėlės čia pat stovėjusieji vėl sakė Petrui: Tikrai tu vienas iš jų, nes tu ir galiliejietis. 71 Tai jis pradėjo keiktis

ir prisiekioti: Aš nepažįstu to žmogaus, apie kurį kalbate. Tuojau gaidys antrą kartą pragydo. Tuomet Petras atsiminė žodį, kurį Jėzus buvo jam pasakęs: Gaidžiui dar nė du kartu nepragydus, tu tris kartus manęs išsiginsi. Ir jis pradėjo verkti.

15. [1] Tuojau ryto metą vyriausieji kunigai, pasitarę su vyresniaisiais, Rašto žinovais ir su visa taryba, surišdino Jėzų, nuvedė ir įdavė jį Pilotui.

[2] Pilotas jį klausė: Ar tu esi žydų karalius? Jis atsakydamas jam tarė: Tu tai sakai. [3] Tuomet vyriausieji kunigai kaltino jį daugeliu dalykų. [4] Pilotas vėl jį klausė, sakydamas: Ar tu nieko neatsakai? Veizdėk, del kokių didžių dalykų jie tave skundžia. [5] Bet Jėzus daugiau nieko neatsakė, taip kad Pilotas stebėjosi. [6] Jis buvo papratęs išleisti jiems per šventes vieną iš kalinių, kurio jie prašė. [7] Buvo gi tarp jų vienas, vardu Barabas, sugautas draug su maištininkais; maište jis buvo užmušęs žmogų. [8] Taigi, atėjusi minia pradėjo prašyti, kad jis jiems padarytų, kaip visuomet. [9] Pilotas jiems atsakė ir tarė: Ar norite, kad jums žydų karalių išleisčiau? [10] Nes jis žinojo vyriausius kunigus jį iš pavydo išdavus. [11] Bet vyriausieji kunigai pakurstė minią, kad jiems velyk Barabą paleistų. [12] Tuomet Pilotas vėl atsiliepdamas jiems tarė: Tai ko gi norite, kad padaryčiau žydų karaliui? [13] Jie vėl šaukė: Prikalk jį ant kryžiaus. [14] Pilotas jiems sakė: Ir ką gi jis pikta padarė? Bet jie dar labiau šaukė: Prikalk jį ant kryžiaus. [15] Tuomet Pilotas, norėdamas patenkinti tautą, išleido jiems Barabą

---

15. (9) Ar norite ... Pilotas, bijodamas žydų vyresniųjų, nori, kad pati minia prašytų jį paleisti Jėzų.

ir, rykštėmis nuplakdinęs Jėzų, padavė jį prikalti ant kryžiaus.

16 Kareiviai nusivedė jį į teismo rūmų kiemą ir sušaukė visą būrį. 17 Jie apvilko jį purpura, nupynę erškėčių vainiką, uždėjo ant jo 18 ir pradėjo jį sveikinti: Sveikas, žydų karaliau! 19 Jie mušė jo galvą nendre, spjaudė į jį ir atsiklaupę garbino jį.

20 Pasityčioję iš jo, jie nuvilko nuo jo purpurą, apvilko jį jo rūbais ir išvedė jį prikaltų ant kryžiaus. 21 Jie privertė vieną pro šalį ėjusį, Simoną Kirenietį, kurs grįžo iš lauko, Aleksandro ir Rufo tėvą, nešti jo kryžių. 22 Taip jie nuvedė jį į Golgotos vietą, tai reiškia kaukolės vietą. 23 Tenai jie davė jam gerti vyno, sumaišyto su mira, bet jis neprisiėmė.

24 Prikalę jį ant kryžiaus, jie pasidalino jo rūbus, mesdami del jų burtą, kas ką turėjo gauti. 25 Buvo trečia valanda, kuomet jie prikalė jį ant kryžiaus. 26 Buvo taippat padarytas antrašas, kurs rodė jo kaltį: ŽYDŲ KARALIUS. 27 Draug su juo jie prikalė ant kryžių du galvažudžiu, vieną dešinėje pusėje, kitą jo kairėje. 28 Taip įvyko Raštas, kurs sako: Jis paskaitytas tarp piktadarių. 29 Kurie pro šalį ėjo, piktžodžiavo jam ir kraipydami savo galvas sakė: Šia tau, kursai griauni Dievo byžnyčią ir per tris dienas vėl ją pastatai, 30 gelbėk pats save, nužengdamas nuo kryžiaus. 31 Taippat ir vyriausieji kunigai su Rašto žinovais tyčiodamies vieni kitiems sakė: Kitus jis išgelbėjo, pats savęs negali išgelbėti. 32 Kristus Izraėlio karalius, tenužengia dabar nuo kryžiaus, kad matytumėm ir tikėtumėm. Taippat ir tuodu, kurie su juo buvo prikalti ant kryžių, tyčiojosi

(16) Purpura: labai raudonos spalvos drabužis.

iš jo. 33 Šeštai valandai atėjus, pasidarė visoje
žemėje tamsu iki devintai valandai. 34 Devintoje
valandoje Jėzus sušuko didžiu balsu, sakydamas:
Eloi, Eloi, lamma sabakhthani! tai reiškia: Mano
Dieve, mano Dieve! kam mane apleidai! 35 Kai-
kurie iš stovėjusių aplinkui išgirdę sakė: Štai,
jis šaukia Eliją. 36 Tuomet pribėgęs vienas pri-
mirkė kempinę uksaus, užmovė ją ant nendrės
ir davė jam gerti, sakydamas: Palaukite, žiūrė-
kime, ar ateis Elijas jo nuimtų. 37 Jėzus gi, su-
šukęs dideliu balsu, atidavė dvasią.

38 Tuomet bažnyčios uždanga pusiau perplyšo
nuo viršaus iki apačiai. 39 Šimtininkas gi, kurs
stovėjo ties juo, matydamas jį tokiuo šauksmu
atidavus dvasią, tarė: Ištikrųjų šitas žmogus buvo
Dievo Sūnus. 40 Ištolo žiūrėjo taippat moteriškės;
tarp jų buvo Marija Magdalena, Marija Jokūbo
jaunesniojo ir Juozapo motina, ir Salomė, 41 kurios,
jam dar Galiliejoje esant, jį sekė ir jam tarnavo,
ir daug kitų, kurios buvo su juo atėjusios į
Jerozolimą.

42 Jau vakare, (kadangi tai buvo Prisirengimo
diena, kuri esti prieš subatą), 43 atėjo Juozapas iš
Arimatiejos, kilnus tarybos narys, kurs taippat
laukė Dievo karalystės; jis drąsiai iėjo pas Pilotą
ir prašė Jėzaus kūno. 44 Pilotas stebėjosi, kad jis
būtų jau miręs, ir pasišaukęs šimtininką, klausė
jį, ar jis jau miręs. 45 Patyręs tai iš šimtininko,
jis dovanojo kūną Juozapui. 46 Juozapas nupirko
paklodę, nuėmęs jį, įvyniojo į paklodę, paguldė
jį kape, iškaltame uoloje, ir pririto akmenį prie
kapo angos. 47 Marija Magdalena ir Marija Juo-
zapo motina žiūrėjo, kur jis buvo padėtas.

(44) Stebėjosi... Prikalti ant kryžiaus galėjo kai-
kada būti gyvi arti dviejų dienų. — (46) Nuėmęs: nuo
kryžiaus.

III. Atsikėlusiojo iš numirusių Kristaus apsireškimai.

16. [1] Subatai praėjus, Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalų, kad atėjusios pateptų Jėzų. [2] Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, saulei jau užtekėjus. [3] Jos kalbėjosi tarp savęs: Kas mums atris akmenį nuo kapo angos? [4] Bet pažvelgusios pamatė akmenį atristą; buvo gi jis labai didelis. [5] Įėjusios į kapą, jos pamatė jaunikaitį, sėdintį dešinėje pusėje, apvilktą baltu drabužiu, ir nusigando. [6] Jis joms tarė: Nenusigąskite; jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kurs buvo prikaltas ant kryžiaus; jis atsikėlė, jo nėra čionai; štai vieta, kame jį buvo padėję. [7] Bet eikite, pasakykite jo mokytiniams ir Petrui, kad jis eina pirm jūsų į Galilieją; tenai jį matysite, kaip jis yra jums sakęs. [8] Išėjusios jos pabėgo nuo kapo, nes jas buvo apėmęs drebėjimas ir išgąstis. Jos niekam nieko nesakė, nes bijojo.

[9] Atsikėlęs iš numirusių anksti pirmą savaitės dieną, jis pirmiausiai pasirodė Marijai Magdalenai, iš kurios buvo išvaręs septynis velnius. [10] Ji nuėjus apskelbė tiems, kurie buvo su juo buvę, o dabar gedėjo ir verkė. [11] Bet jie, išgirdę jį gyvą esant ir ją jį mačius, netikėjo. [12] Paskui kitokiame pavidale jis pasirodė dviem iš jų kelyje, kuomet juodu ėjo į lauką. [13] Nuėję jie apskelbė kitiems, bet nė jiems netikėjo. [14] Paskiausiai jis pasirodė vienuolikai, kuomet jie sėdėjo už stalo;

---

16. (9) *Pirmiausiai.* Marija Magdalena matė Jėzų pirmutinė iš tų, kuriuos išvardija evangelistas. Bet, be abejonės, Kristus, atsikėlęs iš numirusių, visupirmiausiai turėjo pasirodyti savo švenč. Motinai. — (12) *Kelyje . . .*: kada juodu ėjo į Emauso miestelį. Vz. Luko 24, 13.

jis barė jų netikėjimą ir širdies kietumą, kad jie netikėjo tiems, kurie buvo matę jį atsikėlusį. 15 Tuomet jis jiems tarė: Eidami į visą pasaulį, skelbkite evangeliją visam sutvėrimui. 16 Kas tikės ir bus pakrikštytas, tas bus išganytas; kas gi netikės, bus pasmerktas. 17 Tuos, kurie tikės, lydės tokie stebuklai: Mano vardu jie išvarinės velnius, kalbės naujomis kalbomis, 18 ims žalčius ir jei ką mirtingą gertų, tai jiems nekenks; jie dės rankas ant ligonių ir tie pasveiks.

19 Viešpats Jėzus, po to kaip jiems kalbėjo, buvo paimtas į dangų ir sėdi Dievo dešinėje. 20 Jie gi išėję skelbė visur, Viešpačiui draug veikiant ir patvirtinant jų žodžius lydinčiais juos stebuklais.

---

(18) Ims žalčius: nebijodami įgėlimo.
(20) Jų žodžius: jų skelbiamą evangelijos mokslą.

III. Atsikėlusiojo iš numirusių Kristaus apsireškimai.

16. [1] Subatai praėjus, Marija Magdalena, Marija Jokūbo motina ir Salomė nusipirko kvepalų, kad atėjusios pateptų Jėzų. [2] Labai anksti pirmą savaitės dieną jos atėjo pas kapą, saulei jau užtekėjus. [3] Jos kalbėjosi tarp savęs: Kas mums atris akmenį nuo kapo angos? [4] Bet pažvelgusios pamatė akmenį atristą; buvo gi jis labai didelis. [5] Įėjusios į kapą, jos pamatė jaunikaitį, sėdintį dešinėje pusėje, apvilktą baltu drabužiu, ir nusigando. [6] Jis joms tarė: Nenusigąskite; jūs ieškote Jėzaus Nazarėno, kurs buvo prikaltas ant kryžiaus; jis atsikėlė, jo nėra čionai; štai vieta, kame jį buvo padėję. [7] Bet eikite, pasakykite jo mokytiniams ir Petrui, kad jis eina pirm jūsų į Galilieją; tenai jį matysite, kaip jis yra jums sakęs. [8] Išėjusios jos pabėgo nuo kapo, nes jas buvo apėmęs drebėjimas ir išgąstis. Jos niekam nieko nesakė, nes bijojo.

[9] Atsikėlęs iš numirusių anksti pirmą savaitės dieną, jis pirmiausiai pasirodė Marijai Magdalenai, iš kurios buvo išvaręs septynis velnius. [10] Ji nuėjus apskelbė tiems, kurie buvo su juo buvę, o dabar gedėjo ir verkė. [11] Bet jie, išgirdę jį gyvą esant ir ją jį mačius, netikėjo. [12] Paskui kitokiame pavidale jis pasirodė dviem iš jų kelyje, kuomet juodu ėjo į lauką. [13] Nuėję jie apskelbė kitiems, bet nė jiems netikėjo. [14] Paskiausiai jis pasirodė vienuolikai, kuomet jie sėdėjo už stalo;

---

16. (9) *Pirmiausiai.* Marija Magdalena matė Jėzų pirmutinė iš tų, kuriuos išvardija evangelistas. Bet, be abejonės, Kristus, atsikėlęs iš numirusių, visupirmiausiai turėjo pasirodyti savo švenč. Motinai. — (12) *Kelyje . . .:* kada juodu ėjo į Emauso miestelį. Vz. Luko 24, 13.

jis barė jų netikėjimą ir širdies kietumą, kad jie netikėjo tiems, kurie buvo matę jį atsikėlusį. 15 Tuomet jis jiems tarė: Eidami į visą pasaulį, skelbkite evangeliją visam sutvėrimui. 16 Kas tikės ir bus pakrikštytas, tas bus išganytas; kas gi netikės, bus pasmerktas. 17 Tuos, kurie tikės, lydės tokie stebuklai: Mano vardu jie išvarinės velnius, kalbės naujomis kalbomis, 18 ims žalčius ir jei ką mirtingą gertų, tai jiems nekenks; jie dės rankas ant ligonių ir tie pasveiks.

19 Viešpats Jėzus, po to kaip jiems kalbėjo, buvo paimtas į dangų ir sėdi Dievo dešinėje. 20 Jie gi išėję skelbė visur, Viešpačiui draug veikiant ir patvirtinant jų žodžius lydinčiais juos stebuklais.

---

(18) Ims žalčius: nebijodami įgėlimo.
(20) Jų žodžius: jų skelbiamą evangelijos mokslą.

ŠV. LUKO EVANGELIJA.

Prakalba.

1. [1] Kadangi jau daugelis mėgino tvarkingai papasakoti apie įvykusius mūsų tarpe dalykus, [2] taip kaip mums yra padavę tie, kurie nuo pat pradžios patys matė ir buvo žodžio tarnai, [3] tai ir aš, rūpestingai ištyręs visa nuo pat pradžios, panorėjau iš eilios parašyti tau, geriausis Teofile, [4] kad tu pažintumei tikrumą tų dalykų, kurių esi išmokintas.

I. Jėzaus kūdikystė ir prisirengimas prie viešojo gyvenimo.

1. Jono Krikštytojo gimimo apreiškimas.

[5] Judiejos karaliaus Erodo dienoso buvo vienas kunigas vardu Zakarijas iš Abijo skyriaus. Jo žmona buvo iš Aarono dukterų, vardu Elzbieta. [6] Juodu abu buvo teisūs Dievo akyvaizdoje ir vaikščiojo nepeiktinai visuose Viešpaties įsakymuose ir įstatuose. [7] Tačiau juodu neturėjo vaikų, nes Elzbieta buvo nevaisinga, ir abudu buvo pasenusiu. [8] Kada jis savo skyriaus eilioje ėjo

---

1. (2) Nuo pat pradžios: nuo viešojo Išganytojo gyvenimo pradžios. — Žodžio: evangelijos. Kristaus gyvenimą matė, jo mokslą girdėjo ir skelbė evangeliją kitiems apaštalai ir mokytiniai.

(5) Iš Abijo skyriaus: visi žydų kunigai buvo padalinti į 24 skyrius, kurių kiekvienas tarnaudavo po savaitę bažnyčioje. Abijo skyrius buvo aštuntas. — (8) Savo skyriaus... Kada atėjo eilia Abijo skyriui, kuriam priguléjo Zakarijas, jis tarnavo bažnyčioje. Bažnytinės pareigos buvo dalinamos tarp kunigų per burtas. Taigi, Zakarijui teko

kunigo pareigas Dievo akyvaizdoje, [9] atsitiko, kad, kaip buvo kunigystės paprotys, per burtą jam teko, įėjus į Viešpaties bažnyčią, atnašauti smilkalus. [10] Visa žmonių daugybė stovėjo lauke, melsdamiesi smilkymo valandoje. [11] Tuomet jam pasirodė Viešpaties Angelas, stovėdamas smilkalų altoriaus dešinėje. [12] Pamatęs jį, Zakarijas nusigando, ir jį apėmė baimė. [13] Bet Angelas jam tarė: Nebijok, Zakarijau, nes tavo malda išklausyta; tavo žmona, Elzbieta, pagimdys tau sūnų; tu praminsi jį vardu Jonas. [14] Iš jo bus tau džiaugsmo ir linksmybės, ir daugelis džiaugsis jo gimimu. [15] Nes jis bus didis Viešpaties akyvaizdoje. Jis negers vyno ir svaiginančio gėrimo; dar savo motinos įsčioje jis bus pilnas šventosios Dvasios; [16] jis pargrąžins daug Izraelio vaikų į Viešpatį, jų Dievą. [17] Jis eis pirm jo su Elijo dvasia ir galybe apgręžtų tėvų širdžių į vaikus, netikinčiųjų į teisiųjų išmintį, prirengtų Viešpačiui tobulos tautos. [18] Tuomet Zakarijas tarė Angelui: Iškur aš tai žinosiu? Nes aš senas ir mano žmona pasenusi. [19] Atsakydamas Angelas jam tarė: Aš Gabrielis, kurs stoviu Dievo akyvaizdoje. Aš esu siųstas kalbėti tau ir tau apskelbti tos linksmos žinios. [20] Štai, tu būsi nebylys ir negalėsi kalbėti iki dienai, kurioje tai įvyks, kadangi tu netikėjai mano žodžiams, kurie įvyks savo metu. [21] Tuotarpu žmonės laukė Zakarijo ir stebėjosi, kad jis taip ilgai užtrūksta bažnyčioje. [22] Pagaliau

---

įeiti į bažnyčios vidų ir tenai ant smilkymo altoriaus atnašauti Dievui smilkalų. — (17) Pirm jo: pirm Viešpaties Dievo, kuriuo čia pavadintas laukiamasis Mesijas Jėzus Kristus. — Apgręžtų ... Jonas Krikštytojas turėjo pažadinti tėvų ir vaikų širdyse sutikimą ir meilę, o per tatai ir meilę Dievo. Jis turėjo netikinčius, t. y. nesilaikančius Dievo įsakymų paraginti laikytis jų kuogeriausiai, ir tuo būdu turėjo prirengti žmones prie priėmimo

išėjęs jis negalėjo jiems kalbėti. Tuomet jie suprato, kad jis turėjo matyti bažnyčioje regėjimą. Jis aiškinosi jiems ženklais ir pasiliko nebylys. 23 Jo tarnystės dienoms pasibaigus, jis parėjo į savo namus. 24 Po šitų dienų jo žmona Elzbieta pradėjo ir slėpėsi per penkis mėnesius, sakydama: 25 Taip man Viešpats padarė, šiose dienose pažvelgdamas į mane, kad atimtų nuo manęs mano panieką žmonių tarpe.

2. Jėzaus gimimo apreiškimas ir aplankymas Elzbietos.

26 Šeštame mėnesyje angelas Gabriėlis buvo Dievo siųstas į Galiliejos miestą, kurs vadinasi Nazarėtas, 27 pas mergaitę, pažadėtą vyrui, vardu Juozapui, iš Dovido namų; mergaitės gi vardas buvo Marija. 28 Angelas, atėjęs pas ją, tarė: Sveika, malonės pilnoji, Viešpats su tavimi; pagirta tu tarp moterų. 29 Ji, tai išgirdusi, nusigando jo žodžių ir manė sau, koks tai yra tas pasveikinimas. 30 Angelas gi jai tarė: Nebijok, Marija, nes tu radai malonės pas Dievą. 31 Štai, pradėsi įsčioje ir pagimdysi sūnų ir praminsi jį vardu JEZUS. 32 Jisai bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovido sostą: 33 jis karaliaus Jokūbo namuose per amžius, ir jo karaliavimui nebus galo. 34 Tuomet Marija tarė Angelui: Kaip tai įvyks, kadangi

---

Mesijo. — (25) Pažvelgdamas... Dievas pažvelgia į mus, kuomet suteikia kokią nors geradarystę. — Manę panieką. Didžiausi nelaimė ir panieka buvo pas žydus neturėti vaikų: nuo tokios paniekos liko išliuosuota Elzbieta.

(26) Šeštame mėnesyje: po apsireiškimo Zakarijui bažnyčioje. — (34) Kaip tai įvyks... Marija tiki angelo žodžiams, bet nori žinoti, kaip jie įvyks, nes ji buvo padarius amžinos mergystės apžadus.

aš nepažįstu vyro? [35] Angelas atsakė ir jai tarė: Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo galybė apdengs tave savo šešėliu; todel ir Šventasis, kurs gims iš tavęs, vadinsis Dievo Sūnumi. [36] Štai, tavo giminaitė Elzbieta, ir ji pradėjo sūnų savo senatvėje, ir šitas mėnuo yra šeštas tai, kuri vadinasi nevaisinga, [37] nes nėra dalyko negalimo Dievui. [38] Marija gi tarė: Štai, aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man taip, kaip tu pasakei. Po to Angelas atstojo nuo jos.

[39] Tomis dienomis Marija, atsikėlus, išėjo skubiai į kalnus į Jūdo miestą. [40] Ji įėjo į Zakarijo namus ir pasveikino Elzbietą. [41] Ir atsitiko, kad kaip tik Elzbieta išgirdo Marijos pasveikinimą, kūdikis linksmai šokterėjo jos įsčioje, ir Elzbieta pasidarė pilna šventosios Dvasios. [42] Ji sušuko dideliu balsu ir tarė: Pagirta tu tarp moterų ir pagirtas tavo įsčios vaisius. [43] Ir iškur man tai, kad mano Viešpaties motina ateina pas mane? [44] Nes štai, kaip tik tavo pasveikinimo balsas pasiekė mano ausis, šokterėjo iš džiaugsmo kūdikis mano įsčioje. [45] Palaiminta tu, kuri įtikėjai, nes tai, kas Viešpaties tau pasakyta, įvyks. [46] O Marija tarė:

Mano siela garbina Viešpatį, [47] ir mano dvasia džiaugiasi Dievuje, mano Išganytojuje. [48] Nes jis pažvelgė į savo tarnaitės žemumą. Štai, nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta. [49] Nes didžių dalykų padarė man Galingasis, kurio vardas šventas. [50] Jo gailestingumas nuo kartos į kartą

---

(46) Marijos džiaugsmo giesmė, prasidedanti žodžiais „Mano siela garbina Viešpatį“ yra viena gražiausių visame šv. Rašte. Bažnyčioje ji giedama Vakarinės metu. Marija išreiškia joje visupirma savo džiaugsmą del jai suteiktų malonių, toliau stebisi, kaip Dievas išaukština nužemintuosius, ir pagaliau sako, kad įvykę tai, ką Dievas daug

tiems, kurie jo bijo. 51 Jis parodė savo peties galybę, išsklaidė tuos, kurie puikūs savo širdies mintyje. 52 Jis numetė nuo sosto galiūnus ir išaukštino žemuosius. 53 Alkstančius jis pripildė gėrybių, o turtuolius paleido tuščius. 54 Jis pakėlė savo tarną Izraelį, atsimindamas savo gailestingumą, 55 taip kaip buvo kalbėjęs mūsų tėvams, Abraomui ir jo ainijai per amžius.

56 Marija pasiliko su ja apie tris mėnesius; paskui ji pagrįžo į savo namus.

3. Jono Krikštytojo gimimas.

57 Elzbietai atėjo laikas gimdyti ir ji pagimdė sūnų. 58 Jos kaimynai ir giminės išgirdo, kad Viešpats buvo suteikęs jai didį savo gailestingumą, ir sveikino ją.

59 Atsitiko, kad aštuntoje dienoje atėjo kūdikio apipjaustytų ir vadino jį jo tėvo vardu, Zakariju. 60 Bet atsiliepdama jo motina tarė: Visai ne; jis vadinsis Jonas. 61 Jie gi jai sakė: Nėra nė vieno tavo giminėje, kurs vadintųsi tuo vardu. 62 Tuomet jie klausė ženklais jo tėvą, kaip jis nori, kad anas vadintųsi. 63 Jis, pareikalavęs rašomosios lentelės, parašė žodžius: Jo vardas Jonas. Ir visi stebėjosi. 64 Tuojau atsivėrė jo burna, jo liežuvis atsirišo, ir jis kalbėjo, garbindamas Dievą. 65 Baimė apėmė visus jų kaimynus, ir visuose Judiejos kalnuose buvo skelbiami visi tie dalykai. 66 Visi girdėjusieji dėjo tai sau į širdį ir sakė: Kas, kaip manai, bus tas vaikas? Nes Viešpaties ranka buvo su juo.

---

sykių buvo žadėjęs Sen. Testamente. — (51) Parodė savo peties... padarė tokių dalykų, kuriems padaryti reikia Visagalio Dievo galybės. — (66) Dėjo tai sau į širdį svarstė savo širdyse tą atsitikimą.

67 O jo tėvas Zakarijas pasidarė pilnas šventosios Dvasios ir pranašavo, sakydamas:
68 Pagirtas teesie Viešpats, Izraėlio Dievas,
nes jis aplankė ir atpirko savo tautą!
69 Jis pažadino mums galingą Gelbėtoją
savo tarno Dovido namuose,
70 kaip yra kalbėjęs burna savo šventų pranašų, kurie buvo nuo amžių,
71 jog išgelbėsiąs nuo mūsų neprietelių ir iš rankos visų, kurie mūsų nekenčia,
72 kad parodytų pasigailėjimo mūsų tėvams
ir atsimintų savo šventąją sandorą,
73 prisieką, kurią yra padaręs mūsų tėvui Abraomui,
duosiąs mums,
74 be baimės, iš mūsų neprietelių rankos išliuosuotiems
jam tarnauti
75 šventume ir teisybėje jo akyvaizdoje per visas mūsų dienas.
76 Tu gi, vaikeli, vadinsies Aukščiausiojo pranašu,
nes tu eisi ties Viešpaties veidu jo kelių taisyti,
77 duoti jo tautai išganymo pažinimo
jų nuodėmės atleisti,
78 per širdingiausį mūsų Dievo gailestingumą,
kokiuo mus aplankė užtekėjusi šviesa iš aukštybių,
79 kad apšviestų sėdinčius tamsybėje ir mirties ūksmėje,
kad vestų mūsų kojas į ramybės kelią.
80 Vaikas augo ir stiprėjo dvasia.
Jis buvo tyruose iki dienai savo pasirodymo Izraėliui.

---

(68) **Pagirtas**... Zakarijas savo labai gražioje giesmėje pranašauja apie Mesiją, apie tas geradarystes, kokių suteiks žmonėms jo atėjimas, ir apie savo gimusį sūnų, kokios bus jo pareigos, atsižvelgiant į Mesiją. — **Aplankė**: suteikė savo malonių ir geradarysčių. — (69) **Gelbėtoją**: Mesiją. — (72) **Pasigailėjimo**: kad Dievo gailestingumas įvykintų tai, kas buvo žadėta senobėje patriarkams. — (77) **Duoti jo tautai**...: pamokinti žmones, kad jų išganymas yra jų nuodėmių atleidime ir kad to atleidimo jiems reikia ieškoti. — (78) **Užtekėjusi šviesa**, arba Aušra yra vienas iš Mesijo vardų. Jis vadinasi Aušra, nes su jo atėjimu ant žemės tamsi paklydimų naktis liko apšviesta jo dangiška šviesa, jo mokslu.

4. Jėzaus Kristaus gimimas.

2. [1] Anose dienose atsitiko, kad išėjo ciesoriaus Augusto paliepimas surašyti visą pasaulį. [2] Tas pirmas surašymas buvo padarytas Syrijos valdovo Kirino. [3] Ir visi ėjo įsirašydintų, kiekvienas į savo miestą. [4] Tai ir Juozapas, kadangi jis buvo iš Dovido namų ir giminės, ėjo iš Galiliejos, iš Nazarėto miesto, į Jūdiejį į Dovido miestą, kurs vadinasi Betliejus, [5] kad įsirašydintų draug su pažadėta sau moterimi Marija, kuri buvo nėščia. [6] Atsitiko gi, kad jiedviem tenai esant, atėjo jai metas gimdyti; [7] ir ji pagimdė pirmgimį savo sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė jį prakartėje, nes jiems nebuvo vietos užeigoje.

[8] Toje pačioje šalyje buvo piemenų, kurie budėjo ir sergėjo per naktį savo bandą. [9] Štai Viešpaties angelas atsistojo prie jų, ir Dievo skaistumas apšvietė juos. Jie labai nusigando; [10] bet Angelas jiems tarė: Nebijokite! Nes štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, koks bus visai tautai, [11] kad šiandien jums gimė Dovido mieste Išganytojas; jis yra Kristus, Viešpats. [12] Ir tas bus jums ženklas: rasite kūdikį suvystytą vystyklais ir paguldytą prakartėje. [13] Ūmai atsirado prie Angelo daugybė dangiškosios kariuomenės, kurie garbino Dievą ir sakė: [14] Garbė Dievui aukštybėje ir ramybė žemėje geros valios žmonėms! [15] Angelams pasišalinus nuo piemenų į dangų, atsitiko, kad jie sakė vienas kitam: Nueikime lig Betliejui ir pamatykime tai, kas įvyko, ką Viešpats yra mums apskelbęs. [16] Jie atėjo skubindamies ir rado Mariją, Juozapą ir kūdikį

---

2. (1) Visą pasaulį: visus plačios Romos ciesorystės gyventojus. — (5) Pažadėta. Vz. Mt. 1, 18. — (7) Pirmgimį. Vz. Mt. 1, 25.

paguldytą prakartėje. 17 Pamatę gi, jie skelbė tai, kas jiems buvo pasakyta apie tą kūdikį. 18 Visi, kurie tai girdėjo, stebėjosi, taippat tais dalykais, kurie buvo jiems piemenų papasakoti. 19 Marija gi tėmijo sau visus šituos dalykus ir svarstė juos savo širdyje. 20 Piemenys sugrįžo atgal, garbindami ir šlovindami Dievą dėliai viso, ką buvo girdėję ir matę, taip kaip jiems buvo pasakyta.

21 Praslinkus aštuonioms dienoms, kuomet reikėjo apipjaustyti vaikelis, praminta jis vardu Jėzus, taip, kaip jis buvo Angelo pavadintas, pirma, nekaip buvo pradėtas įsčioje.

5. Jėzaus kūdikystė ir paslėptas gyvenimas.

22 Pasibaigus jos apsiplovimo dienoms, įsakytoms Mozės įstatymo, jie nunešė jį į Jeruzalę, kad statytų jį Viešpaties akyvaizdoje, 23 kaip parašyta Viešpaties įstatyme: Kiekvienas vyriškis, pirmgimis, bus pašvęstas Viešpačiui, 24 ir kad duotų auką taip, kaip įsakyta Viešpaties įstatyme, dvejetą purplelių arba du jaunu balandžiu. 25 Ir štai Jeruzalėje buvo žmogus, vardu

---

(19) Svarstė: palygindama dabartinius atsitikimus su tuo, kas jai jau buvo Angelo apreikšta.

(21) Reikėjo apipjaustyti. Kaip mes per krikštą esame krikščionys, taip Sen. Testamente apipjaustymu buvo išreiškiamas prigulėjimas Izraėlio tautai. Išganytojas, sutikdamas pasiduoti apipjaustymui, mokina žmones būti paklusniais visiems, nors ir sunkiems įstatymams.

(22) Apsiplovimo. Moteriškė po sūnaus gimimo buvo laikoma per 40 dienų sutepta. Toms dienoms praėjus, ji eidavo su gimusiu sūnumi į bažnyčią ir tenai atiduodavo įstatymo paskirtą atnašą; jei sūnus buvo pirmgimis, atpirkdavo jį, užmokėdama 5 šekelius (siklius); nes visi pirmgimusieji buvo Dievo savastis, ir neatpirktieji turėjo visą savo amžį tarnauti bažnyčioje. — (25) Paguodos: Mesijo,

Simeonas; tas žmogus buvo teisus ir dievobaimingas, laukiąs Izraėlio paguodos, ir šventoji Dvasia buvo jame. [26] Jam buvo šventosios Dvasios apreikšta, kad jis neišvysiąs mirties, kol pirma nebus matęs Viešpaties Pateptojo. [27] Dvasios paragintas jis atėjo į bažnyčią. Įnešant gimdytojams vaikelį Jėzų, kad padarytų už jį, kaip reikalavo įstatymo paprotys, [28] jis paėmė jį į savo rankas, garbino Dievą ir tarė:

[29] Dabar, Viešpatie, atleidi savo tarną, kaip esi kalbėjęs, ramybėje, [30] nes mano akys matė tavo išganymą, [31] kurį prirengei visų tautų akyvaizdoje, [32] šviesą pagonims apšviesti ir tavo tautos Izraėlio garbę.

[33] Jo tėvas ir motina stebėjosi tais dalykais, kurie buvo apie jį sakomi. [34] Simeonas gi palaimino juos ir tarė jo motinai Marijai: Štai, šitas pastatytas puolimui ir atsikėlimui daugelio Izraėlyje ir kaipo ženklas, kuriam bus prieštaraujama. [35] Ir tavo pačios sielą pervers kalavijas, kad būtų atidengtos daugelio širdžių mintys. [36] Buvo taippat pranašė Ona, Panuėlio duktė, iš Asero giminės; ji buvo labai pasenusi; po savo mergystės ji buvo gyvenusi septynerius metus su savo vyru, [37] dabar gi buvo našlė aštuonių dešimtų ketverių metų. Ji neatsitraukdavo nuo

---

kurs buvo žydų vadinamas Paguoda. — (26) Pateptojo: Atpirkėjo ir Išganytojo.

(30) Išganymą: Išganytoją, per kurį ateina pasauliui išganymas.

(34) Puolimui. Kas įtikės į Kristų, tas bus išganytas ir tam Kristus bus atsikėlimui; kas neįtikės, tas pražus amžinai. — (35) Ir tavo ... 34 ir 35 eil. yra pranašystė apie Kristaus mirtį. Kristaus kančia ir mirtis bus priežastis didelių Marijos skausmų, kurie kaip kalavijas pervers jos sielą. Kristaus kančios metu apsireikš žmonių mintys, t. y. pasirodys aiškiai, kas jį myli ir kas jo nekenčia, kas į jį tiki ir kas netiki. — (37) Tarnaudavo: garbindavo.

bažnyčios ir tarnaudavo Dievui naktį ir dieną pasninkais ir maldomis. 38 Ir ji atėjo tą pačią valandą, garbino Viešpatį ir kalbėjo apie jį visiems, kurie laukė Izraėlio atpirkimo. 39 Padarę visa, kaip reikalavo Viešpaties įstatymas, jie sugrįžo į Galilieją, į savo miestą Nazaretą. 40 Vaikelis gi augo ir ėjo stipryn, pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo jame.

41 Jo gimdytojai kas metai eidavo į Jeruzalę į Velykų šventę. 42 Kuomet jam buvo jau dvylika metų, jie atėjo, kaip buvo šventės paprotys, į Jeruzalę. 43 Kada gi, šventės dienoms pasibaigus, jie grįžo, vaikas Jėzus pasiliko Jeruzalėje; bet jo gimdytojai tai nežinojo. 44 Manydami jį esant draug keliaujančiųjų tarpe, jie ėjo visą dieną ir ieškojo jo tarp genčių ir pažįstamų. 45 Nesuradę sugrįžo jo beieškodami į Jeruzalę. 46 Ir atsitiko, kad po trijų dienų jie rado jį bažnyčioje, sėdintį mokytojų tarpe, besiklausantį jų ir juos beklausinėjantį. 47 Visi gi, kurie girdėjo jį, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais. 48 Pamatę jį, jie nustebo, ir jo motina jam tarė: Sūnau, kam mums taip padarei? Štai, tavo tėvas ir aš su skausmu ieškojova tavęs. 49 Jis jiems tarė: Kam manęs ieškojote? Argi nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo? 50 Bet jie nesuprato, ką jis jiems buvo pasakęs. 51 Ir jis iškeliavo su jais, atėjo į Nazaretą ir buvo jiems paklusnus. Jo motina laikė visus šituos žodžius

(46) Bažnyčioje, t.y. bažnyčios šventoriuje. Į bažnyčios vidų šiaip jau žmonėms buvo uždrausta įeiti. Įeidavo tik kunigai kaikurių apeigų atlikti. — (49) Argi jūs nežinojote...: jūs turėjote atsiminti, ką žinote, kad aš visuomet darau savo dangiškojo Tėvo valią. Taip Jėzus išpažįsta čionai savo dievystę, aiškiai sakydamas, kas yra tikrasis jo Tėvas.

savo širdyje. 52 Jėzus augo išmintimi, metais ir malone pas Dievą ir pas žmones.

6. Jėzaus Kristaus prisirengimas prie viešojo gyvenimo.

3. 1 Penkioliktais ciesoriaus Tiberijaus viešpatavimo metais, Poncijui Pilotui valdant Judiejį, Erodui gi esant Galiliejos tetrarku, jo broliui Pilypui Ituriejos ir Trachonities krašto tetrarku, Lizanijui Abilėnės tetrarku, 2 po vyriausiais kunigais Annu ir Kajifu, Viešpaties žodis pasigirdo Zakarijo sūnui Jonui tyruose. 3 Taigi, jis atėjo ir skelbė visoje Pajordanėje atgailos krikštą nuodėmėms atleisti, 4 kaip parašyta pranašo Izaijo žodžių knygoje: Tyruose šaukiančiojo balsas! Taisykite Viešpaties kelią, darykite jo takus tiesius. 5 Kiekvienas slėnys bus užpiltas, o kiekvienas kalnas ir kalnelis bus padarytas žemas; kas kreiva, bus tiesu; kur nelygu, bus lygūs keliai. 6 Ir kiekvienas kūnas išvys Dievo išganymą.

7 Minioms, kurios ateidavo, kad būtų jo pakrikštytos, jis sakė: Angių veisle, kas jus pamokino bėgti nuo ateisiančios rūstybės? 8 Duokite tat vertingų atgailos vaisių ir nesakykite: Tėvą turime Abraomą. Nes aš sakau jums, kad Dievas gali pažadinti Abraomui vaikų iš šitų akmenų. 9 Nes kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies. Taigi, kiekvienas medis, kurs neduoda gero vaisiaus, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. 10 Minios jį klausė, sakydamos: Tai ką gi mes turime daryti? 11 Atsakydamas, jis joms kalbėjo: Kas

---

3. (1) Tetrarkas. Taip vadinosi kunigaikštis, kuriam buvo duota valdyti ne visa, bet tik ketvirta karalystės dalis. — (6) Kiekvienas kūnas ...: kiekvienas žmogus matys Dievo atsiųstą Išganytoją.

turi dvi jupi, tegul duoda neturinčiam; kas turi ko valgyti, taippat tedaro. 12 Taippat ir muitininkai atėjo krikštytis ir jam sakė: Mokytojau, ką mes turime daryti? 13 Jis jiems tarė: Nereikalaukite nieko daugiau, kaip jums nustatyta. 14 Ir kareiviai klausė jį, sakydami: O mes ką turime daryti? Jis jiems tarė: Niekam nedarykite prievartos, neskriauskite ir tenkinkitės savo alga.

15 Tautai esant tos nuomonės ir visiems manant savo širdyse apie Joną, ar kartais jis ne Kristus, 16 Jonas atsakė, sakydamas visiems: Aš, tiesa, jus krikštyju vandenimi, bet ateis galingesnis už mane, kuriam aš neesu vertas atrišti jo kurpių dirželį; jis krikštys jus šventąja Dvasia ir ugnimi. 17 Jo vėtyklė jojo rankoje; jis išvalys savo klojimą ir surinks kviečius į savo kluoną, o pelus sudegins neužgesoma ugnimi. 18 Daug dar ir kitų dalykų jis mokino ir skelbė tautai.

19 Tetrarkas Erodas, jo pabartas del savo brolio pačios Erodiados ir del visų piktenybių, kurias Erodas darė, 20 prie viso to pridėjo dar ir tai, kad uždarė Joną kalėjime.

21 Kuomet visa tauta krikštijosi, taippat ir Jėzui apsikrikštijus, atsitiko, kad, jam besimeldžiant, atsidarė dangus, 22 šventoji Dvasia nužengė ant jo kūniškame pavidale, kaip balandis, ir balsas atsiliepė iš dangaus: Tu mylimasai mano Sūnus, tavyje aš turiu pasimėgimo. 23 Jėzui buvo

---

(14) Prievartos: nenorėkite gąsdinimais išgauti svetimos gėrybės.

(16) Krikštyju ... Plg. Mt. 3, 11 ...

(22) Tu mano ... Plg. Mt. 3, 13 ... — (23) Pradėjo — eiti jam dangiškojo Tėvo pavestąsias priedermes. — Elio. Mato evangelijoje skaitome, kad Juozapas buvo Jokūbo sūnus, o čionai, kad jis buvęs Elio sūnus. Ištikrųjų Juozapas turėjo du tėvu, vieną tikrąjį, antrą gi netikrą. Tikrasis jo tėvas buvo Jokūbas, Elis gi buvo laikomas

apie tris dešimtis metų, kuomet jis pradėjo. Jis buvo laikomas Juozapo sūnumi, kurs buvo Hėlio, kurs buvo Matato, [24] kurs buvo Lėvio, kurs buvo Melkio, kurs buvo Janės, kurs buvo Juozapo, [25] kurs buvo Matatijo, kurs buvo Amoso, kurs buvo Naumo, kurs buvo Heslio, kurs buvo Nagės, [26] kurs buvo Mahato, kurs buvo Matatijo, kurs buvo Semėjo, kurs buvo Juozapo, kurs buvo Jūdo, [27] kurs buvo Joanos, kurs buvo Rėsos, kurs buvo Zorobabėlio, kurs buvo Salatiėlio, kurs buvo Nėrio, [28] kurs buvo Malkio, kurs buvo Adio, kurs buvo Kosano, kurs buvo Elmadano, kurs buvo Hero, [29] kurs buvo Jėzaus, kurs buvo Eliėzerio, kurs buvo Jorimo, kurs buvo Matato, kurs buvo Lėvio, [30] kurs buvo Simeono, kurs buvo Jūdo, kurs buvo Juozapo, kurs buvo Jonos, kurs buvo Eliakimo, [31] kurs buvo Melėos, kurs buvo Mėnos, kurs buvo Matatos, kurs buvo Natano, kurs buvo Dovido, [32] kurs buvo Jėsės, kurs buvo Obėdo, kurs buvo Boozo, kurs buvo Salmono, kurs buvo Naasono, [33] kurs buvo Aminadabo, kurs buvo Aramo, kurs buvo Esrono, kurs buvo Pareso, kurs buvo Jūdo, [34] kurs buvo Jokūbo, kurs buvo Izaoko, kurs buvo Abraomo, kurs buvo Tarės, kurs buvo Nakoro, [35] kurs buvo Sarugo, kurs buvo Ragavo, kurs buvo Palėgo, kurs buvo Ebero, kurs buvo Salės, [36] kurs buvo Kainano, kurs buvo Arpaksado, kurs buvo Sėmo, kurs buvo Noės, kurs buvo

---

jo tėvu tik Mozės įstatymo supratimu. Atsitiko taip: Elis mirė, neturėdamas sūnaus; jo našlė ištekėjo už artimo savo mirusiojo vyro giminaičio Jokūbo; pirmutinis gimęs iš tos moterystės vaikas buvo laikomas įstatymo akyvaizdoje Elio sūnumi ir buvo jo įpėdinis. — (27) Nėrio. Tikrasis Salatiėlio tėvas buvo Jėkonijas; Nėris gi vadinosi jo tėvu tik įstatymo akyvaizdoje.

Lameko, [37] kurs buvo Matusalės, kurs buvo Enoko, kurs buvo Jarėdo, kurs buvo Malaleėlio, kurs buvo Kainano, [38] kurs buvo Enoso, kurs buvo Sėto, kurs buvo Adomo, kurs buvo Dievo.

4. [1] Jėzus pilnas šventosios Dvasios sugrįžo nuo Jordano. Jis buvo Dvasios vedžiojamas tyruose [2] per keturias dešimtis dienų ir buvo velnio gundomas. Tose dienose jis nieko nevalgė ir, joms pasibaigus, buvo alkanas. [3] Tuomet velnias jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, sakyk šitam akmeniui, kad iš jo būtų duonos. [4] Jėzus jam atsakė: Parašyta: Žmogus yra gyvas ne viena duona, bet kiekvienu Dievo žodžiu. [5] Velnias užvedė jį ant aukšto kalno, parodė jam akimirksnyje visas pasaulio karalystes [6] ir jam tarė: Aš tau duosiu visą šitą valdžią ir jų garbę, nes tai man atiduota, ir aš tai duodu, kam noriu. [7] Taigi, jei tu kniūpsčias pagarbinsi mane, visa bus tavo. [8] Jėzus, atsakydamas jam, tarė: Parašyta: Viešpatį, tavo Dievą, garbinsi ir jam vienam tarnausi. [9] Jis nuvedė jį į Jeruzalę, pastatė jį ant bažnyčios šelmens ir jam tarė: Jei tu Dievo Sūnus, pulk iš čia žemyn. [10] Nes parašyta: Jis davė savo angelams paliepimų apie tave išlaikyti tave, [11] ir: Jie neš tave ant rankų, kad kartais neužsigautumei sau kojos į akmenį. [12] Atsakydamas Jėzus jam tarė: Pasakyta: Negundysi Viešpaties, tavo Dievo. [13] Visam gundymui pasibaigus, velnias atstojo nuo jo iki laikui.

---

4. (1) Jis buvo Dvasios ... Plg. Mat. 4, 1.

II. Jėzus Galiliejoje.

1. Jėzus Nazarete ir Kaparnaume.

14 Jėzus Dvasios galybe sugrįžo į Galilieją, ir gandas apie jį pasklido visoje šalyje. 15 Jis mokino jų sinagogose ir buvo visų giriamas.

16 Jis atėjo į Nazaretą, kame buvo užaugintas, įėjo, kaip buvo papratęs, šubatos dieną į sinagogą ir atsistojo skaityti. 17 Jam buvo paduota pranašo Izaijo knyga. Atskleidęs knygą, jis rado vietą, kame buvo parašyta: 18 Viešpaties Dvasia ant manęs, todel jis patepė mane ir siuntė mane nešti linksmos naujienos beturčiams, gydyti tų, kurių širdis sutrinta, 19 skelbti atvadavimo apkaltiems ir akliems, kad jie atgaus regėjimą, išliuosuoti sulaužytųjų, apsakoti maloningų Viešpaties metų ir alsilyginimo dienos. 20 Suvyniojęs knygą, jis atidavė ją tarnui ir atsisėdo. Visų akys sinagogoje buvo į jį atkreiptos. 21 Jis pradėjo jiems sakyti: Šiandien įvyko šitie Rašto žodžiai, kuriuos jūs girdėjote. 22 Visi pripažino jam tiesą, stebėjosi malonės žodžiais, kurie ėjo iš jo burnos, ir sakė: Ar jis ne Juozapo sūnus? 23 Jis jiems tarė: Jūs berods pasakysite man tą patarlę: Gydytojau, gydyk pats save: Didžių dalykų, kokių mes girdėjome padarytų Kaparnaume, padaryk ir čia savo tėviškėje! 24 Ir jis pridūrė: Ištikrųjų, sakau jums, nėvienas pranašas gerai nepriimamas savo tėvynėje. 25 Sakau jums tiesą: Buvo daug našlių Izraelyje Elijo dienose, kuomet dangus buvo uždarytas trejus metus ir šešis mėnesius ir pasidarė didelis badas visoje šalyje. 26 Bet nė pas vieną iš jų nebuvo siųstas Elijas, tik pas

(14) Dvasios galybe. Šv. Dvasia buvo tarsi vadovas viešame Kristaus gyvenime.

(18) Parašyta: Izaijo 61, 1.

našlę Sidonijos Sareptoje. 27 Taippat daug buvo raupsuotų pranašo Elisiejaus laiku, ir nėvienas iš jų nebuvo pagydytas, tik syras Naamanas. 28 Visi sinagogoje, tai girdėdami, pasidarė pilni rūstybės. 29 Jie atsikėlė, išvarė jį iš miesto ir nuvedė jį iki viršūnei kalno, ant kurio buvo pastatytas jų miestas, kad jį žemyn nustumtų. 30 Bet jis, praėjęs tarp jų, nuėjo šalin.

31 Jis atėjo į Galiliejos miestą Kaparnaumą ir tenai mokino juos subatomis. 32 Jie stebėjosi jo mokslu, nes jo žodis buvo galingas. 33 Sinagogoje buvo nešvarios dvasios apsėstas žmogus; jis sušuko dideliu balsu, 34 tardamas: Paliauk, kas mums darbo su tavim, Jėzau Nazarėnai? Ar tu atėjai mūsų pražudyti? Aš žinau, kas tu, Dievo Šventasis. 35 Jėzus jį sudraudė sakydamas: Nutilk ir išeik iš jo. Nubloškęs jį į vidurį, velnias išėjo iš jo ir nėkiek jam nepakenkė. 36 Baimė apėmė visus, ir jie kalbėjosi tarp savęs, sakydami: Koks tai žodis, nes jis su valdžia ir galybe duoda paliepimų nešvarioms dvasioms, ir jos išeina? 37 Gandas apie jį platinosi visose tos šalies vietose. 38 Atsikėlęs iš sinagogos, Jėzus įėjo į Simono namus. Simono uošvė buvo labai drugio krečiama; tai jie jį prašė už ją. 39 Atsistojęs prie jos, jis sudraudė drugį, ir tas ją pametė. Ji tuojau atsikėlus jiems tarnavo. 40 Saulei nusileidus, visi, kurie turėjo sergančių visokiomis ligomis, vedė juos pas jį. Jis gi, padėdamas ant kiekvieno ranką, gydė juos. 41 Taippat velniai išeidavo iš daugelio, šaukdami ir sakydami: Tu Dievo Sūnus. Sudrausdamas juos, jis nedavė jiems kalbėti, nes jie žinojo jį esant Kristų. 42 Išaušus jis išėjo ir ėjo į tuščią vietą. Bet minios ieškojo jo ir atėjo pas

(31) Atėjo ... Plg. Mork. 1, 21.

jį; jos laikė jį, kad jis nuo jų neatstotų. 43 O jis joms tarė: Ir kitiems miestams aš turiu skelbti Dievo karalystės evangeliją, nes tam aš siųstas. 44 Taigi, jis sakė pamokslus Galiliejos sinagogose.

2. Pašaukimas pirmųjų mokytinių ir pagydymas raupsuoto.

5. 1 Atsitiko, kad minioms besiveržiant į jį Dievo žodžio klausytis, jis pats stovėjo prie Genezareto ežero. 2 Jis pamatė du laivu sustojusiu prie ežero kranto: žvejai buvo išėję ir plovė tinklus. 3 Įėjęs į vieną iš tųdviejų laivų, kurs buvo Simono, jis paprašė jį atsistumti truputį nuo kranto ir atsisėdęs mokino iš laivo. 4 Liovęsis kalbėti, jis tarė Simonui: Irkis į gilumą ir išmeskite savo tinklus valksmui. Atsakydamas Simonas jam tarė: Mokytojau, mes per visą naktį vargę nieko nesugavome, bet del tavo žodžio aš įleisiu tinklą. 6 Tai padarę, jie užgriebė didelę žuvų daugybę, taip kad jų tinklas ėmė trūkti. 7 Jie pamojo draugams, buvusiems kitame laive, ateiti ir jiems padėti. Tie atėjo ir pripildė abudu laivu, taip kad kone skendo. 8 Tai pamatęs, Simonas Petras puolė Jėzui į kelius, sakydamas: Išeik nuo manęs, Viešpatie, nes aš žmogus nuodėmingas. 9 Nes išgąstis buvo apėmęs jį ir visus su juo buvusius del to žuvų valksmo, kurias jie buvo sugavę; 10 taippat Zebediejaus sūnu du, Jokūbą ir Joną, kurie buvo Simono draugai. Jėzus gi tarė Simonui: Nebijok, nuo šio laiko tu jau

---

5. (8) Nuodėmingas: todel nevertas, kad mano laive būtų taip garbingas svečias. — (10) Nebijok... Aprašytu stebuklu ir Petrui pasakytais žodžiais Išganytojas parodo didumą laukiančios jo užduoties. Petras žvejos žmonių sielas, kad jas išgelbėtų nuo amžinosios prapultiės.

žmones žvejosi. 11 Prisiyrę laivais prie kranto, jie visa paliko ir sekė jį.

12 Jam esant viename miestų, atsitiko, kad štai vienas žmogus pilnas raupsų, pamatęs Jėzų, parpuolė ant veido ir prašė jį, sakydamas: Viešpatie, jei nori, gali mane pagydyti. 13 Ištiesęs ranką jis jo prisilietė ir tarė: Noriu, būk pagydytas. Ir raupsai tuojau atstojo nuo jo. 14 Jis liepė jam niekam nesakyti. Eik, tarė jam, pasirodyk kunigui ir atnašauk už savo pagijimą, kaip yra įsakęs Mozė jiems paliudyti. 15 Tačiau kalbos apie jį platinosi juo labiau. Daug minių ateidavo jo klausytųsi ir kad būtų pagydytos iš savo ligų. 16 Jis gi pasitraukdavo į tyrus ir melsdavosi.

3. Didėjanti parisiejų ir Rašto žinovų neprietelystė prieš Jėzų.

17 Vieną dieną atsitiko, kad jis sėdėjo mokindamas. Sėdėjo taippat parisiejai ir įstatymo mokytojai, kurie buvo atėję iš visų Galiliejos ir Judiejos sodžių ir iš Jeruzalės. Čia buvo Viešpaties galybė, kad juos gydytų. 18 Štai keli vyrai atnešė patale stabo ištiktą žmogų. Jie ieškojo, kaip jį įneštų ir ties juo padėtų. 19 Nesumanydami del žmonių, kuriuo daiktu jį įneštų, jie užlipo ant stogo ir nuleido jį pro plytas žemyn į vidų su patalu ties Jėzumi. 20 Pamatęs jų tikėjimą, jis tarė: Žmogau, tavo nuodėmės tau atleistos. 21 Tuomet Rašto žinovai ir parisiejai pradėjo galvoti ir sakyti: Kas jis, kad kalba piktžodžiavimus? Kas gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas? 22 Bet Jėzus, žinodamas jų mintis, at-

(12) Jam esant... Plg. Mat. 8, 2 ir tol. Mork. 1, 40.
(17) Buvo Viešpaties .... t. y. Viešpaties galybė aiškiai apsireiškė jame, nes jis gydė visas ligas. — (18) Keli vyrai... Plg. Mork 2, 3 ir tol.

siliepė ir jiems tarė: Ką jūs manote savo širdyse? [23] Kas yra pigiau, sakyti: Tau atleistos nuodėmės, ar sakyti: Kelkis ir vaikščiok? [24] Kad gi žinotumėte žmogaus Sūnų turint žemėje valdžios atleisti nuodėmes (jis tarė stabo ištiktajam): Sakau tau, kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus. [25] Tasai, tuojau atsikėlęs jų akyvaizdoje, pasiėmė patalą, kuriame gulėjo, ir nuėjo į savo namus, garbindamas Dievą. [26] Visus apėmė išgąstis, ir jie garbino Dievą. Pilni baimės jie kalbėjo: Šiandien mes matėme stebėtinų dalykų.

[27] Po to jis išėjo ir pamatė muitininką vardu Lėvį, sėdintį muitinėje. Jam jis tarė: Sek mane. [28] Tasai, visa palikęs, atsikėlė ir jį sekė. [29] Lėvis pakėlė jam savo namuose didelį pokylį. Tenai buvo didelis būrys muitininkų ir kitų, kurie draug su jais sėdėjo už stalo. [30] Parisiejai ir jų Rašto žinovai murmėjo ir sakė jo mokytiniams: Kam jūs valgote ir geriate su muitininkais ir nusidėjėliais? [31] Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Sveikieji neprivalo gydytojo, bet tie, kurie serga. [32] Aš neatėjau šaukti į atgailą teisiųjų, bet nusidėjėlių. [33] Jie gi jam tarė: Kam Jono mokytiniai dažnai pasninkoja ir meldžiasi, taippat ir parisiejų, tavieji gi valgo ir geria? [34] Jis jiems tarė: Argi jūs galite versti pasninkoti vestuvininkus, kolei su jais yra jaunikis? [35] Bet ateis dienų, kuomet jaunikis bus nuo jų atimtas, tuomet anose dienose jie pasninkos. [36] Jis pasakė jiems taippat prilyginimą: Niekas nesiuva lopo iš naujo drabužio į palaikį drabužį, kitaip jis ir naują suplėšytų ir palaikiui netiktų lopas iš naujo. [37] Ir niekas nepilia jauno vyno į palaikes statines; kitaip jaunas vynas perplėštų statines, jis pats ištekėtų ir

(27) Muitininką ... Plg. Mat. 9, 9; Mork. 2, 14.

statinės pagestų. 38 Bet jaunas vynas reikia pilti
į naujas statines, tai abeji išlieka. 39 Niekas,
gerdamas seną vyną, nenori tuojau jauno; nes
sako: Senasis geresnis.

6. 1 Antrą kart pirmoje subatoje, jam einant
per javus, atsitiko, kad jo mokytiniai skynėsi
varpų ir rankomis sutrynę valgė. 2 Tuomet kai-
kurie parisiejai jiems sakė: Kam jūs darote, ko
nevalia subatomis? 3 Jiems atsakydamas Jėzus
tarė: Ar jūs ir tai neskaitėte, ką darė Dovidas,
kuomet buvo alkanas, jis pats ir kurie su juo
buvo? 4 Kaip jis įėjo į Dievo namus, ėmė padė-
tinių duonų, valgė ir davė tiems, kurie su juo
buvo, tuotarpu kad jų nevalia valgyti kaip tiktai
kunigams? 5 Jis jiems pasakė: Žmogaus Sūnus
taippat subatos Viešpats.

6 Taippat kitą subatą atsitiko, kad jis įėjo į
sinagogą ir mokino. Tenai buvo žmogus, kurio
dešinė ranka buvo padžiūvusi. 7 Taigi, Rašto
žinovai ir parisiejai tėmijo, ar jis gydys subatoje,
kad rastų delko ji kaltinti. 8 Bet jis žinojo jų
mintis ir tarė žmogui su padžiūvusia ranka: Kelkis
ir stokis į vidurį. Tas gi atsikėlęs atsistojo.
9 Tuomet Jėzus jiems tarė: Aš klausiu jus, ar
valia subatoje gera daryti, ar pikta? gelbėti gy-
vybę, ar sunaikinti? 10 Pažvelgęs į visus aplinkui,
jis tarė žmogui: Ištiesk savo ranką. Tasai ištiesė,
ir jo ranka vėl buvo sveika. 11 Jie gi pasidarė
pilni nesąmonės ir kalbėjosi tarp savęs, ką pa-
darytų Jėzui.

---

6. (1) Antrą kart... Ką tikrai reiškia antrą kart pirmoji subata, nežinia; spėjama, kad taip pas žydus vadinosi pirmoji subata po antros Velykų dienos. Plg. Mat. 12, 1... Mork. 2, 23.

(6) Tenai buvo... Vz. Mat. 12, 10; Mork. 3, 1.

4. Apaštalų išrinkimas ir pamokslas nuo kalno.

12 Anose dienose atsitiko, kad jis išėjo į kalną
melstis ir praleido naktį maldoje Dievui. 13 Išaušus,
jis pasivadino savo mokytinius ir išsirinko iš jų
tarpo dvyliką (kuriuos jis ir apaštalais pramině):
14 Simoną, kurį jis pramině Petru, ir jo brolį
Andriejų, Jokūbą ir Joną, Pilypą ir Baltramiejų,
15 Matą ir Tomą. Alpiejaus sūnų Jokūbą ir Simoną,
vadinamą Uoliuoju, 16 Jokūbo brolį Jūdą ir Jūdą
Iskarijotą, kurs buvo išdavėjas.

17 Jis nužengė su jais ir sustojo lygioje vietoje,
kame buvo jo mokytinių minia ir didi daugybė
tautos iš visos Jūdiejos, iš Jeruzalės, iš Pajūrės,
Tyro ir Sidono, 18 kurie buvo atėję jo klausytis
ir išsigydyti nuo savo ligų. Taippat nešvariųjų
dvasių varginamieji buvo pagydomi. 19 Ir visa
minia stengėsi prisiliesti jojo, nes iš jo ėjo galia
ir visus gydė.

20 O jis, pakėlęs akis ant savo mokytinių, sakė:
Palaiminti beturčiai, nes jūsų yra Dievo karalystė.
21 Palaiminti, kurie dabar alkstate, nes būsite pa-
sotinti. Palaiminti, kurie dabar verkiate, nes juok-
sitės. 22 Palaiminti būsite, kuomet žmonės neapkęs
jūsų, atstums jus, darkys ir atmes jūsų vardą
kaipo piktą dėliai žmogaus Sūnaus. 23 Džiaugkitės
toje dienoje ir linksminkitės, nes štai jūsų užmo-
kesnis didelis danguje, nes taippat jų tėvai darė
pranašams. 24 Bet deja jums turtingieji, nes jūs
jau turite savo paguodą. 25 Deja jums, kurie esate
sotūs, nes būsite alkani. Deja jums, kurie dabar
juokiatės, nes gedėsite ir verksite. 26 Deja, kuomet

---

(13) Pasivadino ... Plg. Mat. 10, 1 ... Mork. 3, 13. —
(15) Uoliuoju. Lotyniškai ir graikiškai: Zelotas.
(22) Atstums jus: atskirs jus nuo savo draugystės.

žmones jus laimina, nes lygiai taip jų tėvai darė netikriems pranašams. [27] Bet jums, kurie klausote, aš sakau: Mylėkite savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia. [28] Laiminkite tuos, kurie jus keikia, ir melskitės už šmeižiančius jus. [29] Kas tave užgauna per vieną skruostą, tam atstatyk ir kitą. Kas atima iš tavęs skreistę, tam negink ir jupos. [30] Duok kiekvienam, kurs tave prašo, ir nereikalauk atgal iš to, kurs atima, kas tavo. [31] Kaip norite, kad jums žmonės darytų, taippat ir jūs jiems darykite. [32] Jei mylite tuos, kurie jus myli, koks čia jūsų nuopelnas? juk ir nusidėjėliai myli tuos, kurie juos myli. [33] Jei gera darote tiems, kurie jums gera daro, koks jūsų nuopelnas? juk ir nusidėjėliai tai daro. [34] Jei skolinate tiems, iš kurių tikitės atgausią, koks jūsų nuopelnas? juk ir nusidėjėliai skolina nusidėjėliams, kad tolygiai atgautų. [35] Jūs velyk mylėkite savo neprietelius, gera darykite ir skolinkite, nieko iš to nesitikėdami. Tuomet jūsų užmokesnis bus gausus, ir jūs būsite Aukščiausiojo vaikai; nes jis maloningas nedėkingiems ir piktiems. [36] Taigi, būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas. [37] Neteiskite ir nebūsite teisiami; nepasmerkite ir nebūsite pasmerkti, atleiskite ir bus jums atleista. [38] Duokite, tai ir jums duos; saiką gerą, prikimštą, primurdytą ir su kaupu duos jums į prieglobstį. Nes tuo pačiu saiku, kokiu seikėsite, bus jums atseikėta. — [39] Jis pasakė jiems taippat *prilyginimą*: Argi gali aklas vesti aklą? ar ne abudu įpuola į duobę? [40] Mokytinis ne didesnis už mokytoją; kiekvienas bus

---

Atmes jūsų vardą: paniekins jį. — (29) Skreistę... t. y. kas atima iš tavęs viršutinį drabužį, negink jam imti ir apatinį. — (32) Nuopelnas: pas Dievą. — (40) Moky-

tobūlas, jei bus kaip jo mokytojas. 41 Kam tu matai krislą savo brolio akyje, nepatėmiji gi rąsto savo paties akyje? 42 Arba, kaip tu gali sakyti savo broliui: Broli, leisk, aš išmesiu krislą iš tavo akies, pats savo akyje nematydams rąsto? Veidmainy, išmesk pirma rąstą iš savo akies ir tuomet matysi, kaip galėtumei išimti krislą iš savo brolio akies. 43 Nes nėra gero medžio, kurs neštų blogų vaisių, nė blogo medžio, kurs neštų gerų vaisių. 44 Kiekvienas medis pažįstamas ant jo vaisiaus. Nei nuo usnių nerenkama fygų, nei nuo erškėčio neskinama vynuogių. 45 Geras žmogus iš gero savo širdies iždo išneša, kas gera, ir piktas žmogus iš pikto iždo išneša, kas pikta; nes burna kalba iš širdies gausumo. 46 Kam jūs mane vadinate: Viešpatie, Viešpatie! ir nedarote, ką aš sakau? 47 Kiekvienas, kurs pas mane ateina, klauso mano žodžių ir juos vykina, aš jums parodysiu, į ką jis panašus. 48 Jis panašus į žmogų, kurs pastatė namus, giliai iškasęs ir padėjęs pamatą ant uolos. Potviniui užėjus, srovė ištiko tuos namus, bet negalėjo jų pajudinti, nes turėjo pamatus ant uolos. 49 Kas gi klauso ir nedaro, tas panašus į žmogų, pasistačiusį savo namus ant žemės be pamato. Kaip tik juos ištiko srovė, jie tuojau sugriuvo, ir tų namų griuvimas buvo didelis.

5. Šimtininko tarno pagydymas, našlės iš Naimo sūnaus prikėlimas. Jono pasiuntiniai pas Jėzų. Nusidėjėlė patepa Jėzų.

7. 1 Pabaigęs visus šituos savo žodžius, girdint tautai, jis įėjo į Kaparnaumą. 2 Vieno šimtininko

tinis... Vz. Mat. 10, 24. — (41) Kam tu... Plg. Mat. 7, 3 ir tol. — (45) Burna... Vz. Mat. 12, 34. 35.

7. (2) Vieno... Plg. Mat. 7, 6...

tarnas, kurs jam buvo brangus, sirgo ir buvo marinamas. [3] Išgirdęs apie Jėzų, jis siuntė pas jį žydų vyresniuosius ir prašė jį ateiti ir pagydyti jo tarną. [4] Atėję pas Jėzų, jie labai jį meldė ir jam sakė: Jis vertas, kad tai jam padarytumei, [5] nes jis myli mūsų tautą ir pats mums pastatė sinagogą. [6] Jėzus ėjo su jais. Jam jau nebetoli nuo namų esant, šimtininkas atsiuntė pas jį prietelių ir sakydino: Viešpatie, nevarginк savęs, nes aš nevertas, kad įeitumei po mano stogu. [7] Todėliai aš ir savęs nelaikiau vertu ateiti pas tave; bet tark žodį, ir mano tarnas bus sveikas. [8] Nes ir aš, nors esu po valdžia pastatytas žmogus, turiu po savim kareivių ir sakau šitam: Eik, ir jis eina, kitam: Ateik, ir ateina, ir savo tarnui: Daryk tai, ir jis daro. [9] Tai išgirdęs Jėzus stebėjosi ir atsigręžęs tarė sekusiai jį miniai: Ištikrųjų, sakau jums, nė Izraėlyje aš neradau tokio tikėjimo. [10] Sugrįžę į namus, kurie buvo siųsti, rado sirgusį tarną sveiką.

[11] Paskui atsitiko, kad jis ėjo į miestą, kurs vadinasi Naimas; draug su juo ėjo jo mokytiniai ir skaitlinga minia. [12] Prisiartinant jam prie miesto vartų, štai buvo išnešamas numirėlis, vienatinis sūnus savo motinos, o ta buvo našlė; draug su ja ėjo didelė miesto minia. [13] Pamatęs ją Viešpats, gailestingumo sujudintas dėliai jos, jai tarė: Neverk. [14] Ir jis prisiartino ir prisilietė neštuvų. (Tie gi, kurie nešė, sustojo.) Tuomet jis tarė: Jaunikaiti, sakau tau, kelkis. [15] Numirėlis atsisėdo ir ėmė kalbėti. O jis atidavė jį jo motinai. [16] Visus apėmė baimė, ir jie garbino Dievą sakydami:

(12) Buvo išnešamas . . .: nes kapai pas žydus būdavo už miesto. — (14) Neštuvų: ant kurių buvo paguldytas numirėlis suvyniotas į paklodę. — (16) Aplankė . . .: suteikdamas jiems didelę malonę, atsiųsdamas pranašą.

Didis pranašas kilo mūsų tarpe, ir Dievas aplankė savo tautą. 17 Ta žinia apie jį pasklido visoje Judiejoje ir visoje aplinkinėje šalyje.

18 Visa tai papasakojo Jonui jo mokytiniai. 19 Tuomet Jonas, pasivadinęs du iš savo mokytinių, siuntė pas Jėzų ir sakydino: Ar tu esi tas, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame? 20 Atėję pas jį, tie žmonės tarė: Jonas Krikštytojas siuntė mudu pas tave ir sakydina: Ar tu esi tas, kurs turi ateiti, ar mes kito laukiame? 21 (Tą pačią valandą jis pagydė daugelį nuo ligų, slogų, nuo piktų dvasių ir daugeliui aklų dovanojo regėjimą). 22 Atsakydamas jis jiems tarė: Nuėję apsakykite Jonui, ką esate girdėję ir matę: akli regi, raiši vaikščioja, raupsuoti pagydomi, kurtiniai girdi, numirėliai keliasi, beturčiams skelbiama evangelija. 23 Palaimintas, kas nepasipiktins manimi. 24 Jono pasiuntiniams nuėjus, jis pradėjo kalbėti minioms apie Joną: Ko išėjote į tyrus pamatyti? Ar vėjo linguojamos nendrės? 25 Bet ko išėjote pamatyti? Ar minkštais drabužiais apvilkto žmogaus? Štai, kurie brangiuose rūbuose ir gėriuose, tie yra karalių namuose. 26 Bet ko išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip, sakau jums, ir daugiau kaip pranašo. 27 Jis tas, apie kurį parašyta: Štai aš siunčiu savo angelą ties tavo veidu; jis pataisys tavo kelią ties tavimi. 28 Nes, sakau jums, tarp gimusiųjų iš moterų nėra nėvieno didesnio pranašo už Joną Krikštytoją. Bet mažiausis dangaus karalystėje didesnis už jį. 29 Visi žmonės, kurie girdėjo, ir muitininkai pripažino Dievo teisybę ir krikštydinos Jono krikštu. 30 Parisiejai

(18) Visa tai ... Plg. Mat. 11, 1 ir tol. — (24) Jono ... Plg. Mat. 11, 7 ir tol. — (30) Paniekino ... Jonas Krikštytojas šaukė visus į atgailą ne savo valia; jis tik vykino Dievo valią. Dievas norėjo prirengti per Joną visus prie

gi ir įstatymo žinovai paniekino Dievo nutarimą apie juos, nesiduodami jam krikštyti. 31 Viešpats dar tarė: Taigi, su kuo aš palyginsiu šitos kartos žmones? ir į ką jie panašūs? 32 Jie panašūs į vaikus, sėdinčius prekyvietėje, kurie kalbėdamies tarp savęs sako: Mes jums žaidėme vamzdžiais, ir jūs nešokote; mes raudas giedojome, ir jūs neverkėte. 33 Atėjo Jonas Krikštytojas; jis nevalgė duonos, negėrė vyno, tai jūs sakote: Jis velnio apsėstas. 34 Atėjo žmogaus Sūnus; jis valgo ir geria, o jūs sakote: Štai žmogus rijūnas, vyno gėrėjas, muitininkų ir nusidėjėlių prietelis. 35 Bet išmintis randa pateisinimo pas visus išminties vaikus.

36 Vienas parisiejus prašė jį pas save valgyti. Taigi, įėjęs į parisiejaus namus, jis atsisėdo prie stalo. 37 Štai, moteriškė, kuri buvo žinoma mieste nusidėjėlė, kaip tik patyrė jį esant prie stalo parisiejaus namuose, atsinešė alebastrinį indą tepalo ir, 38 atsistojus užpakalyje prie jo kojų, ėmė laistyti jo kojas ašaromis, šluostė savo galvos plaukais, bučiavo jo kojas ir tepė tepalu. 39 Matydamas tai parisiejus, kurs buvo jį pakvietęs, kalbėjo pats sau vienas: Jei šitas būtų pranašas, juk žinotų, kas ir koki yra moteriškė, kuri prisiliečia jojo, nes ji nusidėjėlė. 40 Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Simonai, turiu tau šį tą pasakyti. Jis tarė: Sakyk, mokytojau. 41 Vienas skolin-

---

priėmimo savo Sūnaus, Mesijo. Kas nepaklausė Jono balso, tas paniekino Dievo valią. — (31) Su kuo... Plg. Mat. 11, 16 ir tol. — (35) Bet išmintis... Išmintingiausį Dievo sumanymą, apsireiškusį nevienokiame Jono Krikštytojo ir Jėzaus pasielgime, pripažįsta ir giria tie, kurie patys išmintingi, kuriuos išmintis yra tarsi pagimdžiusi.

(39) Kuri prisiliečia... Parisiejai, laikydami save šventais, ištolo aplenkdavo kiekvieną, kurs jiems rodėsi esąs nusidėjėlis, juo gi labiau neleisdavo tokiam artintis

tojas turėjo du skolininku: vienas buvo jam skolingas penkis šimtus denarų, kitas penkias dešimtis. 42 Neturint jiedviem iš ko atiduoti, jis dovanojo abiem. Katras tat labiau jį myli? 43 Simonas atsakė ir tarė: Manau, kad tas, kuriam daugiau dovanojo. Jis jam sakė: Nutarei teisingai. 44 Ir atsigręžęs į moteriškę tarė Simonui: Matai šitą moteriškę? Aš įėjau į tavo namus; tu nedavei vandens mano kojoms, šita gi laistė mano kojas ašaromis ir šluostė savo plaukais. 45 Tu manęs nepabučiavai; šita gi, kaip tik įėjo, nesiliovė bučiavusi mano kojų. 46 Nepatepei aliejumi mano galvos, šita gi patepė tepalu mano kojas. 47 Todėliai sakau tau; atleidžiama jai daug nuodėmių, nes ji daug mylėjo. Kam gi mažiau atleidžiama, tas mažiau myli. 48 Jai gi jis tarė: Tau atleidžiama nuodėmės. 49 Sėdėjusieji draug prie stalo ėmė sakyti patys sau: Kas yra tasai, kurs ir nuodėmes atleidžia? 50 Jis gi tarė moteriškei: Tavo tikėjimas išgelbėjo tave; eik ramybėje.

6. Sėjėjo prilyginimas ir dideli Jėzaus stebuklai.

8. 1 Paskui atsitiko, kad jis keliavo per miestus ir sodžius, sakydamas pamokslus ir skelbdamas Dievo karalystės evangeliją. Su juo buvo dvylika 2 ir kaikurios moterys, kurios buvo pagydytos nuo piktųjų dvasių ir ligų: Marija, vadinama Magdalena, iš kurios buvo išėję septyni velniai, Erodo užveizdo Kuso pati Joana, Susana ir daug kitų, kurios jam tarnavo savo lobiu.

į save. — (44) Vandens ...: kojoms nuplauti, nes pas žydus buvo paprotys ateinančiam į namus svečiui visupirma nuplauti kojas.

4 Susirinkus skaitlingai miniai ir besiskubinant pas jį iš miestų, jis kalbėjo prilyginimu: 5 Sėjėjas išėjo savo sėklos sėtų. Jam sėjant, dalis krito prie kelio, buvo sumindžiota, ir dangaus paukščiai ją sulesė. 6 Kita dalis krito ant uolos ir išdygus padžiūvo, nes neturėjo drėgmės. 7 Kita krito tarp erškėčių ir draug išdygę erškėčiai nusmelkė ją. 8 Kita dalis krito į gerą žemę ir išdygus nešė šimteriopą vaisių. 8 Tai sakydamas jis šaukė: Kas turi ausis klausyti, tas teklausai. 9 Jo mokytiniai klausė jį, ką tas prilyginimas reiškiąs. 10 Jis jiems tarė: Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptį, kitiems gi skelbiama prilyginimais, kad regėdami nematytų ir girdėdami nesuprastų. 11 Tas prilyginimas štai ką reiškia: Sėkla Dievo žodis. 12 Prie kelio tai tie, kurie klauso; paskui ateina velnias ir atima žodį iš jų širdies, kad jie netikėtų ir nebūtų išgelbėti. 13 Ant uolos tie, kurie išgirdę su džiaugsmu priima žodį; bet jie neturi šaknų; jie tiki iki laikui ir pagundos metu jie atsitraukia. 14 Kas gi krito tarp erškėčių, tai tie, kurie kad ir klauso, bet šalin eidami rūpesnių, turtų ir gyvenimo džiaugsmų nutroškinami ir neneša vaisiaus. 15 Kas gi krito į gerą žemę, tai tie, kurie klauso žodžio, jį palaiko tikrai geroje širdyje ir neša vaisiaus kantrume. 16 Niekas uždegęs žiburį neapvožia jo indu ir nededa po guoliu, bet stato ant žibintuvo, kad įeinantieji matytų šviesą. 17 Nes nėra paslėptų dalykų, kurie nebūtų apreikšti, nė uždengtų, kurie nepasidarytų žinomi ir neišeitų aikštėn. 18 Taigi, žiūrėkite, kaip jūs klausote. 18 Nes turinčiam bus duodama, o iš

8. (5) Sėjėjas ... Plg. Mat. 13, 3... Mork. 4, 3. — (12) Prie kelio..., t. y. žmonės, kuriems Dievo žodžio sėkla krinta prie kelio, yra tie, kurie... — (16) Niekas... Plg. Mat. 5, 15.

neturinčio net ir tai, ką jis tariasi turįs, bus atimta.

19 Tuotarpu atėjo pas jį jo motina ir broliai, bet del minios negalėjo jo prieiti. 20 Jam buvo pasakyta: Tavo motina ir tavo broliai stovi laukė ir nori matyti tave. 21 Atsakydamas jis jiems tarė: Mano motina ir mano broliai tie, kurie klauso Dievo žodžio ir vykina.

22 Vieną dieną atsitiko, kad jis įėjo į laivą draug su savo mokytiniais ir jiems tarė: Persirkime į anapus ežero. Jie atsistūmė nuo kranto. 23 Jiems plaukiant, jis užmigo. Ant ežero užėjo audra; jie buvo apipiliami vandenimi ir atsirado pavojuje. 24 Tuomet prisiartinę jie pažadino jį sakydami: Mokytojau, mes žūname. Jis atsikėlęs sudraudė vėją ir vandens bangas: jos aprimo ir pasidarė tyluma. 25 Mokytiniams jis tarė: Kame jūsų tikėjimas? Jie nusigandę ir nustebę, sakė vienas kitam: Kas gi jis, kad duoda paliepimų vėjams ir jūrai, ir tie jo klauso?

26 Jie atplaukė į Gerazėnų šalį, kuri yra ties Galilieja. 27 Kaip tik jis išėjo ant kranto, jį sutiko vienas žmogus, jau nuo daugelio laiko velnio apsėstas; jis nebevilkėjo jokiu drabužiu ir nebesilaikė namuose, bet kapuose. 28 Pamatęs Jėzų jis parpuolė ties juo ir šaukdamas dideliu balsu tarė: Kas man darbo su tavimi, Jėzau, Aukščiausiojo Dievo Sūnau? Maldauju tave, nekankink manęs. 29 Jėzus gi buvo liepęs nešvariai dvasiai išeiti iš žmogaus. Nes jau nuo daugelio laiko buvo jį apsėdusi; nors jis buvo surakinamas grandinėmis ir įdedamas į pančius, bet sutraukydavo raiščius ir buvo velnio išvaromas į tyrus.

(20) Broliai. Broliais čionai žydų papročiu pavadinti artimi giminaičiai. Plg. Mat. 12, 46.

(22) Jis įėjo ... Plg. Mat. 8, 23.

30 Tuomet Jėzus paklausė jį, tardamas: Kuo tu vardu? Jis atsakė: Legionas; nes į jį buvo įėję daug velnių. 31 Jie jį meldė neliepti jiems eiti į gelmę. 32 Buvo tenai didelė kaimenė kiaulių, kurios ganėsi kalne. Jie jį prašė leisti jiems į jas įeiti. Jis jiems leido. 33 Tuomet velniai išėjo iš žmogaus ir įėjo į kiaules; kaimenė tuojau padurmu įsimetė į ežerą ir prigėrė. 34 Piemenys, pamatę, kas buvo atsitikę, pabėgo ir davė žinią į miestą ir į sodžius. 35 Gyventojai išėjo pamatyti, kas buvo įvykę, ir atėjo pas Jėzų. Jie rado žmogų, iš kurio velniai buvo išėję, apvilktą ir sveiko proto, sėdintį prie jo kojų, ir nusigando. 36 Tie, kurie buvo matę, papasakojo jiems, kaip jis buvo pagydytas nuo legiono. 37 Visa Gerazėnų šalies daugybė meldė jį atstoti nuo jų, nes jie buvo apimti didelės baimės. Jis gi įėjęs į laivą sugrįžo. 38 Nors žmogus, iš kurio buvo išėję velniai, prašė jį, kad galėtų būti su juo, bet Jėzus paleido jį sakydamas: 39 Grįžk į savo namus ir pasakok, kaip didžių dalykų Dievas yra tau padaręs. Jis nuėjo ir visame mieste skelbė, kaip didžių dalykų buvo jam padaręs Jėzus.

40 Jėzui sugrįžus, atsitiko, kad jį priėmė minia, nes visi buvo jo belaukią. 41 Štai atėjo vienas žmogus vardu Jajiras, sinagogos viršininkas, ir parpuolė prie Jėzaus kojų, prašydamas jį užeiti į jo namus; 42 nes jis turėjo vienturtę dukterį, arti dvylikos metų, ir ta buvo marinama. Atsitiko, kad einant jis buvo minios spaudžiamas. 43 Viena moteriškė, serganti nuo dvylikos metų kraujo plūdimu, kuri buvo išleidusi gydytojams visą savo lobį ir nėvieno negalėjo būti pagydyta, 44 prisi-

(37) Daugybė: visi tos šalies gyventoja˙.
(40) Jėzui... Plg. Mat. 9, 18 ir tol. — (46) Kad iš

artino iš užpakalio, prisilietė jo rūbo kuto, ir jos kraujo plūdimas tuojau sustojo. 45 Jėzus tarė: Kas manęs prisilietė? Visiems ginantis, Petras ir su juo buvusieji tarė: Mokytojau, minia tave spaudžia ir stumia, o tu sakai: Kas manęs prisilietė? 46 Bet Jėzus tarė: Kas nors manęs prisilietė, nes aš žinau, kad iš manęs išėjo galybė. 47 Moteriškė, matydama, kad ji nepasiliko nepatėmyta, priėjo drebėdama, parpuolė prie jo kojų ir pasakė visų žmonių akyvaizdoje, delko ji prisilietusi ir kaip tuojau pagijusi. 48 Tuomet jis jai tarė: Dukter, tavo tikėjimas pagelbėjo tau; eik ramybėje. 49 Dar jam tebekalbant, atėjo kas ten iš namų pas sinagogos viršininką ir jam pasakė: Tavo duktė mirė; nebevargink jo. 50 Bet Jėzus, išgirdęs tą žodį, tarė mergaitės tėvui: Nebijok, tik tikėk, ir ji bus sveika. 51 Atėjęs į namus jis neleido įeiti su savim niekam daugiau kaip tik Petrui, Jokūbui, Jonui ir mergaitės tėvui bei motinai. 52 Visi verkė ir raudojo jos. Bet jis tarė: Neverkite, nes mergaitė nemirė, tik miega. 53 Jie išjuokė ją, žinodami, kad ji mirusi. 54 Bet Jėzus, laikydamas jos ranką, sušuko: Mergaite, kelkis! 55 Jos dvasia sugrįžo, ir ji tuojau atsikėlė. Jis liepė duoti jai valgyti. 56 Jos gimdytojai stebėjosi; jis gi liepė jiems niekam nesakyti, kas buvo įvykę.

7. Dvylikos apaštalų išsiuntimas, duonos padauginimas, Petro išpažinimas ir Jėzaus atsimainymas ant kalno.

9. 1 Suvadinęs dvylika apaštalų, Jėzus davė jiems galybės ir valdžios ant visų velnių ir li-

manęs...: kad kas nors prisiliesdamas manęs liko išgydytas.

9. (1) Suvadinęs... Plg. Mat. 10, 1 ir tol.

goms gydyti. 2 Paskui jis išsiuntė juos Dievo karalystės skelbti ir ligonių gydyti. 3 Jis jiems tarė: Nieko nesiimkite su savim į kelią, nei lazdos, nei delmono, nei duonos, nei pinigų ir neturėkite dviejų jupų. 4 Į kokiuos tik namus įeisite, tenai pasilikite ir iš ten neišeikite. 5 Kas nors jūsų nepriimtų, išeidami iš to miesto nusikratykite net ir dulkes nuo savo kojų liudijimui prieš juos. 6 Taigi, išėję jie ėjo aplinkui per sodžius, skelbdami evangeliją ir visur gydydami.

7 Tuotarpu tetrarkas Erodas išgirdo, kas buvo jo daroma, ir svyravo, nes kaikurių buvo sakoma: 8 Jonas atsikėlė iš numirusių, kitų gi: Elijas pasirodė, kitų vėl: Kėlėsi vienas iš senųjų pranašų. 9 Erodas tarė: Jonui aš nukirsdinau galvą; kas gi yra šitas, apie kurį aš girdžiu tokių dalykų? Taigi, jis ieškojo jo pamatyti.

10 Sugrįžę apaštalai papasakojo jam visa, ką buvo darę. Tuomet, pasiėmęs juos, jis pasitraukė nuošaliai į tuščią vietą prie Betsaidos. 11 Tai patyrusios minios sekė jį. Jis juos priėmė, kalbėjo jiems apie Dievo karalystę ir pagydė tuos, kurie gydymo privalė. 12 Diena jau baigėsi; tai dvylika priėję jam tarė: Paleisk minias, kad, nuėjusios į aplinkui esančius sodžius ir kiemus, rastų užeigos ir valgyti, nes čia esame tuščioje vietoje. 13 Bet jis jiems tarė: Jūs duokite jiems valgyti. Jie jam atsakė: Mes neturime daugiau kaip penkis duonos kepalus ir dvi žuvi; jei nebent mes eitumėm ir pirktumėm visai šitai miniai valgyti. 14 Buvo gi apie penkis tūkstančius vyrų. Jis tarė savo mokytiniams: Susodinkite juos eilėmis po penkias dešimtis. 15 Jie taip padarė ir visus susodino.

(10) **Prie Betsaidos.** Cionai paminėta Betsaida yra į šiaurę nuo Genezarėto ežero, todel ne ta pati, kurioje buvo apaštalų Petro ir Andriejaus tėviškė.

16 Tuomet paėmęs penkis duonos kepalus ir dvi
žuvi, jis pažvelgė į dangų, palaimino juos, laužė
ir dalino savo mokytiniams, kad dėtų ties minio-
mis. 17 Visi valgė ir buvo sotūs; ir dar atimta,
kas buvo likę trupinių, dvyliką pintinių.

18 Kuomet jis buvo vienas ir meldėsi, su juo
buvo ir mokytiniai. Jis paklausė juos: Ką minios
sako mane esant? 19 Jie atsakė ir tarė: Vieni sako
esant Joną Krikštytoją, kiti Eliją, dar kiti, kad
prisikėlęs vienas iš senųjų pranašų. 20 Jis jiems
tarė: Jūs gi ką sakote mane esant? Atsakydamas
Simonas Petras tarė: Dievo Kristų.

21 Jis sudraudė juos ir liepė niekam tai nesa-
kyti, 22 tardamas: Žmogaus Sūnus turi daug
kentėti, būti atmestas vyresniųjų, vyriausiųjų
kunigų ir Rašto žinovų, būti užmuštas ir trečioje
dienoje atsikelti. 23 Visiems gi jis sakė: Jei kas
nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tegul
kasdien neša savo kryžių ir teseka mane. 24 Nes
kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją; kas
gi prarastų savo gyvybę dėl manęs, ją išgelbės.
25 Nes kokia nauda būtų žmogui, jei jis laimėtų
visą pasaulį, pats gi save prapuldytų, ar sau
darytų nuostolį? 26 Kas gėdysis manęs ir mano
žodžių, to gėdysis žmogaus Sūnus, atėjęs savo
Tėvo ir šventųjų angelų didenybėje. 27 Sakau
jums tiesą: Yra kaikurie iš čia stovinčiųjų, kurie
neragaus mirties, kolei išvys Dievo karalystę.

28 Apie aštuonias dienas po tų žodžių atsitiko,
kad jis pasiėmė Petrą, Jokūbą ir Joną ir užėjo
ant kalno melstis. 29 Jam besimeldžiant, jo veido
išvaizda pasidarė kitoki ir jo apdaras baltas ir
žibąs. 30 Štai, du žmogu kalbėjosi su juo: tai

(18) Ką minios... Plg. Mat. 16, 13.
(23) Jei kas... Plg. Mat. 16, 24 ir tol.

buvo Mozė ir Elijas. 31 Jie buvo regimi didenybėje ir kalbėjo apie mirtį, kurią jis turėjo iškentėti Jeruzalėje. 32 Petras ir su juo buvusieji buvo miego apimti; pabudę jie matė jo didenybę ir du žmogu, stovėjusiu su juo. 33 Jiems nuo jo atstojant, Petras tarė Jėzui: Mokytojau, gera mums čia būti; padarykime tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui; bet jis nežinojo, ką kalbąs. 34 Tai jam bekalbant, užėjo debesys ir apdengė juos. Jiems įeinant į debesį, mokytiniai nusigando. 35 Iš debesies pasigirdo balsas, kurs sakė: Šitas yra mylimasis mano Sūnus, jo klausykite. 36 Balsui atsiliepiant, Jėzus radosi vienas. Jie tylėjo ir anose dienose niekam nesakė nieko iš to, ką buvo matę.

37 Sekančią dieną atsitiko, kad, jiems nueinant nuo kalno, juos sutiko skaitlinga minia. 38 Štai vienas žmogus iš minios sušuko, sakydamas: Mokytojau, maldauju tave, pažvelgk į mano sūnų, nes jis mano vienturtis. 39 Nes dvasia nutveria jį, ir jis tuojau šaukia, permeta ir tąso jį, taip kad jis putoja, ir taip jį plėšo, kad vos ne vos nuo jo atstoja. 40 Aš prašiau tavo mokytinius išvaryti ją, bet jie negalėjo. 41 Atsakydamas Jėzus tarė: O, netikinti ir iškrypusi gimine! iki kolei aš būsiu pas jus ir jus kęsiu? Atvesk čia savo sūnų. 42 Kuomet jis ėjo artyn, velnias parbloškė jį ir tąsė. 43 Jėzus sudraudė nešvariąją dvasią, pagydė vaiką ir atidavė jį jo tėvui. 44 Visi stebėjosi Dievo didenybe.

Visiems stebintis visais tais dalykais, kuriuos jis darė, jis tarė savo mokytiniams: Dėkitės jūs į savo širdį šituos žodžius; nes žmogaus Sūnus

(34) Juos: Jėzų, Mozę ir Eliją.

(38) Vienas žmogus ... Plg. Mat. 17, 14. — (39) Taip kad jis ...: taip, kad vaikui pradeda eiti putos iš burnos.

bus atiduotas į žmonių rankas. [45] Bet jie nesuprato tų žodžių, ir jie buvo jiems uždengti, kad jų neišmanytų. Jie net bijojo klausti jį apie tuos žodžius.

[46] Juose kilo mintis, kas jų didžiausis. [47] Jėzus gi, matydamas jų širdies mintis, paėmė vaiką, pastatė jį greta savęs [48] ir jiems tarė: Kas nors priimtų šitą vaiką mano vardu, tas mane priima, ir kas nors mane priima, jis priima tą, kurs yra mane siuntęs. Nes kas tarp jūsų visumažiausis, tas didžiausis. [49] Tuomet atsiliepdamas Jonas tarė: Mokytojau, mes matėme vieną žmogų, tavo vardu išvarantį velnius, ir mes jam draudėme, nes jis neseka tavęs su mumis. [50] Jėzus jam tarė: Neginkite, nes kas ne prieš jus, taš už jus.

III. Jėzus kelionėje į Jeruzalę.

1. Kelionės pradžia. Išsiuntimas 72 mokytinių.

[51] Metui atėjus, kuriame jis turėjo būti atimtas, atsitiko, kad jis atgręžė savo veidą keliauti į Jeruzalę. [52] Jis siuntė pirm savęs pasiuntinių, kurie įėjo į samaritonų miestelį, kad jam prirengtų, kur sustoti. [53] Tie jo nepriėmė, nes jis keliavo Jeruzalės linkon. [54] Tai pamatę, jo mokytiniai Jokūbas ir Jonas, tarė: Viešpatie, jei nori, mes sakysime, kad ugnis pultų iš dangaus

---

(5') Atimtas. Kuomet arti jau buvo valanda jo į dangų žengimo, kuriuo turėjo baigtis žemiškas jo gyvenimas. — Jis atgręžė ...: tvirtai pasiryžo eiti į Jeruzalę. — (53) Nepriėmė. Nes Jėzus su mokytiniais keliavo į šventes Jeruzalėn tenai garbintų Dievo; samaritonai gi sakė, kad Dievą galima garbinti tik jų bažnyčioje pastatytoje Garizimo kalne. — (54) Nežinote ...: ar užmiršoto, kad jūs esate evangelijos vaikai, kuri mokina visus malonumo ir gailestingumo.

ir juos sunaikintų? 55 Jis atsigręžė ir juodu sudraudė, sakydamas: Nežinote, kokios esate dvasios. 56 Zmogaus Sūnus ne prapuldyti sielų atėjo, bet gelbėti. Po to jis nuėjo į kitą sodžių.

57 Jiems einant keliu, atsitiko, kad vienas jam tarė: Seksiu tave, kur tik tu eisi. 58 Jėzus jam atsakė: Lapės turi urvų ir dangaus paukščiai lizdų, žmogaus gi Sūnus neturi kur galvos priglausti. 59 Kitam jis tarė: Sek mane. Tas atsakė: Viešpatie, leisk man pirma eiti ir palaidoti savo tėvą. 60 Jėzus jam tarė: Palik mirusiems laidoti jų numirėlius, tu gi eik ir skelbk Dievo karalystę. 61 Kitas tarė: Seksiu tave, Viešpatie, bet leisk man pirma atsisveikinti su tuo, kas yra namie. 62 Bet Jėzus jam pasakė: Nėvienas, kurs prideda savo ranką prie arklo ir atgal dairosi, netinka Dievo karalystei.

10. 1 Po to Viešpats paskyrė dar kitus septynias dešimtis du ir išsiuntė juos po du pirm savęs į visus miestus ir vietas, kur jis pats turėjo ateiti. 2 Jis jiems sakė: Pjūtis, tiesa, didelė, darbininkų gi maža. Taigi, prašykite pjūties Viešpatį atsiųsti darbininkų į savo pjūtį. 3 Eikite, štai aš siunčiu jus, kaip avinėlius tarp vilkų. 4 Nesinešk ite nei maišelio, nei delmono, nei autuvo ir nieko kelyje nesveikinkite. 5 Į kuriuos tik namus įeisite, pirma sakykite: Ramybė teesie šitiems namams. 6 Jei tenai bus ramybės sūnus, jūsų ramybė ilsėsis ant jo; jeigu ne, ji sugrįš prie jūsų. 7 Pasilikite tuose pačiuose namuose valgydami ir gerdami, ko pas juos yra, nes darbinin-

(58) Lapės ... Plg. Mat. 8, 20 ir tol.

10. (4) Nesveikinkite: nesišnekėkite be reikalo kelyje. — (5) Į kuriuos ... Plg. Mat. 10, 22 ir tol. — (6) Ramybės sūnus: žmogus turįs ramybės, kokios sutoikdavo Šen. Įstatymo vykinimas, todel žmogus geras,

kas vertas savo užmokesnio. Nevaikščiokite iš namų į namus. 8 Į kurį nors miestą įeisite, ir priims jus, valgykite, kas jums padedama. 9 Gydykite jame esančius ligonis ir sakykite jiems: Jums prisiartino Dievo karalystė. 10 Į kurį gi nors miestą įeisite, ir jie nepriims jūsų, išėję į jų gatves sakykite: 11 Net ir dulkes, kurios prie mūsų prilipo iš jūsų miesto, mes nukratome ant jūsų; tačiau tai žinokite, kad Dievo karalystė arti. 12 Sakau jums: Tą dieną Sodomai bus lengviau, kaip anam miestui. 13 Deja tau, Korozaine! Deja tau, Betsaida! nes, jei Tyre ir Sidone būtų buvę padaryta stebuklų, kokių padaryta jumyse, senai jie, ašutinėje ir pelenuose sėdėdami, būtų darę atgailą. 14 Tačiau Tyrui ir Sidonui bus lengviau teisme, kaip jums. 15 Ir tu, Kaparnaume, iki dangui išaukštintas, tu būsi nustumtas į pragarą. 16 Kas jūsų klauso, tas manęs klauso; kas jus niekina, mane niekina. Kas gi mane niekina, niekina tą, kurs yra mane siuntęs.

17 Septynios dešimtys du sugrįžo su džiaugsmu ir sakė: Viešpatie, net ir velniai pasiduoda mums tavo vardu. 18 Jis jiems tarė: Mačiau šetoną krintantį kaip žaibą, iš dangaus. 19 Štai aš daviau jums valdžios mindžioti žalčius, kurklius ir kiekvieną neprietelio galybę; niekas jums nekenks. 20 Tačiau ne tuo džiaugkitės, kad dvasios jums pasiduoda, bet velyk džiaugkitės tuo, kad jūsų vardai įrašyti danguje. 21 Tą pačią valandą jis pradžiugo šventojoje Dvasioje ir tarė: Aš dėkoju tau, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad tai

---

mylis tiesą. — (12) Tą dieną: teismo dienoje. Vz. Mat. 11, 22. 23.

(18) Mačiau ... Šetonas Jėzaus mokytinių įsakymu traukdavosi taip greitai, kaip kad žaibas krinta iš dangaus. — (21) Aš dėkoju ... Veiz. Mat. 11, 25. — (24) Daug

paslėpei nuo išmintingųjų ir gudriųjų ir tai apreiškei mažutėliams. Beje, Tėve! nes tau taip pamėgo. 22 Visa man atiduota mano Tėvo, ir nė vienas nežino, kas esąs Sūnus, kaip tik Tėvas, ir kas esąs Tėvas, kaip tik Sūnus ir kam Sūnus nori apreikšti. 23 Apsigręžės gi į savo mokytinius jis tarė: Palaimintos akys, kurios mato, ką jūs matote. 24 Nes aš sakau jums: daug pranašų ir karalių norėjo matyti, ką jūs matote, bet nematė, ir girdėti, ką jūs girdite, bet negirdėjo.

2. Pamokinimai apie meilę ir maldą.

25 Štai vienas įstatymo žinovas ėmė jį gundyti ir sakė: Mokytojau, ką aš turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą? 26 Jis paklausė jį: Kas parašyta įstatyme? kaip skaitai? 27 Tas atsakydamas, tarė: Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela, visomis savo jėgomis, visomis savo mintimis, ir savo artimą, kaip pats save. 28 Jis jam tarė: Gerai atsakei; tai daryk ir būsi gyvas. 29 Bet anas, norėdamas pats save pateisinti, tarė Jėzui: Ir kas gi mano artimas? 30 Atsiliepdamas Jėzus tarė: Vienas žmogus ėjo iš Jeruzalės į Jėriką. Jis pateko tarp galvažudžių. Tie apiplėšė jį ir, sužeidę jį, nuėjo sau, palikdami jį pusgyvį. 31 Atsitiko, kad tuo pačiu keliu ėjo vienas kunigas ir, matydamas jį, praėjo. 32 Taippat ir lėvitas, atsiradęs toje vietoje, jį matė ir praėjo. 33 Vienas gi keleivis samaritonas ėjo pro jį ir jį pamatęs buvo gailestingumo sujudintas. 34 Jis prisiartino, aprišo jo žaizdas, užpylęs aliejaus ir vyno, užkėlė jį ant savo gyvulio,

---

pranašų ... Sen. Testamento pranašai aprašinėjo iš anksto Mesijo laikus ir jų ilgėjos. Plg. Jono 8, 56; 1 Petro 1, 10–12.

(32) Lėvitas. Lėvitais vadinosi viena iš Izraelio gi-

nugabeno į užeigą ir rūpinosi juo. 35 Kitą dieną jis išsiėmė du denaru, padavė užeigos savininkui ir tarė: Rūpinkis juo ir jei ką viršaus išleisi, aš sugrįžęs tau atiduosiu. 36 Kas iš šitų trijų tau rodosi buvęs artimas to, kurs pateko tarp galvažudžių? 37 Jis atsakė: Tas, kurs jam parodė *gailestingumo*. Jėzus jam tarė: Eik ir tu daryk panašiai.

38 Jiems einant toliau, atsitiko, kad jis įėjo į vieną sodžių. Tenai viena moteriškė, vardu Morta, priėmė jį į savo namus. 39 Ji turėjo seserį vardu Mariją, kuri atsisėdo prie Viešpaties kojų ir klausėsi jo žodžių. 40 Morta turėjo daug visokio darbo su patarnavimu. Ji sustojo ir tarė: Viešpatie, tau nerūpi, kad mano sesuo palieka tarnauti mane vieną? Sakyk jai, kad ji man padėtų. 41 Viešpats atsakydamas jai tarė: Morta, Morta, rūpiniesi ir esi nerami del daugelio dalykų. 42 Reikia gi tik vieno. Marija išsirinko geriausiąją dalį, kuri nebus iš jos atimta.

11. 1 Kuomet jis vienoje vietoje meldėsi, atsitiko, kad, jam pabaigus, vienas jo mokytinis jam tarė: Viešpatie, pamokink mus melstis, kaip ir Jonas mokino savo mokytinius. 2 Jis jiems tarė: Kuomet jūs meldžiatės, sakykite: Tėve,

---

minių. Jie buvo žydų kunigų padėjėjai. — (37) Eik ir tu... Tarp žydų ir samaritonų buvo didelė neprietelystė. Tuo gailestingo samaritono prilyginimu Jėzus norėjo parodyti, kad mes turime mylėti žodžiais ir darbais net ir didžiausius mūsų neprietelius ir laikyti juos savo artimais.

(40) Su patarnavimu: kad tinkamai priimtų, Jėzų ir jo mokytinius. — (41) Morta... Jėzus nepeikia Mortos, bet tarsi sako: Tu išrinkai gerą dalį, Marija gi be palyginimo geresnę, būtent, mano mokslo meilę, ir ta dalis nebus iš jos atimta.

11. (2) Tėve... Plg. Mat. 6, 9 ir tol. — (9) Prašy-

tebūnie tavo vardas laikomas šventu. Teateinie tavo karalystė. 3 Duok mums šiandien kasdienės mūsų duonos. 4 Atleisk mums mūsų nuodėmes, nes ir mes atleidžiame kiekvienam, kurs mums kaltas. Ir nevesk mūsų į pagundą. 5 Jis jiems dar sakė: Jei kas iš jūsų turi prietelį, eina pas jį vidūnaktį ir jam sako: Prieteliau, paskolink man tris duonos kepalus, 6 nes vienas prietelis atėjo pas mane iš kelio, ir aš neturiu ko jam padėti; 7 jei anas, atsakydamas iš vidaus, tartų: Nebūk man įkyrus; durys jau užrakintos, ir mano vaikai yra su manim atsigulę; aš negaliu keltis ir tau duoti; 8 jei jis nesiliaus beldęs, sakau jums, jei anas atsikėlęs neduos jam delto, kad jis jo prietelis, tačiau jis atsikels del jo įkyrumo ir duos jam, kiek tik jam reikia. 9 Tai ir aš sakau jums: Prašykite ir bus jums duota, ieškokite ir rasite, belskite ir bus jums atidaryta. 10 Nes kiekvienas, kurs prašo, gauna; kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma. 11 Jei kas iš jūsų prašo tėvą duonos, argi tas duos jam akmenį? Arba jei žuvies, tai ar vietoje žuvies duos jam žaltį? 12 Arba, jei prašytų kiaušinio, argi paduos jam kurklį? 13 Jei tat jūs, būdami nelabi, mokate duoti savo vaikams gerų davinių, juo labiau jūsų Tėvas iš dangaus duos gerąją Dvasią tiems, kurie jį prašo.

3. Parisiejų ir įstatymo žinovų neprietelystė.

14 Vieną sykį jis išvarė velnią, kurs buvo nebylys. Jam išvarius velnią, nebylys kalbėjo,

---

kite... Plg. Mat. 7, 7 ir tol. — (13) Gerąją... Gr. t.: šventąją Dvasią

(14) Išvarė.... Plg. Mat. 9, 32; 12, 12 ir tol. —

ir minios stebėjosi. [15] Kaikurie jų tarė: Jis išvaro velnius per Beelzebubą, velnių vyriausiįjį. [16] Kiti gundydami reikalavo iš jo ženklo iš dangaus. [17] Jis, matydamas jų mintis, jiems tarė: Kiekviena karalystė savyje suskilusi bus sunaikinta ir namai griūs ant namų. [18] Jeigu gi ir šetonas pats su savim nesutinka, kaip gi išliks jo karalystė? kadangi jūs sakote mane išvarant velnius per Beelzebubą. [19] Jei aš išvarau velnius per Beelzebubą, per ką išvaro jūsų vaikai? Todel jie bus jūsų teisėjai. [20] Bet jei aš išvarau velnius Dievo pirštu, tai Dievo karalystė tikrai pas jus atėjo. [21] Kuomet stiprusis apsiginklavęs sergi savo kiemą, ramybėje lieka visa, ką jis turi. [22] Bet jei stipresnis už jį užėjęs apgali jį, atima visus jo šarvus, kuriais pasitikėjo, ir išdalina jo grobį. [23] Kas ne su manim, tas prieš mane; ir kas nerenka su manim, tas barsto. [24] Nešvarioji dvasia, išėjus iš žmogaus, vaikščioja sausose vietose, ieškodama atilsio; neradus ji sako: Grįšiu į savo namus, iš kur išėjau. [25] Atėjus ji randa juos iššluotus ir papuoštus. [26] Tuomet ji eina, pasiima su savim septynias kitas dvasias piktesnes už save, ir įėjusios jos gyvena tenai. Ir taip paskui darosi tam žmogui blogiau, nekaip pirma. [27] Tai jam sakant, atsitiko, kad viena moteriškė iš minios, pakeldama balsą, jam tarė: Palaiminta įsčia, kuri tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindai. [28] Jis atsakė: Beje, palaiminti, kurie klauso Dievo žodžio ir laikosi jo.

---

(20) Dievo pirštu: Dievo galybe. — (24) Nešvarioji... Plg. Mat. 12, 43. — (27) Palaiminta .... Palaiminta Marija, kad nešiojo savo įsčioje ir pagimdė Jėzų; bet taippat palaiminta, kad klausė Dievo žodžio ir jį laikė. Palaimintas gali būti kiekvienas žmogus, jei visame vykina Dievo valią.

29 Minioms susirenkant, Jėzus pradėjo sakyti: Šita giminė yra nelaba giminė; ji reikalauja ženklo, bet jai nebus duota kito ženklo, kaip tik pranašo Jonos ženklas. 30 Nes kaip Jona buvo ženklas Niniviečiams, taip ir žmogaus Sūnus bus šitai giminei. 31 Pietų šalies karalienė stos teisme su šitos giminės žmonėmis ir pasmerks juos; nes ji atėjo nuo žemės pakraščių klausytis Saliamono išminties, o štai čia daugiau nekaip Saliamonas. 32 Niniviečiai stos teisme su šita gimine ir pasmerks ją; nes jie darė atgailą, sakant pamokslus Jonai, o štai čia daugiau nekaip Jona. 33 Niekas nedega žiburio ir nededa uždengtoje vietoje, nė po saiku, bet ant žibintuvo, kad įeinantieji matytų šviesą. 34 Tavo kūno žiburys yra tavo akis. Jei tavo akis nepagadinta, visas tavo kūnas turės šviesos; o jei ji netikusi, taippat ir tavo kūnas bus tamsybėje. 35 Veizdėk tat, kad tavyje esanti šviesa nebūtų tamsybė. 36 Taigi, jei visas tavo kūnas apšviestas ir nėviena jo dalis nėra tamsybėje, jis bus šviesus visas, lygkad būtų tave apšvietusi žaibo šviesa.

37 Jam bekalbant, vienas parisiejus paprašė jį pas save pietų valgyti. Įėjęs jis sėdosi prie stalo. 38 Parisiejus gi manė pats sau vienas ir stebėjosi, kad jis neapsiplovęs prieš valgant. 39 Bet Viešpats jam tarė: Dabar jūs, parisiejai, plaunate, kas yra viršuje taurės ir indo, jūsų gi vidus pilnas plėšimo ir neteisybės. 40 Paiki, ar gi ne tas pats, kurs padarė kas viršuje, yra padaręs ir vidų? 41 Tačiau duokite išmaldą iš to, kas lieka, ir štai visa bus jums nesutepta. 42 Bet deja jums, parisiejams, kurie duodate dešimtinę

(29) Ji reikalauja ... Plg. Mat. 12, 39 ir tol. — (34) Tavo kūno ... Plg. Mat. 6, 22. 23.

(42) Bet deja ... Plg. Mat. 23, 23. — (44) Nežino:

iš mėtos, rūtos ir visokių daržovių ir nežiūrite teisma ir Dievo meilės; reikėjo gi tai daryti ir anų neapleisti. 43 Deja jums, parisiejams, kurie mėgstate pirmas krases sinagogose ir pasveikinimus prekyvietėje. 44 Deja jums, kurie esate, kaip kapai, kurių nesimato ir žmonės vaikščiodami nežino. 45 Tuomet atsiliepdamas vienas įstatymo žinovas jam tarė: Mokytojau, tai sakydamas tu ir mus įžeidi. 46 Jis atsakė: Deja ir jums įstatymo žinovams; nes jūs kraunate ant žmonių naštas, kurių jie negali panešti, o patys nė vienu savo pirštu nepaliečiate tų sunkenybių. 47 Deja jums, kurie statote pranašams paminklus; juk jūsų tėvai juos užmušė. 48 Ištikrųjų, jūs liudijate, kad jūs sutinkate su savo tėvų darbais; nes jie juos užmušė, o jūs statote jiems kapų paminklus. 49 Todel ir Dievo išmintis pasakė: Aš siųsiu pas juos pranašų ir apaštalų; kaikuriuos iš jų jie užmuš ir persekios, 50 kad iš šitos giminės būtų ieškota visų pranašų kraujo, kurs išlietas nuo pasaulio įkūrimo, 51 pradedant Abelio krauju iki kraujui Zakarijo, kurs žuvo tarp altoriaus ir bažnyčios. Beje, sakau jums, bus ieškota iš šitos giminės. 52 Deja jums, įstatymo žinovams, kad pasiėmėte žinojimo raktą;

---

kad vaikščioja ant kapų ir kad taip susitepa (Sk. 16, 9). — (47) Deja ... Plg. Mat. 23, 29 ir tol. — (48) Ištikrųjų ... Parisiejai ir įstatymo žinovai buvo panašūs į savo pranokėjus jausmais ir gyvenimu. Kaip anie žudė pranašus, taip ir šitie pasiryžę užmušinėti jų įpėdinius ir tą savo pasiryžimą pilnai parodys, reikalaudami Kristaus mirties. Todel ir statymo pranašams paminklų Išganytojas nelaiko nuopelnu. — (49) Išmintis ... Plg. Mat. 23, 34 ... Jer. 7, 25; 1 Kar. 19, 14. — (52) Kad pasiėmėte ... Įstatymo žinovai, tyrinėdami šv. Raštą, turėjo pažinti atėjusį Mesiją ir parodyti kelią į jį kitiems, bet jie tai nepadarė. — Ginate: laikydami Išganytoją neapykantoje ir jam piktžodžiuodami.

jūs patys neįeinate ir tiems, kurie eina, ginate.
53 Jam gi tai jiems sakant, parisiejai ir įstatymo
žinovai pradėjo smarkiai jį užpuldinėti ir davinėjo jam daugybę klastingų klausimų. 54 Jie
tykojo jo ir stengėsi pagauti iš jo burnos kokį
žodį, kad jį apkaltintų.

4. Išganytojo pamokinimai jo mokytiniams.

12. 1 Daugeliui minių stovint aplinkui, taip
kad jie vieni kitus mindė, jis pradėjo sakyti
savo mokytiniams: Saugokitės parisiejų raugo,
tai yra veidmainystės. 2 Nėra nieko uždengta,
kas nebus atidengta, nė paslėpta, kas nepasidarytų žinoma. 3 Nes ką sakėte tamsybėje, bus
sakoma šviesoje, ir ką kambariuose kalbėjote į
ausį, bus skelbiama ant stogų. 4 Sakau gi jums,
mano prieteliams: Nebijokite tų, kurie užmuša
kūną ir po to nieko daugiau nebegali padaryti.
5 Aš jums parodysiu, ko turite bijoti: Bijokite
to, kurs užmušęs turi valdžios įmesti į pragarą.
Beje, sakau jums, to bijokite. 6 Argi ne penki
žvirbliai parduodama už du skatiku, tačiau nė
vienas jų neužmirštamas pas Dievą. 7 Juk ir visi
jūsų galvos plaukai suskaityti. Taigi, nebijokite,
jūs vertesni už daug žvirblių. 8 Aš sakau jums:
kas išpažins mane žmonių akyvaizdoje, tą ir
žmogaus Sūnus išpažins Dievo angelų akyvaizdoje. 9 Kas gi išsigins manęs žmonių akyvaizdoje, to bus išsiginta Dievo angelų akyvaizdoje.
10 Kas nors ištaria žodį prieš žmogaus Sūnų,
tam bus atleista; kas gi piktžodžiuotų šventajai
Dvasiai, tam nebus atleista. 11 Kuomet jie jus

---

12. (2) Nėra nieko.... Plg. Mat. 10, 26 ir tol. — (10) Kas nors... Plg. Mat. 12, 32.

vesis į sinagogas, pas valdininkus ir vyresnybę, jūs nesirūpinkite, kaip ir ką atsakysite, ar ką kalbėsite; 12 nes šventoji Dvasia pamokins jus tą pačią valandą, kas jums reikia sakyti.

13 Tuomet vienas iš minios jam tarė: Mokytojau, pasakyk mano broliui, kad jis pasidalintų su manim tėviške. 14 Jis jam atsakė: Žmogau, kas mane pastatė jūsų teisėju ar dalintoju? 15 Toliau jis jiems sakė: Veizdėkite ir saugokitės visokio godumo, nes gyvybė nepareina nuo lobio apstumo, kurį kas turi. 16 Jis jiems pasakė taippat prilyginimą, tardamas: Vieno turtingo žmogaus laukas atnešė gausių vaisių. 17 Jis manė sau vienas ir sakė: Ką čia daryti, kad neturiu, kur sukrauti savo vaisių? 18 Jis tarė: Štai ką padarysiu: išardęs savo klojimus, pasidarysiu didesnių ir tenai suvalysiu visa, kas man uždėrėjo, ir mano gėrybes. 19 Tuomet aš sakysiu savo sielai: Mano siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų daugeliui metų; ilsėkis, valgyk, gerk, pokyliauk. 20 Bet Dievas jam tarė: Paikas, šią naktį bus pareikalauta iš tavęs tavo sielos; kieno gi bus, ką tu prirengei? 21 Taip yra tam, kurs sau krauna turtų, bet nėra turtingas pas Dievą.

22 Jis tarė savo mokytiniams: Todel aš sakau jums: nebūkite bailiai susirūpinę savo gyvybe, ką valgysite, nė kūnu, kuo apsivilksite. 23 Gyvybė didesnis dalykas už valgį ir kūnas už drabužį. 24 Įsižiūrėkite į varnus: jie juk neséja ir nepjauna,

(15) Godumo: perdaug didžio troškimo ir prisirišimo prie turtų, lobio. Paveldėjimo klausimai tai pasaulinio teismo dalykai, Kristus gi atėjo į pasaulį savo mokslu ir kančia žmonijos atpirkti. — Nepareina nuo lobio . . .: bet nuo Dievo valios, kaip pasirodo iš sekančio prilyginimo. — (21) Krauna turtų: renka turtus čia žemėje, bet neturi nuopelnų ir gerų darbų pas Dievą.

(22) Nebūkite bailiai . . . Plg. Mat. 7, 25 ir tol. —

neturi nei sandėlio, nei kluono; Dievas juos maitina; kaip gi daug daugiau esate verti jūs už juos! 25 Kas gi iš jūsų rūpesniu gali padidinti savo ūgį vienu mastu? 26 Jei tat jūs negalite nė to, kas mažiausia, kam esate bailiai susirūpinę kitais dalykais? 27 Įsižiūrėkite į lelijas, kaip jos auga: jos neverpia ir neaudžia; sakau gi jums, ir Saliamonas visoje savo garbėje neapsivilkdavo, kaip viena jų. 28 Jeigu gi Dievas taip apvelka žolę, kuri šiandien yra lauke ir rytoj įmetama į krosnį, juo labiau jus, žmones mažo tikėjimo. 29 Tai ir jūs nesiklausinėkite, ką valgysite, ką gersite, ir neturėkite didžių norų. 30 Nes visa to trokšta pasaulio pagonys; juk jūsų Tėvas žino tai jums reikiant. 31 Velyk ieškokite visupirma Dievo karalystės ir jo teisybės, o visa tai bus jums pridėta. 32 Nebijok, mažasai būry, nes jūsų Tėvui patiko duoti jums karalystę. 33 Parduokite, ką turite, ir duokite išmaldą. Darykite sau maišelių, kurie nepalaikėja, turtą nemažėjantį danguje, kur vagis nesiartina ir kandys negadina. 34 Nes kame jūsų turtas, ten ir jūsų širdis.

35 Tebūna jūsų strėnos sujuostos ir uždegti žiburiai jūsų rankose. 36 Jūs būkite panašūs į žmones, laukiančius savo valdovo, kuomet pargrįš iš vestuvių, kad, kaip tik ateis ir pabels, tuojau jam atidarytų. 37 Palaiminti tie tarnai, kuriuos atėjęs valdovas ras budinčius. Ištikrųjų, sakau jums, jis susijuos, pasodins juos prie stalo ir eidamas aplinkui tarnaus jiems. 38 Jei jis pareitų antroje nakties sargyboje, ar pareitų trečioje sargyboje ir taip juos rastų, palaiminti tie tarnai.

(31) Ieškokite...: ieškokite pirm kitų dalykų, labiausiai ieškokite, kad laimėtumėte Dievo karalystę; ieškokite Dievo teisybės, t. y. rūpinkitės būti taip teisingi, kaip Dievas yra įsakęs. Plg. Mat. 6, 33.

39 Tai gi įsitėmykite, jei šeimininkas žinotų, kurioje valandoje ateis vagis, jis juk budėtų ir neleistų įsilaužti į savo namus. 40 Ir jūs būkite prisirengę, nes žmogaus Sūnus ateis valandoje, kurioje nemanote. 41 Tuomet Petras jam tarė: Viešpatie, ar mums sakai tą prilyginimą, ar ir visiems? 42 Viešpats jam atsakė: Kas gi yra ištikimas ir gudrus užvaizdas, kurį valdovas pastatė savo šeimynai, kad jiems duotų savo metu paskirto maisto? 43 Palaimintas tas tarnas, kurį valdovas parėjęs ras taip daranti. 44 Tikrai, sakau jums, jis pastatys jį visam, ką turi. 45 Bet jei tas tarnas sakytų savo širdyje: Mano valdovas užtrunka pareiti, ir pradėtų mušti tarnus ir tarnaites, valgyti, gerti ir girtuokliauti, 46 tai to tarno valdovas ateis nelaukiamą dieną ir nežinomą valandą, sukapos jį ir paskirs jo dalį su netikinčiaisiais. 47 Tas tarnas, kurs žinojo savo valdovo valią, bet neprisirengė ir nepadarė, kaip buvo jo valia, bus labai plakamas; 48 mažai gi bus plakamas tas, kurs nežinodamas padarė, kas verta plakimo. Iš kiekvieno, kuriam daug duota, bus daug ir reikalaujama, ir kam daug pavesta, iš to daug paieškos. 49 Aš atėjau ugnies siųsti į žemę ir

(39) Jei šeimininkas... Plg. Mat. 24, 43 ir tol. — (46) Paskirs jo dalį... t. y. jo alga ar užmokesnis bus toks pat, kaip tų, kurie savo kalčia nepažino tikrojo Dievo ir pasiliko netikinčiais, todel amžina prapultis pragare. — (48) Mažai... Kam nebuvo apreikšta Viešpaties valia, ar kurs nepasirūpino pažinti tą valią ir darė plakimo vertus darbus, suprasdamas tačiau, kad jis tai daro prieš savo sąžinės balsą. Mažesnė jam skiriama bausmė, nes mažesnis pas jį pažinimas. — (49) Aš atėjau... Kristus nužengė iš dangaus, savo darbais ir mokslu sudeginti kaip ugnim visų žmonių paklydimų ir nušveisti jų dorybių nuo dulkių, kaip liepsna nušveičia auksą; todel jis nori, kad ta jo ugnis kurentųsi. —

ko gi norėčiau, jei ne kad kurentųsi? 50 Aš turiu būti pakrikštytas krikštu ir kaip nerimstu, iki tai bus atlikta! 51 Ar jūs manote, kad aš atėjau duoti ramybės žemei? Ne, sakau jums, greičiau nesandoros. 52 Nes nuo šio laiko penki gyvenantieji vienuose namuose bus pasidalinę: trys stos prieš du ir du prieš tris, 53 tėvas prieš sūnų ir sūnus prieš savo tėvą, motina prieš dukterį ir duktė prieš motiną, anyta prieš savo marčią ir marti prieš savo anytą.

54 Jis sakė taippat minioms: Matydami debesį pasikeliantį iš vakarų, jūs tuojau sakote: Lietus ateina, ir taip būna. 55 Pietų vėjui pučiant, sakote: Bus tvankos, ir būna. 56 Veidmainiai! dangaus ir žemės išvaizdą jūs mokate įvertinti; kam gi jūs nevertinate šio laiko? 57 Kodel jūs patys savaime nenutariate, kas teisu? 58 Jei eini su savo priešininku pas vyresnybę, stengkis kelyje pasiliuosuoti nuo jo, kad kartais jis nenuvestų tavęs pas teisėją, nes teisėjas paduotų tave budeliui, o budelis įmestų tave į kalėjimą. 59 Sakau tau, tu iš ten neišeisi, iki nebūsi užmokėjęs paskutinio skatiko.

5. Paraginimas daryti atgailą, pagydymas moteriškės subatoje, prilyginimai garstyčių grūdo ir raugo.

13. 1 Tuo pačiu laiku buvo ten žmonių, kurie jam pranešė apie galiliejiečius, kad jų kraują

(50) Krikštu. Krikštu Jėzus čia vadina savo kančią. — Nerimstu. Jėzaus siela visuomet buvo varginama atsiminimo apie būsimą kančią (Ambr.). — (51) Ar jūs... Plg. Mat. 10, 34 ir tol.

(56) Dangaus ir... Plg. Mat. 16, 4. — (57) Nenutariate: ir nedarote. — (58) Jei eini... Plg. Mat. 5, 35.

13. (1) Kad jų kraują... Pilotas liepė juos nužudyti, kada jie bažnyčioje atnašavo savo dovanas.

Pilotas sumaišęs su jų aukomis. 2 Atsiliepdamas jis jiems tarė: Ar manote, tie galiliejiečiai buvę didesni už visus galiliejiečius nusidėjėliai, kad jie tai kentėjo? 3 Ne, sakau jums; bet jei nedarysite atgailos, visi taippat pražūsite. 4 Taippat anie aštuoniolika, ant kurių užgriuvo Siloės bokštas ir juos užmušė, ar manote, kad jie buvo kaltesni už visus Jeruzalės gyventojus? 5 Ne, sakau jums, bet jei nedarysite atgailos, visi taippat pražūsite. 6 Jis pasakė jiems taippat tokį prilyginimą: Vienas žmogus turėjo fygų medį, pasodintą savo vynuogyne, ir atėjo ieškoti ant jo vaisių, bet nerado. 7 Tuomet jis tarė vynuogyno užvaizdui: Štai jau treji metai kaip ateinu ir ieškau vaisių ant šito fygų medžio, ir nerandu; iškirsk tat jį, kam dar žemę užima? 8 Bet anas atsakydamas jam tarė: Valdove, palik jį dar šiais metais, iki aš apkasiu jį ir uždėsiu trąšų, 9 ir, rasi, jis neš vaisių; jeigu gi ne, tai paskui jį iškirsdinsi.

10 Vieną subatą jis mokino jų sinagogoje. 11 Štai, čia buvo moteriškė, kuri turėjo ligos dvasią nuo aštuoniolikos metų. Ji buvo sulinkusi ir visai negalėjo pažvelgti aukštyn. 12 Pamatęs ją Jėzus pasivadino prie savęs ir jai tarė: Moteriške, tu esi paliuosuota nuo savo ligos. 13 Jis padėjo taippat ant jos rankas. Ji tuojau atsitiesė ir garbino Dievą. 14 Tuomet atsiliepdamas sinagogos viršininkas, supykęs, kad Jėzus pagydė subatoje, sakė miniai: Šešios dienos yra dirbamos, jose tat ateikite ir gydykitės, bet ne subatos dieną. 15 Viešpats jam atsakė, tardamas: Veidmainiai! Argi ne kiekvienas iš jūsų atriša subatoje savo jautį ar asilą nuo prakartės ir veda girdyti? 16 Šitos gi

(11) Ligos dvasią. Tos ligos priežastis, kaip pasirodo iš 16. e., buvo piktoji dvasia. — (14) Miniai: nes nedrįso

Abraomo dukters, kurią šetonas laikė surišęs štai jau aštuonioliką metų, ar nereikėjo paliuosuoti nuo to saito subatos dienoje? 17 Tai jam sakant, visi jo priešininkai gėdėjosi, visi gi kiti žmonės džiaugėsi visais garbingais dalykais, kurie buvo jo daromi. 18 Paskui jis sakė: Į ką panaši Dievo karalystė ir kam aš ją prilyginsiu? 19 Ji panaši į garstyčių grūdą, kurį žmogus ėmė ir pasėjo savo darže. Jis užaugo, pasidarė didelis medis, ir dangaus paukščiai ilsėjosi ant jo šakų. 20 Jis vėl tarė: Kam aš prilyginsiu Dievo karalystę? 21 Ji panaši į raugą, kurį ėmus moteriškė įmaišė į tris miltų saikus, iki visa surūgo.

6. Įvairūs pamokinimai.

22 Jis ėjo per miestus ir sodžius mokindamas ir keliavo į Jeruzalę. 23 Vienas jam tarė: Viešpatie, ar maža bus išgelbėtųjų? Jis jiems sakė: 24 Stengkitės įeiti pro angštas duris; nes, sakau jums, daug ieškos įeiti, bet negalės. 25 Įėjus šeimininkui ir užrakinus duris, jūs, stovėdami lauke, pradėsite belsti į duris ir sakysite: Viešpatie, atidaryk mums. Atsakydamas jis jums tars: Aš nežinau, iš kur jūs. 26 Tuomet jūs pradėsite sakyti: Mes valgėme ir gėrėme tavo akyvaizdoje, ir tu mokinai mūsų gatvėse. 27 Jis jums tars: Aš nežinau, iš kur jūs. Atstokite nuo manęs, jūs visi, piktadariai. 28 Ten bus verksmo ir dantų griežimo, kuomet išvysite Abraomą, Izaoką, Jokūbą ir visus pranašus Dievo karalystėje, save gi laukan

---

atsiliepti stačiai į Išganytoją. — (19) Ji panaši... Plg. Mat. 13, 31. 32.

(24) Angštas duris. Angštos durys yra atgailą, paminėta auk. 3 ir 5 eil. — Negalės: nes tik šiame gyvenime galima daryti atgailą ir pelnytis dangų; miręs gi niekas nebegalės išsiliuosuoti nuo amžinosios prapultiės,

valandą jis siuntė savo tarną pasakyti pakviestiesiems, kad ateitų, nes visa jau prirengta. 18 Tuomet jie visi draug ėmė išsikalbinėti. Pirmasis jam sakė: Pirkaus ūkį ir turiu eiti jo apžiūrėtų; prašau tave, laikyk mane išteisintu. 19 Kitas tarė: Pirkaus penkis jungus jaučių ir einu jų išmėginti; prašau tave, laikyk mane išteisintu. 20 Vėl kitas sakė: Vedžiau pačią ir todel negaliu ateiti. 21 Tarnas sugrįžęs pasakė visa tai savo valdovui. Supykęs šeimininkas tarė savo tarnui: Eik greitai į miesto gatves ir skersgatvius ir įvesk čia beturčius, luošus, aklus ir raišus. 22 Tarnas vėl pranešė: Valdove, padaryta, kaip liepei, bet dar yra vietos. 23 Tuomet valdovas tarė tarnui: Eik į kelius ir patvorius ir priversk įeiti, kad mano namai būtų pilni. 24 Sakau gi jums, nėvienas anų pakviestųjų žmonių neragaus mano vakarienės.

25 Kuomet su juo ėjo skaitlingos minios, jis atsigręžė ir jiems tarė: 26 Jei kas pas mane ateina ir nelaiko neapykantoje savo tėvo, motinos, pačios, vaikų, brolių ir seserų, dar gi ir savo gyvybės, tas negali būti mano mokytinis. 27 Ir kas neneša savo kryžiaus ir neseka manęs, negali būti mano mokytinis. 28 Nes kas jūsų, norėdamas statyti bokštą, neskaitliuoja pirma atsisėdęs išlaidų, kurių reikia, ar turės kuo ištesėti, 29 kad paskui, jam padėjus pamatą ir negalint ištesėti, nepradėtų

---

dytų, nes buvo subata. — (24) Nėvienas ... Šitame prilyginime žmogus prirengęs vakarienę yra Dievas; vakarienė tai mesijinės dangaus karalystės gėrybės. Pakviestieji, kurie nenorėjo ateiti, yra žydai, ypač jų vyresnybė. Patenka į tą vakarienę pavargėliai nuo miesto gatvių ir pagonys nuo visų kelių, t. y. iš viso pasaulio.

(26) Nelaiko ... Laikyti neapykantoje reiškia čionai mažiau mylėti. Mūsų artimus turime mažiau mylėti, kaip Dievą, ir del Dievo turime būti pasiryžę išsižadėti net brangiausių mums asmenų. Plg. Mat. 10, 37 ir tol. —

visi, kurie mato, tyčiotis iš jo [30] ir sakyti: Tas žmogus pradėjo statyti ir negalėjo pabaigti. [31] Arba kursai karalius, norėdamas kariauti prieš kitą karalių, nesvarsto pirma atsisėdęs, ar galės su dešimčia tūkstančių eiti priešais tam, kurs ateina prieš jį su dvidešimčia tūkstančių? [32] Jei ne, tai anam dar toli tebesant, jis siunčia pasiuntinius ir prašo tartis apie taiką. [33] Taippat kiekvienas jūsų, kurs neišsižada viso, ką turi, negali būti mano mokytinis. [34] Druska geras dalykas; bet jei druska išdvoktų, kuo ji bus sūdoma? [35] Ji netinka nei į dirvą, nei į mėšlą, ir bus laukan išmesta. Kas turi ausis klausyti, tas teklausai.

7. Prilyginimai apie gailestingumą nusidėjėliams.

15. [1] Į jį artinosi muitininkai ir nusidėjėliai jo klausytų. [2] Parisiejai gi ir Rašto žinovai murmėjo ir sakė: Tas priima nusidėjėlius ir su jais valgo.

[3] Tuomet jis pasakė jiems šitą prilyginimą, tardamas: [4] Kas jūsų, turėdamas šimtą avių, jei jam prapultų jų viena, nepalieka devynių dešimtų devynių tyruose ir neeina paskui prapuolusiąją, kolei ją randa? [5] Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių, [6] parėjęs namon, sušaukia prietelius ir kaimynus ir jiems sako: Džiaugkitės draug su manim, nes suradau savo avį, kuri buvo prapuolusi. [7] Sakau jums, taip bus džiaugsmo danguje del vieno nusidėjėlio darančio atgailą daugiau, nekaip del devynių dešimtų devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos.

[8] Arba kuri moteriškė, turėdama dešimtį drach-

(35) Ji netinka ...: nedaro geresnių nei žemės, ne mėšlo. Plg. Mat. 5, 13.

15. (4) Kas ... Plg. Mat. 18, 12. 13.

mų, jei pameta vieną drachmą, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir neieško rūpestingai, iki atranda? 9 Radus sušaukia prieteles ir kaimynes ir sako: Džiaugkitės su manim, nes radau drachmą, kurią buvau pametusi. 10 Taip, sakau jums, bus džiaugsmo tarp Dievo angelų del vieno atgailą darančio nusidėjėlio.

11 Jis dar sakė: Vienas žmogus turėjo du sūnu. 12 Jaunesnysis iš jųdviejų tarė tėvui: Tėve, duok man lobio dalį, kuri man tenka. Jis padalijo jiedviem lobį. 13 Ne po daug dienų jaunesnysis sūnus visa surinkęs iškeliavo į tolimą šalį ir išaikvojo tenai savo lobį, gyvendamas išdykusiai. 14 Jam visa išaikvojus, kilo anoje šalyje smarkus badas, ir jis pradėjo stokoti. 15 Taigi, jis nuėjo ir pristojo prie vieno anos šalies gyventojo; tas jį nusiuntė į savo ūkį kiaulių ganyti. 16 Jis geidė pripildyti savo pilvą kiaulių ėdamomis žliauktėmis, bet niekas jam jų nedavė. 17 Apsimąstęs pats sau vienas, jis tarė: Kiek tai samdininkų mano tėvo namuose turi apsčiai duonos, aš gi čia badu stimpu! 18 Kelsiuos, eisiu pas savo tėvą ir jam sakysiu: Tėve, aš nusidėjau dangui ir tau; 19 jau nebesu vertas vadintis tavo sūnumi; laikyk mane kaip vieną savo samdininkų. 20 Taigi, jis kėlėsi ir grįžo pas savo tėvą. Bet jam dar toli tebesant, jo tėvas pamatė jį ir buvo gailestingumo sujudintas; pribėgęs jis puolė jam ant kaklo ir jį pabučiavo. 21 Sūnus *jam tarė*: Tėve, *nusidėjau dangui ir tau*; jau nebesu vertas vadintis tavo sūnumi. 22 Tačiau tėvas tarė savo tarnams: Greitai išneškite gražiausį drabužį ir apvilkite jį; duokite jam žiedą

(16) Žliauktėmis: ankštimis nuo medžio, iš kurio gaunama taip vadinamos šv. Jono duonos. Tos ankštys, truputį panašios į žirnių ankštis, yra saldžios ir neturtingų žmonių valgomos. Paprastai gi jos kiaulių ėdalas.

ant rankos ir kurpes ant jo kojų; [23] atveskite taippat penėtą veršį ir papjaukite; valgykime ir pokyliaukime, [24] nes šitas mano sūnus buvo miręs ir atgijo, buvo pražuvęs ir atsirado. Taigi, jie pradėjo pokyliauti. [25] Vyresnysis jo sūnus buvo tuotarpu lauke; pareidamas ir artindamos į namus, jis išgirdo muziką ir šokius. [26] Jis pasišaukė vieną tarną ir pasiklausė, kas tai yra. [27] Tas jam pasakė: Tavo brolis parėjo, tai tavo tėvas papjovė penėtą veršį, kad jį sveiką sulaukęs. [28] Tuomet jis papyko ir nenorėjo eiti į vidų. Taigi, jo tėvas išėjęs pradėjo jį prašyti. [29] Bet jis atsakydamas tarė savo tėvui: Štai, tiek metų aš tau tarnauju ir niekuomet neperžengiau tavo įsakymo, tačiau tu niekuomet man nedavei nė ožiuko, kad pasilinksminčiau su savo prieteliais; [30] bet kaip tik parėjo šitas tavo sūnus, prarijęs savo lobį su kekšėmis, tu jam penėtą veršį papjovei. [31] Tuomet jis jam tarė: Sūnau, tu visuomet esi su manim, ir visa kas mano, tai ir tavo. [32] Reikėjo gi pokyliauti ir džiaugtis, nes šitas tavo brolis buvo miręs ir vėl atgijo, buvo prapuolęs ir vėl atsirado.

8. Prilyginimai apie turtus.

16. [1] Jis sakė taippat savo mokytiniams: Buvo vienas turtingas žmogus. Jis turėjo užvaizdą. Tas buvo jam apskųstas, kaip kad būtų išaikvojęs jo lobį. [2] Todel jis pasišaukė jį ir jam tarė: Ką tai

— (32) **Reikėjo gi...** Šitame prilyginime tėvas, turįs du sūnu, yra Dievas; vyresnysis sūnus tai teisieji, kurie visuomet pasilieka vienybėje su Dievu; jaunesnysis gi sūnus yra nusidėjėliai, kurie savo nusidėjimais labai atsitolina nuo Dievo, tačiau greitai pradeda jausti, kad nusidėjimas nedaro žmogaus laimingo. Dideli yra Dievo gailestingumas ir malonumas, kokiu jis priima grįžtantį pas save nusidėjėlį ir vėl suteikia savo malonių tam, kurs gailisi ir išpažįsta savo kaltes.

girdžiu apie tave? Duok apyskaitą savo užveizdavimo, nes jau nebegali toliau būti užvaizdu. 3 Užvaizdas gi pats sau vienas sakė: Ką veiksiu, kad mano valdovas atima iš manęs užveizdavimą? kasti neįstengiu, elgetauti gėdžiuos. 4 Zinau, ką darysiu, kad žmonės mane priimtų į savo namus, kuomet būsiu atstatytas nuo užveizdėjimo. 5 Taigi, jis suvadino savo valdovo skolininkus vieną po kito ir sakė pirmajam: Kiek tu esi skolingas mano valdovui? 6 Tas atsakė: Šimtą statinių aliejaus. Jis jam tarė: Imk savo raštą, greitai sėskis ir rašyk: penkias dešimtis. 7 Po to jis tarė kitam: Tu gi kiek esi skolingas? Tas jam pasakė: Šimtą saikų kviečių. Jis jam tarė: Imk savo raštą ir rašyk: Aštuonias dešimtis. 8 Valdovas pripažino neteisiojo užvaizdo gudrumą, nes šio pasaulio vaikai gudresni su sau lygiais už šviesos vaikus. 9 Ir aš jums sakau: Darykite sau prietelių pa-

16. (5) Skolininkus: nuomininkus, kuriems, būdamas viso savo valdovo lobio užvaizdu, buvo atidavęs nuomon dalimis valdovo žemes ir laikė pas save padarytųjų su jais sutarčių raštus. — (6) Penkias dešimtis. Kad igijus to nuomininko palankumą, jis jam dovanoja pusę nuomos mokesčio. Kitam dovanoja mažiau. — (8) Pripažino. Užvaizdas padarė neteisingai, sumažindamas nuomos mokestį, kurį turėjo duoti valdovui, bet taip darydamas, pasirodė labai gudrus savo rūpestyje apie ateitį. Valdovas, nors nuskriaustas, turi pripažinti, kad čia pasielgta gudriai ir stebisi tuo gudrumu. — Nes šio pasaulio...: žmonės atsidavę pasauliui ir jo linksmybėms gudresni, geriau moka pasirūpinti savo žemiškais reikalais, kuomet jie yra tarp sau lygių, už vaikus Dievo, kurs yra amžinoji šviesa. — (9) Apgaulingų turtų. Turtai vadinama apgaulingais, palyginant juos su tikraisiais dangaus turtais, nes jie kad ir žada, bet nesuteikia tikros laimės. Išganytojas čia mokina žmones neprisirišti į turtus, bet, duodant išmaldą iš savo turtų, daryti sau prietelių danguje, kurie, kada mirtis atims visus turtus, priimtų ne trumpam laikui, kaip padarytų neteisingojo užvaizdo prieteliai, bet į amžinąjį gyvenimą

galba apgaulingų turtų, kad jums mirus priimtų jus į amžinąsias padangtes. Kas ištikimas mažiausiame dalyke, tas ištikimas ir didesniame, ir kas neteisingas mažame dalyke, tas neteisingas ir didesniame. 11 Taigi, jei jūs nebuvote ištikimi apgaulinguose turtuose, kas jums paves tikruosius? 12 Jei jūs nebuvote ištikimi tame, kas svetima, kas duos jums tai, kas jūsų. 13 Nė vienas tarnas negali tarnauti dviem valdovam, nes arba jis vieno nekęs, o kitą mylės, arba vieno laikysis ir kitą nieku vers. Negalite tarnauti Dievui ir turtams.

14 Visa tai girdėjo parisiejai; būdami godūs, jie tyčiojosi iš jo. 15 Jis gi jiems tarė: Jūs esate, kurie patys save statote teisingais žmonių akyvaizdoje, bet Dievas žino jūsų širdis; nes kas žmonėms aukšta, tai pasibjaurėjimas Dievo akyvaizdoje. 16 Įstatymas ir pranašai siekia Jono; nuo to laiko Dievo karalystė skelbiama evangelijoje ir kiekvienas į ją veržiasi. 17 Bet pigiau dangui ir žemei praeiti, kaip prapulti iš įstatymo vienai žymelei. 18 Kiekvienas, kurs paleidžia savo pačią ir kitą veda, svetimoteriauja, ir kas vyro paleistąją veda, svetimoteriauja.

19 Buvo vienas turtingas žmogus, kurs vilkėdavo purpura ir ploniausia drobe ir kasdien puikiai pokyliavo. 20 Buvo taippat vienas elgeta, vardu

---

dangaus karalystėje. — (11. 12.) Jei jūs nebuvote...: jei neesate geri užvaizdai mažiausių dalykų, žemiškų turtų, nesušelpiate jais savo artimų, kaip gi galite būti verti didžiausių dalykų, kurie yra dvasinės gėrybės, dangaus karalystė? Svetimu dalyku pavadinti žemiški turtai, nes krikščioniui nevalia rišti prie jų savo širdies. Tikri turtai, savas dalykas yra Dievo malonės ir dangaus karalystė, pažadėta apaštalams ir visiems teisiesiems. — (13) Nė vienas... Plg. Mat. 6, 24.

(16) Kiekvienas į ją... Plg. Mat. 11, 12 ir tol. — (17) Bet pigiau... Plg. Mat. 5, 18. — (18) Kiekvienas... Plg. Mat. 5, 32.

Lozorius, kurs gulėjo pas ano duris, pilnas vočių, 21 ir geidė pasisotinti krintančiais nuo turtuolio stalo trupiniais, bet nickas jam neduodavo. Šunes ateidavo ir laižydavo jo votis. 22 Atsitiko, kad elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė taippat ir turtingasis ir buvo palaidotas pragare. 23 Būdamas kančiose, jis pakėlė savo akis ir pamatė iš tolo Abraomą ir jo prieglobstyje Lozorių. 24 Tuomet jis sušuko: Tėve Abraome, pasigailėk manęs ir siųsk Lozorių savo piršto galo pamirkyti į vandenį, kad atgaivintų mano liežuvį, nes kenčiu kančias šitoje liepsnoje. 25 Abraomas jam atsakė: Sūnau, atsimink, kad tu gavai gėrybių savo gyvenime, tuotarpu kad Lozorius gavo nelaimių; dabar jis turi paguodos, tu gi kankinamas. 26 Be visa to tarp mūsų ir jūsų stipriai padaryta didelė gelmė, taip kad tie, kurie norėtų, negali iš čia nueiti pas jus, nei iš ten čion ateiti. 27 Jis tarė: Tai meldžiu tave, tėve, siųsti jį į mano tėvo namus, 28 nes aš turiu penkis brolius, — juos jis teperspėja, kad ir jie neateitų į šitą kančių vietą. 29 Abraomas jam atsakė: Jie turi Mozę ir pranašus; tegul jų klauso. 30 Anas gi sakė: Ne, tėve Abraome, bet jei kas iš mirusiųjų ateitų pas juos, jie darys atgailą. 31 Jis tačiau jam tarė: Jei jie neklauso Mozės ir pranašų, jie netikės, jei ir iš numirusių kas atsikeltų.

17. 1 Savo mokytiniams jis sakė: Negalimas dalykas, kad nesirastų papiktinimų, bet deja tam,

(29) Jie turi...: turi knygas, parašytas Mozės ir pranašų, kurie stebuklais patvirtino, kad jie buvo Dievo siųsti. Jie savo raštuose ragina visus daryti atgailą; tegul jų klauso. — (31) Jie netikės... Tų žodžių teisingumas pasirodė ant pačių parisiejų, kurie matė prikeltą iš numirusių Marijos ir Mortos brolį Lozorių ir netik nepasidarė geresni, bet dar norėjo nužudyti Jėzų ir Lozorių. Plg. Mat. 18, 6 ir tol.

per ką jie ateina. [2] Naudingiau jam būtų, jei girnų akmuo būtų jam užkabintas ant kaklo ir jis būtų įmestas į jūrą, kaip kad jis papiktintų vieną šitų mažutėlių. [3] Žiūrėkite patys savęs. Jei tavo brolis tau nusideda, pabark jį, ir jei jis gailisi, atleisk jam. [4] Jei jis ir septynis kartus per dieną tau nusidėtų ir septynis kartus kreiptųsi į tave, sakydamas: Gailiuos, atleisk jam. [5] Tuomet apaštalai tarė Viešpačiui: Padaugink mums tikėjimo. [6] Viešpats gi atsakė: Jei turėtumėte tikėjimą, kaip garstyčių grūdą, jūs galėtumėte sakyti šitam morų medžiui: Išsirauk ir persisodink į jūrą, tai jis jūsų paklausytų. [7] Kas jūsų, turėdamas tarną, kurs aria ar gano, jam sako, *kaip tik jis pareina iš lauko*: Eik tuojaus čia ir sėskis prie stalo, [8] ir ar nesako: Prirengk man vakarienės, susijuosk ir man tarnauk, kolei aš valgysiu ir gersiu, paskui gi tu valgysi ir gersi? [9] Ar jis dėkoja tam tarnui, kad darė, kas jam buvo paliepta? [10] Manau, kad ne. Taip ir jūs, atlikę visa, kas jums paliepta, sakykite: Esame nenaudingi tarnai; darėme, ką turėjome daryti.

9. Dešimts raupsuotų. Apie antrąjį Kristaus atėjimą. Prilyginimas apie parisiejų ir muitininką.

[11] Atsitiko, kad keliaudamas į Jeruzalę, jis ėjo tarp Samarijos ir Galiliejos. [12] Jam įeinant į vieną sodžių, jį sutiko dešimts raupsuotų vyrų; jie sustojo atstu [13] ir, pakėlę balsą, sakė: Jėzau, mokytojau, pasigailėk mūsų. [14] Pamatęs juos, jis tarė: Eikite, pasirodykite kunigams. Ir atsitiko, kad beeidami jie pasveiko. [15] Vienas jų, pamatęs, kad jis sveikas, sugrįžo, garbindamas dideliu balsu Dievą [16] ir

17. (6) Jei turėtumėte ... Plg. Mat. 18, 10.

dėkodamas parpuolė ant veido prie jo kojų; tai buvo samaritonas. 17 Atsiliepdamas Jėzus tarė: Argi ne dešimts pagijo? kur gi devyni? 18 Neatsirado, kas sugrįžęs duotų garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis. 19 Taigi, jis jam tarė: Kelkis, eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave.

20 Parisiejų paklaustas: kuomet ateis Dievo karalystė? jis jiems atsakydamas tarė: Dievo karalystė neateina regimai; 21 nesakys: Štai, ji čia, arba: Štai, tenai. Nes Dievo karalystė yra jumyse. 22 Savo mokytiniams jis tarė: Ateis dienų, kuomet geisite matyti vieną žmogaus Sūnaus dieną, bet neregėsite. 23 Jums sakys: Štai, jis čia, štai, tenai. Neeikite ir nesekite. 24 Nes kaip žaibas, žaibuodamas padangėje, šviečia ant viso, kas po dangumi, taip bus savoje dienoje žmogaus Sūnus. 25 Bet pirma jis turi daug kentėti ir būti šitos giminės atmestas. 26 Kaip atsitiko Noės dienose, taip bus ir žmogaus Sūnaus dienose. 27 Jie valgė ir gėrė, vedė pačias ir jos tekėjo iki tai dienai, kurioje Noė įėjo į arką; tuomet atėjo tvanas ir sunaikino visus. 28 Taippat atsitiko Loto dienose: jie valgė ir gėrė, pirko ir pardavinėjo, sodino ir statė namus; 29 bet tą dieną, kurioje Lotas išėjo iš Sodomos, lijo iš dangaus ugnis ir sėra ir visus sunaikino. 30 Panašiai bus tą dieną, kurioje žmogaus Sūnus apsireikš. 31 Tą valandą kas bus ant stogo, o jo rakandai namuose, tegul nelipa žemyn jų pasiimti, ir kas lauke, taippat tenegrįžta atgal. 32 Atsiminkite Loto pačią. 33 Kas ieško savo gyvybės išgelbėti, prapuldys ją, ir kas ją praranda, išgelbės ją. 34 Sakau jums, tą naktį du bus vie-

(20) Regimai: neateis su iškilme, su didžia pasauline valdžia, kaip kad jūs laukiate. Plg. Mat. 24 persk. — (22) Ateis dienų ...: ateis metas, kad taip daug turėsite kentėti del manęs, kad su išsiilgimu trokšite

name patale; vienas bus paimtas, kitas paliktas. 35 Mals dvi draug; viena bus paimta, kita palikta. 36 Atsiliepdami jie jam tarė: Kame, Viešpatie? 37 Jis jiems atsakė: Kur yra maita, ten susirenka ir areliai.

18. 1 Jis pasakė jiems taippat prilyginimą apie tai, kad visuomet reikia melstis ir nepailsti, 2 tardamas: Viename mieste buvo teisėjas, kurs Dievo nebijojo ir žmogaus nesidrovėjo. 3 Tame mieste buvo viena našlė; ji ateidavo pas jį ir sakydavo: Apgink mane nuo mano priešininko. 4 Ilgai jis nenorėjo, paskui gi pats sau vienas tarė: Nors aš nebijau Dievo ir žmogaus nesidroviu, 5 tačiau kadangi ta našlė man įkyri, tai aš apginsiu jos teises, kad pagaliau atėjus neapdaužytų man veido. 6 Viešpats pridūrė: Klausykite, ką sako tas neteisingas teisėjas. 7 Argi Dievas negintų teisių savo išrinktųjų, šaukiančių į jį dieną ir naktį, ir ar gaištų jiems padėti? 8 Aš sakau jums: Jis greitai apgins jų teises. O žmogaus Sūnus, kuomet ateis, ar jis ras tikėjimo ant žemės?

9 Kaikuriems, kurie patys savimi pasitikėjo teisūs esą ir kitus niekino, jis pasakė šitą prilyginimą: 10 Du žmogu atėjo į bažnyčią melstis; vienas buvo parisiejus, kitas muitininkas. 11 Parisiejus stovėdamas taip pats sau vienas meldėsi: Dėkoju tau, Dieve, kad aš ne toks, kaip kiti žmonės plėšikai, neteisūs, svetimoteriai, taippat ir kaip šitas muitininkas. 12 Aš pasninkoju du kartu savaitėje, duodu dešimtines viso, ką turiu. 13 Muitininkas, atstu stovėdamas, nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę ir sakė:

---

teismo dienos. — (37) Kur yra... Išganytojas atsako prilyginimu: Kaip arelis be sakymo randa maitą, taip teismo dienoje išrinktieji be sakymo rinksis prie Jėzaus Kristaus.

Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui. 14 Sakau jums: šitas nuėjo į savo namus nuteisintas, anas ne. Nes kiekvienas, kurs save aukština, bus pažemintas, ir kas save žemina, bus paaukštintas.

10. Jėzus Periejos krašte.

15 Pas jį atnešdavo taippat kūdikių, kad jų prisiliestų. Tai matydami, mokytiniai barė juos. 16 Jėzus gi pasivadino juos ir tarė: Leiskite kūdikius eiti pas mane ir neginkite, nes tokių yra Dievo karalystė. 17 Ištikrųjų, sakau jums, kas nepriima Dievo karalystės, kaip kūdikis, neįeis į ją.

18 Vienas vyresnysis paklausė jį sakydamas: Gerasis mokytojau, ką turiu daryti, kad paveldėčiau amžinąjį gyvenimą? 19 Jėzus jam tarė: Kam vadini mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas, 20 Žinai įsakymus: Neužmuši, nesvetimoteriausi, nevogsi, neliudysi neteisingai, gerbk savo tėvą ir motiną. 21 Jis atsakė: Visa tai laikiau nuo pat savo jaunystės. 22 Tai išgirdęs, Jėzus jam tarė: Dar vieno dalyko tau trūksta: parduok visa, ką turi, ir duok beturčiams; tai turėsi turtą danguje, paskui ateik, sek mane. 23 Jis, tai išgirdęs, nuliūdo, nes buvo labai turtingas. 24 Matydamas jį nuliūdusį, Jėzus tarė: Kaip gi vargiai tie, kurie turi pinigų, įeis į Dievo karalystę! 25 Nes pigiau kupranugariui išlysti pro adatos ausį, kaip turtingam įeiti į Dievo karalystę. 26 Tie, kurie girdėjo, jam sakė: Ir kas gi gali būti išgelbėtas? 27 Jis jiems atsakė: Kas negalima žmonėms, galima Dievui. 28 Tuomet Petras atsiliepė: Štai, mes visa palikome ir se-

---

18. (15) Pas jį ... Plg. Mat. 19, 13 ... Mork. 10, 13.
(18) Vienas ... Plg. Mat. 19, 17 ... Mork 10, 17 ... —
(28) Tuomet Petras ... Plg. Mat. 19, 27 ir tol.

kėme tave. 29 Jis jiems tarė: Ištikrųjų, sakau jums, nėra nėvieno, kurs, palikęs namus, ar gimdytojus, ar brolius, ar pačią, ar vaikus del Dievo karalystės, 30 negautų daug daugiau šiuo laiku ir būsimame pasaulyje amžinojo gyvenimo.

31 Po to Jėzus pasiėmė dvyliką ir jiems tarė: Štai, mes einame į Jeruzalę, ir įvyks visa, kas per pranašus parašyta apie žmogaus Sūnų: 32 Jis bus paduotas pagonims, iš jo tyčiosis, bus plaktas ir apspjaudytas; 33 nuplakę jie užmuš jį, bet trečioje dienoje jis prisikels. 34 Jie nieko iš to nesuprato. Tas dalykas buvo jiems uždengtas, ir jie nesuprato, apie ką buvo sakoma.

35 Kuomet jis artinosi į Jėriką, atsitiko, kad vienas aklas sėdėjo prie kelio elgetaudamas. 36 Išgirdęs praeinančią minią, jis paklausė, kas tai būtų. 37 Jam pasakyta, kad praeinąs Jėzus Nazarėnas. 38 Tuomet jis sušuko tardamas: Dovido sūnau, Jėzau, pasigailėk manęs. 39 Ėjusieji priešakyje draudė jį, kad tylėtų; bet jis daug labiau šaukė: Dovido sūnau, pasigailėk manęs. 40 Jėzus sustojęs liepė atvesti jį pas save. Kuomet jis buvo prisiartinęs, paklausė jį, 41 tardamas: Ko nori, kad tau padaryčiau? Jis atsakė: Viešpatie, kad regėčiau. 42 Jėzus jam tarė: Regėk, tavo tikėjimas išgelbėjo tave. 43 Jis tuojau regėjo ir sekė jį garbindamas Dievą. Ir visi žmonės, tai matydami, davė garbę Dievui.

19. 1 Įėjęs jis ėjo per Jėriką. 2 Štai, čia buvo vienas žmogus, vardu Zakajus, muitininkų viršininkas ir turtingas. 3 Jis norėjo pamatyti Jėzų, kas jis esąs, bet negalėjo del minios, nes pats buvo mažo ūgio. 4 Taigi, jis užbėgo priešakin ir įlipo į moro medį, kad jį matytų, nes ten jis turėjo praeiti. 5 Atėjęs į tą vietą ir pažvelgęs aukštyn, Jėzus pamatė jį ir jam tarė: Zakajau, lipk

skubiai žemyn, nes man reikia šiandien pabūti tavo namuose. 6 Jis skubiai nulipo ir priėmė jį su džiaugsmu. 7 Tai matydami visi murmėjo ir sakė, kad jis užėjęs pas nusidėjėlį. 8 Zakajus gi atsistojęs tarė Viešpačiui: Viešpatie, štai, aš duodu pusę savo gėrybių beturčiams, ir jei kuo nuskriaudžiau ką nors, grąžinu keturgubai. 9 Jėzus jam tarė: Šiandien suteikta išganymas šitiems namams, nes ir jis yra Abraomo sūnus. 10 Nes žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę.

11 Jiems besiklausant, jis pasakė dar vieną prilyginimą, nes jis buvo arti Jeruzalės, o jie manė, kad Dievo karalystė tuojau apsireikšianti. 12 Taigi, jis sakė: Vienas aukštos kilmės žmogus išėjo į tolimą šalį gauti sau karalystės ir paskui vėl sugrįžti. 13 Todel jis pasivadino dešimtį savo tarnų, davė jiems dešimtį minų ir jiems tarė: Verskitės, iki sugrįšiu. 14 Bet jo piliečiai nekentė jojo; jie siuntė paskui jį pasiuntinių, sakydami: Mes nenorime, kad šitas mums karaliautų. 15 Tačiau gavęs karalystę, jis sugrįžo ir liepė pašaukti tarnus, kuriems buvo davęs pinigų, kad žinotų, kiek kas buvo pelnęs. 16 Atėjo pirmasis ir sakė: Valdove, tavo mina laimėjau dešimtį minų. 17 Jis jam tarė: Gerai, gerasis tarne, kadangi buvai ištikimas mažame dalyke, tu turėsi valdžios dešimčiai miestų. 18 Kitas atėjo ir sakė: Valdove, tavo mina laimėjau penkias minas. 19 Ir tam jis tarė: Ir tu būk viršininkas penkiems miestams. 20 Atėjo dar kitas ir sakė: Valdove, štai tavo mina, kurią laikiau padėtą skepetoje. 21 Aš bijojau

19. (13) Minų. Mina vadinosi žydų vartojamas pinigas. Viena sidabrinė mina buvo verta apie 150 frankų, auksinė gi apie 2800 fr. Plg. prilyginimą talentų Mat. 25, 14 ir tol.

tavęs, nes tu žmogus kietas: imi, ko neesi padėjęs, ir pjauni, ko neesi sėjęs. 22 Jis jam tarė: Aš teisiu tave, netikusis tarne, tavo paties burna. Tu žinojai, kad aš žmogus kietas, imąs, ko nepadėjau, ir pjaunąs, ko nesėjau. 23 Tai kodel tu nedavei mano pinigų nuomon, kad aš sugrįžęs būčiau galėjęs pareikalauti jų, žinoma, su palūkanomis? 24 Čia pat stovėjusiems jis pasakė: Atimkite iš jo miną ir duokite tam, kurs turi dešimtį minų. 25 Tiems patėmijus: Valdove, tas juk turi dešimtį minų, jis tarė: 26 Aš sakau jums, kiekvienam turinčiam bus duodama, ir jis apsčiai turės; iš to gi, kurs neturi, bus atimta net ir tai, ką jis turi. 27 Tuos mano neprietelius, kurie nenorėjo, kad aš jiems karaliaučiau, atveskite čia ir užmuškite mano akyse. 28 Tai pasakęs, jis ėjo priešakyje, keliaudamas į Jeruzalę.

IV. Jėzaus kančia ir prisikėlimas.

1. Iškilmingas įėjimas į Jeruzalę.

29 Prisiartinęs prie Betpagės ir Betanijos pas Alyvų kalną, jis siuntė du savo mokytiniu, 30 sakydamas: Eikite į sodzių, esantį ties jumis; įėję į jį, rasite pririštą asilaitį, ant kurio dar nėvienas žmogus nėra jojęs; atriškite jį ir atveskite. 31 Jei kas jus paklaustų: Kam atrišate? taip jam sakykite: Jo reikia Viešpačiui. 32 Išsiųstieji nuėjo ir rado stovintį asilaitį, kaip jis jiems buvo sakęs. 33 Atrišant asilaitį, jo savininkas jiems tarė: Kam atrišate asilaitį? 34 Jie atsakė: Viešpats jo privalo. 35 Jie atvedė jį pas Jėzų, sumetė savo apsiaustus ant asilaičio ir užsodino ant jo Jėzų. 36 Jam jojant, jie tiesė savo rūbus

(29) Prisiartinęs ... Plg. Mat. 21, 1 ir tol. —

ant kelio. 37 Kuomet jis artinosi į Alyvų kalno šlaitą, visas mokytinių būrys pradėjo su džiaugsmu garbinti dideliu balsu Dievą del visų stebuklų, kuriuos jie buvo matę, 38 sakydami: Palaimintas karalius, kurs ateina Viešpaties vardu! Ramybė danguje ir garbė aukštybėje! 39 Kaikurie parisiejai iš minios jam sakė: Mokytojau, sudrausk savo mokytinius. 40 Jis jiems tarė: Sakau jums, jei šitie tylės, akmenys šauks. 41 Prisiartinęs ir matydamas miestą, jis verkė jo ir sakė: 42 Kad gi ir tu ir tai šitoje savo dienoje pažintumei, kas tau neša ramybės, dabar gi tavo akims paslėpta! 43 Nes ateis tau dienų, kad neprieteliai apves tave pylimu, apguls tave, suspaus tave iš visur, 44 parblokš ant žemės tave ir tavo vaikus, kurie yra tavyje, ir nepaliks tavyje akmens ant akmens, nes tu nepažinai savo aplankymo meto.

45 Įėjęs į bažnyčią, jis pradėjo varyti laukan parduodančius joje ir perkančius. 46 Jis jiems sakė: Parašyta: Mano namai maldos namai, jūs gi padarėte iš jų galvažudžių lindynę.

47 Jis mokino kasdien bažnyčioje. Vyriausieji kunigai, Rašto žinovai ir tautos vyresnieji ieškojo jo nužudyti, 48 bet nerado, kaip tai jam padarytų, nes visi žmonės laikėsi jo ir jo klausėsi.

2. Išganytojo ginčai su jo priešais.

20. 1 Vieną dieną jam mokinant žmones bažnyčioje ir skelbiant evangeliją, atsitiko, kad susiėjo vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai su vyresniaisiais 2 ir atsiliepdami į jį tarė: Pasakyk mums, kokia valdžia tai darai? arba kas yra tau tą valdžią davęs? 3 Atsakydamas Jėzus jiems tarė:

(44) Vaikus: gyventojus.

(45) Įėjęs... Plg Mat. 21, 12 ir tol.

20. (1) Vieną dieną... Plg. Mat. 21, 23 ir tol. —

Paklausiu ir aš jus apie vieną dalyką. Atsakykite man: [4] Jono krikštas buvo iš dangaus ar iš žmonių? [5] Bet jie manė patys sau vieni ir kalbėjo: Jei sakysime: iš dangaus, jis paklaus: tai kam gi jam netikėjote? [6] Jeigu gi sakysime: iš žmonių, visa tauta užmuš mus akmenimis, nes jie įsitikinę, kad Jonas esąs pranašas. [7] Taigi, jie atsakė nežiną, iš kur jis esąs. [8] Jėzus jiems tarė: Tai ir aš jums nesakysiu, kokia valdžia tai darau. [9] Po to jis pasakė žmonėms tokį prilyginimą: Vienas žmogus įsiveisė vynuogyną ir atidavė jį nuomon vynininkams, pats gi iškeliavo ilgesniam laikui svetur. [10] Savo metu jis siuntė pas vynininkus tarną, kad jie jam duotų vynuogyno vaisių. Tie primušė jį ir paleido tuščiomis rankomis. [11] Jis vėl siuntė kitą tarną. Ir tą jie primušę išniekino ir paleido tuščią. [12] Jis siuntė dar trečią; jie ir tą sužeidę išmetė. [13] Tuomet vynuogyno savininkas tarė: Ką darysiu? Siųsiu mylimąjį savo sūnų; rasi, jį išvydę, jie drovėsis. [14] Bet vynininkai, pamatę jį, tarėsi tarp savęs sakydami: Tai tėvainis; užmuškime jį, kad tėviškė mums tektų. [15] Taigi, jie išmetė jį iš vynuogyno ir užmušė. Ką gi tat jiems darys vynuogyno viešpats? [16] Jis ateis, nužudys šituos vynininkus ir savo vynuogyną išduos kitiems. Tai išgirdę, jie jam sakė: Saugok Dieve! [17] Jis pažvelgė į juos ir tarė: Ką gi tai reiškia, kas parašyta: Iš to akmens, kurį atmetė statytojai, pasidarė kampinis akmuo? [18] Kiekvienas, kurs puls ant to akmens, suduš, ir ant ko jis puls, tą sutrins. [19] Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai norėjo

(16) Saugok Dieve. Žydų vyresnybė suprato, kad tas prilyginimas taikomas jiems ir kad mylimasis sūnus yra Mesijas. Todel jie ir sako: Saugok Dieve, t. y. niekumet tas Sūnus nebus užmuštas.

dar tą pačią valandą ištiesti prieš jį rankas, bet bijojo žmonių; nes jie suprato, kad jis pasakė tą prilyginimą ant jų.

20 Taigi, jie tėmijo patys ir siuntė tykotojų, kurie, dėdamies esą teisūs, turėjo sugauti jį kalboje, kad galėtų paduoti jį vyresnybei ir valdovo valdžion. 21 Tie paklausė jį sakydami: Mokytojau, mes žinome, kad tu teisingai kalbi ir mokini, nežiūri asmens ir mokini Dievo kelio, kaip reikalauja tiesa. 22 Ar valia mums mokėti mokesčius ciesoriui, ar ne? 23 Matydamas jų vylių, jis jiems tarė: 24 Kam mane gundote? Parodykite man denarą. Kieno jis turi paveikslą ir parašą? Jie jam atsakė: Ciesoriaus. 25 Tuomet jis jiems tarė: Taigi, atiduokite ciesoriui, kas ciesoriaus, ir Dievui, kas Dievo. 26 Negalėdami papeikti jo žodžių žmonių akyvaizdoje ir stebėdamies jo atsakymu, jie nutilo.

27 Priėjo taippat kaikurie sadukiejai, kurie sako neesą prisikėlimo, ir paklausė jį, 28 sakydami: Mokytojau, Mozė mums parašė: Jei kas vedęs ir turėdamas brolį, miršta be vaikų, tai tas brolis turi imti mirusiojo pačią ir pagaminti savo broliui ainijos. 29 Taigi, buvo septyni broliai. Pirmas vedė pačią ir mirė be vaikų. 30 Ją paėmė kitas ir tas mirė be sūnaus. 31 Ją ėmė trečias; taippat ir visi septyni. Jie nepaliko ainijos ir mirė. 32 Paskiausiai mirė ir ta moteriškė. 33 Taigi, prisikėlime kieno iš jų ji bus pati? juk septyni turėjo ją kaipo pačią. 34 Jėzus jiems atsakė: Šio pasaulio vaikai teka ir veda; 35 kurie gi bus laikomi vertais ano pasaulio ir prisikėlimo iš numirusių, tie nei tekės, nei ves. 36 Jie ir mirti

(20) Jie tėmijo... Plg. Mat. 22, 15 ir tol.

(27) Prisiartino... Plg. Mat. 22, 24 ir tol. — (36) Jie ir mirti... Kame niekas nebemiršta, ten nebėra reikalo

daugiau nebegalės, nes jie lygūs angelams; jie Dievo vaikai kaipo prisikėlimo dalininkai. 37 O kad mirusieji kelsis, nurodė pats Mozė pasakojime apie Krūmą, vadindamas Viešpatį Abraomo Dievu, Izaoko Dievu ir Jokūbo Dievu. 38 Dievas juk yra ne mirusiųjų, bet gyvųjų Dievas; nes visi jam gyvi. 39 Tuomet atsiliepdami kaikurie Rašto žinovai jam tarė: Mokytojau, gerai atsakei. 40 Daugiau jie nebedrįso nieko jį klausti.

41 Jis jiems tarė: Kaip sakoma, kad Kristus esąs Dovido sūnus? 42 Juk pats Dovidas sako Psalmių knygoje: Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, 43 kolei padarysiu iš tavo neprietelių tau pakoją? 44 Taigi, Dovidas vadina jį Viešpačiu, tai kaip jis yra jo sūnus?

45 Visiems žmonėms girdint, jis sakė savo mokytiniams: 46 Saugokitės Rašto žinovų, kurie mėgsta vaikščioti ilgais rūbais, mėgsta pasveikinimus prekyvietėje, vyriausias krases sinagogose ir vyriausias vietas pokyliuose, 47 suėda našlių namus ir apsimeta ilgas maldas kalbą. Jie susilauks juo baisesnio pasmerkimo.

21. 1 Pakėlęs akis, jis matė, kaip turtingieji dėjo savo dovanas į iždo skrynią. 2 Pamatė taippat, kaip viena visai neturtinga našlė įmetė du smulkiu pinigėliu, 3 ir tarė: Tikrai, sakau jums, šita neturtinga našlė įmetė daugiau už visus. 4 Nes visi tie dėjo dovanų Dievui iš to, kas jiems atlieka; šita gi iš savo neturto; ji įdėjo visą savo išlaikymą, kokį turėjo.

---

rūpintis žmonių giminės palaikymu per moterystę. — (37) Pasakojime apie...: kuomet apsireiškė Mozei prie krūmo. Vz. Iš. 3, 6.

(41) Kaip sakoma... Plg. Mat. 22, 44 ir tol.

(45) Visiems... Plg. Mork. 12, 38 ir tol.

21. (1) Pakėlęs... Plg. Mork. 12, 41 ir tol.

5 Kaikuriems kalbant apie bažnyčią, kad ji papuošta gražiais akmenimis ir dovanomis, jis tarė: 6 Ateis dienų, kuriose iš to, ką matote, akmuo ant akmens nebus paliktas neišgriautas. 7 Jie paklausė jį sakydami: Mokytojau, kuomet tai bus? ir koks ženklas, kuomet tai pradės įvykti? 8 Jis atsakė: Žiūrėkite, kad nesiduotumėte suklaidinti, nes daug ateis mano vardu ir sakys, kad tai aš, ir kad laikas prisiartino; taigi, jūs neeikite paskui juos. 9 Išgirdę apie karus ir maištus, nenusigąskite, nes reikia, kad tai pirma įvyktų, bet dar ne tuojau galas. 10 Tuomet jis jiems sakė: Sukils tauta prieš tautą ir karalystė prieš karalystę; 11 bus vietomis didelių žemės drebėjimų, maro ir bado, bus baisenybių iš dangaus ir didelių ženklų. 12 Bet pirm viso to jie pakels prieš jus savo rankas ir persekios, paduos jus į sinagogas ir į kalėjimus, vedžios pas karalius ir valdovus del mano vardo; 13 bus gi tai jums proga liudyti. 14 Todel įsidėkite sau į širdis nemąstyti iš anksto, kaip jūs atsakinėsite, 15 nes aš jums duosiu iškalbos ir išminties, kuriai negalės atsistengti ir prieštarauti nėvienas jūsų priešininkas. 16 Jūs būsite išduoti gimdytojų, brolių, giminių ir prietelių, ir kaikuriuos jūsų nužudys. 17 Jūs būsite visų nekenčiami del mano vardo. 18 Bet ir plaukas nuo galvos jums nepražus. 19 Savo kantrumu jūs laimėsite savo sielas. 20 Kuomet matysite Jeruzalę, apsupamą kariuomenės, žinokite, kad jos sunaikinimas arti. 21 Tuomet kas yra Jūdiejoje, tas tebėga į kalnus, kas viduje miesto, tie teišeina, ir kas apylinkėse, teneįeina į jį. 22 Nes šitos yra kerštо dienos, kad įvyktų

(5) Kaikuriems ... Plg. Mat. 24 p. Mork. 13 persk. — (19) Laimėsite: išganysite. — (21) Viduje miesto:

visa, kas parašyta. [23] Deja nėščioms ir žindžiančioms tose dienose! nes bus didelio vargo šalyje ir rūstybės šitai tautai. [24] Jie kris po kalavijo ašmenimis, bus vedami nelaisvėn į visas tautas, ir Jeruzalė bus mindoma pagonių, iki pasibaigs tautų laikai. [25] Bus ženklų saulėje, mėnulyje ir žvaigždėse, žemėje gi didelio išgąsčio tarp tautų dėliai smarkaus jūros ir bangų ūžimo; [26] žmonės džius iš baimės, belaukdami to, kas turi užeiti ant viso pasaulio; nes dangaus galybės bus pajudintos. [27] Tuomet išvys žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didele galybe ir didenybe. [28] Tiems gi dalykams pradėjus įvykti, pažvelgkite aukštyn ir pakelkite savo galvas, nes jūsų atpirkimas artinasi. [29] Jis pasakė jiems prilyginimą: Veizdėkite į fygų medį ir į visus medžius: [30] kuomet jie jau duoda iš savęs vaisių, jūs žinote arti esant vasarą. [31] Taigi, pamatę visa tai įvykstant, taippat jūs žinokite, kad Dievo karalystė arti. [32] Ištikrųjų, sakau jums, nepraeis šita giminė, iki visa tai įvyks. [33] Dangus ir žemė praeis, mano gi žodžiai nepraeis.

[34] Žiūrėkite savęs, kad kartais jūsų širdys nebūtų apsunkintos apsirijimu, girtuoklyste ir šio gyvenimo rūpesniais, kad ta diena neužeitų ant jūsų netikėtai, [35] nes ji užeis kaip žabangai ant visų visos žemės paviršio gyventojų. [36] Taigi, budėkite, visą laiką melsdamies, kad būtumėte rasti verti išvengti visa to, kas turi įvykti, ir stotis žmogaus Sūnaus akyvaizdon.

[37] Taip jis mokino dienomis bažnyčioje, naktimis gi išėjęs pasilikdavo Alyvų kalne. [38] Visi

---

pačioje Jeruzalėje. — (24) Iki pasibaigs...: iki pasaulio pabaigai. — (30) Duoda iš...: kuomet pradeda sprogti ir pasirodo lapai.

(35) Kaip žabangai: nelaukiama.

žmonės anksti rytą ateidavo pas jį į bažnyčią jo klausytis.

3. Žydų sutartis prieš Jėzų. Paskutinė vakarienė.

22. [1] Artinosi Neraugintosios duonos šventė, kuri vadinasi Velykos. [2] Vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai ieškojo, kaip nužudytų Jėzų; bet jie bijojo tautos. [3] Taigi, šetonas įėjo į Jūdą, vieną iš dvylikos, kurs vadinasi Iskarijotas. [4] Jis nuėjo ir kalbėjosi su vyriausiais kunigais ir viršininkais, kaip jis jiems jį išduosiąs. [5] Jie apsidžiaugė ir susiderėjo duoti jam pinigų. [6] Jis apsiėmė ir ieškojo progos išduoti jį be minių. [7] Taip atėjo Neraugintosios duonos diena, kurioje reikėjo pjauti Velykų avinėlis. [8] Tuomet Jėzus siuntė Petrą ir Joną ir tarė: Nuėję pirrengkite mums valgyti Velykų avinėlį. [9] Juodu paklausė: Kame nori, kad pirrengtumėm? [10] Jis jiems atsakė: Štai, judum įeinant į miestą, judu pasitiks vienas žmogus, nešąs ąsotį vandens; sekite jį į namus, į kuriuos įeis, [11] ir sakykite namų šeimininkui: Mokytojas tau sako: Kame yra butas, kuriame galėčiau valgyti Velykų avinėlį draug su savo mokytiniais? [12] Jis parodys jums priruoštą didelį kambarį; tenai pirrengkite. [13] Nuėję jie rado, kaip jis jiems buvo pasakęs, ir pirrengė Velykų avinėlį. [14] Valandai atėjus, jis sėdosi prie stalo ir draug su juo dvylika apaštalų. [15] Tuomet jis jiems tarė: Geiste geidžiau valgyti draug su jumis šitą Velykų avinėlį pirma, nekaip kentėsiu. [16] Nes, sakau jums, nuo šio laiko aš nebevalgysiu jo, kolei bus įvykintas dangaus karalystėje. [17] Paėmęs

---

22. (3) Į Jūdą ... Plg. Mat. 26, 14 ir tol. — (7) Taip atėjo ... Plg. Mat. 26, 17 ir tol. — (28) Ištyrimuose:

taurę, jis dėkojo ir tarė: Imkite ir daliukite tarp savęs. [18] Nes, sakau jums, aš nebegersiu šito vynmedžio vaisiaus, iki neateis Dievo karalystė. [19] Paėmęs duonos, jis dėkojo, laužė, davė jiems ir tarė: Tai yra mano kūnas, kurs už jus duodamas; tai darykite mano atsiminimui. [20] Taippat paėmė ir taurę po vakarienės ir tarė: Ta taurė yra naujoji sandora mano kraujuje, kurs bus už jus išlietas. [21] Tačiau štai mano išdavėjo ranka yra su manim ant stalo. [22] Žmogaus Sūnus, tiesa, eina, taip kaip apie jį nutarta; tačiau deja tam žmogui, per kurį jis bus išduotas. [23] Jie ėmė klausinėti vienas kito, kas iš jų esąs, kurs tai padarysiąs. [24] Kilo tarp jų ir ginčas, kas jų rodosi didžiausis. [25] Bet jis jiems tarė: Pagonių karaliai viešpatauja jiems ir kurie turi valdžios ant jų, vadinasi geradariai. [26] Jūs gi netaip; bet kurs tarp jūsų yra didžiausis, tepasidaro kaip mažiausis, ir kas yra viršininkas, tebūna kaip tarnas. [27] Nes kas didesnis: tas, kurs sėdi prie stalo, ar kurs tarnauja? argi ne kurs sėdi prie stalo? Aš gi esu jūsų tarpe kaip tas, kurs tarnauja. [28] Jūs esate tie, kurie pasilikote su manim mano ištyrimuose; [29] todel aš pavedu jums karalystę, kaip mano Tėvas yra man pavedęs, [30] kad valgytumėte ir gertumėte prie mano stalo mano karalystėje ir sėdėtumėte sostuose, teisdami dvyliką Izraėlio giminių. [31] Viešpats dar kalbėjo: Simonai, Simonai! štai, šetonas reikalavo jūsų, kad persijotų jus, kaip kviečius; [32] bet aš prašiau

persekiojimuose, varguose, sunkiose kelionėse .... — (31) Simonai... Šetonas nori išplėšti tikėjimą iš apaštalų širdies. Visi jie yra pavojuje, bet Jėzus ypač perspėja Petrą. Ar nėra tai aiškus nurodymas, kad Petras, kaipo kitų galva, turi visupirma pažinti pavojų ir ginti ne tik save, bet ir kitus? — (32) Aš prašiau... Jėzus

už tave, kad tu nenustotumei tikėjimo; todel tu kada nors grįžęs stiprink savo brolius. 33 Tas jam atsakė: Viešpatie, aš esu pasiryžęs eiti su tavim į kalėjimą ir mirti. 34 Bet jis tarė: Sakau tau, Petrai: Pirma nekaip gaidys šiandien sugiedos, tu tris kartus išsiginsi pažįstąs mane. Paskui jis jiems kalbėjo: 35 Kuomet aš siunčiau jus be maišelio, be delmono ir autuvo, ar jums ko nors trūko? 36 Jie atsakė: Nieko. Tuomet jis jiems tarė: Bet dabar kas turi maišelį, tepasiima; taippat ir delmoną; o kas neturi, teparduoda savo jupą ir tenusiperka kalaviją. 37 Nes, sakau jums, turi įvykti manyje dar ir tai, kas parašyta: Jis paskaitytas tarp piktadarių. Nes tai, kas mane palieČia, baigiasi. 38 Jie tarė: Viešpatie, štai čia du kalaviju. Jis jiems tarė: Gana.

4. Išganytojo sugavimas, teismas ir pasmerkimas mirti.

39 Išėjęs jis ėjo savo papročiu į Alyvų kalną. Paskui jį ėjo ir mokytiniai. 40 Atėjęs į vietą, jis jiems tarė: Melskitės, kad neįpultumėte į pagundą. 41 Po to atsitraukęs nuo jų, kaip akmenimi mesti,

---

ypatingai meldžiasi už Petrą, nes, jei jo tikėjimas pasiliks tvirtas, kiti, jį sekdami, apgalės pagundą. Šetonas nori išplėšti tikėjimą, bet Petras nenustos tikėjimo, tikėjimas nemirs jo širdyje, nes už jį meldžiasi Kristus, kurio malda negali būti neišklausytą. Todel Petras, išsigindamas Kristaus, tiesa, nusidėjo, bet nenustojo tikėjimo (šv. Leonas). — Grįžęs: Pakilęs iš nusidėjimo, į kurį įpuolė, išsigindamas Kristaus. — Stiprink... Iš visos 31 ir 32 eil. pasirodo, kad Petras gavo Kristaus pažadėjimą, jog jis tikėjimo dalykuose nepaklysiąs ir neapsiriksiąs, ir paliepimą sutvirtinti tikėjime savo brolius. Gavo kaipo apaštalų galva ir vadovas. Todel ir Romos popiežius, kaipo šv. Petro įpėdinis, neklaidingas tikėjimo dalykuose. — (37) Baigiasi. Mano žemiškas gyvenimas baigiasi, ir jo galas bus toks, kaip parašyta.

ir atsiklaupęs, jis meldėsi 42 ir sakė: Tėve, jei nori, atimk šitą taurę šalin nuo manęs. Tačiau tebūna ne mano valia, bet tavo. 43 Tuomet jam pasirodė angelas iš dangaus, kurs jį stiprino. Grumdamos pats savyje, jis karščiau meldėsi. 44 Jo prakaitas pasidarė, kaip lašai kraujo, varvančio žemėn. 45 Atsikėlęs nuo maldos ir atėjęs pas savo mokytinius, jis rado juos bemiegančius iš nuliūdimo 46 ir jiems tarė: Ko miegote? Kelkitės, melskitės, kad neįpultumėte į pagundą.

47 Dar jam tebekalbant, štai, atėjo žmonių minia; jų priešakyje ėjo vienas iš dvylikos, kurs vadinosi Jūdas, ir artinosi prie Jėzaus jo pabučiuoti. 48 Jėzus gi jam tarė: Jūdai, pabučiavimu tu išduodi žmogaus Sūnų? 49 Tie, kurie buvo aplink jį, matydami, kas iš to bus, paklausė jį: Viešpatie, ar ištikti kalaviju? 50 Vienas jų ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. 51 Atsiliepdamas Jėzus tarė: Liaukitės, jau gana, prisilietė jo ausies ir išgydė jį. 52 Tiems gi, kurie buvo atėję prie jo, vyriausiems kunigams, bažnyčios viršininkams ir vyresniesiems Jėzus tarė: Išėjote su kalavijais ir su vėzdais, lyg kad prieš galvažudį. 53 Kuomet buvau kasdien su jumis bažnyčioje, jūs nepakėlėte prieš mane rankų; bet tai yra jūsų valanda ir tamsybės valdžia.

54 Jie nutvėrė jį ir vedė į vyriausiojo kunigo namus. Atstu sekė ir Petras. 55 Susikūrus ugnį viduryje kiemo ir jiems susėdus aplinkui, Petras atsisėdo jų tarpe. 56 Viena tarnaitė, pamačius jį sėdintį prie šviesos ir įsižiūrėjus į jį, tarė: Ir šitas buvo draug su juo. 57 Bet jis išsigynė jo sakydamas: Moteriške, aš jo nepažįstu. 58 Po valandėlės pamatęs jį kitas tarė: Ir tu esi iš jųjų tarpo. Petras gi atsakė: O, žmogau, neesu.

59 Arti vienos valandos praslinkus, dar kitas tvirtino sakydamas: Tikrai ir šitas buvo su juo, nes jis ir galiliejietis. 60 Bet Petras tarė: Žmogau, aš nežinau, ką tu sakai. Ir tuojau, dar jam tebekalbant, gaidys pragydo. 61 Tuomet Viešpats atsigręžęs pažvelgė į Petrą; ir Petras atsiminė Viešpaties žodį, kaip jis buvo pasakęs: Pirma, nekaip gaidys giedos, tu tris kartus išsiginsi manęs. 62 Po to Petras, išėjęs laukan, karčiai verkė.

63 Tie vyrai, kurie laikė Jėzų, tyčiojosi iš jo ir mušė jį. 64 Jie dangstė jį, mušė jį į veidą ir klausė jį, sakydami: Pranašauk, kas tave užgavo. 65 Piktžodžiuodami jie sakė prieš jį ir daug kitų dalykų.

66 Išaušus susiėjo tautos vyresnieji, vyriausieji kunigai, Rašto žinovai, nusivedė jį į savo susirinkimą ir klausė: Jei tu Kristus, tai sakyk mums. 67 Jis jiems tarė: Jei aš jums sakysiu, jūs man netikėsite. 68 Jeigu gi ir paklausiu, neatsakysite man ir nepaleisite. 69 Tačiau nuo šio meto žmogaus Sūnus sėdės Dievo galybės dešinėje. 70 Tuomet visi paklausė: Tai tu esi Dievo Sūnus? Jis atsakė: Jūs patys sakote; nes aš esu. 71 Jie tarė: Kam dar mums reikia liudijimo? juk patys girdėjome iš jo burnos.

5. Jėzus pas Pilotą.

23. 1 Tuomet visa jų daugybė kėlėsi ir nusivedė jį pas Pilotą. 2 Tenai jie ėmė skųsti jį, sakydami: Radome, kad šitas kelia sumišimą mūsų tautoje, draudžia duoti mokesčius ciesoriui ir

(69) Nuo šio meto, t. y. tuojau po mirties. — (70) Jūs patys sakote: taip yra, kaip jūs sakote, nes aš ištikrųjų esu Dievo Sūnus. — (71) Girdėjome: žodžius, del kurių vertas pasmerkimo mirtin.

sakosi esąs Kristus karalius. 3 Pilotas paklausė jį: Ar tu esi žydų karalius? Atsakydamas jis tarė: Tu sakai. 4 Tuomet Pilotas pasakė vyriausiems kunigams ir miniams: Aš nerandu šitame žmoguje jokios kalčios. 5 Bet jie dar smarkiau tvirtino, sakydami: Jis savo mokslu sukelia tautą visoje Jūdiejoje, pradedant nuo Galiliejos iki čionai.

6 Pilotas, išgirdęs apie Galilieją, paklausė, ar tas žmogus galiliejietis. 7 Patyręs gi, kad jis iš po Erodo valdžios, nusiuntė jį pas Erodą, kurs pats tomis dienomis taippat buvo Jeruzalėje. 8 Erodas, pamatęs Jėzų, labai apsidžiaugė; jis jau senai norėjo jį pamatyti, nes daug buvo apie jį girdėjęs ir tikėjosi išvysiąs jį darant kokį nors stebuklą. 9 Jis davė jam daug klausimų, bet Jėzus nieko jam neatsakė. 10 Tuotarpu vyriausieji kunigai ir Rašto žinovai stovėjo ir nuolat jį skundė. 11 Tuomet Erodas su savo kariuomene paniekino jį, pasityčiodamas apvilkdino baltu drabužiu ir nusiuntė atgal pas Pilotą. 12 Tą pačią dieną Erodas ir Pilotas pastojo prieteliais, nes pirm to buvo vienas kitam neprietelis.

13 Pilotas, pasišaukęs vyriausius kunigus, viršininkus ir žmones, 14 jiems tarė: Jūs atvedėte man šitą žmogų, buk jis keliąs maištą tautoje, ir štai, aš klausinėdamas jūsų akyvaizdoje, neradau tame žmoguje nė vienos tų kaltybių, del kurių jį skundžiate. 15 Taippat ir Erodas; nes buvau nusiuntęs jus pas jį; ir štai nieko nepadaryta, kas rodytų jį esant vertą mirties. 16 Taigi, aš jį nuplakdinsiu ir paleisiu. 17 Jis šventėms turėjo paleisti jiems vieną. 18 Bet visa minia ėmė šaukti draug: Šalin šitą, paleisk mums

---

23. (3) Pilotas ... Plg. Mat. 27 persk.

Barabą. 19 Tasai gi del kokio ten mieste padaryto maišto ir už žmogžudystę buvo įmestas į kalėjimą. 20 Pilotas, norėdamas paleisti Jėzų, vėl jiems kalbėjo. 21 Bet jie šaukė priešais, sakydami: Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį! 22 Tuomet jis sakė jiems trečią kartą: Ir ką gi pikta yra jis padaręs? Aš nerandu jame jokios kaltybės, vertos mirties; taigi, nuplakdinsiu jį ir paleisiu. 23 Bet jie nesiliovė reikalavę didžiu šauksmu, kad būtų prikaltas ant kryžiaus, ir jų šauksmas ėjo vis smarkyn. 24 Tuomet Pilotas nutarė padaryti, kaip jie reikalavo. 25 Jis paleido jiems įmestąjį į kalėjimą už žmogžudystę ir maištą, kurio jie reikalavo, Jėzų gi padavė jų valiai.

6. Jėzaus mirtis ant Kalvarijos ir palaidojimas.

26 Vesdami jį, jie sugavo vieną kirenietį, Simoną, pareinantį iš lauko, ir uždėjo ant jo kryžių, kad neštų paskui Jėzų. 27 Jį sekė didelė minia liaudies ir moterų, kurios dejavo ir raudojo jo. 28 Atsigręžęs į jas Jėzus tarė: Jeruzalės dukterys, ne manęs verkite, bet verkite velyk pačios savęs ir savo vaikų. 29 Nes štai ateina dienos, kuriose sakys: Palaimintos nevaisingosios! palaimintos, kurios negimdė, ir krūtys, kurios nežindė! 30 Tuomet jie ims sakyti kalnams: Griūkite ant mūsų, ir kauburiams: Apdengkite mus. 31 Nes jei taip daroma žaliam medžiui, tai kas

---

(29) Nes štai ... Atėjus laikui kerštо del Kristaus išlieto kraujo, visi, matydami baisias Izraėlio vaikų nelaimes, nebevadins, kaip iki tam metui, palaimintomis tų moteriškių, kurios turi vaikų; laimingesnės bus tuokart visai nevaisingos. — (31) Nes jei taip ... Patarlinis išsireiškimas. Žalias medžias šv. Rašte teisiojo paveikslas. Todel visos eil. prasmė toki: Jei aš, teisus ir

atsitiks su sausu? 32 Draug su juo vedė nužudyti dar du piktadariu.

33 Atėję į vietą, kuri vadinasi Kaukolė, jie prikalė tenai ant kryžių jį ir galvažudžiu du, vieną dešinėje, antrą kairėje pusėje. 34 Jėzus sakė: Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą. Pasidalindami jo drabužius, jie metė burtą. 35 Žmonės stovėjo ir žiūrėjo. Vyresnieji draug su kitais tyčiojosi iš jo ir sakė: Kitus išgelbėjo, save teišgelbi, jei jis Kristus, Dievo išrinktasis. 36 Tyčiojosi iš jo ir kareiviai: jie prieidavo, paduodavo jam uksaus 37 ir sakė: Jei tu žydų karalius, gelbėk save. 38 Buvo taippat viršuje jo padėtas parašas graikiškai, lotiniškai ir ebraiškai: ŠITAS YRA ŽYDŲ KARALIUS. 39 Vienas tųdviejų galvažudžių, kurie kabėjo, ėmė jam piktžodžiuoti, sakydamas: Jei tu Kristus, gelbėk pats save ir mus. 40 Bet atsiliepdamas kitas draudė jį ir sakė: Ir Dievo tu nebijai, nors esi taippat pasmerktas! 41 Mudu juk teisingai, nes gauname tai, ko mūsų darbai verti; šitas gi nepadarė nieko pikta. 42 Tuomet jis tarė Jėzui: Viešpatie, atsimink mane, kuomet įeisi į savo karalystę. 43 Jėzus jam atsakė: Ištikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje. 44 Buvo apie šeštą valandą, ir visoje šalyje pasidarė tamsu iki devintai valandai. 45 Saulė aptemo, ir bažnyčios uždanga pusiau perplyšo. 46 Tuomet Jėzus sušuko dideliu balsu, sakydamas: Tėve, į tavo rankas aš atiduodu savo dvasią, ir su tais žodžiais numirė.

47 Šimtininkas, matydamas, kas buvo atsitikę, garbino Dievą ir sakė: Tikrai šitas žmogus buvo teisus. 48 Visa minia tų, kurie draug buvo prie

---

nekaltas, turiu kentėti tokias kančias, kas tat laukia neteisiuosius ir bedievius?

to reginio ir matė, kas darėsi, grįžo, mušdamies sau į krūtinę. 49 Atstu stovėjo visi jo pažįstamieji, taippat moteriškės, kurios buvo atėjusios paskui jį, ir tai matė.

50 Štai, buvo vienas vyras, vardu Juozapas, iš Jūdiejos miesto Arimatiejos, tarybos narys, žmogus geras ir teisus. 51 Jis nebuvo pritaręs jų sumanymui ir darbams, ir pats laukė Dievo karalystės. 52 Tasai atėjo pas Pilotą ir prašė Jėzaus kūno, 53 nuėmęs, įvyniojo į maršką ir paguldė jį iškaltame kape, kuriame dar nieko nebuvo buvę paguldyta. 54 Tai buvo Prisirengimo diena ir turėjo prasidėti subata. 55 Moteriškės, kurios buvo atėjusios su juo iš Galiliejos, palydėjo jį, matė kapą ir kaip jo kūnas buvo paguldytas. 56 Sugrįžusios jos prirengė kvepalų ir tepalų, bet subatoje nieko nedarė, taip kaip buvo įsakymas.

7. Kristaus prisikėlimas ir žengimas į dangų.

24. 1 Pirmą savaitės dieną labai anksti jos atėjo pas kapą, nešdamos su savim prirengtus kvepalus, 2 ir rado akmenį atristą nuo kapo. 3 Įėjusios jos nerado Viešpaties Jėzaus kūno. 4 Kada jos del to buvo labai susirūpinusios, atsitiko, kad štai du vyru žibančiais rūbais atsistojo prie jų. 5 Kadangi jos nusigando ir nuleido žemyn savo veidus, tai juodu joms tarė: Kam ieškote gyvojo tarp mirusių? 6 Jo nėra čia; jis

(49) Atstu stovėjo ... Kareivių sargyba neleido jiems prieiti arčiau.

(54) Prisirengimo ... Vz. Mat. 22, 62. — (56) Bet subatoje ... Užėjus subatai, moteriškės atidėjo savo darbą, iki jai pasibaigsiant, nes to reikalavo žydų įstatymas apie subatos šventimą.

24. (1) Pirmą ... Plg. Mat. 28, 1 ...

atsikėlė. Atsiminkite, kaip jis jums kalbėjo, dar tebebūdamas Galiliejoje, 7 ir sakė: Reikia, kad žmogaus Sūnus būtų išduotas į žmonių nusidėjėlių rankas, būtų prikaltas ant kryžiaus ir trečią dieną prisikeltų. 8 Tuomet jos atsiminė jo žodžius. 9 Sugrįžusios nuo kapo, jos apskelbė visa tai vienuolikai ir visiems kitiems. 10 Tai buvo Marija Magdalena, Joana, Jokūbo motina Marija ir kitos su jomis buvusios, kurios tai papasakojo apaštalams. 11 Tos žinios pasirodė jiems lyg tuščios pasakos, ir jie joms netikėjo. 12 Tačiau Petras atsikėlęs nubėgo pas kapą ir pasilenkęs pamatė tik padėtas marškas; jis parėjo nustebęs dėliai to, kas buvo atsitikę.

13 Štai, du iš jų ėjo tą pačią dieną į miestelį, vadinamą Emaus, į kurį iš Jeruzalės buvo šešios dešimtys varsnų. 14 Juodu kalbėjosi tarp savęs apie visa tai, kas buvo įvykę. 15 Atsitiko, kad jiedviem besišnekant ir tarp savęs besiteiraujant, pats Jėzus prisiartino ir ėjo draug su jais. 16 Jų akys buvo sulaikytos, kad jo nepažintų. 17 Jis jiems tarė: Kokie tai dalykai, apie kuriuos eidami kalbatės tarp savęs ir esate nuliūdę? 18 Atsakydamas vienas, kurs buvo vardu Kleopas, jam sakė: Tu vienas esi svetimas Jeruzalėje, kad nepatyrei, kas joje atsitiko šiomis dienomis? 19 Jis juos paklausė: Kas gi? Juodu atsakė: Jėzui Nazarėnui, kurs buvo pranašas, galingas darbais ir žodžiais Dievo ir visos tautos akyvaizdoje, 20 kaip vyriausieji kunigai ir mūsų vyresnieji išdavė jį, kad būtų pasmerktas nužudyti, ir prikalė jį ant kryžiaus. 21 Mes gi tikėjomės, kad jis atpirksiąs Izraelį. Dabar po viso to šiandien trečia diena, kaip tai įvyko. 22 Tiesa, kaikurios moterys iš mūsiškių, kurios prieš išauštant buvo prie kapo, nustebino mus; 23 neradusios jo kūno,

jos parėjo ir sakė, kad jos net mačiusios pasirodžiusius angelus, kurie sakę jį esant gyvą. 24 Kaikurie mūsiškiai buvo irgi nuėję pas kapą ir rado taip, kaip moterys sakė, jo gi paties nematė. 25 Tuomet jis jiems tarė: O, neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti visam, ką yra kalbėję pranašai! 26 Argi nereikėjo, kad Kristus tai kentėtų ir taip įeitų į savo garbę? 27 Ir pradėjęs nuo Mozės ir visų pranašų, jis aiškino jiems iš viso šventojo Rašto, kas buvo apie jį pasakyta. 28 Taip jie prisiartino prie miestelio, į kurį jiedu ėjo; jis gi apsimetė toliau einąs. 29 Bet juodu privertė jį, sakydami: Pasilik su mudum, nes artinasi vakaras, ir diena jau baigiasi. Taigi, jis įėjo su jais. 30 Atsitiko, kad sėdėdamas su jais prie stalo, jis ėmė duonos, laimino, laužė ir jiems davė. 31 Dabar jų akys atsivėrė, ir jie pažino jį, bet jis pražuvo iš jų akių. 32 Tuomet juodu kalbėjo vienas kitam: Argi mūsų širdis nebuvo užsidegus mumyse, kuomet jis kalbėjo kelyje ir aiškino Raštą? 33 Atsikėlę juodu sugrįžo į Jeruzalę ir rado susirinkusius vienuoliką ir kitus draug su jais buvusius, 34 kurie sakė: Viešpats ištikrųjų atsikėlė ir pasirodė Simonui. 35 Tuomet ir juodu papasakojo, kas buvo atsitikę kelyje, ir kaip juodu pažino jį, kada jis laužė duoną.

36 Jiems taip kalbant, Jėzus atsistojo tarp jų ir jiems tarė: Ramybė jums, tai aš, nebijokite. 37 Nusigandę ir pilni baimės, jie tarėsi matą dvasią. 38 Tuomet jis jiems tarė: Ko esate nusigandę ir kodel tokios mintys kiista jūsų širdyse? 39 Matykite mano rankas ir kojas, jog tai aš pats; čiupinėkite ir žiūrėkite; juk dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip kad matote mane turint. 40 Tai pasakęs, jis parodė jiems rankas ir kojas. 41 Jiems gi dar netikint ir besistebint iš džiaugsmo, jis

tarė: Ar neturite čia ko nors valgyti? 42 Jie padavė jam keptos žuvies dalį ir medaus korį. 43 Paėmęs jis valgė jų akyvaizdoje ir kas liko jiems atidavė. 44 Po to jis jiems tarė: Tie yra mano žodžiai, kuriuos esu jums pasakęs, dar tebebūdamas su jumis: Reikia, kad įvyktų visa, kas parašyta apie mane Mozės įstatyme, Pranašuose ir Psalmėse. 45 Tuomet jis davė jiems išmanymo, kad jie suprastų Raštus, 46 ir jiems tarė: Taip parašyta ir taip turėjo Kristus kentėti ir trečioje dienoje keltis iš numirusių. 47 Reikia skelbti jo vardu atgaila ir nuodėmių atleidimas tarp visų tautų, pradedant nuo Jeruzalės. 48 Jūs gi esate tų dalykų liudytojai. 49 Aš atsiųsiu ant jūsų, kas mano Tėvo pažadėta. Pasilikite mieste, iki jūs būsite apvilkti galybe iš aukštybės.

50 Iš ten jis nusivedė juos Betanijos linkon ir pakėlęs savo rankas palaimino juos. 51 Laimindamas gi jis atsiskyrė nuo jų ir pasikėlė į dangų. 52 Jie pagarbino jį ir su dideliu džiaugsmu sugrįžo į Jeruzalę. 53 Čia jie nuolat lankydavo bažnyčią, garbino ir dėkojo Dievui. Amen.

---

(44) Tebebūdamas su jumis: pirm savo mirties. — (49) Kas ... pažadėta: pažadėtąją šventąją Dvasią.

ŠV. JONO EVANGELIJA.

Įžanga: Įsikūniję̨s Žodis.

1. [1]Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. [2]Jis pradžioje buvo pas Dievą. [3]Visa per jį padaryta, ir be jo nepadaryta nieko iš to, kas padaryta. [4]Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių šviesa. [5]Šviesa šviečia tamsybėje, bet tamsybė jos neapėmė.

[6]Buvo Dievo siųstas žmogus, vardu Jonas. [7]Jis atėjo liudijimui apie tą šviesą liudyti, kad visi per jį tikėtų. [8]Jis nebuvo šviesa, bet turėjo liudyti apie šviesą. [9]Buvo tikroji šviesa, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ateinantį į šį pasaulį. [10]Jis buvo pasaulyje; pasaulis per jį padarytas, bet pasaulis jo nepažino. [11]Jis atėjo pas save,

---

1. (1) Pradžioje: pirma, negu kas nors buvo, pirm pasaulio sutvėrimo, pirm visų amžių. Žodžiu čionai vadinasi Jėzus Kristus, antrasis šventė. Trejybės asmuo. Vadinasi Žodžiu delto, kad nuo amžių paeina iš Dievo Tėvo ir jį apreiškia, taip kaip žodis apreiškia paslėptą mintį. — Pas Dievą: Dievą Tėvą. — (4) Gyvybė, t. y. galia, kuri padaro visokių laipsnių gyvenimą ir jį palaiko. Taigi, Žodis yra visuotinis gyvenimo šaltinis, ypač gi dvasinio malonės gyvenimo. — Ta gyvybė buvo ... Aprašoma Žodžio atsinešimas į žmoniją. Kitoms esybėms Žodis buvo tiktai gyvybė, protu gi ir sąžine apdovanotam žmogui jis yra taippat šviesa, apšviečianti tą jo protą, duodanti jam pamokinimų ir džiaugsmo, paliečianti visą žmogų, kad visos jo dvasios jėgos galėtų sutartinai plėtotis. — (5) Tamsybėje: tarp žmonių paskendusių nusidėjimuose. — Neapėmė: neišmanė jos vertybės, nenorėjo priimti sau suteikiamos šviesos, nesidavė jai savęs apšviesti.

(7) Liudijimui. Jonas Krikštytojas buvo Dievo siųstas, kad parodytų žmonėms tikrąją šviesą, t. y. Jėzų

bet savieji jo nepriėmė. 12 Kas gi jį priėmė, tiems jis davė galios būti Dievo vaikais, būtent tiems, kurie tiki į jo vardą, 13 kurie yra gimę ne iš kraujų, nei iš kūno valios, nei iš vyro valios, bet iš Dievo. 14 Tas žodis įsikūnijo ir gyveno tarp mūsų. Mes matėme jo garbę, garbę kaip vienatinio iš Tėvo gimusio Sūnaus, pilno malonės ir tiesos. 15 Jonas liudijo apie jį ir šaukė, sakydamas: Jis yra tasai, apie kurį aš kalbėjau: Kurs po manęs ateis, buvo pirm manęs, nes jis buvo anksčiau už mane. 16 Iš jo pilnybės mes visi ėmėme malonę po malonės. 17 Nes įstatymas duotas per Mozę, malonė ir tiesa radosi per Jėzų Kristų. 18 Dievo nėvienas niekuomet nėra matęs; viengimusis Sūnus, kurs yra Dievo prieglobstyje, jis suteikė apie jį žinių.

I. Dieviškosios Jėzaus garbės apsireiškimas jo viešame gyvenime.*

1. Jėzus Kristus geros valios žmonių pripažįstamas Dievu.

a) Jono Krikštytojo liudijimas apie Jėzų.

19 Štai Jono liudijimas, kuomet žydai iš Jeruzalės siuntė pas jį kunigų ir lėvitų jo paklausti: Kas tu esi? 20 Jis prisipažino ir nesigynė; jis

---

Kristų. — (13) Kurie yra gimę... Žydai gyrėsi, kad jie vieni, kaipo Abraomo ainiai, esą Dievo vaikai. Tačiau ne kūniška kilmė iš Abraomo daro iš žmonių Dievo vaikus, bet tikėjimas į Jėzų Kristų. Kūnas ir kraujas reiškia šv. Rašte žmogaus prigimtį be Dievo malonės pagalbos. — (16) Iš jo pilnybės... Jėzus yra malonės pilnas (14. e.) ir malonių šaltinis; iš to šaltinio ir mes gauname malonių vieną po kitos. — (17) Nes įstatymas... Per Mozę buvo duotas įstatymas ir nieko daugiau. Jėzus teikia mums malonės ir galios pažinti tiesą, t. y. Dievą.

prisipažino: Aš neesu Kristus. [21] Jie vėl jį klausė: Tai kas gi tu? ar tu Elijas? Jis tarė: Neesu. Ar tu esi pranašas? Jis atsakė: Ne. [22] Tuomet jie jam tarė: Kas tu esi, kad mes galėtumėm duoti atsakymą tiems, kurie yra mus siuntę? ką pats apie save sakai? [23] Jis atsakė: Aš šaukiančio tyruose balsas: Taisykite Viešpaties kelią, kaip yra pasakęs pranašas Izaijas. [24] Atsiųstieji gi buvo iš parisiejų. [25] Jie dar jį klausė ir jam sakė: Tai kam tu krikštiji, jei tu ne Kristus, nei Elijas, nei pranašas? [26] Jonas atsakė jiems tardamas: Aš krikštiju vandenimi; bet tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate. [27] Jis yra tasai, kurs po manęs ateis, kurs pirm manęs buvo; jam aš neesu vertas atrišti jo kurpių dirželio. [28] Tai atsitiko Betanijoje anapus Jordano, kame Jonas krikštijo.

[29] Kitą dieną Jonas pamatė ateinantį pas jį Jėzų ir tarė: Štai Dievo avinėlis, štai, kurs atima pasaulio nuodėmę. [30] Jis yra tasai, apie kurį aš sakiau: Po manęs ateina žmogus, kurs pirm manęs buvo, nes jis buvo anksčiau už mane. [31] Aš jo nepažinau; bet todel atėjau ir krikštijau vandenimi, kad jis apsireikštų Izraėliui. [32] Jonas dar liudijo sakydamas: Aš mačiau kaip karvelį nužengiančią iš dangaus Dvasią, ir ji pasiliko ant jojo. [33] Aš jo nepažinau, bet tas, kurs siuntė mane krikštyti vandenimi, man tarė: Ant ko pamatysi nužengiančią Dvasią ir ant jo pasilie-

(21) Pranašas. Žydai, klausdami Joną, ar jis pranašas, turi mintyje aną didį pranašą, kurs buvo pažadėtas per Mozę (Atk. 18, 15) ir delto jis atsako: Ne. — (23) Aš balsas... Plg. Mato 3, 3; Iz. 40, 3.

(31) Kad jis apsireikštų... Jono uždavinys buvo apskelbti Jėzaus atėjimą, prirengti žmones per atgailą, pagaliau iškilmingai parodyti žmonėms Kristaus asmenį.

kančią, tai tas, kurs krikštys šventąja Dvasia. 34 Aš mačiau ir liudiju, kad jis Dievo Sūnus.

b) Pirmieji Jėzaus mokytiniai ir pirmas jo stebuklas Kanoje.

35 Kitą dieną vėl stovėjo Jonas ir du jo mokytiniu. 36 Pažvelgęs į praeinantį Jėzų, jis tarė: Štai Dievo avinėlis. 37 Kaip tik du mokytiniu išgirdo jo žodžius, jie nuėjo paskui Jėzų. 38 Atsigręžęs Jėzus ir matydamas, kad juodu jį seka, juos paklausė: Ko ieškote? Juodu jam tarė: Rabbi (tai reiškia: Mokytojau), kame gyveni? 39 Jis jiems atsakė: Ateikite ir pasižiūrėkite. Juodu nuėjo ir pamatė, kame jis gyvena, ir pasiliko tą dieną pas jį. Buvo apie dešimtą valandą. 40 Vienas iš dviejų, kurie girdėjo Jono žodžius ir sekė Jėzų, buvo Simono Petro brolis Andriejus. 41 Jis rado visupirma savo brolį Simoną ir jam pasakė: Radome Mesiją (tai reiškia Kristų). 42 Po to jis nusivedė jį pas Jėzų. Įsižiūrėjęs į jį Jėzus tarė: Tu Jonos sūnus Simonas; tu vadinsies Kėfas, tai reiškia Petras (Uola). 43 Sekančią dieną Jėzus norėjo eiti į Galilieją. Jis sutiko Pilypą ir jam tarė: Sek mane. 44 Pilypas buvo iš Andriejaus ir Petro miesto Betsaidos. 45 Pilypas sutiko Natanaėlį ir jam pasakė: Mes radome tą, apie kurį rašė Mozė įstatyme ir pranašai, Juozapo sūnų Jėzų iš Nazarėto. 46 Natanaėlis jam tarė: Ar gali būti kas gera iš Nazarėto? Pilypas jam atsakė: Eik ir pasižiūrėk. 47 Jėzus pamatė atei-

(37) Du mokytiniu. Vienas iš jų buvo Petro brolis Andriejus, kitas gi šios evangelijos autorius Jonas, mylimiausis Jėzaus mokytinis. — (41) Mesiją... Tas žodis reiškia žydų kalboje tą pat, ką ir graikų Kristus, lietuviškai Pateptasis. Plg. Mat. 1, 1. — (42) Petras... Ko tas vardas turėjo pamokinti, pasirodo aiškiai iš žodžių, parašytų Mato 16, 18.

nantį pas jį Natanaėlį ir pasakė apie jį: Štai tikras Izraėlitas, kuriame nėra klastos. 48 Natanaėlis jam tarė: Iš kur mane pažįsti? Atsakydamas Jėzus jam tarė: Pirma nekaip Pilypas pavadino tave, kuomet buvai po fygų medžiu, aš mačiau tave. 49 Natanaėlis jam atsakė: Rabbi (Mokytojau), tu Dievo Sūnus, tu Izraėlio karalius. 50 Atsiliepdamas Jėzus jam tarė: Kadangi aš tau pasakiau: Mačiau tave po fygų medžiu, tu tiki; išvysi dar didesnių už tuos dalykų. 51 Jis jam dar sakė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jūs matysite atvirą dangų ir Dievo angelus užžengiančius ir nužengiančius ant žmogaus Sūnaus.

2. 1 Trečią dieną buvo Galiliejos Kanoje vestuvės. Tenai buvo Jėzaus motina. 2 Buvo taippat pakviestas į vestuves Jėzus su savo mokytiniais. 3 Netekus vyno, Jėzaus motina jam tarė: Jie nebeturi vyno. 4 Jėzus jai atsakė: Kas man darbo su tavim, moteriške? mano valanda dar neatėjo. 5 Jo motina tarė tarnams: Darykite, ką tik jis jums pasakys. 6 Buvo tenai pastatyta

---

2. (4) Kas man ... Yra tai rytų krašto gyventojų išsireiškimas. Jo prasmė pareina nuo aplinkybių, kuriomis sakomas, ir balso, kokiu ištariamas. Marija, matydama, kad netenka vyno, gailestingumo sujudinta, kreipiasi į savo Sūnų. Ji žino, kad jau pradėjo viešąjį savo gyvenimą, nes Jonas Krikštytojas liudijo apie jį, ir pats Jėzus turi jau mokytinių, todel ji tikisi, kad jis dabar neatsisakys ir duos reikalingos pagalbos stebuklu. Jėzus, kaipo Dievas, žinojo, kad jis tų vestuvių metu padarysiąs stebuklą ir apreikšiąs savo garbę mokytiniams. Tai atsimenant, negalima matyti jokio šiurkštumo žodžiuose: Kas man darbo su tavim, moteriške; jie čionai reiškia: nėra ir reikalo man priminti, ką aš turiu padaryti, nes argi dar neatėjo mano valanda? Pavadinimas Marijos moteriške buvo laikomas rytiečių papročiu garbingu pavadinimu. — (6) Indai paprastiems ...: iš kurių žydai prieš valgant semdavosi vandens rankoms ir visiems indams apiplauti.

šeši akmeniniai indai paprastiems žydų apsiplovimams, kurių kiekvienan tilpo du ar trys kibirai. 7 Jėzus jiems pasakė: Pripilkite indus vandens. Jie pripylė juos sklidinus. 8 Tuomet Jėzus jiems tarė: Dabar semkite ir neškite vestuvių užvaizdui. Jie nunešė. 9 Kaip tik vestuvių užvaizdas paragavo iš vandens padaryto vyno, nežinodamas, iš kur jis, nors tarnai, kurie sėmė vandenį, žinojo, pasišaukė jaunikį 10 ir jam tarė: Kiekvienas žmogus pirma stato gero vyno, kuomet gi įgeria, tuomet to, kurs menkesnis; tu gi palaikei gerąjį vyną iki dabar. 11 Tą stebuklų pradžią Jėzus padarė Galiliejos Kanoje; taip jis apreiškė savo garbę, ir jo mokytiniai tikėjo į jį.

12 Po to jis nuėjo į Kaparnaumą su savo motina, savo broliais ir savo mokytiniais, ir jie pasiliko tenai keletą dienų.

c) Jėzus per Velykas Jeruzalėje.

13 Zydų Velykos buvo arti, ir Jėzus nuėjo į Jeruzalę. 14 Jis rado bažnyčioje parduodančių jaučius, avis ir karvelius ir sėdinčių pinigų mainininkų. 15 Pasidaręs tarsi rimbą iš virvelių, jis išvarė visus iš bažnyčios, taippat avis ir jaučius, išbarstė mainininkų pinigus ir parvertė stalus. 16 Pardavinėjusiems gi karvelius jis tarė: Atsiimkite juos iš čia ir nedarykite iš mano Tėvo namų prekybos namų. 17 Jo gi mokytiniai atsiminė, kad yra parašyta: Uolumas del tavo namų griaužia mane. 18 Bet žydai atsiliepė ir jam sakė:

---

(12) Broliais: t. y. artimesniais giminaičiais. Plg. Mat. 12, 46.

(14) Jis rado ... Plg. Mato 21, 12. — (17) Uolumas ... Vz. Ps. 68, 10. — (18) Kokį ... Žydai nedrįsta peikti paties išvarymo, klausia tiktai, kokia valdžia Jėzus tai padaręs. Jie lyg-kad sako: Tas pirkimas ir pardavimas

Kokį ženklą tu gali mums parodyti, kad tai darai? 19 Jėzus atsakė ir jiems tarė: Sugriaukite šitą bažnyčią, ir aš per tris dienas ją pastatysiu. 20 Tuomet žydai sakė: Šita bažnyčia statyta keturias dešimtis šešerius metus, o tu nori per tris dienas ją pastatyti? 21 Bet jis kalbėjo apie savo kūno bažnyčią. 22 Tik paskui, jam atsikėlus iš numirusių, jo mokytiniai atsiminė, kad jis tai buvo sakęs, ir tikėjo Raštui ir Jėzaus pasakytiems žodžiams. 23 Jam esant Jeruzalėje Velykų šventėje, daugelis įtikėjo į jo vardą, nes matė jo daromus stebuklus. 24 Bet pats Jėzus jais neįsitikėjo, nes jis visus pažino; 25 jam nereikėjo, kad kas liudytų apie žmogų, nes jis pats žinojo, kas yra žmoguje.

3. 1 Buvo tenai vienas žmogus iš parisiejų, vardu Nikodemas, žydų vyresnysis. 2 Jis nakčia atėjo pas Jėzų ir jam kalbėjo: Rabbi, mes žinome, kad tu atėjai nuo Dievo, kaipo mokytojas, nes niekas negalėtų daryti tų stebuklų, kuriuos tu darai, jei Dievas nebūtų su juo. 3 Jėzus atsakė ir jam tarė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau tau, jei kas neatgims iš nauja, tas negalės matyti Dievo karalystės. 4 Nikodemas jį paklausė: Kaip gali žmogus gimti senas būdamas? argi jis gali antrą kartą įeiti į savo motinos vidurius, kad vėl at-

---

pasidarė nuo seno laiko mūsų paprotys, ir jį mato mūsų vyresnybė; jei tat tu nori prašalinti tą paprotį, turi turėti didesnę valdžią; tokios gi valdžios turėjimą tu galėtumei mums įrodyti tik ženklu arba stebuklu. — (21) Kūno bažnyčią. Išganytojas vadina savo kūną bažnyčia, nes kaip bažnyčia yra Dievo namai, taip žmogiškame Jėzaus kūne buvo Dievystės pilnybė. — (24) Neįsitikėjo: nepriėmė jų į savo artimesnę draugystę, kaip kad buvo padarę apaštalams, nes žinojo, kad tie ką tik įtikėjusieji labiau trokšta žemiškosios karalystės, kaip dangiškosios ir laukia Mesijo galingo, ne nužeminto.

gimtų? [5] Jėzus atsakė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau tau, jei kas neatgims iš vandens ir šventosios Dvasios, tas negalės įeiti į Dievo karalystę. [6] Kas gimė iš kūno, tai yra kūnas, ir kas gimė iš Dvasios, yra dvasia. [7] Nesistebėk, kad tau pasakiau: reikia jums iš nauja gimti. [8] Vėjas pučia, kur nori; girdi jo ūžimą, bet nežinai, iš kur ateina, ar kur eina; taip yra su kiekvienu, kurs gimė iš Dvasios. [9] Nikodemas atsiliepė ir jį paklausė: Kaip gali tai būti? [10] Atsakydamas Jėzus jam tarė: Tu mokytojas Izraelyje ir tai nežinai? [11] Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau tau, mes kalbame, ką žinome, ir liudijame, ką matėme, bet jūs nepriimate mūsų liudijimo. [12] Jei man kalbant jums apie žemiškus dalykus, jūs netikite, kaip tikėsite, jei jums kalbėsiu apie dangiškuosius? [13] Niekas neužžengė į dangų, kaip tik tas, kurs nužengė iš dangaus: žmogaus Sūnus, kurs yra danguje. [14] Ir kaip Mozė pakėlė aukštyn žaltį tyruose, taip turi būti aukštyn pakeltas žmogaus Sūnus, [15] kad kiekvienas, kurs į jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą. [17] Nes Dievas nesiuntė savo Sūnaus į pasaulį pasaulio teistų, bet kad pasaulis per jį būtų išgelbėtas. [18] Kas tiki į jį, tas neteisiamas; kas gi netiki, tas jau pasmerktas, nes

---

3. (7) Nesistebėk ... Nikodemas, taippat ir visi žydai manė turį teisės gauti dangaus karalystę, nes buvo kilę iš Abraomo. Išganytojas mokino, kad ir jiems reikia atgimti per krikštą iš šv. Dvasios. — (14) Ir kaip Mozė ... Išganytojas pranašauja apie savo mirtį ant kryžiaus. Kaip Sen. Testamente (Skailt. 21 persk.) žalčių įgelti žydai pagydavo, pažvelgę į varinį žaltį, kurį, Dievui paliepus, Mozė buvo pakabinęs aukštai ant medžio, taip Nauj. Testamente tie tik laimės amžinąjį gyvenimą, kurie įtikės į Jėzų, mirusį ant kryžiaus. — (18) Neteisiamas: nepražus, nes gaus amžinąjį gyvenimą. — Pasmerktas. Kiekvienas žmogus gimsta su pirmųjų tėvų nuodėme; jei jis nenori išsiliuosuoti nuo tos nuodėmės per tikėjimą

netiki į vienginiusiojo Dievo Sūnaus vardą. [19] Pasmerkimas gi yra toks: Šviesa atėjo į pasaulį, bet žmonės labiau mėgo tamsybę, kaip šviesą, nes jų darbai buvo pikti. [20] Nes kiekvienas, kurs pikta daro, nekenčia šviesos ir neeina į šviesą, kad jo darbai nebūtų peikiami. [21] Kas daro tiesą, tas eina į šviesą, kad jo darbai pasirodytų, nes jie padaryti Dievuje.

d) Jėzus Jūdiejoje.

[22] Po to Jėzus atėjo su savo mokytiniais į Jūdiejos šalį; tenai jis pasiliko su jais ir krikštijo. [23] Taippat ir Jonas krikštijo Enone prie Salimo, nes tenai buvo daug vandens. Žmonės ateidavo ir krikštydinosi. [24] Nes Jonas dar nebuvo įmestas į kalėjimą. [25] Tarp Jono mokytinių ir žydų kilo ginčas apie apsiplovimą. [26] Jie atėjo pas Joną ir jam sakė: Rabbi, tas, kurs su tavim buvo anapus Jordano, apie kurį tu liudijai, štai dabar krikštija, ir visi eina pas jį. [27] Atsakydamas Jonas tarė: Žmogus negali nieko sau imti, jei jam nebus duota iš dangaus. [28] Jūs patys galite paliudyti apie mane, kad aš esu sakęs: Aš ne Kristus, tik esu siųstas pirm jo. [29] Kas turi sužieduotinę, tas sužieduotinis; sužieduotinio gi prietelis, kurs stovi ir jį girdi, džiaugte džiaugiasi sužieduotinio balsu. Taigi, tokio džiaugsmo aš pilnai prityriau. [30] Reikia, kad jis augtų ir kad aš eičiau mažyn. [31] Kas ateina iš aukštybės, tas stovi aukščiau už visus.

į Jėzų Kristų, yra pasmerktas, t. y. gaus bausmę, paskirtą nusidėjėliams.

(29) Kas turi . . . Sužieduotiniu čia Jonas vadina Kristų; Bažnyčia jo sužieduotinė; pats Jonas sužieduotinio prietelis. Matydamas mokytinius sekančius Kristų, jis nesistebi, tik tuo džiaugiasi. — (31) Žemiškai. Koki žmogaus kilmė, toki jo ir prigimtis ir toks jo žinojimo

32 Ką jis matė ir girdėjo, apie tai jis liudija; tačiau niekas nepriima jo liudijimo. 33 Kas priėmė jo liudijimą, tas patvirtino, kad Dievas tiesakalbis. 34 Nes ką Dievas siuntė, tas skelbia Dievo žodžius, nes Dievas ne saiku suteikia Dvasios. 35 Tėvas myli Sūnų ir visa atidavė į jo rankas, 36 Kas tiki į Sūnų, tas turi amžinąjį gyvenimą; kas gi netiki Sūnui, tas nematys gyvenimo, tik Dievo rūstybė pasilieka ant jojo.

e) Jėzus Samarijoje.

4. 1 Kuomet Jėzus patyrė, kad parisiejai girdėję, jog jis, Jėzus, daugiau igijąs mokytinių ir krikštijąs, kaip Jonas, 2 (nors pats Jėzus nekrikštijo, tik jo mokytiniai), 3 jis paliko Judiejį ir vėl nuėjo į Galilieją. 4 Jam reikėjo eiti per Samariją. 5 Tai jis atėjo į Samarijos miestą, vadinamą Sikaru, arti lauko, kurį Jokūbas buvo davęs savo sūnui Juozapui. 6 Tenai buvo Jokūbo šulinys. Nuvargęs iš kelionės Jėzus atsisėdo, taip kaip buvo, prie šulinio. Buvo apie šeštą valandą. 7 Viena moteriškė samaritonė atėjo semtis vandens. Jėzus jai tarė: Duok man gerti. 8 Nes jo mokytiniai buvo nuėję į miestą nusipirktų valgyti. 9 Ta moteriškė samaritonė jam sakė: Kaip gi tu, būdamas žydas, prašai gerti mane, moteriškę samaritonę? Nes žydai nebendrauja su samaritonais. 10 Atsakydamas Jėzus jai tarė: Jei tu pažintumei

---

ir išminties šaltinis. — (34) Dievas ne saiku... Dievas, duodamas dvasios, ne visiems vienodai duoda; jei vienam davė daug, kitam gali duoti dar daugiau. Savo mylimajam Sūnui jis davė dvasios pilnybę.

4. (6) Apie šeštą... Šešta žydų valanda atatinka mūsų vidūdieniui. — (9) Nebendrauja. Tarp žydų ir samaritonų buvo didelė neprietelystė. Ko vieni prisiliesdavo, tai kiti laikė jau suteptu dalyku; todel negerdavo ir nevalgydavo iš tų pačių indų. — (10) Gyvojo van-

Dievo dovaną ir kas yra tas, kurs tau sako: Duok man gerti, tu tikrai būtumei iš jo prašiusi ir jis duotų tau gyvojo vandens. 11 Moteriškė jam sakė: Viešpatie, tu juk neturi kuo pasisemti, šulinys gilus; tai iš kur tu turi gyvojo vandens? 12 Argi tu didesnis už mūsų tėvą Jokūbą, kurs mums davė tą šulinį, pats iš jo gėrė, taippat jo vaikai ir jo gyvuliai? 13 Atsakydamas Jėzus jai tarė: Kiekvienas, kurs geria šitą vandenį, vėl trokš; kas gi gers vandens, kurį aš jam duosiu, tas nebetrokš per amžius; 14 vanduo, kurį aš jam duosiu, bus jame šaltinis vandens trykštančio į amžinąjį gyvenimą. 15 Moteriškė jam sako: Viešpatie, duok man to vandens, kad nebetrokščiau ir nebevaikščiočiau čia semtis. 16 Jėzus jai tarė: Eik, pavadink savo vyrą ir ateik čionai. 17 Moteriškė atsakė: Aš neturiu vyro. Jėzus jai tarė: Gerai pasakei: aš neturiu vyro. 18 Nes tu turėjai penkis vyrus ir tas, kurį dabar turi, tai ne tavo vyras; čia tu tiesą pasakei. 19 Moteriškė jam tarė: Viešpatie, matau, kad tu pranašas. 20 Mūsų tėvai garbindavo ant šito kalno, jūs gi sakote Jeruzalėje esanti vieta, kur reikią garbinti. 21 Jėzus jai tarė: Moteriške, tikėk manim, ateina valanda, kuomet jūs nei ant šito kalno, nei Jeruzalėje negarbinsite Tėvo. 22 Jūs garbinate, ko nežinote, mes garbiname, ką žinome, nes išganymas ateina iš žydų. 23 Bet ateina valanda ir dabar jau yra,

---

dens. Gyvuoju vandenimi vadina čionai Išganytojas savo dieviškąjį mokslą ir Dievo malonę. Samaritonė supranta apie paprastą vandenį, tekantį upėje ar iš versmės. — (20) Mūsų tėvai ... Žydai ir samaritonai žinojo iš Mozės įstatymo, kad reikia duoti Dievui garbė ir deginti aukos tik vienoje vietoje. Samaritonai sakė, kad ta vieta esanti Garizimo kalnas Samarijoje netoli nuo Sikaro miesto, žydai gi turėjo bažnyčią Jeruzalėje ant Morijos kalnelio. — (23) Ateina valanda ... ganytojas at-

kuomet tikri garbintojai garbins Tėvą dvasioje ir tiesoje; nes ir Tėvas ieško tokių garbintojų. 24 Dievas yra dvasia, ir jo garbintojams reikia garbinti dvasioje ir tiesoje. 25 Moteriškė jam tarė: Aš žinau, kad ateis Mesijas (tai yra Kristus); taigi, atėjęs jis visa mums apskelbs. 26 Jėzus jai tarė: Aš esu, kurs su tavim kalbu. 27 Tuotarpu atėjo jo mokytiniai ir stebėjosi, kad jis kalbasi su moteriške. Tačiau nė vienas nesakė: Ko klausiesi, arba: apie ką su ja kalbi? 28 Moteriškė gi paliko savo asotį, nuėjo į miestą ir sakė žmonėms: 29 Ateikite ir išvyskite žmogų, kurs man pasakė visa, ką tik esu padariusi; ar ne jis Mesijas? 30 Jie išėjo iš miesto ir ėjo pas jį. 31 Tuotarpu mokytiniai prašė jį sakydami: Rabbi, valgyk! 32 Jis jiems atsakė: Aš turiu valgyti maisto, kurio jūs nežinote. 33 Tuomet mokytiniai kalbėjosi tarp savęs: Ar neatnešė jam kas nors valgyti? 34 Jėzus jiems tarė: Mano valgis yra daryti valią to, kurs mane siuntė, kad ištesėčiau jo darbą. 35 Ar jūs nesakote: Yra dar keturi mėnesiai ir ateina pjūtis? Štai, sakau jums: Pakelkite savo akis ir pasižiūrėkite į laukus, kad jie jau pabalę pjūčiai. 36 Pjovėjas gauna užmokesnį ir renka vaisius amžinajam gyvenimui, kad draug džiaugtųsi ir sėjėjas ir pjovėjas. 37 Nes čia pasirodo tikras esąs tas pasakymas: Kas kitas sėja ir kas kitas pjauna. 38 Aš siunčiau jus pjauti tai, del

---

sakydamas mokina, kad ateis laikas, kuomet kiekvienoje pasaulio vietoje bus Dievui duodama tikroji garbė. — (26) Aš esu...: aš esu tas visų laukiamasis Mesijas. — (27) Stebėjosi, kad... Nes žydų Rašto žinovai laikė sau pažeminimu kalbėtis su moteriške. — (35) Pasižiūrėkite į laukus... Laukais Išganytojas čia vadina ateinančius Samarijos gyventojus, kurių širdys jau pasiryžusios priimti tikėjimą, taip kaip baluojančios varpos yra pribrendusios pjūčiai.

ko jūs nevargote; kiti vargo, ir jūs įstojote į jų darbus. 39 Daug iš ano miesto samaritonų įtikėjo į jį del moteriškės žodžių, kuri liudijo: Jis man pasakė visa, ką tik esu padariusi. 40 Atėję pas jį samaritonai prašė jį pasilikti pas juos, ir jis pasiliko tenai dvi dieni. 41 Daug daugiau įtikėjo į jį del jo pamokslo. 42 Moteriškei gi jie sakė: Tikime jau nebe del tavo šnekos; mes patys girdėjome ir žinome, kad šitas tikrai pasaulio Gelbėtojas.

43 Dviem dienom praslinkus, jis išėjo iš ten ir nuėjo į Galilieją. 44 Nes pats Jėzus liudijo, kad pranašas nelaikomas pagarboje savo tėvynėje. 45 Taigi, kuomet jis atėjo į Galilieją, galiliejiečiai jį priėmė, nes jie buvo matę visa, ką jis buvo padaręs per šventes Jeruzalėje, nes ir jie buvo atėję į tas šventes. 46 Tai jis vėl atėjo į Galiliejos Kaną, kame vandenį buvo pavertęs vynu. Buvo tenai vienas karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo Kaparnaume. 47 Tas, išgirdęs, kad Jėzus ateina iš Jūdiejos į Galilieją, nuėjo pas jį ir prašė jį ateiti ir pagydyti jo sūnų, kurs buvo marinamas. 48 Tuomet Jėzus jam tarė: Jei jūs nematote ženklų ir stebuklų, jūs netikite. 49 Valdininkas jam atsakė: Viešpatie, ateik pirma nekaip mano sūnus numirs. 50 Jėzus jam tarė: Eik, tavo sūnus gyvas. Žmogus įtikėjo žodžiams, kuriuos jam pasakė Jėzus, ir išėjo. 51 Jį jau pareinantį pasitiko tarnai ir pranešė jam, sakydami, kad jo sūnus gyvas. 52 Jis tad pasiklausė juos apie valandą, kurioje jam pasidarė geriau. Jie atsakė: Vakar septintoje valandoje liovėsi krėtęs jį drugys. 53 Tuomet tėvas suprato, kad tai buvo ta valanda, kurioje Jėzus jam tarė: Tavo sūnus gyvas, ir įtikėjo jis pats ir visi jo namai. 54 Tai buvo jau antras stebuklas, kurį Jėzus padarė, parėjęs iš Jūdiejos į Galilieją.

2. Kristaus garbės apsireiškimas vis smarkiau užpuldinėjamas parisiejų.

a) Jėzus per Velykas Jeruzalėje.

5. [1] Po to buvo žydų šventė, ir Jėzus nuėjo į Jeruzalę. [2] Jeruzalėje yra prie Avių vartų tvenkinys, ebraiškai vadinamas Betsaida, turįs penkis prieangius. [3] Juose gulėjo didelė daugybė sergančių, aklų, raišų, džiūstančių, kurie laukė vandens pasijudinimo. [4] Nes Viešpaties angelas kartais nužengdavo į tvenkinį, ir vanduo pasijudindavo. Kas tik, vandeniui pasijudinus, pirmas įeidavo į tvenkinį, pasveikdavo, vis tiek, kokia liga jis sirgo. [5] Buvo tenai vienas žmogus, kurs sirgo savo liga tris dešimtis aštuonerius metus. [6] Pamatęs jį gulintį ir patyręs, kad jis serga jau daug laiko, Jėzus jį paklausė: Ar nori būti sveikas? [7] Ligonis jam atsakė: Viešpatie, aš neturiu žmogaus, kurs, vandeniui pasijudinus, įkeltų mane į tvenkinį; kolei gi aš pats nueinu, kitas įžengia pirm manęs. [8] Jėzus jam tarė: Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok. [9] Tas žmogus tuojau pasveiko, pasiėmė savo guolį ir vaikščiojo.

Buvo gi tą dieną subata. [10] Todel žydai sakė pagydytajam: Šiandien subata, tau nevalia neštis savo guolio. [11] Jis jiems atsakė: Tas, kurs mane pagydė, man tarė: Imk savo guolį ir vaikščiok. [12] Jie jį paklausė: Kas yra tas žmogus, kurs tau tarė: Imk savo guolį ir vaikščiok? [13] Bet pagydytasai nežinojo, kas jis, nes Jėzus buvo pasitraukęs nuo susirinkusios toje vietoje minios. [14] Paskui Jėzus sutiko jį bažnyčioje ir jam tarė: Štai tu pasveikai, jau nebenusidėk, kad tau neatsitiktų kas nors piktesnio. [15] Tas žmogus nuėjo ir pasakė žydams, kad tai buvo Jėzus, kurs jį pagydė. [16] Žydai pradėjo persekioti Jėzų, kad jis tai buvo

padaręs subatoje. 17 Jėzus gi jiems atsakė: Mano Tėvas veikia iki šiolei ir aš veikiu. 18 To dėliai žydai dar labiau tykojo jo užmušti, nes jis ne tik nešventė subatos, bet ir sakė savo Tėvą esant Dievą, taip darydamas save lygų Dievui.

Taigi, atsakydamas Jėzus jiems tarė: 19 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, Sūnus negali nieko padaryti iš savęs, kaip tik tai, ką mato darant Tėvą: nes ką tas daro, tai taippat daro ir Sūnus. 20 Nes Tėvas myli Sūnų ir jam parodo visa, ką pats daro; jis jam parodys didesnių už šituos darbų, taip kad jūs turėsite stebėtis. 21 Nes kaip Tėvas prikelia numirusius ir atgaivina, taip ir Sūnus atgaivina, ką nori. 22 Nes Tėvas nieko neteisia, bet visą teismą atidavė Sūnui, 23 kad visi gerbtų Sūnų, kaip gerbia Tėvą. Kas negerbia Sūnaus, tas negerbia Tėvo, kurs yra jį siuntęs. 24 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, kas klauso mano žodžio ir tiki tam, kurs yra mane siuntęs, tas turi amžinąjį gyvenimą ir neeina į teismą, bet iš mirties pereina į gyvenimą. 25 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, ateina valanda ir dabar jau yra, kuomet mirusieji

---

5. (17) Tėvas veikia ... Dievas Tėvas veikia, palaikydamas savo apveizda ir valdydamas savo sutvėrimus. Dievo Sūnus, kaipo Tėvui lygus ir vienos su juomi esmės, taippat nesiliauja veikęs. — (19) Sūnus negali ... Iš šitų žodžių aiškiai pasirodo skirtumas tarp Dievo Sūnaus ir žmonių vaikų. Žmonių vaikai gali daug daryti, ko nedaro jų tėvai, ir ką daro tėvai, tai nedaro vaikai. Kristus yra vienos su savo Tėvu prigimties ir todel turi, kaipo Dievas, tą pačią galią, tą pačią valią ir tą patį veikimą. — (22) Nes Tėvas ... Dievas Tėvas nieko neteisia skyrium nuo Sūnaus, bet teisia per savo Sūnų. Kristus tat, kaipo Dievas ir žmogus, teis ir paskirs užmokesnį visiems, kuriuos atpirko. — (24) Neeina: į amžiną pražuvimą pragare. — (25) Mirusieji: kurie yra dvasiškai mirę, todel pagonys, nusidėjėliai. Tuomet jie išgirs Jėzaus balsą ir, jei jo paklausys, jie galės laimėti

išgirs Dievo Sūnaus balsą, ir kurie išgirs, bus gyvi.
26 Nes kaip Tėvas turi gyvenimą pats savyje,
taip jis davė ir Sūnui turėti gyvenimą pačiam
savyje. 27 Jis davė jam taippat valdžios daryti
teismą, nes jis žmogaus Sūnus. 28 Nesistebėkite
tuo, kad ateina valanda, kurioje visi esantieji
kapuose išgirs Dievo Sūnaus balsą; 29 kurie gera
darė, išeis, kad atsikeltų į gyvenimą, kurie gi
pikta darė, kad keltųsi į teismą. 30 Aš negaliu
nieko daryti pats iš savęs. Kaip girdžiu, taip
teisiu, ir mano teismas teisingas, nes aš neieškau
savo valios, bet valios to, kurs yra mane siuntęs.
31 Jei aš pats liudiju apie save, mano liudijimas
netikras. 32 Yra kitas, kurs liudija apie mane, ir
aš žinau, kad tas liudijimas, kurį apie mane
duoda, tikras. 33 Jūs esate siuntę pas Joną, ir
jis liudijo apie tiesą. 34 Aš neimu liudijimo iš
žmogaus, bet tai sakau, kad jūs būtumėte iš-
gelbėti. 35 Jis buvo degąs ir šviečiąs šiburys, bet
jūs tik trumpą laiką norėjote džiaugtis jo šviesa.
36 Aš turiu liudijimą didesnį už Jono; nes darbai,
kuriuos man davė Tėvas ištesėti, tie patys darbai,
kuriuos aš darau, liudija apie mane, kad mane
yra siuntęs Tėvas. 37 Tėvas, kurs yra mane
siuntęs, jis liudijo apie mane. Jūs niekuomet ne-
girdėjote jo balso ir nematėte jo išvaizdos. 38 Jūs
net nepalaikėte savyje jo žodžio, nes netikite
tam, kurį jis yra siuntęs. 39 Jūs tyrinėjate Raštus,

---

amžinąjį gyvenimą. — (27) Nes jis ... Dievas teikėsi išgelbėti žmones per Kristų-Žmogų; jis nori, kad per Kristų-Žmogų būtų atliktas paskutinis tų žmonių teismas. — (29) Į gyvenimą: amžinąjį. — Į teismą: į amžinąją prapultį. — (34) Iš žmogaus: nors taip švento, kaip buvo Jonas Krikštytojas. — Bet tai sakau ...: kad jūs, tikėdami Jono žodžiams, įtikėtumėte į mane ir taip laimėtumėte išganymą. — (36) Nes darbai: Mesijo darbai, tarp kurių yra ir stebuklų darymas. — (38) Nepalaikėte ...

nes tariatės juose turį amžinąjį gyvenimą; jie tai ir yra, kurie liudija apie mane. 40 Bet jūs nenorite ateiti pas mane, kad turėtumėte gyvenimą. 41 Garbės iš žmonių aš nepriimu; 42 tačiau aš pažįstu jus, kad jūs neturite savyje Dievo meilės. 43 Aš atėjau savo Tėvo vardu, bet jus manęs nepriimate; jei kitas ateis savo vardu, tą jūs priimsite. 44 Kaip galite tikėti jūs, kurie imate garbės vieni iš kitų ir neieškote garbės, kuri yra nuo vieno Dievo? 45 Nemanykite, kad aš jus kaltinsiu pas Tėvą; jūsų kaltintojas yra Mozė, kuriuo jūs tikitės. 46 Nes jei jūs tikėtumėte Mozei, juk tikėtumėte ir man; nes jis rašė apie mane. 47 Bet jei jūs netikite jo raštams, kaip gi jūs tikėsite mano žodžiams?

b) Stebuklingas duonos padauginimas ir ištyrimas mokytinių tikėjimo pažadėjimu gyvosios duonos.

6. 1 Po to Jėzus nuvyko į anapus Galiliejos, tai yra Tiberiados jūros. 2 Jį sekė didelė žmonių daugybė, nes jie matė stebuklus, kuriuos jis darė ant ligonių. 3 Jėzus užėjo ant kalno ir tenai atsisėdo su savo mokytiniais. 4 Buvo arti žydų šventė, Velykos. 5 Jėzus, pakėlęs akis ir pamatęs, kad pas jį ateina didžiausi minia, tarė Pilypui: Iš kur pirksime duonos, kad šitie galėtų pavalgyti? 6 Sakė gi jis tai, mėgindamas jį, nes pats žinojo, ką darysiąs. 7 Pilypas jam atsakė: Duonos už du šimtu denarų jiems nebus gana, kad kiekvienas gautų kokį truputį. 8 Tuomet vienas jo

Žydai turėjo parašytus Dievo žodžius šv. Rašte, bet tie žodžiai negyveno jų širdyse. — (44) Kaip... Kad kas tikėtų, reikia nusižeminimo; kas ieško žmonių garbės, nesirūpina Dievo garbe, tam kelias į tikėjimą uždarytas.

6. (6) Mėgindamas: ištirdamas jo tikėjimą. —

mokytinių, Simono Petro brolis Andriejus, jam pasakė: 9 Cia yra vienas vaikas, kurs turi penkis miežienės duonos kepalus ir dvi žuvi; bet kas iš to tokiai daugybei? 10 Jėzus tačiau tarė: Susodinkite žmones. Toje vietoje buvo daug žolės. Taigi, jie susėdo, viso apie penkis tūkstančius vyrų. 11 Jėzus gi ėmė duoną ir padėkojęs padalino sėdėjusiems; taippat ir žuvų, kiek kas norėjo. 12 Jiems pavalgius, jis tarė savo mokytiniams: Surinkite kas liko trupinių, kad nepražūtų. 13 Taigi, jie surinko ir iš penkiu miežienės duonos kepalų pripylė dvyliką pintinių trupinių, kurie buvo likę pavalgius. 14 Tie žmonės, pamatę, kad Jėzus buvo padaręs stebuklą, sakė: Jis tikrai tas pranašas, kurs turi ateiti į pasaulį. 15 Bet Jėzus, žinodamas, kad jie nori ateiti jo sugautų ir paskelbtų jo karaliumi, vėl pasitraukė pats vienas į kalną. 16 Vakarui atėjus, jo mokytiniai nusileido pas jūrą. 17 Įsėdę laivan, jie plaukė jūra į Kaparnaumą. Buvo jau sutemę, bet Jėzus dar nebuvo pas juos atėjęs. 18 Tuotarpu jūra, dideliam vėjui pučiant, sujudo. 19 Nusiirę apie dvidešimt penkis ar trisdešimtis varsnų, jie pamatė Jėzų einantį jūra ir besiartinantį į laivą. Tuomet jie nusigando. 20 Bet jis jiems tarė: Tai aš, nebijokite. 21 Jie mielu noru paėmė jį į laivą, ir laivas tuojau buvo prie kranto, į kurį jie plaukė.

22 Kitą dieną minia, stovėjusi anapus jūros, patyrė, kad tenai nebuvo kito laivo, kaip tik vienas, ir kad Jėzus nebuvo įsėdęs su savo mokytiniais į laivą, buvo gi nuplaukę vieni mokytiniai. 23 Tuotarpu kiti laivai atplaukė iš Tiberia-

(14) Tas pranašas: pažadėtasis, visų laukiamas Pranašas, Mesijas.

dos prie tos vietos, kurioje jie buvo valgę duonos, Viešpačiui padėkojus. 24 Taigi, minia, matydama, kad tenai nebebuvo nei Jėzaus, nei jo mokytinių, sėdo į laivus, atvyko į Kaparnaumą ir ieškojo Jėzaus. 25 Radę jį kitame jūros krante, jie jį klausė: Rabbi, kuomet čia atvykai? 26 Atsakydamas jiems Jėzus tarė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jūs manęs ieškote, ne kad matėte stebuklų, bet kad valgėte duonos ir buvote pasotinti. 27 Darbuokitės ne del žūnančio valgio, bet del pasiliekančiojo amžinajam gyvenimui, kurio jums duos žmogaus Sūnus; nes jį antspaudu pažymėjo Dievas Tėvas. 28 Tuomet jie jį paklausė: Ką mes turime veikti, kad darytumėm Dievo darbus? 29 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Tai yra Dievo darbas, kad tikėtumėte į tą, kurį jis yra siuntęs. 30 Tuomet jie jam sakė: Kokį gi tu darai ženklą, kad mes matytumėm ir tau tikėtumėm? ką tu darai? 31 Mūsų tėvai valgė tyruose manos, kaip parašyta: Jis davė jiems duonos iš dangaus valgyti. 32 Jėzus jiems atsakė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, ne Mozė davė jums duonos iš dangaus, bet mano Tėvas duoda jums tikrosios

(24) Minia, matydama... Minia, pasilikusi anapus jūros, matė sėdant į laivą tiktai Jėzaus mokytinius. Kadangi kito laivo tenai nebuvo, tai minia spėjo Jėzų nepersiirus per jūrą ir ieškojo jo. Neradus minia pati sėdo į laivus, atvykusius iš Tiberiados. — (27) Darbuokitės...: ieškokite dvasinio peno, kurs negenda, per kurį galima laimėti amžinasis gyvenimas ir kurį duoda Kristus. — Nes jį... Dievas Tėvas pažymėjo savo liudijimu, lyg antspaudu, kad Jėzus, žmogaus Sūnus yra žadėtasis ir laukiamasis Mesijas. Ženklas duotas Jėzui Kristui yra stebuklai, kuriuos jis daro. — (31) Mūsų tėvai... Žydai reikalauja, kad Jėzus padarytų kokį didžiausį stebuklą, kurs juos įtikintų, taip kaip Mozė savo laiku įtikino, save esantį Dievo siųstą pranašą, kuomet, jam meldžiant, Dievas davė iš dangaus manos. —

duonos iš dangaus. 33 Nes Dievo duona ta, kuri nužengia iš dangaus ir duoda gyvybę pasauliui. 34 Tuomet jie jam tarė: Viešpatie, duok mums visuomet tos duonos. 35 Jėzus jiems atsakė: Aš gyvenimo duona; kas ateina pas mane, tas nealks, ir kas tiki į mane, niekuomet netrokš. 36 Bet aš jums sakiau, kad nors jūs ir matėte mane, tačiau netikite. 37 Visa, ką man Tėvas duoda, ateis pas mane, ir ateinančio pas mane aš neišstumsiu. 38 Nes aš nužengiau iš dangaus ne savo valios vykinti, bet valios to, kurs yra mane siuntęs. 39 Ta gi yra mane siuntusio Tėvo valia, kad nieko iš to, ką jis yra man davęs, nepamesčiau, bet kad tai prikelčiau paskutinėje dienoje. 40 Nes ta yra mane siuntusio Tėvo valia, kad kiekvienas, kurs mato Sūnų ir į jį tiki, turėtų amžinąjį gyvenimą, ir kad aš jį prikelčiau paskutinėje dienoje. 41 Tuomet žydai murmėjo prieš jį, kad jis buvo pasakęs: Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau, 42 ir kalbėjo: Argi jis ne Juozapo sūnus Jėzus, kurio mes pažįstame tėvą ir motiną? Kaip gi jis sako: Aš iš dangaus nužengiau? 43 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Nemurmėkite tarp savęs. 44 Niekas negali ateiti pas mane, jei Tėvas, kurs yra mane siuntęs, jo nepatrauks, ir tą aš prikelsiu paskutinėje dienoje. 45 Parašyta pas pranašus: Visi bus Dievo moki-

---

(35) Aš gyvenimo duona ... Kristus čia kalba apie švenčiausiįjį savo Kūno ir Kraujo sakramentą. — (36) Sakiau, kad ... Jūs matėte stebuklus, kuriuos aš darau ir ant kurių turėjote pažinti, kad aš esu žadėtasis Mesijas, ir netikite. — (38) Savo valios: savo žmogiškosios prigimties valios. — (44) Jo nepatrauks: apšviesdamas savo malone protą, pastūmėdamas valią. Žodis patraukti nereiškia čia prievartos, nes tik tuomet Dievo malonė žmogų patraukia, jei jis pats sutinka; jis gali tačiau nesutikti ir nepriimti malonės. — (45) Kurs girdėjo iš

nami. Kiekvienas, kurs girdėjo iš Tėvo ir suprato, ateina pas mane. 46 Tai nereiškia, kad kas nors būtų matęs Tėvą; nes tik kurs iš Dievo yra, tas matė Tėvą. 47 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, kas tiki į mane, tas turi amžinąjį gyvenimą. 48 Aš gyvenimo duona. 49 Jūsų tėvai valgė tyruose manos ir mirė. 50 Šita yra duona nužengianti iš dangaus, kad, kas jos valgys, nemirtų. 51 Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau. 52 Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius; duona gi, kurios aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gyvenimą. 53 Tuomet žydai ginčijosi tarp savęs, sakydami: Kaip jis gali mums duoti valgyti savo kūną? 54 Jėzus gi jiems tarė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvenimo. 55 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš prikelsiu jį paskutinėje dienoje. 56 Nes mano kūnas tikrai yra valgis, ir mano kraujas tikrai yra gėrimas. 57 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir aš jame. 58 Kaip mane siuntė gyvasis Tėvas ir aš esu gyvas per Tėvą,

---

Tėvo, duodančio savo malonės, ir suprato, sutikdamas su ta malone ir ją priimdamas. — (46) Tai nereiškia ... Taip Išganytojas įspėja, kad kas nesuprastų girdėjimo iš Tėvo kūniškai, nes niekas nemato ir negirdi Tėvo, tiktai jo Sūnus, Jėzus Kristus. — (52) Už pasaulio ... Kūnas turi būti išduotas už žmonijos gyvenimą. — (54) Neturėsite ...: neišliksite Dievo malonėje. — (54) Jei nevalgysite ...: Kaip aš gyvenu, nes mane pagimdė gyvenąs savyje Tėvas, taip ir tas, kurs mane valgo, gyvens, nes aš gyvenu; gyvens per mane, gyvens gyvenimu, kurį aš suteiksiu. — (58) Kaip mane ... Jėzus grįžta prie to, nuo ko prasidėjo kalba. Žydai reikalavo iš jo ženklo ir priminė maną, kuri buvo didelis ženklas, įrodąs Mozės pasiuntinybę. Išganytojas dabar sako, kad jis ištikrųjų duodąs duonos nužengiančios iš

taip ir tas, kurs mane valgo, bus gyvas per mane. 59 Tai yra duona, kuri nužengė iš dangaus. Su ja bus ne kaip su mana, kurios jūsų tėvai valgė ir mirė. Kas šitą duoną valgo, bus gyvas per amžius. 60 Tai jis pasakė, mokindamas Kapernaumo sinagogoje.

61 Daugelis jo mokytinių, tai išgirdę, sakė: Šitie žodžiai kieti, ir kas gali jų klausyti? 62 Jėzus, žinodamas pats savyje, kad jo mokytiniai del to murmėjo, jiems tarė: Tai jus piktina? 63 O jei jūs matysite žmogaus Sūnų, užžengiantį tenai, kame jis pirma buvo? 64 Dvasia yra, kuri gaivina, kūnas nieko nepadeda. Žodžiai, kuriuos aš jums kalbėjau, yra dvasia ir gyvybė. 65 Bet tarp jūsų yra tokių, kurie netiki. Nes Jėzus žinojo nuo pat pradžios, kurie netikėjo ir kas jį išduosiąs. 66 Jis dar sakė: Todel aš jums sakiau: Niekas negali ateiti pas mane, jei jam nebus mano Tėvo duota. 67 Nuo to meto daug jo mokytinių pasitraukė šalin ir jau nebėvaikščiojo su juo. 68 Tai Jėzus tarė dvylikai: Ar ir jūs norite pasišalinti? 69 Jam atsakė Simonas Petras: Viešpatie, pas ką mes eisime? Tu turi amžinojo gyvenimo žodžius. 70 Mes įtikėjome ir žinome, kad tu Kristus, Dievo Sūnus. 71 Jėzus jiems atsakė:

---

dangaus; ji tiek garbingesnė už maną, kiek dvasios gyvenimas perviršija kūniškąjį, kiek amžinasis gyvenimas perviršija mirtį.

(63) O jei ... Tam klausimui trūksta antrosios dalies: Ar ir tuomet netikėsite? — (64) Dvasia yra ... Išganytojas paaiškina, kaip reikia suprasti aukščiau (55 e.) paminėtus žodžius: Kas valgo mano kūną ... Jis sako, kad kiekviename žmoguje yra tas dalykas, kuriuo žmogus gyvena ir veikia, kad kūnas be dvasios nieko negali padaryti. Todel ir Kristaus kūnas duodąs gyvenimą nėra tai kūnas be dvasios, bet kūnas su siela, gyvas, — kūnas sujungtas su Žodžiu.

Ar ne aš jus, dvyliką, išsirinkau? Tačiau ir iš
jūsų vienas yra velnias. 72 Kalbėjo gi jis apie
Simono sūnų Jūdą Iskarijotą; nes tas, būdamas
vienas iš dvylikos, turėjo jį išduoti.

c) Jėzus Jeruzalėje per Padangčių šventę.

7. 1 Po to Jėzus vaikščiojo Galiliejoje; jis ne-
norėjo pasilikti Jūdiejoje, nes žydai ieškojo jo
užmušti. 2 Buvo arti žydų Padangčių šventė.
3 Tuomet jo broliai jam sakė: Eik iš čia ir ke-
liauk į Jūdiejį, kad ir tavo mokytiniai matytų
tavo darbus, kuriuos darai. 4 Nes niekas nedaro
nieko slapčia, jei pats nori būti žinomas. Jei tu
tai darai, tai duokis pažinti save pasauliui. 5 Nes
net jo broliai netikėjo į jį. 6 Jėzus *jiems* atsakė:
Mano laikas dar neatėjo, jums gi laikas visuomet
patogus. 7 Pasaulis negali laikyti jūsų neapy-
kantoje, manęs gi jis nekenčia, nes aš apie jį
liudiju, kad jo darbai pikti. 8 Jūs eikite į tą
šventę; aš gi į tą šventę neeisiu, nes mano laikas
dar nepilnas. 9 Tai pasakęs, jis pasiliko Galilie-
joje. 10 Jo *broliams* išėjus, *ir jis nuėjo* į šventę,
ne viešai, bet lyg slapčia. 11 Šventės dienoje žydai
ieškojo jo ir klausinėjo: Kame jis? 12 Minioje
buvo apie jį daug šnekų. Vieni tvirtino: Jis

7. (2) Padangčių šventė. Ji ir dabar žydų šven-
čiama rudenį atsiminti ilgiems metams, pergyventiems
Arabijos tyruose, jiems išėjus iš Aigipto. Toms šventėms
žydai *pasidaro sau prie triobų padangčių*, apdengia jas
šakomis ir gyvena jose per aštuonias dienas. — (3) Bro-
liai: artimiausieji giminaičiai. — (6) Mano laikas...
Jėzus nežada eiti Jeruzalėn į tas šventes taip, kaip norėjo
jo giminės, t. y. iškilmingai, nes jo laikas dar nebuvo
atėjęs. Tas laikas turėjo, neilgai trukus, ateiti ir tuomet
Išganytojas ėjo į šventąjį miestą su iškilme, apstotas
minios, kuri linksmai šaukė Osanna Dovido sūnui. Dabar
Jėzus norėjo eiti vienas, lyg slapčia, todel ir neėjo su
savo giminaičiais.

geras; kiti gi sakė: Ne, jis suvedžioja žmones. 13 Tačiau niekas nekalbėjo apie jį atvirai, nes bijojo žydų.

14 Jau švenčių pusėje Jėzus atėjo į bažnyčią ir mokino. 15 Žydai stebėjosi ir sakė: Kaip jis gali žinoti Raštą, kad jis nesimokino? 16 Jiems atsakydamas Jėzus tarė: Mano mokslas ne mano, bet to, kurs yra mane siuntęs. 17 Jei kas norės vykinti jo valią, tas pažins, ar tas mokslas iš Dievo, arba ar aš pats iš savęs kalbu. 18 Kas pats iš savęs kalba, tas ieško savos garbės; kas gi ieško garbės to, kurs yra jį siuntęs, tas tiesakalbis, ir jame nėra neteisybės. 19 Argi ne Mozė davė jums įstatymą? tačiau nėvienas iš jūsų nesilaiko įstatymo. 20 Kodel jūs ieškote manęs užmušti? Minia atsakydama tarė: Tu velnio apsėstas, kas tavęs ieško užmušti? 21 Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Aš padariau vieną darbą, ir jūs visi stebitės. 22 Juk Mozė davė jums apipjaustymą (ne kad jis būtų iš Mozės, bet iš tėvų), ir jūs apipjaustote žmogų subatoje. 23 Jei žmogui daromas apipjaustymas subatoje, kad neperžengus Mozės įstatymo, tai kam jūs pykstate ant manęs, kad aš visą žmogų pagydžiau subatoje? 24 Neteiskite, kaip akims rodosi, bet darykite teisingą teismą.

25 Kaikurie jeruzaliečiai sakė: Argi tai ne tas,

(20) Tu velnio ...: piktoji dvasia pakišo tau tą mintį, buk kas nors norįs tave užmušti. — (21) Vieną darbą: stebuklą. Vz. auk. 5, 8—10. — (22) Mozė davė ... Žydai piktinosi, kad Jėzus pagydė žmogų subatoje, nežiūrėdamas šventos dienos; jie gi patys, vykindami įsakymą apie kūdikių apipjaustymą aštuntoje dienoje, Mozės duotą, bet jau ir seniau žinomą, taippat nesilaiko subatos, nes apipjausto subatoje. — (24) Kaip akims rodosi: paviršutiniai, bet gerai dalyką ištyrę ir apsvarstę.

kurio ieško užmušti? [26] Štai jis viešai kalba, ir niekas jam nieko nesako. Argi jau vyresnieji tikrai pažino, kad jis Kristus? [27] Bet apie šitą mes žinome, iš kur jis; atėjus gi Kristui, niekas nežinos, iš kur jis. [28] Taigi, Jėzus, mokindamas bažnyčioje, garsiai šaukė: Ir mane jūs pažįstate ir žinote, iš kur aš. Tačiau aš neatėjau pats savaime, bet tikėtinas yra tas, kurs mane siuntė, kurio jūs nepažįstate. [29] Aš jį pažįstu, nes nuo jo esu, ir jis yra mane siuntęs. [30] Taigi, jie ieškojo sugauti jį, bet niekas neištiesė prieš jį rankos, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi.

[31] Daugelis iš minios įtikėjo į jį ir sakė: Kada Kristus ateis, ar jis darys daugiau stebuklų, kaip kad šitas daro? [32] Tokias minios šnekas apie jį išgirdo parisiejai. Todel vyriausieji kunigai ir parisiejai siuntė tarnų jo sugauti. [33] Bet Jėzus jiems sakė: Dar trumpą laiką aš esu su jumis; paskui eisiu pas tą, kurs yra mane siuntęs. [34] Jūs ieškosite manęs ir nerasite, nes, kame aš esu, jūs negalite prieiti. [35] Tuomet žydai kalbėjosi tarp savęs: Kur jis žada eiti, kad mes jo nerasime? Argi jis eis pas išsiskirsčiusius tarp pagonių ir mokins pagonis? [36] Ką reiškia tie žodžiai, kuriuos jis pasakė: Jūs ieškosite manęs ir nerasite, ir: Kur aš esu, ten jūs negalite prieiti?

[37] Paskutinėje, didžiojoje švenčių dienoje Jėzus stovėjo ir šaukė, sakydamas: Jei kas trokšta,

---

(28) Mane jūs ... Atskyrus gimimą iš Mergaitės, žydai žinojo visa apie Jėzų, kaipo apie žmogų. Tačiau negana buvo tyrinėti jo kilmę, kaipo žmogaus, nes tikrai buvo tasai, kurs jį siuntė, Dievas Tėvas; tai žydai nežinojo.

(33) Dar trumpą ... Iki kančiai ir mirčiai buvo likę tik šeši mėnesiai. — (34) Negalite prieiti: į dangaus garbę, nes esate apsunkinti nuodėmėmis.

teateinie pas mane ir tegul geria. [38] Kas tiki į mane, kaip sako Raštas, iš to vidaus tekės gyvojo vandens upės. [39] Sakė gi jis tai apie Dvasią, kurią turėjo gauti tikintieji į jį; nes Dvasia dar nebuvo duota, kadangi Jėzus dar nebuvo pagarbintas. [40] Išgirdę tuos jo žodžius, kaikurie iš tos minios sakė: Šitas tikrai pranašas. [41] Kiti sakė: Jis Kristus. Bet kaikurie kalbėjo: Nejaugi Kristus ateitų iš Galiliejos? [42] Argi Raštas nesako, kad Kristus ateis iš Dovido ainijos ir iš Betliejaus miestelio, iš kur buvo Dovidas? [43] Taip radosi minioje del jo nesutarimo. [44] Kaikurie iš jų norėjo jį sugauti, bet nėvienas nepakėlė prieš jį rankos.

[45] Tarnai sugrįžo pas vyriausius kunigus ir parisiejus. Tie juos paklausė: Kodel jo neatvedėte? [46] Tarnai atsakė: Niekuomet žmogus nėra taip kalbėjęs, kaip tas žmogus. [47] Tuomet parisiejai jiems tarė: Ar ir jūs davėtės apgauti? [48] Argi kas nors iš vyresniųjų ar iš parisiejų įtikėjo į jį? [49] Bet prakeikta ta minia, kuri nežino įstatymo! [50] Vienas iš jųjų tarpo Nikodemas, — tas pats, kurs buvo atėjęs pas jį nakčia, — atsiliepė: [51] Argi mūsų įstatymas pasmerkia žmogų, jo pirma neišklausinėjęs ir nežinant, ką jis yra daręs? [52] Atsakydami jie jam tarė: Gal ir tu galiliejietis? Tyrinėk Raštus ir

---

(38) Kas tiki ... Kas tiki į Jėzų, gauna didžiausių šv. Dvasios malonių, taip kad netik jo širdies troškimai esti patenkinti, bet ir jo artimai jaučia tų malonių vaisius, gerus darbus. Upės arba srovės reiškia didį apstumą.

(49) Bet prakeikta ... Žydų vyresnybė pyksta ant minios, kaltina ją, kad ji nežinanti įstatymo, ir keikia, kam ji įtikėjusi į netikrą pranašą. Bet tas prakeikimas grįžta ant jų pačių, nes jie nenorėjo įtikėti į tikrąjį pranašą.

veizdėk, kad joks pranašas nekyla iš Galiliejos. 53 Po to kiekvienas nuėjo namon.

8. 1 Jėzus išėjo į Alyvų kalną; 2 auštant gi jis vėl atėjo į bažnyčią, ir visi žmonės susirinko prie jo; jis atsisėdo ir juos mokino. 3 Tuotarpu Rašto žinovai ir parisiejai atvedė pas jį moteriškę, sugautą svetimoteriaujant. Jie pastatė ją į vidurį 4 ir jam tarė: Mokytojau, šita moteriškė ką tik sugauta svetimoteriaujant. 5 Įstatyme Mozė liepė mums tokią užmušti akmenimis. Tu gi ką pasakysi? 6 Jie tai sakė, gundydami jį, kad galėtų jį apkaltinti. Bet Jėzus žemyn pasilenkęs rašė pirštu ant žemės. 7 Kadangi jie nesiliovė jį klausę, jis atsitiesė ir jiems tarė: Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį. 8 Ir vėl pasilenkęs jis rašė ant žemės. 9 Tai išgirdę, jie vienas po kito ėjo šalin, pradedant nuo vyresniųjų. Pasiliko vienas Jėzus ir moteriškė, stovėjusi viduryje. 10 Vėl atsitiesęs Jėzus jai tarė: Moteriške, kame tie, kurie tave kaltino? niekas tavęs nepasmerkė? 11 Ji atsakė: Niekas, Viešpatie. Tuomet Jėzus jai tarė: Nė aš tavęs nepasmerksiu; eik ir daugiau nebenusidėk.

12 Jėzus vėl jiems kalbėjo, sakydamas: Aš pasaulio šviesa. Kas mane seka, nevaikščioja tamsybėje; jis turės gyvenimo šviesos. 13 Bet

---

8. (6) Gundydami. Parisiejai laukė, kad Jėzus, gailestingas nusidėjėliams, neskirs prasikaltusiai moteriškei baisios bausmės ir taip pasakys ką nors prieš įstatymą. — Rašė pirštu . . .: taip duodamas suprasti, kad jis nenori jiems atsakinėti; juk jie turėjo tam tikrų teisėjų, kurie galėjo nubausti paleistuvę. — (11) Nė aš . . . Išganytojas nepagiria čia nuodėmės; begalinis jo gailestingumas atleidžia kalčią, tačiau reikalauja pasitaisymo.

(12) Tamsybėje: paklydimų ir nuodėmių tamsybėje. Toks turės kelią rodančios ir vedančios į amžinąjį gyvenimą šviesos. — (13) Netikras: neturi vertės. — (14) Nes

parisiejai jam tarė: Tu liudiji pats apie save; tavo liudijimas netikras. 14 Jėzus atsakė ir jiems tarė: Jei aš ir pats apie save liudyčiau, mano liudijimas tikras; nes aš žinau, iš kur atėjau ir kur einu; jūs gi nežinote, iš kur ateinu ir kur einu. 15 Jūs teisiate, žiūrėdami kūno, aš nieko neteisiu; 16 bet, jei aš teisiu, mano teismas tikras, nes aš ne vienas; su manim yra, kurs mane siuntė, Tėvas. 17 Ir jūsų įstatyme parašyta, kad dviejų žmonių liudijimas tikras. 18 Aš esu, kurs pats apie save liudiju, ir liudija apie mane Tėvas, kurs yra mane siuntęs. 19 Tuomet jie jį paklausė: Kame tavo Tėvas? Jėzus atsakė: Jūs nepažįstate nei manęs, nei mano Tėvo; jei pažintumėte mane, pažintumėte juk ir mano Tėvą. 20 Tuos žodžius Jėzus pasakė prie iždyno, mokindamas bažnyčioje; ir niekas jo nesuėmė, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi.

21 Tai Jėzus vėl jiems kalbėjo: Aš einu sau, jūs gi ieškosite manęs ir mirsite savo nuodėmėje. Kur aš einu, jūs negalite prieiti. 22 Tuomet žydai tarė: Juk jis neužmuš pats savęs, nes pasakė: Kur aš einu, jūs negalite prieiti? 23 Jis jiems atsakė: Jūs esate iš žemybės, aš esu iš aukštybės. Jūs esate iš šio pasaulio, aš neesu iš šio pasaulio. 24 Todel aš jums pasakiau, kad jūs

---

aš žinau...: žinau, kad atėjau dangiškojo savo Tėvo siųstas ir kad sugrįšiu pas jį, todel, kaipo lygus Dievui Tėvui, galiu liudyti pats apie save. — Nežinote: iš savo kalčios, nes nenorite man tikėti. — (15) Žiūrėdami kūno: taip kaip iš viršaus akims rodosi. — (19) Nepažįstate... Žydai nepažįsta Jėzaus, kaipo Dievo, nes nenori tikėti į jį. Nepažindami Dievo Sūnaus, jie negali pažinti ir Tėvo, nes per Kristų ir Kristuje Dievas Tėvas aiškiau apsireiškė, veikdamas ir kalbėdamas per jį.

(21) Savo nuodėmėje: netikėdami į mane. — (24) Kad tai aš esu: kad aš esu Mesijas, Dievo Sūnus.

mirsite savo nuodėmėse, nes, jei netikėsite, kad tai aš esu, jūs mirsite savo nuodėmėje. 25 Tuomet jie jį paklausė: Kas gi tu esi? Jėzus jiems tarė: Kam čia aš jums ir bekalbu? 26 Daug aš turėčiau apie jus sakyti ir teisti. Bet tas, kurs yra mane siuntęs, tiesakalbis; ir aš kalbu pasauliui tai, ką esu iš jo girdėjęs. 27 Jie nesuprato, kad jis jiems kalbėjo apie savo Tėvą, Dievą. 28 Tai Jėzus jiems tarė: Kuomet jūs aukštyn pakelsite žmogaus Sūnų, tuomet pažinsite, kad tai aš esu ir kad pats iš savęs aš nieko nedarau, bet taip kalbu, kaip pamokino mane Tėvas. 29 Kursai mane siuntė, yra su manim; jis nepaliko manęs vieno, nes aš visuomet tai darau, kas jam patinka.

30 Tai jam kalbant, daugelis įtikėjo į jį. 31 Taigi, tiems žydams, kurie į jį įtikėjo, Jėzus sakė: Jei pasiliksite mano moksle, jūs būsite tikri mano mokytiniai, 32 pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus. 33 Jie atsakė: Mes Abraomo ainiai ir niekumet nebuvome nėkieno vergai. Kaip gi tu sakai: Būsite laisvi? 34 Jėzus jiems atsakė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, kiekvienas, kurs nusideda, yra nuodėmės vergas. 35 Vergas ne amžinai pasilieka namuose; sūnus pasilieka amžinai. 36 Jei tat sūnus padarys jus laisvus, jūs būsite tikrai laisvi. 37 Aš žinau, kad jūs Abraomo vaikai, bet jūs ieškote mane užmušti, nes mano mokslas netarpsta jumyse. 38 Aš

— (28) Kuomet...: kuomet prikalsite mane ant kryžiaus, iš stebuklų, kurie tuomet įvyks, pažinsite mane esant Mesiją.

(32) Laisvus: nuo paklydimų ir nuodėmių. — (35) Neamžinai. Vergas ir tarnas priimamas į namus laikinai, ir visuomet gali būti atstatytas. Sūnus pasilieka namuose, nes jam priklauso visi namai, kaipo jo tėviškė. — (38) Ką matėte pas savo tėvą: kurs nėra mano Tėvas. Išgany-

kalbu, ką mačiau pas mano Tėvą, ir jūs darote, ką matėte pas savo tėvą. [39] Jie atsiliepė ir jam tarė: Mūsų tėvas Abraomas. Jėzus jiems atsakė: Jei jūs Abraomo vaikai, darykite Abraomo darbus. [40] Dabar jūs ieškote užmušti mane, žmogų, kurs jums kalbėjau tiesą, kurią girdėjau iš Dievo; taip Abraomas nedarė. [41] Jūs darote savojo tėvo darbus. Tuomet jie jam tarė: Mes neesame gimę iš paleistuvystės: turime vieną tėvą, Dievą. [42] Jėzus jiems atsakė: Jei Dievas būtų jūsų Tėvas, jūs juk mylėtumėte mane, nes aš nuo Dievo išėjau ir atėjau. Aš ne pats savaime atėjau; jis mane siuntė. [43] Kodel nesuprantate mano šnekos? Nes jūs negalite klausyti mano žodžių. [44] Jūsų tėvas velnias, ir jūs norite daryti savo tėvo geismus. Jis buvo galvažudis nuo pat pradžios ir nepasiliko tiesoje, nes nėra jame tiesos. Kalbėdamas melą, jis kalba iš to, kas jojo, nes jis melagis ir melo tėvas. [45] Man gi, kadangi aš sakau tiesą, jūs netikite. [46] Kas iš jūsų gali parodyti manyje nuodėmę? Kuomet aš sakau jums tiesą, kodel jūs manim netikite? [47] Kas yra iš Dievo, tas klauso Dievo žodžių. Jūs todel neklausote, kad neesate iš Dievo. [48] Žydai atsakė ir jam tarė: Argi ne teisingai mes sakome, kad tu samaritonas ir velnio apsėstas? [49] Jėzus atsakė: Aš neesu velnio apsėstas, aš gerbiu savo Tėvą, jūs

---

tojas sako, kad žydai ne Dievo mokslo klauso, bet piktosios dvasios. — (39) Abraomas: kurs buvo šventas ir kurio darbai buvo geri. — (41) Paleistuvystės. Paleistuvyste ir svetimoteryste čionai ir daugelyje vietų kitur vadinasi stabmeldystė. Žydai ginasi, būk jie atsitolinę nuo Dievo ir būk jų įpročiuose ir gyvenime apsireiškusi stabmeldystė. — (43) Jūs negalite ...: del didžio linkimo į pikta. — (44) Jis buvo...: nes melu ir apgavimu atvedė pirmuosius tėvus į nuodėmę ir buvo priežastis kūno ir dvasios mirties tarp žmonių. — Iš to kas jojo: kas pasidarė

gi darote man negarbę. 50 Aš neieškau savo garbės; yra kas jos ieško ir teisia. 51 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jei kas laikys mano žodžius, tas nematys mirties per amžius. 52 Tuomet žydai tarė: Dabar mes žinome, kad tu velnio apsėstas. Mirė Abraomas ir pranašai, o tu sakai: Jei kas laikys mano žodžius, tas neragaus mirties per amžius. 53 Argi tu didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kurs mirė? Ir pranašai taippat mirė. Ką tu iš savęs darai? 54 Jėzus atsakė: Jei aš pats save garbinu, mano garbė niekai. Yra mano Tėvas, kurs mane garbina, apie kurį jūs sakote, kad jis esąs jūsų Dievas. 55 Bet jūs jo nepažįstate, aš gi pažįstu jį; ir jei sakyčiau, kad aš jo nepažįstąs, būčiau lygus jums melagis. Bet aš jį pažįstu ir laikau jo žodžius. 56 Jūsų tėvas Abraomas džiaugėsi, kad jis turėjo matyti mano dieną; jis ją matė ir džiaugėsi. 57 Tuomet žydai jam tarė: Dar nė penkių dešimtų metų nesulaukei ir matei Abraomą? 58 Jėzus jiems atsakė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, anksčiau, nekaip buvo Abraomas, aš esu. 59 Taigi, jie ėmė akmenų, kad į jį mestų, bet Jėzus pasislėpė ir išėjo iš bažnyčios.

d) Pagydymas aklo gimusio.

9. 1 Praeidamas Jėzus pamatė žmogų aklą gimusį. 2 Jo mokytiniai paklausė jį: Rabbi, kas nusidėjo, šitas ar jo gimdytojai, kad jis gimė aklas? 3 Jėzus atsakė: Nei šis nenusidėjo, nei jo

---

jo prigimtis. — (50) Yra, kas... Dievas Tėvas reikalauja, kad visi garbintų jo Sūnų ir neduodančius tinkamos garbės teis baisiu teismu. — (51) Nematys mirties: nebus iš jo atimta malonė ir amžinasis gyvenimas danguje. — (55) Nepažįstate: iš jūsų gyvenimo ir darbų nesimato, kad jį pažintumėte. — (56) Mano dieną: dieną mano atėjimo į šį pasaulį. — Matė: pasilikdamas mirusiųjų buveinėje, kame teisiųjų sielos laukė Mesijo atėjimo.

gimdytojai, bet kad apsireikštų jame Dievo darbai.
4 Man reikia daryti darbai to, kurs mane siuntė,
kolei yra dienos; ateina naktis, kuomet niekas
nebegalės nieko daryti. 5 Kolei aš tebesu pasau-
lyje, aš esu pasaulio šviesa. 6 Tai pasakęs, jis
spjovė žemėn, padarė iš seilių purvo, patepė
purvu jo akis 7 ir jam tarė: Eik, nusiprausk
Siloės tvenkinyje (išvertus tai reiškia Siųstasis).
Jis nuėjo, nusiprausė ir parėjo regįs. 8 Kaimynai
ir kurie buvo jį matę anksčiau, nes jis buvo
elgeta, klausė: Ar tai ne tas pats, kurs sėdėdavo
ir elgetavo? Kiti sakė: Tai jis. 9 Kiti vėl: Visai
ne, tik į aną panašus. Pats gi jis sakė: Tai aš.
10 Tuomet jie jį klausė: Kaip tau atsivėrė akys?
11 Jis atsakė: Tas žmogus, kurs vadinasi Jėzus,
padarė purvo, patepė mano akis ir man tarė:
Eik į Siloės tvenkinį ir nusiprausk. Aš nuėjau,
nusiprausiau ir regiu. 12 Jie jį paklausė: Kame
jis? Jis atsakė: Nežinau. 13 Jie nuvedė buvusįjį
akląjį pas parisiejus. 14 Buvo gi subata, kuomet
Jėzus padarė purvo ir atvėrė jo akis. 15 Taigi,
parisiejai vėl jį klausė, kaip jis praregėjęs. Jis
jiems atsakė: Jis padėjo man ant mano akių
purvo, aš nusiprausiau ir regiu. 16 Tuomet kai-
kurie parisiejai sakė: Tas žmogus ne iš Dievo,
nes nelaiko subatos. Kiti kalbėjo: Kaip galėtų
žmogus nusidėjėlis daryti tokių stebuklų? Taip
radosi tarp jų nesutarties. 17 Jie vėl klausė akląjį:
Ką tu sakai apie tą, kurs atvėrė tau akis? Jis
atsakė: Tai pranašas. 18 Tačiau žydai nenorėjo
tikėti, kad jis būtų buvęs aklas ir praregėjęs,
iki nepasišaukė praregėjusio gimdytojų. 19 Jie
juos klausė, sakydami: Ar šitas jūsų sūnus, apie

9. (4) Kolei yra dienos: iki aš gyvenu čia žemėje, šiame gyvenime. Naktis yra tai laikas po mirties. —

kurį jūs sakote, kad jis gimęs aklas? Tai kaip gi jis dabar regi? 20 Jo gimdytojai jiems atsakė ir tarė: Mes žinome, kad šitas mūsų sūnus ir kad jis yra gimęs aklas; 21 kaip gi jis dabar regi, mes nežinome; nežinome taippat, kas atvėrė jo akis; klauskite jį patį; jis užaugęs, tegu kalba pats už save. 22 Jo gimdytojai taip sakė, nes bijojo žydų; nes žydai jau buvo susitarę tą, kas išpažintų jį esant Kristų, išmesti iš sinagogos. 23 Todel jo gimdytojai pasakė: Jis jau užaugęs, klauskite jį patį. 24 Dabar jie vėl pasišaukė žmogų, kurs buvo buvęs aklas, ir jam tarė: Duok Dievui garbę. Mes žinome, kad tas žmogus nusidėjėlis. 25 Bet jis jiems atsakė: Ar jis nusidėjėlis, aš nežinau; viena žinau, kad aš buvau aklas, dabar gi regiu. 26 Tuomet jie vėl jį klausė: Ką jis tau padarė? kaip tau atvėrė akis? 27 Jis atsakė: Sakiau jau jums ir girdėjote; kam vėl norite išgirsti? Ar ir jūs norite būti jo mokytiniais? 28 Bet jie ėmė keikti jį ir sakė: Tu būk jo mokytinis, mes gi esame Mozės mokytiniai. 29 Mes žinome, kad Mozei yra kalbėjęs Dievas; iš kur gi šitas, mes nežinome. 30 Atsiliepdamas žmogus jiems tarė: Tai ir stebėtina, kad jūs nežinote, iš kur jis; o juk jis atvėrė man akis. 31 Tačiau mes žinome, kad Dievas nusidėjėlių neišklauso; bet jei kas yra Dievo garbintojas ir daro jo valią, tą išklauso. 32 Nuo amžių negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusiojo akis. 33 Jei jis nebūtų iš Dievo, nieko nebūtų galėjęs padaryti. 34 Atsaky-

---

(22) Išmesti ....: atskirti nuo tikinčiųjų žydų. — (24) Duok... Žydai reikalauja, kad pagydytasis nelaikytų Jėzaus Pranašu, tik nusidėjėliu, kurs peržengė subatos atilsį. Taip jis pripažintų jų tariamąją tiesą ir pagarbintų Dievą.

dami jie jam tarė: Tu visas esi gimęs nuodėmėse ir nori mus mokinti; ir išmetė jį laukan.

35 Jėzus išgirdo, kad jie buvo išmetę jį laukan, ir sutikęs jį paklausė: Ar tu tiki į Dievo Sūnų? 36 Atsakydamas jis tarė: Kas jis, Viešpatie, kad aš į jį tikėčiau? 37 Jėzus jam tarė: Tu jį matai; kursai kalba su tavim, tai tas. 38 Jis tarė: Tikiu, Viešpatie, ir parpuolęs pagarbino jį. 39 Tuomet Jėzus tarė: Į teismą aš atėjau į šį pasaulį, kad aklieji regėtų ir regintieji apaktų. 40 Kaikurie prie jo buvusieji parisiejai tai išgirdo ir jį paklausė: Ar ir mes esame akli? 41 Jėzus jiems tarė: Jei būtumėte akli, neturėtumėte nuodėmės; dabar gi jūs sakote: Mes regime. Taigi, jūsų nuodėmė pasilieka.

10. 1 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, kas ne pro duris įeina į avidę, bet kitur įkopia, tas vagis ir galvažudis. 2 Kas gi pro duris įeina, tas avių ganytojas. 3 Tam durininkas atidaro, ir avys klauso jo balso; jis įvardžiai šaukia savo avis ir jas išveda. 4 Išvedęs savo avis, jis eina pirm jų, ir avys jį seka, nes pažįsta jo balsą. 5 Svetimo gi jos neseks ir bėgs nuo jo, nes nepažįsta svetimųjų balso. 6 Tą prilyginimą Jėzus pasakė jiems, bet jie nesuprato, ką jis jiems norėjo pa-

---

(39) Kad aklieji... Čia kalbama apie dvasinį regėjimą ir aklumą. Neregį, kurie gauna šviesos, yra žmonės nuolankios širdies. Jie supranta neturį išganymo mokslo, jo trokšta ir gauną jo. Šio pasaulio regintieji yra tie, kurie mano, buk jie neprivalą daugiau mokslo. Nepriimdami Jėzaus Kristaus šviesos, jie pasilieka savo dvasiniame aklume. — (41) Jei būtumėte ...: jei tikrai būtumėte be mokslo, nežinotumėte Rašto, kurs apie mane mokina, nebūtumėte kalti. Bet jūs giriatės savo mokslu, tačiau nenorite į mane tikėti, todel pasiliekate nusidėjimuose.

10. (6) Jiems: parisiejams. — (9) Įe s ir išeis:

sakyti. 7 Taigi, Jėzus vėl jiems tarė: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, aš avių durys. 8 Visi, kurie pirm manęs atėjo, vagys ir galvažudžiai, tai ir avys jų neklausė. 9 Aš durys. Kas per mane įeina, bus išgelbėtas. Jis įeis ir išeis, ir ras ganyklos. 10 Vagis ateina tiktai vogti ir žudyti ir naikinti. Aš atėjau, kad turėtų gyvenimo ir apsčiau turėtų. 11 Aš gerasis ganytojas. Gerasis ganytojas duoda savo gyvybę už savo avis. 12 Samdininkas, kurs ne ganytojas, kuriam avys ne savos, pamatęs ateinantį vilką, palieka avis ir bėga; vilkas pagauna ir išvaiko avis. 13 Samdininkas bėga, nes jis samdininkas, ir jam nerūpi avys. 14 Aš gerasis ganytojas; aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane, 15 taip kaip pažįsta mane Tėvas ir aš pažįstu Tėvą. Todel aš guldau savo gyvybę už savo avis. 16 Aš turiu ir kitų avių, kurios ne iš šitos avidės; man reikia ir jos atvesti; jos klausys mano balso, ir taip bus viena avidė ir vienas ganytojas. 17 Todel Tėvas mane myli, kad aš guldau savo gyvybę, kad vėl ją imčiau. 18 Niekas negali atimti jos iš manęs, bet aš ją guldau pats savaime. Aš turiu galios ją guldyti ir turiu galios vėl ją imti. Tokį įsakymą aš esu gavęs iš savo Tėvo. 19 Tarp žydų vėl radosi nesutarties del šitų žodžių. 20 Daugelis jų sakė: Jis velnio apsėstas ir nustojo proto; kam jo klausote? 21 Kiti sakė: Tai ne velnio apsėstojo žodžiai; argi gali velnias atverti aklųjų akis?

---

gyvens ramiai, be pavojaus. — Ras ganyklos: ras dvasios maisto: Kristaus mokslą ir šv. sakramentus reikalingus išganymui laimėti. — (16) Ne iš šios avidės. Avys ne iš šitos avidės yra pagonys; jie Sen. Testamente nepriklausė Dievo Bažnyčiai. — Klausys mano balso: skelbiant mano mokslą apaštalams ir kitiems mokytiniams. — (17) Imčiau: atsikeldamas trečioje dienoje iš numirusių. — (18) Negali: jei aš nesutiksiu.

e) Jėzus bažnyčios pašventimo šventėje Jeruzalėje.

22 Po to buvo Jeruzalėje bažnyčios pašventimo šventė. Buvo žiema. 23 Jėzus vaikščiojo bažnyčioje
Saliamono prieangyje. 24 Tenai žydai apstojo jį
ir jam sakė: Ikikolei tu laikysi mus netikrybėje?
Jei tu Kristus, pasisakyk mums atvirai. 25 Jėzus
jiems atsakė: Aš jums sakiau, tik jūs netikite.
Darbai, kuriuos aš darau savo Tėvo vardu, tie
liudija apie mane, 26 Bet jūs netikite, nes neesate
iš mano avių tarpo. 27 Mano avys klauso mano
balso; aš jas pažįstu, ir jos seka mane. 28 Aš
joms duodu amžinąjį gyvenimą, ir jos nepražus
per amžius; niekas neišplėš jų iš mano rankos.
29 Ką man davė mano Tėvas, tai užvis didesnis
dalykas, ir niekas negali išplėšti iš mano Tėvo
rankos. 30 Aš ir Tėvas esame vienas. 31 Tuomet
žydai pasiėmė akmenų, kad jį užmuštų. 32 Jėzus
jiems atsakė: Aš jums parodžiau daug gerų darbų
iš savo Tėvo; už kurį iš jų jūs norite užmušti
mane akmenimis? 33 Žydai jam atsakė: Ne už
gerą darbą mes tave mušame, bet už piktžodžiavimą, ir kad tu, būdamas žmogus, darai pats
iš savęs Dievą. 34 Jėzus jiems atsakė: 34 Argi
neparašyta jūsų įstatyme: Aš tariau: jūs dievai.
35 Jei jis pavadino dievais tuos, kuriems buvo
suteiktas Dievo žodis, — Raštas gi negali būti

(22) Bažnyčios pašventimo: Metinės bažnyčios pašventimo sukaktuvės buvo švenčiamos su nemaža iškilme Gruodžio mėnesyje. — (29) Užvis didesnis: Visudidžiausis dalykas, Dievo Tėvo duotas Jėzui Kristui, yra dieviškoji prigimtis. — (34) Įstatyme. Įstatymu čia pavadinta visas šv. Raštas. Išganytojas primena 81. psalmės žodžius, kame neteisūs teisėjai ir valdininkai pavadinti dievais delto tik, kad jie buvo gavę sau valdžios iš Dievo. — (35) Jei jis pavadino ... Kristaus įrodinėjimas čia toks: Jei teisėjai, valdininkai buvo Sen. Test. pavadinti dievais ir niekas tuo nesipiktino, tai

panaikintas, [36] tai ar valia jums sakyti tam, kurį Tėvas pašventino ir siuntė į pasaulį: Tu piktžodžiuoji, delto kad aš pasakiau: Aš Dievo Sūnus? [37] Jei aš nedarau savo Tėvo darbų, netikėkite manim. [38] Bet jei aš darau ir jei nenorite manim tikėti, tai tikėkite darbams, kad pažintumėte ir įsitikintumėte, kad Tėvas yra manyje ir aš Tėvuje. [39] Tuomet jie ieškojo jį nutverti, bet jis ištrūko jiems iš rankų. [40] Jis vėl nuėjo į anapus Jordano, į tą vietą, kame Jonas pirmą kartą krikštijo, ir pasiliko tenai. [41] Daugelis ateidavo pas jį ir sakė: Nors Jonas nepadarė jokio stebuklo, [42] tačiau, ką Jonas sakė apie šitą, buvo tiesa. Taip daugelis įtikėjo į jį.

f) Prikėlimas iš numirusių Lozoriaus.

11. [1] Buvo vienas ligonis Lozorius iš Marijos ir jos sesers Mortos miestelio, Betanijos. [2] (Marija gi buvo ta pati, kuri patepė Viešpatį tepalu ir nušluostė jo kojas savo plaukais; jos tai brolis Lozorius sirgo). [3] Taigi, jo seserys siuntė pas jį ir sakydino: Viešpatie! Štai tas, kurį tu myli, serga. [4] Išgirdęs Jėzus jiems tarė: Ta liga ne mirčiai, bet Dievo garbei, kad per ją būtų pagarbintas žmogaus Sūnus. [5] Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį Mariją ir Lozorių. [6] Išgirdęs jį sergant, jis tuotarpu pasiliko dvi dieni toje pačioje vietoje; [7] joms praslinkus, jis tarė savo mokytiniams: Eikime vėl į Judiejį. [8] Mokytiniai jam sakė: Mokytojau, žydai ką tik ieškojo tavęs užmušti akmenimis, ir tu vėl tenai eini? [9] Jėzus atsakė:

---

kokią teisę turi žydai užpuldinėti Jėzų, jei jis, Dievo Tėvo pašvęstas ir į pasaulį atsiųstas, vadina save Dievu.

11. (4) Ta liga ...: t. y. iš tos ligos nebus tokios mirties, kaip visiems žmonėms atsitinka, nes Lozorius turėjo būti tuojau prikeltas iš numirusių. — (9) Diena.

Ar ne dvyliką valandų turi diena? Jei kas vaikščioja dieną, nesuklumpa, nes mato šio pasaulio šviesą; [10] bet jei vaikščioja naktį, suklumpa, nes nėra jame šviesos. [11] Taip jis pasakė ir po to jiems tarė: Mūsų prietelis Lozorius miega, bet aš einu jo pažadinti iš miego. [12] Tuomet jo mokytiniai jam tarė: Viešpatie, jei miega, bus sveikas. [13] Jėzus kalbėjo apie jo mirtį, jie gi manė apie užmigimą paprastu miegu. [14] Tuomet Jėzus jau aiškiai jiems pasakė: Lozorius mirė, [15] ir del jūsų, — kad tikėtumėte, — aš džiaugiuos, jog nebuvau tenai. Bet eikime pas jį. [16] Tuomet Tomas, vadinamas Dvynas, tarė kitiems mokytiniams: Eikime ir mes mirti su juo.

[17] Atėjęs Jėzus rado jį jau keturias dienas gulintį kape. [18] (Betanija buvo arti Jeruzalės, apie penkiolika varsnų atstu nuo jos.) [19] Daug žydų buvo atėję pas Mortą ir Mariją judviejų paguosti del jų brolio. [20] Morta, kaip tik išgirdo, kad Jėzus ateina, išėjo jo pasitikti; Marija gi pasiliko namie. [21] Morta tarė Jėzui: Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. [22] Bet ir dabar aš žinau, kad Dievas tau duos, ko tik tu iš Dievo paprašysi. [23] Jėzus jai tarė: Tavo brolis atsikels. [24] Morta jam atsakė: Žinau, kad jis atsikels atsikėlime, paskutinėje dienoje. [25] Jėzus jai tarė: Aš atsikėlimas ir gyvybė; kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, [26] ir kiekvienas, kurs gyvas ir į mane tiki, nemirs per

---

Diena yra laikas, kuri Dievas skiria žmogui gyventi čia žemėje. Išganytojas žino, kuomet ateis jo žemiškojo gyvenimo galas. Pirm to meto jam nieko nepadarys žydai. — (16) Tomas. Žydiškas to apaštalo vardas reiškia tą pat, ką ir graikiškas Didimus, t. y. Dvynas, nes anot padavimo, jis buvo gimęs draug su savo seserimi, vardu Lyzija.

amžius. Ar tai tiki? [27] Ji jam atsakė: Taip, Viešpatie, aš tikiu, kad tu Kristus, gyvojo Dievo Sūnus, kurs atėjai į šį pasaulį. [28] Tai pasakius, ji nuėjo ir pašaukė savo seserį Mariją, tylomis sakydama: Mokytojas čia ir tave šaukia. [29] Kaip tik ji išgirdo, greitai atsikėlė ir ėjo pas jį. [30] Nes Jėzus dar nebuvo įėjęs į miestelį; jis dar tebebuvo toje pačioje vietoje, kur jį buvo pasitikus Morta. [31] Žydai gi, kurie buvo su ja namuose ir ramino ją, pamatę, kad Marija greitai atsikėlė ir išėjo, sekė ją, sakydami: Ji eina pas kapą verkti tenai. [32] Kaip tik Marija atėjo, kame buvo Jėzus, ir jį pamatė, puolė jam po kojų ir jam tarė: Viešpatie, kad būtumei čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. [33] Tuomet Jėzus, pamatęs ją verkiančią ir atėjusius su ja žydus verkiančius, susigriaudino dvasioje ir pats save sujudino. [34] Jis tarė: Kur jį padėjote? Jie jam atsakė: Viešpatie, eik ir pasižiūrėk. [35] Jėzus apsiašarojo. [36] Todel žydai kalbėjo: Štai, kaip jis jį mylėjo. [37] Kaikurie gi iš jų sakė: Ar tas, kurs atvėrė akis aklam gimusiam, negalėjo padaryti, kad šitas nebūtų miręs? [38] Jėzus vėl susigriaudinęs pats savyje, priėjo prie kapo. Buvo gi tai ola uždaryta akmenimi. [39] Jėzus tarė: Atimkite akmenį. Mirusiojo sesuo Morta jam atsakė: Viešpatie, jau dvokia, nes jau keturias dienas guli. [40] Jėzus jai tarė: Argi aš tau nesakiau, kad, jei tikėsi, išvysi Dievo garbę. [41] Atritus akmenį, Jėzus pakėlė aukštyn akis ir tarė: Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. [42] Aš, tiesa, žinojau, kad tu visuomet mane išklausai; bet tai pasakiau del čia aplinkui stovinčių žmonių, kad jie tikėtų, jog tu esi mane

• (33) Pats save sujudino, nes nors kaipo žmogus turėjo paprastą žmonėms jautrumą, bet jo jausmų apsireiškimas visai klausė jo dieviškosios prigimties. —

siuntęs. [43]Tai pasakęs, jis sušuko garsiu balsu: Lozoriau, išeik laukan. [44]Numirėlis tuojau išėjo surištomis raiščiais kojomis ir rankomis, ir jo veidas buvo aprištas skepeta. Jėzus jiems tarė: Atriškite jį ir leiskite eiti.

[45]Daugelis žydų, kurie buvo atėję pas Mariją ir Mortą ir buvo matę, ką Jėzus padarė, įtikėjo į jį. [46]Bet kaikurie iš jų nuėjo pas parisiejus ir jiems pasakė, ką Jėzus buvo padaręs. [47]Taigi, vyriausieji kunigai ir parisiejai surinko tarybą ir kalbėjo: Ką darysime, kadangi tas žmogus daro daug stebuklų? [48]Jei paliksime jį taip, visi įtikės į jį; ateis romėnai ir atims mūsų kraštą ir tautą. [49]Vienas iš jų, vardu Kajifas, būdamas tais metais vyriausiuoju kunigu, jiems tarė: Jūs nieko nežinote [50]ir neapsvarstote, kad jums geriau, jei vienas žmogus mirs už tautą, kaip kad visa tauta pražūtų. [51]Tai jis pasakė ne pats savaime, tik, būdamas tais metais vyriausiuoju kunigu, pranašavo, kad Jėzus turėjo mirti už tautą [52]ir ne tik už tautą, bet ir kad surinktų vienybėn išsklaidytuosius Dievo vaikus. [53]Nuo tos dienos jie buvo nusistatę jį užmušti. [54]Todel Jėzus nebevaikščiojo viešai tarp žydų, bet išėjo į šalį arti tyrų, į miestą, kurs vadinasi Efremas. Tenai

---

(44) Atriškite... Lavonai žydų papročiu buvo įvyniojami į marškas.

(51) Tai pasakė... Kajifas, nekęsdamas Jėzaus, pataria jį nužudyti, kad žydų tautos valdymas pasiliktų parisiejų ir sadukiejų rankose. Dievas norėjo, kad Kajifas, duodamas savo patarimą nužudyti Jėzų, išreikštų jį tokiais žodžiais, kuriais drauge pranašautų, pats to nesuprasdamas, apie Jėzaus mirtį visiems žmonėms nuo amžinosios prapulties atpirkti. — (52) Ne tik... Jėzus turėjo mirti ne tiktai už žydus, bet už visus žmones, kad įvyktų jo žodžiai apie avis ne iš šios avidės, kurios jam reikėjo atvesti. Vz. auk. 10, 16. — (55) Pasišventinti:

jis pasiliko su savo mokytiniais. 55 Buvo arti žydų Velykos, ir daugelis iš tos šalies atėjo prieš Velykas į Jeruzalę savęs pasišventinti. 56 Jie ieškojo Jėzaus ir stovėdami bažnyčioje kalbėjosi tarp savęs: Kaip jums rodosi, ar jis neateis į šventes? Vyriausieji gi kunigai ir parisiejai buvo davę paliepimą pasakyti, jei kas sužinotų, kur jis esąs, kad jie galėtų jį sugauti.

3. Galingas Kristaus garbės apsireiškimas jo viešojo gyvenimo pabaigoje.

12. 1 Šešiomis dienomis pirm Velykų Jėzus atėjo į Betaniją, kame gyveno buvęs numiręs ir Jėzaus prikeltasis Lozorius. 2 Tenai jam padaryta pokylį. Morta tarnavo, Lozorius buvo vienas iš sėdėjusių draug su juo prie stalo. 3 Marija gi ėmė brangaus tikrojo nardo tepalo svarą, patepė Jėzaus kojas ir nušluostė jo kojas savo plaukais. Namai pasidarė pilni tepalo kvapo. 4 Tuomet vienas iš jo mokytinių, Jūdas Iskarijotas, kurs turėjo jį išduoti, tarė: 5 Kodel neparduota to tepalo už tris šimtus denarų ir neatiduota beturčiams? 6 Pasakė gi jis tai, ne kad jam būtų rūpėję beturčiai, bet kad buvo vagis ir, laikydamas piniginę, pasisavindavo, kas į ją buvo įdedama. 7 Bet Jėzus atsakė: Palikite ją, nes ji tai palaikė mano laidotuvių dienai. 8 Beturčių jūs visuomet turite savo tarpe, mane gi nevisuomet turite.

9 Didelė žydų minia patyrė jį tenai esant ir

---

prisirengti į šventes, pasiliuosuodami maldomis, atnašomis ir kitomis apeigomis nuo susitepimo, kurs galėjo juose būti del peržengimo įstatymo paliepimų. — (56) Bažnyčioje: bažnyčios šventoriuje; nes į pačią bažnyčią tiktai kunigai teieidavo.

12. (2) Tenai: pas Simoną Raupsuotąjį. Vz. Mato 26, 6 ir tol. — (3) Tikrojo nardo. Plg. Mork. 14, 3.

atėjo ne tik del Jėzaus, bet taippat pamatytų Lozoriaus, kurį jis buvo prikėlęs iš numirusių. 10 Todel vyriausieji kunigai nutarė užmušti ir Lozorių, 11 nes daug žydų del jo ėjo ir tikėjo į Jėzų.

12 Kitą dieną didelė minia, kuri buvo atėjusi į šventes, išgirdę Jėzų ateinant į Jeruzalę, 13 pasiėmė palmių šakų, išėjo jam priešais ir šaukė: Osanna, palaimintas, kurs ateina Viešpaties vardu, Izraėlio karalius! 14 Jėzus, radęs asilaitį, užsėdo ant jo, kaip parašyta: 15 Nebijok, Siono dukte, štai tavo karalius ateina; jis sėdi ant asilaičio. 16 Jo mokytiniai pradžioje tai nesuprato, bet kuomet Jėzus buvo pagarbintas, jie atsiminė, kad tai buvo apie jį parašyta ir jie buvo jam tai padarę. 17 Taip tat liudijo apie jį minia, kuri buvo su juo, kuomet jis pašaukė iš kapo Lozorių ir prikėlė jį iš numirusių. 18 Todel taippat minia išėjo jo pasitiktų, nes jie buvo girdėję jį padarius tą stebuklą. 19 Parisiejai gi kalbėjosi tarp savęs: Matote, kad mes nieko negalime padaryti; štai visi žmonės eina paskui jį.

20 Tarp tų, kurie buvo atėję pagarbinti šventėse, buvo kaikurie pagonys. 21 Jie priėjo Pilypą, kurs buvo iš Betsaidos Galiliejoje, ir prašė jį sakydami: Tamsta, mes norėtumėm pamatyti Jėzų. 22 Pilypas atėjo ir pasakė Andriejui, Andriejus gi ir Pilypas vėl pasakė tai Jėzui. 23 Jėzus atsakė jiems tardamas: Atėjo valanda, kad žmogaus

(16) Nesuprato. Mokytiniai iškilmingo Kristaus įėjimo į Jeruzalę metu visai nesuprato, kad čia vyksta pranašystė. Tiktai vėliau, Kristui atsikėlus iš numirusių, šv. Dvasios apšviesti jie atsiminė, kad toks įėjimas buvo pranašautas ir kad jie, atvesdami asilaitį, prisidėjo prie jo įvykimo.

(20) Pagonys. Jie tikėjo į vieną tikrąjį Dievą ir lai-

Sūnus būtų pagarbintas. [24] Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jei kviečių grūdas nekris į žemę ir nebus apmiręs, [25] jis pasilieka vienas; jeigu gi jis bus apmiręs, jis neša daug vaisiaus. Kas myli savo gyvybę, tas praras ją, ir kas nekenčia savo gyvybės šiame pasaulyje, išlaikys ją amžinajam gyvenimui. [26] Jei kas nori man tarnauti, tas tesekie mane; kame aš esu, ten bus ir mano tarnas. Jei kas man tarnaus, mano tėvas pagerbs jį. [27] Dabar mano siela nerami. Ir ką aš turiu sakyti? Tėve, gelbėk mane nuo šios valandos! Bet to dėliai aš atėjau į šią valandą. [28] Tėve, pagarbink savo vardą! Tuomet pasigirdo balsas iš dangaus: Ir pagarbinau ir vėl pagarbinsiu. [29] Tai išgirdus stovėjusi tenai minia sakė, kad griaustinis sugriaudės. Kiti gi sakė: Angelas jam kalbėjo. [30] Atsakydamas Jėzus tarė: Ne dėl manęs pasigirdo tas balsas, bet dėl jūsų. [31] Dabar įvyksta teismas pasauliui; dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas laukan. [32] Aš gi, kuomet būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, visa patrauksiu prie savęs. [33] Jis tai sakė, nurodydamas, kokia mirtimi turėjo mirti. [34] Minia jam atsakė: Mes girdėjome iš įstatymo, kad Kristus pasilieka per amžius, kaip gi tu sakai: Reikia, kad žmogaus Sūnus būtų pakeltas aukštyn? Kas tas žmogaus Sūnus?

---

kėsi kaikurių Mozės įstatymų. — (25) Kas myli... Plg. Mato 10, 39; Mork. 8, 35; Luko 9, 24. — (27) Nerami: del ateinančios baisios kančios ir mirties. Jėzus, kaipo žmogus, nors ir norėtų būti išgelbėtas nuo kančios, bet, kaip ir Alyvų darže, visupirma sutinka su dangiškojo savo Tėvo valia, sutinka kentėti, nes tam buvo atėjęs į šį pasaulį. — (28) Pagarbink: per mano kančią ir mirtį. Dangiškasis Tėvas atsako, kad pagarbino savo vardą, draug ir Jėzaus vardą, per stebuklus ir dabartinį Išganytojo gyvenimą ir kad vėl pagarbins per jo prisikėlimą iš numirusių ir per jo Bažnyčią. — (32) Kuomet būsiu ... Plg. auk.

35 Jėzus jiems tarė: Dar trumpą laiką šviesa yra
jūsų tarpe. Vaikščiokite, kolei turite šviesos, kad
tamsybė jūsų neužpultų. Kas vaikščioja tamsybėje,
nežino, kur jis eina. 36 Kolei turite šviesą, tikė-
kite į šviesą, kad būtumėte šviesos vaikai. Tai
pasakęs, Jėzus nuėjo ir pasislėpė nuo jų.

37 Nors jis buvo padaręs jų akyvaizdoje taip
didžių stebuklų, jie į jį netikėjo, 38 kad įvyktų
pranašo Izaijo žodžiai, kuriuos jis yra pasakęs:
Viešpatie, kas tikėjo tam, ką iš mūsų girdi? ir
kam apreikšta Viešpaties petys? 39 To dėliai jie
negalėjo tikėti, nes Izaijas dar yra pasakęs: 40 Jis
apakino jų akis ir sukietino jų širdis, kad nema-
tytų akimis ir nesuprastų širdimi, kad nesigrįžtų
ir aš jų nepagydyčiau. 41 Taip pasakė Izaijas,
nes matė jo garbę ir kalbėjo apie jį. 42 Tačiau
ir iš vyriausiųjų daugelis įtikėjo į jį, bet del
parisiejų neprisipažindavo, kad nebūtų išmesti iš
sinagogos. 43 Nes jie labiau mėgo žmonių garbę,
nekaip Dievo garbę. 44 Jėzus gi šaukė, sakydamas:
Kas tiki į mane, ne į mane tiki, bet į tą, kurs
yra mane siuntęs. 45 Ir kas mane mato, mato tą,
kurs mane siuntė. 46 Aš, šviesa, atėjau į pasaulį,
kad kiekvienas, kurs tiki į mane, nepasiliktų
tamsybėje. 47 Kas girdi mano žodžius ir nesergi,

7, 28. — (35) Šviesa. Šviesa Išganytojas vadina save, nes jis mokina tiesos. — Vaikščiokite...: eikite keliu, kurs veda į dangų, tikėjimo ir meilės keliu.

(38) Pranašo... Izaijas pranašavo apie žydų atkaklumą, kurs turėjo apsireikšti atstūmime Jėzaus, kaipo Mesijo, ir netikėjime i jo dieviška pasiuntinystę. — Petys: galybė. Kas supras Dievo galybę iš Jėzaus padarytųjų stebuklų! — (39) To dėliai: nes pamėgo tamsybę; žmogus gi, paskendęs nuodėmėse, negali tikėti gyvu tikėjimu, kolei jų neišsižada. — (40) Apakino..., t. y. leido apakti jų akims ir sukietėti jų širdims, neduodamas jiems apstesnių savo malonių. — (41) Matė...: apreiš-

aš jo neteisiu, nes aš neatėjau teisti pasaulio, bet pasaulio gelbėti. 48 Kas mane niekina ir nepriima mano žodžių, tas turi savo teisėją. Žodžiai, kuriuos aš kalbėjau, jie teis jį paskučiausioje dienoje. 49 Nes aš ne pats iš savęs kalbėjau. Tėvas, kurs mane siuntė, jis man davė paliepimą, ką turiu sakyti ir ką skelbti. 50 Ir aš žinau, kad jo paliepimas yra amžinasis gyvenimas. Taigi, ką aš kalbu, taip kalbu, kaip man Tėvas yra pasakęs.

II. Išganytojo garbės apsireiškimas jo kančioje ir mirtyje.

1. Kristaus garbės apsireiškimas mokytinių priimamas su geru tikėjimu paskutinėje vakarienėje.

a) Paskutinė vakarienė.

13. 1 Prieš Velykų šventę Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda eiti iš šio pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galui. 2 Vakarienės metu, kuomet velnias jau buvo įdėjęs į Simono sūnaus Jūdo Iskarijoto širdį sumanymą išduoti jį, 3 žinodamas, kad Tėvas buvo visa davęs jam į rankas, kad jis nuo Dievo išėjo ir pas Dievą eina, 4 jis keliasi nuo stalo, padeda savo drabužius ir, pasiėmęs drobulę, susijuosia. 5 Po to piliasi vandens į praustuvę ir pradeda mazgoti mokytinių kojas ir šluostyti drobule, kuria

---

kime Jėzaus Kristaus garbę. — (50) Aš žinau... Ką nors aš mano Tėvo paliepimu pasakiau, tai yra priežastis amžinojo gyvenimo.

13. (4) Drabužius: viršutinius. — (8) Tu niekuomet ...: aš neleisiu, nesutiksiu, kad tu man mazgotumei

buvo susijuosęs. 6 Taip jis pricina prie Simono Petro. Petras jam sako: Viešpatie, tu man mazgosi kojas? 7 Jėzus atsiliepia ir jam sako: Ką aš darau, tu dabar nežinai, žinosi gi paskui. 8 Petras jam sako: Ne, tu niekuomet nemazgosi man kojų. Jėzus jam atsako: Jei aš tavęs nenumazgosiu, tu neturėsi dalies su manim. 9 Simonas Petras jam sako: Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas ir galvą! 10 Jėzus jam sako: Kas nusiplovęs, tas neprivalo daugiau kaip tik kojas nusimazgoti; jis visas nesuteptas. Ir jūs esate nesutepti, bet ne visi. 11 Kadangi jis žinojo savo išdavėją, todel jis pasakė: Jūs nevisi nesutepti. 12 Numazgojęs jų kojas ir pasiėmęs savo drabužius, vėl atsisėdęs su jais prie stalo, jis jiems kalbėjo: Ar suprantate, ką aš jums padariau? 13 Jūs vadinate mane Mokytoju ir Viešpačiu, ir gerai sakote, nes aš esu. 14 Taigi, jei aš, Viešpats ir Mokytojas, mazgojau jūsų kojas, tai ir jūs turite vienas kitam mazgoti kojas; 15 nes aš daviau jums pavyzdį, kad, kaip aš jums dariau, taip ir jūs darytumėte. 16 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, tarnas ne didesnis už savo valdovą, nė pasiuntinys ne didesnis už tą, kurs jį siuntė. 17 Jūs palaiminti, jei tai žinote ir tai darysite. 18 Aš kalbu ne apie jus visus. Aš žinau,

kojas. — (10) Kas nusiplovęs... Išganytojas palygina kūno švarumą su sielos nekaltybe. Kaip žmogus, kurs apsiplovė, sugrįžęs į namus, privalo apsiplauti tiktai savo kojas nuo prilipusių prie jų kelyje dulkių, taip ir apaštalai per Kristaus mokslą ir malonę paliuosuoti nuo sunkių nuodėmių, nėra tačiau liuosi nuo mažesnių netobūlybių, kurios, kaip dulkės, limpa prie žmogaus jo kasdieniame gyvenime. Ne visi apaštalai nesutepti, nes jų tarpe yra Jūdas Iskarijotas. — (14) Mazgoti kojas: turite būti nuolankūs ir noromis patarnauti savo artimui. — (18) Raštas. Jėzus, kaipo Dievas, žinojo dar pirm apaštalų išrinkimo, kurs bus jo išdavėjas, tačiau išrinko

ką aš išsirinkau; tačiau turi įvykti Raštas: Kas valgo mano duoną, pakėlė prieš mane savo kulnę. 19 Sakau jums jau dabar, pirm nekaip įvyko, kad įvykus tikėtumėte, jog aš esu. 20 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, kas priima, ką aš siunčiu, tas mane priima; kas gi mane priima, priima tą, kurs yra mane siuntęs.

21 Tai pasakęs, Jėzus susijudino dvasioje ir liudijo sakydamas: Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, vienas iš jūsų išduos mane. 22 Tuomet mokytiniai pasižiūrėjo vienas į kitą, abejodami, apie ką jis kalba. 23 Vienas iš jo mokytinių, kurį Jėzus mylėjo, buvo prie stalo, prisišliejęs prie pat Jėzaus krūtinės. 24 Jam pamojo Simonas Petras, kad paklaustų: Kas tas, apie kurį jis sakė? 25 Prisišliejęs prie Jėzaus krūtinės, jis paklausė: Viešpatie, kas tai? 26 Jėzus atsakė: Tai tas, kuriam aš paduosiu padažytos duonos. Ir padažęs duonos, jis padavė Simono sūnui Jūdui Iskarijotui. 27 Po kąsnelio šetonas įėjo į jį. Jėzus jam tarė: Ką manai daryti, daryk greičiau. 28 Nė vienas iš buvusiųjų prie stalo nesuprato, kam jis jam tai pasakė. 29 Kadangi Jūdas turėjo piniginę, tai kaikurie spėjo, jog Jėzus jam pasakęs: Nupirk mums, ko privalome šventėms, ar kad duotų šią beturčiams. 30 Taigi jis, priėmęs kąsnelį, tuojau išėjo. Buvo jau naktis.

b) Jėzaus pamokslas paskutinėje vakarienėje.

31 Jam išėjus, Jėzus kalbėjo: Dabar žmogaus Sūnus pagarbintas, ir Dievas pagarbintas jame.

---

jį ir laikė savo mokytinių tarpe, kad įvyktų šv. Rašto žodžiai, parašyti Ps. 20, 10.

(23) Kurį Jėzus mylėjo. Taip vadina save šitos evangelijos autorius apaštalas šv. Jonas.

(31) Dabar... Kristus pagarbinamas per kančią, kuri

32 Jei Dievas jame pagarbintas, tai ir Dievas pagarbins jį savyje, ir tuojau pagarbins jį. 33 Vaikeliai, dar trumpą laiką aš esu su jumis. Jūs ieškosite manęs, ir kaip sakiau žydams: Kur aš einu, jūs negalite prieiti, taip ir jums sakau. 34 Aš jums duodu naują įsakymą mylėti kits kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs kits kitą mylėtumėte. 35 Iš to visi pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turėsite meilę kits kito. 36 Simonas Petras jį paklausė: Viešpatie, kur eini? Jėzus atsakė: Kur aš einu, tu dabar negali manęs sekti, seksi gi paskui. 37 Petras jam tarė: Kodel aš dabar negaliu tavęs sekti? Aš guldysiu savo gyvybę už tave. 38 Jėzus jam atsakė: Tu guldysi savo gyvybę už mane! Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau tau, gaidys nepragys, iki tris kartus manęs išsiginsi.

14. 1 Tenenusigąsta jūsų širdis: jūs tikite į Dievą, ir į mane tikėkite. 2 Mano Tėvo namuose daug buveinių. Jei taip nebūtų, būčiau jums pasakęs, nes aš einu jums vietos prirengti. 3 Kuomet aš būsiu nuėjęs ir prirengęs jums vietos, vėl ateisiu ir pasiimsiu jus pas save, kad, kur aš esu, ten ir jūs būtumėte. 4 Kur aš einu, jūs žinote ir kelią žinote. 5 Tomas jį paklausė: Viešpatie, mes nežinome, kur tu eini; kaip gi galime žinoti

---

prasideda išdavimu ir baigiasi ant kryžiaus ir kuri veda į amžinąją garbę. Dievas pagarbinamas, nes jo Sūnaus mirtyje apsireiškia Dievo teisybė ir begalinis gailestingumas. Dievas dar pagarbinamas Kristaus paklusnumu. — (33) Kur... Kristus eina per kančią ir mirtį į dangų. Apaštalai negali ten eiti tuojau, bet jie eis paskui. — (35) Meilę kits kito. Meilė vyriausioji mūsų šv. tikėjimo dorybė. Tikras ženklas, iš kurio galima atskirti krikščionį nuo nekrikščionies, yra meilės dorybė. — (36) Paskui: gavęs šv. Dvasią ir jos sustiprintas.

14. (3) Prirengęs jums vietos. Vieta danguje nuo amžių paskirta išrinktiesiems. Jėzus eina per kančią ir mirtį atidaryti dangaus vartų. Paskiau pašauks ir įsives

kelią? 6 Jėzus jam tarė: Aš kelias, tiesa ir gyvenimas. Nė vienas neateina pas Tėvą, kaip tik per mane. 7 Jei būtumėte pažinę mane, jūs juk pažintumėte taippat mano Tėvą; jau dabar jūs jį pažįstate ir jį matėte. 8 Pilypas jam tarė: Viešpatie, parodyk mums Tėvą, ir bus mums gana. 9 Jėzus jam atsakė: Tiek daug laiko esu su jumis, ir jūs nepažįstate manęs? Pilypai, kas mane mato, mato ir Tėvą. Kaip gi tu sakai: Parodyk mums Tėvą? 10 Ar jūs netikite, kad aš Tėvuje ir Tėvas yra manyje? Žodžius, kuriuos aš kalbu, ne iš savęs kalbu; bet pasiliekąs manyje Tėvas, jis daro darbus. 11 Ar jūs netikite, kad aš Tėvuje ir Tėvas yra manyje? 12 Jei ne, tai tikėkite del pačių darbų.

Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, kas tiki į mane, darbus, kuriuos aš darau, ir jis darys ir didesnių už juos darys, nes aš einu pas Tėvą. 13 Ir ko tik prašysite Tėvą mano vardu, tai aš padarysiu, kad Tėvas būtų pagarbintas Sūnuje. 14 Jei ko prašysite mane mano vardu, tai aš padarysiu. 15 Jei jūs mane mylite, laikykite mano įsakymus. 16 Aš melsiu Tėvą ir jis duos jums kitą Ramintoją, kad pasiliktų su jumis per amžius, 17 tiesos Dvasią, kurios pasaulis negali priimti, nes jos nemato ir jos nepažįsta. Jūs gi pažinsite ją, nes ji pasiliks pas jus ir bus jumyse. 18 Aš nepaliksiu jūsų našlaičiais; aš ateisiu pas jus. 19 Dar trumpą

į dangų savuosius. — (7) Jį pažįstate: pažįstate Tėvą, pažindami mane; regėjote, matydami mane. — (12) Einu pas Tėvą: palikdamas jus savo vietininkais. Aš visiems matomu būdu nebedarysiu darbų, bet duodu galios jums, į mane tikintiems, daryti tokiuos ir dar didesnius darbus. — (17) Negali priimti. Nedorybėse paskendusieji žmonės negali priimti šv. Dvasios, nes trūksta jiems dvasinės šviesos, kad galėtų ją pamatyti ir pažinti. — (18) Ateisiu pas jus: atsikėlęs iš numirusių. — (19) Būsite

valandėlę, ir pasaulis manęs jau nebematys. Jūs gi mane matote, nes aš esu gyvas, ir jūs būsite gyvi. 20 Tą dieną jūs pažinsite, kad aš esu savo Tėvuje, jūs gi manyje ir aš jumyse. 21 Kas turi mano įsakymų ir juos laiko, tas mane myli. Kas gi mane myli, bus mano Tėvo mylimas; taippat aš jį mylėsiu ir pats jam apsireikšiu. 22 Jūdas, ne anas Iskarijotas, jį paklausė: Viešpatie, kas atsitiko, kad tu nori apsireikšti mums, ne pasauliui? 23 Atsakydamas Jėzus jam tarė: Jei kas mane myli, tas laikys mano žodžius; ir mano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir pasidarysime pas jį buveinę. 24 Kas manęs nemyli, tas mano žodžių nelaiko; žodžiai gi, kuriuos jūs girdėjote, ne mano, bet to, kurs yra mane siuntęs, Tėvo.

25 Tai aš jums kalbėjau, pasilikdamas pas jus. 26 Ramintojas gi, šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, jis jus viso išmokins ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau. 27 Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę; ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Tegul jūsų širdis nenusigąsta ir tenebijo. 28 Girdėjote, kad aš jums sakiau: Aš einu ir ateinu pas jus. Jei mylėtumėte mane, jūs juk džiaugtumėtės, kad

---

gyvi. Išganytojas čia kalba ne tik apie kūniškąjį gyvenimą, bet ypač apie viršprigimtinį, kuriuo teisingieji gyvens amžinai. — (21) Apsireikšiu: duosiu jam suprasti dangiškuosius dalykus ir po mirties jis regės mane veidas į veidą. — (23) Jei kas ... Jėzus atsako Jūdui nestačiai, taip tačiau, kad lengva rasti tikras atsakymas. Jis tarsi sako: Aš apsireikšiu tiktai tiems, kurie mane myli ir laiko mano įsakymus; šio pasaulio žmonės taip nedaro, todel jiems neapsireikšiu.

(27) Ramybę: esančią sieloje, kuomet ji yra Dievo malonėje, santaikoje su savim ir su artimais. Išganytojas kalba čionai kaipo turįs žmogaus prigimtį, kuri bus išaukštinta per žengimą į dangų. Tuo išaukštinimu turi

aš einu pas Tėvą, nes Tėvas didesnis už mane. 29 Ir dabar aš jums tai pasakiau pirm, nekaip įvyko, kad įvykus tikėtumėte. 30 Jau nebedaug aš kalbėsiuos su jumis. Nes ateina šio pasaulio kunigaikštis; manyje jis nieko neturi, 31 bet kad pasaulis pažintų, kad aš myliu Tėvą ir taip darau, kaip Tėvas man įsakė. Kelkitės, eikime iš čia.

c) Jėzaus pamokslas kelyje į Getsemanio daržą.

15. 1 Aš tikrasis vynmedis, ir mano Tėvas vynininkas. 2 Kiekvieną vynmedžio šakelę manyje, nenešančią vaisiaus, jis atima, ir kiekvieną, kuri neša vaisiaus, jis apvalo, kad neštų daugiau vaisiaus. 3 Jūs jau esate nesutepti del žodžių, kuriuos aš jums kalbėjau. 4 Pasilikite manyje ir aš jumyse. Kaip vynmedžio šakelė negali nešti vaisiaus pati savaime, jei nepasilieka vynmedyje, taip ir jūs, jei nepasiliekate manyje. 5 Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes be manęs jūs nieko negalite padaryti. 6 Jei kas nepasiliktų manyje, bus laukan išmestas, kaip šakelė, ir sudžius, ją surinks, įmes į ugnį, ir ji sudegs. 7 Jei pasiliksite manyje ir mano žodžiai pasiliks jumyse, jūs prašysite, ko tik norėsite, ir bus jums suteikta. 8 Tuo mano Tėvas garbinamas, kad jūs nešate labai daug vaisių ir esate mano mokytiniai. 9 Kaip Tėvas mylėjo mane, taip ir aš jus mylėjau. Pasilikite mano meilėje. 10 Jei laikysite mano įsaky-

---

džiaugtis apaštalai. — (30) Nes ateina... Piktoji dvasia ateina per Jūdą Iškarijotą. Ji neturi ant Jėzaus jokios valdžios, nes jame nėra nieko, kas būtų josios, nėra nuodėmės, per kurią žmogus darosi piktos dvasios vergas. Jei tat Jėzus sutinka kentėti, jis tai daro savo liuosa valia.

15. (3) Jūs jau...: jūs, kaip vynmedžio šakelės,

mus, jūs pasiliksite mano meilėje, kaip ir aš laikiau savo Tėvo įsakymus ir pasilieku jo meilėje. 11 Tai aš jums kalbėjau, kad mano džiaugsmas būtų jumyse ir kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas. 12 Tai mano įsakymas, kad mylėtumėte kits kitą, kaip aš jus mylėjau. 13 Niekas neturi didesnės meilės, kaip tą, kad kas guldo savo gyvybę už savo prietelius. 14 Jūs mano prieteliai, jei darysite, ką aš jums įsakiau. 15 Aš jau nebevadinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką jo viešpats daro. Jus aš pavadinau prieteliais, nes pasakiau jums visa, ką tik esu girdėjęs iš savo Tėvo. 16 Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau jus, kad eitumėte, neštumėte vaisiaus ir jūsų vaisius pasiliktų, kad, ko tik prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duotų. 17 Tai aš jums įsakau, kad kits kitą mylėtumėte.

18 Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad manęs pirm jūsų nekentė. 19 Jei būtumėte iš pasaulio, pasaulis mylėtų, kas jojo yra; kadangi tačiau jūs neesate iš pasaulio, bet aš jus išrinkau iš pasaulio, todel pasaulis jūsų nekenčia. 20 Atsiminkite mano žodžius, kuriuos aš esu jums sakęs: Tarnas ne didesnis už savo valdovą. Jei jie mane persekiojo, persekios ir jus; jei jie laikė mano žodžius, laikys ir jūsų. 21 Bet visa tai jie jums darys del mano vardo, nes nepažįsta to, kurs yra mane siuntęs. 22 Jei aš nebūčiau atėjęs ir nebūčiau jiems kalbėjęs, jie neturėtų nuodėmės; dabar gi jie neturi pasiteisinimo iš savo nuodėmės. 23 Kas manęs nekenčia, tas nekenčia ir mano Tėvo. 24 Jei nebūčiau tarp jų daręs darbų, kurių niekas

esate apvalyti nuo pikto mano mokslu. — (16) Išsirinkau: iš nuodėmėse paskendusių žmonių tarpo, kad būtumėte mano apaštalai.

(21) Del mano vardo: kurį jūs skelbsite.

kitas nėra daręs, jie neturėtų nuodėmės; dabar gi jie matė ir nekenčia kaip manęs, taip ir mano Tėvo. 25 Tačiau turėjo įvykti žodžiai, parašyti jų įstatyme: Jie nekentė manęs be priežasties. 26 Kuomet gi ateis Ramintojas, kurį aš jums siųsiu nuo Tėvo, tiesos Dvasią, kuri iš Tėvo išeina, ji liudys apie mane. 27 Ir jūs liudysite, nes nuo pat pradžios su manim esate.

16. 1 Tai jums kalbėjau, kad nesipiktintumėte. 2 Jie išmes jus iš sinagogų; ateina net valanda, kad kiekvienas, kurs jus užmuš, tarsis tarnaująs Dievui. 3 Tai jie jums darys, nes nepažino Tėvo, nė manęs. 4 Bet aš tai jums kalbėjau, kad, atėjus jų valandai, atsimintumėte, jog aš buvau tai jums sakęs. 5 Aš tai jums nesakiau nuo pat pradžios, nes buvau su jumis. Dabar gi aš einu pas tą, kurs yra mane siuntęs, ir niekas neklausia manęs, kur eini? 6 Kadangi tačiau aš tai jums kalbėjau, jūsų širdis pasidarė pilna liūdnumo. 7 Bet aš sakau jums tiesą: Jums geriau, kad aš einu. Nes, jei aš neeisiu, Ramintojas neateis pas jus; jeigu gi aš nueisiu, aš jį jums atsiųsiu. 8 Atėjęs jis įrodys pasauliui, kas turi nuodėmę, kas teisybę ir kam skiriama teismas. 9 Kas turi nuodėmę: nes netiki į mane; 10 kas teisybę: nes aš einu pas Tėvą, ir jūs jau nebematysite manęs;

---

16. (2) Tarsis tarnaująs Dievui: nes manys, kad, užmušdami Kristaus sekėjus, gina tuo būdu Dievo garbę ir jo įstatymą. — (8) Įrodys ... Šv. Dvasia pamokins ir įtikins pasaulį, kas yra nusidėjęs, kad nusidėjo pasaulis, kurs netiki, kad teisybė yra pas Kristų, kurs garbingai žengia į dangų, ir kad pasmerkimas paskirtas piktajai dvasiai ir jos šalininkams. Kristaus atmetimas yra vyriausis nuodėmių šaltinis, ir kas netiki, tas jau pasmerktas (Jono 3, 18). Garbingas Kristaus žengimas į dangų buvo aiškiausis įrodymas didžiausios jo teisybės, jo kalbos tikrumo ir jo pasiuntinystės. — (11) Jau nu-

11 kam skiriamas teismas, nes šio pasaulio kunigaikštis jau nuteistas. 12 Daug dar aš turiu jums sakyti, bet dabar jūs negalite pakęsti. 13 Kuomet gi ateis ta tiesos Dvasia, ji jus įves į visokią tiesą. Nes ji ne pati iš savęs kalbės, bet ką tik išgirs, tai sakys ir apskelbs jums, kas turi įvykti. 14 Ji pagarbins mane, nes ims iš to, kas mano, ir apskelbs jums. 15 Visa, ką tik turi Tėvas, yra mano. Todel aš pasakiau: Ji ims iš to, kas mano, ir jums apskelbs.

16 Dar valandėlė, ir jūs jau nebematysite manęs; ir vėl valandėlė, ir matysite mane, nes aš einu pas Tėvą. 17 Tuomet kaikurie iš jo mokytinių kalbėjosi tarp savęs: Kas tai yra, ką jis mums sako: Dar valandėlė, ir nebematysite manęs; ir vėl valandėlė, ir matysite mane; ir: Aš einu pas Tėvą? 18 Taigi, jie klausinėjosi: Ką tai reškia, ką jis sako: Valandėlė? Mes nežinome, apie ką jis kalba. 19 Jėzus suprato, kad jie norėjo jį klausti, ir jiems tarė: Jūs klausinėjate vienas kitą apie tai, kad aš jums pasakiau: Valandėlė, ir nebematysite manęs, ir vėl valandėlė, ir matysite mane. 20 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums, jūs verksite ir raudosite, pasaulis gi džiaugsis. Jūs būsite nuliūdę, bet jūsų nuliūdimas pavirs džiaugsmu. 21 Moteriškė gimdydama turi nuliūdimo, nes jos valanda atėjo. Pagimdžius gi kūdikį, jau nebeatsimena suspaudimo del

---

teistas. Kristus savo mirtimi ant kryžiaus atėmė iš šetono viešpatavimą pasauliui. — (14) Pagarbins: tais darbais, kuriuos nuveiks per apaštalus, mokytinius ir visą Bažnyčią.

(17) Matysite mane. Išganytojas čia kalba apie pasimatymą po atsikėlimo iš numirusių iki dienai į dangų žengimo. — (20) Verksite ir... Kristui numirus ant kryžiaus, žydai džiaugsis ta mirtimi, manydami, kad jie apgalėjo. Apaštalų nuliūdimas virs džiaugsmu, kuomet

džiaugsmo, kad gimė pasauliui žmogus. 22 Taip ir jūs dabar, tiesa, turite nuliūdimo; bet aš vėl jus matysiu; tuomet jūsų širdis džiaugsis, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų neatims. 23 Tą dieną jūs nieko manęs neklausite. Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau jums: ko tik prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duos. 24 Iki šiolei jūs nieko neprašėte mano vardu. Prašykite ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas.

25 Tai aš jums kalbėjau prilyginimais. Ateina valanda, kuomet jau nebe prilyginimais jums kalbėsiu, bet aiškiai sakysiu jums apie Tėvą. 26 Tą dieną jūs prašysite mano vardu; aš nesakau jums, kad aš prašysiu už jus Tėvą, 27 nes pats Tėvas myli jus, delto kad jūs mane mylėjote ir tikėjote, jog aš nuo Tėvo išėjau. 28 Aš išėjau nuo Tėvo ir atėjau į pasaulį; vėl palieku pasaulį ir einu pas Tėvą. 29 Jo mokytiniai jam tarė: Štai dabar aiškiai kalbi ir nebesakai jokio prilyginimo. 30 Mes žinome, kad tu visa žinai ir tau nereikia, kad kas tave klaustų; todel mes tikime, kad tu esi nuo Dievo išėjęs. 31 Jėzus jiems atsakė: Dabar tikite? 32 Štai ateina valanda ir jau atėjo, kad jūs išsiskirstysite kiekvienas sau ir paliksite mane vieną; bet aš neesu vienas, nes su manim yra Tėvas. 33 Tai

---

jie išvys atsikėlusį iš numirusių Jėzų. — (22) Neatims. Nes apaštalai, Kristui atsikėlus iš numirusių, ne tik džiaugėsi, jį matydami, bet džiaugėsi ir paskiau, del jo vardo kentėdami.

(25) Aiškiai sakysiu: po prisikėlimo per 40 dienų. — (31) Dabar tikite? Tais žodžiais Išganytojas nurodo, kad apaštalų tikėjimas pasilieka dar silpnas. Jie tiki dabar, bet kančios metu paliks savo mokytoją ir pabėgs. — (33) Kad turėtumėte... Išganytojo žodžių tikslas buvo, kad jo mokytiniai turėtų ramybės didžiausiuose pavojuose ir nepamestų tikėjimo. Jo žodžių galingumas pasirodė visoje pilnybėje apaštaluose, kuomet jie platino Jėzaus mokslą.

aš jums kalbėjau, kad turėtumėte manyje ramybės. Pasaulyje jūs turėsite suspaudimo; bet pasitikėkite, aš apgalėjau pasaulį.

d) Jėzaus, kaipo vyriausiojo kunigo, malda.

17. [1] Tai pasakęs, Jėzus pakėlė akis į dangų ir tarė: Tėve, valanda atėjo, pagarbink savo Sūnų, kad Sūnus pagarbintų tave, [2] kaip tu esi jam davęs valdžios ant visų žmonių, kad jis visiems, kuriuos jam davei, suteiktų amžinąjį gyvenimą. [3] Tai yra amžinas gyvenimas: kad jie pažintų tave, vienatinį tikrąjį Dievą, ir kurį tu siuntei, Jėzų Kristų. [4] Aš pagarbinau tave žemėje, pabaigdamas darbą, kurį tu man davei daryti. [5] Dabar tu, Tėve, pagarbink mane pas save ta garbe, kurią aš turėjau pas tave, pirm nekaip atsirado pasaulis.

[6] Aš apreiškiau tavo vardą žmonėms, kuriuos man davei iš pasaulio. Jie buvo tavo, ir tu davei juos man; jie laikė tavo žodžius. [7] Dabar jie žino, kad visa, ką man davei, yra iš tavęs [8] Nes žodžius, kuriuos tu man davei, aš daviau jiems; jie priėmė ir tikrai pažino, kad aš nuo tavęs išėjau, ir įtikėjo, kad tu mane siuntei. [9] Aš už juos meldžiu; ne už pasaulį meldžiu, bet už tuos, kuriuos man davei, nes jie tavo. [10] Visa, kas mano, yra tavo, ir, kas tavo, yra mano, ir aš esu pagarbintas juose. [11] Aš jau

---

17. (1) Pagarbink ... Bus pagarbintas Sūnus draug ir Tėvas stebuklingomis Kristaus kančios, mirties ir atsikėlimo iš numirusių aplinkybėmis.

(7) Laikė tavo žodžius. Išrinktieji iš pasaulio priėmė ir laikė visus Išganytojo žodžius. Tie žodžiai buvo draug ir Tėvo žodžiai. — (9) Ne už pasaulį. Pasaulis yra žmonės, sukietėjusieji savo nuodėmėse. Ir už juos meldė ir kentėjo Kristus, bet šitoje vietoje meldžia už

nebeesu pasaulyje, šitie gi yra pasaulyje, ir aš pas tave ateinu. Šventasis Tėve, išlaikyk del savo vardo tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes. 12 Būdamas su jais, aš laikiau juos del tavo vardo. Aš sergėjau, kuriuos tu man davei, ir nėvienas iš jų nepražuvo, kaip tik pranašulties sūnus, kad Raštas įvyktų. 13 Bet dabar aš pas tave einu ir tai kalbu pasaulyje, kad jie turėtų savyje mano džiaugsmą pilną. 14 Aš jiems daviau tavo žodį, bet pasaulis jų nekentė, nes jie ne iš pasaulio, kaip ir aš ne iš pasaulio. 15 Aš neprašau atimti juos iš pasaulio, bet apsaugoti juos nuo pikta. 16 Jie ne iš pasaulio, kaip ir aš ne iš pasaulio. 17 Pašventink juos tiesoje. Tavo žodis tiesa. 18 Kaip tu mane siuntei į pasaulį, taip ir aš juos siunčiu į pasaulį. 19 Už juos aš pašvenčiu pats save, kad ir jie būtų pašventinti tiesoje.

20 Prašau gi ne tik už juos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį tikės į mane, 21 kad visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje ir aš tavyje, kad ir jie būtų mumyse viena, kad pasaulis įtikėtų jog tu esi mane siuntęs. 22 Garbę, kurią man davei, aš daviau jiems, kad jie būtų viena, kaip ir mes esame viena? 23 Aš juose ir tu manyje, kad jie būtų tobuloje vienybėje, kad pasaulis pažintų, jogei tu esi mane siuntęs ir mylėjai juos taip, kaip ir mane mylėjai. 24 Tėve, aš noriu, kad tenai, kur aš esu, būtų su manim

---

išrinktuosius. – (13) Džiaugsmą pilną: kad jie turėtų tokio pat džiaugsmo, kokio aš esu pilnas. — (17) Pašventink...: pašventink juos savo malone, kad savo apaštališkuose darbuose tvirtai laikytųsi tiesos. Ta tiesa yra Dievo žodžiai, jiems apreikštasis mokslas. — (19) Pašvenčiu: atnašauju save, kaipo auką, mirdamas ant kryžiaus.

(20) Per jų žodį: jiems skelbiant evangelijos mokslą.

ir tie, kuriuos tu man davei, kad jie matytų mano garbę, kurią tu man suteikei, nes tu mane mylėjai pirm pasaulio įkūrimo. 25 Teisusis Tėve, pasaulis tavęs nepažino, aš gi tave pažinau; taippat šitie pažino, kad tu esi mane siuntęs. 26 Aš padariau jiems tavo vardą žinomą ir duosiu jį pažinti, kad meilė, kuria tu mane mylėjai, būtų juose ir aš juose.

2. Kenčiančiojo ir mirštančiojo Kristaus garbės apsireiškimas atmetamas jo priešininkų.

18. 1 Tai pasakęs, Jėzus išėjo su savo mokytiniais į anapus Kedrono upelio. Tenai buvo daržas, į kurį įėjo jis ir jo mokytiniai. 2 Taippat jo išdavėjas Jūdas žinojo tą vietą, nes Jėzus dažnai susieidavo tenai su savo mokytiniais. 3 Taigi, Jūdas, pasiėmęs būrį ir nuo vyriausiųjų ir parisiejų tarnų, atėjo tenai su žibintuvais, žiburiais ir su ginklais. 4 Jėzus, žinodamas visa, kas turėjo jam atsitikti, išėjo priešakin ir jiems tarė: Ko ieškote? 5 Jie jam atsakė: Jėzaus Nazarėno. Jėzus jiems tarė: Aš esu. Su jais stovėjo ir jo išdavėjas Jūdas. 6 Kaip tik jis jiems pasakė: Aš esu, jie pasitraukė atgal ir parpuolė ant žemės. 7 Jis vėl juos paklausė: Ko ieškote? Jie atsakė: Jėzaus Nazarėno. 8 Jėzus tarė: Sakiau jums, kad aš esu; jei tat manęs ieškote, leiskite šitiems šalin eiti. 9 Taip turėjo įvykti jo pasakyti žodžiai: Aš nepražudžiau nėvieno iš tų, kuriuos tu man davei. 10 Simonas Petras, kurs

— (26) Duosiu jį pažinti: kuomet kelsiuos iš numirusių.

18. (6) Parpuolė. Kristus taip galingas, kad priešai, išgirdę vieną jo žodį, traukiasi atgal ir parpuola: jei tačiau jis bus suimtas, tai tik delto, kad pats sutiks. —

turėjo kalaviją, išsitraukė jį, ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. Tarnas buvo vardu Malkus. 11 Bet Jėzus tarė Petrui: Kišk savo kalaviją į makštį. Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią mano Tėvas yra man davęs?

12 Būrys, tūkstantininkas ir žydų tarnai sugavo Jėzų ir surišo jį. 13 Jie nuvedė jį visupirma pas Anną, nes jis buvo uošvis Kajifo, kurs tais metais buvo vyriausis kunigas. 14 Kajifas gi buvo tas pats, kurs buvo pataręs žydams: Geriau esą, kad vienas žmogus mirtų už tautą. 15 Paskui Jėzų ėjo Simonas Petras ir kitas mokytinis. Tas mokytinis buvo pažįstamas vyriausiam kunigui ir įėjo draug su Jėzumi į vyriausiojo kunigo kiemą, 16 Petras gi pasiliko stovėti lauke ties vartais. Taigi, antrasis mokytinis, kurs buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui, išėjęs kalbėjosi su durininke ir įsivedė Petrą. 17 Tuomet ta tarnaitė durininkė tarė Petrui: Ar ir tu esi iš šito žmogaus mokytinių tarpo? Jis atsakė: Ne. Prie ugniakuro stovėjo vergų ir tarnų, nes buvo šalta, ir šildėsi. Su jais atsistojo taippat Petras ir šildėsi. 19 Vyriausis kunigas klausė Jėzų apie jo mokytinius ir apie jo mokslą. 20 Jėzus jam atsakė: Aš viešai kalbėjau pasauliui; aš visuomet mokinau sinagogoje ir bažnyčioje, kur susieina visi žydai, slapčia gi aš nieko nekalbėjau. 21 Kam mane klausi? Klausk tuos, kurie girdėjo, ką jiems esu kalbėjęs; štai, šitie žino, ką aš sakiau. 22 Kuomet Jėzus tai kalbėjo, vienas iš čiapat stovėjusių tarnų užgavo jį per veidą, sakydamas: Taip tu atsakai vyriausiajam kunigui? 23 Jėzus

(11) **Tos taurės.** Gerti taurę čia, kaip ir kitose vietose, reiškia kentėti.

(14) **Buvo pataręs.** Vz. auk. 11, 49. — (15) **Kitas mokytinis.** Tikriausiai šitos evangelijos rašytojas,

jam tarė: Jei aš netiesą kalbėjau, įrodyk, kad tai netiesa; jeigu gi tiesą, kam mane muši? 24 Annas nusiuntė jį surištą pas vyriausiįjį kunigą Kajifą. 25 Tuotarpu Simonas Petras stovėjo ir šildėsi. Jie jį paklausė: Ar ir tu esi iš jo mokytinių tarpo? Jis išsigynė, sakydamas: Neesu. 26 Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį, jam tarė: Argi aš nemačiau tavęs draug su juo darže? 27 Bet Petras vėl išsigynė, ir gaidys tuojau pragydo.

28 Nuo Kajifo atvedė Jėzų į teismo rūmą. Buvo rytas. Jie patys neėjo į teismo rūmą, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį. 29 Todel tat Pilotas išėjo prie jų laukan ir tarė: Kokią skundą atnešate prieš šitą žmogų? 30 Jie atsakė ir jam tarė: Jei šitas nebūtų piktadarys, mes nebūtumėm jo tau įdavę. 31 Pilotas jiems tarė: Imkite jį ir jūs patys teiskite jį, žiūrėdami savo įstatymo. Žydai jam atsakė: Mums nevalia nieko nužudyti. 32 Taip turėjo įvykti Jėzaus žodžiai, kuriuos jis buvo pasakęs, nurodydamas, kokia mirtimi jis mirs. 33 Tuomet Pilotas vėl įėjo į teismo vietą, pasišaukė Jėzų ir jį paklausė: Ar tu esi žydų karalius? 34 Jėzus atsakė: Ar pats iš savęs tai klausi, ar kiti tau pasakė apie mane? 35 Pilotas atsakė: Ar aš žydas? Tavo

---

apaštalas šv. Jonas. — (25) Jie: draug stovėjusieji tarnai.

(28) Kad nesusiteptų. Žydai neėjo į teismo rūmą, t. y. į Piloto namus, nes kas iš žydų įeidavo į pagonies namus, buvo laikomas suteptu ir toks nebegalėdavo tą dieną atnašauti aukų. — (31) Mums nevalia...: nes romėnai buvo atėmę iš žydų teisę bausti ką nors mirtimi. — (32) Kokia mirtimi... Jėzus pranašavo, kad būsiąs išduotas pagonims ir prikaltas ant kryžiaus. Pas žydus nebuvo papročio skirti kam nors kryžiaus mirtį. Už piktžodžiavimą jie užmušdavo akmenimis. — (35) Ar aš

tauta ir vyriausieji kunigai man tave įdavė: ką esi padaręs? [36] Jėzus atsakė: Mano karalystė ne iš šio pasaulio; jei mano karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau išduotas žydams; dabar gi mano karalystė ne iš čia. [37] Tuomet Pilotas jam tarė: Tai tu esi karalius? Jėzus atsakė: Tu pats sakai, aš esu karalius. Aš tam gimiau ir tam atėjau į pasaulį, kad liudyčiau apie tiesą. Kiekvienas, kurs yra iš tiesos, klauso mano balso. [38] Pilotas jį paklausė: Kas yra tiesa? Tai pasakęs, jis vėl išėjo pas žydus ir jiems tarė: Aš nerandu jame jokios kaltės. [39] Yra gi pas jus paprotys, kad Velykose paleisčiau jums vieną. Tai ar norite, kad jums paleisčiau žydų karalių? [40] Tuomet jie vėl visi šūkuo, sakydami: Ne šitą, bet Barabą. Tas Barabas buvo galvažudis.

19. [1] Tuomet Pilotas liepė imti Jėzų ir nuplakti. [2] Kareiviai, nupynę iš erškėčių vainiką, uždėjo jam ant galvos, apsiautė jį purpuriniu drabužiu, [3] ėjo prie jo ir sakė: Sveikas, žydų karaliau! Be to jie mušė jį per veidą plaštakomis. [4] Pilotas vėl išėjo laukan ir jiems tarė: Štai išvedu jį jums laukan, kad pažintumėte, jog aš nerandu jame jokios kaltės. [5] (Išėjus gi Jėzui su erškėčių vainiku ir purpuriniame drabužyje), jis jiems tarė: Štai žmogus! [6] Bet pamatę jį vyriausieji kunigai ir tarnai šaukdami sakė: Ant kryžiaus, ant kryžiaus jį! Pilotas jiems tarė: Imkite jį jūs ir pri-

---

žydas?, t. y. aš ne žydas ir nieko nežinau apie žydų karalių, apie Kristų, kurio buvo laukiama. — (36) Mano karalystė ... Jėzus patvirtina, kad jis karalius, bet draug paaiškina, kad jo karalystė ne žemiška, tik dvasiška, todėl visai negriauna Romos ciesorių viešpatavimo. — (37) Kurs yra iš tiesos: kurs mėgsta tiesą, jos ieško ir ją seka.

kalkite ant kryžiaus, nes aš nerandu jame kaltės. 7 Žydai jam atsakė: Mes turime įstatymą, ir, žiūrint įstatymo, jis turi mirti, nes padarė iš savęs Dievo Sūnų. 8 Išgirdęs šituos žodžius, Pilotas dar labiau nusigando. 9 Jis vėl įėjo į teismo vietą ir klausė Jėzų: Iš kur tu? Bet Jėzus nieko jam neatsakė. 10 Tai Pilotas jam tarė: Tu man neatsakai? ar nežinai, kad aš turiu valdžios prikalti tave ant kryžiaus ir turiu valdžios paleisti tave? 11 Jėzus atsakė: Tu neturėtumei prieš mane jokios valdžios, jei tau nebūtų duota iš aukštybės. Todel, kas mane tau įdavė, turi didesnę nuodėmę. 12 Nuo tos valandos Pilotas ieškojo paleisti jį. Bet žydai šaukė sakydami: Jei šitą paleisi, tu neesi ciesoriaus prietelis; nes kiekvienas, kurs daro iš savęs karalių, priešinasi ciesoriui. 13 Išgirdęs šituos žodžius, Pilotas išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo teismo kraséje, vietoje, kuri vadinasi Litostrotos (Akmenimis išgrįsta), ebraiškai Gabata. 14 Buvo Prisirengimo diena prieš Velykas, apie šeštą valandą. Jis tarė žydams: Štai jūsų karalius. 15 Bet jie sušuko: Šalin jį, šalin! ant kryžiaus jį! Pilotas jiems tarė: Ar aš turiu prikalti ant kryžiaus jūsų karalių? Vyriausieji kunigai atsakė: Mes neturime karaliaus, tiktai ciesorių. 16 Tuomet jis padavė jį jiems prikalti ant kryžiaus. Jie gi ėmė Jėzų ir išsivedė. 17 Nešdamas sau kryžių, jis išėjo į vietą, kuri vadinasi Kaukolių, ebraiškai Golgota. 18 Tenai jie prikalė jį ant kryžiaus ir draug su juo kitudu, vienoje ir kitoje pusėje,

---

19. (11) Jei tau nebūtų ...: jei Dievas nebūtų leidęs. Jėzus čia paženklina, kad Pilotas padarys neteisingai, jei piktai pasinaudos ta valdžia, pasmerkdamas mirti nekaltą. Žydų ir Judo Iskarijoto nusidėjimas didesnis, nes jie neturi nė šešėlio valdžios ant Jėzaus. — (14) Buvo Prisirengimo ... Plg. Mato 27, 45.

viduryje gi Jėzų. [19] Pilotas padarė taippat ir antrašą ir padėjo viršuje kryžiaus. Buvo gi parašyta: JĖZUS NAZARĖNAS ŽYDŲ KARALIUS. [20] Tą antrašą skaitė daugelis žydų, nes vieta, kame Jėzus buvo prikaltas ant kryžiaus, buvo arti miesto, buvo gi parašyta ebraiškai, graikiškai, ir lotyniškai, [21] Todel vyriausieji žydų kunigai sakė Pilotui: Nerašyk: Žydų karalius, bet: Jis sakė: Aš esu žydų karalius. [22] Pilotas atsakė: Ką parašiau, parašiau. [23] Kareiviai, prikalę jį ant kryžiaus, pasiėmė jo drabužius, (iš kurių padarė keturias dalis, kiekvienam kareiviui dalį) ir jupą. Jupa buvo nesusiūta, bet nuo viršaus iki apačiai visa *numegsta*; [24] todel jie sakė vienas kitam: Nepjaustykime jos, bet meskime burtą, kieno ji bus. Taip turėjo įvykti Rašto žodžiai: Jie pasidalino mano drabužius ir del mano rūbo metė burtą. Taip kareiviai ir padarė.

[25] Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo Marija Kleopienė ir Marija Magdalena. [26] Jėzus, pamatęs motiną ir stovintį mokytinį, kurį jis mylėjo, tarė savo motinai: Moteriške, štai tavo sūnus. [27] Paskui tarė mokytiniui: Štai tavo motina. Nuo tos valandos mokytinis paėmė ją pas save. [28] Po to Jėzus, žinodamas, kad jau visa buvo atlikta, kad įvyktų Raštas, tarė: Trokštu. [29] Tenai stovėjo indas, pilnas uksaus. Taigi, jie užmovė ant ysopo kempinę, pilną uksaus, ir pakėlė prie jo burnos. [30] Jėzus, paragavęs uksaus, tarė: Atlikta, ir nulenkęs galvą atidavė dvasią. [31] (Kadangi tai buvo Prisirengimo diena), kad kūnai nepasiliktų ant kryžiaus subatoje, (nes subatos diena buvo didžioji,) žydai meldė Pilotą, kad būtų sulaužyta jiems blauzdos ir kad jie

(26) *Mokytinį*: apaštalą šv. Joną. — (31) *Kad būtų*

būtų nuimti. 32 Todel kareiviai atėjo ir sulaužė blauzdas vienam ir kitam, kurie buvo prikalti ant kryžių draug su juo. 33 Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad jis jau miręs, jie nelaužė jo blauzdų, 34 tik vienas kareivis atvėrė jam ietimi šoną, ir tuojau išėjo kraujo ir vandens. 35 Kursai matė, liudijo apie tai, ir jo liudijimas tikras. Jis žino, kad jis sako tiesą, kad ir jūs tikėtumėte. 36 Nes tai atsitiko, kad įvyktų Raštas: Kaulo nesulaužysite jame. 37 Vėl kitur Raštas sako: Žiūrės į tą, kurį jie pervėrė.

3. Kristaus garbės apsireiškimas jo prisikėlime iš numirusių.

38 Po to Juozapas iš Arimatiejos (būdamas Jėzaus mokytinis, tik slaptas iš baimės žydų) prašė Pilotą leisti jam nuimti Jėzaus kūną. Pilotas leido. Taigi, jis atėjo ir nuėmė Jėzaus kūną. 39 Atėjo taippat ir Nikodemas, kurs buvo anksčiau atėjęs pas Jėzų nakčia, ir atnešė apie šimtą svarų myros ir aloės mišinio. 40 Juodu paėmė Jėzaus kūną ir aprišo jį marškomis su kvepalais, kaip buvo žydų paprotys laidoti. 41 Toje vietoje, kame jis buvo prikaltas ant kryžiaus, buvo daržas, darže gi naujas kapas, kuriame niekas dar nebuvo paguldytas. 42 Tenai juodu paguldė Jėzų del žydų Prisirengimo dienos, nes kapas buvo arti.

---

sulaužyta: kad greičiau numirtų. — (36) Kaulo... Tie žodžiai parašyti Sen. Testamente Iš. 12, 46 apie velykinį žydų avinėlį. Jėzus buvo tikras velykinis avinėlis, priėmęs ant savęs pasaulio nuodėmes.

(39) Nikodemas... Vz. auk. 3 persk. — (42) Tenai... Netrukus reikėjo pradėti šventė, todel nebebuvo laiko ieškoti kur kitur kapo.

20. [1] Pirmą savaitės dieną Marija Magdalena atėjo pas kapą rytmetį, kuomet dar tamsu buvo, ir pamatė, kad akmuo buvo atimtas nuo kapo. [2] Todel ji pabėgo ir, atvykus pas Simoną Petrą ir pas kitą mokytinį, kurį Jėzus mylėjo, jiedviem tarė: Paėmė Viešpatį iš kapo ir nežinome, kur jį padėjo. [3] Tuomet Petras ir anas kitas mokytinis išėjo ir atėjo pas kapą. [4] Juodu bėgo draug, bet anas kitas mokytinis bėgo greičiau už Petrą ir pirmas atvyko pas kapą. [5] Pasilenkęs jis pamatė padėtas marškas, tačiau į vidų neėjo. [6] Atėjęs Simonas Petras, kurs jį sekė, įėjo į kapą ir matė padėtas marškas, [7] taippat skepetą, buvusią ant jo galvos. Ji buvo padėta ne su marškomis, bet atskirai suvyniota kitoje vietoje. [8] Paskui įėjo į kapą ir tas mokytinis, kurs buvo pirmas atėjęs pas kapą; jis pamatė ir įtikėjo. [9] Nes jie dar nebuvo supratę Rašto, kad jam reikėjo keltis iš numirusių. [10] Po to mokytiniudu vėl parėjo namon.

[11] Marija tuotarpu stovėjo pas kapą lauke ir verkė. Beverkdama ji pasilenkė ir pažvelgė į kapą. [12] Tenai ji pamatė du baltai apsivilkusiu angelu, vieną prie galvos ir antrą prie kojų, kame buvo padėtas Jėzaus kūnas. [13] Juodu jai tarė: Moteriške, ko verki? Ji jiems atsakė: Nes paėmė mano Viešpatį ir nežinau, kur jį padėjo. [14] Tai pasakius ji atsigręžė atgal ir pamatė stovintį Jėzų, bet nežinojo, kad tai Jėzus. [15] Jėzus jai tarė: Moteriške, ko verki? ko ieškai? Manydama, kad tai daržininkas, ji jam atsakė: Viešpatie, jei tu jį išsinešei, pasakyk man, kur jį padėjai; aš jį pasiimsiu. [16] Jėzus jai tarė: Marija! Atsigręžus

---

20. (1) Pirmą....: Viešpaties dienos rytmetį. — (8) Įtikėjo: kad Jėzus ištikrųjų buvo atsikėlęs iš numirusių.

ji jam tarė: Rabboni (tai yra: Mokytojau)! [17] Jėzus jai tarė: Nelaikyk manęs, nes aš dar neužžengiau pas savo Tėvą. Eik velyk pas mano brolius ir jiems sakyk: Aš žengiu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas mano Dievą ir jūsų Dievą. [18] Marija Magdalena nuėjo ir apskelbė mokytiniams: Aš mačiau Viešpatį, ir jis man tai pasakė.

[19] Tą pačią pirmą savaitės dieną vakare, durims, kame buvo susirinkę mokytiniai, esant uždarytoms dėl žydų baimės, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir jiems tarė: Ramybė jums. [20] Tai pasakęs, jis pa odė jiems rankas ir šoną. Mokytiniai, pamatę Viešpatį, džiaugėsi. [21] Jis vėl jiems tarė: Ramybė teesie su jumis. Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu. [22] Tai pasakęs, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite šventąją Dvasią. [23] Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos.

[24] Vieno iš dvylikos, Tomo, kurs vadinasi Dvynas, nebuvo draug su jais, kuomet Jėzus buvo atėjęs. [25] Todel kiti mokytiniai jam sakė: Mes matėme Viešpatį. Bet jis jiems atsakė: Jei nepamatysiu jo rankose vynių perdūrimų, neįdėsiu savo piršto į vynių vietą ir neįdėsiu savo rankos į jo šoną, netikėsiu. [26] Po aštuonių dienų jo mokytiniai vėl buvo viduje ir Tomas draug su jais. Jėzus atėjo, durims esant užrakintoms, at-

---

(17) Nelaikyk ... Marija matomai buvo parpuolusi ir apkabinusi Jėzaus kojas, lyg nebenorėdama nuo jo atsiskirti, trokšdama jau dabar persikelti draug su juo į prirengtąsias amžinąsias dangaus buveines (plg. auk. 14, 2. 3). Tačiau ta valanda dar nebuvo atėjusi. — (22) Imkite šventąją ... Skirtumas tarp to šv. Dvasios gavimo ir kito Sekminių dienoje, yra tas, kad dabar apaštalai gauna šv. Dvasią neregimai ir jos malones, reikalingas kunigų priedermėms vykinti, Sekminėse gi gaus šv. Dvasią regimai su visa malonių pilnybe.

sistojo viduryje ir tarė: Ramybė teesie jums. 27 Po to jis tarė Tomui: Įdėk čia savo pirštą, matyk mano rankas, ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną, ir nebūk netikėlis, bet tikintis. 28 Tomas atsakė ir jam tarė: Mano Viešpats ir mano Dievas. 29 Jėzus jam tarė: Kadangi mane matei, Tomai, tu įtikėjai; palaiminti, kurie nematė ir tikėjo.

30 Jėzus padarė savo mokytinių akyvaizdoje dar daug kitų stebuklų, kurie neparašyti šitoje knygoje. 31 Tai gi parašyta, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra Kristus, Dievo Sūnus, ir kad tikėdami turėtumėte jo vardu amžinąjį gyvenimą.

21. 1 Paskui Jėzus vėl pasirodė mokytiniams pas Tiberiados jūrą. Pasirodė gi taip: 2 Buvo draug Simonas Petras, Tomas vadinamas Dvynu, Natanaėlis, kurs buvo iš Kanos Galiliejoje, Zebediejaus sūnudu ir kitudu iš jo mokytinių. 3 Simonas Petras jiems tarė: Einu žvejoti. Jie jam atsakė: Ir mes einame su tavim. Jie išėjo ir sėdo į laivą, bet tą naktį nieko nepagavo. 4 Jau prašaušus, Jėzus stovėjo ant kranto; tačiau mokytiniai nepažino, kad tai Jėzus. 5 Jėzus jiems tarė: Vaikai, ar neturite ko valgyti? Jie atsakė: Ne. 6 Jis jiems tarė: Įleiskite tinklą dešinėje laivo pusėje ir rasite. Jie įleido ir jau nebegalėjo jo patraukti del žuvų daugybės. 7 Tuomet tas mokytinis, kurį Jėzus mylėjo, tarė Petrui: Tai Viešpats. Simonas Petras, kaip tik išgirdo, kad tai Viešpats, apsisiautė jupa, nes buvo neapsivilkęs, ir įšoko į jūrą. 8 Kiti gi mokytiniai atplaukė laivu, (nes buvo netoli nuo kranto, tik apie dešimtį mastų), traukdami tinklą su žuvimis. 9 Išėję ant sausumos, jie pamatę sukurtą ugnį, padėtą

(29) Palaiminti... Tas palaiminimas tenka Kristaus Bažnyčiai, kurios nariai tiki į Jėzų, nors jo nematė.

ant žarijų žuvį ir duonos. 10 Jėzus jiems tarė: Atneškite žuvų, kurių dabar sugavote. 11 Simonas Petras nuėjo ir ištraukė ant sausumos tinklą, pilną didelių žuvų, kurių buvo šimtas penkios dešimtys trys. Nors jų taip daug buvo, bet tinklas nesuplyšo. 12 Jėzus jiems tarė: Eikite čia ir valgykite. Nėvienas iš sėdusiųjų valgyti nedrįso paklausti jį: Kas tu, nes jie žinojo, kad tai Viešpats. 13 Jėzus priėjo, paėmė duoną ir davė jiems, taippat ir žuvį. 14 Tai jau trečią kartą Jėzus apsireiškė savo mokytiniams, po to kaip buvo atsikėlęs iš numirusių.

15 Jiems pavalgius, Jėzus tarė Simonui Petrui: Jono sūnau, Simonai, ar myli mane labiau, kaip šitie? Jis jam atsakė: Taip, Viešpatie, tu žinai, kad aš tave myliu. Jis jam tarė: Ganyk mano avinėlius. 16 Jis vėl jį klausė: Jono sūnau, Simonai, ar myli mane? Jis jam atsakė: Taip, Viešpatie, tu žinai, kad aš myliu tave. Jis jam tarė: Ganyk mano avis. 17 Jis klausė jį trečią kartą: Jono sūnau, Simonai, ar myli mane? Petras nuliūdo, kad jis jį trečią kartą klausė: Ar myli mane? ir jam atsakė: Viešpatie, tu visa žinai; tu žinai, kad aš tave myliu. Jis jam tarė: Ganyk mano avis.

18 Ištikrųjų, ištikrųjų, sakau tau, kuomet buvai jaunesnis, susijuosdavai ir vaikščiojai, kur norėjai; pasenęs gi tu ištiesi savo rankas; kitas sujuos tave ir ves, kur tu nenori. 19 Tai pasakė, nurodydamas, kokia mirtimi jis turėjo pagarbinti

---

21. (15) Ganyk... Pats Kristus yra gerasis Ganytojas. Kadangi jis dabar palieka pasaulį ir eina pas dangiškąjį savo Tėvą, tai jis stato savo vieton šv. Petrą. Avinėliai ir avys reiškia visus tikinčius, vaikus ir motinas, valdinius ir valdovus, klausančią Bažnyčią ir mokinančią. — (18) Pasenęs... Yra tai pranašystė apie Petro mirtį ant kryžiaus.

Dievą. Po tų žodžių jis jam tarė: Sek mane. 20 Atsigręžęs Petras pamatė paskui einantį tą mokytinį, kurį Jėzus mylėjo, kurs taippat vakarienėje buvo pasilenkęs ant jo krūtinės ir paklausė: Viešpatie, kas yra tas, kurs tave išduos? 21 Taigi, pamatęs jį, Petras tarė Jėzui: Viešpatie, kas gi bus su šituo? 22 Jėzus jam atsakė: Jei aš noriu, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, kas tau rūpi? Tu sek mane. 23 Todėl šitas pasakymas pasklido tarp mokytinių, kad anas mokytinis nemirsiąs. Tačiau Jėzus nesakė jam: Jis nemirs, bet: Jei aš noriu, kad jis pasiliktų, iki ateisiu, kas tau rūpi?

Užbaiga.

24 Yra tai tas mokytinis, kurs liudija apie šituos dalykus ir tai parašė: ir mes žinome, kad jo liudijimas tikras. 25 Yra dar daug ir kitų dalykų, kuriuos Jėzus padarė. Jei kiekvienas iš jų būtų atskirai parašytas, tai manau, kad ir visas pasaulis negalėtų sutalpinti visų knygų, kuriös reiktų parašyti.

---

(20) Vakarienėje Vz. auk. 13, 23 ir tol. — (22) Jei aš noriu ... Atsakydamas Petrui, Jėzus nurodo, kad Jono mirtis bus kitoki, kad jis nebus nukankintas.

(25) Jei kiekvienas... Apaštalas čia patarlių būdu atsiliepia apie Kristaus darbų kilnumą ir vertę.

APAŠTALŲ DARBAI.

I. Bažnyčios įsikūrimas ir prasiplatinimas Palestinoje ir Samarijoje.

1. Bažnyčia Jeruzalėje.

1. [1] Pirmoje knygoje, o Teofiliau, aš kalbėjau apie visa, ką Jėzus darė ir mokino nuo pat pradžios [2] iki tai dienai, kurioje, davęs per šventąją Dvasią savo išrinktiesiems apaštalams įsakymų, jis buvo paimtas į dangų. [3] Jiems taippat po savo kančios jis pasirodė gyvas tuliariopais būdais, nes per keturias dešimtis dienų davėsi jiems matyti ir kalbėjo apie Dievo karalystę.

[4] Valgydamas su jais, jis jiems liepė neišeiti iš Jeruzalės ir laukti Tėvo pažadėjimo. Apie jį (sakė jis) jūs girdėjote iš mano burnos; [5] nes Jonas krikštijo tik vandenimi, jūs gi, nedaugeliui dienų praslinkus, būsite pakrikštyti šventąja Dvasia. [6] Taigi, jie buvo susiėję ir klausė jį sakydami: Viešpatie, ar šiuo laiku tu sugrąžinsi karalystę Izraėliui? [7] Jis jiems atsakė: Ne jūsų dalykas žinoti laikus ar valandas, kurias Dievas nustatė savo valdžia; [8] bet, kaip tik šventoji Dvasia ant jūsų ateis, jūs gausite galios ir būsite man liudytojai Jeruzalėje, visoje Judiejoje,

---

1. (1) Pirmoje knygoje. Pirmoji knyga, apie kurią čia kalbama, yra to paties šv. Luko parašytoji trečia evangelija. — (3) Tuliariopais būdais... Valgydamas, kalbėdamas su apaštalais, rodydamas savo žaizdas.

(5) Nedaugeliui ... Gaudami po dešimties dienų šventąją Dvasią. — (6) Karalystę... Apaštalai vis dar tebeturi mintyje žemiškąją Izraėlio karalystės garbę. Jie laukia, kad bus atimta valdžia iš Erodo ir prasidės

Samarijoje ir iki žemės pakraščių. 9 Tai pasakęs, jiems beregint, jis buvo pakeltas. Debesys paėmė jį iš po jų akių. 10 Kuomet jie, akių nenuleisdami, žiūrėjo į dangų, jam įeinant, štai du vyru baltais rūbais atsistojo prie jų. 11 Juodu tarė: Vyrai, Galiliejiečiai, ko jūs stovite, žiūrėdami į dangų? Tas Jėzus, kurs paimtas nuo jūsų į dangų, taippat ateis, kaip matėte jį einantį į dangų.

12 Tuomet jie nuo kalno, kurs vadinasi Alyvų ir yra arti Jeruzalės tik per subatos kelią, sugrįžo į Jeruzalę. 13 Sugrįžę užėjo į aukšto kambarį, kame jie paprastai pasilikdavo. Tai buvo Petras ir Jonas, Jokūbas ir Andriejus, Pilypas ir Tomas, Baltramiejus ir Matas, Alpiejaus sūnus Jokūbas, Simonas Uolusis ir Jokūbo brolis Jūdas. 14 Visi šitie pasilikdavo vienširdžiai maldoje draug su moterimis, su Jėzaus motina Marija ir su jo broliais.

15 Tose dienose Petras, atsikėlęs brolių tarpe (buvo gi tai būrys arti šimto dvidešimties žmonių), tarė: 16 Vyrai, broliai! Turėjo įvykti Rašto žodžiai, šventosios Dvasios išanksto pasakyti per Dovido burną apie Jūdą, vedėją tų, kurie sugavo Jėzų. 17 Jis buvo paskaitytas tarp mūsų ir buvo gavęs dalį šitoje tarnystėje. 18 Už neteisybės algą jis, tiesa, įsigijo dirvą, bet pasikoręs pusiau perplyšo, ir visi jo viduriai išėjo. 19 Tai pasidarė žinoma visiems Jeruzalės gyventojams, taip kad ta dirva buvo praminta jų kalba Akeldama,

---

žemiškas Kristaus karaliavimas. — (10) Du vyru: Du angelu. — (12) Subatos kelią: Subatos keliu vadinasi pas žydus tolumas, koki jie gali eiti subatos dieną, t. y. arti 1000 žingsnių. — (14) Su jo broliais: su artimesniais Jėzaus giminaičiais, kurie jau buvo įtikėję.

(18) Už neteisybės algą. Pinigais, kurie, kaipo užmokesnis už Jėzaus išdavimą, buvo žydų vyresnybės duoti Jūdui, liko nupirkta dirva numirėliams laidoti. —

tai yra, Kraujo dirva. [20] Nes Psalmių knygoje parašyta: Jų buveinė tebūnie apleista ir tenebūnie kam joje gyventi! Ir: Jo pareigą tegul kitas gauna! [21] Taigi, yra žmonių, kurie buvo mūsų draugystėje per visą tą laiką, kuomet Viešpats Jėzus tarp mūsų įeidavo ir išeidavo, [22] pradedant nuo Jono krikšto iki dienai, kurioje jis nuo mūsų paimtas; reikia, kad vienas iš jų būtų draug su mumis liudytojas jo prisikėlimo. [23] Jie pastatė du: Juozapą, kurs vadinosi Barsabas ir buvo pramintas Teisiuoju, ir Motiejų; [24] tuomet jie meldėsi, sakydami: Tu, Viešpatie, kurs žinai visų širdis, parodyk, katrą iš šitų dviejų išsirinkai, [25] kad imtų vietą šitos tarnystės ir apaštalystės, nuo kurios atpuolė Jūdas, kad eitų į savąją vietą. [26] Paskui jie metė apie juodu burtas. Burta puolė ant Motiejaus, ir jis buvo priskaitytas prie vienuolikos apaštalų.

2. [1] Sekminių dienai atėjus, visi buvo draug toje pačioje vietoje. [2] Štai ūmai pasigirdo iš dangaus ūžimas, lyg-kad kilstančio smarkaus vėjo, ir pripildė visus namus, kuriuose jie sėdėjo. [3] Jiems pasirodė pasidalinę tarsi ugnies liežuviai, ir ant kiekvieno iš jųjų nusileido po vieną. [4] Visi jie pasidarė pilni šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti visokiomis kalbomis, taip kaip šventoji Dvasia jiems davė prabilti. [5] Jeruzalėje buvo apsigyvenusių žydų, žmonių dievobaimingų iš visų po dangumi esančiųjų tautų tarpo. [6] Kilus ūžimui, susiėjo minia ir nežinojo, ką manyti, nes kiekvienas girdėjo juos kalbančius savo kalba.

---

(21) Įeidavo ir...: pasiliko mūsų tarpe. — (25) Savąją vietą: Išganytojo išdavimu sau užsipelnytą pasmerkimo vietą.

2. (1) Sekminių ...: praslinkus po Velykų septyniomssavaitėms, kitaip sakant, penkiasdešimtoje po Velykų

7 Visi buvo begalo nustebę ir kalbėjosi tarp savęs
Štai, argi ne visi šitie, kurie kalba, galiliejiečiai?
8 Tai kaip gi kiekvienas mūsų girdime savo gimtąją kalbą. 9 Mes partai, mėdai, elamiečiai, Mėzopotamijos, Judiejos ir Kapadokijos, Ponto ir Azijos, 10 Prygijos ir Pampylijos, Aigipto ir prie Kyrėnos esančiojo Lybijos krašto gyventojai, ateiviai romėnai, 11 kaip žydai, taip ir naujatikiai, krėtiečiai ir arabai, girdime juos mūsų kalbomis skelbiančius didžius Dievo veikalus. 12 Taip jie visi labai stebėjosi ir nustebę klausė kits kitą:
Ką tai reiškia? 13 Bet kiti tyčiodamies sakė: Jie apsigėrę saldžiu vynu.

14 Tuomet Petras draug su vienuolika atsistojo, pakelė savo balsą ir jiems kalbėjo: Judiejos žmonės ir visi Jeruzalės gyventojai, tai žinokite ir pasiklausykite mano žodžių. 15 Šitie ne girti, kaip kad jūs manote, nes dar tik trečia dienos valanda; 16 čia įvyksta tai, kas pranašo Joėlio pasakyta: 17 Tai atsitiks paskutinėse dienose (sako Viešpats): Aš išliesiu savo Dvasios ant kiekvieno kūno; tuomet jūsų sūnūs ir jūsų dukterys pranašaus; jūsų jaunikaičiai turės regėjimų ir jūsų seniai sapnuos sapnus. 18 Net ir ant savo tarnų ir savo tarnaičių aš išliesiu tose dienose savo Dvasios, ir jie pranašaus. 19 Aš darysiu stebuklų aukštai danguje ir ženklų žemai žemėje: Kraujo, ugnies ir dūmų smilkimo; 20 saulė pavirs tamsybe ir mėnulis krauju, pirm nekaip ateis didi ir aiški Viešpaties diena. 21 Tuomet kiekvienas, kurs šauksis į Viešpaties vardą, bus išgelbėtas.

---

dienoje. — (11) **Naujatikiai**: pagonys, priėmusieji žydų tikėjimą (prozelitai).

(15) **Trečia**..., t. y. gana anksti. Trečioji žydų valanda atatinka mūsų devintai ryto valandai. Prieš tą valandą žydai paprastai negerdavo ir nevalgydavo. —

22 Izraėlio žmonės, pasiklausykite šitų žodžių: Jėzus Nazarėnas buvo žmogus, jums Dievo paliudytas galingais darbais, stebuklais ir ženklais, kuriuos, kaip jūs patys žinote, Dievas yra per jį padaręs jūsų tarpe. 23 Jį, kurs Dievo nustatytu nutarimu ir pražinojimu buvo išduotas, jūs prikalėte neteisiųjų rankomis ant kryžiaus ir nužudėte. 24 Dievas jį prikėlė, pašalinęs mirusiųjų buveinės skausmus; nes buvo negalima, kad jis jos būtų laikomas. 25 Ir Dovidas apie jį sako: Aš turiu visuomet Viešpatį savo akyvaizdoje, nes jis yra mano dešinėje, kad nebūčiau pajudintas. 26 Todel mano širdis linksminasi ir mano liežuvis džiaugiasi, be to ir mano kūnas ilsėsis su viltimi; 27 nes tu nepaliksi mano sielos mirusiųjų buveinėje ir neduosi savo šventajam matyti supuvimo. 28 Tu duosi man pažinti gyvenimo kelius; savo veidu padarysi mane pilną malonumo. 29 Vyrai, broliai, tebūnie man valia drąsiai jums pasakyti apie patriarką Dovidą; jis mirė ir buvo palaidotas; jo kapas tebėra tarp mūsų iki šiai dienai. 30 Būdamas tačiau pranašas ir žinodamas, jam Dievą siekte prisiekus, kad ainis iš jo kūno sėdėsiąs jo soste, 31 žiūrėdamas į ateitį, jis kalbėjo apie Kristaus prisikėlimą, kad jis nepasiliksiąs mirusiųjų buveinėje ir kad jo kūnas nematysiąs supuvimo. 32 Tą tai Jėzų Dievas prikėlė, ir mes

---

(22) Dievo paliudytas. Dievas stebuklais paliudijo Jėzų esant tą, kuo jis pats save vadino, t. y. Dievo Sūnų. — (23) Dievo nustatytu... Dievas taip mylėjo žmones, kad už juos atidavė savo Sūnų. Tas Dievo užmanymas buvo nutartas pirm visų amžių, ir Dievas išanksto žinojo Kristų kentėsiant. — (30) Ainis. Jėzus Kristus, kurs, kaipo žmogus, turėjo gimti iš Dovido giminės. — (31) Mirusiųjų buveinėje: vietoje, kame teisiųjų sielos po mirties laukė Mesijo atėjimo ir į kurią taippat Kristaus siela buvo nuzengusi. — (33) Dešine: galybe. — Ma-

visi esame to dalyko liudytojai. [33] Dievo dešine išaukštintas ir gavęs iš Tėvo šventosios Dvasios pažadėjimą, jis ją išliejo, kaip jūs patys matote ir girdite. [34] Nes Dovidas neužžengė į dangų; jis pats sako: Viešpats tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, [35] kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tau pakojo. [36] Todel tegul žino visi Izraėlio namai, kad Dievas jį padarė ir Viešpačiu ir Kristumi, būtent tą Jėzų, kurį jūs prikalėte ant kryžiaus.

[37] Tai girdėdami, jie ėmė gailėtis savo širdyje ir tarė Petrui ir kitiems apaštalams: Ką mes turime daryti, vyrai, broliai? [38] Petras jiems atsakė: Darykite atgailą, ir teapsikrikštija kiekvienas iš jūsų Jėzaus Kristaus vardan jūsų nuodėmėms atleisti; taip jūs gausite šventosios Dvasios dovaną. [39] Nes tas pažadėjimas duotas jums, ir jūsų vaikams, ir visiems, toli esantiesiems, kuriuos tik Viešpats, mūsų Dievas, pašauks. [40] Taippat daugeliu kitų žodžių jis liudijo ir ragino juos, sakydamas: Gelbėkitės iš tarpo šitos sugedusios kartos. [41] Priėmusieji jo žodžius buvo pakrikštyti. Taip tą dieną prisidėjo apie tris tūkstančius sielų. [42] Jie laikėsi apaštalų mokslo, bendro duonos laužymo ir maldų. [43] Baimė apėmė visus, nes daug stebuklų ir ženklų buvo daroma per apaštalus; todel visuose buvo didelio išgąsčio. [44] Visi tikintieji laikėsi draug ir turėjo visa bendra. [45] Lobį ir turtus jie parduodavo ir

---

tote...: Dvasią, kalbančią per mus visokiomis kalbomis. — (34) Dovidas neužžengė... Todel ne apie jį save pasakė, bet apie Kristų, kad tą Dievas išaukštino, skirdamas jam vietą savo dešinėje.

(41) Prisidėjo: prie apaštalų ir kitų Jėzaus mokytinių skaičiaus. — (42) Duonos laužymo. Duonos laužymu apaštalų laikais vadinosi šv. mišios.

iš to dalijo visiems, kaip kiekvienam buvo privalu. 46 Taippat kasdien pasiilikdavo vienširdžiai bažnyčioje, laužydavo duoną tai vienuose, tai kituose namuose, imdavo valgio su džiaugsmu ir neklastinga širdimi, 47 garbino Dievą ir turėjo malonės pas visus žmones. Viešpats gi kasdien daugino jų būrį tais, kurie turėjo būti išgelbėti.

2. Stebuklingas Bažnyčios augimas ir sustiprėjimas tarp žydų.

3. 1 Kartą Petras ir Jonas ėjo apie devintą maldos valandą į bažnyčią. 2 Tuo pat laiku atnešta vieną žmogų, raišą nuo pat savo gimimo. Jį kasdien sodindavo prie bažnyčios durų, kurios vadinasi Gražiosios, kad jis prašytų išmaldos iš įeinančiųjų į bažnyčią. 3 Pamatęs Petrą ir Joną, įeinančius į bažnyčią, jis paprašė iš jųdviejų išmaldos. 4 Pasižiūrėjęs į jį Petras su Jonu atsiliepė: Pažvelgk į mudu. 5 Jis žiūrėjo į juodu, tikėdamos ką nors iš jų gauti. 6 Petras tarė: Sidabro ir aukso aš neturiu; ko gi turiu, tai tau duodu: Jėzaus Kristaus Nazarėno vardu kelkis ir vaikščiok. 7 Ir paėmęs jo dešinę ranką, jis pakėlė jį. Tuojau jo kojos ir riešai sustiprėjo. 8 Jis pašoko, atsistojo ir vaikščiojo. Draug su jais jis įėjo į bažnyčią, vaikščiojo, šokinėjo ir garbino Dievą. 9 Visi žmonės matė jį vaikščiojantį ir garbinantį Dievą. 10 Jie pažino jį, kad buvo tas pats, kurs sėdėdavo del išmaldos prie Gražiųjų bažnyčios durų, ir visi pasidarė pilni nustebimo del to, kas buvo jam atsitikę, ir nežinojo, ką manyti.

11 Kadangi jis laikėsi Petro ir Jono, visi žmonės stebėdamies susibėgo prie jų į prieangį, kurs

---

3. (1) **Apie devintą...** Devinta žydų valanda atatinka maž daug mūsų trečiajai. Tą valandą kasdien bažnyčioje atnašaudavo ir degindavo Dievo garbei avinėlį.

vadinasi Saliamono. 12 Tai matydamas, Petras atsiliepė į žmones: Izraėlio vyrai, kam stebitės tuo dalyku arba ko žiūrite į mudu, lyg kad mes savo galybe ar valdžia būtumėm padarę, kad šitas vaikščiotų. 13 Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas, mūsų tėvų Dievas pagarbino savo Sūnų Jėzų, kurį jūs, tiesa, išdavėte ir jo išsigynėte Piloto akyvaizdoje, nors tasai buvo nutaręs jį paleisti. 14 Jūs išsigynėte Šventojo ir Teisiojo ir prašėte dovanoti jums galvažudį. 15 Taigi, jūs nužudėte gyvenimo davėją, bet Dievas jį prikėlė iš numirusių, ir to mes esame liudytojai. 16 Del tikėjimo į jo vardą, tas vardas sustiprino šitą, kurį jūs matote ir pažįstate; jo teikiamas tikėjimas davė šitam pilną sveikatą jūsų akyvaizdoje. 17 Tačiau, broliai, aš žinau, kad jūs tai darėte iš nežinios, kaip ir jūsų vyresnieji. 18 Dievas gi šitaip įvykino, ką buvo apskelbęs visų pranašų burna, kad jo Kristus kentėsiąs. 19 Todel darykite atgailą ir grįžkitės, kad jūsų nuodėmės būtų išdildytos, 20 kad ateitų nuo Viešpaties veido atgaivinimo laikai ir kad jis siųstų jums apskelbtąjį Jėzų Kristų. 21 Dabar jį turi paimti dangus iki visų dalykų atnaujinimui, apie ką yra kalbėjęs Dievas nuo amžių savo šventųjų pranašų burna. 22 Jau Mozė pasakė: Viešpats, jūsų Dievas, pažadins jums pranašą iš jūsų brolių tarpo, kaip mane. Jo jūs turite klausyti visuose dalykuose, ką tik jis kalbės. 23 Kiekvienas gi, kurs neklausytų to pranašo, bus išdildytas iš tautos tarpo. 24 Ir visi pranašai, kurie kalbėjo, nuo Samuėlio ir paskui, skelbė tas dienas.

---

(14) Galvažudį: Barabą. — (16) Jo teikiamas tikėjimas: tikėjimas į Jėzų Kristų. — (20) Atgaivinimo laikai: pilnos ramybės metas, kurį Dievas duos savo išrinktiesiems, antrą kart Kristui atėjus. — (24) Tas dienas: Kristaus atėjimo laiką.

25 Jūs vaikai pranašų ir sandoros, kurią Dievas
yra padaręs su mūsų tėvais, sakydamas Abraomui:
Tavo ainijoje bus palaimintos visos žemės giminės.
26 Jums visupirma Dievas pažadino savo Sūnų;
jis siuntė jį jums laiminti, kad kiekvienas grįžtųsi
nuo savo nedorumo.

4. 1 Jiedviem taip kalbant žmonėms, priėjo
prie jų kunigų, bažnyčios viršininkas ir sadukiečių.
2 Tie buvo nepatenkinti, kad juodu mokino žmones
ir skelbė prisikėlimą Jėzuje iš numirusių; 3 todėl
ištiesė prieš juodu rankas ir įmetė juodu į kalėjimą
iki rytojui, nes buvo jau vakaras. 4 Daugelis gi
tų, kurie klausėsi žodžių, įtikėjo. Taip tikinčiųjų
skaičius pasidarė penki tūkstančiai.

5 Sekančią dieną susirinko jų viršininkai, vyres-
nieji ir Rašto žinovai Jeruzalėje, 6 taippat vyriausis
kunigas Annas, Kajifas, Jonas, Aleksandras ir
visi kiti, kiek tik jų buvo iš vyriausių kunigų
giminės. 7 Pastatę juodu viduryje, jie klausė:
Kokia galia arba kieno vardu jūs tai padarėte?
8 Tuomet šventosios Dvasios pilnas Petras jiems
tarė: Tautos viršininkai ir vyresnieji, klausykitės!
9 Jei mes šiandien tardomi del geradarystės
ligoniui, kuria jis liko pagydytas, 10 tebūnie
žinoma jums visiems ir visai Izraėlio tautai, kad
vardu mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Nazarėno,
kurį jūs pikalėte ant kryžiaus ir kurį Dievas
prikėlė iš numirusių; tuo vardu šitas stovi jūsų
akyvaizdoje sveikas. 11 Jis yra tas akmuo, kurį
atmetėte jūs, statytojai, iš kurio pasidarė kampinis
akmuo. Per nieką kitą nėra išganymo. Nes neduota
žmonėms kito vardo po dangumi, per kurį mes
turėtumėm būti išgelbėti.

13 Matydami Petro ir Jono drąsumą, patyrę,

4. (11) Tas akmuo ... Vz. Mato 21, 42.

kad tai buvo bemoksliai ir paprasti žmonės, jie stebėjosi ir pažino, kad jie yra buvę su Jėzumi. 41 Matydami taippat stovintį su jais žmogų, kurs buvo pagydytas, jie nieko negalėjo pasakyti priešais. 15 Todel jie liepė jiems išeiti laukan iš susirinkimo ir tarėsi tarp savęs, 16 kalbėdami: Ką turime daryti su šitais žmonėmis? Juk jų padarytas aiškus stebuklas; tai žinoma visiems Jeruzalės gyventojams, ir mes negalime užginčyti. 17 Bet kad tai nesiplatintų toliau tarp žmonių, kietai uždrauskime jiems kalbėti daugiau tuo vardu kam nors iš žmonių. 18 Taigi, pasišaukę juodu, jie įsakė visai nebekalbėti ir nemokinti Jėzaus vardu. 19 Bet Petras ir Jonas, atsakydami jiems, tarė: Jūs patys nutarkite, ar teisinga Dievo akyvaizdoje labiau jūsų klausyti, kaip Dievo. 20 Nes mes negalime nekalbėti, ką matėme ir girdėjome. 21 Tačiau jie prigrasę paleido juodu. Jie nerado būdo jiems nubausti del žmonių, nes visi garbino Dievą del to, kas buvo įvykę. 22 Žmogus gi, kuriam tas pagydymo stebuklas įvyko, turėjo daugiau, kaip keturias dešimtis metų. 23 Paleisti jie atėjo pas savuosius ir jiems apskelbė visa, ką jiems buvo pasakę vyriausieji kunigai ir vyresnieji. 24 Tie išgirdę pakėlė vienširdžiai balsą į Dievą ir sakė: Viešpatie, tu esi, kurs padarei dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas juose yra, 25 kurs šventąja Dvasia per savo tarną, mūsų tėvą Dovidą, kalbėjai: Kam siaučia pagonys, ir tautos mąsto tuščių dalykų? 26 Žemės karaliai keliasi ir kunigaikščiai susieina krūvon prieš Viešpatį

(21) Jie nerado būdo: nerado juodviejuose jokios priežasties, kuri pateisintų skiriamą bausmę žmonių akyse. — (26) Jo Kristų. Kristus reiškia graikų kalboje Pateptasis. Pas žydus pašventindavo karalius ir kunigus, patepdami juos šv. aliejumi. Vz. Mato 1, persk. —

ir jo Kristų? 27 Nes ištikrųjų šitame šventajame mieste susiėjo krūvon prieš tavo šventąjį tarną Jėzų, kurį tu patepei, Erodas, Poncijus Pilotas su pagonimis ir Izraėlio giminėmis 28 padaryti, ką tavo ranka ir tavo nutarimas buvo paskyrę įvykti. 29 Dabar, Viešpatie, pažvelgk į jų grasymus ir duok savo tarnams skelbti su visu pasitikėjimu tavo žodį, 30 ištiesdamas savo ranką, kad įvyktų gydymų, ženklų ir stebuklų tavo šventojo Sūnaus Jėzaus vardu. 31 Jiems pasimeldus, pasijudino vieta, kurioje buvo susirinkimas; visi pasidarė pilni šventosios Dvasios ir skelbė su pasitikėjimu Dievo žodį.

3. Jeruzalės krikščionių uolumas ir apaštalų drąsa evangelijos skelbime.

32 Tikinčiųjų daugybė buvo vienos širdies ir vienos sielos. Nėvienas iš jų nesakė apie savo lobį, kad tas jo vieno būtų, bet visa buvo jiems bendra. 33 Apaštalai su didele galia liudijo apie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atsikėlimą, ir didelė malonė buvo juose visuose. 34 Nes jų tarpe nebuvo nėvieno stokojančio; kas tik turėjo dirvų, ar namų, tie parduodavo, pinigus už parduotąjį turtą atnešdavo 35 ir dėdavo prie apaštalų kojų; kiekvienam gi buvo dalijama, kiek jam buvo privalu. 36 Taip Juozapas, kurs buvo apaštalų pramintas Barnabu (tai yra Paguodos sūnumi), lėvitas, kilęs iš Kipro, 37 turėjo dirvą; jis ją pardavė, atnešė pinigus ir padėjo prie apaštalų kojų.

5. 1 Bet vienas žmogus, vardu Ananijas, draug su savo pačia Sapyra, pardavęs dirvą, 2 pasiliko

(30) **Ištiesdamas ...**: parodydamas didžią savo galybę stebuklais ir tt.

su savo pačios žinia gautų už dirvą pinigų dalį sau; kitą dalį jis atnešė ir padėjo prie apaštalų kojų. 3 Tuomet Petras jam tarė: Kam šetonas sugundė tavo širdį, kad meluotumei šventajai Dvasiai ir palaikytumei sau gautų už dirvą pinigų dalį? 4 Ar neparduota ji nebūtų pasilikusi tau ir ar su gautais iš pardavimo pinigais tau nevalia buvo daryti, ką nori? Kam nutarei tokį darbą savo širdyje? Ne žmonėms tu pamelavai, bet Dievui. 5 Išgirdęs tuos žodžius, Ananijas parpuolė ir mirė. Visus, kurie tai girdėjo, apėmė didelė baimė. 6 Jaunikaičiai gi atsikėlė, pašalino jį ir išnešę palaidojo. 7 Praslinkus apie tris valandas, įėjo jo pati. Ji nežinojo, kas buvo atsitikę. 8 Petras ją paklausė: Pasakyk man, moteriške, ar už tiek pardavėte dirvą? Ji atsakė: Taip, už tiek. 9 Tuomet Petras jai tarė: Kam gi jūs susitarėte gundyti Viešpaties Dvasią? Štai, kojos tų, kurie palaidojo tavo vyrą, yra prie durų; jie išneš ir tave. 10 Ji tuojau parpuolė prie jo kojų ir mirė. Įėję jaunikaičiai rado ją negyvą; jie išnešė ją ir palaidojo greta vyro. 11 Didelė baimė apėmė visą susirinkimą ir visus, kurie tai girdėjo.

12 Per apaštalus darėsi daug ženklų ir stebuklų tarp žmonių. Jie visi vienminčiai susirinkdavo Saliamono prieangyje. 13 Iš kitų gi nė vienas nedrįso vienytis su jais; bet žmonės juo slabai vertino. 14 Tikinčiųjų į Viešpatį vyrų ir moterų skaičius ėjo didyn ir didyn. 15 Net ligonis išneš-

---

5. (3) Kam šetonas ... Ananijas, padėdamas gautų pinigų dalį prie apaštalų kojų, veidmainingai rodė, kad ir jis, kaip kiti krikščionys, ką tik turi, atiduoda iš Dievo meilės bendriems reikalams ir nieko sau nepasilieka. Todel buvo tame pasielgime melas ir veidmainystė. Veidmainystė gi dalykuose, turinčiuose sąryšio su tikėjimu, yra mėginimas įvesti į paklydimą šv. Dvasią.

davo į gatves ir guldė juos ant patalų ir neštuvų, kad, praeinant Petrui, bent jo šešėlis apdengtų kurį nors iš jų, ir jie būtų paliuosuoti nuo savo ligų. 16 Rinkosi taippat Jeruzalėn daug žmonių iš artimų Jeruzalei miestų. Jie gabeno su savim sergančius ir nešvarių dvasių vargінamus, kurie visi buvo pagydomi.

17 Tuomet kėlėsi vyriausis kunigas ir visi su juo buvusieji (būtent, sadukiejų atskala). Pilni pavydo, 18 jie suėmė apaštalus ir įmetė juos į viešą kalėjimą. 19 Bet Viešpaties angelas nakti atidarė kalėjimo duris ir, juos išvedęs, tarė: 20 Eikite ir, stovėdami bažnyčioje, skelbkite žmonėms visus šio gyvenimo žodžius. 21 Jie paklausė; auštant, įėjo į bažnyčią ir mokino. Atėjęs vyriausis kunigas ir su juo buvusieji sušaukė tarybą, tai yra visus Izraėlio vaikų vyresniuosius, ir nusiuntė į kalėjimą jų atvesti. 22 Tarnai nuėjo, bet, atidarę kalėjimą, jų neberado; jie sugrįžo ir pranešė, 23 sakydami: Kalėjimą, tiesa, mes radome užrakintą visu rūpestingumu ir sargus, stovinčius ties durimis, bet atidarę nieko neradome viduje. 24 Išgirdę tuos žodžius, bažnyčios užvaizdas ir vyriausieji kunigai negalėjo sau išaiškinti, kas iš to būsią. 25 Bet atėjo vienas žmogus ir jiems apskelbė: Štai, tie vyrai, kuriuos buvote įmetę kalėjiman, stovi bažnyčioje ir mokina žmones. 26 Tuomet užvaizdas su tarnais nuėjo ir atvedė juos be prievartos; nes jie bijojo žmonių, kad nebūtų užmušti akmenimis. 27 Atvedę, jie pastatė juos taryboje. Vyriausis kunigas klausė juos, 28 sakydamas: Ar ne drauste mes jums uždrau-

(20) Gyvenimo, t. y. evangelijos, del kurios jus persekioja, kuri tačiau teikia gyvenimą ją priimantiems. — (28) Jūs norite.... mokindami, kad prikaltasis ant kryžiaus Jėzus yra Mesijas, jūs norite parodyti žmonių

dėme mokinti šituo vardu? ir štai jūs pripildėte Jeruzalę savo mokslo. Jūs norite užvesti ant mūsų to Žmogaus kraują. 29 Atsakydamas Petras ir apaštalai tarė: Dievo reikia labiau klausyti, kaip žmonių. 30 Mūsų tėvų Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs nužudėte, pakabinę ant kryžiaus. 31 Jį Dievas išaukštino savo dešine, kaipo vadą ir gelbėtoją, kad suteiktų Izraėliui atgailos ir nuodėmių atleidimo. 32 Tų dalykų liudytojai esame mes ir šventoji Dvasia, kurią Dievas davė visiems jo klausantiems. 33 Tai girdėdami, jie įnirto ir manė juos užmušti. 34 Bet kėlėsi taryboje vienas parisiejus, vardu Gamaliėlis, visos tautos gerbiamas įstatymo mokytojas, liepė žmones trumpam laikui išvesti laukan; 35 pasilikusiems jis tarė: Izraėlio vyrai, apsvarstykite, ką jūs turite daryti su šitais žmonėmis. 36 Nes nelabai senai buvo iškilęs Teodas, kurs sakėsi šis tas esąs. Jam pritarė apie keturis šimtus žmonių. Tačiau jis buvo užmuštas; visi gi, kurie jam tikėjo, išsiskirstė ir nieku pavirto. 37 Po jo buvo iškilęs Jūdas Galiliejietis surašinėjimo metu ir patraukė žmonių paskui save; bet ir jis žuvo, ir visi, kurie buvo jam pritarę, išsisklaidė. 38 Taigi, ir dabar sakau jums: Atstokite nuo šitų žmonių ir paleiskite juos; nes, jei tas sumanymas ar veikimas iš žmonių, jis iširs. 39 Bet jei jis iš Dievo, jūs negalėsite jo išardyti. Kitaip jūs, rasi, būtumėte rasti besipriešiną Dievui. Jie jam pritarė. 40 Pasišaukę

akyse mus esant kaltininkus nekalto kraujo išliejimo ir užtraukti ant mūsų jų kerštą. — (36) Sakėsi šis tas esąs: pranašas, mokytojas. — (37) Jūdas Galiliejietis. Jis buvo sukėlęs daug žydų prieš romėnų valdžią 7. po Kristaus gimimo metais. To sukilimo priežastis buvo žmonių surašymas, panašus į tą, apie kurį skaitome Luko 2, 1. Jūdas mokino, buk nereikią duoti mokesčių ciesoriui. — (38) Atstokite...: liaukitės juos varginę.

apaštalus, jie juos nuplakdino, visai uždraudė kalbėti Jėzaus vardu ir juos paleido. [41] Tie gi iš tarybos akyvaizdos ėjo džiaugdamies, kad buvo rasti verti kentėti del Jėzaus vardo panieką. [42] Jie nesiliovė kasdien mokinę bažnyčioje ir namuose ir skelbę evangeliją apie Jėzų Kristų.

4. Pirmieji diakonai ir nukankinimas šventojo Stepono.

6. [1] Tose dienose, kuomet mokytinių skaičius ėjo didyn, kilo murmėjimo graikų prieš žydus, kad jų našlės buvo aplenkiamos kasdieniniame išmaldų paskirstyme. [2] Taigi, Dvylika sušaukė mokytinių minią ir tarė: Netinka, kad mes paliktumėm Dievo žodį ir tarnautumėm prie stalų. [3] Todel, broliai, nužiūrėkite iš savo tarpo septynis gero liudijimo, šventosios Dvasios ir išminties pilnus vyrus, kad juos įstatytumėm šitai reikmenei. [4] Mes gi pasiliksime prie maldos ir žodžio tarnavimo. [5] Tas pasakymas patiko visai daugybei. Jie išrinko Steponą, vyrą pilną tikėjimo ir šventosios Dvasios, Pilypą, Prokorą, Nikanorą, Timoną, Parmėną ir naujatikį antiokietį Mikalojų. [6] Šituos jie pastatė apaštalų akyvaizdon; tie gi melsdamies uždėjo ant jų rankas.

[7] Viešpaties žodis tarpo, ir mokytinių skaičius labai dauginosi Jeruzalėje. Net didelis kunigų skaičius pasiduodavo tikėjimui.

---

6. (1) Graikų ... Graikais, kitaip sakant, elenistais pavadinti čia tie žydai, kurie, nuolat gyvendami ne Palestinos krašte, išsiskirstę tarp pagonų, kalbėdavosi tarp savęs tik graikiškai; žydais gi čia pavadinti Palestinos gyventojai. — Buvo aplenkiamos: buvo menkiau aprūpinamos ir mažiau tegaudavo pašalpos iš surinktų išmaldų. — (5) Naujatikį, t. y. buvusį pagonį, paskui gi priėmusį žydų tikėjimą. Tokie naujį žydai dar vadinami prozelitais.

8 Steponas, pilnas malonės ir galios, darė tarp
žmonių didelių stebuklų ir ženklų. 9 Tuomet kai-
kurie iš sinagogos, vadinamos libertinų, kire-
niečių, aleksandrijiečių, taippat tų, kurie buvo iš
Kilikijos ir Azijos, kėlėsi ir ginčijosi su Steponu.
10 Jie negalėjo atsistengti išminčiai ir Dvasiai,
kuri kalbėjo. 11 Todel jie pamokino kelis žmones
sakyti, buk girdėję jį kalbant piktžodžiavimų
prieš Mozę ir prieš Dievą. 12 Sujudino taippat
minią, vyresniuosius ir Rašto žinovus. Paskui
subėgo, nutvėrė jį ir nuvedė į tarybą. 13 Čia jie
pastatė netikrų liudytojų, kurie sakė: Šitas žmogus
nesiliauja kalbėjęs žodžius prieš šventą vietą ir
prieš įstatymą, 14 nes mes girdėjome jį sakant:
Tas Jėzus Nazarėnas išardys šitą vietą ir pakeis
padavimus, kokių yra mums palikęs Mozė. 15 Žiūrė-
dami į jį, visi sėdėjusieji taryboje matė jo veidą,
kaip angelo veidą.

7. 1 Vyriausis gi kunigas paklausė: Ar taip
ištikrųjų yra? 2 Jis atsakė: Vyrai, broliai ir tėvai,
pasiklausykite: Garbės Dievas apreiškė mūsų
Tėvui Abraomui, kuomet jis buvo Mezopota-
mijoje, pirm nekaip apsigyveno Charane, 3 ir jam
tarė: Išeik iš savo žemės ir iš savo giminės, ir
eik į šalį, kurią tau parodysiu. 4 Tuomet jis išėjo

(9) **Libertinų**... Libertinais vadinosi ainiai tų žydų, kurie buvo, kaipo vergai, parduoti į Romą, paskui gi išsiliuosavo iš tos vergijos. Kreniečiais, aleksandrijiečiais ir tt. vadinasi žydai elenistai iš visokių Aigipto ir Mažosios Azijos miestų. — (10) **Kuri kalbėjo**: kalbėjo per šv. Steponą. Taip čia pradeda įvykti Kristaus pažadėjimas. Apie jį vz. Mato 10, 20; Luko 21, 15. — (13) **Prieš šventąją vietą**: prieš Jeruzalės bažnyčią ir prieš patį miestą.

7. (2) **Klausykitės**... Visas šitas Stepono pamokslas yra sutrumpinta žydų istorija, net daug jo žodžių paimta iš Sen. Testamento knygų. Savo pamoksle šv. Steponas įrodo, kad žydai dažnai priešindavosi Dievui,

iš kaldiejiečių žemės ir apsigyveno Charane. Paskui, mirus jo tėvui, jis perkėlė jį į šitą šalį, kurioje jūs dabar gyvenate. 5 Jis jam nedavė joje tėvainystės nė vienos pėdos ploto, bet pažadėjo duosiąs ją paveldėti jam ir jo ainiai po jo, nors jis neturėjo sūnaus. 6 Taigi, Dievas jam kalbėjo: Jo ainija bus ateiviai svetimoje šalyje; juos privers vergauti ir piktai elgsis su jais per keturis šimtus metų. 7 Bet tautą, kuriai jie tarnaus, aš teisiu, pasakė Viešpats. Paskui jie išeis ir man tarnaus šitoje vietoje. 8 Jis jam davė apipjaustymo sandorą. Taip jam gimė Izaokas, ir jis apipjaustė jį aštuntoje dienoje. Izaokui gimė Jokūbas, Jokūbui dvylika patriarkų. 9 Patriarkai pavydėdami pardavė Juozapą į Aigiptą, bet Dievas buvo su juo 10 ir išgelbėjo jį iš visų jo vargų. Jis davė jam malonės ir išminties karaliaus Paraono akyvaizdoje ir pastatė jį viršininku Aigiptui ir visiems jo namams. 11 Atėjo badas ir didis suspaudimas į visą Aigiptą ir Kanaaną, taip mūsų tėvai nebegalėjo rasti maisto. 12 Jokūbas, išgirdęs Aigipte esą javų, išsiuntė mūsų tėvus pirmą kartą. 13 Antrą kartą Juozapas buvo pažintas savo brolių, ir Paraonui pasidarė žinoma jo giminė. 14 Juozapas siuntė ir parsikvietė savo tėvą Jokūbą ir visą savo giminę, viso septynias dešimtis penkis žmones. 15 Jokūbas nuvyko Aigiptan. Tenai mirė jis ir mūsų tėvai. 16 Jie buvo perkelti į Sikėmą ir palaidoti kape, kurį Abraomas buvo pirkęs už pinigus iš Sikėmo sūnaus Emoro vaikų. 17 Kuomet artinosi metas pažadėjimo, kurį Dievas buvo davęs Abraomui, tauta tarpo ir dauginosi Aigipte, 18 iki radosi kitas karalius, kurs nieko nežinojo apie Juozapą.

---

kurs tiek daug gero yra jiems padaręs. — (17) Metas pažadėjimo: metas, kuriame žydai turėjo apsigyventi

19 Jis klastingai elgėsi su mūsų gimine, vargino mūsų tėvus, kad išmestų savo kūdikius ir kad tie neliktų gyvi. 20 Tuo tai metu gimė Mozė ir patiko Dievui. Jis buvo auginamas tris mėnesius savo tėvo namuose. 21 Kuomet gi buvo išmestas, jį paėmė Paraono duktė ir augino: jis turėjo būti jos įsūnis. 22 Mozė buvo išmokintas visos aigiptiečių išminties. Jis buvo galingas savo žodžiais ir darbais. 23 Kuomet jam buvo sukakę keturios dešimtys metų, kilo jame sumanymas aplankyti savo brolius Izraėlio vaikus. 24 Pamatęs vieną, kuriam buvo daroma skriauda, apgynė; jis atkeršijo už tą skriaudžiamąjį, užmušdamas aigiptietį. 25 Jis manė, broliai suprasią, kad Dievas per jį juos išgelbėsiąs, bet jie nesuprato. 26 Kitą dieną jis atsirado tarp jų, kuomet jie vaidijosi, ir stengėsi ramiai juos sutaikinti, sakydamas: Vyrai, jūs esate broliai, kam darote kits kitam skriaudą? 27 Bet tas, kurs skriaudė savo artimą, atstūmė jį, sakydamas: Kas tave įstatė mums viršininku ir teisėju? 28 Ar tu nori užmušti mane, kaip vakar užmušei aigiptietį? 29 Del to žodžio Mozė pabėgo ir buvo ateivis Madiano šalyje, kame jam gimė du sūnu. 30 Praslinkus keturioms dešimtims metų, jam pasirodė Sinajaus kalno tyruose Angelas degančio krūmo liepsnoje. 31 Pamatęs Mozė stebėjosi reginiu. Prisiartinant jam pasižiūrėti, pasigirdo jam Viešpaties balsas, kurs sakė: 32 Aš tavo Dievas, Abraomo Dievas, Izaoko Dievas ir Jokūbo Dievas. Tuomet Mozė sudrebėjo ir nebedrįso žiūrėti. 33 Viešpats gi jam tarė: Nusiauk nuo savo kojų autuvą, nes vieta, kurioje tu stovi, yra šventa žemė. 34 Aš matyte mačiau mano Aigipte esančiosios tautos suspaudimą, girdėjau jų vaitojimą ir nuzengiau jų išliuosuoti. Eikš dabar; aš tave siųsiu Aigiptan. 35 Tą tai dieną Mozę, kurio jie išsigynė, saky-

dami: Kas tave įstatė viršininku ir teisėju? Dievas siuntė, kaipo viršininką ir atpirkėją per angelą, kurs jam pasirodė krūme. [36] Jis išvedė juos, darydamas stebuklų ir ženklų Aigipto žemėje, Raudonojoje jūroje ir per keturias dešimtis metų tyruose. [37] Taigi, tas Mozė pasakė Izraėlio vaikams: Dievas pažadins jums iš jūsų brolių tarpo Pranašą, kaip mane; jo jūs klausysite. [38] Jis tai susirinkime tyruose buvo su angelu, kurs jam kalbėjo Sinajaus kalne, ir taippat su mūsų tėvais jis ėmė gyvenimo žodžius, kad mums duotų. [39] Jo mūsų tėvai nenorėjo klausyti ir jį atstūmė; savo širdimis jie nukrypo Aigiptan, [40] sakydami Aaronui: Padaryk mums dievų, kurie eitų pirm mūsų; nes tam Mozei, kurs mus išvedė iš Aigipto žemės, mes nežinome, kas jam atsitiko. [41] Anose dienose jie pasidarė veršį, atnašavo aukų stabui ir linksminosi savo rankų darbais. [42] Dievas nusigręžė ir atidavė juos tarnauti dangaus kariuomenei, kaip parašyta pranašų knygoje: Argi jūs, Izraėlio namai, atnašavote man aukas ir dovanas tyruose per keturias dešimtis metų? [43] Juk jūs ėmėte sau Moloko padangtę ir savo dievo Remfamo žvaigždę, paveikslus, kuriuos pasidarėte, kad juos garbintumėte. Todel aš jus perkelsiu net į anapus Babylono. [44] Liudijimo padangtė buvo su mūsų tėvais

žadėtojoje žemėje, t. y. Palestinoje. — (38) Susirinkime: draug su susirinkusiais prie Sinajaus kalno žydais. — Gyvenimo žodžius: gaivinančius žodžius, t. y. Dievo įsakymus, kurių geras laikymas, sujungtas su tikėjimu į ateisiantį Atpirkėją, suteikdavo dvasinį gyvenimą. — (42) Atidavė: del jų stabmeldystės nebeduodamas jiems taip gausiai, kaip pirma savo malonių, palikdamas juos jų pačių pajėgoms jų piktai valiai. — Dangaus kariuomenei: saulei, mėnuliui, žvaigždėms. — (43) Moloko... Moloku ir Remfamu vadinosi stabmeldžių dievaičiai, kuriems nekartą duodavo garbę ir žydai. — (44) Liudijimo padangtė. Joje buvo laikoma sandoros

tyrumoje, kaip jiems buvo paskyręs Dievas, liepdamas Mozei padaryti ją sulig išvaizda, kurią buvo matęs. 45 Ją priėmę, mūsų tėvai nešėsi draug su Jėzumi į šalį pagonių, kuriuos Dievas išvarė iš mūsų tėvų akyvaizdos. Taip buvo iki Dovido dienų. 46 Tasai rado malonės pas Dievą ir prašė, kad jam būtų valia rasti Jokūbo Dievui buveinę. 47 Saliamonas pastatė jam namus. 48 Bet Aukščiausis negyvena rankomis padarytuose butuose, kaip sako pranašas: 49 Dangus man sostas, žemė gi mano pakojis. Todel sako Viešpats: Kokiuos namus jūs man statysite? arba kuri yra mano atilsio vieta? 50 Argi ne mano ranka visa tai padarė? 51 Kietu sprandu, neapipjaustytomis širdimis ir ausimis jūs visuomet priešinatės šventajai Dvasiai; kaip jūsų tėvai, taip ir jūs. 52 Kurio iš pranašų nepersekiojo jūsų tėvai? Jie užmušė tuos, kurie iš anksto skelbė Teisiojo atėjimą. Jo išdavėjai ir užmušėjai jūs dabar buvote; 53 jūs, kurie gavote angelų patarnavimu įstatymą, bet nesergėjote.

54 Tai girdėdami, jie nirto savo širdyse ir griežė prieš jį dantimis. 55 Būdamas pilnas šventosios Dvasios, žiūrėdamas į dangų, jis matė Dievo garbę ir Jėzų, stovintį Dievo dešinėje, 56 ir tarė: Štai, aš matau atvirą dangų ir žmogaus Sūnų, stovintį Dievo dešinėje. 57 Bet jie ėmė šaukti dideliu balsu, užsikimšo sau ausis ir visi padurmai puolė ant jo. 58 Išmetę jį iš miesto, jie mušė jį akmenimis. Liudytojai pasidėjo savo apsiaustus prie kojų vieno jaunikaičio, kurs vadinosi Saulius.

---

skrynia su akmeninėmis lentomis, ant kurių buvo parašyta dešimts Dievo įsakymų. — (45) Su Jėzumi, t. y. su Jozue, kurs Mozei mirus buvo žydų vadas. — (46) Rasti: pastatyti nekilnojamus Dievo namus. — (48) Pranašas: Izaijas 66, 1. — (52) Teisiojo: Jėzaus Kristaus.

59 Taip jie mušė akmenimis Steponą, kurs meldėsi, sakydamas: Viešpatie Jėzau, priimk mano dvasią. 60 Atsiklaupęs, jis šaukė didžiu balsu, sakydamas: Viešpatie, nepaskaityk jiems tos nuodėmės. Tai pasakęs, jis užmigo Viešpatyje. Saulius buvo pritaręs jo nužudymui.

8. 1 Tą dieną prasidėjo didis persekiojimas Bažnyčios Jeruzalėje, ir visi, išskyrus apaštalus, išsiskirstė Judiejos ir Samarijos šalyje. 2 Steponą palaidojo dievobaimingi vyrai ir darė del jo didžių raudų. 3 Saulius gi naikino Bažnyčią: jis verždavosi į namus, ištraukdavo vyrus ir moteris ir paduodavo į kalėjimą.

5. Bažnyčios išsiplatinimas Palestinoje, Samarijoje ir Syrijoje.

4 Tie, kurie buvo išsiskirstę, vaikščiojo ir skelbė Dievo žodį. 5 Taip Pilypas, nuėjęs į Samarijos sostinę, skelbė jiems Kristų. 6 Minios atsidėjusios tėmijo, kas Pilypo buvo sakoma, klausėsi vienmintiai ir matė ženklus, kuriuos jis darė. 7 Nes iš daugelio nešvarių dvasių apsėstųjų jos, šaukdamos dideliu balsu, išeidavo. Buvo pagydyta daug stabo ištiktų ir raišų. 8 Todel tame mieste radosi didelio džiaugsmo. 9 Buvo vienas žmogus vardu Simonas; anksčiau jis tame mieste buvo žynys ir suvedžiodavo Samarijos gyventojus, sakydamos esąs kas tai didis. 10 Jo klausėsi visi nuo mažiausio iki didžiausiam ir sakė: Jis yra Dievo galybė, kuri vadinasi didelė. 11 Jie labai su juo skaitėsi, nes jis per ilgą laiką savo žyniavimu buvo juos apkvailinęs. 12 Dabar įtikėję Pilypui, skelbiančiam gerą naujieną apie Dievo karalystę, krikštijosi Jėzaus vardan vyrai ir moterys. 13 Tuomet ir

8. (5) Pilypas: vienas iš septynių diakonų.

pats Simonas įtikėjo; pakrikštytas jis laikėsi Pilypo. Matydamas įvykstant ženklų ir stebuklų, jis stebėte stebėjosi.

14 Buvusieji Jeruzalėje apaštalai, išgirdę, kad Samarija priėmusi Dievo žodį, siuntė pas juos Petrą ir Joną. 15 Tuodu atėjusiu meldėsi už juos, kad jie gautų šventąją Dvasią; 16 nes ji dar nebuvo atėjusi nė ant vieno iš jų; jie buvo tik pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan. 17 Tuomet dėjo ant jų rankas, ir jie gavo šventąją Dvasią. 18 Simonas, pamatęs, kad apaštalų rankų uždėjimu buvo suteikiama šventoji Dvasia, pasiūlė jiems pinigų, 19 sakydamas: Duokite ir man tos valdžios, kad, ant ko tik padėsiu rankas, gautų šventąją Dvasią. Bet Petras jam atsakė: 20 Tegul tavo pinigai būna draug su tavim prapulčiai; nes tu manei, kad Dievo dovaną galima įsigyti už pinigus. 21 Nėra tau dalies, nė likimo šitame moksle, nes tavo širdis netiesi Dievo akyvaizdoje. 22 Todel daryk atgailą del šito savo nelabumo ir prašyk Dievą, benebus tau atleista šita tavo širdies mintis; 23 nes aš matau, kad tu esi kartumo tulžyje ir neteisybės raiščiuose. 24 Atsakydamas Simonas tarė: Jūs melskitės už mane Viešpačiui, kad neateitų man nieko iš to, ką pasakėte. 25 Taip jie paliudijo ir skelbė Viešpaties žodį, paskui grįžo Jeruzalėn ir apsakojo evangeliją daugelyje samaritonų krašto vietų.

26 Vieną dieną Viešpaties angelas kalbėjo Pilypui, sakydamas: Kelkis ir eik į pietus prie kelio, kuriuo einama iš Jeruzalės į Gazą; jis tuščias.

---

(21) Nėra tau . . .: tu nedalyvausi tame dalyke ir niekam negalėsi suteikti šventos os Dvasios. — (23) Kartumo tulžyje. Karti tulžis, nuodijanti sielą, yra nuodėmė, kuri draug yra ir neteisybės raiščiai, varžą sielą

27 Atsikėlęs jis išėjo. Štai vienas vyras iš Aitiopijos, kamarponis, aitiopų karalienės Kandakės galiūnas, visų jos iždinių viršininkas; jis, kurs buvo atvykęs pagarbinti į Jeruzalę, 28 dabar grįžo, sėdėdamas savo vežime ir skaitydamas pranašą Izaiją. 29 Dvasia tarė Pilypui: Prieik ir laikykis to vežimo. 30 Pilypas pribėgo ir išgirdo jį skaitantį pranašą Izaiją. Jis paklausė: Ar manais, suprantąs, ką skaitai? 31 Tas atsakė: Kaip gi aš galėčiau, jei niekas man nepaaiškina? Jis paprašė Pilypą įkopti ir sėstis su savim. 32 Rašto vieta, kurią jis skaitė, buvo toki: Kaip avis, jis buvo vedamas pjauti ir, kaip avinėlis, tyli kerpančiojo jį akyvaizdoje, taip jis neatvėrė savo burnos. 33 Nužeminime jo teismas buvo atimtas. Kas išpasakos jo giminę, nes jo gyvenimas bus atimtas nuo žemės? 34 Atsiliepdamas kamarponis tarė Pilypui: Meldžiamasis, apie ką pranašas tai sako? apie save ar apie ką kitą? 35 Pilypas, atvėręs savo burną ir pradėjęs nuo šitos Rašto vietos, skelbė jam gerą naujieną apie Jėzų. 36 Bevažiuodami keliu, jie privažiavo kokį ten vandenį. Kamarponis tarė: Štai vanduo! kas man gina apsikrikštyti? 37 Pilypas jam atsakė: Jei tiki visa širdimi, tai valia. Atsakydamas jis tarė: Aš tikiu, kad Jėzus Kristus yra Dievo Sūnus. 38 Jis liepė sustabdyti vežimą. Abudu Pilypas ir kamarponis nužengė į vandenį, ir jis pakrikštijo jį. 39 Kuomet juodu išėjo iš vandens, Viešpaties Dvasia pagavo

---

(27) Kandakės. Aitiopija čia pavadinta Meroės kraštas Nubijoje ant aukštojo Nilo. Visos to krašto karalienės vadinosi Kandakėmis, taip kaip visi Aigipto karaliai vadinosi Paraonais. — (32) Kaip avis... Tokiais žodžiais Izaijas pranašavo apie Kristaus kančią. — (33) Nužeminime...: taip jis buvo pažemintas, kad nerado teisingo teismo.

Pilypą, ir kamarponis jo daugiau nebematė. Jis
važiavo toliau savo keliu džiaugdamos. 40 Pilypas
gi atsirado Azote ir praeidamas skelbė evangeliją
visiems miestams, iki atvyko į Kesariją.
9. 1 Saulius, dar tebealsuodamas kerštu ir
žudynėmis prieš Viešpaties mokytinius, atėjo pas
vyriausiąjį kunigą 2 ir prašė jį laiškų į Damasko
sinagogas, kad, kuriuos tik ras to mokslo vyrus
ir moteris, galėtų apkalęs atvesti į Jeruzalę.
3 Bekeliaudamas jis prisiartino prie Damasko.
Ūmai apšvietė jį šviesa iš dangaus. 4 Parpuolęs
ant žemės, jis išgirdo balsą, kurs jam sakė: Sauliau,
Sauliau, kam mane persekioji? 5 Jis tarė: Kas
tu, Viešpatie? Tas atsakė: Aš Jėzus, kurį tu
persekioji. Sunku tau spardytis prieš akstiną.
6 Drebėdamas ir nustebęs jis paklausė: Viešpatie,
ko nori, kad daryčiau? Viešpats jam atsakė:
Kelkis ir eik į miestą; tenai bus tau pasakyta,
kas tau reikia daryti. 7 Tie vyrai, kurie jį lydėjo,
stovėjo nustebę; jie, tiesa, girdėjo balsą, bet
nieko nematė. Paėmę jį už rankų, jie įvedė į
Damaską. 9 Jis buvo tenai tris dienas neregįs,
nevalgė ir negėrė. 10 Damaske buvo vienas moky-
tinis vardu Ananijas. Jam Viešpats tarė regėjime:
Ananijau! Jis atsakė: Štai aš, Viešpatie. 11 Vieš-
pats jam tarė: Eik į gatvę, kuri vadinasi Tiesioji,
ir ieškok Jūdo namuose vieno tarsiečio vardu
Sauliaus; štai jis meldžiasi. 12 (Jis pamatė žmogų
vardu Ananiją, įeinantį ir padedantį ant jo rankas,
kad atgautų regėjimą). 13 Ananijas atsakė: Vieš-

---

9. (2) To mokslo... t. y. tuos, kurie išpažįsta Jėzų Kristų ir laikosi jo mokslo. — (5) Sunku tau... Patarlinis išsireiškimas, kurio prasmė čia toki: Veltui priešiniesi Dievo galybei, nes tai negalimas ir pavojingas dalykas. — (12) Jis pamatė... Kuomet Dievas kalbėjo Ananijui, tuo pačiu laiku Saulius matė regėjime ateinantį

patie, aš girdėjau iš daugelio apie tą žmogų, kaip daug pikta jis yra padaręs tavo šventiesiems Jeruzalėje. 14 Ir čia jis turi valdžios iš vyriausiųjų kunigų surišti visus, kurie šaukiasi tavo vardo. 15 Viešpats jam tarė: Eik, nes jis yra man rinktinis indas, kad neštų mano vardą pagonių, karalių ir Izraėlio vaikų akyvaizdon. 16 Nes aš jam parodysiu, kaip daug jam reikia kentėti del mano vardo. 17 Ananijas išėjo ir įėjo į namus; jis padėjo ant jo rankas ir tarė: Sauliau, broli, mane siuntė Viešpats, tas Jėzus, kurs tau apsireiškė kelyje, kuriuo ėjai, kad regėtumei ir pasidarytumei pilnas šventosios Dvasios. 18 Tuojau nukrito nuo jo akių lyg žvynai; jis atgavo regėjimą ir atsikėlęs buvo pakrikštytas. 19 Paskui ėmęs valgio jis sustiprėjo. Jis pasiliko kelias dienas su mokytiniais Damaske. 20 Tuojau jis ėmė skelbti sinagogose, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. 21 Visi, kurie girdėjo, stebėjosi ir sakė: Argi jis ne tas pats, kurs Jeruzalėje kovojo prieš to vardo išpažintojus, ir čia ar ne tam jis atvyko, kad juos apkaltus vestų pas vyriausius kunigus? 22 Bet Saulius elgėsi vis drąsiau ir darė Damaske gyvenusiems žydams neramumo, tvirtindamas, kad tasai yra Kristus.

23 Daugeliui dienų praslinkus, žydai susitarė tarp savęs jį nužudyti. 24 Tačiau Saulius patyrė apie jų tykojimus. Jie net saugojo vartus dieną ir naktį, kad jį užmuštų. 25 Todel mokytiniai

---

pas save Ananiją — (13) Tavo šventiesiems tavo išpažintojams, krikščionims.

(23) Daugeliui dienų ... Saulius, trumpai pabuvęs Damaske, iškeliavo į Arabijos tyrus, kame išbuvo daugiau kaip dvejus metus. Čia jis gavo iš Dievo stebuklingu būdu giliausį tikėjimo tiesų pažinimą (plg. Gal. 1, 18 ir k.). Iš Arabijos jis sugrįžo į Damaską ir ilgesnį laiką platino Kristaus mokslą tarp vietinių žydų. Apie tą antrąjį buvimą Damaske šitoje vietoje kalbama.

ėmė jį nakčia ir, nuleidę pintinėje per sieną, išleido jį.

26 Atvykęs į Jeruzalę, jis mėgino prisidėti prie mokytinių, bet visi jo bijojo, netikėdami, kad jis būtų mokytinis. 27 Tuomet paėmė jį Barnabas, nuvedė pas apaštalus ir papasakojo jiems, kaip jis kelyje buvo matęs Viešpatį, kad jis jam kalbėjęs ir kaip jis drąsiai elgėsi Damaske Jėzaus vardu. 28 Taip jis buvo su jais Jeruzalėje, įeidamas ir išeidamas, ir drąsiai kalbėjo Viešpaties vardu. 29 Jis kalbėjo taippat pagonims ir ginčijosi su elenistais; bet tie ieškojo jo užmušti. 30 Sužinoję apie tai, broliai nuvedė jį į Kesariją ir išleido į Tarsą.

31 Tuotarpu Bažnyčia visoje Judiejoje, Galiliejoje ir Samarijoje turėjo ramybės, tarpo, elgdamasi Viešpaties baimėje, ir buvo pilna šventosios Dvasios paguodos. 32 Atsitiko, kad Petras, lankydamas visus, atvyko taipojau pas šventuosius, gyvenusius Lydoje. 33 Jis rado tenai vieną žmogų, vardu Enėjų, kurs buvo stabo ištiktas ir nuo aštuonerių metų gulėjo patale. 34 Petras jam tarė: Enėjau, Viešpats Jėzus pagydo tave; kelkis ir pats sau pasiklok. Tasai tuojau atsikėlė. 35 Visi, gyvenusieji Lydoje ir Saronoje, matė jį ir grįžosi į Viešpatį.

36 Jopėje buvo viena mokytinė vardu Tabita, tai yra Stirna. Ji buvo pilna gerų darbų ir išmaldų, kurias duodavo. 37 Atsitiko tomis dienomis, kad ji susirgus mirė. Ją numazgojo ir paguldė aukštutiniame kambaryje. 38 Kadangi Lyda arti Jopės, tai mokytiniai, išgirdę Petrą tenai esant, nusiuntė pas jį du vyru ir prašė: Ateik pas mus negaišdamas.

(28) Įeidamas ir...: visai priimtas į krikščionių draugiją.

(36) Stirna. Graikiškai: Dorkas.

39 Petras kėlėsi ir atėjo su jais. Kuomet jis buvo
atėjęs, jie užvedė jį į aukštutinį kambarį. Tenai
jį apstojo visos našlės, verkdamos ir rodydamos
jam jupas ir drabužius, kuriuos joms buvo padariusi
Stirna. 40 Liepęs visiems išeiti, Petras atsiklaupė
ir meldėsi; atsigręžęs į lavoną, jis tarė: Tabita,
kelkis. Ji atvėrė savo akis ir, pamačius Petrą,
atsisėdo. 41 Padaveęs jai ranką, jis pastatė ją,
pašaukė šventuosius ir našles ir atidavė ją gyvą.
42 Tai pasidarė žinoma visoje Jopėje, ir daugelis
įtikėjo į Viešpatį. 43 Po to jis daug dienų pasiliko
Jopėje pas vieną kailiadirbį, Simoną.

II. Bažnyčios išsiplatinimas tarp pagonių.

1. Bažnyčios pradžia tarp pagonių.

10. 1 Buvo Kesarijoje vienas žmogus vardu
Kornelis, taip vadinamosios Itališkosios kuopos
šimtininkas. 2 Jis buvo maldingas ir dievobai-
mingas su visais savo namais, duodavo žmonėms
daug išmaldų ir nuolat melsdavosi Viešpačiui.
3 Regėjime apie devintą dienos valandą jis matė
aiškiai ateinantį pas jį Dievo angelą ir jam sa-
kantį: Korneli! 4 Pažvelgęs į jį, baimės apimtas,
jis paklausė: Kas yra, Viešpatie? Tas jam at-
sakė: Tavo maldos ir tavo išmaldos stojo at-
mintin Viešpaties akyvaizdoje. 5 Dabar siųsk
žmonių į Jopę ir parsikviesk tą Simoną, kurs
vadinasi Petras. 6 Jis vieši pas vieną odininką,
kurio namai prie jūros. Tasai pasakys tau, kas
tau reikia daryti. 7 Atstojus angelui, kurs jam
kalbėjo, jis pasišaukė du savo namiškiu ir vieną
dievobaimingą kareivį iš tarpo buvusiųjų jo

10. (4) Tavo maldos...: tavo geri darbai tai padarė, kad Dievas į juos atsižvelgdamas nori suteikti tau nepa-

valdžioje [8] ir, papasakojęs jiems visa, išsiuntė juos
į Jopę. [9] Rytojaus dieną, kuomet jie buvo kelyje
ir artinosi prie miesto, Petras užėjo ant stogo
melstis apie šeštą valandą. [10] Jis jautėsi alkanas
ir norėjo valgyti. [11] Kuomet jam taisė valgyti,
užėjo jam dvasios pagavimas. [11] Jis matė atvirą
dangų ir nusileidžiantį kažikokį indą, lyg didelę
maršką, už keturių galų nuleidžiamą iš dangaus
žemėn. [12] Buvo tenai visokių keturkojų, žemės
slankiotojų ir dangaus paukščių. [13] Pasigirdo jam
taipojau balsas: Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk.
[14] Bet Petras atsakė: Anaiptol, Viešpatie, nes aš
niekumet nevalgiau nieko paprasto ir sutepto.
[15] Balsas jam antrą kartą sakė: Ką Dievas ap-
kuopė, tu nevadink paprastu. [16] Taip pasikartojo
tris sykius, ir indas tuojau vėl buvo paimtas į
dangų. [17] Petrui neįstengiant suprasti, ką turėtų
reikšti matytasis regėjimas, štai Kornelio siųs-
tieji vyrai, ieškodami Simono namų, sustojo
prie durų. [18] Jie šaukė ir klausė, ar čia vieši
Simonas, vadinamas Petras. [19] Petrui bemąstant
apie regėjimą, Dvasia jam tarė: Štai, trys vyrai
ieško tavęs. [20] Todel kelkis, nužengk ir eik su
jais, nėkiek neabejodams, nes aš juos siunčiau.
[21] Petras, nulipęs žemyn prie vyrų, tarė: Štai,
aš esu, tas kurio ieškote. Koki yra priežastis,
del kurios atėjote? [22] Jie atsakė: Šimtininkas
Kornelis, žmogus teisus, dievobaimingas ir turįs
gerą visos žydų tautos liudijimą, gavo iš švento
angelo apreiškimą parsikviesti tave į savo namus
ir klausyti tavo žodžių. [23] Tuomet jis įsivedė

---

prastos malonės. — (9) Ant stogo. Žydų žemėje senobėje namų stogas būdavo visai gulsčias ir lygus, taip kad ant jo buvo galima vaikščioti. Petras žydų papročiu buvo užėjęs ant tokio stogo melstis. — (23) Broliai. Broliais pavadinti krikščionys, nes klausydami Kristaus įsakymo

juos į vidų ir priėmė, kaip svečius. Sekančią dieną atsikėlęs jis išėjo su jais. Jį palydėjo kaikurie broliai iš Jopės. [24] Kitą dieną jis įėjo į Kesariją. Kornelis jų laukė, susišaukęs savo gimines ir artimuosius prietelius. [25] Petrui įeinant, Kornelis jį pasitiko ir, parpuolęs prie jo kojų, išreiškė jam pagarbą. [26] Bet Petras pakėlė jį, sakydamas: Kelkis, ir aš pats esu žmogus. [27] Kalbėdamos su juo, jis įėjo į vidų. Radęs daug susirinkusių, [28] jis jiems tarė: Jūs žinote, kaip uždrausta žydui susidėti su svetimtaučiu ar eiti pas jį; bet Dievas man parodė nelaikyti nėvieno žmogaus paprastu ar suteptu. [29] Todel aš pakviestas atėjau be svyravimo. Dabar aš klausiu, del kokios priežasties mane pakvietėte? [30] Kornelis atsakė: Jau keturios dienos praslinko iki šiai valandai, kaip aš meldžiaus devintoje valandoje savo namuose. Štai atsistojo prieš mane vyras baltu apdaru ir tarė: [31] Korneli, tavo malda išklausyta ir tavo išmaldų atsiminta Dievo akyvaizdoje. [32] Todel siųsk į Jopę ir parsikviesk Simoną, vadinamą Petru; jis vieši odininko Simono namuose pajūryje. [33] Tai aš tuojau siunčiau pas tave, ir tu gerai padarei ateidamas. Dabar mes visi esame tavo akyvaizdoje, kad klausytumėm visa, kas tau Viešpaties įsakyta. [34] Atverdamas savo burną, Petras tarė: Dabar aš tikrai suprantu, kad Dievas nežiūri asmens, [35] kad kiekvienoje tautoje, kas jo bijo ir teisingai elgiasi, tas jam patinka. [36] Dievas siuntė Izraėlio vaikams žodį, skelbdamas ramybę per Jėzų Kristų (jis yra visų Viešpats). [37] Jūs žinote apie dalyką, įvykusį visoje Judiejoje,

---

kits kitą mylėdavo, kaip brolis brolį. — (28) Uždrausta: Mozės įstatymu. — (37) Dalyką, įvykusį ...: atsiti-

prasidėjusį gi nuo Galiliejos po krikšto, kurį skelbė Jonas, 38 apie Jėzų iš Nazarėto, kaip Dievas patepė jį šventąja Dvasia ir galią. Jis perėjo, geradarydamas ir gydydamas visus velnio apsėstuosius, nes Dievas buvo su juo. 39 Mes esame liudytojai viso to, ką jis darė žydų šalyje. Jį nužudė, pakabinę ant medžio. 40 Dievas jį prikėlė trečioje dienoje ir davė jam apsireikšti, 41 ne visai tautai, bet Dievo iš anksto paskirtiems liudytojams, — mums, kurie valgėme ir gėrėme su juo po jo atsikėlimo iš numirusių. 42 Jis mums įsakė skelbti tautai ir liudyti, kad jis yra Dievo pastatytasis teisėjas gyvųjų ir mirusiųjų. 43 Apie jį liudija visi pranašai, kad visi, kurie į jį tiki, gauna jo vardu nuodėmių atleidimą. 44 Dar Petrui tebekalbant tuos žodžius, šventoji Dvasia nužengė ant visų, kurie klausėsi to pamokslo. 45 Tikintieji iš apipjaustytųjų tarpo, atėjusieji su Petru, stebėjosi, kad šventosios Dvasios malonė buvo išlieta ir ant pagonių, 46 nes jie girdėjo juos, kalbančius kalbomis ir garbinančius Dievą. 47 Tuomet Petras atsiliepė: Argi gali kas uždrausti pakrikštyti vandenimi tuos, kurie gavo šventąją Dvasią, kaip ir mes? 48 Ir jis liepė pakrikštyti juos Viešpaties Jėzaus Kristaus vardan. Po to jie prašė jį pasilikti pas juos keletą dienų.

11. 1 Apaštalai ir broliai, buvusieji Judiejoje, išgirdo, kad ir pagonys priėmę Dievo žodį. 2 Atvykus Petrui į Jeruzalę, tie, kurie buvo iš apipjaustytųjų tarpo, ginčijosi su juo, sakydami: Kam įėjai pas žmones neapipjaustytus ir su jais

---

kimą, pragarsėjusį visoje žydų žemėje. — (45) Tikintieji iš apipjaustymo: krikščionys iš žydų tarpo. — (46) Kalbomis: visokiomis kalbomis. Plg. Apd. 2, 4.

11. (3) Neapipjaustytus: pagonis. — (18) Kad būtų gyvi: kad galėtų laimėti amžinąjį gyvenimą.

valgei? 4 Tuomet Petras pradėjo ir pasakojo jiems iš eilios, sakydamas: 5 Aš meldžiaus Jopės mieste ir dvasios pagavime mačiau regėjimą: nusileido kažikoks indas, lyg didelė marška, už keturių kampų nuleidžiama iš dangaus. Jis atėjo iki manęs. 6 Pažvelgęs į jį, aš žiūrėjau ir mačiau žemės keturkojus, žvėris, slankiojančius ir dangaus paukščius. 7 Girdėjau taipojau balsą, man sakantį: Kelkis, Petrai, pjauk ir valgyk. 8 Aš tariau: Anaiptol, Viešpatie, nes nieko paprasto ar sutepto niekumet neįėjo į mano burną. 9 Balsas antrą sykį atsiliepė iš dangaus: Ką Dievas apkuopė, tu nevadink paprastu. 10 Taip atsitiko tris kartus, ir visa vėl buvo paimta atgal į dangų. 11 Štai, tuojau namuose, kuriuose buvau, atsirado trys vyrai, siųsti pas mane iš Kesarijos. 12 Šventoji gi Dvasia man įsakė eiti su jais, nėkiek nesvyruojant. Su manim ėjo ir šitie šeši broliai, ir mes įėjome į to žmogaus namus. 13 Jis mums papasakojo, kaip savo namuose buvo matęs angelą, stovintį ir jam sakantį: Siųsk į Jopę ir parsikviesk Simoną, vadinamą Petru; 14 jis kalbės tau žodžius, kuriais tu būsi išgelbėtas ir visi tavo namai. 15 Man pradėjus kalbėti, šventoji Dvasia nužengė ant jų, kaip pradžioje ir ant mūsų. 16 Aš atsiminiau Viešpaties žodį, kaip jis sakė: Jonas krikštijo vandenimi, jūs gi būsite pakrikštyti šventąja Dvasia. 17 Jei tat Dievas jiems davė tą pačią malonę, kaip ir mums, kurie įtikėjome į Viešpatį Jėzų Kristų, tai kas gi aš buvau, kad galėčiau uždrausti Dievui? 18 Tai išgirdę, jie tylėjo ir garbino Dievą, sakydami: Taigi ir pagonims Dievas davė atgailos, kad būtų gyvi.

19 Tie, kurie buvo išsklaidyti persekiojime,

---

(19) Persekiojime. Apie tą persekiojimą, nuo kurio

kilusiame del Stepono, nuvyko iki Penikijai, Kiprui ir Antiokijai. Jie niekam daugiau neskelbė mokslo, kaip tik žydams. 20 Bet jų tarpe buvo kipriečių ir kireniečių, kurie, atvykę į Antiokiją, kalbėjo taipojau graikams ir skelbė Viešpatį Jėzų. 21 Viešpaties ranka buvo su jais; didelis skaičius įtikėjo ir grįžosi į Viešpatį. 22 Kuomet ta žinia pasiekė Jeruzalės bažnyčios ausis, išsiųsta į Antiokiją Barnabą. 23 Atvykęs ir pamatęs Dievo malonę, jis džiaugėsi ir ragino visus savo širdies nusistatymu pasilikti Viešpatyje; 24 nes jis buvo geras žmogus, pilnas šventosios Dvasios ir tikėjimo. Taip Viešpačiui prisidėjo didelė minia. 25 Barnabas iškeliavo į Tarsą ieškoti Sauliaus; radęs jį, atsivedė į Antiokiją. 26 Juodu visus metus išbuvo čia bažnyčioje ir mokino didelę minią, taip kad Antiokijoje pirmą kartą mokytiniai buvo pavadinti krikščionimis.

27 Tuo laiku atėjo iš Jeruzalės į Antiokiją pranašų. 28 Vienas iš jų vardu Agabas kėlėsi ir Dvasios įkvėptas apskelbė būsiant didelį badą visame pasaulyje, kas ir įvyko, Klaudijui viešpataujant. 29 Mokytiniai gi, kiek kas turėjo, kiekvienas nutarė siųsti pašalpos Jūdiejoje gyvenantiems broliams. 30 Jie taip ir padarė, siųsdami pas vyresniuosius per Barnabo ir Sauliaus rankas.

12. 1 Tuo pačiu metu karalius Erodas pridėjo ranką, kad vargintų kaikuriuos iš Bažnyčios. 2 Jis nužudė kalaviju Jono brolį Jokūbą. 3 Maty-

---

bėgo pirmieji krikščionys. Vz. Apd. 8, 1 ir tol. — (19) Mokslo: evangelijos.

(27) Pranašų. Pranašais čia pavadinti tie pirmieji Dievo žodžio skelbėjai, kuriems buvo suteikta ypatinga šv. Dvasios malonė apreikšti būsimus atsitikimus.

12. (2) Neraugintosios..., t. y. Velykos, kuriose žydai nevalgo raugintos duonos, tik neraugintą, vadinamą

damas, kad tai patinka žydamas, nepaliovė ir suėmė taippat Petrą. Buvo Neraugintosios duonos dienos. 4 Suėmęs, jis įmetė jį į kalėjimą ir padavė sergėti ketveriopai sargybai kiekvienai iš keturių kareivių. Po Velykų jis norėjo išvesti jį žmonėms. 5 Taip Petras buvo laikomas kalėjime. Bažnyčia gi meldėsi nesiliaudama už jį Viešpačiui. 6 Kuomet Erodas jau turėjo jį išvesti, Petras tą naktį miegojo tarp dviejų kareivių, apkaltas dviem grandinėm. Sargai prie angos sergėjo kalėjimą. 7 Štai, atsirado Viešpaties angelas, ir šviesa apšvietė kambarį. Ištikęs Petro šoną, jis pažadino jį ir tarė: Kelkis greitai. Grandinės nukrito nuo jo rankų. 8 Angelas jam tarė: Susijuosk ir apsiauk savo kurpėmis. Jis tai padarė. Anas jam tarė: Apsisiausk savo drabužiu ir eik paskui mane. 9 Išėjęs jis sekė jį, bet nežinojo, kad tai tiesa, kas buvo angelo daroma; jis tarėsi matąs regėjimą. 10 Praėję pro pirmą ir antrą sargybą, juodu atėjo prie geležinių vartų, kuriais išeinama į miestą: jie savaime jiedviem atsidarė. Išėję jie paėjo vieną gatvę, ir angelas ūmai atstojo nuo jo. 11 Petras atsipeikėjęs tarė: Dabar aš tikrai žinau, kad Viešpats siuntė savo angelą ir išgelbėjo mane iš Erodo rankos ir iš visos žydų tautos laukimo. 12 Apsimąstęs jis atėjo prie Morkumi vadinamojo Jono motinos Marijos namų, kame buvo daug susirinkusių ir besimeldžiančių. 13 Jam pabeldus į angos duris, išėjo pasiklausyti tarnaitė vardu Rodė. 14 Pažinus Petro balsą, ji iš to džiaugsmo neatidarė durų, bet įbėgus pasakė, kad Petras stovįs prie durų. 15 Jie jai tarė: Iš proto išėjai. Bet ji tvirtino taip esą. Jie gi sakė: Tai jo angelas. 16 Petras nesiliovė beldęs. Atidarę, jie

---

macais. — (4) Išvesti: ir teisti jį viešai visų žmonių

pamatė jį ir nustebo. [17] Pamojęs jiems ranka tylėti, jis papasakojo, kaip Viešpats buvo jį išvedęs iš kalėjimo, ir tarė: Duokite apie tai žinią Jokūbui ir broliams. Išėjęs jis nuėjo į kitą vietą. [18] Išaušus buvo nemažo sumišimo tarp kareivių, kas buvo atsitikę su Petru. [19] Erodas liepė jo ieškoti; neradęs gi, padarė tardymą apie sargus ir liepė juos vesti šalin. Pats gi persikėlė iš Jūdiejos į Kesariją ir čia pasiliko. [20] Jis buvo ipykęs ant tyriečių ir sidoniečių. Bet jie vienmin-čiai atėjo pas jį ir, perkalbėję karaliaus kamarponį Blastą, prašė taikos, nes jų šalys buvo jo maitinamos. [21] Paskirtą dieną Erodas, apsivilkęs karališkais rūbais, sėdo sostan ir jiems kalbėjo. [22] Žmonės gi jam šaukė: Tai Dievo balsas, ne žmogaus. [23] Bet Viešpaties angelas tuojau jį ištiko, nes nedavė Dievui garbės, ir kirminų suėstas jis mirė. [24] Tuotarpu Viešpaties žodis augo ir dauginosi.

[25] Barnabas ir Saulius, atlikę patarnavimą, sugrįžo iš Jeruzalės, pasiėmę su savim Joną vadinamą Morkumi.

2. Apaštalų prašalintas ginčas tarp krikščionių iš žydų ir iš pagonių.

13. [1] *Antiokijos bažnyčioje buvo pranašų ir* mokytojų; jų tarpe Barnabas, Simonas, vadinamas Juodasis, Lucijus Kirenietis, tetrarko Erodo pienbrolis, Manaėnas ir Saulius. [2] Jiems tarnaujant Viešpačiui ir pasninkojant, šventoji Dvasia jiems tarė: Išskirkite man Saulių ir Barnabą

---

akyvaizdoje. — (17) Jokūbui: vienam iš apaštalų. Tas Jokūbas vadinamas Jaunesniuoju. Jis buvo Alpiejaus sūnus. — (20) Nes jų šalys... Delto kad jų šalys, kaipo neturinčios pakankamai savo duonos, turėjo pirktis javų iš Erodo valdžioje buvusiųjų gyventojų.

darbui, kuriam aš juos pavadinau. [3] Tuomet jie pasninkojo, meldėsi, dėjo ant jų rankas ir juos išleido. [4] Jie gi, šventosios Dvasios siųsti, nuėjo į Seleukiją ir iš ten nuplaukė į Kiprą. [5] Atvykę į Salaminą, jie skelbė Dievo žodį žydų sinagogose. [6] Padėjėju jie turėjo ir Joną. [6] Perėję visą šalį iki Pafui, jie rado vieną žynį, netikrą pranašą, žydą, vardu Barjėsus. [7] Jis buvo pas prokonsulį Sergijų Povilą, žmogų išmintingą. Tasai, pasikvietęs Barnabą ir Saulių, troško išgirsti Dievo žodį. [8] Bet jiems priešinosi Elimas, tai yra žynys (nes tai reiškia jo vardas), ir stengėsi nukreipti prokonsulį nuo tikėjimo. [9] Saulius, jis ir Povilas, pilnas šventosios Dvasios, pažvelgęs į jį, [10] tarė: O, pilnas visokio vyliaus, visokios klastos, velnio sūnau, visokios teisybės neprieteliau, ar tu nesiliausi kraipęs tiesius Viešpaties kelius? [11] Dabar štai Viešpaties ranka ant tavęs, ir tu būsi aklas, nematąs saulės iki laikui. Tuojau krito ant jo aptemimas ir tamsa. Jis vaikščiojo aplinkui, ieškodamas, kas jam paduotų ranką. [12] Tuomet prokonsulis, pamatęs, kas buvo įvykę, įtikėjo, stebėdamos Viešpaties mokslu.

[13] Išplaukę iš Pafo, Povilas ir su juo buvusieji atvyko į Pergę Pampylijoje. Jonas gi, atstojęs nuo jų, sugrįžo į Jeruzalę. [14] Iš Pergės jie ėjo toliau ir atvyko į Pizydijos Antiokiją. Įėję subatos dieną į sinagogą, jie atsisėdo. [15] Paskaičius iš įstatymo ir pranašų, sinagogos viršininkai siuntė pas juos, sakydami: Vyrai,

---

13. (6) **Pafui.** Taip vadinosi Kipro salos miestas. — (7) **Prokonsulį...:** vyriaus jį visos tos salos viršininką. — (9) **Povilas.** Čia pirmą kartą randame tą antrąjį pagonių apaštalo vardą. Toliau jis vadinamas tiktai Povilu. — (10) **Ar tu nesiliausi...:** norėdamas, kad Dievo sumanymas apšviesti prokonsulį tikru tikėjimu neįvyktų.

broliai, jei turite kokį paraginimo žodį žmonėms sakykite. 16 Atsikėlęs Povilas ir ranka įsakydamas tylėti, tarė: Izraėlio žmonės ir kurie bijote Dievo, klausykite: 17 Izraėlio tautos Dievas išrinko mūsų tėvus ir išaukštino tautą, kuomet jie buvo ateiviai Aigipto žemėje. Pakeltu petimi jis juos išvedė iš jos 18 ir per keturias dešimtis metų kentė jų būdą tyruose. 19 Sunaikinęs septynias tautas Kanaane, jis burtomis jiems padalino anų žemę, 20 praslinkus maž daug keturiems šimtams penkioms dešimtims metų. Paskui jis jiems davė teisėjų iki pranašui Samuėliui. 21 Nuo to meto jie reikalavo karaliaus Dievas jiems davė vyrą iš Benjamino giminės Kiso sūnų Saulių keturioms dešimtims metų. 22 Pašalinęs šitą, jis pažadino jiems karalių Dovidą; apie tą jis liudijo sakydamas: Radau Jėsės sūnų Dovidą, žmogų, koks tinka mano širdžiai. Jis vykins visus mano norus. 23 Iš jo giminės Dievas, kaip buvo žadėjęs, išvedė Izraėliui Gelbėtoją Jėzų. 24 Pirm pasirodant jam Jonas skelbė visai Izraėlio tautai atgailos krikštą. 25 Baigdamas savo kelionę, Jonas sakė: Aš neesu tas, ką manote mane esant; bet štai ateina po manęs tas, kuriam aš nevertas atrišti kurpes nuo kojų. 26 Vyrai, broliai, Abraomo giminės vaikai, ir kurie jūsų tarpe bijote Dievo, jums siųstas to išganymo žodis. 27 Nes Jeruzalės gyventojai ir jos viršininkai jo nepažino ir savo pasmerkimu įvykino pranašų žodžius, skaitomus kas subata. 28 Nors jie nerado jame jokios mirties priežasties, tačiau prašė Pilotą, kad galėtų jį užmušti. 29 Įvykinę visa, kas apie jį buvo parašyta, jie nuėmė jį nuo medžio ir padėjo jį

(20) Praslinkus... Nuo kokio laiko tie metai čionai skaitomi, tikrai nežinia. Spėjama, kad nuo Izaoko gimimo, ar nuo žydų įėjimo į Aigiptą. — (25) Kelionę: žemiš-

į kapą. [30] Bet Dievas pažadino jį iš numirusių trečioje dienoje. Jis per daugelį dienų rodėsi tiems, [31] kurie draug su juo buvo atvykę iš Galiliejos į Jeruzalę. Jie iki dabar tebėra jo liudytojai žmonėms. [32] Mes jums skelbiame tą pažadėjimą, kurs buvo duotas mūsų tėvams, [33] kad jį Dievas atitesėjo mūsų vaikams, prikeldamas Jėzų, taip kaip ir antrojoje psalmėje parašyta: Tu mano Sūnus, šiandien aš tave pagimdžiau. [34] Kad gi jį pažadino iš numirusių, kad jis daugiau nebegrįžtų į puvimą, tai taip pasakė: Aš duosiu jums šventas ištikimas Dovido gėrybes. [35] Todel ir kitur pasakyta: Tu neduosi savo Šventajam matyti puvimo. [36] Nes Dovidas, patarnavęs savo laiku Dievo valiai, užmigo, buvo palaidotas su savo tėvais ir matė puvimą. [37] Tasai gi, kurį Dievas pažadino iš numirusių, nematė puvimo. [38] Taigi, tebūnie žinoma jums, vyrai, broliai, kad per jį jums skelbiamas nuodėmių atleidimas [39] ir kad kiekvienas, kurs tiki, išteisinamas iš viso, iš ko negalėjo išsiteisinti Mozės įstatyme. [40] Todel žiūrėkite, kad neužeitų ant jūsų, kas pasakyta pranašų: [41] Matykite, niekintojai, stebėkitės ir žūkite, nes aš darau jūsų dienose darbą, tą darbą, kuriuo jūs netikėsite, jei kas jums pasakos.

[42] Jiems išeinant, anie prašė kalbėti apie tuos pačius dalykus kitą subatą. [43] Paleidus susirinkimą, daugelis žydų ir dievobaimingų naujatikių ėjo paskui Povilą ir Barnabą. Tuodu jiems kalbėjo ir ragino pasilikti Dievo maloněje. [44] Sekančią subatą kone visas miestas suėjo pasiklausyti Dievo žodžio. [45] Matydami minias, žydai

---

kąją. — (34) Pasakė: Vz. Iz. 55, 3. — (35) Pasakyta. Vz. Ps. 16, 10. — (40) Pranašuose. Vz. Abak. 1, 5.

pasidarė pilni pavydo ir piktžodžiuodami prieštaravo tam, kas buvo Povilo sakoma. 46 Tuomet Povilas ir Barnabas drąsiai pasakė: Jums reikėjo pirma skelbti Dievo žodis; kadangi tačiau jūs jį atstumiate ir laikote save nevertais amžinojo gyvenimo, štai, mes kreipiamės į pagonis. 47 Nes taip yra mums įsakęs Viešpats: Aš pastačiau tave pagonių šviesa, kad būtumei išganymui iki žemės pakraščių. 48 Tai girdėdami, pagonys džiaugėsi ir garbino Viešpaties žodį. Visi, kiek tik buvo paskirta amžinajam gyvenimui, įtikėjo. 49 Viešpaties gi žodis platinosi visoje šalyje. 50 Bet žydai pakurstė maldingas ir gerbiamas moteris, taippat žymesniuosius mieste, sukėlė persekiojimą prieš Povilą ir Barnabą ir išmetė juodu iš savo ribų. 51 Juodu gi, nukratę ant jų savo kojų dulkes, atvyko į Ikoniją. 52 Tuotarpu mokytiniai buvo pilni džiaugsmo ir šventosios Dvasios.

14. 1 Ikonijoje juodu draug įėjo į žydų sinagogą ir taip kalbėjo, kad didelis žydų ir graikų skaičius įtikėjo. 2 Netikinčiais gi pasilikusieji žydai kurstė ir erzino pagonių širdis prieš brolius. 3 To nežiūrint, juodu čia pasiliko daug laiko, drąsiai elgdamies Viešpatyje, kurs liudijo apie savo malonės žodį, duodamas įvykti per jų rankas ženklams ir stebuklams. 4 Miesto minia pasidalino: vieni buvo su žydais, kiti su apaštalais. 5 Bet pagonims ir žydams su savo viršininkais susitarus juos išgėdinti ir užmušti akmenimis, 6 gavę apie tai žinią, jie pabėgo į Likaonijos miestus, Listrą ir Derbę, ir į visą šalį aplinkui ir tenai skelbė evangeliją. 7 Listroje buvo vienas

(48) Paskirtų: tokių, kurie prisirengę laimėti amžinąjį gyvenimą, priimdami nuolankia širdimi Dievo jiems duotą malonę, kurios nenorėjo priimti žydų dauguma.

žmogus nesveikomis kojomis, luošas nuo pat savo gimimo, kurs niekumet nebuvo vaikščiojęs. [8] Jis klausėsi kalbančio Povilo. Tas, pažvelgęs į jį ir matydamas, kad jis turi tikėjimo į pagydymą, [9] tarė dideliu balsu: Stokis stačias ant savo kojų. Jis pašoko ir vaikščiojo. [10] Minios, matydamos, ką Povilas buvo padaręs, pakėlė savo balsą ir sakė likaoniškai: Dievai, pasidarę panašūs į žmones, nužengė pas mus. [11] Barnabą jie vadino Jupiteriu, Povilą gi, kadangi jis vadovavo kalbojė, Merkuru. [12] Priemiestyje buvęs Jupiterio kunigas atgabeno prie vartų jaučių ir vainikų ir norėjo draug su žmonėmis aukoti. [13] Išgirdę apie tai apaštalai Barnabas ir Povilas, perplėšė savo jupas ir šoko į minias, šaukdami [14] ir sakydami: Vyrai, ką čia jūs darote? Ir mes esame mirtingi, panašūs į jus žmonės. Mes skelbiame jums grįžtis nuo šių tuščių į gyvąjį Dievą, kurs padarė dangų, žemę, jūrą ir visa, kas juose yra. [15] Jis praeitais laikais, tiesa, leido visoms tautoms eiti savo keliais; [16] tačiau nepaliko savęs be liudijimo, geradarydamas iš dangaus, duodamas lietaus ir derliaus meto, maitindamas ir pripildydamas mūsų širdis linksmybės. [17] Taip kalbėdami, juodu vos ne vos nuramino minias, kad jiems neatnašautų aukų. [18] Bet atėjo iš Antiokijos ir Ikonijos kaikurie žydai. Jie, perkalbėję minias, sumušė akmenimis Povilą ir, manydami jį esant nebegyvą, išvilko iš miesto. [19] Tačiau mokytinių apstotas, jis atsikėlė ir įėjo į miestą. Kitą dieną jis iškeliavo su Barnabu į Derbę, [20] apskelbė evangeliją tam miestui ir daugelį išmokino. Paskui juodu sugrįžo į Listrą, Ikoniją

14. (13) Perplėšė . . .: taip žydų papročiu išreikšdami didelį nuliūdimą.

ir Antiokiją, [21] stiprino mokytinių sielas, ragindami pasilikti tikėjime ir kad per daugelį sielvartų mums reikia įeiti į Dievo karalystę. [22] Pastatę jiems kiekvienoje bažnyčioje kunigų ir pasimeldę su pasninku, jie pavedė juos Viešpačiui, į kurį buvo įtikėję. [23] Perėję per Pizydiją, jie atvyko į Pampyliją, [24] skelbė Viešpaties žodį. Pergėje ir nuvyko į Atalíją. [25] Iš čia jie plaukė į Antiokiją, kame jie buvo Dievo malonės paskirti darbui, kurį atliko. [26] Pargrįžę ir surinkę bažnyčią, jie pranešė, kaip didžių dalykų Dievas buvo per juos padaręs ir kad buvo atidaręs pagonims tikėjimo angą. [27] Jie pasiliko su mokytiniais netrumpą laiką.

15. [1] Kaikurie atvykusieji iš Jūdiejos mokino brolius: Jei nebūsite apipjaustyti Mozės įpročiu, negalėsite būti išganyti. [2] Kilus todel nemažam susirėmimui tarp jų ir Povilo bei Barnabos, buvo nutarta, kad Povilas ir Barnabas ir kaikurie iš anų tarpo nueitų del to klausimo pas apaštalus ir vyresniuosius į Jeruzalę. [3] Taigi, jie bažnyčios palydėti ėjo per Penikiją ir Samariją, pasakodami apie pagonių grįžimą ir darė didelio džiaugsmo visiems broliams. [4] Atvykę į Jeruzalę, jie buvo priimti bažnyčios, apaštalų ir vyresniųjų, ir skelbė, kaip didžių dalykų Dievas buvo per juos padaręs. [5] Tuomet kaikurie įtikėjusieji iš parisiejų skyriaus pakilo ir sakė: Reikia anuos apipjaustydinti, taippat įsakyti laikyti Mozės įstatymą. [6] To dalyko ištirti susirinko apaštalai ir vyresnieji. [7] Kilus dideliam ginčui, Petras atsistojo ir jiems tarė: Vyrai broliai, jūs žinote, kad nuo seno laiko Dievas išrinko iš mūsų tarpo, kad pagonys iš mano burnos išgirstų evangelijos

---

15. (7) Kad pagonys... Vz. aug. 10 persk. Kornelio

žodį ir įtikėtų. [8] Dievas, kurs pažįsta širdis, paliudijo, duodamas jiems šventosios Dvasios, kaip ir mums, [9] ir nedarė jokio skirtumo tarp mūsų ir jų, tikėjimu apvalydamas jų širdis. [10] Kam tat dabar gundote Dievą, dėdami ant mokytinių sprando jungą, kurio nei mūsų tėvai, nei mes negalėjome panešti? [11] Juk mes taippat, kaip ir jie, tikimės būsią išganyti Viešpaties Jėzaus Kristaus malone. [12] Tuomet visa daugybė nutilo ir klausėsi Barnabo ir Povilo, pasakojančių, kaip didžių ženklų ir stebuklų buvo Dievas per juodu padaręs tarp pagonių. [13] Kuomet juodu nutilo, atsiliepė Jokūbas ir sakė: Vyrai, broliai, pasiklausykite manęs. [14] Simonas papasakojo, kaip Dievas pirmą sykį aplankė pagonis, kad imtų iš jų žmonių savo vardui. [15] Su tuo sutinka pranašų žodžiai, kaip parašyta: [16] Po to aš sugrįšiu ir vėl pastatysiu nupuolusią Dovido padangtę; kas joje sugriauta, aš atstatysiu ir atitiesiu ją, [17] kad ieškotų Viešpaties kiti žmonės ir visos tautos, ant kurių šaukiamas mano vardas, sako Viešpats, kurs tai daro. [18] Juk nuo amžių Viešpačiui žinomas jo darbas. [19] Todel aš išrandu, kad nereikia daryti sunkenybių tiems, kurie iš pagonių grįžta į Dievą, [20] tik parašyti jiems prisilaikyti nuo susitepimo stabais, nuo

---

istoriją. — (10) Gundote Dievą. Tas gundo Dievą, kas jam nori įtikti ne tuo būdu, kokį jis pats yra įsakęs (Beda). Dievas stebuklais parodė, kad pagonims gana įtikėti ir laikyti evangelijos mokslą; kas iš jų reikalauja dar ir Mozės įstatymo laikymo, tas jau gundo Dievą (Kajetonas).

(15) Parašyta. Vz. Amoso 9, 11. 12. — (20) Susitepimo stabais: dalyvavimo stabmeldystės apeigose ir valgymo stabams paaukotos mėsos. — Paleistuvystės ... Paleistuvystė paminėta čia ypač delto, kad pagonys ją laikė beveik neginamu dalyku. Todel reikėjo kart-

paleistuvystės, nuo pasmaugto ir nuo kraujo. 21 Nes Mozė nuo senų laikų turi kiekviename mieste savo skelbėjų sinagogose, kame jis skaitomas kas subata. 22 Tuomet apaštalai, vyresnieji su visu susirinkimu nutarė išrinkti iš savo tarpo žmonių ir siųsti į Antiokiją su Povilu ir Barnabu, būtent, Jūdą, kurs vadinosi Barsabas, ir Silą, žymiausius vyrus brolių tarpe. 23 Per jų rankas jie nusiuntė tokį raštą: Apaštalai ir vyresnieji broliai siunčia pasveikinimą broliams iš pagonių tarpo Antiokijoje, Syrijoje ir Kilikijoje. 24 Mes girdėjome, kad kaikurie išėjusieji iš mūsų tarpo, kuriems mes nebuvome pavedę, daro neramybės tarp jūsų žodžiais ir kelia sumišimo jūsų sielose. 25 Todel mes, susirinkę krūvon, nutarėme išrinkti vyrų ir siųsti pas jus su mūsų mylimiausiais Barnabu ir Povilu, 26 žmonėmis, kurie guldė savo gyvybes del mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardo. 27 Taigi, mes išsiuntėme Jūdą ir Silą, kuriuodu ir patys jums tai pasakys žodžiais. 28 Nes šventajai Dvasiai ir mums patiko nedėti ant jūsų jokios daugiau naštos, kaip tik šituos reikalingus dalykus: 29 kad prisilaikytumėte nuo aukų stabams, nuo kraujo, nuo pasmaugto ir nuo paleistuvystės. Sergėdamies tų dalykų, jūs gerai darysite. Būkite sveiki. 30 Jie išleisti nuvyko į Antiokiją ir, surinkę daugybę, atidavė laišką. 31 Perskaitę, anie džiaugėsi del paguodos žodžių. 32 Jūdas ir Silas, būdami pranašai, daug kalbėjo broliams paguosti ir juos

---

kartėmis priminti krikščionims apie reikalingumą saugotis tos nuodėmės. Valgyti kraują, ar pasmaugtą gyvulį, iš kurio nebuvo ištekėjęs kraujas, draudė Mozės įstatymas. Toks valgymas galėjo būti nemažas papiktinimas žydams. Todel ir visi krikščionys laikinai nevalgydavo nei kraujo, nei pasmaugto gyvulio. — (21) Mozė: Mozės įstatymas.

sustiprino. 33 Pasilikę tenai kokį laiką, jie buvo brolių išleisti ramybėje pas tuos, kurie buvo juos atsiuntę. 34 Bet Silui patiko čia pasilikti; Jūdas vienas sugrįžo į Jeruzalę. 35 Povilas ir Barnabas pasiliko Antiokijoje, mokindami ir skelbdami su daugeliu kitų Viešpaties žodį.

3. Evangelijos išsiplatinimas Makedonijoje, Achajoje ir Mažojoje Azijoje.

36 Kelioms dienoms praslinkus, Povilas sakė Barnabui: Grįžkime ir aplankykime brolius, kaip jie laikosi visuose miestuose, kuriuose skelbėme Dievo žodį. 37 Barnabas norėjo pasiimti su savim ir Joną, kurs vadinosi Morkus. 38 Povilas gi manė, kad jo nereiktų imti (nes jis buvo at-tojęs nuo jų Pampylijoje ir neėjo į darbą). 39 Pasidarė nesutartis, taip kad juodu persiskyrė: Barnabas, pasiėmęs su savim Morkų, išplaukė į Kiprą, 40 Povilas gi, išsirinkęs Silą, leidosi kelionėn, brolių pavestas Dievo malonei. 41 Jis ėjo per Syriją ir Kilikiją, stiprino bažnyčias ir įsakinėjo laikyti apaštalų ir vyresniųjų paliepimus.

16. 1 Taip jis atvyko į Derbę ir Listrą. Štai čia buvo vienas mokytinis vardu Timotiejus, sūnus moteriškės, tikinčios žydės ir tėvo pagonies. 2 Apie jį gerai liudijo broliai Listroje ir Ikonijoje. 3 Povilas norėjo, kad jis su juo eitų. Jis ėmė ir apipjaustydino jį del žydų, buvusių tose vietose;

---

(38) Nes jis... Vz. aug. 13, 13.

16. (3) Del žydų... Povilas kreipdavosi su evangelijos mokslu visupirma į žydus. Kad neatstumtų jų iš karto nuo savęs, apipjaustydino Timotiejų, kurs turėjo būti jam pagelbininkas. Kitaip dar netikintieji žydai nebūtų sutikę nė įsileisti Timotiejaus į savo susirinkimą. Todel Timotiejus buvo apipjaustytas, kad galėtų eiti pas žydus ir juos mokinti, o ne del to, kad tai būtų

nes visi žinojo, kad jo tėvas buvo pagonis. [4] Eidami per miestus, jie paduodavo jiems sergėti nutarimus apaštalų ir vyresniųjų padarytus Jeruzalėje. [5] Taip bažnyčios stiprėjo tikėjimu ir kasdien augo skaičiumi. [6] Einant per Prygiją ir Galatijos šalis, buvo jiems šventosios Dvasios uždrausta skelbti Dievo žodį Azijoje. [7] Atėję į Myziją, jie mėgino eiti į Bityniją, bet Jėzaus Dvasia jiems neleido. [8] Perėję per Myziją, jie nuvyko į Troadą. [9] Nakti Povilui pasirodė regėjimas: Jo akyvaizdoje stovėjo vienas makedonietis ir maldavo jį, sakydamas: Ateik į Makedoniją ir gelbėk mus. [10] Kaip tik jis buvo matęs tą regėjimą, tuojau mes stengėmės keliauti į Makedoniją, įsitikinę, kad Dievas mus šaukia skelbti jiems evangelijos.

[11] Išplaukę iš Troados, tiesiu keliu atvykome į Samotrakę ir sekančią dieną į Neapolį; [12] iš čia į Pilypus, pirmąjį tos Makedonijos dalies miestą, kurs buvo kolonija. Šitame mieste išbuvome keletą dienų ir turėjome pasikalbėjimų. [13] Subatos dieną išėjome už miesto prie upės, kame rodėsi esanti maldos vieta. Atsisėdę mes kalbėjome susirinkusioms moteriškėms. [14] Klausėsi ypač viena dievobaiminga moteriškė, vardu Lydija, purpurininkė iš Tiatyros miesto. Viešpats atvėrė jos širdį, kad tėmytų tai, kas buvo Povilo sakoma. [15] Kuomet ji su savo namais buvo pakrikštyta, ji meldė mus, sakydama: Jei laikote mane ištikima Viešpačiui, įeikite į mano namus ir pasilikite.

---

reikėję jam pačiam, kaipo krikščioniui. — (10) Stengėmės. Iš to išsireiškimo galima matyti, kad ir Apaštalų darbų rašytojas, šv. Lukas, buvo draug su Povilu.

(12) Kolonija. Kolonijomis vadinosi miestai Romos valstybės užkariautuose kraštuose, turėjusieji tačiau lygias teises su Italijos miestais. — (14) Purpurininkė: purpuros t. y. raudonai dažytų audinių dirbėja ir pardavinė-

Ir taip ji mus privertė. [16] Einant mums į maldos vietą, pasitaikė, kad mus sutiko viena mergina, turėjusi savyje žyniavimo dvasią. Žyniavimu ji duodavo didelio pelno savo valdovams. [17] Sekdama Povilą ir mus, ji šaukė, sakydama: Šitie žmonės Aukščiausiojo Dievo tarnai; jie skelbia jums išganymo kelią. [18] Taip ji darė daug dienų. Nebepakęsdamas Povilas atsigrįžo ir tarė dvasiai: Įsakau tau Jėzaus Kristaus vardu išeiti iš jos. Ji tą pačią valandą išėjo. [19] Jos valdovai, matydami, kad jų pelno viltis dingo, nutvėrė Povilą ir Silą ir nuvedė pas miesto viršininkus. [20] Atiduodami juos miesto viršininkams, jie sakė: Šitie žmonės, būdami žydai, daro neramybės mūsų mieste [21] ir skelbia įpročius, kurių mums nevalia priimti nė laikytis, nes esame romėnai. [22] Prieš juos susibėgo minia. Miesto viršininkai, perplėšę jų jupas, liepė plakti juos rykštėmis. [23] Padarę jiems daug žaizdų, įmetė juos į kalėjimą, įsakydami sargui rūpestingai juos sergėti. [24] Gavęs tokį įsakymą, jis įmetė juos į vidujinį kalėjimą ir įrakino jų kojas į šiekštą. [25] Vidunaktį Povilas ir Silas melsdamies garbino Dievą; juos girdėjo buvusieji kalėjime. [26] Ūmai pasidarė didelis žemės drebėjimas, taip kad pasijudino kalėjimo pamatai. Tuojau atsidarė visos durys, ir visų pančiai atsirišo. [27] Pabudęs kalėjimo sargas ir pamatęs atviras kalėjimo duris, išsitraukė iš makšties kalaviją ir norėjo nusižudyti, nes manė, kad kaliniai pabėgę. [28] Bet Povilas šuuko dideliu balsu, sakydamas: Nedaryk sau nieko pikta, nes mes visi čia esame. [29] Pareikalavęs šviesos, jis įėjo, drebėdamas parpuolė prie Povilo ir Silo kojų

toja. — (16) Žyniavimo dvasią. Mergina piktosios dvasios apsėsta galėjo su jos pagalba atspėti kaikuriuos būsimus dalykus, kitaip sakant, žyniuoti.

30 ir, išvedęs juodu laukan, tarė: Tamstos, ką
aš turiu daryti, kad būčiau išganytas? 31 Juodu
atsakė: Tikėk į Viešpatį Jėzų ir būsi išganytas
tu ir tavo namai. 32 Ir juodu apsakinėjo Viešpaties
žodį jam ir visiems buvusiems jo namuose. 33 Tą
pačią nakties valandą jis ėmė juodu, apiplovė
jų randus ir tuojau apsikrikštydino pats ir visi
jo namai. 34 Atsivedęs juodu į savo namus, patiekė
jiems valgyti ir džiaugėsi su visais savo namais,
kad buvo įtikėjęs į Dievą. 35 Dienai išaušus,
miesto viršininkai atsiuntė sargybinių su įsakymu:
Paleisk tuodu žmogu. 36 Kalėjimo sargas apskelbė
tuos žodžius Povilui: Miesto viršininkai atsiuntė,
kad juodu būtumėta paleisti. 37 Bet Povilas jam
atsakė: Mus, Romos piliečius, viešai, be teismo
nuplaktus, įmetė kalėjiman, o dabar slapčia
išmeta? Ne taip; bet teateinie 38 ir tegul patys
mus išmeta. Sargybiniai tai pranešė miesto vir-
šininkams. Tie, išgirdę, kad juodu buvo Romos
piliečiai, nusigando, 39 atėję atsiprašė juodu ir
išvedę prašė išeiti iš miesto. 40 Išėję iš kalėjimo,
juodu nuėjo pas Lydiją, pasimatę su broliais,
nuramino juos ir išėjo.

17. 1 Perėję per Amfipolį ir Apoloniją, jie
atėjo į Tesaloniką, kame buvo žydų sinagoga.
2 Savo papročiu Povilas įėjo pas juos ir per tris
subatas turėjo pasikalbėjimų, remdamos Raštu.
3 Jis jį aiškino ir įrodinėjo, kad Kristus turėjo
kentėti ir keltis iš numirusių ir kad Kristus yra
Jėzus, kurį aš jums skelbiu. 4 Kaikurie iš jų
įtikėjo ir prisidėjo prie Povilo ir Silo; taippat
didelė daugybė naujatikių ir nemaža gerbiamų
moterų. 5 Bet pavydėdami žydai ėmė iš liaudies
kaikuriuos piktus žmones ir, sudarę minią, sukurstė
miestą. Jie apstojo Jazono namus ir ieškojo jų
išvesti tarp liaudies. 6 Neradę jųdviejų, jie traukė

Jazoną ir kaikuriuos brolius pas miesto vyresniuosius, šaukdami: Ir čia atėjo tie, kurie daro sumišimo mieste. [7] Juos priėmė Jazonas. Visi šitie daro prieš ciesoriaus nutarimus, sakydami kitą esant karalių, Jėzų. [8] Taip jie suerzino liaudį ir miesto vyresniuosius, kurie tai girdėjo. [9] Paėmę laidą iš Jazono ir iš kitų, jie juos paleido. [10] Broliai gi tuojau nakčia išleido Povilą ir Silą į Berėją. Atėję juodu įėjo į žydų sinagogą. [11] Šitie buvo geresnio būdo, kaip anie Tesalonikoje. Jie priėmė žodį visu uolumu ir kasdien tyrinėjo Raštus, ar tai taip būtų. [12] Daugelis jų įtikėjo; taippat nemaža žymių pagonių moterų ir vyrų. [13] Žydai Tesalonikoje, patyrę, kad Dievo žodis Povilo skelbiamas ir Berėjoje, atvyko ir čia, kurstydami ir darydami sumišimo tarp žmonių. [14] Tuomet broliai išleido Povilą, kad eitų iki jūrai. Silas gi ir Timotiejus pasiliko tenai. [15] Lydėjusieji Povilą nuvedė jį iki Atėnų ir grįžo, gavę iš jo įsakymą Silui ir Timotiejui kuogreičiausiai ateiti pas jį.

[16] Povilas, jų belaukdamas Atėnuose ir čia matydamas stabmeldystei pasidavusį miestą, buvo sujudintas iki sielos gilumai. [17] Todel jis kalbėjosi sinagogoje su žydais ir naujatikiais, prekyvietėje gi kas dien su čia buvusiais. [18] Kaikurie epikūrai ir stoikai filosofai ginčijosi su juo; vieni sakė: Ką tas plepys nori pasakyti? kiti gi: Jis, rodosi, esąs naujų dievų skelbėjas, nes jis skelbė jiems Jėzų ir prisikėlimą. [19] Nutvėrę jie nuvedė jį į Areopagą, sakydami: Ar galime žinoti, koks tas naujas mokslas, kurį tu skelbi? [20] Nes tu dedi į mūsų ausis kažinką nauja. Tai mes norime žinoti,

17. (9) Laidą: kad tame, ką sakė Povilas, nebuvo nieko priešingo ciesoriaus įsakymams.

(19) Areopagą. Taip vadinosi vieta, kame teisėjai,

kas tai būtų? 21 (Visi gi atėniečiai ir tenai viešintieji ateiviai nieku kitu neužsiimdavo, kaip tik sakyti ar išgirsti ką nauja.) 22 Povilas, atsistojęs Areopago viduryje, tarė: Atėnų vyrai, aš matau, kad jūs visais žvilgsniais esate perdaug dievobaimingi. 23 Nes, praeidamas ir žiūrėdamas į jūsų dievų stovylas, radau taippat aukurą antrašu: NEŽINOMAM DIEVUI. Taigi, ką jūs nežinodami garbinate, tai aš jums skelbiu. 24 Dievas, kurs įkūrė pasaulį ir visa, kas jame yra, jis, būdamas dangaus ir žemės Viešpats, negyvena rankomis padarytose šventyklose, 25 nė žmonių rankomis aptarnaujamas, lyg kad ko nors jam reikėtų, nes jis pats duoda visiems gyvybės, kvapo ir visa. 26 Jis padarė iš vieno visą žmonių giminę, kad apgyventų visą žemės paviršį; jis pažymėjo paskirtus laikus ir jų gyvenimo ribas, 27 kad jie ieškotų Dievo, ar nepajus jo arba ar neras, nors jis yra netoli nuo kiekvieno mūsų. 28 Nes jame mes gyvename, judame ir esame, kaip ir kaikurie jūsų poėtų yra pasakę: Nes mes esame jo giminės. 29 Taigi, būdami Dievo giminės, neturime manyti, buk Dievybė panaši esanti į auksą, ar sidabrą, ar akmenį, ar dailės ir žmogaus minties padarą. 30 Dievas, paniekindamas tuos nežinojimo laikus, dabar skelbia žmonėms, kad visi visur darytų atgailą. 31 Nes jis nustatė dieną, kurioje teis žemės skritulį teisingai per Vyrą, kurį paskyrė. Jį jis padarė patikimą visiems, prikeldamas jį iš numirusių. 32 Išgirdę apie mirusiųjų prisikėlimą, vieni ėmė tyčiotis, kiti gi sakė: Pasiklausysime tavęs apie tai kitą kartą.

---

areopagitais vadinami, teisdavo žmones. — (26) Paskirtus laikus: metų dalis, pavasaris ir tt. — (31) Vyrą: Jėzų Kristų. Dievas padarė jį patikimą, tikėjimo vertą, nes prikėlė jį iš numirusių.

33 Taip Povilas išėjo iš jų tarpo. 34 Tačiau kai-
kurie vyrai prisidėjo prie jo ir įtikėjo; tarp jų
buvo ir Dionyzas iš Areopago, moteriškė vardu
Damaris ir kiti su jais.

18. 1 Po to, palikęs Atėnus, jis atėjo į Ko-
rintą. 2 Cia jis rado vieną žydą, vardu Akvilą,
gimimu iš Ponto, ką tik atvykusį iš Italijos, ir jo
žmoną Priskilę (nes Klaudijus buvo įsakęs visiems
žydams išeiti iš Romos), ir su jiedviem susidėjo.
3 Kadangi jų amatas buvo toks pat, jis pas juos
pasiliko ir dirbo. (Jų gi amatas buvo dirbti pa-
dangtes.) 4 Kiekvieną subatą jis kalbėjo sinago-
goje, minėjo Viešpaties Jėzaus vardą ir įtikinėjo
žydus ir graikus. 5 Atvykus iš Makedonijos Silui
ir Timotiejui, Povilas užsiėmė vien pamokslais
ir liudijo žydams, kad Jėzus yra Kristus. 6 Jiems
prieštaraujant ir piktžodžiuojant, jis nudulkino
savo drabužius ir jiems tarė: Jūsų kraujas ant
jūsų galvos; aš nesuteptas; nuo šio meto aš eisiu
pas pagonis. 7 Išėjęs iš ten, jis įėjo į namus
vieno Dievo garbintojo, vardu Tito Justo, kurio
namai buvo greta sinagogos. 8 Bet sinagogos
viršininkas Krispas įtikėjo su visais savo namais
į Viešpatį. Daug taippat korintiečių klausy-
damies įtikėjo ir krikštijosi. 9 Nakčia Viešpats
tarė regėjime Povilui: Nebijok, bet kalbėk ir
netylėk, 10 nes aš esu su tavim. Niekas nesikėsins
tau kenkti, nes šitame mieste aš turiu daug
žmonių. 11 Taip jis pasiliko čionai metus ir šešis
mėnesius, mokindamas pas juos Dievo žodžio.

12 Galijonui esant Achajos prokonsuliu, vien-
minčiai žydai sukilo prieš Povilą, atvedė jį į

18. (6) Jūsų kraujas...: jūs patys būsite kalti-
ninkai savo prapulties; aš savo darbą atlikau ir nebūsiu
kaltas.

(12) Prokonsuliu: vyriausiuoju to krašto viršį-

teismo vietą [13] ir čia skundė: Šitas įkalbinėja žmonėms garbinti Dievą įstatymui priešingu būdu. [14] Kai Povilas jau norėjo atverti burną, Galijonas tarė žydams: Jei būtų kalbama apie kokią nėteisybę, ar didelį prasikaltimą, aš užsiimčiau jumis, žydai, tinkamai. [15] Bet, kadangi keliama ginčų apie mokslą, vardus ir jūsų įstatymą, tai jūs patys žinokitės; aš nenoriu būti tų dalykų teisėjas. [16] Ir jis pavarė juos iš teismo. [17] Tuomet visi nutvėrė sinagogos viršininką ir mušė jį teismo akyse. Galijonas gi visai tuo nesirūpino. [18] Taip Povilas pasiliko čia dar daug dienų, paskui atsisveikino su broliais ir išplaukė į Syriją (su juo taippat Priskilė ir Akvilas). Kenkruose jis nusikirpo sau galvą, nes buvo padaręs apžadą. [19] Atvykęs į Efezą, jis paliko juodu tenai, pats gi įėjo į sinagogą ir kalbėjosi su žydais. [20] Jiems prašant pasilikti ilgesnį laiką, nesutiko. [21] Atsisveikinęs ir pasakęs: Su Dievo valia vėl sugrįšiu pas jus, jis išplaukė iš Efezo. [22] Atvykęs į Kesariją, jis iškeliavo toliau, pasveikino bažnyčią ir pargrįžo į Antiokiją.

[23] Išbuvęs čia kokį laiką, jis leidosi kelionėn, ėjo iš eilios per Galatijos kraštą ir Prygiją, stiprindamas visus mokytinius.

[24] Tuotarpu į Efezą buvo atvykęs vienas žydas, vardu Apolis, gimimu iš Aleksandrijos, iškalbingas ir gerai žinąs Raštą žmogus. [25] Jis buvo išmokintas Viešpaties kelio, kalbėjo karšta dvasia ir rūpestingai mokino apie Jėzų, nors žinojo tiktai Jono krikštą. [26] Taigi, jis ėmė drąsiai kalbėti sinagogoje. Išgirdę jį, Priskilė ir Ak-

ninku — (18) Nusikirpo... Jei kurs žydas buvo padaręs apžadą, jis nesikirpdavo sau plaukų. Apžado laikui pasibaigus, nusikirpdavo paprastai Jeruzalėje ir plaukus sudegindavo prie altoriaus.

vilas, paėmė jį pas save ir tiksliau jam išaiškino Viešpaties mokslą. 27 Jam panorėjus vykti į Achają, broliai parašė mokytiniams, ragindami jį priimti. Atėjęs jis buvo labai naudingas tikintiesiems, 28 nes jis smarkiai apgalėdavo žydus viešai, parodydamas iš Raštų, kad Jėzus yra Kristus.

19. 1 Atsitiko, kad, Apoliui esant Korinte Povilas, perėjęs augštesniąsias šalis, atvyko į Efezą ir čia rado kaikuriuos mokytinius. 2 Jis juos paklausė: Ar įtikėję gavote šventąją Dvasią? Jie jam atsakė: Mes ir negirdėjome, kad yra šventoji Dvasia. 3 Jis tarė: Tai kieno vardu esate pakrikštyti? Jie atsakė: Jono krikštu. 4 Povilas tarė: Jonas krikštijo žmones atgailos krikštu ir sakė, kad tikėtų į tą, kurs turėjo paskui jį ateiti, tai yra į Jėzų. 5 Tai išgirdę, jie buvo pakrikštyti Viešpaties Jėzaus vardan. 6 Povilui padėjus ant jų rankas, atėjo ant jų šventoji Dvasia, ir jie kalbėjo kalbomis ir pranašavo. 7 Visų tų vyrų buvo apie dvyliką. 8 Vaikščiodamas į sinagogą, jis su pasitikėjimu kalbėjo tris mėnesius apie Dievo karalystę, mokindamas ir įtikinėdamas. 9 Kadangi kaikurie buvo sukietėję ir netikėjo, net piktžodžiavo Viešpaties mokslui daugybės akyvaizdoje, jis pasitraukė nuo jų, atskyrė mokytinius ir turėjo pasikalbėjimų vieno žmogaus, vardu Tyrano, mokykloje. 10 Tai buvo daroma per dvejus metus, taip kad visi Azijos gyventojai, žydai ir pagonys, išgirdo Viešpaties žodį. 11 Ir Dievas darė nepaprastų stebuklų Povilo rankomis; 12 net skepetos ir juostos nuo jo kūno buvo nešamos ligonims, ir nuo jų atstodavo ligos, ir piktosios dvasios išeidavo. 13 Mėgino ir

19. (6) Kalbėjo kalbomis: įvairiomis kalbomis. —

kaikurie besibastantys žydai egzorcistai šaukti ant turėjusiųjų piktas dvasias Viešpaties Jėzaus vardą, sakydami: Prisiekti-nai įsakau jums per Jėzų, kurį skelbia Povilas. 14 Taip darė septyni vieno vyresniojo žydų kunigo Skėvo sūnūs. 15 Bet piktoji dvasia, atsakydama jiems, tarė: Pažįstu Jėzų ir žinau Povilą, bet kas jūs esate? 16 Tas žmogus, kuriame buvo piktoji dvasia, šoko ant jų ir, apgalėjęs du iš jų, tokį parodė prieš juos smarkumą, kad jie pliki ir sužeisti pabėgo iš tų namų. 17 Tai pasidarė žinoma visiems žydams ir pagonims, gyvenusiems Efeze. Juos visus apėmė baimė, Viešpaties gi Jėzaus vardas buvo garbinamas. 18 Daug tikinčiųjų ateidavo, išpažindavo ir skelbė, ką buvo darę. 19 Daug kitų, kurie užsiimdavo žavėjimais, sunešė savo knygas ir sudegino visų akyvaizdoje. Apskaičius jų kainą, rasta, kad jos buvo vertos penkias dešimtis tūkstančių denarų. 20 Taip garbingai augo ir stiprėjo Viešpaties žodis. 21 Tai atlikęs, Povilas nutarė Dvasioje keliauti per Makedoniją ir Achają į Jeruzalę, sakydamas: Kuomet būsiu ten buvęs, turiu pamatyti ir Romą. 22 Išsiuntęs į Makedoniją du iš jam tarnavusiųjų, Timotiejų ir Erastą, pats laikinai pasiliko Azijoje 23 Anuo metu įvyko nemažas sumišimas del Viešpaties mokslo. 24 Būtent, vienas auksakalis vardu Demetrijus, kurs dirbindavo sidabrines Dianos šventyklėles, duodavo amatininkams nemaža pelno. 25 Sušaukęs juos ir tuos, kurie buvo tokie

(19) Savo knygas: burtų knygas. — Denarų. Taip vadinosi pinigas, vertas arti vieno franko. — Dianos. Deivės Dianos (Artemis) šventykla Efeze buvo anais laikais garsi visame pasaulyje. Ją lankantieji pagonys atsiminimui pirkdavosi sau iš sidabro nukaltus mažus jos paveikslėlius. Jųjų dirbimu užsiimdavo daug amatninkų,

pat darbininkai, jis kalbėjo: Vyrai, jūs žinote, kad iš to amato yra mums pelno. 26 Jūs matote ir girdite, kad tas Povilas ne tik Efeze, bet ir kone visoje Azijoje atkalbinėjimais atitraukė didelę minią, sakydamas: Tie nėsą dievai, kurie rankomis daromi. 27 Ne tiktai yra pavojaus, kad ta mūsų amato šaka nenueitų į paniekinimą, bet ir didžiosios Dianos šventykla bus nieku laikoma, taippat didenybė tos, kurią garbina visa Azija ir pasaulis, pradės eiti mažyn. 28 Tai išgirdę, jie labai supyko ir ėmė šaukti, sakydami: Didi Efeziečių Diana! 29 Miestas pasidarė pilnas sumišimo. Jie vienminčiai įpuolė į teatrą, nutvėrę Povilo draugkeleivius, makedoniečius Gajį ir Aristarką. 30 Kuomet Povilas norėjo eiti tarp žmonių, *mokytiniai neleido.* 31 Taippat kaikurie Aziarkai, kurie buvo jo prieteliai, siuntė pas jį, prašydami neeiti į teatrą. 32 Tenai vieni šaukė tą, kiti ką kitą. Nes susirinkimas buvo sumišęs, ir daugelis nežinojo, ko jie buvo susiėję. 33 Iš minios ištraukta Aleksandrą, kurį žydai stūmė priešakin. Aleksandras, ranka pamojęs nutilti, norėjo žmonėms aiškintis. 34 Bet, pažinus jį esant žydą, kilo visų vienas balsas, ir apie dvi valandi jie šaukė: Didi efeziečių Diana! 35 Pagaliau, miesto raštininkas, nutildęs minias, tarė: Efezo piliečiai, ir kur yra toks žmogus, kurs nežinotų, kad Efezo miestas yra garbintojas Dianos ir jos iš dangaus nupuolusios stovylos? 36 Kadangi tam negalima prieštarauti, tai reikia jums nurimti

---

kurių vyresnysis buvo auksakalis Demetrijus. — (31) Aziarkai. *Aziarkais vadinosi dešimts Mažiosis Azijos miestų atstovų.* Jie savo lėšomis rengdavo žmonėms žaislų. — (33) Stūmė priešakin: kad paaiškintų, jog žydai neturi nieko bendra su Povilu. — (35) Miesto raštininkas: kurs paprastai vadovaudavo žmonių susirinkimuose. —

ir nieko ūmai nedaryti. 37 Nes jūs atvedėte tuos žmones, kurie nėra šventvagiai ir nepiktžodžiuoja jūsų deivei. 38 Jeigu Demetrijus ir su juo esantieji turi prieš ką norint skundą, tai juk daromi teismo posėdžiai ir yra prokonsulių; tegul vieni kitus skundžia. 39 Jei jūs ieškote kokio kito dalyko, tai gali būti nutarta teisėtame susirinkime. 40 Yra dar gi pavojaus kad nebūtumėm apskųsti del šios dienos sumišimo, nes nėra jokios priežasties, kuria galėtumėm pateisinti tą susirinkimą. Tai pasakęs, jis paleido susirinkimą.

20. 1 Pasiliovus sumišimui, Povilas suvadino mokytinius, juos paragino, atsisveikino ir iškeliavo į Makedoniją. 2 Perėjęs tas šalis ir paraginęs juos daugeliu žodžių, atvyko į Graikiją. 3 Čia jis išbuvo tris mėnesius. Zydai ėmė jo tykoti, kuomet jis norėjo plaukti į Syriją; todel jis nutarė grįžti per Makedoniją. 4 Jį lydėjo berėjiečio Pyro sūnus Sopateris, iš tesalonikiečių Aristarkas ir Sekundas, derbietis Gajis ir Timotiejus; iš azijiečių Tikikas ir Tropimas. 5 Šitie pirma nuvyko ir laukė mūsų Troadoje. 6 Mes gi išplaukėme po Neraugintų duonų šventės iš Pilypų ir į penkias dienas atvykome pas juos į Troadą. Čia išbuvome septynias dienas. 7 Mums susirinkus pirmą savaitės dieną duonos laužti, Povilas, norėdamas kitą dieną iškeliauti, kalbėjosi su jais ir nutęsė šneką iki vidūnakčiui. 8 Aukštutiniame kambaryje, kame buvome susirinkę, buvo daug žiburių. 9 Vienas jaunikaitis,

(39) Teisėtame: kokį leidžia paskirtomis dienomis įstatymai.

20. (6) Po Neraugintų....: po Velykų, kuriose žydai valgo neraugintą duoną (macus). — (7) Pirmą savaitės dieną, t. y. Viešpaties dieną. Iš čia pasirodo, kad Viešpaties diena buvo jau švenčiama apaštalų laikais. Duonos laužimu vadinasi švenč. Eukaristija.

vardu Eutikas, sėdėjo lange. Povilui ilgai besikalbant, jis giliai įmigo, miego apgalėtas, nukrito nuo trečiojo aukšto žemyn ir buvo pakeltas nebegyvas. [10] Nuėjęs pas jį Povilas, užsigulė ant jo ir, apkabinęs jį, tarė: Nenusigąskite, nes jo siela yra jame. [11] Užėjęs vėl aukštyn, jis laužė duoną ir valgė. Po to kalbėjo dar gana ilgai iki auštant ir taip iškeliavo. [12] Jaunikaitį gi atvesta gyvą ir nemaža džiaugtasi.

[13] Mes, sėdę į laivą, išplaukėme į Asą. Iš čia turėjome paimti Povilą, nes taip jis buvo įsakęs, pats norėdamas eiti pėsčias. [14] Kuomet jis susitiko su mumis Ase, paėmėme jį ir atvykome į Mitilėną. [15] Iš ten išplaukę, sekančią dieną atvykome tįes Kijumi. Kitą dieną priplaukėme prie Samo ir sekančią dieną atvykome į Milėtą. [16] Nes Povilas buvo nutaręs praplaukti pro Efezą, kad nesugaištų Azijoje. Jis skubinosi, kad, jei bus galima, švęstų Sekmines Jeruzalėje.

[17] Iš Milėto jis nusiuntė į Efezą ir pasivadino pas save bažnyčios vyresniuosius. [18] Kuomet tie pas jį atėjo ir draug buvo, jis jiems tarė: [19] Jūs žinote, kaip aš nuo pirmosios dienos, kurioje atvykau į Aziją, buvau su jumis per visą laiką. [19] Aš tarnavau Viešpačiui visu nuolankumu ašarose ir ištyrimuose, kurių man atsitiko del žydų tykojimų. [20] Aš neapleidžiau nieko naudingo, kad nebūčiau jums skelbęs ir mokinęs jūsų viešai ir namie, [21] liudydamas žydams ir pagonims apie reikalingumą grįžtis į Dievą ir tikėti į mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. [22] Štai, dabar aš, surištas dvasioje, einu į Jeruzalę. Aš nežinau, kas man joje atsitiks; [23] tiktai šventoji Dvasia man liudija visuose miestuose, sakydama, kad Jeruzalėje

(22) Surištas dvasioje: jausdamas savyje lyg prie-

manęs laukia pančiai ir suspaudimai. [24] Bet aš nieko to nebijau ir nebranginu savo gyvybės labiau kaip savęs, kad tik pabaigčiau savo bėgimą ir žodžio tarnystę, kurią aš gavau iš Viešpaties Jėzaus liudyti apie Dievo malonės evangeliją. [25] Štai dabar aš žinau, kad jūs visi, tarp kurių perėjau, skelbdamas Dievo karalystę, daugiau nebematysite mano veido. [26] Todel liudiju jums šiandieną, kad aš neesu suteptas nė vieno krauju. [27] Nes aš nevengiau skelbti jums visos Dievo valios. [28] Ziūrėkite patys savęs ir viso būrio, kuriame šventoji Dvasia pastatė jus vyskupais valdyti Dievo Bažnyčios, kurią jis yra įgijęs savo krauju. [29] Aš žinau, kad, man išėjus, įeis tarp jūsų plėšrių vilkų, kurie nesigailės būrio. [30] Ir iš jūsų pačių kils žmonių, kurie kalbės iškraipytus dalykus, kad nuvestų paskui save mokytinių. [31] Todel budėkite, atsimindami, kad aš per trejus metus naktį ir dieną nesilioviau su ašaromis raginęs kiekvieną iš jūsų. [32] Dabar aš pavedu jus Dievui ir jo malonės žodžiui, kurs galingas statyti ir duoti tėvainystę tarp visų pašvęstųjų. [33] Aš negeidžiau nė kieno sidabro, aukso ar drabužio. [34] Kaip jūs patys žinote, nes mano ir tų, kurie su manim yra, reikmenei tarnavo šitos rankos. [35] Visame aš jums rodžiau, kad, taip dirbant, reikia šelpti silpnieji ir atsiminti Viešpaties Jėzaus žodis; nes jis pasakė: Laimingesnis dalykas duoti, kaip imti. [36] Tai pasakęs, jis atsiklaupė ir meldėsi su jais visais. [37] Kilo didelis visų verksmas. Puldami

---

vartą. — (26) Aš neesu suteptas...: aš atlikau Dievo man pavestas apaštalo pareigas ir todel aš nebūsiu Dievo akyvaizdoje kaltas, jei kas iš jūsų nebus išganytas ir pražus. — (29) Plėšrių vilkų: netikrų mokytojų. — (32) Statyti: patobūlinti jumyse krikščionišką jį gyvenimą.

Povilui ant kaklo, jie bučiavo jį, 38 labiausiai nuliūdę del žodžio, kurį buvo pasakęs, kad jie nebematysią daugiau jo veido. Po to jie palydėjo jį į laivą.

21. 1 Persiskyrę su jais ir išplaukę, tiesiu keliu atvykome į Koą, sekančią dieną į Rodą ir iš ten į Patarą. 2 Radę laivą, plaukiantį į Penikiją, įsėdome ir išplaukėme. 3 Matėme iš tolo Kiprą, bet palikome jį kairėje ir plaukėme į Syriją. Išsėdome Tyre, nes čia turėjo iškrauti iš laivo važią. 4 Radę mokytinių, pasilikome tenai septynias dienas. Jie, Dvasios įkvėpti, sakė Povilui, kad neeitų į Jeruzalę. 5 Dienoms pasibaigus, leidomės kelionėn. Jie visi su pačiomis ir vaikais lydėjo mus iki už miesto. Atsiklaupę ant kranto, mes pasimeldėme. 6 Atsisveikinę vieni su kitais, įėjome į laivą, jie gi sugrįžo namon. 7 Baigdami jūros kelionę, nuo Tyro mes atplaukėme į Ptolemaidą. Tenai mes pasveikinome brolius ir pasilikome pas juos vieną dieną. 8 Sekančią dieną iškeliavome ir atvykome į Kesariją. Įėję į namus evangelisto Pilypo, kurs buvo vienas iš septynių, pasilikome pas jį. 9 Jis turėjo keturias dukteris mergaites pranašes. 10 Mums užtrukus keletą dienų, atvyko iš Judiejos vienas pranašas vardu Agabas. 11 Atėjęs pas mus, jis ėmė Povilo juostą ir, surišęs sau kojas ir rankas, tarė: Štai, ką sako šventoji Dvasia: Žmogų, kurio šita juosta, žydai taip suriš Jeruzalėje ir paduos į pagonių rankas. 12 Tai išgirdę, mes ir vietiniai gyventojai prašėme neeiti į Jeruzalę. 13 Tuomet Povilas atsakydamas tarė: Ką darote, verkdami ir sunkindami mano širdį? Nes aš esu pasiryžęs ne tik būti surištas,

21. (8) *Vienas iš septynių.* Pilypas buvo vienas iš septynių pirmųjų diakonų. Jis pavadintas čia evangelistu, nes skelbė evangeliją.

bet ir mirti Jeruzalėje del Viešpaties Jėzaus vardo. 14 Negalėdami jo perkalbėti, liovėmės, sakydami: Tebūnie Viešpaties valia. 15 Po tų dienų prisirengę iškeliavome į Jeruzalę. 16 Su mumis ėjo ir mokytinių iš Kesarijos, vesdami su savim vieną kiprietį Mnazoną, seną mokytinį, pas kurį turėjome apsistoti.

4. Povilo nelaisvė, padėjusi platintis evangelijai.

17 Kuomet atvykome į Jeruzalę, broliai priėmė mus su džiaugsmu. 18 Sekančią dieną Povilas nuėjo su mumis pas Jokūbą. Susiėjo taippat visi vyresnieji. 19 Juos pasveikinęs, jis papasakojo tiksliai, ką Dievas buvo per jo tarnystę padaręs tarp pagonių. 20 Jie, tai išgirdę, garbino Dievą ir jam sakė: Matai, broli, kiek tūkstančių yra įtikėjusių žydų tarpe, ir jie visi uolūs įstatymo sekėjai. 21 Jie girdėjo apie tave, buk tu mokinąs atstoti nuo Mozės tuos žydus, kurie yra tarp pagonių, sakydamas, kad jiems nereikią apipjaustyti savo vaikų, nė laikytis papročių. 22 Kas tat reikia daryti? Berods turės susieiti daugybė, nes jie išgirs, kad tu atėjai. 23 Taigi, tu padaryk, ką mes tau sakome. Yra pas mus keturi vyrai, kurie turi pa larę apžadą. 24 Juos pasiėmęs, pašventink save draug su jais ir užmokėk už juos, kad jie nusiskustų sau galvas. Tuomet visi žinos, kad tai netiesa, ką yra apie tave girdėję, ir kad tu

(23) Yra pas mus... Jeruzalės krikščionys tebesilaikė viso Mozės įstatymo, todel jie pataria Povilui parodyti, kad jis neesąs to įstatymo niekintojas ir tuo tikslu prisidėti prie keturių, turėjusių apžadus, ir užmokėti aukas, kurias jie, nukirpdami savo galvos plaukus ir juos sudegindami, turėjo padaryti prie bažnyčios, apžadų dienoms pasibaigus. Toks prisidėjimas ir priėmimas ant

savo pasielgime laikais įstatymo. 25 Apie tuos gi, kurie iš pagonių įtikėjo, mes nutarę rašėme, kad jie saugotųsi stabams paaukotų dalykų, kraujo, pasmaugto ir paleistuvystės. 26 Tuomet Povilas, ėmęs anuos vyrus, sekančią dieną pasišventino draug su jais, įėjo į bažnyčią ir apskelbė, kad pasišventinimo dienos baigiasi, kaip tik už kiekvieną iš jų bus atnašauta auka.

27 Toms septynioms dienoms baigiantis, žydai, kurie buvo iš Azijos, pamatę jį bažnyčioje, sukurstė visus žmones ir nutvėrė jį, šaukdami: 28 Izraelio žmonės, gelbėkite! Štai žmogus, kurs visur visiems skelbia mokslą prieš tautą, įstatymą ir šitą vietą; be to, jis ir pagonis įvedė į bažnyčią ir sutepė tą šventą vietą. 29 Jie, mat, buvo matę draug su juo efezietį Tropimą ir manė, buk Povilas jį įsivedęs į bažnyčią. 30 Visas miestas sujudo ir pasidarė žmonių subėgimas. Nutvėrę Povilą, jie vilko jį laukan iš bažnyčios, ir vartai buvo tuojau uždaryti. 31 Kuomet jie norėjo jį užmušti, buvo duota žinia kareivių kuopos pulkininkui, kad visoje Jeruzalėje kilęs sumišimas. 32 Tasai tuojau, pasiėmęs kareivių ir šimtininkų, atbėgo pas juos. Pamatę pulkininką ir kareivius, jie liovėsi mušę Povilą. 33 Tuomet pulkininkas priėjo artyn, nutvėrė jį ir liepė jį surišti dviem grandinėm; paskui klausė, kas jis ir ką padaręs. 34 Minioje vieni šaukė viena, kiti ką kita. Negalėdamas del ūžimo sužinoti nieko tikra, liepė vesti jį į kareivių stovyklą. 35 Priėjus jam prie laiptų,

---

savęs išlaidų ypač buvo žydų branginamas. — (26) Apskelbė...: pareiškė bažnyčios kunigams, kad apžadų dienos jau baigiasi ir tik belieka atnašauti už kiekvieną paskirtąją auką.

(29) Į bažnyčią: į vidujinį bažnyčios šventorių, į kurį pagonims buvo nevalia įeiti.

atsitiko, kad del žmonių veržimosi kareiviai turėjo jį nešti. 36 Nes žmonių daugybė sekė, šaukdama: Šalin jį. 37 Povilas jau turėjo būti įvestas į stovyklą, kuomet jis tarė pulkininkui: Ar man valia tau šį tą pasakyti? Tas atsakė: Ar moki graikiškai? 38 Tai tu ne tas aigiptietis, kurs pirm šitų dienų pakurstei kelti maištą ir išvedei į tyrus keturis tūkstančius vyrų galvažudžių? 39 Povilas jam atsakė: Aš žydas iš Kilikijos Tarso, ne nežinomo miesto pilietis. Prašau gi tave, leisk man kalbėti žmonėms. 40 Anam leidus, Povilas, stovėdamas ant laiptų, pamojo ranka žmonėms ir, pasidarius didelei tylai, kalbėjo jiems žydų kalba tokiuos žodžius:

22. 1 Vyrai, broliai ir tėvai, pasiklausykite pasiteisinimo, kokį aš dabar jums duodu. 2 Išgirdę, kad jis jiems kalba ebraiškai, dar labiau nutilo. 3 Jis sakė: Aš esu žydas, gimęs Kilikijos Tarse, bet išauklėtas šitame mieste; prie Gamaliėlio kojų išmokintas tėvų įstatymo griežtume, buvau uolus įstatymo mylėtojas, kaip ir jūs visi šiandien esate. 4 Aš persekiojau tą mokslą iki bausmės mirtimi: aš surišdavau ir atiduodavau į kalėjimus vyrus ir moteris. 5 Tai gali man paliudyti vyriausis kunigas ir visi vyresnieji. Iš jų aš net ėmiau laiškus į brolius ir keliavau į Damaską, kad atvesčiau iš ten apkaltus į Jeruzalę nubausti. 6 Bet, man keliaujant ir artinantis į Damaską, atsitiko, kad vidūdienyje ūmai apšvietė mane gausi šviesa iš dangaus. 7 Aš puoliau ant žemės ir girdėjau balsą, kurs man sakė: Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji? 8 Aš atsakiau: Kas esi, Viešpatie? Jis man tarė: Aš esu Jėzus Nazarėnas, kurį tu persekioji. 9 Buvusieji su manim šviesą,

22. (4) Tą mokslą: Kristaus religiją.

tiesa, matė, bet negirdėjo balso to, kurs su manim kalbėjo. 10 Aš tariau: Ką turiu daryti? Viešpats man atsakė: Kelkis ir eik į Damaską; tenai tau bus pasakyta visa, kas tau reikia daryti. 11 Kadangi del tos šviesos skaistumo neregėjau, įėjau į Damaską, bendrakeleivių vedamas už rankų. 12 Čia buvo vienas žmogus, Ananijas, toks, kaip reikalavo įstatymas, apie kurį gerai liudijo visi draug gyvenusieji žydai. 13 Jis atėjo pas mane ir, prisiartinęs prie manęs, tarė: Broli, Sauliau, pažvelgk. Aš tą pačią valandą pažvelgiau į jį. 14 Jis sakė: Mūsų tėvų Dievas išanksto paskyrė tave pažinti jo valios, matyti Teisiojo ir girdėti balsą iš jo burnos. 15 Nes tu būsi jo liudytojas pas visus žmones tų dalykų, kuriuos matei ir girdėjai. 16 Ir dabar ko gaišti? Kelkis, krikštydinkis ir nuplauk savo nuodėmes, šaukdamos jo vardą. 17 Man sugrįžus į Jeruzalę ir besimeldžiant bažnyčioje, atsitiko, kad aš buvau dvasios pagavime 18 ir mačiau jį, kaip man sakė: Skubinkis ir išeik veikiai iš Jeruzalės, nes jie nepriims tavo liudijimo apie mane. 19 Aš atsakiau: Viešpatie, jie žino, kad aš uždarinėdavau į kalėjimą ir plakdavau sinagogose tuos, kurie įtikėjo į tave. 20 Ir kuomet buvo liejamas tavo liudytojo Stepono kraujas, aš ten stovėjau, pritariau ir saugojau jo užmušėjų drabužius. 21 Jis man tarė: Eik, nes aš tave siųsiu toli tarp pagonių. 22 Jie klausė jo iki tam žodžiui; čia jie pakėlė savo balsą, sakydami: Šalin tą nuo žemės, nes jam nevalia gyventi. 23 Jiems šaukiant, blaškant savo rūbus ir mėtant į orą dulkes, 24 pulkininkas įsakė įvesti jį į kareivių stovyklą, plakti ir kankinti jį, kad patirtų, del kokios priežasties jie taip prieš jį šaukė. 25 Kuomet Povilą pririšo diržais, jis tarė greta savęs stovėjusiam šimtininkui: Ar

jums valia plakti Romos pilietį ir be teismo?' [26] Tai išgirdęs, šimtininkas prisiartino prie pulkininko ir jam pranešė, sakydamas: Ką manai daryti? nes šitas žmogus Romos pilietis. [26] Tuomet pulkininkas priėjęs jam tarė: Pasakyk man, ar tu esi Romos pilietis? Jis atsakė: Taip. [28] Pulkininkas tarė: Aš įgijau tas piliečio teises už didžius pinigus. Povilas sakė: Aš gi jas turiu nuo pat gimimo. [29] Tie, kurie turėjo jį kankinti, tuojau atstojo nuo jo. Taippat pulkininkas turėjo baimės, kaip tik patyrė, kad tai buvo Romos pilietis ir kad buvo jį surišdinęs. [30] Kitą dieną, norėdamas tiksliau žinoti, del kokios priežasties buvo žydų kaltinamas, nuėmė jam pančius, liepė susieiti kunigams ir visai tarybai ir, išvedęs Povilą, pastatė tarp jų.

23. [1] Povilas, žiūrėdamas į tarybą, tarė: Vyrai broliai, aš iki šiai dienai visai gera sąžine elgiaus Dievo akyvaizdoje. [2] Vyriausis kunigas Ananijas liepė greta savęs stovėjusiems mušti jį per burną. [3] Tuomet Povilas jam tarė: Dievas ištiks tave, tu pabaltinta siena. Tu sėdi, kad teistumei mane sulig įstatymu ir priešingai įstatymui liepi mane mušti? [4] Ciapat stovėjusieji atsiliepė: Tu piktžodžiuoji vyriausiam Dievo kunigui? [5] Povilas atsakė: Broliai, aš nežinojau, kad jis vyriausis kunigas. Nes yra parašyta: Savo tautos vyriausiajam nepiktžodžiuosi. [6] Povilas, žinodamas, kad viena jų dalis buvo sadukiejai, kita parisiejai, sušuko taryboje: Vyrai broliai, aš parisiejus, parisiejų sūnus. Aš teisiamas del vilties ir numirusiųjų prisikėlimo. [7] Jam tai pasakius, kilo nesutikimo

23. (6) Del vilties...: nes turiu vilties, kad numirusieji prisikels. Į numirusiųjų prisikėlimą ir į angelų esimą sadukiejai visai netikėjo; apie tuos dalykus jie nuolat ginčijosi su parisiejais.

tarp parisiejų ir sadukiejų; taippat minia persiskyrė. 8 Nes sadukiejai sako, neesą nei prisikėlimo, nei angelo, nei dvasios, parisiejai, gi viena ir kita išpažįsta. 9 Pakilo didelis šauksmas. Kaikurie parisiejai atsikėlę ginčijosi ir sakė: Mes nerandame nieko pikta šitame žmoguje. Ir ką gi, jei jam kalbėjo koki dvasia, ar angelas? 10 Pasidarius dideliam nesutikimui, pulkininkas, bijodamas, kad jie Povilo nesudraskytų, liepė kareiviams eiti, ištraukti jį iš jų tarpo ir nuvesti jį į kareivių stovyklą. 11 Sekančią naktį Viešpats atsistojo prie jo ir tarė: Turėk drąsos! nes, kaip liudijai apie mane Jeruzalėje, taip reikia tau ir Romoje liudyti.

12 Dienai išaušus, susirinko kaikurie žydai ir padarė apžadą nevalgyti ir negerti, iki užmuš Povilą. 13 Buvo gi daugiau, kaip keturios dešimtys vyrų, kurie buvo susirišę tokia prisieka. 14 Jie atėjo pas vyriausius kunigus ir vyresniuosius ir sakė: Mes prisiektinai apsižadėjome nieko neragauti, iki užmušime Povilą. 15 Taigi, dabar jūs draug su taryba duokite žinią pulkininkui, kad atvestų jį pas jus, lyg kad jūs norėtumėte tikriau ištirti jo bylą. Mes gi, pirm nekaip jis prisiartins, esame pasiryžę užmušti jį. 16 Išgirdęs apie tą tykojimą, Povilo sesers sūnus atėjo ir, įėjęs į kareivių stovyklą, pranešė Povilui. 17 Tuomet Povilas pašaukė pas save vieną iš šimtininkų ir tarė: Nuvesk šitą jaunikaitį pas pulkininką, nes jis turi jam ši tą pasakyti. 18 Tasai, ėmęs jį, nuvedė pas pulkininką ir tarė: Kalinys Povilas prašė mane atvesti pas tave šitą jaunikaitį; jis turi ką tau pasakyti. 19 Pulkininkas paėmė jį už rankos, nuėjo su juo į šalį ir klausė jį: Kas tat yra, ką turi man pranešti? 20 Jis atsakė: Žydai susitarė prašyti tave, kad rytoj

atvestumei Povilą į tarybą, buk jie norį tikriau ištirti jo bylą. [21] Bet tu netikėk jiems, nes jo tykoja daugiau kaip keturios dešimtys vyrų, kurie apsižadėjo nevalgyti ir negerti, kolei jo neužmuš: dabar jie jau prisirengę, laukdami tavo pažadėjimo. [22] Todel pulkininkas paleido jaunikaitį, liepdamas niekam nesakyti, kad buvo jam davęs apie tai žinią.

[23] Pasišaukęs du šimtininku, jis jiems tarė: Nuo trečios nakties valandos laikykite prirengę kelionei į Kesariją du šimtu kareivių, septynias dešimtis raitelių ir du šimtu ietininkų, [24] prirengkite taippat gyvulių, kad, užsodinę Povilą, nugabentų sveiką pas valdovą Peliksą. [25] (Jis, mat, bijojo, kad kartais žydai jo nenuvertų ir neužmuštų, ir pats paskui nebūtų įtartas, buk norėjęs gauti pinigų) [26] Jis parašė taippat tokio turinio laišką: Klaudijus Lyzijas gerbiamiausiam valdovui Peliksui pasveikinimą. [27] Šitą žmogų žydai buvo sugavę ir būtų užmušę jį. Atėjęs su kariuomene, aš atėmiau, nes patyriau, kad jis Romėnas. [28] Norėdamas patirti, koki galėjo būti jo kaltybė, aš nuvedžiau jį į jų tarybą. [29] Radau, kad jį kaltina del ginčijamų jų įstatymo klausimų, bet kad jis neturi jokios kaltės, kuri būtų verta mirties ar kalėjimo. [30] Kadangi man pranešta apie tykojimus, kurių jam prirengė, aš išsiunčiau jį pas tave, davęs žinią taippat skundėjams, kad skųstų tau. Būk sveikas. [31] Kareiviai, kaip jiems buvo įsakyta, ėmė Povilą, nugabeno nakčia į Antipatrydą. [32] Kitą dieną, palikę keliauti u juo raitelius, patys sugrįžo į stovyklą. [33] Tie, atėję į Kesariją ir atidavę valdovui laišką, pastatė prieš jį ir Povilą. [34] Perskaitęs, jis paklausė, iš kurios esąs šalies; patyręs, gi kad iš Kilikijos, [35] tarė: Klausinėsiu tave, kuomet

ateis tavo skundėjai, ir liepė sergtėti jį Erodo teismo namuose.

24. [1] Penkioms dienoms praslinkus, atėjo vyriausis kunigas Ananijas su keliais vyresniaisiais ir su vienu kalbėtoju. Jie kreipėsi į valdovą prieš Povilą. [2] Kuomet Povilas buvo pašauktas, Tertulas pradėjo skųsti, sakydamas: Kad mes per tave gyvename didžioje ramybėje, ir kad daug dalykų pagerinama tavo priveizdėjimu, [3] tai visuomet ir visur priimame, gerbiamiausis Pelikse, su visu dėkingumu. [4] Bet kad ilgai tavęs negaišinčiau, paklausyk savo maloningume mus trumpai. Mes radome, kad šitas žmogus kelia maištą tarp visų žydų visame pasaulyje ir yra maištingos nazarėnų atskalos vadas. [6] Jis net mėgino sutepti bažnyčią. Sugavę jį, mes norėjome teisti savo įstatymu. [7] Bet, užėjęs pulkininkas Lyzijas, išveržė jį dideliu varu iš mūsų rankų, [8] liepdamas jo skundėjams eiti pas tave. Apie visa tai, delko mes jį skundžiame, pats, jį klausinėdamas, galėsi iš jo patirti. [9] Taippat žydai patvirtino, sakydami visa taip esant. [10] Povilas (valdovui davus jam ženklą kalbėti), atsakė: Žinodamas, kad tu daug metų esi šitos tautos teisėjas, aš teisinsiuos su pasitikėjimu. [11] Tu gali sužinoti, kad praslinko ne daugiau, kaip dvylika dienų, kaip aš atvykau į Jeruzalę Dievo pagarbinti. [12] Jie nerado manęs nei bažnyčioje su kuo nors besiginčijant, ar minią renkant, nei sinagogoje, [13] nei mieste. Jie ir negali tau įrodyti, delko dabar mane skundžia. [14] Tai tačiau tau išpažįstu: sulig mokslu, kurį jie vadina atskala, aš taip tarnauju mano Tėvui ir Dievui, jog tikiu visa, kas parašyta įstatyme ir prana-

---

24. (10) Su pasitikėjimu: rasti teisybę. — (16) To del

šuose; [15] todel turiu vilties Dievuje, kurios ir jie patys laukia, būsiant teisiųjų ir neteisiųjų prisikėlimą iš numirusių. [16] Todėl aš pats rūpinuosi turėti visuomet nesuteptą sąžinę Dievo ir žmonių akyvaizdoje. [17] Daugeliui metų praslinkus, aš atvykau, norėdamas atiduoti mano tautai išmaldas, daryti atnašas ir apžadus. [18] Prie tos progos rado mane pasišventinusį bažnyčioje, be minios ir be sumišimo. [19] Tačiau tai buvo kaikurie žydai iš Azijos. Jiems reiktų čia būti tavo akyvaizdoje ir skųsti, jei ką turėtų prieš mane. [20] Arba šitie patys tepasako, kokią rado manyje neteisybę, kuomet stovėjau tarybos akyvaizdoje. [21] Gal tai yra tas vienas žodis, kurį garsiai ištariau, jų tarpe stovėdamas: Del prisikėlimo iš numirusių aš esu šiandien jūsų teisiamas. [22] Peliksas, labai gerai žinodamas apie tą jų mokslą, atidėjo jų bylą. Jis pasakė: Kuomet pulkininkas Lyzijas atvyks, aš svarstysiu jūsų dalyką. [23] Šimtininkui jis liepė saugoti jį, tačiau jo nevaržyti ir niekam iš jo artimųjų neginti jam tarnauti. [24] Po kelių dienų Peliksas, atėjęs su savo žmona Druzile, kuri buvo žydė, pasišaukė Povilą ir klausėsi jo apie tikėjimą į Jėzų Kristų. [25] Bet, jam kalbant apie teisybę, nekaltybę ir būsimąjį teismą, Peliksas nusigandęs *atsiliepė*: *Tam kartui eik sau; patogiu laiku* aš pasivadinsiu tave. [26] Be to jis turėjo vilties, kad Povilas duosiąs jam pinigų. Todel, dažnai jį pasišaukdamas, jis kalbėjosi si juo. [27] Dvejiem

... Kadangi laukiu prisikėlimo iš numirusių, todel ir rūpinuos. — (18) **Prie tos progos**: darantį įsakytas atnašas. — (19) **Tačiau** ... Rado bažnyčioje ne tie, kurie dabar skundžia, bet keli žydai iš Azijos — (21) **Gal tai** ... Del to žodžio *kilo sumišimas*, iš kurio ištraukė Povilą Lyzijas. — (27) **Norėdamas**...: taip norėdamas

metam praslinkus, pastojo į Pelikso vietą Porcijus Festas. Norėdamas suteikti žydams malonės, Peliksas paliko Povilą kalėjime.

25. [1] Festas, atvykęs į tą šalį, trims dienoms praslinkus, iškeliavo iš Kesarijos į Jeruzalę. [2] Jį priėjo vyriausieji kunigai ir žydų pirmieji su skunda ant Povilo ir meldė jį, [3] reikalaudami prieš aną, kaip malonės, liepti jį atvesti į Jeruzalę, patys gi tykojo užmušti jį kelyje. [4] Festas atsakė, kad Povilas laikomas Kesarijos kalėjime ir jis pats ne po ilgo išvažiuosiąs. [5] Todel (sakė jis), kurie tarp jūsų yra galingi, tegul draug su manim važiuoja ir, jei tame žmoguje yra koki kaltybė, teskundžia jį. [6] Pabuvęs tarp jų ne daugiau, kaip aštuonias ar dešimtį dienų, pargrįžo į Kesariją. Rytojaus dieną jis sėdosi ant teismo krasės ir liepė atvesti Povilą. [7] Kuomet jis buvo atvestas, atvykusieji iš Jeruzalės žydai apstojo jį ir prikaišiojo jam daug didžių kaltybių, kurių negalėjo įrodyti, [8] nes Povilas teisindamos sakė: Nieku nenusidėjau nei žydų įstatymui, nei bažnyčiai, nei ciesoriui. [9] Tačiau Festas, norėdamas užsipelnyti žydų dėkingumą, atsiliepė į Povilą ir tarė: Ar nori eiti į Jeruzalę ir tenai būti teisiamas mano akyvaizdoje? [10] Povilas atsakė: Ciesoriaus teisme stoviu, čia aš turiu būti teisiamas. Žydams skriaudos nepadariau, kaip tu pats gerai žinai. Jei aš neteisiai elgiaus, ar padariau ką nors mirties vertą, neatsisakau mirti. Bet, jei visai nėra tiesos tame, delko jie mane skundžia, niekam nevalia manęs jiems padovanoti. Aš šaukiuos į ciesorių. [12] Tuomet Festas, pasikalbėjęs

---

įgyti žydų palankumo, nes apskųstas del netikusio sau pavestosios šalies valdymo turėjo ieškoti užtarėjų.

su savo patarėjais, atsakė: Tu šaukeis į ciesorių. Eisi pas ciesorių.

13 Kelioms dienoms praslinkus, į Kesariją atvyko karalius Agripas ir Bernikė Festo pasveikinti. 14 Jiems tenai daug dienų pasiliekant, Festas pranešė karaliui apie Povilą. Jis sakė: Yra Pelikso paliktas vienas kalinys, 15 dėl kurio, kuomet buvau Jeruzalėje, buvo mane prieję vyriausieji kunigai ir žydų vyresnieji ir reikalavo jo pasmerkimo. 16 Aš jiems atsakiau, kad pas romėnus nėra papročio pasmerkti ką nors pirma, nekaip apskųstasis pamato prieš save skundėjus ir gauna progos gintis nuo kaltinimų. 17 Taigi, jiems čia susirinkus, be jokio gaiščio rytojaus dieną atsisėdau ant teismo krasės ir liepiau atvesti žmogų. 18 Atsistoję prieš jį, skundėjai neįrodinėjo nė jokios sunkios jo kaltybės, kokios aš laukiau, 19 tik turėjo prieš jį kaikuriuos klausimus apie savo tikėjimą ir apie kokį ten mirusį Jėzų, apie kurį Povilas tvirtino, kad jis gyvas esąs. 20 Kadangi aš del tokių dalykų tyrinėjimo turėjau abejonių, tai paklausiau, ar jis nenorėtų eiti į Jeruzalę ir ten būti del tų dalykų teisiamas. 21 Kadangi tačiau Povilas, įneš damas atsišaukimą, reikalavo, kad būtų laikomas kalėjime iki ciesoriaus ištyrimui, tai aš liepiau jį laikyti, iki jį nusiųsiu pas ciesorių. 22 Agripas tarė Festui: Norėčiau ir aš tą žmogų išgirsti. Anas atsakė: Rytoj išgirsi jį. 23 Kitą dieną, kuomet Agripas ir Bernikė atėjo su didžia iškilme ir įėjo į teismo rūmus su pulkininkais ir

---

25. (18) Kokios aš laukiau. Festas, matydamas žydų neapykantą prieš Povilą, spėjo, kad jis didelis prasikaltėlis, gal maištininkas, ar galvažudžių vadas; bet iš tų pačių žydų žodžių įsitikino, kad del visai ko kito žydai skundžia Povilą.

vyresniaisiais miesto vyrais, Festui paliepus, buvo atvestas Povilas. 24 Festas tarė: Karaliau Agripe ir visi vyrai, kurie čia su mumis draug esate, matote tą, del kurio visa žydų daugybė kreipėsi į mane Jeruzalėje, prašydami ir šaukdami, kad jam nevalia ilgiau gyvam būti. 25 Aš permaniau, kad jis nėra padaręs nieko mirties verta. Bet, jam pačiam atsišaukus į ciesorių, nutariau jį siųsti. 26 Aš tačiau neturiu nieko tikra, ką apie jį parašyčiau valdovui. Todel pastačiau jį jūsų akyvaizdon, labiausiai gi tavo, karaliau Agripe, kad, padarius tardymą, turėčiau ką parašyti. 27 Nes man regisi neišmintinga siųsti kalinį ir nepažymėti daromų jam kaltinimų.

26. 1 Tuomet Agripas pasakė Povilui: Pavelyta tau pačiam kalbėti už save. Povilas, ištiesęs ranką, pradėjo teisintis. 2 Laikau save laimingu, karaliau Agripe, kad tavo akyse galiu šiandien save ginti del visų kaltinimų, del kurių esu žydų iškųstas, 3 ypač kad tu žinai visus pas žydus esamus įpročius ir klausimus. Todel meldžiu kantriai manęs paklausyti. 4 Mano gyvenimą nuo pat *mano* jaunystės, koks jis buvo nuo pradžios tarp mano vientaučių Jeruzalėje, žino visi žydai. Jie senai pažįsta mane (jei tik norėtų liudyti), kad aš *gyvenau*, *kaipo* parisiejus, laikydamos griežčiausios mūsų religijos srovės. 6 Ir dabar aš stoviu paduotas teisman del vilties pažadėjimo, kurs buvo Dievo duotas mūsų tėvams. 7 Jį tikisi pasiekti dvylika mūsų giminių, naktį ir dieną tarnaudami Dievui. Del tos vilties esu žydų apskųstas, o karaliau! 8 Kodel jūs laikote netikėtinu daiktu, kad Dievas prikelia mirusius?

26. (6) Del vilties. Dievas pažadėjo jau patriarkams atsiųsti Atpirkėją Mesiją. Tas pažadėjimas, kurio visi žydai laukė, įvyko, ateinant Jėzui Kristui, į kurį Povilas

9 Ir man, tiesa, rodėsi, kad aš turiu daug priešingo daryti Jėzaus Nazarėno vardui. 10 Tai ir dariau Jeruzalėje; daug šventųjų aš uždariau į kalėjimus, gavęs valdžios iš vyriausiųjų kunigų; kad juos turėjo užmušti, aš pritariau savo balsu. 11 Visose sinagogose aš, juos plakdamas, dažnai versdavau piktžodžiuoti; ir vis labiau prieš juos siusdamas, persekiojau net iki svetimų miestų. 12 Eidamas tokiuo pat tikslu į Damaską su valdžia ir vyriausiųjų kunigų leidimu, 13 vidudienyje ant kelio aš pamačiau, o karaliau, šviesą iš dangaus, skaistesnę už saulės šviesumą, kuri apšvietė mane ir draug su manim buvusius. 14 Mums visiems parpuolus ant žemės, aš išgirdau balsą, kurs man sakė ebrajų kalba: Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji? sunku tau spardytis prieš akstiną. 15 Aš atsiliepiau: Kas esi, Viešpatie? Viešpats gi tarė: Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. 26 Bet kelkis ir stokis ant savo kojų: nes tam aš tau pasirodžiau, kad tave skirčiau tarnu ir liudytoju tų dalykų, kuriuos matai ir kuriuos tau apreikšiu, 17 gelbėdamas tave iš tautos ir iš pagonių, į kurių tarpą dabar tave siunčiu. 18 Tu turi atverti jų akis, kad grįžtųsi nuo tamsybių į šviesą, ir nuo šetono valdžios į Dievą, kad gautų nuodėmių atleidimą ir dalį tarp šventųjų per tikėjimą į mane. 19 Todel, karaliau Agripe, aš nebuvau nepaklusnus regėjimui iš dangaus, 20 bet skelbiau visupirma damaškiečiams, jeruzaliečiams ir visame Judiejos krašte, paskui pagonims, kad darytų atgailą ir grįžtųsi į Dievą, darydami atgailos vertus darbus. 21 Ta yra priežastis, del kurios žydai, sugavę

įtikėjo. — (10) Šventųjų: Jėzaus mokytinių, krikščionių. — (16) Apreikšiu. Jėzus apsireiškė Povilui ne tik kelyje

mane bažnyčioje, mėgino užmušti. 22 Dievo pagalba apgintas aš stoviu iki šiai dienai ir liudiju mažiems ir dideliems, nieko daugiau nesakydamas, kaip tik tai, ką sakė įvyksiant pranašai ir Mozė, 23 kad Kristus kentėsiąs, kad jis, kaipo pirmasis, kelsis iš numirusiųjų ir skelbs šviesą tautai ir pagonims. 24 Tai jam savo pasiteisinimui pasakius, Festas tarė dideliu balsu: Povilai, tu eini iš proto; didelis mokslas veda tave į beprotystę. 25 Povilas atsakė: Aš neeinu iš proto, gerbiamiausis Feste; aš kalbu tiesos ir išminties žodžius. 26 Tuos dalykus žino karalius, kuriam aš drąsiai kalbu, nes manau, kad jam nieko iš jų nėra paslėpta; juk nė vienas iš jų neįvyko užkampyje. 27 Tiki, karaliau Agripe, pranašams? Aš žinau, kad tiki. 28 Bet Agripas tarė Povilui: Tu trumpu laiku nori man įkalbėti būti krikščionimi. 29 Povilas atsakė: Prašau Dievą, kad ar maž ar daug reiktų, ne tiktai tu, bet ir tie visi, kurie šiandien klausosi, būtumėte tokie, koks aš esu, tik be šitų grandinių. 30 Po to atsikėlė karalius, valdovas, Bernikė ir draug su jais sėdėjusieji. 31 Pasitraukę, jie kalbėjosi tarp savęs ir sakė: Tas žmogus nėra nieko padaręs, kas būtų verta mirties ar kalėjimo. 32 Agripas gi tarė Festui: Tasai žmogus galėjo būti paleistas, kad nebūtų atsišaukęs į ciesorių.

27. 1 Nutarus, kad Povilas turi plaukti į Italiją ir būti atiduotas draug su kitais kaliniais ciesoriaus kuopos šimtininkui, vardu Julijui, 2 mes

---

į Damaską; jis jam dar pažadėjo naujų apsireiškimų ir pamokinimų. — (23) Tautai: žydams.

27. (2) Adramitijos laivą. Tas laivas turėjo pasiekti tiktai Adramitijos uostą Mažojoje Azijoje ties Lesbo sala. Pakelėje jis turėjo sustoti kituose M. Azijos uostuose, kur Julijus tikėjosi rasiąs kokį nors kitą laivą, plauk-

įsėdome į Adramitijos laivą, kurs turėjo plaukti
išilgai Azijos krantų ir leidomės kelionėn. Su
mumis buvo makedonietis Aristarkas iš Tesa-
lonikos. [3] Rytojaus dieną atvykome į Sidoną.
Julijus, žmoniškai apsieidamas su Povilu, leido
jam nueiti pas prietelius ir save aprūpinti. [4] Atsi-
stūmę iš ten, plaukėme aplinkui Kiprą, nes vėjai
buvo priešingi. [5] Praplaukę jūromis pro Kilikiją
ir Pampyliją, atvykome į Myrą Lykijoje. [6] Tenai
šimtininkas rado laivą iš Aleksandrijos, plaukiantį
į Italiją, ir į jį mus persodino. [7] Daug dienų
pamažu plaukdami, tik su vargu atvykome ties
Gnidu. Kadangi vėjas nebeleido, mes plaukėme
Krėtos linkon išilgai Salmonės. [8] Vargingai pra-
plaukę pro šalį, atvykome į vieną vietą, kuri
vadinasi Gerasis Uostas, arti kurios buvo miestas
Talasa. [9] Kadangi daug laiko buvo praslinkę
ir plaukimas buvo jau pavojingas, nes ir pas-
ninkas buvo jau praėjęs, Povilas juos įspėjo,
[10] jiems sakydamas: Vyrai, matau, kad plaukimas
žada būti su nepatogumu ir dideliu nuostoliu
ne tiktai važtos ir laivo, bet ir mūsų gyvybių.
[11] Bet šimtininkas labiau tikėjo vairininkui ir
laivininkui, kaip Povilo žodžiams. [12] Neesant
patogaus uosto žiemavimui, dauguma nutarė
plaukti iš ten ir, jei kaip nors pavyktų pasiekti,
žiemauti Penikse. Yra tai Kretos uostas, uždengtas
nuo pietvakario ir šiaurvakario vėjo. [13] Lengvai

---

sianti į Italiją. — (5) **Myrą**. Lotyniškame tekste ta vieta klaidingai pavadinta Lystra. Toks miestas buvo Likaonijoje. Vz. aug. 14, 6. — (8) **Gerasis Uostas**. Lotyniškai jis vadinosi Boniportus, graikiškai gi Kaloi limenes. — **Talasa**. Tikriau Alasa. Jis vadinosi taippat Lazėa. — (9) **Pasninkas**: didis žydų pasninkas, permaldavimo diena, spalių mėnesyje. Tuomet prasideda Tarpžemėje jūroje didelės audros. — (13) **Visai arti**. Vulgatoje iš graikiško žodžio asson-arčiau padarytas vietos vardas.

papūtus pietų vėjui, jie tikėjosi galėsią įvykinti savo sumanymą ir, pakėlę inkarus, plaukė visai arti Kretos kranto. 14 Bet neilgai trukus, puolė ant laivo viesulas, vadinamas šiaurrytys vėjas. 15 Laivas buvo pagautas ir negalėjo atsigrįžti pries vėją. Paleidę laivą pavėjui, buvome tolyn nešami. 16 Plaukdami pro vieną salą, kuri vadinasi Kauda, vos galėjome sulaikyti valtį. 17 Ją įkėlę, jūrininkai pritaikė paspirtis ir perrišo laivą. Bijodami patekti ant Sirties, nuleido bures, ir taip buvo nešami. 18 Kadangi mes buvome smarkios audros mėtomi, tai sekančią dieną jie išmetė važtą, 19 trečią dieną išmetė savo rankomis laivo rakandus. 20 Nei saulei, nei žvaigždėms daug dienų nesirodant ir nemažai audrai mus varginant, jau buvo žuvusi visa mūsų išsigelbėjimo viltis. 21 Kadangi jie buvo taip ilgai pasilikę be valgio, tai Povilas, atsistojęs tarp jų, tarė: Reikėjo, vyrai, paklausyti manęs ir nesileisti nuo Kretos; taip būtų buvę išvengta to nepatogumo ir nuostolio. 22 Dabar tačiau patariu jums nenusiminti; nes nėvieno jūsų gyvybė nežus, tiktai laivas. 23 Nes šią naktį atsistojo prie manęs Dievo, kurio aš esu ir kuriam tarnauju, angelas 24 ir tarė: Nebijok, Povilai, tau reikia stoti ciesoriaus akyvaizdon; ir štai Dievas tau padovanojo visus, kurie su tavim plaukia. 25 Todel, vyrai, turėkite drąsos; nes aš tikiu Dievui, kad taip bus, kaip man pasakyta. 26 Mes turime priplaukti prie vienos salos.

27 Atėjus keturioliktai nakčiai, mums beplaukiant Adrija, apie vidūnaktį jūrininkai tarėsi prisiartiną į kažinkokią sausumą. 28 Jie nuleido virvę su švinu ir rado dvidešimt sieksnių gilumos; netoli nuo ten nuplaukę, rado penkioliką

(27) Adrija: Adrijos jūra, tarp Graik jos, Italijos ir Afrikos.

sieksnių. 29 Bijodami, kad nepatektumėm ant uolingos vietos, jie nuleido nuo laivo užpakalio keturis inkarus ir labai geidė, kad išaušty. 30 Jūrininkams ieškant pabėgti nuo laivo ir pradėjus leisti valtį į jūrą, buk jie nori įleisti inkarus ir iš priešakio, 31 Povilas tarė šimtininkui ir kareiviams: Jei šitie nepasiliks laive, jūs negalėsite išsigelbėti. 32 Tuomet kareiviai nukirto valties virves ir leido jai nupulti. 33 Pradėjus švisti, Povilas ragino visus valgyti, sakydamas: Šiandien keturiolikta diena, kaip belaukdami pasiliekate nevalgę, nieko neragaudami. 34 Todel prašau jus imti valgį. Tai pravers jūsų išsigelbėjimui; nes nėvieno jūsų plaukas nuo galvos nepražus. 35 Tai pasakęs, jis ėmė duonos, padėkojo Dievui visų akyvaizdoje ir perlaužęs pradėjo valgyti. 36 Nusiraminę visi, ir jie pavalgė. 37 Laive visų mūsų buvo du šimtu septynios dešimtys šeši žmonės. 38 Pasisotinę valgiu, jie palengvino laivą, išmesdami javus į jūrą. 39 Dienai išaušus, jie nepažino tos žemės, bet pamatė vieną įlanką su žemu krantu; prie jos jie panorėjo, jei bus galima, privaryti laivą. 40 Jie pakėlė inkarus ir pasidavė jūrai; draug paleido vairų ryšius ir, pakėlę priešakines bures, pavėjui leidosi prie kranto. 41 Mes patekome į vietą, turinčią iš abiejų pusių jūrą; laivas įsitrenkė, taip kad priešakis laikėsi įsismeigęs nepajudintinai, galas gi pradėjo irti del jūros smarkumo. 42 Kareiviai buvo sumanę užmušti kalinius, kad kas išplaukęs nepabėgtų. 43 Bet šimtininkas, norėdamas išgelbėti Povilą, neleido tai daryti ir liepė tiems, kurie mokėjo plaukti, pirmiems šokti į jūrą, plaukti ir išeiti ant sausumos; 44 likusius jie išnesė vienus ant lentų, kitus ant laivo likučių. Taip atsitiko, kad visi žmonės išsigelbėjo ant sausumos.

28. [1] Tik išsigelbėję patyrėme, kad sala vadinosi Melita. Barbarai parodė mums nemaža žmoniškumo. [2] Nes, sukūrę ugnį del užėjusio lietaus ir šalčio, atgaivino mus. [3] Kai Povilas surinko nemažą sausų šakų krūvą ir padėjo ant ugnies, išlindus nuo karščio gyvatė įsikando jo rankos. [4] Barbarai, pamatę kirmėlę, kabančią prie jo rankos, kalbėjosi tarp savęs: Tikrai tas žmogus galvažudis. Nors jis išsigelbėjo iš jūros, tačiau kerštas neleidžia jam gyvam būti. [5] Bet jis nukratė kirmėlę į ugnį, ir jam nieko pikto neatsitiko. [6] Jie gi laukė jį sutinsiant, ūmai parpulsiant ir mirsiant. Ilgai laukę ir matydami, kad jam nieko pikto neatsitiko, ėmė kitaip manyti ir sakė, jis esąs dievas. [7] Tose vietose buvo salos vyresniojo vardu Publijaus laukai. Jis mus priėmė ir tris dienas meilingai išlaikė. [8] Atsitiko, kad Publijaus tėvas gulėjo, sirgdamas drugiu ir kruvinąja. Povilas nuėjo pas jį, pasimeldė, padėjo ant jo rankas ir jį pagydė. [9] Po to atsitikimo kiti salos gyventojai, kurie sirgo, ėjo pas jį ir buvo pagydyti. [10] Taippat jie parodė mums daug pagarbos ir išplaukiantiems įkrovė, kas buvo reikalinga.

[11] Po trijų mėnesių išplaukėme Aleksandrijos laivu, kurs žiemavo saloje. Jo ženklas buvo Dioskurai. [12] Atvykę į Syrakuzą, pasilikome čia tris dienas. [13] Iš ten plaukdami aplinkui pakraščiais, atvykome į Regiją ir po vienos dienos, papūtus pietų vėjui, atvykome sekančią dieną į Puteolius. [14] Čia atradę brolių, buvome prašyti pasilikti pas juos septynias dienas. Taip atkelia-

---

28. (1) Melita: dabar Malta. — Barbarai. Barbarais romėnai vadindavo visus, kurie nekalbėdavo graikiškai.

(11) Dioskurai. Dioskurais vadinosi du broliu dievaičiu, Kastoras ir Poluksas. Jie buvo laikomi Jupiterio

vome Romon. 15 Iš ten gi broliai, išgirdę apie mus, išėjo mūsų pasitikti iki Apijaus Prekyvietės ir Trijų Tabernų. Pamatęs juos, Povilas dėkojo Dievui ir gavo pasitikėjimo.

16 Kuomet atvykome Romon, Povilui buvo leista apsigyventi, kur pats norėjo, su sergінčiu jį kareiviu. 17 Trims dienoms praslinkus, jis suvadino žydų vyresniuosius. Kuomet jie susiėjo, jis jiems kalbėjo: Vyrai broliai, nors aš nieko neesu padaręs prieš tautą, nė prieš tėvų papročius, tačiau esu išduotas iš Jeruzalės, kaipo kalinys, į Romėnų rankas. 18 Tie, perklausinėję mane, norėjo mane paleisti, nes nebuvo manyje jokios mirties vertos kaltės. 19 Del žydų prieštaravimo buvau priverstas šauktis į ciesorių, bet ne tam, kad turėčiau del ko nors skųsti savo tautą. 20 Taigi, todel jus pakviečiau, kad su jumis pasimatyčiau ir kalbėčiau. Nes del Izraelio vilties esu apkaltas ta grandine. 21 Jie jam atsakė: Mes negavome apie tave nei laiško iš Jūdiejos, nei kas nors iš brolių atėjęs nepranešė ir nekalbėjo apie tave ką pikta. 22 Taigi, mes norime išgirsti iš tavęs, ką manai. Nes apie tą atskalą mes žinome, kad jai visur prieštaraujama. 23 Todel jie paskyrė jam dieną ir daugybė atėjo pas jį į namus. Jis jiems aiškino ir liudijo apie Dievo karalystę ir nuo ryto iki vakarui stengėsi iš Mozės įstatymo ir pranašų pertikrinti juos apie Jėzų. 24 Vieni tikėjo tam, kas buvo sakoma, kiti gi netikėjo. 25 Nesutikdami tarp savęs, jie išėjo, Povilui pasakius tą vieną žodį: Gerai šventoji Dvasia

---

sūnumis. — (15) Apijaus... Apijaus Prekyvietė, Forum Appii, prie Apijaus vieškelio, 65 kilom. nuo Romos, Tres Tabernae prie to paties kelio 49 kilom. nuo Romos.

(22) Apie tą atskalą: apie Kristaus mokslą. —

pasakė per Pranašą Izaiją mūsų tėvams, [26] tardama: Eik pas tuos žmones ir jiems sakyk: Jūs klausysite ausimi ir neišmanysite, akimi regėsite ir neišvysite. [27] Nes šitos tautos širdis nutuko, jie sunkiai girdėjo ausimis ir užmerkė savo akis, kad kartais neišvystų akimis ir neišgirstų ausimis, neišmanytų širdžia, nesigrįžtų ir aš jų nepagydyčiau. [28] Taigi, žinokite, kad tas Dievo išganymas siųstas pagonims, ir jie klausys. [29] Kuomet jis tai pasakė, žydai išėjo nuo jo, turėdami tarp savęs didelį ginčą. [30] Jis pasiliko dvejus ištisus metus pasisamdytame sau bute ir priimdavo visus, kurie ateidavo pas jį, [31] skelbė Dievo karalystę ir mokino apie Viešpatį Jėzų Kristų su visu pasitikėjimu nedraudžiamas.

(26) Eik pas ... Plg. Mato 13, 14. 15.

ŠVENTO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS ROMĖNAMS.

Laiško įžanga: antrašas ir dėkojimas.

1. [1] Povilas, Jėzaus Kristaus tarnas, pašaukimu apaštalas, — paskirtas Dievo evangelijai, [2] kurią jis pirma buvo žadėjęs per savo pranašus šventuosiuose Raštuose [3] apie savo Sūnų, kurs kūnu yra jam kilęs iš Dovido giminės, [4] šventumo gi dvasia buvo per atsikėlimą iš numirusių galingai apreikštas kaipo Dievo Sūnus, apie Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, [5] per kurį gavome malonę ir apaštalystę, kad dėl jo vardo padarytumėm paklusnias tikėjimui visas tautas, [6] kurių tarpe esate ir jūs, Jėzaus Kristaus pašauktieji, — [7] visiems Romoje esantiems, Dievo mylimiesiems, pašauktiesiems šventiesiems: Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[8] Visupirma aš dėkoju mano Dievui per Jėzų Kristų už jus visus, nes jūsų tikėjimas giriamas visame pasaulyje. [9] Dievas, kuriam aš tarnauju savo dvasia per jo Sūnaus evangeliją, man liudytojas, kad nuolat atsimenu jus. [10] Visuomet savo maldose aš maldauju, kad kaip nors galų

1. (1) Povilas. Senobėje laiško autorius pasirašydavo ne jo gale; jis dėdavo savo vardą pradžioje; taip čia darę šv. Povilas. Draug jis paaiškina, kas jis esąs. — Dievo evangelijai: paskirtas skelbti evangeliją apie Dievo Sūnų. — (3) Kūnu: žmogaus prigimtimi. — (4) Šventumo gi dvasia: dieviškąja prigimtimi. Ta dieviškoji prigimtis galingiausiai apsireiškė Jėzaus Kristaus atsikėlimu iš numirusių, nes tai buvo didžiausis stebuklas.

gale laimingai man pasisekty Dievo valia ateiti pas jus. 11 Nes aš trokštu jus matyti, kad jums suteikčiau šiek tiek dvasinės malonės jums sutvirtinti, 12 tai yra, kad draug su jumis pasigerėtumėm tuo tikėjimu, kurs yra bendras, jūsų ir mano. 13 Aš nenoriu, broliai, kad jūs nežinotumėte, jog aš dažnai sumanydavau eiti pas jus (ir dar iki šiolei esu sutrukdytas), kad ir jūsų tarpe turėčiau šiek tiek nuopelno, kaip ir kitose tautose. 14 Graikams ir negraikams, išmintingiems ir neišmintingiems aš esu skolininkas. 15 Taip (kiek nuo manęs pareina) aš esu pasiryžęs ir jums, Romoje esantiesiems, skelbti evangeliją.

Pagonys stabmeldyste ir kitomis nuodėmėmis užsipelnė sau Dievo rūstybę.

16 Nes aš nesigėdžiu evangelijos; ji juk yra Dievo galybė išganymui kiekvieno tikinčiojo, visupirma žydo, bet ir graiko. 17 Nes Dievo teisybė joje apsireiškia iš tikėjimo į tikėjimą, kaip parašyta: Teisusis iš tikėjimo yra gyvas.

18 Nes Dievo rūstybė apsireiškia iš dangaus kiekvienoje bedievystėje ir neteisybėje tų žmonių, kurie Dievo tiesą laiko neteisybėje. 19 Kas žinoma apie Dievą, juk yra juose apreikšta, nes Dievas jiems apreiškė. 20 Nes kas jame neregima, jo amžinoji galybė ir dievystė, tai nuo pat pasaulio įkūrimo galima matyti proto šviesa iš

(14) Graikams. Graikais čia vadinami tikrieji Romos piliečiai, negraikais visi kiti.

(17) Dievo teisybė: tas teisumas, kurį suteikia Dievas ir apie kurį mes patiriame iš evangelijos, suteikiamas apreikštųjų tiesų pažinimu, tikėjimu, visiems tikintiems, nežiūrint to, ar jie būtų buvę žydai ar pagonys.

(18) Dievo tiesą laiko...: priešinasi pažintajai tiesai, neleidžia jai parodyti savo galybės ir patraukti

padarytųjų dalykų; taip kad jie neišteisinami. 21 Nes, pažinę Dievą, jie negarbino jo kaip Dievo ir nedėkojo; savo mintyse pasidarė tušti, ir neišmintinga jų širdis aptemo. 22 Tardamies esą išmintingi, pasidarė paiki. 23 Jie pamainė nemirtingojo Dievo garbę mirtingo žmogaus, net paukščių, keturkojų ir slankiojančių gyvių pavaizdu.

24 Todel Dievas juos padavė jų širdies geismams, į susitepimą, kad patys sau apterštų savo kūnus, — 25 tuos, kurie pamainė Dievo tiesą melu, garbino ir tarnavo velyk sutvėrimui kaip Sutvertojui, kuriam garbė tebūnie per amžius. Amen. 26 Todel Dievas juos padavė begėdiškiems geiduliams. Nes jų moterys pakeitė įgimtąjį lyčių santykiavimą prigimčiai priešingu santykiavimu. 27 Taippat ir vyrai, pametę įgimtą santykiavimą su moterimi, užsidegė savo geiduliais kits į kitą: vyrai su vyrais elgėsi begėdiškai ir taip patys ant savęs gavo užmokesnį, koks priderėjo jų paklydimui. 28 Kaip jie nemokėjo branginti to, kad turi Dievo pažinimą, taip Dievas juos padavė į peiktiną išmanymą, taip kad jie daro tai, kas nedera. 29 Jie pilni visokios neteisybės, piktenybės, paleistuvystės, godulystės, nedorumo, pilni pavydo, žmogžudystės, barnių, vyliaus, nelabumo; slapti apkalbinėtojai, garbės plėšikai, Dievo nekenčiami, šmeižikai, puikūs, pasipūtę, pikto išradėjai, gimdytojams nepaklusnūs, 31 beprotčiai, neištikimi, be meilės, nesandoringi, be

---

žmonių širdžių į gėrumą. — (23) Jie pamainė... Užuot davus dievišką jį garbę Dievui, pagonys ėmė garbinti Dievo sutvėrimų paveikslus, savo rankomis padarytus stabus.

(24) Padavė: nebeduodamas pagonims savo malonės. — (25) Dievo t esą: vieną tikrąjį Dievą.

ir kas tik. [13] Nes ne įstatymo nusidėjo po įstatymu, bus pasmerktas įstatymo, klausytojai teisūs pas Dievą, bet įstatymo vykintojai bus nuteisinti. [14] Nes kuomet pagonys, kurie neturi įstatymo, prityrimu daro tai, ko reikalauja įstatymas, jie, įstatymo neturėdami, yra patys sau įstatymas. [15] Jie parodo, kad įstatymo darbas įrašytas į jų širdis, jų sąžinei jiems liudijant ir jų mintims vienai kitą skundžiant arba ir ginant [16] tą dieną, kurioje Dievas teis paslėptus žmonių darbus, taip kaip aš skelbiu, per Jėzų Kristų.

[17] Bet jei tu vadinies žydas, remies įstatymu, giries Dievu, [18] žinai jo valią, įstatymo pamokintas pripažįsti, kas geriau, [19] esi įsitikinęs, kad tu aklųjų vadovas, šviesa tų, kurie yra tamsybėse, [20] neišmanančiųjų auklėtojas, kūdikių mokytojas, kurs įstatyme turi žinojimo ir tiesos taisyklę; [21] tai tu, kurs kitą mokini, pats savęs nemokini; kurs skelbi, kad nereikia vogti ir vagi; [22] kurs sakai, kad nereikia svetimoteriauti, ir svetimoteriauji; kurs bjauries dievaičių stabais, ir vykini šventvagystę; [23] tu, kurs giries įstatymu, įstatymo peržengimu darai negarbę Dievui. [24] Nes Dievo vardui del jūsų piktžodžiuojama tarp pagonių, kaip yra parašyta.

[25] Apipjaustymas, tiesa, naudingas, jei laikai įstatymą; bet jei esi įstatymo peržengėjas, tai tu su savo apipjaustymu pasidarei neapipjaustytas.

---

jos liepia saugotis pikta ir daryti gera. — (15) Darbas: įstatymui atatinkąs elgesys. — Mintims... Mintys lyg kad tarp savęs kovodamos peikia piktus žmogaus darbus ir gina geruosius. — (16) Tą dieną...: paskutinio teismo dienoje. — (24) Dievo vardui... Nesilaikydami įstatymo, žydai tuo pačiu niekindavo jo davėją, Dievą, ir taip duodavo progos kitiems jį niekinti. — Parašyta: Iz. 52, 5; Ez. 36, 20.

(25) Neapipjaustytas: lygus pagoniui.

26 Todel jei neapipjaustytasis vykina įstatymo
reikalavimus, argi jo neapipjaustymas nebus pa-
laikytas apipjaustymu? 27 Ir ar tas, kurs pri-
gimimu yra neapipjaustytas, tačiau laiko įstatymą,
neteis tavęs, kursai su Raštu ir apipjaustymu
peržengi įstatymą? 28 Nes ne tas yra tikras žydas,
kurs iš viršaus rodosi; ir ne tas yra tikras
apipjaustymas, kurs iš viršaus kūne daromas;
29 bet kursai viduje, tas yra tikras žydas; ir
tikrasis yra širdies apipjaustymas, kokio reika-
lauja dvasia, ne raidė. Tokiam pagyrimas tenka
iš Dievo, ne iš žmonių.

3. 1 Tai ką gi žydas turi viršaus? arba, koks
apipjaustymo naudingumas? 2 Daug kiekvienu
žvilgsniu. Visupirma jiems buvo pavesti Dievo
pažadėjimai. 3 Nes ir ką gi? jei kaikurie iš jų
neitikėjo, tai ar jų netikėjimas panaikins Dievo
ištikimumą? Anaiptol. 4 Dievas yra tiesakalbis,
kiekvienas gi žmogus melagis, kaip parašyta:
Kad būtumei rastas teisus savo žodžiuose ir ap-
galėtumei, kuomet su tavimi bylinėjamasi. 5 O jei
mūsų neteisingumas kelia aikštėn Dievo tei-
singumą, ką tuomet sakysime? Argi Dievas,
(žmonių būdu kalbant), nėra neteisingas, kuomet
skiria rūstybę? 6 Anaiptol. Nes kitaip, kaip gi
Dievas teis šį pasaulį? 7 Bet jei Dievo tiesa per
mano melą rodosi didesnė jojo garbei, kam dar aš
teisiamas kaip nusidėjėlis? 8 Ir ar neturėtumėm

---

3. (1) Tai ką...: Koks pelnas buvo Sen. Įstatyme
būti žydu? — (4) Dievas ... Gr. t.: Dievas tebūnie
tiesakalbis. Sakinio prasmė: Tegul kas kart labiau pa-
sirodo, kad Dievas nuolatiniu savo pažadėjimų atitesė-
jimu yra tikrai tiesakalbis, nors ne tik kaikurie, bet ir
visi žmonės būtų melagiai. — (6) Nes kitaip ... Jei
Dievas negalėtų nubausti, nedarydamas neteisybės, žydų
nusidėjėlių, kurių nodėmėmis aikštėn keliama jo garbė.
— (8) Tokių: kurie taip mano ir elgiasi.

daryti pikta, (kaip kaikurie mus šmeiždami kalba, buk mes tai sakome), kad būtų iš to gera? Tokių pasmerkimas teisingas.

Zydai ir pagonys, anot šv. Rašto, yra nuodėmėse.

9 Tai kaip gi? ar mes turime ką viršaus? Visai ne. Nes mes įrodėme, kad ir žydai ir graikai visi yra po nuodėme. 10 kaip parašyta: Nėra nėviei o teisaus. 11 Nėra išmanančio, nėra, kas ieškotų Dievo. 12 Visi nusigrižo, draug pasidarė nenaudingi, nėra, kas darytų gera iki vienam. 13 Jų gerklė atviras kapas, savo liežuviais jie darė vyliaus. Gyvačių nuodai po jų lūpų. 14 Jų burna pilna keiksmo ir kartumo. 15 Jų kojos greitos kraujo išlieti. 16 Sunaikinimas ir nelaimė jų keliuose, 17 jie nepažįsta ramybės kelio. 18 Nėra Dievo baimės jų akyse. 19 Mes gi žinome, jog ką tik sako įstatymas, sako tiems, kurie yra po įstatymu; kad kiekviena burna būtų užkimšta, ir kad visas pasaulis pasiduotų Dievui; 20 nes įstatymo darbais nėvienas žmogus nebus jo akyvaizdoje nuteisintas. Įstatymu ateina nuodėmės pažinimas.

Tikras teisumas laimėjamas tikėjimu į Jėzų Kristų ir teikiamas tikintiesiems veltui.

21 Dabar gi Dievo teisybė apreikšta be įstatymo. Apie ją liudija Įstatymas ir Pranašai. 22 Ta Dievo teisybė tikėjimu į Jėzų Kristų vi-

---

(9) Mes: žydai. — (10) Parašyta: psalmėse ir pas pranašą Izaiją. Plg. Ps. 14, 1–3; 5, 10; 140, 4; 10, 7; Iz. 59, 7.. Ps. 36, 2. (19) Įstatymas: Šv. Raštas. - Kurie: žydai.

(22) Nėra skirtumo: tarp žydų ir pagonių. —

siems ir ant visų, kurie į jį tiki; nes nėra skirtumo. [23] Nes visi nusidėjo ir stokoja Dievo garbės; [24] jie nuteisinami be nuopelnų jo malone, atperkami Jėzaus Kristaus; [25] jį Dievas paskyrė būti permaldavimo auka tikėjimu į jo kraują, kad parodytų savo teisybę atleidimu anksčiau Dievo kantrumo metu padarytųjų nuodėmių, [26] kad parodytų savo teisybę šiuo metu, kad jis būtų teisingas ir nuteisintų tą, kurs turi tikėjimo į Jėzų Kristų. [27] Kame gi dabar tavo pasigyrimas? Jis prašalintas. Kokiu įstatymu? ar darbu? Ne, tikėjimo įstatymu. [28] Nes mes esame tos nuomonės, kad žmogus nuteisinamas tikėjimu be įstatymo darbų. [29] Arba ar Dievas yra tiktai žydų Dievas? ar ne taipojau ir pagonių? Taip, ir pagonių. [30] Yra juk tik vienas Dievas, kurs nuteisina apipjaustytąjį, pasiremdamas tikėjimu, ir neapipjaustytąjį tikėjimu.

Kad nuteisinimas laimėjamas tikėjimu, liudija Sen. Įstatymas.

[31] Ar tat mes tikėjimu gr auname įstatymą? Anaiptol! Mes įstatymą dar patvirtiname.

---

(23) Stokoja: yra nustoję Dievo malonės ir teisės laimėti amžinąją garbę danguje. — (5) Dievo kantrumo metu: pirm Jėzaus Kristaus atėjimo. — (26) Būtų teisingas. Kristaus mirtimi Dievas pasirodo teisingas esąs, kadangi jis reikalauja tokios permaldavimo aukos už žmonijos nuodėmę; bet draug ir malonings, nes del Jėzaus Kristaus atpirkimo nuopelnų atleidžia tikintiesiems nuodėmę. — (27) Tikėjimo įstatymu. Ne savo nuopelnais, tik Dievo malone mes tikime ir patvirtiname tą tikėjimą atatinkamais darbais. Taigi, žmogui nevalia girtis, buk mes laimėjame išganymą patys vieni ir savo jėgomis. — (28) Tikėjimu be.... gyvu tikėjimu be vien viršujinio Mozės įstatymo apeigų laikymo.

(31) Patvirtiname: toliau svarstoma Abraomo istorija.

4. [1] Tai ką, sakysime, gavo mūsų tėvas kūnu, Abraomas? [2] Nes jei Abraomas nuteisintas darbais, jis turi garbės, tačiau ne pas Dievą. [3] Ką sako Raštas? Abraomas tikėjo Dievui, ir tai palaikyta jam teisumu. [4] Tam, kurs dirba, alga nepaskaitoma kaip malonė, bet kaip skola. [5] Tam gi, kurs nedirba, bet tiki į tąjį, kursai nuteisina bedievį, jo tikėjimas Dievo malonės nutarimu įskaitomas į teisumą. [6] Taip ir Dovidas kalba apie laimę žmogaus, kuriam Dievas pripažįsta teisumą be darbų: [7] Palaiminti, kurių neteisybės atleistos ir kurių nuodėmės uždengtos! [8] Palaimintas žmogus, kuriam Viešpats neįskaito nuodėmės!

[9] Taigi ar tas palaiminimas tenka tik apipjaustytiems, ar taippat ir neapipjaustytiems? Nes sakome, kad Abraomui tikėjimas įskaitytas į teisumą. [10] Tai kaip jis buvo įskaitytas? apipjaustyme ar neapipjaustyme? Apipjaustyme ne, bet neapipjaustyme. [11] Ir apipjaustymo ženklą jis gavo kaip žymę teisumo tikėjimu, kurį turėjo, būdamas dar neapipjaustytas; kad jis būtų tėvas visų, kurie priima tikėjimą, nebūdami apipjaustyti, kad ir jiems būtų įskaitytas į teisumą; [12] taippat kad jis būtų tėvas apipjaustytųjų, kurie ne vien apipjaustymą yra priėmę, bet dar vaikščioja pėdsakomis tikėjimo, kurį mūsų tėvas Abraomas turėjo, tebebūdamas neapipjaustytas. [13] Nes pažadėjimas, kad jis būsiąs pasaulio tėvainis, teko Abraomui ir jo ainijai ne per įstatymą, bet per

---

4. (2) **Turi garbės**: turi kuo pasigirti žmonių akyvaizdoje. — (3) **Sako**: Prad. 15, 6. — (6) **Dovidas kalba**: Ps. 32, 1 . . . — **Be darbų**: be Sen. Įstatymo apeigų laikymo.

(11) **Būdamas dar . . .**: kuomet dar visai nebuvo Mozės įstatymo. — (12) **Apipjaustytųjų**, t. y. žydų. —

tikėjimo teisumą. 14 Nes jei iš įstatymo esantieji yra tėvainiai, tai tikėjimas nebeturi vertės, pažadėjimas nieku pavirto. 15 Įstatymas juk gamina tik rūstybę; nes kame nėra įstatymo, nėra nė peržengimo. 16 Todel tėvainystė per tikėjimą, kad ji būtų malonė ir kad pažadėjimas būtų tvirtas visiems ainiams, ne tiktai tiems, kurie yra vien iš Įstatymo, bet ir tiems, kurie yra iš Abraomo tikėjimo. Jis yra visų mūsų tėvas, 17 (kaip parašyta: Aš padariau tave daugelio tautų tėvu), Dievo akyvaizdoje, kuriam įtikėjo, kurs atgaivina mirusius ir šaukia neesamus dalykus, kaip esamus. 18 Jis prieš vilti tikėjo vilčiai, kad būsiąs daugelio tautų tėvas, taip kaip jam buvo pasakyta: Toki bus tavo ainija. 19 Nes jis nesusilpnėjo tikėjimu ir nežiūrėjo savo apmirusio kūno, nors buvo kone šimto metų, nė apmirusios Saros įsčios. 20 Jis neabejojo netikėjimu apie Dievo pažadėjimą, bet sustiprėjo tikėjimu, duodamas Dievui garbę, 21 ir buvo pilniausiai įsitikinęs, kad ką tik jis yra pažadėjęs, gali ir daryti. 22 Todel tai ir buvo jam įskaityta į teisumą. 23 Kad gi jam buvo įskaityta į teisumą, tai parašyta ne tik del jo, 24 bet ir del mūsų, kuriems bus įskaityta, jei mes tikėsime į tą, kurs prikėlė iš numirusių Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, 25 išduotąjį del mūsų kaltybių ir prisikėlusį mums nuteisinti.

(14) Nes jei...: jei tėvainystei laimėti gana būtų tiktai įstatymo darbų. — (15) Rūstybę. Įstatymas duoda silpnai žmogaus prigimčiai progos peržengti jį; paskui peržengimą gi eina Dievo rūstybė. — (16) Bet ir tiems: dvasiniems Abraomo ainiams, jo vaikams tikėjimu. — (17) Parašyta: Prad. 17, 5. — (18) Pasakyta: Prad. 15, 5. — (24) Jei mes tikėsime ... Tikėjimas į Kristaus prisikėlimą yra būtina išganymo sąlyga. Kas tai netiki, t. y. kas neigia Kristaus dievystę, to tikėjimas neturi vertės, tas nevertas krikščionies vardo. Plg. 1 Kor. 15, 14.

Išteisintieji turi ramybę su Dievu ir garbės viltį.

5. [1] Taigi, nuteisinti tikėjimu būkime ramybėje
su Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, [2] per
kurį turime taippat su tikėjimo pagalba priėjimą
prie tos malonės, kurioje stovime ir giriamės
Dievo vaikų garbės viltimi. [3] Ir negana to; mes
giriamės net prispaudimais, žinodami, kad pri-
spaudimas gamina ištvermę, [4] ištvermė ištyrimą,
o ištyrimas viltį. [5] Viltis neapgauna, nes Dievo
meilė mūsų širdyse išlieta šventosios Dvasios,
kuri mums yra duota. [6] Juk kam gi Kristus, mums
dar silpniems tebesant, tinkamu metu mirė už
nusidėjėlius? [7] Nes vargu kas nors miršta už
teisųjį. Ir jei kas gal ir apsiimtų mirti už gerąjį,
tai Dievas parodo mums savo meilę tuo, kad,
mums dar tebesant nusidėjėliais, tinkamu metu
[8] Kristus už mus numirė; taigi, juo labiau dabar
nuteisinti jo kraujų būsime išgelbėti per jį nuo
rūstybės. [10] Nes, jei tebebūdami neprieteliais,
buvome sutaikinti su Dievu jo Sūnaus mirtimi,
daug labiau jau sutaikinti būsime išgelbėti jo
gyvenimu. [11] Negana to, mes dar giriamės Dievu
per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, per kurį dabar
gavome sutaikinimą.

[12] Todel kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo
į pasaulį ir per nuodėmę mirtis, ir taip mirtis
perėjo ant visų žmonių, kadangi visi jame nusi-
dėjo, — [13] nes iki įstatymui nuodėmė buvo pasau-
lyje, tik nuodėme nebuvo įskaitoma, nes nebuvo
įstatymo; [14] tačiau mirtis viešpatavo nuo Adomo

---

5. (1) Turėkime ramybės. Nuteisintiems nebereikia bijoti rūstybės. Jie gali būti ramūs. — (6) Silpniems tebesant: kuomet dar nebuvome Kristaus nupelnytosios malonės sust printi.

(14) Nebuvo nusidėję: asmeniškai. — Būsimojo:

iki Mozei net ir tiems, kurie nebuvo nusidėję prasikaltimu, panašiu į Adomo, kurs yra būsimojo vaizdas. 15 Bet ne taip yra su dovana, kaip su nuodėme. Nes jei per vieno nuodėmę daugelis mirė, tai daug labiau Dievo malonė ir dovana gausiai pasipylė ant daugelio per vieno žmogaus, Jėzaus Kristaus, malonę. 16 Ne, netaip, kaip su vieno nuodėme, yra su malone. Nes teismas juk virto pasmerkimu del vieno nuodėmės, malonė gi išgelbėjo iš daugelio nupuolimų į nuteisinimą. 17 Nes jei del vieno nuodėmės mirtis viešpatavo per tą vieną, daug labiau tie, kurie gauna malonės, dovanos ir teisybės apstumą, viešpataus gyvenime per vieną Jėzų Kristų. 18 Taigi, kaip per vieno nuodėmę pasmerkimas atėjo visiems žmonėms, taip ir vieno teisumu gyvenimo nuteisinimas ateina visiems žmonėms. 19 Nes kaip vieno žmogaus nepaklusnumu daugelis pasidarė nusidėjėliais, taip ir vieno paklusnumu daugelis bus padaryta teisiais. 20 Įstatymas paskui įėjo, kad nuodėmė pasigausintų. Bet kame gausinosi nuodėmė, ten dar labiau gausinosi malonė, 21 kad kaip viešpatavo nuodėmė del mirties, taip viešpatautų ir malonė amžinajam gyvenimui per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.

Nuteisintieji liuosi nuo nuodėmės vergijos.

6. 1 Tai ką gi sakysime? ar pasiliksime nuodėmėje, kad gausintųsi malonė? 2 Anaiptol. Nes

Jėzaus Kristaus. — (15) Nes jei... Kristaus nuopelnas daug didesnis, kaip pirmojo žmogaus prasikaltimas. Del Adomo nupuolimo visiems skirta mirti ir žūti; Kristaus gi aukà skiriama visiems daug gausesniu saiku Dievo malonės, taip kad žmogus gali ne tik nuodėmę apgalėti, bet dar ir pilnesnę pasiekti. — (16) Nes teismas... Kristus atlygino ne tik už Adomo nuodėmę, bet ir už visus kitus žmonių prasikaltimus.

mes mirėme nuodėmei, kaip gi dar joje gyvensime? 3 Ar jūs nežinote, kad mes visi, kurie esame krikštu artimiausiai suvienyti su Jėzumi Kristumi, krikštu dalyvaujame jo mirtyje? 4 Nes krikštu, kuriuo dalyvaujame mirtyje, mes esame draug su juo palaidoti, kad, kaip Kristus kėlėsi iš numirusių per Tėvo garbę, taip ir mes gyventumėm nauju gyvenimu. 5 Nes jei mes suaugome su juo jo mirties panašumu, taippat būsime ir prisikėlime. 6 Mes juk žinome, jog senasis mūsų žmogus yra draug prikaltas ant kryžiaus, kad būtų sunaikintas nuodėmingas kūnas ir kad mes daugiau nebevergautumėm nuodėmei. 7 Nes, kas mirė, tas yra paliuosuotas nuo nuodėmės. 8 O jei mes numirėme su Kristumi, tai mes tikime, kad taippat draug su Kristumi būsime gyvi. 9 Mes žinome, kad Kristus, atsikėlęs iš numirusių, jau nebemiršta; mirtis ant jo daugiau nebeviešpatauja. 10 Nes kad jis mirė del nuodėmės, tai mirė vieną kartą; kad gi yra gyvas, tai gyvas Dievui. 11 Taip ir jūs laikykite save mirusiais nuodėmei, gyvais gi Dievui vienybėje su mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi. 12 Taigi, tegul nuodėmė nebeviešpatauja jūsų mirtingame kūne, taip kad jūs būtumėte paklusnūs jo geiduliams. 13 Neleiskite nuodėmei naudotis savo nariais kaip neteisybės ginklais; patys pasiduokite Dievui kaipo atgaivintieji iš numirusių ir savo narius Dievui kaipo teisybės ginklus. 14 Nes nuodėmė nebeviešpataus ant jūsų; jūs juk nebeesate po įstatymu, bet po malone.

15 Tai ką gi? ar mes nusidėsime, kad nebeesame po įstatymu, bet po malone? Visai ne.

6. (3) Ar jūs ... Kaip tik mes būname pakrikštyti, atiteisianti Jėzaus mirtis dildo mumyse nuodėmę; taigi, senasis nuodėmingas žmogus lygkad palaidojamas krikšte. — (5) Jo mirties panašumu: mirdami nuodėmei.

16 Ar jūs nežinote, jog kam pasiduodate vergais, kad jo klausytumėte, esate vergai to, kurio klausote, ar tai nuodėmės vedančios į mirtį, ar tai paklusnumo vedančio į teisumą. 17 Bet ačiū Dievui, jog, buvę nuodėmės vergais, jūs pasidarėte nuoširdžiai paklusnūs įsakymams to mokslo, kurio esate išmokinti. 18 Išliuosuoti nuo nuodėmės jūs pasidarėte teisybės tarnais. 19 Aš kalbu, kaip kad žmonės kalba del jūsų kūno silpnumo. Nes kaip davėte savo narius tarnauti paleistuvystei ir neteisybei del neteisybės, taip dabar duokit savo narius tarnauti teisybei del pašventinimo. 20 Juk būdami nuodėmės vergais, jūs neklausėte teisybės. 21 Kokį gi pelną turėjote tuomet iš to, ko dabar gėdžiatės? Nes tokių dalykų galas yra mirtis. 22 Bet dabar išliuosuoti nuo nuodėmės ir pasidarę Dievo tarnais, turite kaipo savo vaisių pašventinimą ir kaipo jo tikslą amžinąjį gyvenimą. 23 Nes nuodėmės alga mirtis. Dievo gi dovana amžinasis gyvenimas mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

Nuteisintieji paliuosuoti nuo įstatymo tarnystės.

7. 1 Ar jūs, broliai, nežinote (nes aš kalbu žinantiems įstatymą), kad įstatymas viešpatauja ant žmogaus, kolei jis yra gyvas? Nes ištekėjusi moteriškė yra surišta įstatymu, kolei vyras yra gyvas; bet jei vyras miršta, ji yra liuosa nuo vyro įstatymo. 3 Taigi, vyrui gyvam tebesant, ji vadinsis svetimoterė, jei bus su kitu vyru; bet jei jos vyras miršta, ji yra liuosa nuo vyro įsta-

(19) Aš kalbu... Apaštalas reikalauja nedaug, tiek kiek žmogus pigiai gali padaryti. Jis nori, kad krikščionys nors tiek tarnautų savo nariais teisybei, kiek pirma jais tarnavo nuodėmei.

tymo ir nebebus svetimoterė, jei bus su kitu vyru. [4] Taigi, ir jūs, mano broliai, esate per Kristaus kūną numarinti įstatymui, kad priklausytumėte kitam, iš numirusių atsikėlusiajam, kad neštumėm vaisių Dievui. [5] Nes kuomet buvome kūne, įstatymo sužadinti nuodėmingi geiduliai veikė mūsų nariuose, kad jie neštų vaisiaus mirčiai. [6] Dabar gi mes paliuosuoti nuo įstatymo esame numirę tam, kurio buvome laikomi, taip kad mes tarnaujame naujoje dvasioje, ne po pasenusiu Raštu.

[7] Tai ką gi sakysime? ar įstatymas yra nuodėmė? Anaiptol. Bet nuodėmę aš pažinau tiktai per įstatymą; nes apie pageidimą aš nieko nebūčiau žinojęs, jei įstatymas nesakytų: Negeisk. [8] Nuodėmė gavo progos ir per įsakymą pažadino manyje visokį pageidimą. Nes be įstatymo nuodėmė buvo negyva. [9] Aš gyvenau kitados be įstatymo; bet kaip tik atėjo įsakymas, nuodėmė atgijo; [10] aš gi numiriau. Ir taip pasirodė, kad įsakymas, duotas gyvenimui, veda mane į mirtį. [11] Nes nuodėmė gavo progos iš įsakymo, suvedžiojo mane ir juo nužudė mane. [12] Taigi, įstatymas, tiesa, yra šventas ir įsakymas yra šventas, teisingas ir geras. [13] Ar gi tat iš to, kas gera, man pasidarė mirtis? Visai ne. Bet nuodėmė, kad

---

7. (4) Atsikėlusiajam: Kristui. — (5) Buvome kūne: sugadintos žmogaus prigimties stovyje, kuriame kūnas viešpatauja dvasiai.

(7) Pažinau: Šv. Povilas kalba čia ne apie save vieną, bet apie visus žmones, dar neatgimusius krikštu. — (8) Negyva: nes nuodėmė yra įstatymo peržengimas. — (9) Kitados: kūdikystėje, kolei dar neturėjau pilno proto. — Atėjo įsakymas: kaip tik pažinau Dievo įsakymus. — (10) Numiriau: mirtinai nusidėdamas. — (13) Bet nuodėmė... Dievas leidžia nuodėmei piktai naudotis įstatymu, kad paaiškėtų nuodėmės esmė ir

pasirodytų esanti nuodėmė, tuo, kas yra gera, padarė man mirtį; kad nuodėmė būtų be saiko nuodėminga per įsakymą.

14 Mes juk žinome, kad įstatymas yra dvasiškas; bet aš esu kūniškas, parduotas į nuodėmės valdžią. 15 Nes ką aš darau, aš neišmanau; nes ne gera, kurio noriu, aš darau, bet darau pikta, kurio nekenčiu. 16 O jei tai darau, ko nenoriu, aš juk pritariu įstatymui, kad jis geras. 17 Dabar gi tai darau jau nebe aš, bet gyvenanti manyje nuodėmė. 18 Nes žinau, kad manyje, tai yra mano kūne, negyvena gerumas. Nes norėti yra arti manęs, bet padaryti gera aš neįstengiu. 19 Nes aš darau ne gera, kurio noriu, bet darau pikta, ko nenoriu. 20 O jei aš tai darau, ko nenoriu, darau jau nebe aš, bet gyvenanti manyje nuodėmė. 21 Taigi, aš randu tokį įstatymą, kad, kuomet aš noriu daryti gera, prie manęs yra prikibęs piktumas. 22 Aš, tiesa, gerėjuos Dievo įstatymu, žiūrint vidujinio žmogaus, 23 bet matau savo nariuose kitą įstatymą, pasipriešinantį mano proto įstatymui ir darantį mane belaisvį nuodėmės įstatymo, kurs yra mano nariuose. 24 Nelaimingas aš žmogus! kas mane išliuosuos nuo to mirtingo kūno? 25 Dievo malonė per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. Taigi, aš pats protu tarnauju Dievo įstatymui, kūnu gi nuodėmės įstatymui.

Kristuje atgimusiojo žmogaus laimė.

8. 1 Taigi, dabar nebėra jokio pasmerkimo tiems, kurie yra Jėzuje Kristuje, kurie nesielgia

---

padidėjusi žmogaus nelaimė žadintų jame troškimą Atpirkėjo.

(2.) Įstatymą: nuolatinę pasielgimo taisyklę, kuri yra lyg koks įstatymas. — (23) Kitą įstatymą: pageidimą.

kūniškai. [2] Nes Dvasios įstatymas gyvenimo Jėzuje Kristuje išliuosavo mane nuo nuodėmės ir mirties įstatymo. [3] Nes kas buvo negalima įstatymui, nes jis buvo kūno nusilpnintas, tai padarė Dievas, siųsdamas savo Sūnų nuodėmingo kūno panašume ir del nuodėmės pasmerkė nuodėmę kūne, [4] kad įstatymo teisumas būtų įvykintas mumyse, kurie elgiamės ne kūniškai, bet kaip reikalauja dvasia. [5] Nes kurie yra kūniški, tie rūpinasi tuo, kas yra kūno; kurie yra dvasiški, tie jaučia, kas yra dvasios. [6] Nes kūno pastanga yra mirtis, dvasios gi pastanga gyvenimas ir ramybė. [7] Nes kūno pastanga yra neprietelinga Dievui, nes ji nepasiduoda Dievo įstatymui; ji juk ir negali. [8] Taigi tie, kurie kūniškai gyvena, negali įtikti Dievui. [9] Jūs tačiau neesate kūniški, bet dvasiški, jei tik Dievo Dvasia jumyse gyvena. Bet jei kas neturi Kristaus Dvasios, tas ne jo. [10] Jeigu Kristus yra jumyse, kūnas, tiesa, yra miręs del nuodėmės, bet dvasia yra gyva del nuteisinimo. [11] Bet jei Dvasia to, kurs prikėlė iš numirusių Jėzų Kristų, gyvena jumyse, tai prikėlusis iš numirusių Jėzų Kristų atgaivins ir jūsų marius kūnus del gyvenančios jumyse jo Dvasios.

[12] Taigi, broliai, mes neesame kūno skolininkai, kad gyventumėm kūniškai. [13] Nes jei jūs gyvensite kūniškai, numirsite; o jei dvasia marinsite kūno darbus, būsite gyvi. [14] Nes kurie tik yra Dievo Dvasios vedami, tie Dievo vaikai.

8. (2) Mane: kaipo gyvą jo mistinio kūno Bažnyčios narį. — (3) Negalima. Sen. Įstatymas neduodavo malonės reikalingos vykinimui; jis buvo persilpnas prieš kūno pageidimus. — (6) Kūno... Kūno geiduliai veda į mirtiną nuodėmę.

(13) Marinsite kūno darbus: ne visus, tik piktus, jiems nepritardami, juos apgalėdami priešingais gerais

15 Jūs juk gavote ne vergystės dvasią, kad jums vėl reiktų bijoti, bet gavote įsūnystės dvasią, kurioje šaukiame: Abba, Tėve! 16 Pati Dvasia duoda liudijimą mūsų dvasiai, kad mes esame Dievo vaikai. 17 O jei mes esame vaikai, tai ir tėvainiai: tėvainiai Dievo ir bendratėvainiai Kristaus, jei tik drauge kenčiame, kad būtumėm drauge ir pagarbinti.

18 Nes aš laikaus tos nuomonės, kad šio laiko kentėjimai negali lygintis su būsimąja garbe, kuri bus mumyse apreikšta. 19 Nes sutvėrimas su išsiilgimu laukia Dievo vaikų garbės apreiškimo. 20 Sutvėrimas juk buvo pavergtas tuštybei ne savo valia, bet to, kurs jį pavergė su viltimi, 21 kad ir pats sutvėrimas bus išliuosuotas iš sugedimo vergijos į Dievo vaikų garbės laisvę. 22 Mes juk žinome, kad visas sutvėrimas vaitoja ir kenčia skausmus iki šiolei. 23 Ir ne tiktai jis, bet ir mes, kurie turime Dvasios pirmones, dūsaujame patys savyje, laukdami Dievo įsūnystės, mūsų kūno atpirkimo. 24 Nes viltimi mes esame išgelbėti. Bet viltis, kuri matoma įvykusi, nėra viltis; nes kaip gi kas gali tikėtis to, ką mato įvykusį. 25 O jei mes tikimės, ko nematome, tuomet mes kantriai laukiame.

26 Taippat ir Dvasia padeda mūsų silpnybei; nes mes nežinome, ko turime melsti, kaip pridera; bet pati Dvasia prašo už mus neišpasakojamais dūsavimais. 27 Tas gi, kurs tyrinėja širdis, žino,

---

darbais. — (16) Duoda liudijimą: patvirtina mūsų šv. Dvasios dovaną gavusios dvasios liudijimą.

(19) Sutvėrimas. Regimi proto neturintieji sutvėrimai su išsiilgimu laukia grąžinimo savo buvusio pirm žmogaus nupuolimo stovio. — (23) Mūsų kūno. Kūnas tik prikeltas iš numirusių dalyvaus Dievo įsūnystės garbėje.

(26) Dvasia... Šv. Dvasia prašo už mus, kuomet ji pažadina mus melstis Dievui ir nukreipia mūsų maldą į

ko Dvasia trokšta, kad ji, kaip Dievui tinka, užtaria šventuosius. [28] Mes taippat žinome, kad Dievą mylintiesiems, tiems, kurie, kaip jo nutarta, pašaukti būti šventaisiais, visi dalykai išeina į gera. [29] Nes kuriuos jis išanksto pažino, tuos išanksto ir paskyrė, kad jie būtų tos pačios išvaizdos, kaip jo Sūnaus paveikslas, kad jis būtų pirmgimis daugelio brolių tarpe. [30] Kuriuos gi jis išanksto paskyrė, tuos ir pašaukė; kuriuos pašaukė, tuos ir nuteisino; kuriuos nuteisino, tuos ir pagarbino.

Išrinktiesiems nereikia nieko bijoti, nes su jais yra Dievas.

[31] Tai ką gi prie to pasakysime? Jei Dievas yra už mus, kas prieš mus? [32] Tas, kurs ir savo paties Sūnaus nepasigailėjo, bet išdavė jį už mus visus, kaip gi jis nebus mums taippat visa su juo dovanojęs? [33] Kas kaltins Dievo išrinktuosius? Dievas yra tas, kurs nuteisina, [34] tai kas yra, kurs pasmerktų? Kristus Jėzus yra, kurs numirė, kursai dargi ir prisikėlė, kurs yra Dievo dešinėje, kursai ir užtaria mus. [35] Tai kas gi atskirs mus nuo Kristaus meilės? ar vargas? ar suspaudimas? ar badas? ar plikumas? ar pavojus? ar persekiojimas? ar kalavijas? [36] (Juk yra parašyta: Del tavęs esame žudomi visą dieną, laikomi pjautinomis avimis). [37] Bet visa tai mes

---

tą tikslą, kurs sutinka su Dievo valia. – (29) Nes kuriuos... Apie kuriuos Dievas nuo amžių žinojo, jog jie savu laiku bus pašauktieji, kad būtų priimti į Kristaus malonės tvarką ar į Bažnyčią, tuos jis paskyrė išganymui ir prirengė jiems visokių priemonių tikslui pasiekti. Kadangi tat Dievas visame jų išganymo kelyje padeda savo malone jį mylintiesiems, todel niekas negali sugriauti jų vilties.

(36) Parašyta: Ps. 44, 23.

nugalime, del to, kurs mus mylėjo. 38 Nes aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kunigaikštystės, nei galybės, nei dabartiniai, nei būsimieji dalykai, nei stiprybė, 39 nei aukštumas, nei gilumas, nei joks kitas sutvėrimas negalės atskirti mūsų nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

Zydų netikėjimu nepanaikinti duotieji tikriesiems Izraėlitams Dievo pažadėjimai.

9. 1 Aš sakau tiesą Kristuje, nemeluoju, liudijant man mano sąžinei šventojoje Dvasioje, 2 kad aš turiu didelio nuliūdimo ir nuolatinio skausmo savo širdyje. 3 Aš pats velyčiau būti atskirtas nuo Kristaus už savo brolius, kurie yra kūnu mano gentys, 4 kurie yra izraėlitai, kuriems priklauso įsūnystė, ir garbė, ir sandora, ir įstatymdavystė, ir tarnavimas Dievui, ir pažadėjimai, 5 kuriems priklauso tėvai ir iš kurių kūnu yra kilęs Kristus, kurs yra viso Dievas palaimintas per amžius! Amen.

6 Ne kad Dievo pažadėjimas būtų nieku pavirtęs; nes ne visi, kurie kilę iš Izraėlio, yra izraėlitai; 7 taippat ne visi, kurie iš Abraomo ainijos, yra vaikai. Juk pasakyta: Kurie iš Izaoko, tie vadinsis tavo ainiais. 8 Tai yra, ne tie, kurie kūno vaikai, yra Dievo vaikai; bet

---

9. (2) Nuliūdimo: del žydų daugumos netikėjimo. — (3) Būti atskirtas: jei tai būtų galima be prasikaltimo Dievui ir būtų reikalinga ar naudinga brolių išganymui. — (4) Pažadėjimai: apie Mesiją.

(7) Pasakyta: Prad. 21, 12. — (8) Pažadėjimo. Abraomas turėjo daugiau vaikų iš kitų pačių, bet ne jų visų ainiai vadinasi Abraomo ainiai. Jo ainiais laikomi tie ir tai ne visi, kurie yra kilę iš Izaoko, nes tik jis

kurie yra pažadėjimo vaikai, tie laikomi ainiais. [9] Juk pažadėjimo žodis buvo toks: Apie šitą metą aš ateisiu, ir Sara turės sūnų. [10] Tačiau ne tiktai ji minėtina, bet ir Rebeka, kuri pradėjo iš vieno, būtent, mūsų tėvo Izaoko. [11] Nes jos sūnums dar negimus, nė ką nors gera ar pikta padarius, (kad Dievo nutarimas liečiąs išrinkimą pasiliktų), [12] ne del darbų, bet del šaukiančiojo valios, buvo jai pasakyta: Vyresnysis tarnaus jaunesniajam, [13] kaip parašyta: Jokūbą aš mylėjau, Ezavo nekenčiau.

[14] Tai ką sakysime? ar Dievas elgiasi neteisingai? Anaiptol. [15] Nes Mozei jis sako: Aš pasigailėsiu to, kurio noriu pasigailėti, ir suteiksiu pasigailėjimo tam, kurio noriu pasigailėti. [16] Taigi, tai ne norinčiojo ar bėgančiojo dalykas, bet pasigailinčiojo Dievo. [17] Juk Raštas sako Paraonui: Tam tai aš pažadinau save, kad ant tavęs parodyčiau savo galybę, ir kad mano vardas būtų skelbiamas visoje žemėje. [18] Todel ko jis nori, to pasigaili, ir ką nori, tą sukietina. [19] Tu gal man sakysi: Ko jis dar skundžiasi? nes kas priešinasi jo valiai? [20] O, žmogau! kas tu esi, kad bylinėtumeis su Dievu? Argi sako indas tam, kurs jį nulipdė: Kam tu mane taip padarei? [21] Ar puodžiui neleidžiama iš to paties molio

---

buvo Abraomui pažadėtas. — Prad. 18, 10. — (12) Pasakyta: Prad. 25, 23. — (13) Parašyta: Mal. 1, 3. — Nekenčiau: nemylėjau, nenorėjau, kad jo ainiai įeitų į išrinktosios tautos tarpą.

(15) Sako: Iš. 33, 19. — (16) Ne norinčiojo. Dievas neša žmogui skolingas jo nuteisinimą, delto kad žmogus jo nori, ar stengiasi įgyti regimais darbais, bet suteikia jį vien del savo gailestingumo. — (17) Sako: Iš. 9, 16. — (18) Sukietino Tas pasakymas reiškia čia ne ką kita, kaip tik nepasigailėjo. Betarpinė sukietėjimo priežastis buvo pats žmogus, kurs nuodėmėmis padarė save nevertą

padirbti vieną indą garbei, o kitą negarbei? [22] O jei Dievas, nors jis norėjo parodyti rūstybę ir apreikšti savo galybę, kentėjo su didele kantrybe rūstybės indus tinkamus pražudyti, [23] kad parodytų savo garbingumo turtus gailestingumo indams, kuriuos jis prirengė garbei? [24] Kaipo tokius, jis pašaukė mus ne tik iš žydų, bet ir iš pagonių, [25] kaip jis sako pas Ozėą: Tautą, kuri ne mano, aš vadinsiu manąja tauta, nemylimą mylimąja ir negavusią pasigailėjimo pasigailėjimo gavusiąja; [26] ir atsitiks, kad toje vietoje, kur jiems buvo pasakyta: Jūs neesate mano tauta, tenai jie bus vadinami gyvojo Dievo vaikais. [27] Izaijas gi šaukia apie Izraėlį: Jei Izraėlio vaikų skaičius būtų kaip jūros smiltys, tik liekanos bus išgelbėtos. [28] Nes jis teisingai įvykina žodį ir paskubina; Viešpats veikiai įvykins žodį ant žemės. [29] Taippat Izaijas pranašavo: Jei kareivijų Viešpats nebūtų mums palikęs ainijos, mes būtumėm pasidarę kaip Sodoma ir būtumėm panašūs į Gomorą.

Zydai savo kalčia atstumti nuo jiems žadėtojo išganymo.

[30] Tai ką sakysime? Kad pagonys, kurie neieškojo teisumo, gavo teisumą, tą teisumą, kurs yra iš tikėjimo. [31] Izraėlis gi, ieškodamas teisumo įstatymo, nepasiekė teisumo įstatymo. [32] Kodel? Nes ne tikėjimu, bet lygkad darbais ieškojo;

---

gauti iš Dievo apstesnių malonių. — (22) Rūstybės indus: piktus žmones. — (23) Gailestingumo indams: tiems, kurie Dievo išrinkti, kad būtų išganyti. Apie jų sandarbininkavimą šv. Povilas čia nekalba. — (25) Sako: Oz. 2, 25; 1, 10. — (27) Šaukia: Iz. 10, 22. 23. — (29) Pranašavo: Iz. 1, 9.

(30) Tą teisumą: kurs laimėjamas Kristaus tikėjimu.

jie įsitrenkė į užsigavimo akmenį, [33] kaip parašyta: Štai, aš dedu Sione užsigavimo akmenį ir pasipiktinimo uolą; kiekvienas, kurs į jį tiki, nebus sugėdintas.

10. [1] Broliai! tiesa, mano širdies troškimas ir malda Dievui yra už juos jų išganymui. [2] Nes aš apie juos liudiju, kad jie uoliai rūpinasi Dievu, bet ne taip kaip reikalauja tikras žinojimas. [3] Nes nepažindami Dievo teisybės ir norėdami pastatyti savąją, jie nepasidavė Dievo teisybei. [4] Nes įstatymo tikslas yra Kristus nuteisinti kiekvienam, kurs tiki. [5] Mozė gi apie teisybę, kuri eina iš tikėjimo, taip parašė: Žmogus, kurs ją vykins, bus ja gyvas. [6] Teisybė, kuri yra iš tikėjimo, taip kalba: Nesakyk savo širdyje: Kas užžengs į dangų? tai yra, Kristaus žemyn nuvesti. [7] Arba kas nužengs į gelmę? tai yra, Kristaus iš numirusių pašaukti. [8] Bet ką sako Raštas? Arti yra žodis tavo burnoje ir tavo širdyje; tai yra tikėjimo žodis, kurį mes skelbiame. [9] Nes jei savo burna išpažįsti Jėzų esant Viešpatį ir savo širdyje tiki, kad Dievas jį prikėlė iš numirusių, tu būsi išganytas. [10] Nes širdimi tikima del nuteisinimo, burna gi daroma išpažinimas del išganymo. [11] Nes Raštas sako: Kiekvienas, kurs į jį tiki, nebus sugėdintas. [12] Nes nėra skirtumo tarp žydo ir graiko; juk tas pats yra visų Viešpats, turtingas visiems, kurie jo šaukiasi. [13] Nes kiekvienas, kurs šauksis Viešpaties vardo, bus išganytas.

[14] Bet kaip gi jie šauksis to, į kurį netikėjo?

— (33) Parašyta: Iz. 28, 16; plg. 21, 20.

10. (1) Už juos: už žydus. — (5) Parašė: Kun. 18, 5. — (6) Nesakyk ... Teisumas tikėjimu nesunku įgyti. Jo nereikia toli ieškoti. — (8) Raštas: Atk. 30, 11—14. — (11) Sako: Iz. 28, 16.

Arba kaip tikės į tą, apie kurį negirdėjo? Kaip gi išgirs be skelbėjo? [15] Ir kaip jie skelbs, jei jie ne siųsti? Juk yra parašyta: Kaip gi dailios kojos skelbiančiųjų ramybę, skelbiančiųjų, kas gera! [16] Tačiau ne visi paklusnūs Evangelijai, nes Izaijas sako: Viešpatie! kas įtikėjo tam, ką iš mūsų girdėjo? [17] Taigi, tikėjimas iš apsakojimo, apsakojimas gi įvyksta Kristaus žodžiu. [18] Bet aš sakau: Argi jie negirdėjo? Juk gi: Jų balsas išėjo į visą žemę ir jų žodžiai iki žemės skritulio kraštų. [19] Bet aš sakau: Gal Izraėlis nesuprato? Mozė pirmas sako: Aš padarysiu, kad jūs pavydėtumėte ne-tautai, sukelsiu jumyse rūstybę prieš neišmintingą tautą. [20] Izaijas įsidrąsina ir sako: Esu rastas tų, kurie manęs neieškojo; aiškiai pasirodžiau tiems, kurie nesiklausė apie mane. [21] Izraėliui gi jis sako: Per visą dieną aš tiesiau savo rankas prie netikinčios ir prieštaraujančios tautos.

Dievo leistas Izraėlio atstūmimas nebus amžinas.

11. [1] Taigi, aš sakau: Argi Dievas atstūmė savo tautą? Visai ne! nes ir aš esu izraėlitas iš Abraomo ainijos, iš Benjamino giminės. [2] Dievas neatstūmė savo tautos, kurią jis iš anksto pažino. Ar jūs nežinote, ką sako Raštas apie Eliją, kaip tasai skundžiasi Dievui Izraėliu: [3] Viešpatie! jie užmušė tavo pranašus, nugriovė tavo altorius; aš likau vienas, ir jie tykoja mano gyvybės. [4] O ką jam sako dieviškasis atsakymas? Aš pasilaikiau sau septynis tūkstančius vyrų, kurie

(15) Parašyta: Iz. 52, 7. — (16) Sako: Iz. 53, 1. — (18) Tačiau: Ps. 18, 5. — (19) Sako: Atk. 32, 21. — (20) Sako: Iz. 65, 1. 2.

11. (2) Raštas: 3 Kar. 19, 10. 14. 18. — (4) Septynis:

nesulenkė kelių prieš Baalą. [5] Taip tat ir šiuo metu liekanos malonės išrinkimu yra išgelbėtos. [6] Bet jei malone, tai jau ne darbais, nes kitaip malonė jau nebebūtų malonė. [7] Kaip gi tat? Ko Izraėlis ieškojo, to jis negavo; gavo išrinktieji, kiti gi yra apakinti, [8] kaip parašyta: Dievas jiems davė apkurtimo dvasią, akis, kad neregėtų, ir ausis, kad negirdėtų, iki šiai dienai. [9] Ir Dovidas sako: Tebūnie jų stalas jiems žabangai ir sląstas, papiktinimas ir atlyginimas. [10] Teaptemsta jų akys, kad neregėtų, ir jų nugarą lenk visumet.

[11] Taigi, aš klausiu: Ar jie taip užsigavo, kad kristų? Anaiptol. Bet jų prasikaltimu suteikta išganymas pagonims, kad stengtųsi jiems prilygti. [12] Bet jei jų prasikaltimas yra pasaulio turtas ir jų sumažėjimas pagonių turtas, tai dar labiau bus jų pilnumas? [13] Nes aš sakau jums, pagonims: Kiek aš esu pagonių apaštalas, aš darau garbingą savo tarnavimą, [14] ar kaip nors neparagінsiu tų, kurie kūnu yra mano gentys, stengtis prilygti ir ar kaikurių neišgelbėsiu. [15] Nes jei jų atstūmimas yra pasaulio suderinimas, kas bus jų priėmimas, jei ne atgijimas iš numirusių? [16] Nes jei pirmonės šventos, toki bus taippat ir tešla; ir jei šaknis šventa, tai ir šakos. [17] Jei

---

gana daug. — (8) Parašyta. Plg. Atk. 29, 3. 4. — (9) Sako: Ps. 68, 23. 24.

(11) Jų prasikaltimu: žydų netikėjimas buvo proga veikiau pradėti skelbti evangeliją pagonims, kurių daugybė tuojau įtikėjo. — (12) Taidar labiau... Apaštalas tikisi gausiausių palaiminimų visoms tautoms iš būsimojo visų žydų grįžimo prie Kristaus. — (13) Pagonims: krikščionims iš pagonių tarpo. — (16) Pirmonės. Sen. Test. kunigams paaukojus Dievui tešlos pirmonę, visa tešla darėsi šventa. — (17) Jei... Nulaužtos šakos tai netikintieji žydai; laukinis alyvos medis — pagonys;

kaikurios šakos yra nulaužtos, tu gi, būdamas laukinis alyvos medis, esi tarp jų įdiegtas ir taip pasidarei šaknies ir alyvmedžio riebalo dalininkas, [18] tai tu nesigirk prieš šakas. O jei giries, tai žinok, kad ne tu šaknį nešioji, bet šaknis tave. [19] Tu sakysi: Šakos buvo nulaužtos, kad aš būčiau įdiegtas. [20] Gerai! Jos nulaužtos del netikėjimo, tu gi stovi tikėjimu. Nesididžiuok, bet bijok. [21] Nes jei Dievas nepasigailėjo įgimtų šakų, jis gali kartais nepasigailėti ir tavęs. [22] Taigi, matyk Dievo gerumą ir smarkumą: tiems, kurie nupuolė, smarkumą, tau gi Dievo gerumą, jei pasiliksi gerume; nes kitaip ir tu būsi iškirstas. [23] Bet ir jie, jei nepasiliks netikėjime, bus įdiegti; nes Dievas yra gana galingas vėl juos įdiegti. [24] Nes jei tu esi iškirstas iš laukinio prigimtimi alyvmedžio ir priešingai savo prigimčiai esi įdiegtas geran alyvmedin, tai dar labiau tie, kurie savo prigimtimi jam priklauso, bus įdiegti tan savo alyvmedin?

[25] Nes aš nenoriu, kad jūs, broliai, nežinotumėte tos paslapties, (kad nebūtumėte patys sau išmintingi), jog apakimas atsitiko Izraėlio daliai, kolei įeis pilnas pagonių skaičius. [26] Taip bus išgelbėtas visas Izraėlis, kaip parašyta: Iš Siono ateis Gelbėtojas, kurs atims bedievystę iš Jokūbo. [27] Ir ta yra mano su jais sandora, kuomet atimsiu jų nuodėmes. [28] Žiūrint evangelijos, jie, tiesa, yra neprieteliai del jūsų; išrinkimu gi jie yra mylimiausi del tėvų. [29] Nes Dievas nesigaili suteikęs dovanų ir pašaukimą. [30] Kaip kitados

---

šaknis — S. T. patriarkai. — (20) Tikėjimu: kurs yra Dievo malonė.

(25) Įeis: į Kristaus Bažnyčią. — (26) Parašyta: Iz. 59, 20; 27, 9. — (28) Žiūrint evangelijos: kurios žydai nenori dabar priimti; bet išrinkimu jie yra Dievo

ir jūs netikėjote Dievui, bet dabar del jų netikėjimo susilaukėte pasigailėjimo, 31 taip ir jie dabar netikėjo del jums suteikto gailestingumo, kad ir jie gautų pasigailėjimą. 32 Nes Dievas visa užrakino netikėjime, kad visų pasigailėtų.

Dievo maloningumo ir išminties pagarbinimas.

33 O, Dievo turtų, išminties ir žinojimo gilybe, kaip nesuprantami jo teismai ir nesusekami jo keliai! 34 Nes kas pažino Viešpaties mintį? arba kas buvo jo patarėjas? 35 Arba kas davė jam pirmas, kad tam būtų atsilyginta. 36 Nes iš jo, per jį ir jame yra visa; jam garbė per amžius! Amen.

Padorumas religijiniame gyvenime.

12. 1 Taigi, aš maldauju jus, broliai, del Dievo gailestingumo, parodykite savo kūnus kaip gyvą, šventą, Dievui tinkamą auką; tai bus jūsų protingas tarnavimas Dievui. 2 Nesitaikinkite prie šio pasaulio, bet patys save perdirbkite savo dvasios atnaujinimu, kad ištirtumėte, kas yra Dievo valia, kas gera, kas įtinka ir kas tobūla!

3 Aš sakau man duotąja malone visiems jūsų tarpe, kad neturėtumėte apie save geresnės nuomonės, kaip pridera, bet kad manytumėte apie save teisingai ir kiekvienas žiūrėdamas tikėjimo saiko, kaip jam Dievas yra paskyręs. 4 Nes kaip viename kūne turime daug narių, visi gi nariai turi ne tą patį veikimą, 5 taip mes daugelis esame vienas kūnas Kristuje, ypačiai gi esame

---

duotųjų patriarkams žadėjimų tėvainiai. — (30) Netikėjote: buvote nepaklusnūs. — (32) Visa užrakino. Visi, ir pagonys ir žydai, buvo nepaklusnūs Dievui; bet Dievas visų pasigaili. — (33) Gilybe: begalė.

kits kito nariai. [6] Mes turime dovanų, kurios, žiūrint mums duotosios malonės, yra įvairios. Jei tai pranašystės dovana, tebūnie ji vartojama, prisilaikant tikėjimo taisyklių; [7] jei kas turi tarnavimo dovaną, tas tesilaikai tarnavimo; kas mokina, tepasilieka prie mokslo; [8] kas duoda įspėjimų, tebūnie prie įspėjimų; kas dalina, tedalinie neklastingai; kas yra vyresnysis, tebūnie uolus; kas daro gailestingumo darbus, tedarai su džiaugsmu.

Tikra visų meilė kasdieniame gyvenime.

[9] Meilė tebūnie be veidmainystės. Nekęskite pikto, laikykitės to, kas gera. [10] Mylėkite kits kitą brolių meile. Pagerbimu kits kitą pralenkite. [11] Uolumu nebūkite tinginiai; būkite karšti dvasia; tarnaukite Viešpačiui. [12] Džiaugkitės viltyje; būkite kantrūs suspaudime, ištvermingi maldoje. [13] Dalyvaukite šventųjų reikaluose, rūpinkitės svetingumu. [14] Laiminkite tuos, kurie jus persekioja, laiminkite ir nekeikite. [15] Džiaugkitės su linksmaisiais, verkite su verkiančiais. [16] Turėkite kits kitam vienokių jausmų; neieškokite aukštų dalykų, bet nusileiskite prie to, kas žema. Nelaikykite patys savęs išmintingais. [17] Niekam piktumu už pikta neatsimokėkite; rūpinkitės tuo, kas gera, ne tik Dievo akyvaizdoje, bet ir visų žmonių. [18] Jei gali būti, kiek nuo jūsų pareina, būkite taikoje su visais žmonėmis. [19] Nekeršykite patys, mylimiausieji! bet duokite vietos rūstybei; nes yra parašyta: *Mano kerštas; aš atsilyginsiu*, sako Viešpats. [20] Taigi, jei tavo neprietelis alksta, papenėk jį; jei jis trokšta, duok jam atsigerti. Nes tai darydamas, tu krausi

12. (19) Parašyta: Atk. 32, 35.

žarijas ant jo galvos. 21 Neisiduok apgalėti savęs
piktumui, bet apgalėk pikta gerumu.

Apie paklusnumą vyresnybėms viešame gyvenime.

13. 1 Kiekvienas tepasiduodie aukštesniosioms
vyresnybėms; nes nėra valdžios, kaip tik iš Dievo;
kurios gi yra, jos Dievo įstatytos. 2 Taigi, kas
priešinasi valdžiai, tas priešinasi Dievo sutvar-
kymui. Kurie priešinasi, patys sau pelnosi pa-
smerkimą. 3 Nes vyriausybės nėra bijotinos ge-
riems darbams, bet piktiems. Nori nebijoti vyre-
snybės? Daryk gera ir turėsi jos pagyrimą; 4 nes
ji Dievo tarnaitė tavo labui. Bet jei darai pikta,
bijok; nes ji ne veltui nešioja kalaviją. Ji juk Dievo
tarnaitė, keršytoja rūstybei parodyti tam, kas
daro pikta. 5 Taigi, yra jums reikalo pasiduoti
ne tik del rūstybės, bet ir del sąžinės. 6 Todel
ir mokesčius mokate. Nes jos yra Dievo tarnai;
jos tuo ir tarnauja. 7 Taigi, atiduokite visiems,
ką esate kalti: kam mokestį — mokestį, kam
muitą — muitą, kam baimę — baimę, kam pa-
garbą — pagarbą.

Meilė visuomet laikytina.

8 Niekam nieko kita nebūkite skolingi, kaip
tik kad kits kitą mylėtumėte; nes kas artimą
myli, tas įvykino įstatymą. 9 Nes įsakymai: Ne-
svetimoteriauk, neužmušk, nevogk, neliudyk mela-
gingai, negeisk ir kiekvienas kitas įsakymas yra
apimamas šiuo pasakymu: Mylėk savo artimą
kaip pats save. 10 Meilė nedaro nieko pikta artimui.
Taigi, įstatymo įvykinimas yra meilė. 11 Tai
darykite, suprasdami laiką, kad jau mums metas
keltis iš miego; nes dabar mūsų išganymas ar-
čiau, kaip kuomet įtikėjome. 12 Naktis praėjo,

diena gi prisiartino. Todel meskime šalin tamsybės darbus ir apsivilkime šviesos šarvais! 13 Kaip dieną, elgkimės padoriai, nepasiduodami apsirijimams ir girtuokliavimams, paleistuvavimui ir begėdystei, barniui ir pavydui, 14 bet apsivilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir nesirūpinkite kūnu geiduliams patenkinti.

Silpnesnieji tikėjimu privalo būti priimami ir šelpiami.

14. 1 Silpnąjį tikėjimu priimkite, nesiginčydami del nuomonių. 2 Nes vienas tiki jam esą valia visa valgyti; silpnasis gi tevalgai daržoves. 3 Kursai valgo, tegul neniekina nevalgančiojo, ir kursai nevalgo, teneteisia valgančiojo; nes Dievas jį priėmė. 4 Kas tu esi, kad teisi svetimą tarną? Jis stovi ar puola savo Viešpačiui; bet jis stovės, nes Dievas gali palaikyti jį stačią. 5 Vienas daro skirtumą tarp vienos dienos ir kitos, kitas gi laiko visas dienas lygiomis; tegul kiekvienas esti pilnai įsitikinęs apie savo nuomonės tikrumą. 6 Kas daro skirtumą tarp dienų, jis tai daro Viešpačiui: kas valgo, valgo Viešpačiui, nes jis sako ačiū Dievui. 7 Nes nėvienas iš mūsų negyvena sau ir nėvienas sau nemiršta. 8 Nes ar gyvename, gyvename Viešpačiui, ar mirštame, Viešpačiui mirštame. Taigi, ar esame gyvi, ar mirštame, mes esame Viešpaties. 9 Juk tam Kristus numirė ir atsikėlė, kad viešpatautų mirusiesiems ir gyviesiems. 10 Taigi, kam tu teisi savo brolį? arba tu, kam niekini savo brolį?

---

14. (1) Silpnąjį: kurs priėmęs Kristaus tikėjimą tebesilaiko Mozės įstatymo reikalavimų. — (5) Skirtumą. Kalbama apie žydų šventes, kurios krikščionims nebebuvo privalomos. — (10) Brolį: artimą. — (11) Para-

Juk mes visi stosimės prieš Kristaus teismo krasę. 11 Nes yra parašyta: Kaip aš esu gyvas, sako Viešpats, man priklaups kiekvienas kelias, ir kiekvienas liežuvis išpažins Dievą? 12 Taigi, kiekvienas mūsų duos Dievui už save apyskaitą. 13 Todel nebeteiskite daugiau kits kito, velyk rūpinkitės tuo, kad neduotumėte savo broliui progos užsigauti ar pasipiktinti. 14 Aš žinau ir esu įsitikinęs Viešpatyje Jėzuje, kad nėra nieko sutepta savyje; tiktai kurs ką nors laiko suteptu, tam tai yra sutepta. 15 Taigi, jei del valgio tavo brolis nuliūsta, tu nebesielgk, kaip reikalauja meilė. Nestumk į prapultį savo valgiu to, už kurį Kristus numirė! 16 Taigi, tegul tam, kas mums gera, nebūnie piktžodžiuojama! 17 Nes Dievo karalystė ne valgis ir ne gėrimas, bet teisumas, ramybė ir džiaugsmas šventojoje Dvasioje. 18 Nes kas tuo tarnauja Kristui, ištinka Dievui ir žmonių giriamas. 19 Taigi, ieškokime to, kas padaugina ramybę, ir laikykime kits kitam, kas pravertčia pagerinimui. 20 Negriauk del valgio Dievo darbo! Visi dalykai, tiesa, nesutepti; bet iš to darosi negerumas žmogui, kurs valgo pasipiktindamas. 21 Gera yra nevalgyti mėsos, negerti vyno ir nedaryti nieko kita, kuo tavo brolis pasižeidžia, ar piktinasi, ar silpnėja. 22 Tu esi įsitikinęs? tai būk sau Dievo akyvaizdoje: Palaimintas tas, kurs nesmerkia pats savęs del to, ką jis laiko teisingu! 23 Kas daro skirtumą, valgydamas, tas pasmerktas, nes elgiasi ne sulig įsitikinimu. Visa gi, kas nesutinka su įsitikinimu, yra nuodėmė.

šyta: Iz. 45, 23. — (20) **Nesutepti.** Žydai darė skirtumą tarp valgių, kurių vienus laikė suteptais, kitus nesuteptais. Juos sekė ir kaikurie krikščionys.

15. [1] Mes stipresnieji turime pakęsti silpnųjų silpnybes ir ne sau įtikti. [2] Kiekvienas jūsų teįtinka savo artimui jo labui, pagerinimui. [3] Nes ir Kristus ne sau įtiko, bet kaip yra parašyta: Niekinimai niekinančiųjų tave puolė ant manęs. [4] Nes visa, kas tik yra parašyta, parašyta mums pamokinti, kad mes kantrumu ir Rašto paguoda turėtumėm vilties. [5] Kantrybės gi ir paguodos Dievas teduodie jums turėti vienokius jausmus kits į kitą, sekant Jėzum Kristum, [6] kad vienširdžiai viena burna garbintumėte Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą. [7] Todėl priimkite vieni kitus, kaip ir Kristus jus priėmė Dievo garbei. [8] Nes aš sakau, jog Jėzus Kristus pasidarė apipjaustymo tarnas del Dievo tiesos, kad būtų patvirtinti žadėjimai tėvams, [9] ir kad pagonys garbintų Dievą del gailestingumo, kaip parašyta: Todel aš išpažinsiu tave, Viešpatie, tarp pagonių ir giedosiu tavo vardui. [10] Vėl Raštas sako: Linksminkitės, pagonys, draug su jo tauta! [11] Ir vėl: Girkite, visi pagonys, Viešpatį ir garbinkite jį, visos tautos! [12] Vėl Izaijas sako: Ateis Jėsės šaknis, tas kurs kelsis viešpatauti pagonims; jame pagonys turės viltiės. [13] Vilties Dievas tepripildai jus visokio džiaugsmo ir ramybės tikėjime, kad šventosios Dvasios galybe jūs gausiai turėtumėte vilties.

Apie santykius tarp Povilo ir Romos bažnyčios.

[14] Aš pats, mano broliai, esu įsitikinęs apie jus, kad ir jūs esate pilni meilės, pripildyti

---

15. (3) Parašyta: Ps. 68, 10. — (5) Apipjaustymo tarnas: žydas. — (9) Parašyta: Ps. 18, 50. — (10) Raštas: Atk. 32, 43. — (11) Ir vėl: Ps. 116, 1. — (12) Sako: 11, 10.

visokio žinojimo, taip kad galite kits kitą perspėti. 15 Tačiau aš parašiau jums, broliai, dalimi drąsiau, kad jums priminčiau del man Dievo duotosios malonės. 16 Aš turiu būti Jėzaus Kristaus tarnas, šventai besidarbuojąs Dievo evangelijai, kad pagonių atnaša būtų mėili ir šventosios Dvasios pašventinta. 17 Taigi, aš galiu girtis Kristuje Jėzuje tuo, kas paliečia Dievą. 18 Nes aš nedrįsčiau sakyti nieko tokio, ko pagonims atvesti į paklusnumą Kristus nėra per mane padaręs žodžiu ir darbais, 19 ženklų ir stebuklų galia, šventosios Dvasios galia; taip kad nuo Jeruzalės ir aplinkui iki Ilyrijai visur skelbiau Kristaus evangeliją. 20 To gi aš laikiaus, kad skelbiau tą evangeliją ne ten, kur Kristaus vardas buvo žinomas, kad nestatyčiau ant svetimo pamato, bet kaip parašyta: 21 Tie, kuriems nebuvo apie jį skelbta, matys jį, ir kurie negirdėjo, patirs.

22 Todel aš ir buvau labai sutrukdytas ateiti pas jus, ir iki dabar esu sulaikomas. 23 Bet dabar, nebeturėdamas daugiau vietos šiuose kraštuose, turėdamas gi jau nuo daugelio metų noro ateiti pas jus, 24 turiu vilties, pradėjęs kelionę į Ispaniją, praeidamas išvysti jus ir būti jūsų į ten palydėtas, kuomet pirma būsiu šiek tiek jumis pasidžiaugęs. 25 Taigi, dabar aš keliausiu į Jeruzalę šventiesiems tarnauti. 26 Nes Makedonija ir Achaja yra nutarusios sudėti mezliavų beturčiams Jeruzalės šventųjų tarpe. 27 Taip jie nutarė; jie juk anų skolininkai. Nes jei pagonys pasidarė jų dvasinių gėrybių dalininkai, tai turi jiems tarnauti kūno dalykais. 28 Taigi, tai pa-

(15) Malonės. Ta malonė buvo pavedimas šv. Povilui apaštalo pareigų pagonių tarpe. — (20) Parašyta: Iz. 52, 15.

baigęs ir atidavęs jiems tą naudą, keliausiu pro jus į Ispaniją. 29 Aš žinau, kad, ateidamas pas jus, ateisiu su Kristaus evangelijos palaiminimo pilnybe.

30 Taigi, aš maldauju jus, broliai, per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų ir per šventosios Dvasios meilę padėti man jūsų maldomis už mane pas Dievą, 31 kad aš būčiau išliuosuotas nuo netikinčiųjų Judiejoje ir kad mano patarnavimo atnaša patiktų šventiesiems Jeruzalėje, 32 kad aš Dievo valia ateičiau su džiaugsmu pas jus ir su jumis atsigaivinčiau. 33 Ramybės gi Dievas tebūnie su jumis visais. Amen.

Pasveikinimai.

16. 1 Aš pavedu jums mūsų seserį Febę, kuri yra Kenkrų bažnyčios tarnavime, 2 kad ją priimtumėte Viešpatyje, kaip pridera šventiesiems, ir jai padėtumėte, kokiame tik reikale jūsų privalytų, nes ir ji yra taippat padėjus daugeliui ir man pačiam.

3 Pasveikinkite Priską ir Akvilą, mano padėjėjudu Jėzuje Kristuje, 4 juodu davė savo kaklus už mano gyvybę; jiems sakau ačiū ne tik aš, bet ir visos pagonių bažnyčios. 5 Taippat pasveikinkite susirinkimą jųdviejų namuose. Pasveikinkite mano mylimąjį Epenetą, kurs yra Azijos pirmonė Kristuje. 6 Pasveikinkite Mariją, kuri daug darbavosi jums. 7 Pasveikinkite mano gentis ir drauge kalėjusius Androniką ir Junią, kuriuodu yra garbingu pas apaštalus. Juodu jau pirm manęs buvo Kristuje. 8 Pasveikinkite mylimiausį man Kristuje Ampliatą. 9 Pasveikinkite

16. (1) Febę. Per ją šv. Povilas siuntė šitą laišką Romėnams.

(3) Priską ... Vz. Apd. 18 ir 19 persk.; 1 Kor. 16, 19.

mano padėjėją Kristuje Jėzuje Urboną ir mano mylimąjį Staką. 10 Pasveikinkite išmėgintąjį Kristuje Apelį. 11 Pasveikinkite tuos, kurie yra iš Aristobulo namų. Pasveikinkite mano gentį Erodioną. Pasveikinkite tuos iš Narciso namų, kurie yra Viešpatyje. 12 Pasveikinkite Tryfeną ir Tryfozą, kuriedvi darbuojasi Viešpatyje. Pasveikinkite brangiausiąją Persidę, kuri daug darbavosi Viešpatyje. 13 Pasveikinkite išrinktąjį Viešpatyje Rufą, taippat jo ir mano motiną. 14 Pasveikinkite Asinkritą, Flegontą, Ermą, Patrobą, Ermį ir su jais esančius brolius. 15 Pasveikinkite Filologą ir Juliją, Nerėjį ir jo seserį ir visus su jais esančius šventuosius. 16 Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Sveikina jus visos Kristaus bažnyčios.

17 Meldžiu jus, broliai, būkite atsargūs su keliančiais nesutikimus ir papiktinimus priešingai tam mokslui, kurio jūs išsimokinote; šalinkitės nuo jų. 18 Nes tokie netarnauja mūsų Viešpačiui Kristui, bet savo pilvui; jie saldžiais žodžiais ir prisigerinimais suvedžioja nekaltųjų širdis. 19 Žinia apie jūsų paklusnumą pasklido visose vietose. Taigi, aš džiaugiuos jumis, bet noriu, kad jūs būtumėte išmintingi gerumu ir nesutepti piktumu. 20 Ramybės Dievas tesutrinie greitai šetoną po jūsų kojomis. Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis!

21 Sveikina jus mano padėjėjas Timotiejus ir mano gentys Lucijus, Jazonas ir Sozipateris. 22 Sveikinu jus Viešpatyje aš Tercijus, kurs rašiau šitą laišką. 23 Sveikina jus Gajus, pas kurį viešiu aš ir visas susirinkimas. Sveikina jus

(19) Paklusnumą: tikėjime į Jėzu Kristų.

(22) Kurs rašiau. Tercijus rašė, ką šv. Povilas jam sakė žodžiais.

miesto iždininkas Erastas ir brolis Kvartas. 24 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis visais. Amen.

Iškilmingas Dievo pagarbinimas.

25 Dievas yra galingas sustiprinti jus mano evangelijoje ir apsakojime apie Jėzų Kristų, apreikšdamas nuo amžinųjų laikų užtylėtąją paslaptį. 26 Ji dabar apreikšta pranašų Raštais, taip kaip amžinojo Dievo įsakyta, kad būtų klausoma tikėjimo. Ji tarp visų tautų jau pažinta. 27 Tam vienam išmintingajam Dievui tebūnie per Jėzų Kristų išaukštinimas ir garbė amžių amžiais. Amen.

PRIMASIS ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS KORINTIEČIAMS.

Antrašas ir dėkojimas.

1. [1] Povilas, Dievo valia pašauktasis Jėzaus Kristaus Apaštalas, ir brolis Sostenas. [2] Dievo bažnyčiai Korinte, pašvęstiesiems Jėzuje Kristuje, pašauktiesiems šventiesiems draug su visais, kurie šaukiasi į mūsų Viešpatiės Jėzaus Kristaus vardą kiekvienoje jų ir mūsų vietoje. [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo mūsų Tėvo ir nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus!

[4] Aš visuomet sakau ačiū mano Dievui dėl jūsų už Dievo malonę, kuri jums suteikta Jėzuje Kristuje, [5] kad jame jūs pasidarėte turtingi visakuo, visokiu mokslu ir visokiu žinojimu, [6] nes liudijimas apie Kristų sustiprėjo jūsų tarpe, [7] taip kad jums netrūksta jokios malonės, ir jūs laukiate apsireškimo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, [8] kurs ir sutvirtins jus iki galui, taip kad jūs būsite be kalčios mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo dienoje. [9] Dievas yra ištikimas; jo jūs esate pavadinti į jo Sūnaus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus draugystę.

Korinto krikščionys peikiami dėl jų nesutikimų.

[10] Aš maldauju jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, kad jūs visi vienaip

1. (1) Povilas... Plg. Rom. 1, 1.
(6) Liudijimas: apaštalų skelbtasis mokslas apie Kristų. — (7) Apsireiškimo: paskutinio teismo dienos.

kalbėtumėte ir kad nebūtų tarp jūsų pasidalinimų, kad velyk būtumėte tobūli tais pačiais jausmais ir ta pačia nuomone. [11] Nes apie jus, mano broliai, man pranešta Chloės namiškių, kad jūsų tarpe esą ginčų. [12] Aš kalbu apie tai, kad kiekvienas jūsų sako: Aš esu Povilo, aš Apolio, aš Kėfo, aš Kristaus.

[11] Argi Kristus yra padalintas? Ar Povilas buvo už jus prikaltas ant kryžiaus? arba ar Povilo vardu esate pakrikštyti? [14] Ačiū Dievui, kad nė vieno jūsų nekrikštijau, tik Krispą ir Gajų, [15] kad kas nesakytų, jog mano vardu esate pakrikštyti. [16] Aš pakrikštijau dar ir Stepono namus; daugiau nebežinau, ar ką kitą esu pakrikštijęs.

[17] Nes Kristus siuntė mane ne krikštyti, bet evangelijos skelbti, tačiau ne žodžių išmintingumu, kad Kristaus kryžius nenustotų savo galios. [18] Nes žodis apie kryžių tiems, kurie žūna, tiesa, yra paikybė; bet tiems, kurie išganomi, tai yra, mums, jis yra Dievo galybė. [19] Nes parašyta: Aš sunaikinsiu išmintingųjų išmintį ir niekais paversiu gudriųjų gudrybę.

[20] Kame yra išmintingasis? kame Rašto žinovas? kame šio pasaulio tyrinėtojas? Ar Dievas nepavertė šio pasaulio išminties paikybe? [21] Nes pasauliui savo išmintimi nepažinus Dievo jojo išmintyje, Dievui patiko išganyti skelbimo paikybe tuos, kurie tiki. [22] Nes ir žydai reikalauja stebuklų, ir graikai ieško išminties; [23] bet mes

---

(12) **Apolio.** Apolis buvo iškalbingas evangelijos skelbėjas. Kėfas tai žydiškas šv. Petro pavadinimas.

(17) **Ne žodžių išmintingumu:** ne iškalbingumu. — (19) **Parašyta:** Iz. 29, 14.

(21) **Dievo jojo išmintyje:** kurią buvo galima pažinti iš *Dievo apreiškimo*, bet ir iš *sutvėrimo* (Rom. 1, 19. 22). — **Skelbimo:** evangelijos apsakojimo.

skelbiame Kristų, prikaltąjį ant kryžiaus, kurs žydams, tiesa, yra papiktinimas, pagonims gi paikybė, 24 bet pašauktiesiems, kaip žydams, taip ir graikams, Kristų, Dievo galybę ir išmintį. 25 Nes iš Dievo einanti paikybė yra išmintingesnė už žmones ir iš Dievo einanti silpnybė stipresnė už žmones.

26 Įsižiūrėkite, broliai, į savo pašaukimą, kad ne daug yra išmintingų kūnu, nedaug galingų, nedaug aukštos kilties; 27 bet Dievas išrinko, kas pasauliui paika, kad sugėdintų išmintinguosius; kas pasauliui silpna išrinko Dievas, kad sugėdintų, kas stipra. 28 Dievas išrinko, kas pasauliui negarbinga, niekintina ir tai, kas yra niekai, kad nieku paverstų tai, kas yra šis tas; 29 kad nė vienas kūnas nesigirtų jo akyvaizdoje. 30 Per jį jūs esate Kristuje Jėzuje, kursai mums pasidarė Dievo išmintis, teisumas, pašventinimas ir atpirkimas, 31 kad kaip parašyta, kas giriasi, girtųsi Viešpačiu.

2. 1 Ir aš, kuomet buvau pas jus, broliai, nuvykęs, neėjau su aukšta kalba ar su išmintimi jums Kristaus liudijimo skelbti. 2 Nes nesitariau jūsų tarpe žinąs ką kitą, kaip tik Jėzų Kristų ir tą prikaltą ant kryžiaus. 3 Aš buvau pas jus su silpnybe, su baime ir dideliu drebėjimu. 4 Taippat mano kalba ir mano skelbimas nesusidėjo iš įtikinančių žmonių išminties žodžių, bet iš dvasios ir galybės parodymo, 5 kad jūsų tikėjimas nesiremtų žmonių išmintimi, bet Dievo galybe.

6 Mes, tiesa, skelbiame išmintį tarp tobulųjų, tačiau ne šio pasaulio išmintį, nė šio pasaulio kunigaikščių, kurie sunaikinami. 7 Mes skelbiame pilną paslapčių Dievo išmintį, kuri buvo pa-

(31) Parašyta: Jer. 9, 23. 24.

slėpta, kurią Dievas yra paskyręs pirm amžių mūsų garbei. [8] Jos nepažino nė vienas šio pasaulio kunigaikštis; nes jei jie būtų pažinę, niekumet nebūtų garbės Viešpaties prikalę ant kryžiaus. [9] Bet buvo taip, kaip parašyta: Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas prirengė tiems, kurie jį myli. [10] Mums gi tai Dievas apreiškė per savo Dvasią. Nes Dvasia visa tyrinėja, net ir Dievo gilybes. [11] Nes kursai iš žmonių žino, kas yra žmoguje, jei ne jame pačiame esanti žmogaus dvasia? Taippat ir kas yra Dievo, nė vienas nežino, tik Dievo Dvasia. [12] Taigi, mes gavome ne šio pasaulio dvasią, bet Dvasią, kuri yra iš Dievo, kad žinotumėm, kas mums Dievo suteikta. [13] Tai mes ir kalbame ne mokytais žmonių išminties žodžiais, bet kaip Dvasia mokina, dvasinius dalykus dvasiniais paaiškindami. [14] Žmogus savo prigimtimi nepriima to, kas yra Dievo Dvasios; tai jam yra paikybė, ir jis negali suprasti, nes tai reikia tyrinėti dvasiškai. [15] Bet dvasios žmogus visa išmano, pats gi nėkieno nesuprantamas. [16] Nes kas pažino Viešpaties mintį, kad jį pamokintų? Mes gi turime Kristaus mintį.

3. [1] Ir aš, broliai, negalėjau jums kalbėti kaip dvasiškiems, bet kaip kūniškiems. Kaip kūdikiams Kristuje, [2] aš daviau jums gerti pieno, ne valgį, nes dar negalėjote priimti; bet dar ir dabar negalite, nes dar tebesate kūniški. [3] Nes esant jūsų tarpe pavydo ir ginčų, argi jūs neesate kūniški ir ar nesielgiate žmonių būdu?

---

2. (9) Parašyta: Iz. 64, 4; 65, 17. — (10) Mums: apaštalams. — (16) Nes kas... Vz. Iz. 40, 13.

3. (3) Žmonių būdu: kūniškai, netaip kaip Dievas reikalauja.

4 nes kuomet vienas sako: Aš esu Povilo, kitas gi: Aš Apolio, argi jūs ne žmonės esate?

Tai kas gi yra Apolis? kas Povilas? 5 Yra tarnai tojo, į kurį jūs įtikėjote ir kiekvienas, kaip jam Viešpats yra davęs. 6 Aš sodinau, Apolis laistė, bet Dievas davė augimą. 7 Taigi ne tas, kurs sodina, yra šis tas, ir ne kurs laisto, bet kursai duoda augimą, Dievas. 8 Sodintojas ir laistytojas yra toks pat; bet kiekvienas gaus savąjį užmokesnį, koks buvo jo darbas. 9 Mes juk esame Dievo padėjėjai; jūs esate Dievo dirva, Dievo statymas.

10 Man duotąja Dievo malone, kaip išmintingas statytojas, aš dėjau pamatą; kitas gi ant jo stato. Kiekvienas težiūri, kaip jis stato. 11 Nes nėvienas negali dėti kito pamato, kaip tik tą, kurs yra Jėzus Kristus. 12 O ar kas stato ant to pamato auksą, sidabrą, brangius akmenis, medžius, šieną, šiaudus, 13 tai kiekvieno darbas paaiškės; Viešpaties diena tai išaiškins, nes ji apsireikš ugnimi, ir, koks yra kiekvieno darbas, ugnis ištirs. 14 Jei kieno darbas, kurį jis antstatė, išliks, tas gaus užmokesnį. 15 Jei kieno darbas sudegs, tas turės nuostolio; bet pats bus išganytas, tačiau taip, kaip ugnimi. 16 Ar nežinote, kad jūs esate Dievo bažnyčia ir Dievo Dvasia gyvena jumyse? 17 Jei kas subjaurins Dievo Bažnyčią, tą Dievas sunaikins. Nes Dievo Bažnyčia šventa. Tai esate jūs.

18 Tegul nėvienas savęs neapgaudinėja! Jei kas jūsų tarpe regisi esąs išmintingas šiame pasaulyje, tepasidaro paikas, kad būtų išmintingas; 19 nes šio pasaulio išmintis yra paikybė pas Dievą. Nes parašyta: Aš sugausiu išmintinguo-

(19) Parašyta: Jobo 5, 14. — (20) Ir vėl: Ps. 93, 11.

sius jų gudrybėje. 20 Ir vėl: Viešpats žino išmintingųjų mintis, kad jos tuščios. 21 Taigi, tegul nė vienas nesigiria žmonėmis. 22 Nes visa yra jūsų, ar Povilas, ar Apolis, ar Kėfas, ar pasaulis, ar gyvenimas, ar mirtis, ar dabartiniai dalykai, ar būsimieji. Taip visa yra jūsų, 23 jūs gi Kristaus, o Kristus Dievo.

4. 1 Tegul žmonės žiūri į mus, kaip į Kristaus tarnus ir Dievo paslapčių teikėjus. 2 Todel ir reikalaujama iš teikėjų, kad kiekvienas būtų rastas ištikimas. 3 Tai man mažiausis dalykas, kad aš jūsų ar žmonių dienos esu teisiamas; bet nė aš pats savęs neteisiu. 4 Nors aš nieko neprisijaučiu, tačiau ne delto esu nuteisintas. Mano teisėjas yra Viešpats. 5 Taigi, neteiskite pirm laiko, iki neateis Viešpats. Jis tai apšvies paslėptuosius tamsybėse dalykus ir atidengs širdžių sumanymus. Tuomet kiekvienam bus jo pagyrimas iš Dievo.

6 Aš, broliai, tai įvaizdinau savo ir Apolio asmenyje del jūsų, kad ant mudviejų išmoktumėte nedaryti daugiau, kaip parašyta, kad nė vienas nesididžiuotų vienu prieš kitą.

7 Nes kas gi tave išskiria? Ką turi, ko neesi gavęs? o jei gavai, ko giries, lygkad nebūtumei gavęs! 8 Jūs jau esate sotūs, jau pralobote, be mūsų viešpataujate. Kad gi ir viešpatautumėte, kad ir mes viešpatautumėm su jumis! 9 Nes man rodosi, kad Dievas pastatė mus, apaštalus, kaip

---

4. (3) Ar žmonių dienos...: bet kurio žmonių teismo esu giriamas.

(6) Aš, broliai...: ką pasakiau aukščiau, minėdamas savo ir Apolio vardą, tai tinka visiems mokytojams. Ant mudviejų mokinkitės nuolankumo; nesididžiuokite vienu kuriuo nors mokytoju, žemindami kitą.

(7) Nes...: kas pripažino ir paskelbė, kad tu geresnis už kitus?

paskučiausius, kaip mirčiai paskirtus. Iš mūsų juk pasidarė stebalas pasauliui, angelams ir žmonėms. 10 Mes esame paiki del Kristaus, jūs gi išmintingi Kristuje; mes silpni, jūs stipri; jūs garbingi, mes negarbingi. 11 Iki šiai valandai mes alkstame ir trokštame, esame pliki, kumsčiais mušami, neturime tikros vietos 12 ir vargstame, dirbdami savo rankomis. Mes esame keikiami ir laiminame, esame persekiojami ir kenčiame; 13 mums piktžodžiuoja ir mes meldžiamės; pasidarėme lyg šio pasaulio išmatos, visų sąšlavos iki šiolei.

14 Ne kad jus sugėdinčiau, aš tai rašau; bet įspėju jus, kaip mano mylimiausius vaikus. 15 Nes nors jūs turėtumėte dešimtį tūkstančių mokytojų Kristuje, bet nedaug jūs teturite tėvų: juk evangelija aš jus pagimdžiau Jėzuje Kristuje. 16 Taigi, aš meldžiu jus, būkite mano sekėjai, kaip ir aš Kristaus! 17 Todel aš nusiunčiau pas jus Timotiejų, kurs yra mano mylimiausis ir ištikimas sūnus Viešpatyje; jis primins jums mano kelius Kristuje Jėzuje, kaip aš mokinu visur kiekvienoje bažnyčioje. 18 Lygkad aš neturėčiau pas jus ateiti, taip kaikurie yra pasipūtę. 19 Aš ateisiu pas jus veikiai, jei Viešpats panorės, ir pažinsiu ne pasipūtusiųjų žodžius, bet galią. 20 Nes Dievo karalystė susideda ne žodžiais, bet galia. 21 Ko jūs norite? Kad aš ateičiau pas jus su rykšte, ar su meile ir romumo dvasia?

Apie nusidėjėlių draugystės vengimą.

5. 1 Visur tenka girdėti apie paleistuvystę jūsų tarpe ir tai tokią paleistuvystę, kokios nėra ir tarp pagonių, taip kad vienas gyvena su savo

(17) Kelius: mokslą.

tėvo pačia. [2] Ir jūs esate pasipūtę ir nėmaž nenuliūdote, kad tas, kurs tą dalyką padarė, būtų prašalintas iš jūsų tarpo. [3] Aš, tiesa, nebūdamas pas jus kūnu, bet būdamas dvasia, jau nuteisiau taip padariusį, lygkad čiapat būčiau: [4] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, susirinkus jums ir mano dvasiai su mūsų Viešpaties Jėzaus galia, [5] paduoti tokį šetonui, kad kūnas žūtų, kad dvasia būtų išgelbėta mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dienoje.

[6] Negeras jūsų pasigyrimas! Ar jūs nežinote, kad raugo truputis įraugina visą tešlą? [7] Išvalykite senąjį raugą, kad būtumėte naujas įmaišymas, taip kaip jūs ir esate nerauginti. Juk mūsų velykinis avinėlis, Kristus, jau paaukotas. [8] Taigi, švęskime šventes ne senu raugu, nė piktenybės ir nedorybės raugu, bet nerauginta tikrybės ir tiesos duona.

[9] Aš rašiau jums laiške: Nesusidėkite su paleistuviais. [10] Bet aš visai nemaniau apie šio pasaulio paleistuvius, ar godžius, ar plėšikus, ar stabų garbintojus; nes kitaip jūs būtumėte turėję išeiti iš šio pasaulio. [11] Dabar gi parašiau jums nesusidėti, jei tas, kurs vadinasi brolis, tačiau yra paleistuvis, ar godus, ar stabų garbintojas ar keiksmininkas, ar girtuoklis, ar plėšikas; su tokiuo nė nevalgykite. [12] Nes kam aš teisčiau tuos, kurie yra lauke? Argi ne tuos jūs teisiate, kurie yra viduje? [13] Tuos, kurie yra →

5. (1) Tėvo pačią: savo pamotę. — (5) Paduoti...: atskirti nuo Bažnyčios.

(6) Raugo truputis: vienas nusidėjėlis. — (8) Taigi ...Žydai, paaukoję velykinį avinėlį, švęsdavo Velykas ir per visas tas šventes valgė tiktai neraugintą duoną.

(9) Laiške: kurio dabar nebėra. — Su paleistuviais: jei tokių atsirastų krikščionių tarpe. — (12) Yra lauke: pagonys. — Yra viduje: krikščionys.

lauke, teis Dievas. Jūs prašalinkite pikta iš savo pačių tarpo!

Apie bylas pas pagonių teisėjus.

6. [1] Kam drįsta kas nors iš jūsų, turėdamas bylą su kitu, teistis pas neteisiuosius, o ne pas šventuosius? [2] Ar jūs nežinote, kad šventieji teis šį pasaulį? O jei jūsų bus teisiamas pasaulis, tai argi jūs neesate verti daryti teismą del mažiausių dalykų? [3] Ar jūs nežinote, kad mes teisime angelus? juo gi labiau žemiškus dalykus? [4] Taigi, jei turite bylų del žemiškų dalykų, paskirkite teisti tuos, kurie bažnyčioje yra niekintini. [5] Aš tai sakau jums sugėdinti. Taip, argi nėra jūsų tarpe nėvieno išmintingo, kurs galėtų daryti teismą savo broliams? [6] Bet brolis su broliu bylinėjasi ir tai pas netikinčiuosius? [7] Jau ir tai yra tikra klaida jūsų tarpe, kad kits su kitu bylinėjatės. Kodel velyk nenukenčiate skriaudos? kodel velyk nesiduodate daryti sau neteisybės? [8] Bet jūs patys skriaudžiate ir darote neteisybę ir tai broliams? [9] Ar jūs nežinote, kad neteisingieji nepaveldės dangaus karalystės? Neklyskite! nei paleistuviai, nei stabų garbintojai, nei svetimoteriai, [10] nei begėdžiai, nei vaikų darkytojai, nei vagys, nei godūs, nei girtuokliai, nei piktžodžiuotojai, nei plėšikai nepaveldės dangaus karalystės. [11] Kaikurie jūsų ir tokie buvote; bet jūs esate apiplauti, esate pašventinti, esate nuteisinti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu ir mūsų Dievo Dvasia.

---

6. (1) Pas neteisiuosius: pas pagonių teisėjus. — (5) Broliams: Krikščionims.

Apie paleistuvystės saugojimąsi.

12 Visa man leista, bet nevisa pridera. Visa man leista, bet aš nesiduosiu jokiam dalykui savęs pavergti. 13 Valgis pilvui ir pilvas valgiams. Bet Dievas ir juos ir aną nieku pavers. Kūnas gi ne paleistuvystei, o Viešpačiui ir Viešpats kūnui. 14 Dievas prikėlė ne tik Viešpatį, jis prikels ir mus savo galia.

15 Ar jūs nežinote, kad jūsų kūnai yra Kristaus nariai? Tai argi aš, ėmęs Kristaus narius, padarysiu iš jų kekšės narius? Anaiptol! 16 Ar jūs nežinote, kad kas laikosi su kekše, darosi vienas su ja kūnas? Nes (sako) du bus vienas kūnas. 17 O kas laikosi Viešpaties, tas yra viena su juo dvasia. 18 Vengkite paleistuvystės! Kiekviena kita nuodėmė, kurią žmogus daro, yra ne kūne; kas gi paleistuvauja, nusideda savo kūnui. 19 Ar jūs nežinote, kad jūsų nariai yra bažnyčia jumyse esančios šventosios Dvasios, kurią turite iš Dievo ir nebeesate savo pačių? 20 Nes jūs esate atpirkti didžia kaina. Garbinkite ir nešiokite Dievą savo kūne!

Apie moterystę ir mergystę.

7. 1 Apie tai, ką man rašėte, aš sakau: Zmogui gera neliesti moteriškės; 2 bet paleistuvystei išvengti tegul kiekvienas turi savo moterį, ir kiekviena tegul turi savo vyrą. 3 Vyras teatiduodie moteriai, ką kaltas, taippat ir moteris vyrui. 4 Moteriškė neturi valios ant savo kūno, bet vyras; taippat ir vyras neturi valios ant savo kūno, bet moteriškė. 5 Nesišalinkite vienas nuo kito, nebent abiem sutinkant iki laikui, kad

(12) Leista: kas Kristaus įstatymu stačiai neuždrausta.
(16) Sako: Prad. 2, 23. 24. — (19) Nariai: kūnas.

užsiimtumėte malda, ir vėl susieikite, kad šetonas jūsų negundytų jūsų nesusilaikymu. [6] Bet aš tai sakau valią duodamas, ne įsakydamas. [7] Nes aš noriu, kad jūs visi būtumėte, kaip aš pats; tačiau kiekvienas turi sau tikrą dovaną iš Dievo; vienas tokią, kitas kitokią. [8] Nevedusiems ir našlėms aš sakau: Gera jiems, jei jie taip pasilieka, kaip ir aš. [9] Bet jei negali susilaikyti, teeina moterystėn; nes geriau yra ištekėti, kaip gašlumu degti.

[10] Tiems, kurie yra surišti moteryste, įsakau ne aš, bet Viešpats, kad moteris nesiskirtų nuo vyro; [11] o jei atsiskirtų, kad pasiliktų netekėjusi, ar susitaikintų su savo vyru. Taippat vyras tenepaleidžia savo pačios. [12] Kitiems ne Viešpats, aš sakau. Jei kurs brolis turi netikinčią pačią ir ji sutinka gyventi su juo, tenepaleidžia jos. [13] Taippat jei kuri tikinti moteriškė turi netikintį vyrą, ir tas sutinka gyventi su ją, tegul ji nepaleidžia vyro. [14] Nes netikintis vyras yra pašventintas tikinčios moteriškės ir netikinti moteriškė yra pašventinta tikinčio vyro. Kitaip jūsų vaikai būtų sutepti, dabar gi jie šventi. [15] Bet jei netikintis skiriasi, tegul skiriasi; nes brolis ar sesuo nėra tokiuose atsitikimuose surišti; Dievas pašaukė mus ramybei. [16] Nes iš kur tu, moteriške, žinai, ar išganysi vyrą? arba iš kur žinai, vyre, ar išganysi moteriškę?

[17] Tegul kiekvienas taip elgiasi, kaip jam Viešpats padalino ir kaip kiekvieną Dievas pa-

---

7. (10) Viešpats: Viešpaties įsakymu krikščionių moterystė nesutraukoma. — (12) Brolis: krikščionis. — Netikinčią: pagonę. — (14) Nes netikintis: Krikščionis turi rūpintis laimėti nekrikščionį Kristui. — (15) Nėra... tai vienatinis atsitikimas, kuomet anksčiau padarytoji moterystė iširsta. Pagonis negali kliudyti krikščioniui išganymo dalykuose.

šaukė. Taip aš mokinu visose bažnyčiose. [18] Yra kas pašauktas apipjaustytas? teneapsimeta neapipjaustytu. Yra kas pašauktas neapipjaustytas? tenesiduoda apipjaustyti. [19] Apipjaustymas neturi vertės, taippat ir neapipjaustymas; tik Dievo įsakymų laikymas. [20] Kiekvienas tepasilieka tokiame pašaukime, kokiame jis pašauktas. [21] Esi pašauktas vergas? nesisielok; bet jei ir gali pasidaryti laisvas, daryk kas naudingiau. [22] Nes Viešpatyje pašauktasis vergas yra Viešpaties laisvasis; taippat ir laisvas pašauktas yra Kristaus tarnas. [23] Jūs esate brangiai nupirkti; nedarykite iš savęs žmonių vergų. [24] Kiekvienas kame jis pašauktas, broliai, tame tepasilieka Dievo akyvaizdoje.

[25] Apie mergaites aš neturiu Viešpaties įsakymo, tačiau duodu patarimą, kaipo gavusis iš Viešpaties pasigailėjimą, kad būčiau ištikimas. [26] Taigi, kad žmogui gera taip būti, aš laikau tai esant gera del dabartinio reikalo. [27] Esi surištas su moterimi? Neieškok atsirišti. Esi liuosas nuo moters? neieškok moters. [28] Bet jei vedi moterį, nenusidedi; ir jei mergaitė išteka, ji nenusideda. Tačiau tokie turės kūno vargų; aš gi jūsų gailiuos.

[29] Štai ką aš sakau, broliai: Laikas yra trumpas; lieka ir tiems, kurie turi pačias, būti taip, lygkad jų neturėtų; [30] kurie verkia, kaip kad

---

(18) Apipjaustytas: žydas. — Neapipjaustytu: tikėjimą priėmusiu pagonimi. — (23) Nedarykite...: tarnaukite Viešpačiui, jo neišsižadėdami del žmonių. — (24) Tepasilieka...: taip tepasilieka, kad neatstotų nuo Viešpaties.

(28) Tokie: kurie eina moterystėn. — Gailiuos: norėčiau, kad jūs butumėte laisvi nuo jų vargų.

(29) Laikas: šio gyvenimo laikas. — (31) Nes šio...:

neverktų; kurie džiaugiasi, kaip kad nesidžiaugtų; kurie perka, kaip kad nieko neturėtų; [31] kurie naudojasi šiuo pasauliu, kaip kad nesinaudotų; nes šio pasaulio išvaizda praeina. [32] Aš gi noriu, kad jūs būtumėte be rūpesčio. Kas nevedęs, tas rūpinasi Viešpaties dalykais, kaip įtiktų Dievui. [33] O kas vedęs, tas rūpinasi pasaulio dalykais, kaip jis įtiktų pačiai ir yra pasidalinęs. [34] Taippat netekėjusi moteriškė ir mergaitė mąsto apie Viešpaties dalykus, kad būtų šventa kūnu ir dvasia; ištekėjusi gi mąsto apie pasaulio dalykus, kaip ji įtiktų vyrui. [35] Aš tai sakau jūsų naudai, ne kad mesčiau ant jūsų kilpą, bet tam, kad tai padoru ir kad palengvina melstis Viešpačiui be kliūčių.

[36] Taigi, jei kam rodosi jam būsiant negarbė, jog jo mergaitė išeina iš metų ir kad jis turi išleisti ją už vyro, tedaro, ką nori; jis nenusideda, jei ji ištekės. [37] Bet jei kas tvirtai apsiėmė savo širdyje, nepriverstas, galėdamas elgtis laisvai sulig savo valia, ir nutarė savo širdyje laikyti mergaitę, jis gerai daro. [38] Taigi, ir kas leidžia savo mergaitę už vyro, gerai daro, ir kas neleidžia, geriau daro.

[39] Moteriškė surišta įstatymu, kolei jos vyras gyvas; jei jos vyras miršta, ji darosi liuosa; tegul teka, už ko nori, tiktai Viešpatyje. [40] Bet ji bus laimingesnė, jei mano patarimu taip pasiliks. Tačiau ir aš tariuos turįs Dievo Dvasią.

---

dabartinis pasaulio stovis neamžinas.

(39) Viešpatyje. Moterystės ryšį nutraukia tiktai mirtis. Jei našlė tekėtų antrą sykį, ji gali rinktis sau vyrą tik krikščionį. — (40) Taip: netekėjus.

Apie stabams paaukotus dalykus ir jų valgymą.

8. [1] Apie tai, kas stabams aukojama, mes žinome, nes mes visi turime žinojimo. Žinojimas daro pasipūtusius, meilė gi stato. [2] Jei kas tariasi, ką nors žinąs, jis dar nepažino, kaip jam reikia žinoti. [3] Bet jei kas myli Dievą, tas yra jo pažintas. [4] Apie stabams aukojamus valgius mes žinome, kad stabas yra niekas pasaulyje ir kad nėra kito Dievo, kaip tik vienas. [5] Nes nors ir yra tariamų dievų ar tai danguje, ar žemėje (ir taip yra daug dievų ir daug viešpačių), [6] bet mums yra vienas Dievas Tėvas, iš kurio visi dalykai ir kurs yra mūsų tikslas; taippat vienas Viešpats Jėzus Kristus, per kurį yra visi dalykai ir mes per jį. [7] Bet ne visuose yra toks žinojimas. Kaikurie tebeturėdami iki dabar tą patį supratimą apie stabą, valgo kaip kad stabų auką, ir jų sąžinė, būdama silpna, susitepa.

[8] Valgis nedaro mūsų geresnių Dievui. Nes jei mes valgysime, mes neturėsime daugiau, ir jei nevalgysime nieko nenustosime. [9] Bet žiūrėkite, kad kartais ta jūsų laisvė nebūtų papiktinimas silpniesiems. [10] Nes jei kas pamatys tą, kurs turi žinojimo, sėdintį prie stalo stabų šventykloje, argi jo sąžinė, būdama silpna, nepasidrąsins valgyti stabų aukų? Taip tavo žinojimu pražus

---

8. (1) *Mes: krikščionys.* — *Stato:* Visa Bažnyčia ir atskiri krikščionys yra lyg-kad Dievo namai. Jiems statyti negana žinojimo, reikia dar meilės. — (3) *Jo pažintas.* Dievas apdovanoja jį visokiomis gėrybėmis tarp jų ir tikru žinojimu, sujungtu su meile. — (5) *Tariamų dievų:* kuriuos pagonys laiko dievais ir išvardija didelę jų daugybę.

(8) *Daugiau:* vertybės Dievo akyvaizdoje. — (9) *Silpniesiems: krikščionims* iš žydų tarpo, kurie tokį valgymą laikė nuodėme. Plg. Rom. 14, 13. 20.

silpnasis brolis, del kurio Kristus mirė. 12 Taigi, taip nusidėdami broliams ir pažeisdami silpną jų sąžinę, jūs nusidedate Kristui. 13 Todel jei valgis piktina mano brolį, tai aš nevalgysiu mėsos amžinai, kad nepiktinčiau savo brolio.

9. 1 Ar aš neesu laisvas? Ar aš neesu apaštalas? Argi aš nemačiau mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus? Ar jūs neesate mano veikalas Viešpatyje? 2 Jei kitiems aš neesu apaštalas, jums tačiau esu, nes mano apaštalystės ženklas jūs esate Viešpatyje. 3 Mano apsigynimas prieš tuos, kurie mane kaltina, yra toks: 4 Argi mes neturime teisės gauti valgyti ir gerti? 5 Ar mes neturime teisės vestis draug su savim moteriškę seserį, kaip ir kiti apaštalai, Viešpaties broliai ir Kėfas? 6 Arba ar tik aš vienas ir Barnabas neturime teisės tai daryti? 7 Kas kuomet nors kareiviauja savo lėšomis? Kas veisia vynuogyną ir nevalgo jo vaisių? Kas gano bandą ir nevalgo bandos pieno? 8 Gal aš tai sakau žmonių būdu? ar ir įstatymas to nesako? 9 Juk yra parašyta Mozės įstatyme: Neužriši nasrų kuliančiam jaučiui! Gal Dievas rūpinasi kuliančiais jaučiais? 10 Argi ištikrųjų ne del mūsų tai sako? Taip del mūsų tai parašyta. Artojas turi arti su viltimi; ir kurs kulia, su viltimi gauti vaisių. 11 Jei mes jums sėjome dvasinę sėklą, argi didelis yra dalykas, jei mes dalyvautumėm jūsų žeu iškoje pjūtyje? 12 Jei kiti yra dalininkai teisių ant jūsų, kodel ne juo labiau mes? Bet mes nesinaudojome ta teise; mes visa pakeliame, kad nepadarytumėm kokios kliūties Kristaus evangelijai. 13 Ar jūs nežinote,

9. (5) Moterišką seserį: krikščionę, kuri teiktų pašalpos. — Viešpaties broliai: apaštalai Jokūbas Jaunesnysis, Simonas Uolusis ir Tadas. — Kėfas: Petras. — (9) Įstatyme: Atk. 25, 4.

kad, kurie darbuojasi šventykloje, valgo, kas yra iš šventyklos; ir kurie tarnauja altoriui, gauna dalį iš altoriaus?

14 Taip ir Viešpats liepė tiems, kurie skelbia evangeliją, gyventi iš evangelijos. 15 Nieku iš to aš nesinaudoju. Ir aš to nerašau, kad taip man būtų daroma; nes aš velyčiau mirti, ne kaip kad kas atimtų iš manęs tą garbę. 16 Nes jei aš skelbiu evangeliją, nėra man iš to garbės; tai yra mano pareiga, ir deja man, jei aš neskelbčiau evangelijos! 17 Nes jei aš tai darau mielu noru, aš turiu užmokesnį; o jei be noro, tai ta pareiga yra man pavesta. 18 Taigi, koks yra mano užmokesnis? Tas, kad skelbdamas evangeliją, aš ją paduodu be atlyginimo, taip kad nesinaudoju man priklausančia del evangelijos skelbimo teise.

19 Nes nors buvau liuosas prieš visus, aš padariau iš savęs visų tarną, kad laimėčiau didesnį skaičių. 20 Zydams aš buvau, kaip žydas, kad laimėčiau žydus; 21 tiems, kurie yra po įstatymu, lygkad ir aš būčiau po įstatymu, (nors aš nebebuvau po įstatymu,) kad laimėčiau tuos, kurie buvo po įstatymu; tiems, kurie buvo be įstatymo, lygkad ir aš būčiau be įstatymo, (nors nebuvau be Dievo įstatymo, nes buvau po Kristaus įstatymu,) kad laimėčiau tuos, kurie buvo be įstatymo. 22 Pasidariau silpniems silpnas, kad laimėčiau silpnuosius; visiems visa pasidariau, kad visus išgelbėčiau. 23 Aš visa darau del evangelijos, kad būčiau jos dalininkas.

24 Ar jūs nežinote, kad tie, kurie bėga lenktynėse, visi, tiesa, bėga; bet tik vienas tegauna laimikį? Taip bėgkite, kad jūs gautumėte. 25 Kiek-

(21) Po įstatymu: po Mozės duotuoju įstatymu. — Kurie buvo be įstatymo: pagonys.

vienas, kurs eina imtynėmis, nuo viso susilaiko. Jie juk tai daro, kad gautų pragaištantį vainiką, mes gi nepragaištantį. 26 Taigi, aš taip bėgu, ne kaip į nežinias; taip kaujuos, nekaip orą plakdamas. 27 Aš baudžiu savo kūną ir stengiuos pavergti, kad kartais, kitiems apsakojęs, pats nepasidaryčiau peiktinas.

10. 1 Aš nenoriu, kad jūs, broliai, nežinotumėte, jog mūsų tėvai visi buvo po debesimi, visi perėjo jūrą, 2 visi buvo pakrikštyti į Mozę debesyje ir jūroje, 3 visi valgė tą patį dvasinį valgį, 4 ir visi gėrė tą patį dvasinį gėrimą, (gėrė gi iš sekančios paskui juos dvasinės uolos, o uola buvo Kristus). 5 Bet daug jų nepatiko Dievui, nes buvo ištiesti tyruose. 6 Tai atsitiko mums įvaizdžiai įspėti, kad negeistumėm pikta, kaip kad jie geidė. 7 Nebūkite stabų garbintojai, kaip kaikurie iš jų, kaip yra parašyta: Žmonės sėdosi valgyti ir gerti ir kėlėsi žaisti. 8 Nepaleistuvaukime, kaip kaikurie iš jų paleistuvavo ir viena diena žuvo dvidešimt trys tūkstančiai. 9 Negundykime Kristaus, kaip kaikurie iš jų gundė ir žuvo nuo žalčių. 10 Nemurmėkite, kaip kaikurie iš jų murmėjo ir žuvo nuo žudytojo. 11 Visa tai jiems atsitiko kaip vaizduotas pamokinimas, parašyta gi mums įspėti, kuriems tenka gyventi amžių pabaigoje. 12 Taigi, kas tariasi stoviąs, teveizdi, kad nepultų. 13 Jūsų nebuvo užpuolusi pagunda, perviršijanti žmogaus jėgas. Dievas yra ištikimas; jis neleis jūsų gundyti virš jūsų jėgų, bet dar

---

10. (1) Mūsų tėvai: iš Aigipto Mozės išvestieji izraėlitai. — (2) Į Mozę. Ėjimas po debesimi ir per jūrą buvo izraėlitams lyg dvasinis krikštas, kurie ėmė sau pareigą klausyti Mozės ir jo įstatymo, taip kaip mes Nauj. Testamento krikštu vienijamės su Kristumi. — (7) Parašyta: Iš. 32, 6.

padarys tokį išėjimą iš pagundos, kad galėtumėte ją pakelti. 14 Todel, mano mylimiausieji, bėgkite šalin nuo stabų garbinimo.

15 Aš kalbu kaip išmanantiems; jūs patys nutarkite, ką aš sakau. 16 Argi palaiminimo taurė, kurią laiminame, neyra dalyvavimas Kristaus kraujuje? ir ar duona, kurią laužiame, neyra dalyvavimas Viešpaties kūne? 17 Nes mūsų daug esame viena duona, vienas kūnas, mes visi, kurie esame vienos duonos dalyviai. 18 Pasižiūrėkite į Izraėlį kūnu: ar tie, kurie valgo aukas, nėra altoriaus dalyviai? 19 Tai kaip gi? Ar aš sakau, kad stabams paaukotas dalykas yra šis tas, ar kad stabas yra šis tas? 20 Ne; bet ką pagonys aukoja, jie aukoja piktoms dvasioms, ne Dievui. Aš gi nenoriu, kad jūs būtumėte piktųjų dvasių draugininkai. Jūs negalite gerti Viešpaties taurės ir piktųjų dvasių taurės. 21 Negalite būti dalininkai Viešpaties stalo ir piktųjų dvasių stalo. 22 Ar mes norime sukelti Viešpaties pavydą? Bene esame galingesni už jį?

Visa man leista, bet nevisa pridera. 23 Visa man leista, bet ne visakas stato. 24 Nė vienas teneieško, kas jo, bet kas kitų. 25 Visa, kas parduodama prekyvietėje, valgykite, nieko nesiklausdami del sąžinės. 26 Viešpaties yra žemė ir visa, ko ji pilna. 27 Jei kas iš netikinčiųjų jus pasikviečia, ir jūs norite eiti, visa, kas jums padedama, valgykite, nieko nesiklausdami del sąžinės. 28 O jei kas pasakytų: Tai stabams paaukota, nevalgykite del to, kurs pranešė, ir del sąžinės; 29 sąžinės, sakau, ne tavo, bet kito. Nes

(16) Palaiminimo... Palaiminimo taure ir laužiama duona čia vadinasi švenč. Sakramentas. — (24) Kas jo: kas jam vienam praverčia. — (28) Nevalgykite...: nes pagonys galėtų manyti, kad pakviestasis krikščionis tiki

kam mano laisvė būtų svetimos sąžinės teisiama? 30 Jei aš dalyvauju su dėkojimu, kam man piktžodžiuos del to, už ką aš dėkoju? 31 Taigi, ar valgote, ar geriate, ar ką kita darote, visa darykite Dievo garbei. 32 Elgkitės be papiktinimo žydams, pagonims ir Dievo bažnyčiai, 33 kaip ir aš visakuo visiems įtinku, neieškodamas, kas man naudinga, bet kas daugeliui, kad jie būtų išganyti.

11. 1 Būkite mano sekėjai, kaip ir aš esu Kristaus.

Apie moterų apdarą religijiniuose susirinkimuose.

2 Aš giriu jus, broliai, kad visame atsimenate mane ir laikote mano įsakymus, kaip jums daviau. 3 Bet aš noriu, kad jūs žinotumėte, jog kiekvieno vyro galva yra Kristus, moteriškės galva yra vyras, o Kristaus galva Dievas. 4 Kiekvienas vyras, kurs meldžiasi ar pranašauja apdengta galva, daro negarbę savo galvai. 5 Taippat kiekviena moteriškė, kuri meldžiasi ar pranašauja neapdengta galva, daro negarbę savo galvai; nes tai vis tiek, lygkad būtų apskusta. 6 Jei moteriškė neapsigaubia, tenusikerpa plaukus. Bet jei moteriškei bjauru apsikirpti ar nusiskusti, tegul apgaubia savo galvą.

7 Bet vyras neturi apsidengti sau galvos, nes jis yra Dievo paveikslas ir garbė, moteriškė gi yra vyro garbė. 8 Nes ne vyras yra iš moteriškės, bet moteriškė iš vyro; 9 juk ne vyras sutvertas del moteriškės, bet moteriškė del vyro. 10 Todel

---

į jo dievus, žydai gi piktintųsi. — (29) Kam mano...: mano sąžinė nesusitepa, jei aš darysiu kas neuždrausta; todel ne del savo sąžinės turiu nevalgyti, bet del kitų.

11. (4) Kurs meldžiasi: religijiniame susirinkime.

moteriškė turi turėti ant galvos viešpatavimo ženklą del angelų. [11] Tačiau nei vyras be moteriškės, nei moteriškė be vyro, Viešpatyje. [12] Nes kaip moteriškė yra iš vyro, taip ir vyras per moteriškę; visa gi yra iš Dievo.

[13] Jūs patys spręskite, ar pritinka moteriškei melstis Dievui neapsigaubusiai? [14] Ir pati prigimtis ar nemokina jūsų, kad jei vyras želdina ilgus plaukus, tai yra jam negarbė; [15] bet jei moteriškė želdina ilgus plaukus, tai yra jai garbė; nes plaukai yra jai duoti gaubtės vietoje. [16] O jei kam rodosi, jog jis galėtų ginčytis, tas težinai, kad mes tokio papročio neturime, taippat Dievo Bažnyčia.

Apie padorumą meilės pokyliuose.

[17] Tai įsakydamas, aš negiriu, nes jūs susieinate, ne kad geresni pasidarytumėte, bet kad blogesni. [18] Visupirma kuomet jūs susieinate į bažnyčią, aš girdžiu esą jūsų tarpe pasidalinimų ir dalinai tikiu. [19] Juk turi būti ir klaidžiatikysčių, kad ištirtieji jūsų tarpe išeitų aikštėn. [20] Taigi, jums susieinant į vieną vietą, jau tai nereiškia Viešpaties vakarienę valgyti, [21] nes kiekvienas pirma ima valgyti savo vakarienę; ir taip vienas alksta, o kitas apsiryja. [22] Argi jūs neturite namų, kad ten valgytumėtė ir gertumėte? arba ar nie-

(10) Viešpatavimo: kurį ji turi pripažinti. — (11) Nei vyras ... Kaip vyras, taip lygiai ir moteriškė, turi įeiti į Kristaus karalystę

(20) Susieinant... Krikščionijos pradžioje šv. mišių auka buvo daroma vakare po bendros meilės vakarienės, kuri turėjo priminti paskutinę Kristaus vakarienę. Turtingesnieji korintiečiai valgydavo savo atsineštus valgius skyrium, nesidalindami jais su beturčiais, tuo pačiu rodė, kaip maža jie brangina vienybę Kristuje ir meilę ir darėsi neverti šv. Komunijos.

kinate Dievo bažnyčią ir gėdinate tuos, kurie nieko neturi? Ką aš turiu jums pasakyti? ar jus girsiu? Čia negaliu girti.

23 Nes aš ėmiau iš Viešpaties, ką ir jums padaviau, kad Viešpats Jėzus tą naktį, kurioje buvo išduotas, ėmė duoną 24 ir dėkodamas laužė ir tarė: Imkite ir valgykite; tai yra mano kūnas, kurs bus už jus išduotas; tai darykite man atsiminti! 25 Taippat ir taurę po vakarienės tardamas: Ta taurė yra naujoji sandora mano kraujuje; tai darykite, kiek kartų gersite, man atsiminti! 26 Nes kiek kartų jūs valgysite tą duoną ir gersite tą taurę, jūs skelbsite Viešpaties mirtį, iki jis ateis. 27 Taigi, kas nors valgo tą duoną ir geria Viešpaties taurę nevertai, tas bus kaltas Viešpaties kūnu ir krauju. 28 Todel teištiria žmogus pats save ir taip tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės. 29 Nes kas valgo ir geria nevertai, tas valgo ir geria sau teismą, neatskirdamas Viešpaties kūno. 30 Todel daug jūsų tarpe ligonių ir neigalinčių, ir daugelis užminga. 31 Jei mes patys save teistumėm, mes tikrai nebūtumėm teisiami. 32 Bet kuomet esame teisiami, Viešpats baudžia mus, kad mes nebūtumėm pasmerkti su šiuo pasauliu.

33 Taigi, mano broliai, sūsiėję valgyti, vienas kito palaukite. 34 Jei kas alkanas, tepavalgo

---

(23) Aš ėmiau . . .: pats buvau betarpiai Jėzaus Kristaus išmokintas. — (25) Ta taurė: Kas toje taurėje yra, yra mano kraujas, kuriuo daroma Naujoji sandora, taip kaip kitados aukų krauju Mozė šventino žydų tautą ir ją priėmė į sandorą su Dievu. — (29) Teismą: pasmerkimą, nes nedaro skirtumo tarp Viešpaties kūno ir paprasto valgio. — (30) Užminga: miršta. — (31) Nebūtumėm teisiami: neužsipelnytumėm bausmės.

(34) Į teismą: kad savo susirinkimais nesipelnytumėm pasmerkimo.

namie, kad nesusieitumėte į teismą. Kitus dalykus atėjęs sutvarkysiu.

Apie šv. Dvasios dovanas ir kaip reikia jomis naudotis.

12. [1] Aš nenoriu palikti jūsų, broliai, be pamokinimų apie dvasines dovanas. [2] Jūs žinote, kad būdami pagonys, eidavote pas nebylius stabus, kaip buvote vedami. [3] Todel aš jums pareiškiu, kad nėvienas, kurs kalba Dievo Dvasioje, nesako: Prakeikimas Jėzui; ir nėvienas negali pasakyti: Viešpats Jėzus, kaip tik šventojoje Dvasioje.

[4] Dovanos, tiesa, yra įvairios, bet ta pati Dvasia. [5] Patarnavimai yra įvairūs, bet tas pats Viešpats. [6] Veikimai yra įvairūs, bet tas pats yra Dievas, kurs visa visuose daro. [7] Kiekvienam duodama Dvasios apsireiškimas, kad būtų iš to naudos. [8] Vienam Dvasios suteikiama išminties kalba, kitam tos pačios Dvasios žinojimo kalba; [9] kitam tos pačios Dvasios tikėjimas, kitam tos vienos Dvasios gydymo dovana; [10] kitam stebuklų darymas, kitam pranašystė, kitam dvasių atskyrimas, kitam įvairios kalbos, kitam kalbų aiškinimas. [11] Visa gi tai daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam, kaip ji nori.

[12] Nes kaip kūnas yra vienas ir turi daug narių, visi gi kūno nariai, nors jų yra daug, tačiau yra vienas kūnas, taip ir Kristus. [13] Nes mes visi esame pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad būtumėm vienas kūnas, ar tai žydai, ar pagonys, ar vergai, ar laisvieji; taippat visi esame pagirdyti viena Dvasia. [14] Juk ir kūnas yra ne vienas narys, bet sudideda iš daugelio. [15] Jei koja sakytų:

---

12. (3) Dvasioje: šv. Dvasios gaivinamas.

(13) Viena Dvasia: visi lyg-kad paneriami į tą pačią Dvasią.

Kadangi aš neesu ranka, aš neesu iš kūno; argi delto ji nebebūtų iš kūno? 16 Ir jei ausis sakytų: Kadangi aš neesu akis, aš neesu iš kūno; argi delto ji nebebūtų iš kūno? 17 Jei visas kūnas būtų akis, kame būtų girdėjimas? Jei jis visas būtų girdėjimas, kame uostymas? 18 Bet dabar Dievas paskyrė kiekvienam nariui vietą kūne, kaip jis norėjo. 19 Jei jie visi būtų vienas narys, kame gi būtų kūnas? 20 Taigi dabar, tiesa, yra daug narių, bet vienas kūnas.

21 Akis negali sakyti rankai: Aš tavo patarnavimo neprivalau; taippat ir galva kojoms: Man jūsų nereikia! 22 Priešingai, daug labiau reikia tų kūno narių, kurie rodosi silpnesni. 23 Tiems kūno nariams, kuriuos mes laikome netaip garbingais, duodame daugiau pagarbos; kurie mumyse yra gėdingi, tuos apvelkame didesniu padorumu. 24 Padoriesiems gi mumyse nieko nereikia. Dievas taip sutvarkė kūną, kad suteikė daugiau pagarbos tam, kuriam neteko, 25 kad nebūtų kūne pasidalinimo ir kad nariai lygiai rūpintųsi vieni kitais. 26 Jei ką kenčia vienas narys, kenčia visi draug nariai; arba jei vienas narys esti garbinamas, džiaugiasi visi draug nariai.

27 Taigi, jūs esate Kristaus kūnas ir nariai vienas prie kito. 28 Taip Dievas įstatė Bažnyčioje vienus kaipo apaštalus, kitus kaipo pranašus, trečius kaipo mokytojus; toliau suteikė stebuklus, paskui gydymo dovanas, patarnavimus, vyresnybes, įvairias kalbas, kalbų aiškinimą. 29 Argi visi yra apaštalai? ar visi pranašai? ar visi mokytojai? 30 Ar visi daro stebuklus? ar visi turi gydymų dovaną? ar visi kalba kalbomis? ar visi aiškina?

31 Jūs stengkitės gauti geresniųjų dovanų. Aš jums rodau dar kilnesnį kelią.

13. [1] Jei aš kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš būčiau kaip žvangantis varis ir skambančios kanklės. [2] Jei turėčiau pranašystės dovaną, žinočiau visas paslaptis ir visokį mokslą; jei turėčiau visą tikėjimą, taip kad galėčiau perkelti kalnus, neturėčiau gi meilės, aš esu niekas. [3] Jei išdalinčiau visą mano lobį beturčiams valgydinti ir jei išduočiau savo kūną sudeginti, bet neturėčiau meilės, nieko man nepadeda.

[4] Meilė yra kantri, maloninga. Meilė nepavydi, nesielgia sauvalingai, nesipučia. [5] Ji yra nesididžiuojanti, neieško, kas jos yra, nesusierzina, neįtaria piktume, [6] nesidžiaugia neteisybe, džiaugiasi gi tiesa; [7] visa nukenčia, visa tiki, visako viliasi, visa pakelia.

[8] Meilė niekumet nepaliauja, nors pranašystės paliaus buvusios, nors kalbų nebebus, nors žinojimas nieku pavirs. [9] Nes mes žinome dalimis ir dalimis pranašaujame. [10] Kuomet gi ateis, kas yra tobūla, paliaus buvę, kas yra dalimis. [11] Kuomet aš buvau kūdikis, kalbėjau kaip kūdikis, išmaniau kaip kūdikis, galvojau kaip kūdikis; kuomet gi pasidariau vyras, nusikračiau, kas buvo kūdikio. [12] Dabar mes matome atspindyje lyg mįslę, tuomet gi veidu į veidą. Dabar aš pažįstu dalimi, tuomet pažinsiu, kaip ir esu pažintas. [13] Taigi, dabar pasilieka tie trys dalykai, tikėjimas, viltis, meilė; tačiau didžiausis tarp jų yra meilė.

---

13. (12) Matome atspindyje: ne betarp'ai, todel netobūlai. Reikia mums lyg kokio atspindžio, kuriame atsimuštų Dievo paveikslas. Tą paveikslą mes matome nevisai aiškų, lyg kokią mįslę. Tarpininko ir neaiškumo nebebus kitame gyvenime.

14. [1] Ieškokite meilės, stengkitės gauti dvasinių dovanų, ypač kad pranašautumėte. [2] Nes kas kalba kalbomis, tas ne žmonėms kalba, bet Dievui; nes niekas jo nesupranta; dvasia jis sako paslaptis. [3] Kas gi pranašauja, kalba žmonėms, kad juos statytų, paragintų ir paguostų. [4] Kas kalba kalbomis, pats save stato, o kas pranašauja, stato Dievo bažnyčią. [5] Aš noriu, kad jūs visi kalbėtumėte kalbomis, bet labiau kad pranašautumėte; nes didesnis tas, kurs pranašauja, kaip kurs kalba kalbomis, negut jis ir aiškintų, kad bažnyčia gautų statymo. [6] Taip tat, broliai, jei aš ateisiu pas jus ir kalbėsiu kalbomis, kiek gi būsiu jums naudingas, jei jums neteiksiu ar apreiškimo, ar žinojimo, ar pranašystės, ar mokslo.

[7] Juk taippat yra ir su negyvais dalykais, kurie išduoda garsą, ar tai vamzdis, ar kankliai; jei jie neduotų atskirų garsų, kaip gi būtų žinoma, kas vamzdžiuojama, ar kas skambinama? [8] Ir jei trimitas duotų neaiškų garsą, kas rengsis į kovą? [9] Taippat ir jums yra su kalba: jei neduosite suprantamos šnekos, kaip gi bus žinoma, ką sakote? Jūs juk kalbėsite lyg į orą. [10] Taip daug, ištikrųjų, yra kalbų būdų šiame pasaulyje, ir nėra nėvienos be suprantamo garso. [11] Taigi, jei aš nežinosiu žodžio prasmės, būsiu tam, kuriam kalbu, svetimtautis; ir kurs kalba, bus man svetimtautis. [12] Taip ir jūs, kadangi trokštate dvasinių dovanų, stengkitės gausiai jų gauti bažnyčiai statyti.

[13] Todel kas kalba kalbomis, tegul meldžia aiškinimo dovanos. [14] Nes jei aš melsčiaus kalba, mano dvasia melsis, bet mano protas yra be

14. (2) Kalbomis: ne visiems suprantama kalba. Kas gaudavo kalbų dovaną tas pats meldėsi Dievui, jį garbino, kaip jam šv. Dvasia buvo įkvėpusi mintį ir žodžius.

vaisiaus. 15 Tai kaip gi? Aš melsiuos dvasia, bet melsiuos ir protu; giedosiu dvasia, giedosiu ir protu. 16 Kitaip, jei garbintumei dvasia, kaip gi tas, kurs yra bemokslio vietoje, pasakys Amen prie tavo garbinimo? nes jis nežino, ką sakai. 17 Tu, tiesa, gerai dėkoji, bet kitas nėra statomas. 18 Aš sakau ačiū mano Dievui, kad kalbu jūsų visų kalbomis; 19 bet bažnyčioje veliju pasakyti penkis žodžius savo protu, kad ir kitus pamokinčiau, kaip dešimtį tūkstančių žodžių kalbomis.

20 Broliai, nebūkite vaikai išmanymu, bet piktybe būkite kūdikiai; išmanymu jūs būkite tobūli. 21 Įstatyme yra parašyta: Aš kalbėsiu šitai tautai svetimomis kalbomis ir kitomis lūpomis; bet ir taip jie neklausys manęs, sako Viešpats. 22 Todel kalbos yra ženklas ne tikintiesiems, bet netikėliams; pranašystės gi ne netikėliams, bet tikintiesiems. 23 Taigi, jei susieitų visa bažnyčia į vieną vietą ir visi kalbėtų kalbomis, įeitų gi bemoksliai ar netikintieji, argi jie nepasakys, kad jūs esate išėję iš proto? 24 O jei visi pranašauja, įeitų gi koks netikintis ar bemokslis, jis bus visų įtikinamas ir visų teisiamas; 25 jo širdies paslaptys išeis aikštėn; ir taip parpuolęs ant veido, jis garbins Dievą ir skelbs, kad jumyse tikrai yra Dievas.

26 Tai kas gi reikia daryti, broliai? Kuomet susieinate, tai vienas jūsų turi psalmę, kitas turi mokslą, kitas apreiškimą, kitas kalbą, kitas aiškinimą. Visa tebūnie daroma statymui. 27 Jei kas kalba kalbomis, tekalba du, ar daugiausiai trys, pakarčiui, ir vienas tegul aiškina. 28 O jei nebūtų

(18) Kad kalbu... Gr. t.: kad aš kalbu kalbomis daugiau kaip jūs visi.

(21) Parašyta: Iz. 28, 11.

aiskintojo, tegul tyli bažnyčioje; tekalba sau ir Dievui.

29 Pranašai tekalba du ar trys ir kiti tegul teisia. 30 Jei bus suteiktas apreiškimas kitam sėdinčiam, pirmasis tenutilsta. 31 Nes jūs galite visi pranašauti kits po kito, kad visi pasimokintų ir visi būtų paraginti. 32 Pranašų dvasios paduotos pranašams. 33 Nes Dievas nėra nesutarties Dievas, bet ramybės; taip kaip aš mokinu ir visose šventųjų bažnyčiose.

34 Moterys bažnyčioje tegul tyli; nes joms neleidžiama kalbėti; jos turi būti pasidavusios, kaip ir įstatymas sako. 35 Jei jos nori ko išmokti, tepasiklausia namie savo vyrų; nes nepadoru moteriškei kalbėti bažnyčioje.

36 Ar Dievo žodis iš jūsų išėjo? arba ar pas jus vienus atėjo? 37 Jei kas tariasi esąs pranašas ar Dvasia apdovanotasis, tepažįsta, kad tai, ką aš jums rašau, yra Viešpaties įsakymai. 38 O jei kas nepažįsta, tai ir jis nebus pažintas. 39 Taigi, broliai, norėkite pranašauti ir neginkite kalbėti kalbomis; 40 Bet visa tebūnie daroma padoriai ir tvarkingai.

Apie būsimąjį teisiųjų prisikėlimą.

15. 1 Aš primenu jums, broliai, evangeliją, kurią jums skelbiau, kurią jūs ir priėmėte, kurioje ir stovite, 2 kuria ir būsite išganyti, jei ją laikote taip, kaip jums skelbiau, nebent jūs būtumėte veltui įtikėję. 3 Nes aš jums padaviau visupirma, ką ir ėmiau, kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes, kaip sako Raštai; 4 kad buvo palaidotas ir kad prisikėlė trečią dieną, kaip sako Raštai; 5 kad pasirodė Kėfui ir po to vienuo-

(34) Sako: Prad. 3, 16.

likai. [6] Paskiau jis pasirodė daugiau kaip penkiems šimtams brolių vienu kartu, kurių daugelis tebėra gyvi iki dabar, kaikurie gi užmigo. [7] Paskiau jis pasirodė Jokūbui, paskui visiems apaštalams. [8] Visupaskiausia gi jis pasirodė man, lyg nelaiku gimusiam. [9] Nes aš esu mažiausis tarp apaštalų, kurs neesu vertas vadintis apaštalu, nes aš esu persekiojęs Dievo bažnyčią. [10] Bet Dievo malone aš esu tai, kas esu, ir jo malonė nebuvo manyje bergždžia: aš dirbau daugiau už juos visus; tačiau ne aš, bet su manim esanti Dievo malonė. [11] Nes ar tai aš, ar jie, mes taip apsakojame, ir taip jūs įtikėjote.

[12] Taigi, jei skelbiame apie Kristų, kad jis kėlėsi iš numirusių, tai kaip gi kaikurie jūsų tarpe sako nėsą mirusiųjų prisikėlimo? [13] Jeigu nėra mirusiųjų prisikėlimo, tai nė Kristus neatsikėlė. [14] O jei Kristus neatsikėlė, tai mūsų apsakojimas yra tuščias, tuščias ir jūsų tikėjimas. [15] Tuomet būtų rasta, kad mes esame ir netikri Dievo liudytojai, nes liudijome prieš Dievą, kad jis prikėlęs Kristų, kurio neprikėlė, jei jau mirusieji nesikelia. [16] Jei mirusieji nesikelia, tai nė Kristus neatsikėlė. [17] Jei Kritus neatsikėlė, tai jūsų tikėjimas yra tuščias, ir jūs dar tebesate savo nuodėmėse. [18] Todel ir užmigusieji Kristuje yra žuvę. [19] Jei tik šiame gyvenime turime vilties Kristuje, mes esame labiau apgailėtini už visus žmones. [20] Bet ištikrųjų Kristus yra prisikėlęs iš numirusių kaip užmigusiųjų pirmonė.

[21] Kaip per žmogų atėjo mirtis, taip per žmogų ir mirusiųjų atsikėlimas. [22] Ir kaip Adome visi miršta, taip ir Kristuje visi bus atgaivinit, [23] bet

---

15. (8) Pasirodė man: kelyje į Damaską ir Arabijoje. Apd. 9, 1.

kiekvienas savo eilia: pirmonė Kristus; paskui tie, kurie yra Kristaus, kurie tikėjo į jo atėjimą. 24 Paskui bus galas, kuomet jis bus atidavęs karalystę Dievui ir Tėvui ir bus panaikinęs visą vyriausybę, valdžią ir galybę. 25 Jis turi karaliauti, iki nepadės visų savo neprietelių po savo kojomis. 26 Paskučiausioji neprietelė bus sunaikinta mirtis; nes visa jis yra pavergęs po jo kojomis. Kuomet gi sako: 27 Visa jam pavergta, tai be abejo išskyrus tą, kursai visa yra jam pavergęs. 28 Kuomet gi visa bus jam pavergta, tuomet ir pats Sūnus pasiduos tam, kurs visa yra jam pavergęs, kad Dievas būtų visa visame.

29 Nes kitaip ką darys tie, kurie krikštijasi už mirusius, jei mirusieji visai nesikelia? ir kam dar krikštijasi už juos? 30 Kam gi ir mes esame pavojuje kas valanda? 31 Aš kasdien, broliai, mirštu vardan to gyriaus jumis, kurį turiu mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje. 32 Jei (žmonių būdu kalbant) aš kovojau su žvėrimis Efeze, koki man nauda, jei mirusieji nesikelia? Tuomet valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime. 33 Nesiduokite suvedžioti: Piktos šnekos gadina gerus įpročius. 34 Pabuskite, teisieji, ir nenusidėkite: nes kaikurie neturi Dievo pažinimo. Tai sakau jums sugėdinti.

35 Bet gal kas pasakys: Kaip mirusieji keliasi? arba kokiame kūne jie ateis? 36 Neišmanėli! ką tu sėji, neatgyja, jei pirma neapmiršta. 37 Ir ką

(29) Nes kitaip...: jei kaip kaikurie sako, mirusieji neatsikels, tai kam jie patys krikštijasi už mirusius be krikšto. To kaikurių papročio krikštytis už mirusius, kad padarytų juos krikšto vaisių dalininkais, šv. Povilas čia negiria. — (32) Su žvėrimis: su piktais, kaip žvėrys, priešais. — (33) Piktos... Tie žodžiai paimti iš senobės rašytojo Menandro komedijos. Jie, matyti, buvo pavirtę žmonių patarle.

tu sėji, sėji ne būsimąjį kūną, bet vien tik grūdą, pavyzdin, kvietį ar kokį kitą. 38 Bet Dievas duoda jam kūną, kaip jis nori, ir kiekvienai sėklai jai tam tikrą kūną. 39 Ne kiekvienas kūnas yra tas pats kūnas; bet kitoks žmonių, kitoks galvijų, kitoks paukščių ir kitoks žuvų. 40 Yra dangaus kūnai ir žemės kūnai; bet kitoki yra dangiškųjų garbė ir kitoki žemiškųjų. 41 Kitoks saulės skaistumas, kitoks mėnulio skaistumas ir kitoks žvaigždžių skaistumas; nes žvaigždė nuo žvaigždės skiriasi skaistumu. 42 Taip ir mirusiųjų prisikėlimas. Sėjamas gendąs kūnas, kelsis negendąs. 43 Sėjamas negarbėje, kelsis garbėje. Sėjamas silpnybėje, kelsis galybėje. 44 Sėjamas gyvulinis kūnas, kelsis dvasinis kūnas.

Jei yra gyvulinis kūnas, yra ir dvasinis, kaip yra parašyta: 45 Pirmasis žmogus Adomas buvo padarytas gyva siela, paskutinis Adomas gaivinanti dvasia. 46 Bet pirmas yra ne dvasinis tik gyvulinis; dvasinis paskui. 47 Pirmasis žmogus iš žemės, žemiškas; antrasis žmogus iš dangaus, dangiškas. 48 Koks žemiškas, tokie ir žemiškieji; ir koks dangiškas, tokie ir dangiškieji. 49 Taigi, kaip nešiojome žemiškojo paveikslą, taip nešiokime ir dangiškojo paveikslą.

50 Sakau gi, broliai, štai ką; kūnas ir kraujas negali paveldėti Dievo karalystės; nei kas genda, nepaveldės to, kas negenda. 51 Štai aš sakau jums paslaptį: Mes visi, tiesa, kelsimės, bet nevisi

---

(44) Parašyta: Prad. 2, 7. — (45) Paskutinis Adomas: Kristus. — (49) Dangiškojo paveikslą: dabar sieloje, kūnui gi atsikėlus, taippat ir kūne.

(50) Negali paveldėti: kolei žmogus yra marus. — (51) Mes visi... Anot gr. t.: Ne visi mes, tiesa, užmigsime, bet visi būsime permainyti. — Kuomet Kristus ateis į paskutinį teismą, geriesiems bus suteikta amžinoji

būsime permainyti. 52 Ūmai, akymirksnyje, kuomet atsilieps paskučiausis trimitas; nes trimitas atsilieps ir mirusieji kelsis nebegendą, ir mes būsime permainyti. 53 Nes šitas gendąs turi apsivilkti negedimu ir tas marus turi apsivilkti nemarumu. 54 Kuomet gi tas marusis apsivilks nemarumu, tuomet įvyks žodžiai, kurie yra parašyti: Mirtis praryta apgalėjimo. 55 Mirtie, kame yra tavo apgalėjimas? Mirtie, kame yra tavo akstinas? 56 Mirties akstinas yra nuodėmė, o nuodėmės stiprybė yra įstatymas. 57 Bet ačiū Dievui, kurs mums davė apgalėjimą per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. 58 Taigi, mano mylimieji broliai, būkite ištvermingi ir nepajudinami; visuomet uoliai dirbkite Viešpaties darbą, žinodami, kad jūsų darbas neveltui Viešpatyje.

Apie mezliavas Jeruzalės krikščionims. Įvairios žinios ir pasveikinimai.

16. 1 Del mezliavų, daromų šventiesiems, kaip aš įsakiau Galatijos bažnyčioms, ir jūs taippat darykite. 2 Kas pirmą savaitės dieną kiekvienas teatideda ir tegul renka, kiek jam tinka, kad mezliavų nereiktų daryti, jau man atėjus. 3 Kuomet gi aš būsiu atėjęs, aš siųsiu nunešti jūsų malones į Jeruzalę su laiškais tuos, kuriuos rasite tinkamus. 4 O jei bus verta man pačiam keliauti, tai jie eis su manim. 5 Ateisiu gi pas jus, kuomet būsiu perėjęs Makedoniją, nes aš eisiu per Makedoniją. 6 Pas jus gal pasiliksiu ar net žiemą praleisiu, kad jūs mane palydėtumėte, kur nors aš eisiu. 7 Dabar gi aš nenoriu tik praeidamas jūsų matyti; nes aš turiu vilties pasilikti

laimė, piktiesiems amžinas pasmerkimas. — (54) Parašyta: Iz. 25, 8; Oz. 13, 14.

kokį laiką pas jus, jei Viešpats leis. 8 Efeze aš
būsiu iki Sekminių. 9 Nes man atviros didelės ir
daug žadančios durys, bet ir priešų yra daug.
10 Jei ateitų Timotiejus, žiūrėkite, kad jis
būtų pas jus be baimės; nes jis dirba Viešpaties
darbą, kaip ir aš. 11 Taigi, nėvienas jo tenepaniekina. Palydėkite jį ramybėje, kad ateitų pas
mane; nes aš laukiu jo su broliais. 12 Apie brolį
Apolį aš pranešu, kad aš labai jį meldžiau eiti
pas jus su broliais; ir nors dabar jis nepanorėjo,
tačiau ateis, kuomet turės laiko. 13 Budėkite,
tvirtai stovėkite tikėjime, elgkitės kaip vyrai ir
būkite stiprūs. 14 Visa, ką jūs darote, tebūnie
daroma meilėje. 15 Jūs, broliai, žinote, kad Stepono, Fortunato ir Achaiko namai yra pirmonės
Achajoje ir kad jie yra pasišventę tarnauti šventiesiems. Taigi, aš maldauju, 16 kad ir jūs pasiduotumėte tokiems ir kiekvienam, kurs draug
veikia ir dirba. 17 Aš džiaugiuos atėjimu Stepono,
Fortūnato ir Achaiko, nes, ko iš jūsų pusės neteko, jie atpildė. 18 Jie atgaivino ir mano ir jūsų
dvasią. Taigi, mokėkite juos branginti!
19 Sveikina jus Azijos bažnyčios. Labai sveikina jus Viešpatyje Akvilas ir Priskilė su savo
namų bažnyčia, pas kuriuodu aš ir viešiu. 20 Sveikina jus visi broliai. Pasveikinkite vieni kitus
šventu pabučiavimu. 21 Pasveikinimas mano, Povilo, ranka. 22 Jei kas nemyli mūsų Viešpaties
Jėzaus Kristaus, tas tebūnie atskirtas. Maran
atha! 23 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė
teesie su jumis! 24 Mano meilė su jumis visais
Kristuje Jėzuje. Amen.

---

16. (17) Ko iš jūsų...: savo apsilankymu jie užvadavo jus visus.

(22) Maran atha: mūsų Viešpats atėjo, arba: ateik, mūsų Viešpatie!

ANTRASIS ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS KORINTIEČIAMS.

Ižanga.

1. [1] Povilas, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, ir brolis Timotiejus Dievo bažnyčiai Korinte su visais šventaisiais, kurie yra visoje Akajoje. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[3] Palaimintas teesie mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas ir Tėvas, gailestingumo Tėvas ir visokios paguodos Dievas, [4] kurs mus paguodžia kiekviename mūsų sielvarte, kad ir mes galėtumėm paguosti esančius betkokiame prispaudime tuo padrąsinimu, kuriuo ir mes esame Dievo padrąsinami; [5] nes kaip mums gausiai tenka Kristaus kentėjimų, taippat per Kristų apsčiai suteikiama mums paguodos. [6] Taigi, ar mes kenčiame vargą, tai įvyksta jums padrąsinti ir išganyti; ar turime paguodos, yra tai jums paguosti; ar mes esame padrąsinami, yra tai jūsų drąsinimui ir išganymui, kurs duoda kantriai nukentėti tuos kentėjimus, kuriuos ir mes kenčiame, [7] taip kad mūsų viltis jumis yra tvirta, nes žinome, jog kaip esate kentėjimų draugai, taippat būsite ir paguodos. [8] Nes mes nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie mūsų sielvartą, kurs atsitiko Azijoje, jog mes buvome apsunkinti perdaug, virš išsigalėjimo, taip kad net buvo mums

---

1. (1) Povilas ... Plg. Rom. 1, 1.
(8) Taip kad ... Tikriau, anot gr. t.: taip kad net

įgrisę gyventi. 9 Mes buvome patys savyje pasidarę mirties ištarmę, kad nepasitikėtumėm savimi, tik Dievu, kurs prikelia mirusius; 10 jis išgelbėjo mus iš taip didžių pavojų ir gelbi; jame turime vilties, kad dar ir toliau gelbės, 11 padedant ir jums maldomis už mus, kad už tą dovaną, kuri mums suteikta del daugelio asmenų, būtų daugelio už mus dėkojama.

12 Nes tas yra mūsų gyrius: mūsų sąžinės liudijimas, kad mes elgėmės šiame pasaulyje neklastinga širdimi ir tikrybe iš Dievo, ne kūno išminties, bet Dievo malonės vedami, ypač gi pas jus. 13 Nes mes nerašome jums nieko kita, kaip tik ką skaitėte ir pažinote; turiu gi vilties, kad jūs pažinsite iki galui, 14 kaip ir pažinote mus dalimi, jog mes esame jūsų garbė, kaip ir jūs mūsoji mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dienoje.

Apaštalas teisina savo pasielgimą.

15 Tuo pasitikėjimu aš norėjau jau anksčiau ateiti pas jus, kad jūs turėtumėt antrąją malonę, 16 iš jūsų eiti į Makedoniją ir vėl iš Makedonijos ateiti pas jus, paskui gi būti jūsų palydėtas į Judiejį. 17 Taigi, kuomet to norėjau, ar aš elgiaus nerimtai? Arba jei ką aš sumanau, ar aš tai sumanau, klausydamas kūno, taip kad yra manyje ir „taip“ ir „ne“? 18 Kaip Dievas yra ištikimas, mūsų žodžiai jums nebuvo kartu ir „taip“ ir „ne“. 19 Nes Dievo Sūnus Jėzus Kristus, kurs buvo

---

mes abejojome, ar išliksime gyvi. — (9) Mes buvome... Apaštalas net buvo įsitikinęs, kad neišliks gyvas, kad tikrai mirs, jei nebus kitokios Dievo valios.

(13) Nes mes... Povilas nerašo dabar korintiečiams nieko nauja; jis primena tuos pačius dalykus, kuriuos buvo parašęs jiems anksčiau pirmame laiške.

(15) Aš norėjau. Apaštalas tikrai norėjo jau anksčiau aplankyti korintiečius, bet del atsiradusių kliūčių

pas jus mūsų apskelbtas, mano, Silvano ir Timotiejaus, nebuvo ir „taip“ ir „ne“; jame buvo „taip“. 20 Nes visi Dievo pažadėjimai yra jame „taip“; todel per jį yra *Dievui* ir *Amen* mūsų garbei. 21 Tasai gi, kurs patvirtina mus su jumis Kristuje ir mus patepė, yra Dievas. 22 Jis taippat padėjo ant mūsų antspaudą ir davė į mūsų širdis Dvasios užda.

23 Aš šaukiu Dievą į liudytojus mano sielai, kad pasigailėdamas jūsų nebėjau į Korintą; ne kad mes norėtumėm viešpatauti ant jūsų tikėjimo, bet kad būtumėm jūsų džiaugsmo padėjėjai; nes tikėjime jūs stovite tvirtai.

2. 1 Aš nutariau savyje neeiti vėl pas jus su nuliūdimu. 2 Nes jei aš jus liūdinu, kas gi yra tas, kurs mane palinksmintų, jei ne mano nuliūdintasis? 3 Delto gi aš ir tai jums rašau, kad atėjęs neturėčiau nuliūdimo ant nuliūdimo iš tų, kuriais man reikėtų džiaugtis; aš juk pasitikiu jumis visais, kad mano džiaugsmas yra visų jūsų džiaugsmas. 4 Nes iš didelio sielvarto ir širdies suspaudimo aš rašau jums su daugeliu ašarų; ne kad jūs būtumėt nuliūdinti, bet kad žinotumėt, kokią aš turiu meilę, ypač jums.

5 O jei kas padarė nuliūdimo, padarė ne man vienam, bet dalimi, kad neperdėjus, jums visiems. 6 Gana tokiam daugumos padarytojo nubaudimo; 7 taip kad dabar velyk jam dovanokite ir jį paguoskite, kad kartais toksai žmogus nepasiduotų perdaug didžiam nuliūdimui. 8 Todel aš maldauju jus parodyti jam meilę. 9 Nes tam aš ir rašiau, kad ištirčiau jus, ar jūs visame esate paklusnūs.

---

savo sumanymo neįvykino; jis turėjo ateiti tik vėliau. — (21) Patepė: išrinko.

2. (6) Tokiam...: nusidėjėliui, kuri šv. Povilas pirmame laiške buvo liepęs nubausti. 1 Kor. 5, 1...

10 Kam jūs ką nors dovanojote, tam ir aš dovanojau; nes ką aš esu dovanojęs, jei aš turiu ką dovanoti, del jūsų Kristaus vietoje, 11 kad nebūtumėt šetono apgauti; nes jo sumanymai nėra mums nežinomi.

12 Kuomet gi aš atėjau į Troadą Kristaus evangelijos skelbti, ir durys man buvo atviros Viešpatyje, 13 aš neturėjau ramybės savo dvasiai, nes neradau mano brolio Tito; todel atsisveikinęs su jais, aš keliavau į Makedoniją 14 Ačiū gi Dievui, kurs duoda mums visuomet apgalėjimą Kristuje Jėzuje ir apreiškia per mus savęs pažinimo kvapą kiekvienoje vietoje; 15 mes juk esame Dievui geras Kristaus kvapas tų tarpe, kurie išganomi, ir tų, kurie žūna: 16 vieniems, tiesa, mirties kvapas mirčiai, kitiems gi gyvenimo kvapas gyvenimui. Ir kas tiems dalykams taip tinka? 17 Nes mes neesame, kaip daugelis, kurie Dievo žodį iškraipo; mes kalbame Kristuje Dievo akyvaizdoje tikra širdimi, kaip yra iš Dievo.

Apie apaštalo pareigų vertybę Naujajame Įstatyme.

3. 1 Ar vėl mes pradedame patys save užtarti? arba ar mums reikia (kaip kaikuriems) užtariamų laiškų pas jus ar iš jūsų? 2 Jūs esate mūsų laiškas, parašytas mūsų širdyse, visų žmonių žinomas ir skaitomas. 3 Jūs pasirodote esą Kristaus laiškas, mūsų pagamintas ir parašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia; ne ant akmeninių lentų, bet ant kūninių širdies plokščių. 4 Tokį pasitikėjimą Dievu mes turime per Kristų, 5 ne kad mes būtumėm savaime tinkami ką nors

(12) Troadą. Vz. Apd. 16, 8. 11.

manyti lyg iš savęs, bet mūsų tinkamumas yra iš Dievo, [6] kurs ir padarė mus tinkamus būti naujos Sandoros tarnais ne raide, bet dvasia. Nes raidė užmuša, dvasia gi gaivina.

[7] Jei mirties tarnystė, raidėmis pažymėta akmenyse, buvo tokioje garbėje, kad Izraėlio vaikai negalėjo pažvelgti į Mozės veidą del jo veido spindėjimo, kurs tačiau turėjo išnykti, [8] kaip gi nebus didesnėje garbėje dvasios tarnystė? [9] Nes jei pasmerkimo tarnystė yra garbė, daug gausiau turi garbės teisybės tarnystė. [10] Nes kas tenai buvo *garbinga*, *nėra garbinga*, *palyginus* su nesulyginamu šitos garbingumu. [11] Nes jei kas nyksta, turi garbės, tai daug daugiau turi garbės, kas pasilieka.

[12] Taigi, turėdami tokios vilties, mes elgiamės didžiu pasitikėjimu [13] ir nedarome, kaip Mozė, kurs dėdavo gaubtę ant savo veido, kad Izraėlio vaikai nematytų ant jo veido to, kas turėjo išnykti. [14] Bet jų jausmai yra sukietinti, nes iki šiai dienai ta pati gaubtė, skaitant Senąjį Testamentą, pasilieka neatidengta, (nes ji nuimta Kristuje). [15] Iki šiai dienai, kuomet skaitomas Mozė, gaubtė yra padėta ant jų širdies. [16] Bet kaip tik kas grįšis į Viešpatį, gaubtė bus nuimta. [17] Viešpats yra Dvasia; kame gi Viešpaties Dvasia, ten yra laisvė. [18] Ir mes visi žiūrime atidengtu

---

3. (7) Mirties tarnystė: tarnavimas mirtimi grasančiam įstatymui, parašytam ant akmeninių lentų, kurias Mozė gavo ant Sinajaus kalno. Vz. Iš. 34, 29. — (8) Dvasios tarnystė: tarnavimas evangelijai, apaštalų pareigos N. Testamente.

(13) To, kas... Gr. t.: kad nežiūrėtų į galą arba tikslą to, kas turėjo išnykti. Dievo valia Mozė, abgaubdamas savo veidą, mokino, kad ano laiko žydai dar negali žiūrėti į Kristų, kuriuo turėjo baigtis Sen. Testamentas.

veidu lyg veidrodyje į Viešpaties garbę ir esame keičiami kaip Viešpaties Dvasios į tą patį paveikslą iš *skaistumo* į skaistumą.

4. [1] Todel turėdami tarnystę mums suteiktu gailestingumu, mes nenustojame drąsos, [2] bet atmetame slėptiną drovumą, nesielgdami klastingai ir nekraipydami Dievo žodžio, tiesos gi parodymu patys save užtariame prieš visų žmonių sąžinę Dievo akyvaizdoje. [3] O jei ir mūsų evangelija dar tebėra uždengta, tai ji uždengta tik žūnantiems, [4] netikintiems, kuriems šio pasaulio Dievas apakino protus, kad jiems nežibėtų Kristaus garbės evangelijos šviesa, kurs yra Dievo paveikslas. [5] Nes ne patys save skelbiame, bet mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, save gi kaipo jūsų tarnus del Jėzaus; [6] nes Dievas, kursai įsakė šviesai prašvisti iš tamsybių, pats apšvietė mūsų širdis, kad mes apšviestumėm pažintį Dievo garbės Kristaus Jėzaus veide.

Kaip apaštalai eina savo tarnystę.

[7] Mes turime tą turtą moliniuose induose, kad galios kilnumas priklausytų Dievui, ne mums. [8] Visame mes kenčiame vargą, bet nenustojame drąsos; mes svyruojame, bet nenusimename; [9] esame persekiojami, bet neesame apleisti; mus numeta, bet nežūname. [10] Mes visuomet nešiojame savo kūne Jėzaus marinimą, kad ir Jėzaus gyvybė apsireikštų mūsų kūnuose. [11] Nes visuomet mes, kurie esame gyvi, esame atiduodami mirti del Jėzaus, kad ir Jėzaus gyvybė apsi-

---

4. (1) Slėptiną drovumą: ką drovumas slepia ir neleidžia išeiti aikštėn.

(7) Moliniuose induose: mes, kurie skelbiame evangeliją, esame tik silpni žmonės.

reikštų mūsų mariame kūne. 12 Taigi, mumyse veikia mirtis, jumyse gyvybė.

13 Turėdami tą pačią tikėjimo dvasią, kaip yra parašyta: Aš tikėjau, todel kalbėjau, ir mes tikime, todel ir kalbame, 14 nes žinome, kad, kursai prikėlė Jėzų, prikels ir mus su Jėzumi ir pastatys su jumis. 15 Nes visa daroma del jūsų, kad kas kart gausesnė malonė padaugintų daugelio dėkojimą Dievo garbei. 16 Todel mes nenustojame drąsos; nes nors viršutinis mūsų žmogus genda, tačiau vidujinis atsinaujina iš dienos į dieną. 17 Nes mūsų dabartinis vargas, kurs yra trumpas ir lengvas, gamina mumyse kilniausią, amžiną, visa perviršijančią garbę, 18 mums, kurie nežiūrime į tai, kas matoma, bet kas nematoma; nes matomi dalykai yra laikini, nematomi gi amžini.

5. 1 Mes juk žinome, kad, mūsų žemiškam šio gyvenimo namui iširus, mes gauname rūmą iš Dievo, namus ne ranka padarytus, amžinus danguje. 2 Nes ir šitame mes dūsaujame, trokšdami apsivilkti mūsų buveine iš dangaus, 3 jei tačiau būsime rasti apvilkti, ne pliki. 4 Ir šioje padangtėje tebebūdami, mes dūsaujame prislėgti, nes norime būti ne apipleštį, bet pervilkti, kad kas yra mirtinga, būtų gyvybės praryta. 5 Bet kursai mus tam rengia, yra Dievas, davusis mums Dvasios užstatą.

6 Taigi, mes turime tvirtą pasitikėjimą, nes žinome, kad, kolei esame kūne, mes pasiliekame toli nuo Viešpaties, 7 (nes einame tikėjimu, ne regėjimu). 8 Mes tvirtai pasitikime ir turime gerą

(13) Parašyta: Ps. 115, 1.

5. (1) Mūsų žemiškam namui: šio gyvenimo kūnui.

(7) Tikėjimu: mes tikime į Dievo buvimą, bet mes jo nematome veidu į veidą.

valią velyk išeiti iš kūno ir būti prie Viešpaties. 9 Todel mes stengiamės jam įtikti, ar išėję iš kūno, ar jame pasilikdami. 10 Nes mes visi turime pasirodyti prieš Kristaus teismo krasę, kad kiekvienas atsiimtų, kaip kas, kūne būdamas, elgėsi, gera ar pikta.

Nuoširdūs įspėjimai korintiečiams.

11 Zinodami, kad Viešpaties reikia bijoti, mes stengiamės įtikinti žmones; Dievui gi mes esame žinomi. Bet aš turiu vilties, kad mes esame žinomi ir jūsų sąžinėse. 12 Mes nebegiriame jums vėl patys savęs, tik duodame jums progos girtis mumis, kad turėtumėte ką atsakyti tiems, kurie giriasi viršujais dalykais, ne tuo, kas yra širdyje. 13 Nes ar mes perdedame, tai del Dievo; ar susilaikome, tai del jūsų.

14 Nes Kristaus meilė verčia mus, kurie taip manome: Jei vienas numirė už visus, tai visi yra mirę. 15 Taip, Kristus numirė už visus, kad ir tie, kurie yra gyvi, jau nebe sau gyventų, bet tam, kurs yra už juos miręs ir atsikėlė. 16 Todel nuo dabar mes nebepažįstame nė vieno kūno žvilgsniu. Ir jei pažinome Kristų kūno žvilgsniu, tai dabar jo jau nebepažįstame. 17 Taigi, jei kas yra Kristuje, tas yra naujas sutvėrimas; kas buvo sėna, praėjo; štai visa pasidarė nauja. 18 Visa tai yra iš Dievo, kurs suderino mus su savim per Kristų ir davė mums suderinimo tarnystę. 19 Nes tai Dievas Kristuje suderino su savim

---

(11) Viešpaties: Viešpaties teismo. — Įtikinti, jog apaštalai ištikimai tarnauja Viešpačiui. — (13) Nes ar . . .: jei kuomet rodosi, kad mes lyg perdaug save aukštiname, mes tai darome Dievo garbei; jei save žeminame, tai norime duoti nuolankumo pavyzdį.

(16) Nebepažįstame nė vieno: nebevertiname. —

pasaulį, nepaskaitydamas jiems jų kaltybių; ir jis padėjo mumyse suderinimo žodį. 20 Taĩgi, mes einame pasiuntinių pareigas Kristaus vietoje, lyg kad Dievas ragintų per mus. Mes maldaujame Kristaus vardu: susiderinkite su Dievu! 21 Iš nežinojusio nuodėmės jis del mūsų padarė nuodėmę, kad mes jame būtumėm teisybė Dievui.

6. 1 Kaipo bendradarbiai mes jus raginame neimti Dievo malonės veltui. 2 Nes jis sako: Aš išklausiau tave malonės metu ir išganymo dieną tau padėjau. Štai dabar malonės metas, štai dabar išganymo diena! 3 Neduokime nė vienam jokio papiktinimo, kad mūsų tarnystė nebūtų peikiama, 4 bet visame parodykime save, kaip Dievo tarnus, didele kantrybe sielvartuose, varguose, suspaudimuose, 5 smūgiuose, kalėjimuose, maištuose, darbuose, budynėse, pasninkuose, 6 nekaltybe, išmintimi, romumu, meilumu, šventąja Dvasia ir neveidmaininga meile, 7 tiesos žodžiu, Dievo jėga, teisybės ginklais dešinėje ir kairėje, 8 garbėje ir negarbėje, kuomet piktai ar gerai apie mus kalba, laikomi suvedžiotojais, tačiau tiesakalbiai, nepažįstamais, tačiau žinomi; 9 laikomi mirštančiais, nors mes dar esame gyvi; kaipo nuplakti, tačiau neužmušti; 10 kaipo nuliūdusieji, tačiau visuomet linksmi; kaipo beturčiai, bet kurie daugelį daro turtingais; kaipo nieko neturintieji, tačiau visa turintieji.

11 Mūsų burna atsivėrė jums, o Korintiečiai; mūsų širdis pasidarė plati. 12 Jums angšta ne mumyse, bet pasidarė angšta jūsų širdyse. 13 Kadangi jūs turėsite tokį pat atsilyginimą, aš sakau

(21) Nuodėmė: auka už nuodėmes.

6. (7) Dešinėje...: puolimui ir apsigynimui.

(11) Mūsų...: aš prabilau laisvai ir atvirai, mano širdis kupina meilės.

kaip savo vaikams, praplatinkite ir jūs savo širdis.

14 Netraukite jungo su netikinčiais; nes koks yra bendravimas tarp teisybės ir neteisybės? arba koki gali būti vienybė tarp šviesos ir tamsybių? 15 Koks sutikimas tarp Kristaus ir Belialio? arba kokią dalį turi tikintis su netikinčiuoju? 16 Koks gi sutarimas Dievo bažnyčios su stabais? Nes jūs esate gyvojo Dievo bažnyčia, kaip Dievas sako: Aš gyvensiu juose ir vaikščiosiu jų tarpe; būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta. 17 Todel išeikite iš jų tarpo ir atsiskirkite, sako Viešpats, ir nelieskite suteptų dalykų; 18 tai aš priimsiu jus. Aš būsiu jums Tėvas, ir jūs būsite man sūnūs ir dukterys, sako Visagalis Viešpats.

7. 1 Taigi, turėdami šituos pažadėjimus, mylimiausieji, apsivalykime save nuo betkokio kūno ir dvasios susitepimo ir baigkime savo pašventinimą Dievo baimėje.

2 Priimkite mus. Mes nė vienam nepadarėme skriaudos, nė vieno nepražudėme, nė vieno neprigavome. 3 Aš tai sakau, ne kad jus pasmerkčiau, nes jau anksčiau mes pasakėme, kad jūs esate mūsų širdyje draug mirti ir draug gyventi. 4 Daug man yra pasitikėjimo jumis, daug man pasigyrimo jumis; aš esu pilnas paguodos, gausiai turiu džiaugsmo visuose mūsų sielvartuose. 5 Nes ir į Makedoniją mums atėjus, mūsų kūnas neturėjo jokio atilsio; mes kentėjome visokį sielvartą: lauke kovos, viduje baimės. 6 Bet tas, kurs guodžia nužemintuosius, Dievas, palinksmino mus Tito

---

(15) Belialio. Piktosios dvasios vardas. Reiškia tą pat, ką ir niekam tikęs. — (16) Dievas sako: Kun. 26, 11. 12; Iz. 52, 11. 12; Jer. 31, 9; 32, 37.

7. (2) Priimkite mus — į savo širdį, gerai mus supraskite.

atėjimu; [7] ir ne tiktai jo atėjimu, bet taippat paguoda, kurią jis gavo pas jus; nes jis mums pranešė apie jūsų išsiilgimą, jūsų verksmą, jūsų uolumą link manęs, taip kad aš dar labiau džiaugiaus.

[8] Nes nors ir nuliūdinau jus laišku, aš nesigailiu; jei ir gailėjaus, matydamas, kad tas laiškas, (nors tik trumpam laikui), jus nuliūdino, [9] tai dabar džiaugiuos: ne kad buvote nuliūdinti, bet kad jūsų nuliūdimas atvedė jus į atgailą. Jūs buvote nuliūdinti, taip kaip tiko Dievui, kad neturėtumėte iš mūsų jokios pragaišties. [10] Nes Dievui tinkąs nuliūdimas gimdo ištvermingą atgailą išganymui; pasaulio gi nuliūdimas gimdo mirtį. [11] Nes štai tas pats jūsų Dievui tinkąs nuliūdimas kokį didelį pagimdė jumyse rūpestingumą; o be to kokį pasiteisinimą, ir nepatenkinimą, ir baimę, ir troškimą, ir uolumą, ir nubaudimą. Visais žvilgsniais jūs pasirodėte nesutepti tame dalyke. [12] Taigi, nors aš ir parašiau jums, tačiau ne del to, kurs padarė skriaudą, nė del nukentėjusiojo; bet kad parodytumėm savo rūpestį, kuriuo jumis rūpinamės [13] Dievo akyvaizdoje; todel mes esame paguosti.

Mūsų gi paguodoje dar daugiau džiaugėmės del Tito džiaugsmo, nes jo dvasia buvo jūsų visų atgaivinta. [14] Ir jei aš jam gyriaus jumis del ko nors, tai neesu sugėdintas; kaip visa jums sakėme tiesoje, taip ir mūsų pasigyrimas Titui pasirodė tiesa. [15] Todel jo širdis dar labiau į jus linksta, jam atsimenant jūsų visų paklusnumą, kaip jūs esate jį priėmę su baime ir drebėjimu. [16] Aš džiaugiuos, kad galiu visame jumis pasitikėti.

(11) Nubaudimą: prasikaltusio nusidėjėlio. — Nesutepti: daugelis apie tą nuodėmę nė nežinojo. — (12) Kad pasirodytumėm ... Anot gr. t.: kad jūsų rūpesnis mumis pasirodytų pas jus Dievo akyvaizdoje.

Apie aukų rinkimą beturčiams.

8. [1] Dabar pranešame jums, broliai, apie Dievo malonę, suteiktą Makedonijos bažnyčioms. [2] Didžiai išmėginti sielvartu jie buvo pilni džiaugsmo, ir didelis jų neturtas pasirodė turtingas jų neklastingu duosnumu; [3] nes aš tai liudiju apie juos, kad jie davė savo valia, kiek išsigalėjo ir net daugiau, kaip išsigalėjo, [4] ir didžiu įkalbinėjimu meldė mūsų malonės dalyvauti patarnavime šventiesiems. [5] Jie darė ne tik, kaip mes tikėjomės, bet pirma patys save atidavė Viešpačiui, paskui Dievo valia mums; [6] taip kad mes meldėme Titą, kaip jis pradėjo, taip ir pabaigti jūsų tarpe tą meilės darbą.

[7] Kaip jūs esate žymūs visais dalykais, tikėjimu, žodžiu, žinojimu ir visokiu uolumu, be to ir savo meile link mūsų, taip pasižymėkite ir tuo meilės darbu. [8] Aš tai sakau ne liepdamas, bet kad išmėginčiau kitų uolumu jūsų meilės tikrumą. [9] Jūs juk žinote mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonę, jog jis, būdamas turtingas, dėl jūsų pasidarė beturtis, kad jo neturtu jūs būtumėte turtingi. [10] Taigi, čia aš duodu patarimą; nes tai naudinga jums, kurie ne tik daryti, bet ir norėti pradėjote nuo pereitųjų metų. [11] Dabar ir darbu pabaigkite, kad kaip veiki buvo valia norėti, taip būtų ir vykinti, žiūrint to, ką turite. [12] Nes jei valia yra veiki, ji įtinka, žiūrint to, ką turi, o ne to, ko neturi. [13] Nes ne patogumas kitiems, jums gi vargas, bet turi būti lygybė. [14] Dabartiniu metu jūsų perteklius tesušelpia jų neturtą, kad ir jų perteklius padėtų jūsų netur-

8. (10) Kurie ne tik daryti... Aukų rinkimas buvo pradėtas ir nutartas dar pernai, todel anksčiau kaip pas makedoniečius. Jis pasiliko nepabaigtas del atsiradusių kliūčių; dabar reikia jis tik baigti. — (14) Para-

tui, kad rastųsi lygybė, kaip yra parašyta: [15] Kas daug rinko, neturėjo perdaug; kas maža, neturėjo mažiau.

[16] Ačiū Dievui, kurs davė tokį pat rūpestingumą jumis Titui į širdį; [17] nes jis, tiesa, priėmė paraginimą, bet, būdamas labai uolus, savo valia iškeliavo pas jus. [18] Mes išsiuntėme taippat su juo brolį, kurs del evangelijos giriamas visose bažnyčiose. [19] Ne gana to; jis ir bažnyčių išrinktas mūsų kelionės draugas tam meilės darbui, kurs mūsų atliekamas Viešpaties garbei ir mūsų geros valios išreiškimui. [20] Mes stengiamės išvengti, kad kas nors mus peiktų del tos gausios dovanos, kuri mūsų dalinama; [21] nes mes rūpinamės tuo, kas gera, ne tik Dievo, bet ir žmonių akyvaizdoje. [22] Mes išsiuntėme su jais taippat ir tą mūsų brolį, kurio uolumą išmėginome daugelyje dalykų ir kurs dabar, labai pasitikėdamas jumis, yra dar daug uolesnis. [23] Ar aš (rašau) apie Titą, kurs yra mano draugas ir padėjėjas pas jus, ar apie mūsų brolius, kurie yra bažnyčių pasiuntiniai, Kristaus garbė, [24] jūs duokite jiems bažnyčių akyvaizdoje jūsų meilės ir mūsų pasigyrimo jumis įrodymą.

9. [1] Apie patį tarnavimą šventiesiems aš rašyčiau jums be reikalo. [2] Aš juk žinau jūsų gerą norą, del kurio aš giriuos jumis pas Makedoniečius, kad ir Achaja yra pasiryžus nuo praeitųjų metų. Tas jūsų uolumas paragino daugelį. [3] Tačiau aš išsiunčiau brolius, kad mūsų pasigyrimas nepavirstų nieku tame dalyke, ir kad jūs, (kaip pasakiau), būtumėte prisirengę; [4] kad, atėjūs make-

---

šyta: Iš. 16, 18. Mannos buvo galima rinktis ne daugiau kaip vienai dienai; todel visi buvo lygūs.

(18) Brolį. Tas brolis buvo tikriausiai trečios evangelijos autorius šv. Lukas.

doniečiams su manim ir atradus jus neprisitaisiusius, neturėtumėm mes, (nebekalbant apie jus), rausti del to dalyko. [5] Todel aš maniau esant reikalinga prašyti brolius pirma nuvykti pas jus ir prirengti žadėtąjį palaiminimą, kad jis būtų pabaigtas taip, kaip palaiminimas, ne kaip šykštumas.

[6] Aš sakau taip: Kas šykštai sėja, šykštai ir pjaus; ir kas sėja palaiminimuose, palaiminimuose ir pjaus. [7] Tegul kiekvienas duoda, kaip yra paskyręs savo širdyje, ne su nuliūdimu, ar iš prievartos; nes linksmą davėją myli Dievas. [8] Dievas gali jums duoti gausiai kiekvienos dovanos, kad visuomet visako turėtumėte visai pakankamai ir apsčiai turėtumėte kiekvienam geram darbui, [9] kaip yra parašyta: Jis barsto, duoda beturčiams; jo teisybė pasilieka per amžių amžius. [10] Tas, kursai suteikia sėjėjui sėklos, duos ir duonos valgyti; jis padaugins jūsų sėklą ir padidins jūsų teisybės vaisių augimą, [11] kad jūs, visakuo pralobę, apsčiai turėtumėte kiekvienam neklastingumui, kurs, mums tarpininkaujant, gamina dėkojimą Dievui. [12] Nes to tarnavimo atlikimas ne tik papildo tai, ko trūksta šventiesiems, bet taippat duoda gausių vaisių daugeliu dėkojimų Viešpačiui. [13] Išmėginę tą patarnavimą, jie garbina Dievą del jūsų paklusnumo išpažinimo Kristaus evangelijai ir del palankumo sutėikime jiems ir visiems; [14] jie

---

9. (6) Palaiminimuose. Palaiminimuose sėja tas, kurs gausiai sėja, pasitikėdamas būsimuoju atlyginimu; jo viltis nebus tuščia, kuomet ateis pjūties metas. — (7) Linksmą... Ekli 35, 11. — (9) Parašyta: Ps. 111, 9. — (11) Neklastingumui: gailestingumo darbams daromiems tikra ir neklastinga širdimi, be savimeilės, tik žiūrint artimo reikalų, kurie šelpiami, ir Dievo garbės, del kurio jie mylimi ir šelpiami.

meldžiasi už jus, nes jie myli jus nuoširdžiai del gausiausios jums Dievo suteiktos malonės. 15 Ačiū Dievui už neapsakomą jo dovaną.

Apaštališkoji šv. Povilo valdžia.

10. 1 Aš, Povilas, pats maldauju jus Kristaus romumu ir maloningumu, aš, kurs akyse, tiesa, esu žemas jūsų tarpe, kitur gi būdamas drąsus prieš jus 2 Prašau gi jus, kad, pas jus atėjus, man nereiktų būti drąsiam su tuo pasitikėjimu, kurs man duodąs drąsos prieš kaikuriuos, kuriems rodosi, buk mes elgiamės tarsi kūno klausydami. 3 Nes nors gyvename kūne, tačiau mes nekovojame kūniškai. 4 Mūsų kovos ginklai ne kūniški, bet galingi Dievu tvirtovėms griauti. Mes griaunąme sumanymus 5 ir kiekvieną aukštumą, kurs keliasi prieš Dievo pažinimą, ir pavergiame nelaisvėn kiekvieną protą, kad būtų paklusnus Kristui. 6 Mes esame nuolat pasiryžę atkeršyti kiekvienam nepaklusnumui, kaip tik jūsų paklusnumas bus pilnas.

7 Žiūrėkite, kas yra ties akimis! Jei kas savimi pasitiki, kad jis esąs Kristaus, teapsvarsto vėl ir tai pats sau, kad, kaip jis yra Kristaus, taip ir mes. 8 Nes jei aš ir truputį daugiau girsiuos mūsų valdžia, kurią yra mums davęs Viešpats statymui, ne jūsų griovimui, tai aš nebūsiu sugėdintas. 9 O kad kas nemanytų, buk aš noriš pagąsdinti jus laiškais, — 10 nes laiškai, sako jie, yra rimti ir smarkūs, pats gi atvykęs turi silpną kūną ir paniekintiną kalbą, — 11 teapsvarsto, kas yra tokios nuomonės, kad kokie mes esame žodžiu laiškuose kitur būdami, tokie ir čiapat atsiradę darbu.

12 Nes mes nedrįstame draug statyti ir lyginti
save su kaikuriais, kurie patys save giria; mes
matuojame save, žiūrėdami to, kas esame savyje,
ir lyginame patys save su savimi. 13 Mes giriamės
ne perdaug, bet laikydamies masto tos dalies,
kurią Dievas paskyrė mums kaipo mastą, kad
pasiektumėm iki jūsų. 14 Nes mes neištiesiame
savęs perdaug, lygkad nesiektumėm jūsų; mes
juk priėjome iki jūsų su Kristaus evangelija.
15 Mes nesigiriame perdaug svetimais darbais;
turime gi vilties, kad, jūsų tikėjimui augant,
mes didinsimės vis labiau pas jus, laikydamies
savo dalies, 16 ir kad nešime evangeliją taippat
į tuos kraštus, kurie yra už jūsų, nesigirdami
tuo, kas yra jau padaryta svetimoje dalyje. 17 Kas
giriasi, tegul giriasi Viešpatyje. 18 Nes ne kas
pats save užtaria, tas yra pripažįstamas, bet tas,
kurį Dievas giria.

Povilo pasigyrimas prieš priešininkus.

11. 1 O, kad gi jūs pakęstumėte mano paikybės
truputį! bet ir pakęskite mane! 2 Nes aš rūpi-
nuos jumis Dievo pavydu: aš pažadėjau jus
vienam vyrui pastatyti jus kaip skaisčią mergaitę
Kristui. 3 Bet aš bijau, kad kaip žaltys sugundė
Jevą savo gudrumu, taip jūsų mintys nebūtų pa-
gadintos ir kad jos nenukryptų nuo neklastingumo,
kurs yra Kristuje. 4 Nes jei tas, kurs ateina,

---

10. (12) **Mes matuojame...** Anot gr. t.: jie, matuodami patys save savimi ir patys save su savimi lygindami, pasirodė neturį išmanymo. — (13) **Masto.** Apaštalas Povilas turėjo sau Dievo paskirtą veikimo sritį. Jis jos ribų laikosi ir jų neperžengia. Ton sritin įeina ir Korintas. Todel skelbdamas čionai evangeliją, jis buvo savo srityje. Ta sritis siekia ir toliau. Ir ten yra vietų, kuriose evangelija dar nebuvo skelbiama.

11. (1) **Mano paikybę.** Taip čia šv. Povilas vadina savo pasigyrimą. Jis giriasi savo priešų priverstas,

skelbia kitą Kristų, kurio mes neskelbėme, arba jūs gaunate kitą dvasią, kurios negavote, arba kitą evangeliją, kurios nepriėmėte, jūs teisingai pakęstumėte. 5 Bet aš tariuos nėkiek ne mažiau esąs padaręs už tuos didžius apaštalus. 6 Jei aš ir esu nepritytęs šnekoje, tačiau neesu toksai mokslc; mes juk pasirodėme jums visais žvilgsniais.

7 Arba gal aš nusidėjau, pats save žemindamas, kad jūs būtumėte išaukštinti? kad dovanai skelbiau jums Dievo evangeliją? 8 Aš apiplėšiau kitas bažnyčias, imdamas algą, kad jums tarnaučiau. 9 Būdamas pas jus ir stokodamas, aš nebuvau nėvienam apsunkinimas, nes ko man neteko, suteikė atėjusieji iš Makedonijos broliai. Visuose dalykuose aš saugojaus būti jums apsunkinimas ir toliau saugosiuos. 10 Kaip yra manyje Kristaus tiesa, tas mano pasigyrimas nebus sumažintas Achajos šalyse. 11 Kodel? Ar kad aš jūsų nemyliu? Dievas tai žino. 12 Bet ką aš darau, darysiu ir toliau, kad neduočiau progos tiems, kurie ieško progos būti rastais tuose dalykuose, kuriais jie giriasi, tokiais kaip ir mes. 13 Nes tokie žmonės yra netikri apaštalai, darbininkai apgavikai, kurie dedasi Kristaus apaštalais. 14 Ir nestebėtina, nes pats šetonas ima sau šviesybės angelo išvaizdą. 15 Todel nėra nieko ypatinga, jei jo tarnai ima sau teisybės tarnų išvaizdą; bet jų galas bus toks, kaip jų darbai.

---

anaiptol ne delto, kad ieškotų tuščios garbės. — (5) Didžius apaštalus: kurie dedasi taip didžiais apaštalais. Taip šv. Povilas čia vadina savo priešininkus, klaidžiamokslius.

(12) Kad neduočiau ...: kad mano priešininkai, kurie mane kaltina, buk aš ieškąs savo naudos, nerastų mano pasielgime niekę, kas pateisintų jų šmeižtus, ir kad juos priverščiau taippat neieškoti savo pelno, kaip ir aš neieškau.

16 Aš vėl sakau: Niekas tenelaiko manęs paiku;
o jei ne, tai priimkite mane kaipo paiką, kad ir
aš pasigirčiau kokį truputį. 17 Ką aš kalbu, ne-
kalbu pagal Dievą, bet tarsi paikybėje, būtent,
tame pasigyrimo dalyke. 18 Kadangi daugelis
giriasi kūniškai, girsiuos ir aš. 19 Nes jūs mielu
noru pakenčiate paikuosius, patys būdami išmin-
tingi. 20 Jūs juk pakenčiate, jei kas jus pavergia
nelaisvėn, jei kas jus ryja, jei kas jūsų lobį ima,
jei kas didžiuojasi, jei kas muša jus į veidą.
21 Aš sakau savo sugėdinimui, lygkad mes būtu-
mėm buvę silpni tame dalyke. Kuo kas nors
drįsta girtis, (paikybėje sakau), drįstu ir aš.
22 Jie yra žydai, ir aš; yra izraėlitai, ir aš;
yra Abraomo ainiai, ir aš. 23 Jie yra Kristaus
tarnai, (kaip neprotingas sakau), aš daugiau:
daugiau pakėliau darbų, daugiau kalėjimų, kirčių
be galo, buvau dažnai mirties pavojuose. 24 Nuo
žydų gavau penkis kartus po keturias dešimtis
kirčių be vieno; 25 tris kartus buvau rykštėmis
plaktas, kartą akmenimis muštas, tris kartus nu-
kentėjau laivo sudužimą, naktį ir dieną buvau jūros
gilumoje, 26 dažnai kelionėse, pavojuose upių,
pavojuose galvažudžių, pavojuose nuo vientaučių,
pavojuose nuo pagonių, pavojuose miestuose, pa-
vojuose tyruose, pavojuose ant jūros, pavojuose
tarp netikrų brolių; 27 varge ir skurde, dauge-
lyje budėjimų, alkyje ir troškime, daugelyje
pasninkų, šaltyje ir nuogume: 28 be to, kas kitaip
atsitinka, kasdieninis veržimasis prie manęs, rū-
pestis visomis bažnyčiomis. 29 Kas yra silpnas,
ir aš nesidarau silpnas? Kas yra piktinamas, ir
aš nedegu? 30 Jei reikia girtis, aš girsiuos savo
silpnumu. 31 Dievas ir Tėvas mūsų Viešpaties
Jėzaus Kristaus palaimintasis per amžius žinō,
kad aš nemeluoju. 32 Damaske karaliaus Arėto

šalies viršininkas sergėjo damaskiečių miestą, kad mane sugautų: 33 ir aš pro langą pintinėje buvau nuleistas per sieną ir taip ištrūkau iš jo rankų.

12. 1 Jei reikia girtis (tiesa, nepridera), aš eisiu prie Viešpaties regėjimų ir apreiškimų. 2 Aš žinau žmogų Kristuje, kurs pirm keturiolikos metų, — ar kūne, nežinau, ar be kūno, nežinau, Dievas žino, — buvo pagautas net į trečiąjį dangų. 3 Ir žinau, kad tas žmogus, — ar kūne, ar be kūno, nežinau, Dievas žino, — 4 buvo pagautas į rojų ir girdėjo slaptingus žodžius, kurių nėvienam žmogui nevalia sakyti. 5 Tokiuo aš girsiuos, savimi gi nėkiek nesigirsiu, tiktai savo silpnybėmis.

6 Nes jei ir norėčiau girtis, aš nebūsiu neprotingas, nes sakyčiau tiesą; bet susilaikau, kad kas nemanytų apie mane daugiau, kaip manyje mato ar girdi iš manęs. 7 O kad aš del apreiškimų didumo nesikelčiau puikybėn, man duotas akstinas mano kūnui, šetono angelas, kurs mane muštų veidan. 8 Todel aš tris kartus meldžiau Viešpatį, kad tai atstotų nuo manęs; 9 bet jis man tarė: Gana tau mano malonės, nes jėga įgyja tobūlumo silpnybėje. Taigi, aš mielu noru girsiuos mano silpnybėmis, kad Kristaus jėga gyventų manyje. 10 Todel aš turiu pasimėgimo savo silpnybėse, išniekinimuose, varguose, persekiojimuose, suspaudimuose del Kristaus; nes kuomet esu silpnas, tuomet esu galingas.

11 Aš pasidariau paikas, jūs mane privertėte. Nes aš turėjau būti jūsų užtartas; juk aš nebuvau nieku mažesnis už tuos, kurie yra labai dideli apaštalai, nors aš esu niekas. 12 Tačiau mano

12. (2) **Aš žinau žmogų.** Tas žmogus buvo pats šv. Povilas. Plg. Apd. 11, 27.

(7) **Akstinas...:** kūno negalė.

apaštalavimo žymės yra padarytos jūsų tarpe visa kantrybe, ženklais, stebuklais ir jėga. 13 Nes kas yra, ko jūs turėjote mažiau už kitas bažnyčias, išskyrus tai, kad aš pats neapsunkinau jūsų? Dovanokite man tą skriaudą. 14 Štai dabar aš esu pasiryžęs ateiti pas jus trečią sykį ir nebūsiu jums apsunkinimas. Nes aš ieškau ne kas jūsų, bet jūsų pačių; juk ne vaikai turi krauti turtus gimdytojams, bet gimdytojai vaikams. 15 Aš gi mieliausiu noru duosiu ir pats save atiduosiu už jūsų sielas, nors vis labiau jus mylėdamas, pats būčiau mažiau mylimas. 16 Tačiau tebūnie ir taip, aš jūsų neapsunkinau; bet būdamas buklus, aš sugavau jus gudrybe. 17 Gal aš apgavau jus per ką nors tų, kuriuos esu pas jus siuntęs? 18 Aš paprašiau Titą ir nusiunčiau su juomi brolį. Gal gi Titas jus apgavo? Ar mes vaikščiojome ne toje pačioje dvasioje? argi ne tais pačiais takais?

Įspėjimų korintiečiams užbaiga.

19 Jūs gal seniai manote, kad mes teisinamės prieš jus? Dievo akyvaizdoje Kristuje mes kalbame; visa gi, mylimiausieji, daroma jums statyti. 20 Nes aš bijau, kad kartais atėjęs nerasčiau jūsų ne tokių, kokių noriu, ir kad nebūčiau jūsų rastas toks, kokio nenorite; kad kartais nebūtų jūsų tarpe barnių, pavydų, pykčių, vaidų, gero vardo plėšimų, apkalbėjimų, pasipūtimų, maištų, 21 kad kuomet ateisiu, vėl Dievas nenužemintų manęs pas jus, ir aš neturėčiau raudoti daugelio tų, kurie yra anksčiau nusidėję ir nedarė atgailos del susitepimo, paleistuvystės ir begėdystės, kurią yra darę.

13. 1 Štai dabar aš trečią sykį ateinu pas jus. Dviejų ar trijų liudytojų pasakymu bus nutartas

(16) Tačiau . . . Čia šv. Povilas kartoja neteisingą savo priešų priekaištą ir atsako į jį keturiais klausimais.

kiekvienas dalykas. 2 Pirma sakiau ir išanksto sakau, kaip pas jus būdamas, taip ir dabar nebūdamas, tiems, kurie anksčiau nusidėjo, ir visiems kitiems, kad vėl atėjęs nepasigailėsiu. 3 Ar jūs norite išmėginti Kristų, kurs kalba manyje, kursai nėra jums silpnas, bet yra galingas jūsų tarpe? 4 Nes nors jis ir buvo prikaltas ant kryžiaus, žiūrint silpnumo, bet yra gyvas Dievo jėga. Nes ir mes esame silpni jame, bet būsime gyvi Dievo jėga jūsų tarpe. 5 Patys save išmėginkite, ar jūs esate tikėjime; patys save ištirkite. Arba ar jūs nepažįstate patys savęs, kad Jėzus Kristus yra jumyse? jei tik kartais neesate atmestini. 6 Bet aš turiu vilties, kad jūs pažinsite, jog mes neesame atmestini.

7 Mes maldaujame Dievą, kad jūs nedarytumėte nieko pikta: ne kad mes pasirodytumėm pripažinti, bet kad jūs darytumėte, kas gera, mes gi būtumėm lyg atmestini. 8 Nes mes nieko negalime prieš tiesą, tik už tiesą. 9 Mes juk džiaugiamės, kad esame silpni, jūs gi galingi; to ir meldžiame, kad jūs būtumėte tobuli. 10 Todel aš tai rašau toli būdamas, kad atėjęs neturėčiau elgtis kiečiau ta valdžia, kurią Viešpats yra man davęs statymui, ne griovimui.

11 Galop, broliai, džiaugkitės, būkite tobuli, padrąsinkite vieni kitus, būkite vienos nuomonės, laikykite ramybę, o ramybės ir meilės Dievas bus su jumis. 12 Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Visi šventieji jus sveikina. 13 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė ir Dievo meilė ir šventosios Dvasios draugystė teesie su jumis visais. Amen.

---

13. (7) Ne kad ... pripažinti. Apaštalas visai nenori rast progos parodyti savo valdžią ir tuo būdu būti pripažintas.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS GALATAMS.

Laiško įžanga.

1. [1] Povilas Apaštalas, pašauktas ne žmonių ir ne žmogui tarpininkaujant, bet Jėzaus Kristaus ir jį prikėlusiojo iš numirusių Dievo Tėvo, [2] ir visi su manim esantieji broliai Galatijos bažnyčioms. [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, [4] kurs pats save davė už mūsų nuodėmes, kad išgelbėtų mus iš dabartinio netikusio pasaulio, taip kaip buvo Dievo ir mūsų Tėvo valia. [5] Jam garbė per amžių amžius. Amen.

[6] Aš stebiuos, kad jūs taip veikiai nukrypstate nuo tos, kuri jus pašaukė į Kristaus malonę, prie kitos evangelijos. [7] Ji nėra kita; tik yra žmonių, kurie kelia jūsų tarpe neramybę ir nori iškreipti Kristaus evangeliją. [8] Bet nors mes ar angelas iš dangaus skelbtų jums kitą evangeliją, ne kaip mes jums skelbėme, tebūna atskirtas! [9] Kaip pirma sakėme, taip ir dabar vėl sakau: Jei kas jums skelbtų evangeliją ne tą, kurią priėmėte, tebūna atskirtas! [10] Nes ar aš dabar ieškau žmonių palankumo ar Dievo? Ar aš stengiuos įtikti žmonėms? Jei dar norėčiau įtikti žmonėms, aš nebūčiau Kristaus tarnas.

---

1. (7) Kita. Evangelija tėra viena. Šv. Povilas mokino, kad pagonys gali būti nuteisinti be Mozės įstatymo tarpininkavimo. Kas kitaip mokino, tas skelbė nebe Kristaus evangeliją ir todel buvo išmestinas iš krikščionių draugijos.

Povilas tikrai Dievo išrinktas Kristaus Apaštalas.

11 Taigi, aš sakau jums, broliai, kad mano apskelbtoji evangelija ne žmonių mokslas; 12 nes ne iš žmogaus aš ją gavau ir neišmokau, bet Jėzaus Kristaus apreiškimu. 13 Jūs juk girdėjote apie mano elgesį kitados žydijoje: aš perdaug didžiai persekiojau Dievo Bažnyčią ir kovojau prieš ją. 14 Žydijoje aš perviršijau daugelį mano amžio savo tautoje, rodydamas daugiau uolumo del mano tėvų padavimo.

15 Kuomet gi tam, kurs išskyrė mane nuo pat mano motinos įsčios ir pašaukė savo malone, patiko 16 apreikšti manyje savo Sūnų, kad aš jį skelbčiau tarp pagonių, aš nesikreipiau tuojau prie kūno ir kraujo 17 ir neėjau į Jeruzalę pas tuos, kurie buvo pirm manęs apaštalai, bet nuvykau į Arabiją ir vėl sugrįžau į Damaską. 18 Paskui po trejų metų nuėjau į Jeruzalę Petro pamatyti ir pasilikau pas jį penkioliką dienų. 19 Kitų apaštalų aš nemačiau nė vieno, tik Viešpaties brolį Jokūbą. 20 O ką aš jums rašau, štai Dievas mato, kad nemeluoju. 21 Paskui aš ėjau į Syrijos ir Kilikijos šalis. 22 Veidu aš buvau nepažįstamas Judiecjos bažnyčioms, kurios yra Kristuje. 23 Jos buvo tik girdėjusios: Tasai, kurs mus kitados persekiojo, dabar skelbia tikėjimą, prieš kurį kitados kovojo. 24 Todel jos garbino del manęs Dievą.

2. 1 Paskui, keturiolikai metų praslinkus, aš vėl nuvykau į Jeruzalę draug su Barnabu, pasiėmęs taippat ir Titą. 2 Atvykau gi del apreiškimo ir išdėsčiau jiems evangeliją, kurią skelbiu tarp pagonių, ypačiai gi tiems, kurie buvo

2. (1) Paskui... Plg. Apd. 15, 2. — (4) Vyliumi...:

žymesni, kad kartais nebėgčiau veltui, arba nebūčiau bėgęs. [3] Bet nė buvusis su manim Titas, nors buvo pagonis, nebuvo priverstas apsipjaustyti; [4] ir tai del vyliumi įėjusių netikrų brolių, įlindusių tykoti mūsų laisvės, kurią mes turime Kristuje Jėzuje, kad mus padarytų vergus; [5] tiems mes nė valandai nesutikome pasiduoti, kad evangelijos tiesa pasiliktų pas jus.

[6] Tie gi, kurie rodėsi esą žymesni, (kokie jie yra buvę kitados, man visai nesvarbu; Dievas nežiūri žmogaus asmens), tie, sakau, kurie rodėsi esą žymesni, nemokino manęs nieko nauja. [7] Priešingai; pamatę, kad man yra patikėtas evangelijos skelbimas neapipjaustytiems, lygiai kaip Petrui apipjaustytųjų tarpe, [8] (nes tas, kurs veikė su Petru apipjaustytųjų apaštalavime, veikė ir su manim tarp pagonių,) [9] ir pažinę man suteiktąją malonę, Jokūbas, Kėfas ir Jonas, kurie buvo laikomi šulais, padavė man ir Barnabui dešines kaipo draugystės ženklą, kad mes kreiptumėmės į pagonis, jie gi į apipjaustytuosius. [10] Tiktai mes turėjome atsiminti apie beturčius. Tai aš ir rūpinaus tikrai daryti.

[11] Kuomet gi Kėfas buvo atėjęs į Antiokiją, aš pasipriešinau jam į akis, nes jis buvo peiktinas. [12] Nes anksčiau, kuomet dar nebuvo kaikurie atėję nuo Jokūbo, jis valgydavo su pagonimis; jiems atėjus, jis pasitraukė ir atsiskyrė, bijodamas tų, kurie buvo iš apipjaustymo. [13] Jo apsimetimui pritarė kiti žydai, taip kad ir Barnabas buvo jų atvestas į tą apsimetimą. [14] Bet pamatęs, kad jie elgiasi netaip tiesiai, kaip reikalauja evangelijos tiesa, aš pasakiau Kėfui visų akyvaizdoje: Jei tu, būdamas žydas, gyveni

kurie buvo apsimetę esą tikri krikščionys. — (9) Kėfas: Petras.

pagoniškai, o ne žydiškai, kaip gi tu verti pagonis žydžiuoti?

15 Mes esame gimimu žydai ir ne nusidėjėliai iš pagonių tarpo. 16 Žinodami, kad žmogus nenuteisinamas įstatymo darbais, bet tik tikėjimu į Jėzų Kristų, mes ir įtikėjome į Jėzų Kristų, kad būtumėm nuteisinti tikėjimu į Kristų, ne įstatymo darbais; nes įstatymo darbais nebus nuteisintas nė vienas žmogus. 17 O jei stengdamies būti nuteisinti Kristuje, ir mes patys buvome rasti nusidėjėliai, tai gal Kristus yra nuodėmės padėjėjas? Anaiptol! 18 Nes jei aš vėl tai statau, ką esu išgriovęs, pats save darau peržengėju. 19 Aš juk įstatymu numiriau įstatymui, kad būčiau gyvas Dievui; aš esu su Kristumi prikaltas ant kryžiaus. 20 Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus. O kad dabar aš esu gyvas kūne, tai gyvenu tikėjime į Dievo Sūnų, kurs mane mylėjo ir pats save išdavė už mane. 21 Aš neatmetu Dievo malonės. Nes jei teisybė per įstatymą, tai Kristus yra numiręs veltui.

Mozės įstatymas ir evangelija. Krikščionių laisvė.

3. 1 O neišmintingi galatai! kas jus užbūrė, kad nebeklausytumėte tiesos, jūs, prieš kurių akis Jėzus Kristus buvo įvaizdintas, kaip kad būtų jūsų tarpe prikaltas ant kryžiaus? 2 Tai tiktai aš noriu iš jūsų patirti: ar jūs gavote Dvasią įstatymo darbais, ar klausydami tikėjimo? 3 Argi jūs taip paiki esate, kad pradėję Dvasioje,

(16) Nes... Ps. 142, 2. — (18) Vėl tai statau: vėl laikaus Mozės įstatymo apeigų. — (19) Įstatymu. Kristus mirė del įstatymo. Povilas, priimdamas krikštą, mirė draug su Kristumi Sen. Įstatymui.

norite dabar būti pabaigti kūne? [4] Argi veltui jūs taip daug iškentėjote? Jei tačiau veltui? [5] Tas kurs suteikia jums Dvasią ir daro jūsų tarpe stebuklų, ar jis tai daro įstatymo darbais, ar tikėjimo klausymu? [6] Kaip yra parašyta: Abraomas tikėjo Dievui, ir tai palaikyta jam teisumu. [7] Taigi, pažinkite: kurie yra iš tikėjimo, tie yra Abraomo vaikai.

[8] Raštas, pramatydamas, kad Dievas tikėjimu nuteisina pagonis, išanksto apskelbė Abraomui: Tavyje bus palaimintos visos tautos. [9] Taigi, kurie yra iš tikėjimo, bus palaiminti su tikinčiuoju Abraomu. [10] Nes kurie tik remiasi įstatymo darbais, tie yra po prakeikimu. Juk yra parašyta: Prakeiktas kiekvienas, kurs nesilaiko viso, kas parašyta įstatymo knygoje, kad tai darytų. [11] O kad įstatymu nė vienas nenuteisinamas pas Dievą, tai aišku; nes: Teisusis iš tikėjimo yra gyvas. [12] Įstatymas gi ne iš tikėjimo, bet: kas tai daro, tuo bus gyvas. [13] Kristus atpirko mus nuo įstatymo prakeikimo, pasidaręs už mus prakeikimas, nes yra parašyta: Prakeiktas kiekvienas, kurs kaba ant medžio; [14] kad Abraomo palaiminimai ateitų ant pagonių per Jėzų Kristų, taip kad mes gautumėm Dvasios pažadėjimą.

[15] Broliai! (aš kalbu žmonių būdu), juk nė vienas neniekina patvirtinto žmogaus testamento ir nieko prie jo neprideda. [16] Pažadėjimai buvo padaryti Abraomui ir jo sėklai. Nesakoma: ir sėkloms, lyg kad jų būtų daug, bet apie vieną: Ir tavo sėklai, tai yra Kristui. [17] Taigi, aš sakau

---

3. (4) Jei tačiau...: jei tačiau tai tiesa, kad jūs jau ištikrųjų atstojote nuo Kristaus. — (6) Parašyta: Prad. 15, 6; Rom. 4, 3.

(8) Tavyje... Vz. Prad. 12, 3; 18, 18. — (11) Teisusis... Abak. 2, 4; Rom. 1, 17. — (12) Kas tai daro... Kun. 18, 5. — (13) Parašyta: Atk. 21, 23.

taip: Die vo patvirtitojo testamento duotasis po keturių šimtų ir trijų dešimtų metu įstatymas nepanaikina, taip kad pažadėjimas virstų n ek u. 18 Nes jei tėvainystė gaunama įstatymu, jau nebe pažadėjimu. Bet Abraomui Dievas ją davė pažadėjimu.

19 Tai kam gi įstatymas? Jis pridėtas dėl peržengimų, iki ateis ainis, kuriam buvo duotas pažadėjimas. Įstatymas angelų įsakytas per tarpininką. 20 Tarpininko nėra, kame yra vienas. Dievas gi yra vienas. 21 Taigi, ar įstatymas yra priešingas Dievo pažadėjimui? Anaiptol. Nes jei būtų buvęs duotas įstatymas, kurs galėtų padaryti gyvus, teisumas būtų tikrai iš įstatymo.

22 Bet Raštas užrakino visa po nuodėme; pažadėjimas turėjo būti suteiktas tikintiesiems tikėjimu į Jėzų Kristų. 23 Bet tikėjimui dar neatėjus, mes, užrakinti po įstatymu, buvome saugomi tam tikėjimui, kurs turėjo būti apreikštas. 24 Taip įstatymas buvo mūsų vadovas į Kristų, kad būtumėm nuteisinti tikėjimu.

25 Bet atėjus tikėjimui, mes jau nebeesame po vadovu. 26 Nes tikėjimu į Jėzų Kristų jūs visi esate Dievo vaikai. 27 Kurie tik esate pakrikštyti Kristuje, tie apsivilkote Kristumi. 28 Čia nebėra nei žydo, nei graiko; nebėra nei vergo, nei laisvojo; nebėra nei vyriškio, nei moteriškės; nes jūs visi esate vienas Kristuje Jėzuje. 29 O jei jūs Kristaus, tai jūs esate Abraomo ainija, tėvainiai pažadėjimu.

4. 1 Aš sakau: Kolei tėvainis yra nepilna-

(19) **Pridėtas** prie pažadėjimo **dėl peržengimų**: kad iškeltų aikštėn peržengimus. — **Per tarpininką**. Dievas davė žydams įstatymą, kurie turėjo jį vykinti. Mozė buvo tarpininkas. Pažadėjimas buvo duotas Abraomui be tarpininko.

metis, jis nieku nesiskiria nuo tarno, nors yra visako valdovas. 2 Jis yra po globėjais ir užveizdais iki tėvo paskirtam laikui. 3 Taip ir mes, kolei buvome nepilnamečiai, tarnavome po pasaulio pradžiamoksliu. 4 Bet atėjus laiko pilnybei, Dievas siuntė savo Sūnų, padarytą iš moteriškės, pastatytą po įstatymu, 5 atpirkti tų, kurie buvo po įstatymu, kad mes gautumėm įsūnystę. 6 Kadangi jūs esate sūnūs, Dievas siuntė savo Sūnaus Dvasią į jūsų širdis, kuri šaukia: Abba, Tėve! 7 Taigi, yra jau ne tarnas, bet sūnus. O jei sūnus, tai ir tėvainis per Dievą.

8 Tuomet, tiesa, nepažindami Dievo, jūs tarnavote tiems, kurie savo esme nėra dievai. 9 Bet dabar, pažinę Dievą, dargi ir Dievo pažinti, kaip gi jūs vėl grįžtate prie silpno ir menko pradžiamokslio, kuriam norite išnauja tarnauti? 10 Jūs laikote dienas, mėnesius, laikus ir metus. 11 Aš turiu del jūsų baimės, kad kartais nebūčiau jūsų tarpe darbavęsis veltui.

12 Būkite, kaip aš, nes ir aš esu, kaip jūs. Broliai! maldauju jus; jūs manęs nieku neįžeidėte, 13 Jūs žinote, kad aš susirgęs pirmą kartą skelbiau jums evangeliją. To mėginimo, kurį jums darė mano kūnas, 14 jūs nepaniekinote ir neatmetėte. Ne, jūs priėmėte mane, kaip Dievo angelą, kaip Kristų Jėzų. 15 Tai kur gi dabar jūsų palaiminimas? Nes aš jums liudiju, kad jūs, jei tai būtų galėję įvykti, būtumėte išlupę savo akis ir man davę. 16 Argi aš pasidariau jums neprietelis, sakydamas jums tiesą?

17 Jie rūpinasi jumis negerai; jie nori jus atskirti, kad jūs jais rūpintumėtės. 18 Gera būtų, kad būtų jumis rūpinamasi del to, kas gera, ir

4. (7) Yra jau..: tu jau nebe tarnas, bet sūnus (gr.t.).
(10) Laikote dienas ...: švenčiate žydų šventes.

ne tik tuomet, kada aš esu čiapat pas jus. [19] Mano vaikeliai, kuriuos aš vėl gimdau su skausmu, iki Kristus gaus jumyse paveikslą! [20] Aš norėčiau dabar būti pas jus ir pakeisti savo balsą, nes aš esu neramus del jūsų.

[21] Pasakykite man jūs, kurie norite būti po įstatymu, ar neskaitėte įstatymo? [22] Juk yra parašyta: Abraomas turėjo du sūnu, vieną iš tarnaitės ir vieną iš laisvos. [23] Bet tas, kurs buvo iš tarnaitės, gimė kūno keliu, kurs gi iš laisvos, pasiremiant pažadėjimu. [24] Tai pasakyta palygintinai. Nes tai yra dvi sandori: viena Sinajaus kalne, gimdanti tarnavimui; ta yra Agara; [25] nes Sinajaus kalnas yra Arabijoje, turįs sąryšį su dabartine Jeruzale, kuri draug su savo vaikais tarnauja. [26] Ana gi Jeruzalė, kuri yra aukštybėse, yra laisva, ji yra mūsų motina. [27] Nes yra parašyta: Linksminkis nevaisingoji, kuri negimdai; džiaugkis ir šūkauk, kuri neturi gimdymo skausmų; nes daug yra apleistosios vaikų, daugiau kaip tos, kuri turi vyrą. [28] Mes, broliai, esame kaip Izaokas pažadėjimo vaikai. [29] Bet kaip tuomet gimusis kūno keliu persekiojo gimusiji dvasiškai, taip ir dabar. [30] O ką sako Raštas? Išmesk tarnaitę ir jos sūnų; nes tarnaitės sūnus nebus tėvainis kartu su laisvosios sūnumi. [31] Taigi, broliai, mes neesame tarnaitės vaikai, bet laisvosios ta laisve, kuria mus išliuosavo Kristus.

---

(18) Kad būtų...: kad ne tik aš, bet ir visi rūpintųsi jumis, ieškodami tik to, kas tikrai gera. — (19) Iki Kristus... Priimdamas Kristaus mokslą, žmogus įgauna Kristaus paveikslą.

(2) Neskaitėte... Prad. 16, 15; 21, 2. — (24) Sinajaus. Sinajaus kalne buvo gauta Sen. Įstatymas ir ten padaryta senoji sandora. Žemiškoji Jeruzalė yra Sinajaus tąsa. — (27) Parašyta: Iz. 54, 1–3. — (30) Raštas: Prad. 10, 10. 12.

Paraginimai ir įspėjimai Galatams.

5. [1] Stovėkite tvirtai ir nebesiduokite vėl įkinkyti į vergijos jungą. [2] Štai aš, Povilas, sakau jums: jei jūs duositės apipjaustyti, Kristus nebus jums nėkiek naudingas. [3] Aš vėl liudiju kiekvienam žmogui, kurs duodasi apipjaustyti, kad jis turi laikyti visą įstatymą. [4] Esate visai atskirti nuo Kristaus jūs, kurie ieškote nuteisinimo įstatyme; jūs nustojote malonės. [5] Nes mes Dvasioje remdamies tikėjimu laukiame iš nuteisinimo vilties. [6] Nes Jėzuje Kristuje nieko nereiškia nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet tikėjimas, kurs veikia meile.

[7] Jūs bėgote gerai; kas jus sutrukdė klausyti tiesos? [8] Tas įkalbėjimas ne iš to, kurs jus šaukia. [9] Truputis raugo įraugina visą įmaišymą. [10] Aš pasitikiu jumis Viešpatyje, kad jūs nieko kitaip nemanysite; taigi, kurs jus klaidina, bus nuteistas, vis tiek, kas jis būtų. [11] Aš, broliai, jei dar skelbčiau apipjaustymą, kam dar tebesu persekiojamas? Juk taip yra panaikintas kryžiaus papiktinimas. [12] O, kadgi būtų visai atpjauti tie, kurie jus klaidina!

[13] Nes jūs, broliai, esate pašaukti į laisvę; tik ta laisvę neduokite progos kūnui; velyk tarnaukite dvasios meile vieni kitiems. [14] Nes visas įstatymas įvykinamas vienu pasakymu: Mylėsi savo artimą, kaip pats save. [15] O jei jūs vienas kitą kandžiojate ir ėdate, žiūrėkite, kad nebūtumėte vieni kitų praryti.

[16] Aš sakau: Elgkitės, vadovaujant dvasiai, ir jūs nevykinsite kūno geidulių. [17] Nes kūnas gei-

5. (5) Iš nuteisinimo vilties: ko galima laukti iš nuteisinimo, būtent, amžinosios laimės.

(13) Laisvę: nuo Mozės įstatymo. — Progos kūnui: kurs yra linkęs pasiduoti nuodėmei.

džia prieš dvasią, dvasia gi prieš kūną; nes tuodu yra kits kitam priešingu, kad nedarytumėte visa, ko tik norite. 18 O jei jūs esate dvasios vedami, jūs neesate po įstatymu. 19 Kūno darbai yra matomi; jie yra: paleistuvystė, susitepimas, begėdystė, 20 pasileidimas, stabų garbinimas, žavėjimai, neprietelystės, barniai, pavydai, rūstybės, vaidai, nesutikimai, atskalos, 21 neapykantos, žmogžudystės, girtuokliavimai, apsirijimai ir į tuos panašūs dalykai. Kaip aš jums anksčiau sakiau, taip vėl iš anksto sakau: kurie tai daro, tie negaus Dievo karalystės. 22 Dvasios gi vaisius yra: meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrumas, maloningumas, gerumas, romumas, 23 meilumas, ištikimybė, kuklumas, susilaikymas, skaistybė. Prieš tokius nėra įstatymo. 24 Kurie yra Kristaus, tie prikalė ant kryžiaus savo kūną draug su ydomis ir geiduliais. 25 Jei gyvename dvasia, tai dvasia ir elgkimės.

26 Negeiskime tuščios garbės, vieni kitus pykindami, vieni kitiems pavydėdami.

6. 1 Broliai, jei žmogus ir įpultų netikėtai į kokią nuodėmę, jūs, kurie esate dvasiniai, pataisykite tokį, laikydamies romumo dvasios. Atsižvelgk pats į save, kad ir tu nebūtumei gundomas. 2 Nešiokite kits kito naštas ir taip įvykinsite Kristaus įstatymą. 3 Nes jei kas tariasi esąs šis tas, nors jis yra niekas, tas pats save apgaudinėja. 4 Tegul kiekvienas ištiria savo darbą, ir taip jis turės garbės, tik pats sau, bet ne prieš kitą. 5 Nes kiekvienas neš savo naštą.

6 Kas mokinamas žodžio, tegul teikia visų savo gėrybių tam, kurs jį mokina. 7 Neklyskite: Dievas

6. (4) Tegul... Ne kitų darbus reikia peikti, bet klaustis savo sąžinės, ką ji pasakys mums apie mūsų pačių darbus.

neleidžia tyčiotis iš savęs. 8 Nes ką žmogus sėja, tai ir pjaus. Kas sėja savo kūne, tas pjaus iš kūno pagedimą; kas sėja dvasioje, pjaus iš dvasios amžinąjį gyvenimą. 9 Taigi, darykime gera ir nesiliaukime, nes savu laiku pjausime, jei nebūsime pailsę. 10 Todel kolei turime laiko, darykime gera visiems, labiausiai gi tiems, kurie yra iš tikėjimo šeimynos.

Laiško pabaiga.

11 Žiūrėkite, kokiomis raidėmis aš parašiau jums savo ranka. 12 Nes visi, kurie nori įtikti kūnu, verčia jus apsipjaustyti, kad tik neturėtų kentėti persekiojimo del Kristaus kryžiaus. 13 Nes ir tie, kurie apsipjausto, nelaiko įstatymo; bet jie nori, kad jūs būtumėte apipjaustyti, kad galėtų girtis jūsų kūnu. 14 Saugok, Dieve, kad aš kuo nors girčiaus, kaip tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi. Per jį man pasaulis yra prikaltas ant kryžiaus ir aš pasauliui! 15 Nes Kristuje Jėzuje neturi vertės nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas, bet naujas sutvėrimas. 16 Ir kas tik seks tą taisyklę, ant jų ir ant Dievo Izraėlio tebūna ramybė ir gailestingumas. 17 Toliau tegul niekas manęs nevargina, nes aš nešioju savo kūne Viešpaties Jėzaus žymes.

18 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jūsų dvasia, broliai! Amen.

---

(11) **Žiūrėkite** ... Šv. Povilas paprastai rašydavo laiškus ne pats savo ranka; todel čia sako, kad sekančius žodžius jis rašo pats. — (17) **Toliau** ... Baigdamas laišką, šv. Povilas sako, kad jis neberašo daugiau; nes prieš neteisingas savo priešų kalbas jis gali pastatyti iškentėtų persekiojimų ir vargų pėdsakas, net žaizdų randus savo kūne; visa gi tai aiškiausiai liudija, kad jis ištikimas Kristaus apaštalas ir jo mokslo skelbėjas.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS EFEZIEČIAMS.

Antrašas ir dėkojimas Dievui už visas, Kristui tarpininkaujant, suteiktas geradarystes.

1. [1] Povilas Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas visiems šventiesiems Efeze ir tikintiesiems Kristuje Jėzuje. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[3] Palaimintas teesie Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kurs mus palaimino visokiu dvasiniu palaiminimu danguose. [4] Jis mus išrinko jame pirm pasaulio įkūrimo, kad būtumėm jo akyvaizdoje šventi ir nesutepti meilėje. [5] Jis iš anksto paskyrė mus, kad būtumėm jam įsūniai per Jėzų Kristų, taip kaip buvo jo valios sumanyta, [6] kad girtumėm jo garbingą malonę, kuria jis apdovanojo mus savo mylimajame Sūnuje. [7] Jame mes turime atpirkimą jojo krauju, nuodėmių atleidimą sulig turtais jo malonės, [8] kuri apsčiai apsireiškė mumyse visokia išmintimi ir išmone. [9] Dievas davė mums pažinti savo valios paslaptį, taip kaip jam patiko; kaip jis buvo savyje nutaręs, [10] laiko pilnybei įvykus, atnaujinti Kristuje visa, kas yra danguje ir kas žemėje. [11] Jame taippat ir mes esame pašaukti į tėvainystę, iš anksto paskirti nutarimu to, kurs visa daro sulig savo valios nusistatymu, [12] kad būtumėm

1. (9) Paslaptį. Paslaptis, kurios be Dievo apreiškimo niekas negalėjo pažinti, buvo Kristaus įsikūnijimas ir

jo garbės gyrius mes, kurie pirma turėjome vilties Kristuje. 13 Jame ir jūs, išgirdę tiesos žodį [jūsų išganymo evangeliją] ir į jį įtikėję, esate pažymėti šventąja pažadėjimo Dvasia, 14 kuri yra mūsų tėvainystės laidas jo nuosavybei atpirkti, jo garbei girti.

15 Todel ir aš, išgirdęs apie jūsų tikėjimą į Viešpatį Jėzų ir apie meilę visiems šventiesiems, 16 nesiliauju dėkojęs už jus ir minėjęs jus savo maldose, 17 kad mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievas, garbės Tėvas, duotų jums išminties ir apreiškimo Dvasią jojo pažinimui, 18 jūsų širdies akių apšvietimą, kad žinotumėte, koki yra jo pašaukimo viltis, kokie garbingos jo tėvainystės turtai šventiesiems 19 ir koks yra visa perviršijąs jo jėgos didumas mumyse, kurie įtikėjome jo galingos jėgos veikimu. 20 Ją jis parodė Kristuje, prikeldamas jį iš numirusių ir pasodindamas jį savo dešinėje danguje, 21 aukščiau visų kunigaikštysčių, valdžių, galybių, viešpatysčių ir visokio vardo, kurs minimas ne tik šiame pasaulyje, bet ir būsimame. 22 Jis padėjo visa po jo kojomis ir davė jį galvą visai Bažnyčiai, 23 kuri yra jo kūnas ir pilnybė to, kurs visų papildomas visame.

Kaip Dievo malone buvo padaryta Efezo bažnyčia.

2. 1 Ir jūs buvote mirę savo prasikaltimais ir nuodėmėmis. 2 Jose jūs kitados elgėtės šio pa-

---

atpirkimo darbas. — (12) Mes, kurie ... žydai, kurie laukė ateisiančio Mesijo.

(18) Jo pašaukimo viltis: kokių amžinų gėrybių gali tikėtis pašauktieji. — (22) Pilnybė to... Bažnyčia prisideda prie savo galvos garbės padauginimo, ir kiekvienas jos ištikimas narys prisideda prie Kristaus pilnybės.

2. (2) Jose: nuodėmėse.

saulio būdu, sekdami kūnigaikštį, turintį valdžios šiam orui, dvasiai dabar veikiančiai netikėjimo vaikuose. [3] Jose ir mes visi kitados elgėmės mūsų kūno pageidimais, vykindami kūno ir minčių valią, ir prigimtimi buvome rūstybės vaikai kaip ir kiti. [4] Bet Dievas, kurs yra turtingas gailestingumu del begalinės savo meilės, kuria jis mus mylėjo, [5] kuomet mes buvome mirę nuodėmėmis, atgaivino mus draug su Kristumi, (kurio malone jūs esate išgelbėti), [6] draug prikėlė ir draug pasodino danguje, Kristuje Jėzuje, [7] kad gerumu link mūsų Kristuje Jėzuje parodytų ateinančiuose amžiuose apsčius savo malonės turtus. [8] Nes iš malonės jūs esate išganyti; ir tai ne savaime, nes tai yra Dievo dovana, [9] ne darbais, kad nėvienas nesigirtų. [10] Nes mes esame jo padaras, sutverti Kristuje Jėzuje geriems darbams, kuriuos Dievas prirengė, kad juose elgtumėmės.

[11] Todel atsiminkite, kad jūs buvote kitą kart pagonys kūnu, vadinami neapipjaustymu tų, kurie vadinasi apipjaustymu, ranka padarytu kūne, [12] kad jūs buvote anuo metu be Kristaus, atskirti nuo Izraėlio draugystės ir svetimi sandoroms, neturėjote vilties gauti, kas buvo žadėta, ir be Dievo šiame pasaulyje. [13] Dabar gi Kristuje Jėzuje jūs, kitados toli buvusieji, esate priartinti Kristaus krauju. [14] Nes jis yra mūsų ramybė: jis tai iš abiejų padarė viena: jis sugriovė savo kūnu tarpinę sieną, neprietelystę. [15] Jis panaikino savo nutarimais įsakymų įstatymą, kad pats savyje, darydamas ramybę, padarytų iš dviejų vieną naują žmogų [16] ir kad suderintų su Dievu abudu

(12) Kas buvo žadėta: Sen. Test. patriarkams. — (14) Iš abiejų: iš žydų ir pagonių. — (15) Nauja žmogų: krikščionį.

viename kūne kryžiumi, užmušęs pats savyje nepriėtelystę. 17 Atėjęs jis skelbė ramybę jums, toli buvusiems, ir ramybę tiems, kurie buvo arti; 18 nes per jį mes turime priėjimą prie Tėvo, vieni ir kiti vienoje Dvasioje. 19 Taigi, jūs jau nebesate svetimi ir atėjūnai; jūs esate piliečiai draug su šventaisiais ir Dievo įnamiai, 20 antstatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, pačiam Jėzui Kristui esant vyriausiuoju kampiniu akmenimi. 21 Kiekvienas ant jo pastatytas rūmas auga į šventąją Bažnyčią Viešpatyje; 22 ant jo ir jūs esate draug statomi, kad būtumėte Dievo būstas Dvasioje.

Apaštalo uždavinys Kristaus Bažnyčioje.

3. 1 Todel aš, Povilas, Jėzaus Kristaus kalinys už jus, pagonis, 2 jei tačiau jūs esate girdėję apie Dievo malonės tiekimą, kuri man yra duota del jūsų; 3 kad apreiškimu yra man duota žinia apie paslaptį, kaip aš aukščiau trumpai rašiau. 4 Tai skaitydami, jūs galite suprasti mano išmanymą apie Kristaus paslaptį, 5 kuri kitais laikais nebuvo žinoma žmonių vaikams, taip kaip dabar yra Dvasios apreikšta jo šventiems apaštalams ir pranašams, 6 kad pagonys yra draug tėvainiai ir to paties kūno nariai ir draug dalininkai jo pažadėjimo Kristuje Jėzuje per evangeliją. 7 Jos tarnas aš esu padarytas del Dievo malonės dovanos, kuri man duota jo jėgos veikimu. 8 Man visų šventųjų mažiausiam yra duota ta malonė skelbti tarp pagonių neištiriamus Kristaus turtus 9 ir apšviesti visus, koks yra nuo amžių Dievuje, visų dalykų Sutvertojuje, paslėptosios paslapties tiekimas, 10 kad per Bažnyčią pasidarytų

3. (3) Paslaptį: apie Dievo nutarimą gelbėti visus

žinoma kunigaikštystėms ir valdžioms danguje įvairiausi Dievo išmintis, 11 einant nuo amžių padarytu nutarimu, kurį jis įvykino mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje, 12 kuriame mes turime drąsumo ir priėjimo su pasitikėjimu, tikėdami į jį. 13 Todel aš prašau, nenusiminkite del mano sielvartų už jus, kurie yra jūsų gyrius.

14 Todel aš klaupiuos ant kelių prieš mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą, 15 nuo kurio kiekviena tėvystė danguje ir žemėje gauna vardą, 16 kad jis duotų jums, sulig savo garbės turtais sustiprėti jėga per jo Dvasią į vidujinį žmogų, 17 kad Kristus tikėjimu gyventų jūsų širdyse, ir kad jūs būtumėte įsišakniję ir sutvirtėję meilėje, 18 kad galėtumėte suprasti draug su visais šventaisiais, koks yra platumas, ilgumas, aukštumas ir gilumas, 19 taippat pažinti perviršijančią visokį žinojimą Kristaus meilę, kad būtumėte pripildyti viso Dievo pilnumo.

20 Tam gi, kurs savo veikiančia mumyse jėga gali padaryti be palyginimo daugiau, kaip prašome ar išmanome, 21 jam tebūnie garbė Bažnyčioje ir Kristuje Jėzuje per visų amžių kartas. Amen.

Apie reikalingumą vienybės Bažnyčioje.

4. 1 Taigi, aš, kalinys Viešpatyje, maldauju jus elgtis, kaip verta to pašaukimo, į kurį jūs esate pašaukti, 2 visu nuolankumu ir romumu, kantrybe, meile pakenčiant kits kitą, 3 rūpestingai palaikant ramybės ryšiu dvasios vienybę. 4 Vienas

---

žmones. – (12) Priėjimo: prie Dievo.

(19) Pilnumo: visokio tobūlumo, kurio pilnumą turi Dievas.

4. (4) Pašaukimo ... Pašaukimo viltis visiems yra amžinasis gyvenimas.

kūnas ir viena dvasia, taip kaip jūs ir esate pašaukti į vieną jūsų pašaukimo viltį. 5 Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas. 6 Vienas Dievas ir visų Tėvas, kurs stovi aukščiau už visus, visuose veikia ir yra visuose mumyse.

7 Bet kiekvienam mūsų yra duota malonė, atatinkanti Kristaus dovanos saikui. 8 Todel pasakyta: Užžengęs aukštyn, jis vedė sugautus belaisvius, davė žmonėms dovanų. 9 Ką gi kita reiškia tas užžengimas, jei ne tai, kad jis pirma buvo ir nužengęs į žemiausias žemės dalis? 10 Kurs nužengė, yra tas pats, kurs ir užžengė ant visų dangų, kad visa pripildytų. 11 Jis tai vienus davė apaštalus, kitus pranašus, kitus evangelistus, kitus ganytojus ir mokytojus 12 daryti šventuosius tobūlus, tarnystės darbui, Kristaus kūnui statyti, 13 iki visi pasieksime tikėjimo ir Dievo Sūnaus pažinimo vienybę, pilną žmogaus subrendimą, Kristaus pilnybės amžio saiką. 14 Taip mes nebebūsime siūbuojami ir kiekvieno mokslo vėjo nešiojami kūdikiai žmonių nedorybe, suvedžiojančiu paklydimo vyliumi. 15 Mes velyk, laikydamies tiesos, meile augsime visais žvilgsniais tame, kurs yra galva, Kristus. 16 Jo yra visas kūnas sudėtas ir sujungtas, ir taip jis visais susišelpimo sunėrimais, kaip atatinka kiekvienam nariui skirtam veikimui, vykina savo augimą sau statyti meilėje.

---

(8) Pasakyta: Ps. 67, 19. — (16) Jo yra ... Mistinis Kristaus kūnas, jo Bažnyčia, yra stipriai Kristaus sudėstytas ir sujungtas organizmas. Jis pats vykina savo augimą, bet tik būdamas artimiausiai suvienytas dvasiniais sunėrimais su savo mistine galva; gaunama iš jo pašalpa atatinka kiekvieno atskiro nario tarnystei.

Krikščionių šventumas ir pagonių prasikaltimai.

17 Taigi, aš tai sakau ir prisiektinai prašau Viešpačiu: Nebesielgkite jau, kaip elgiasi pagonys, sekdami savo išmanymo tuštybę. 18 Jie turi tamsybių aptemdytą protą. Jie atskirti nuo Dievo gyvenimo juose esančiuoju nežinojimu del jų širdies aklumo. 19 Jie, nustoję vilties, patys save padavė begėdystei daryti del godulystės visokį susitepimą. 20 Bet jūs netaip išmokote Kristaus, 21 jei tačiau girdėjote apie jį ir esate pamokinti apie jį, kaip tai atatinka tiesai Jėzuje: 22 nusivilkti, žiūrint savo anksčiau buvusio elgesio, senąjį žmogų, kurs genda del apgaulingų pageidimų. 23 Atsinaujinkite savo išmanymo dvasia 24 ir apsivilkite nauju žmogumi, kurs sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventume. 25 Todel, atmesdami melą, kalbėkite kiekvienas savo artimui tiesą, nes mes esame vieni kitų nariai. 26 Jei rūstinatės, tai nenusidėkite. Tegul saulė nenusileidžia ant jūsų rūstybės. 27 Neduokite vietos velniui. 28 Kas vogė, tegul jau nebevagia; teužsiima velyk darbu, dirbdamas savo rankomis, kas gera, kad turėtų ko suteikti kenčiančiam skurdą. 29 Joki pikta kalba teneišeina iš jūsų burnos; bet jei yra koki tinkanti tikėjimui statyti, ji teneša malonės klausantiems. 30 Neliūdinkite šventosios Dievo Dvasios, kuria jūs esate paženklinti atpirkimo dienai. 31 Visoks kartumas, rūstybė, narsas, šauksmas ir piktžodžiavimas tebūna prašalinti nuo jūsų su visokiu piktumu. 32 Būkite kits kitam maloningi, gailestingi, kits

---

(25) Vieni kitų nariai: nes visi krikščionys yra vieno mistinio Kristaus kūno nariai. — (27) Vietos: progos gundyti.

kitam dovanokite, kaip ir Dievas dovanojo jums Kristuje.

5. [1] Būkite Dievo sekiotojai, kaip mylimiausieji vaikai, [2] ir elgkitės meilėje, kaip ir Kristus mus mylėjo ir pats save davė už mus Dievui atnašą ir auką meiliam kvapui. [3] Paleistuvystė ir betkoks susitepimas ar godulystė tenebūna nė minima jūsų tarpe, kaip pritinka šventiesiems; [4] nei begėdystė, nei paikos šnekos, nei juokavimai, kas nepritinka, bet velyk dėkojimas. [5] Nes žinokite ir supraskite, kad nė vienas paleistuvis, ar suteptas, ar gobšas, juk tai yra stabmeldystė, neturi Kristaus ir Dievo karalystėje tėvainystės.

[6] Niekam nesiduokite suvedžioti savęs tuščiais žodžiais, nes del tų dalykų Dievo rūstybė ateina ant netikėjimo vaikų. [7] Nebūkite jų dalininkai. [8] Kitados jūs buvote tamsybė, dabar esate šviesa Viešpatyje. Elgkitės kaip šviesos vaikai. [9] Nes šviesos vaisiai apsireiškia visokiu gerumu, teisybe ir tiesa. [10] Ištirkite, kas patinka Dievui, [11] ir nedalyvaukite nevaisinguose tamsybės darbuose; velyk juos papeikite. [12] Nes kas jų daroma slapčia, gėda ir sakyti. [13] Visa gi, kas peikiama, yra šviesos apreiškiama; nes visa, kas apsireiškia, yra šviesa. [14] Todel pasakyta: Pabusk, kursai miegi, ir kelkis iš numirusių, tai Kristus apšvies tave.

[15] Taigi, žiūrėkite, broliai, kaip atsargiai turite elgtis; ne kaip neišmintingi, [16] bet kaip išmintingi, gerai naudokitės laiku, nes dienos yra piktos. [17] Todel nebūkite neprotingi, bet supraskite, koki yra Dievo valia. [18] Neap-igerkite vynu, kuriame yra ištvirkimas. Būkite pilni šventosios Dvasios, [19] kalbėdamies tarp savęs

---

5. (12) Jų: pagonių. — (13) Visa... Pametus piktus darbus, šviesa įeina į pagonių šird s ir jie patys darosi šviesa (leron). — (14) Pasakyta. Plg. Iz. 26, 19; 60, 1. 2.

psalmėmis, imnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedodami ir džiaugdamies savo širdyse Viešpačiui; 20 dėkodami visuomet už visa Dievui ir Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu. 21 Pasiduokite vieni kitiems Kristaus baimėje.

Pamokinimai krikščionių šeimynoms.

22 Moterys tebūna pasidavusios savo vyrams, kaip Viešpačiui; 23 nes vyras moters galva, kaip Kristus yra Bažnyčios galva; jis to savo kūno išganytojas. 24 Bet kaip Bažnyčia yra pasidavus Kristui, taip ir moterys tebūna visame pasidavusios savo vyrams. 25 Vyrai, mylėkite savo moteris, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią ir pats save davė už ją, 26 kad ją pašventintų, apvalydamas vandens plovimu, tarpininkaujant gyvenimo žodžiui, 27 kad jis pats sau parodytų garbingą Bažnyčią, neturinčią sutepimo, raukšlės, ar ko kita panašaus, bet kad ji būtų šventa ir nesutepta. 28 Taip ir vyrai turi mylėti savo žmonas, kaip savo kūnus. Kas myli savo moterį, tas pats save myli. 29 Nes niekas niekumet nelaikė savo kūno neapykantoje; bet peni jį ir globi, kaip ir Kristus Bažnyčią. 30 Nes mes esame jo kūno nariai, iš jo kūno ir iš jo kaulų. 31 Todel žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir laikysis savo moters, ir du bus vienas kūnas. 32 Ta paslaptis didelė; aš sakau apie Kristų ir Bažnyčią. 33 Taigi, ir jūs visi ir kiekvienas tegul myli savo moterį, kaip pats save, moteris gi tegul bijo savo vyro.

6. 1 Vaikai, klausykite savo gimdytojų Viešpatyje; nes tai teisinga. 2 Gerbk savo tėvą ir

(23) Savo kūno: mistinio kūno. — (31) Žmogus... Prad. 2, 24. — (32) Didelė: nes paliečia Kristų ir Bažnyčią, t. y. esantį tarp jų mistinį ryšį. — (33) Bijo: gerbia.

6. (2) Gerbk... Iš. 20, 12; Atk. 5, 16.

motiną, tai yra pirmasis įsakymas su pažadėjimu: 3 kad tau būtų gera ir kad ilgai gyventumei žemėje. 4 Ir jūs, tėvai, neerzinkite savo vaikų, bet auklėkite juos drausme ir Viešpaties perspėjimu.

5 Vergai, klausykite kūno valdovų su baime ir drebėjimu, savo širdžių neklastingume, kaip Kristaus; 6 tarnaukite ne del akių, lyg kad žmonėms įtikdami; bet kaip Kristaus tarnai nuoširdžiai vykindami Dievo valią. 7 Tarnaukite gera valia, kaip Viešpačiui, ne žmonėms; 8 žinokite, kad kiekvienas, ką jis padarys gera, tai atsiims iš Viešpaties, ar jis vergas, ar laisvas. 9 Ir jūs, valdovai, darykite jiems tą pat, susilaikydami nuo grasimų; žinokite, kad ir jų ir jūsų Viešpats yra danguje, ir jis nežiūri asmens.

Laiško pabaiga.

10 Pagaliau, broliai, stiprėkite Viešpatyje ir jo stiprumo jėga. 11 Apsivilkite Dievo šarvais, kad galėtumėte drąsiai stoti prieš velnio žabangus. 12 Nes mūsų kova yra ne prieš kūną ir kraują, bet prieš kunigaikščius ir valdžias, prieš šių tamsybių pasaulio valdovus, prieš piktumo dvasias padangėse. 13 Todel imkite Dievo šarvus, kad galėtumėte priešintis piktoje dienoje ir visame tobūlai stovėti. 14 Taigi, stovėkite susijuosę savo strėnas tiesa, apsivilkę teisybės šarvu 15 ir kojas apsiavę ramybės evangelijos pasiryžimu, 16 prie viso to imdami tikėjimo skydą, kuriuo galėtumėte užgesyti visas ugningas pikčiausiojo vilyčias. 17 Pasiimkite ir išganymo šalmą ir

(15) Kojas... Mistinis krikščionies autuvas turi būti džiaugsmingas pasiryžimas ginti ir platinti evangeliją, kuri neša ramybės.

Dvasios kalaviją (tai yra Dievo žodį); [18] melsdamies visą laiką dvasioje visokia malda ir prašymu, ir be to budėdami visa ištverme maldavime už visus šventuosius [19] ir už mane, kad, man burną atveriant, būtų man duota žodžių skelbti drąsiai paslaptį evangelijos, [20] kuriai aš esu pasiuntinys grandinėse, taip kad aš kalbėčiau apie ją drąsiai, kaip man reikia.

[21] Kad ir jūs žinotumėte, kaip man yra, ką darau, visa praneš jums mylimiausis brolis ir ištikimas tarnas Viešpatyje Tikikas, [22] kurį aš išsiunčiau pas jus tuo pačiu tikslu, kad jūs patirtumėte, kaip man yra, ir kad jis nuramintų jūsų širdis. [23] Ramybė teesie broliams ir meilė su tikėjimu nuo Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. [24] Malonė tebūnie su visais, kurie myli mūsų Viešpatį Jėzų Kristų nepaliautinai. Amen.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS PILYPIEČIAMS.

Laiško ižanga.

1. [1] Povilas ir Timotiejus, Jėzaus Kristaus tarnudu, visiems šventiesiems Kristuje Jėzuje, esantiems Pilypuose, draug su vyskupais ir diakonais. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus. [3] Aš dėkoju mano Dievui kiekviename atsiminime apie jus, [4] melsdamas su džiaugsmu visuomet visose savo maldose už jus visus, [5] del jūsų dalyvavimo Kristaus evangelijoje nuo pirmos dienos iki dabar. [6] Nes aš taippat pasitikiu, kad tas, kurs pradėjo jumyse tą gerą darbą, tobulins jį iki Jėzaus Kristaus dienai. [7] Taip man ir teisinga apie jus visus manyti, nes aš turiu jus širdyje, jus, kurie visi ir mano kalėjime ir evangelijos gynime ir patvirtinime esate mano džiaugsmo draugai. [8] Nes Dievas yra man liudytojas, kaip aš jūsų visų trokštu giliausioje Jėzaus Kristaus meilėje. [9] To aš ir meldžiu, kad jūsų meilė labiau ir labiau gausintųsi žinojimu ir visokiu išmanymu, [10] kad jūs brangintumėte geresniuosius dalykus, kad būtumėte nesutepti ir nepeiktini Kristaus dienai, [11] pilni teisybės vaisiaus per Jėzų Kristų Dievo garbei ir gyriui.

Apaštalo apkalimas buvo naudingas evangelijai.

[12] Aš noriu, kad jūs, broliai, žinotumėte, jog tai, kas man atsitiko, labai pravertė evangelijai

platintis, [13] taip kad mano apkalimas del Kristaus pasidarė žinomas visoje pretorijoje ir visur kitur, [14] ir daug brolių, įgavę pasitikėjimo Viešpačiu del mano apkalimo, vis labiau drįsta skelbti be baimės Dievo žodį.

[15] Kaikurie, tiesa, skelbia Kristų iš pavydo ir del ginčo, bet kiti ir gera valia; [16] vieni iš meilės, nes žino, kad aš esu paskirtas evangelijai ginti; [17] o kiti skelbia Kristų del ginčo ne tikra širdimi, nes mano padarysią man sielvarto mano apkalime. [18] Tačiau kas iš to? Kad tik Kristus būtų skelbiamas visokiu būdu, ar tai prie progos, ar ištikrųjų; ir tuo aš džiaugiuos, bet ir džiaugsiuos.

[19] Nes aš žinau, kad tai jūsų malda ir Jėzaus Kristaus Dvasios pagalba pravers mano išganymui, [20] taip kaip aš laukiu ir turiu vilties, kad aš nebūsiu nieku sugėdintas; kad, kalbant visu pasitikėjimu, kaip visuomet taip ir dabar Kristus bus pagarbintas mano kūne, ar tai mano gyvenimu, ar mirtimi. [21] Nes Kristus yra man gyvenimas, ir mirtis yra man pelnas. [22] Bet jei būti gyvam kūne man reiškia turėti vaisių iš darbo, tai aš nebežinau, ką pasirinkti. [23] Aš esu spaudžiamas iš abiejų pusių: trokštu mirti ir būti su Kristumi; tai yra daug geriau; [24] bet del jūsų reikia pasilikti kūne. [25] Taip įsitikinęs, aš žinau, kad išliksiu ir pasiliksiu jums visiems del jūsų pažangos ir del tikėjimo džiaugsmo, [26] kad jūsų džiaugsmas Kristuje Jėzuje gausintųsi del manęs, kuomet aš vėl ateisiu pas jus.

---

1. (13) Pretorijoje: kareivių stovykloje. Jos kareiviai buvo skiriami sergėti apkaltą apaštalą.

(22) Vaisių iš darbo. Išlikęs gyvas, apaštalas dar galės dauginti Dievo garbę ir būti naudingas Bažnyčiai. Tai bus pelnas iš darbo.

Kristus tobūlumo pavyzdys.

27 Tik jūs elgkitės taip, kaip verta Kristaus evangelijos, kad aš, ar atėjęs ir pamatęs jus, ar kitur būdamas, išgirsčiau apie jus, jog jūs stovite vienoje dvasioje, vienširdžiai kovodami už evangelijos tikėjimą, 28 ir nesiduodate nieku nugąsdinti savęs priešams; tai yra jiems žuvimo priežastis, jums gi išganymo ir tai nuo Dievo; 29 nes jums suteikta malonė del Kristaus, kad netiktai į jį tikėtumėte, bet kad ir kentėtumėte už jį, 30 turėdami tą pačią kovą, kokią matėte manyje ir dabar girdite apie mane.

2. 1 Taigi, jei yra koks padrąsinimas Kristuje, jei yra meilės paguoda, jei yra dvasios draugystė, jei yra koks širdingas pasigailėjimas, 2 tai padarykite *mano* džiaugsmą tobūlą, vienaip manydami, turėdami tokią pat meilę, tokią pat širdį, tokius pat jausmus, 3 nieko nedarydami del vaido nė del tuščios garbės, bet del nuolankumo laikydami kits kitą viršesniu už save, 4 žiūrėdami kiekvienas ne to, kas jam naudinga, bet kas kitiems. 5 Turėkite savyje tokius jausmus, kokius turėjo Kristus Jėzus. 6 Jis, esme būdamas Dievas, nelaikė išplėšimu būti lygus Dievui; 7 bet jis pats save ištuštino, prisiimdamas tarno pavidalą, pasidaręs panašus į žmones ir viršujine išvaizda rastas kaip žmogus. 8 Jis pats save pasižemino, pasidaręs paklusnus iki mirčiai, mirčiai gi kryžiaus. 9 Todel ir Dievas išaukštino jį ir dovanojo jam vardą, viršesnį už visus vardus, 10 kad Jėzaus vardu priklauptų visoks kelias danguje, žemėje ir po žeme, 11 ir kad kiekvienas

2. (6) Jis esme ... Jėzus, būdamas Dievas, nesisavino sau dievystės neteisingu būdu; bet jis nusižemino, pridengdamas savo dieviškąją prigimtį.

liežuvis išpažintų, jog Viešpats Jėzus Kristus yra Dievo Tėvo garbei.

12 Taigi, mano mylimiausieji, (kaip jūs visuomet buvote paklusnūs,) ne tiktai man pas jus esant, bet dar labiau dabar man pas jus neesant, vykinkite savo išganymą su baime ir drebėjimu. 13 Nes Dievas yra tas, kurs daro jumyse ir norėti ir vykinti, kaip jam patinka. 14 Visa gi darykite be murmėjimų ir svyravimų, 15 kad būtumėte nepeiktini ir tikri Dievo vaikai, nebartini sugedusios ir iškrypusios giminės tarpe. Jų tarpe jūs žibate lyg žiburiai pasaulyje, 16 laikydamies gyvybės žodžio, taip kad aš galėčiau girtis Kristaus dienoje, kad neveltui bėgau ir neveltui darbavaus. 17 Bet jei aš ir būčiau aukojamas prie jūsų tikėjimo atnašos ir tarnavimo, aš džiaugiuos ir linksminuos draug su jumis visais. 18 Tuo ir jūs džiaugkitės ir linksminkitės draug su manim.

Timotiejaus ir Epafrodito pagyrimas.

19 Aš turiu vilties Viešpatyje Jėzuje veikiai išsiųsti pas jus Timotiejų, kad ir aš būčiau ramus, patyręs, kas pas jus darosi. 20 Nes aš neturiu nė vieno kito taip vienodų su manim jausmų, kurs tikrai širdingai rūpintųsi jumis. 21 Nes visi ieško, kas jų, o ne kas Jėzaus Kristaus. 22 Kaip jis yra ištirtas, pažinkite iš to, kad jis, kaip sūnus tėvui, tarnavo su manim evangelijai. 23 Taigi, aš turiu vilties siųsti jį pas jus, tuojau kaip tik pamatysiu, kaip eina mano dalykai. 24 Bet aš pasitikiu Viešpačiu, kad ir aš pats veikiai ateisiu pas jus.

25 Man pasirodė reikalinga siųsti pas jus Epafroditą, brolį, bendradarbį ir mano kovų draugą, jūsų gi pasiuntinį, sušelpusį mane reikaluose: 26 jis išsiilgo jūsų visų ir buvo susirūpinęs, nes

jūs buvote girdėję apie jo ligą. 27 Ir ištikrųjų jis sirgo mirtinai, bet Dievas pasigailėjo jo; ne tik jo, bet ir manęs, kad neturėčiau nuliūdimo ant nuliūdimo. 28 Todel aš išsiunčiau jį veikiau, kad jūs, pamatę jį, vėl džiaugtumėtės, ir aš būčiau be nuliūdimo. 29 Taigi, priimkite jį visu džiaugsmu Viešpatyje ir laikykite tokius žmones pagarboje; 30 nes jis del Kristaus darbo prisiartino iki mirčiai, duodamas savo gyvybę, kad atliktų man tą patarnavimą, kurio jūs negalėjote padaryti.

Įspėjimai apie žydžiuojančius.

3. 1 Pagaliau, mano broliai, džiaugkitės Viešpatyje. Rašyti jums tuos pačius dalykus man, tiesa, nenubodu, jums gi reikalinga. 2 Sergėkitės šunų, sergėkitės piktų darbininkų, sergėkitės įpjovimo. 3 Nes mes esame apipjaustymas, kurie dvasia tarnaujame Dievui ir giriamės Kristumi Jėzumi, turime pasitikėjimo ne kūnu.

4 Nors aš galėčiau turėti taippat pasitikėjimo kūnu. Jei kam kitam rodosi, kad jis galįs pasitikėti kūnu, juo labiau aš. 5 Aš apipjaustytas ašmoje dienoje, iš Izraėlio tautos, iš Benjamino giminės, iš žydų žydas, einant įstatymu parisiejus, 6 uolumu Dievo Bažnyčios persekiotojas; žiūrint to teisumo, kurs yra iš įstatymo, aš elgiaus nepeiktinai. 7 Bet kas man buvo pelnas, tai del Kristaus palaikiau nuostoliu. 8 Taip, aš visa laikau nuostoliu del prakilnaus pažinimo mano Viešpaties Jėzaus Kristaus. Del jo aš išsižadėjau visa ko ir laikiau lyg mėšlu, kad laimėčiau Kristų 9 ir būčiau rastas jame kaip turįs ne savąjį teisumą, kurs ateina iš įstatymo, bet tą, kurs suteikiamas tikėjimu į Jėzų Kristų, teisumą iš Dievo, paremtą tikėjimu, 10 kad pažin-

čiau jį, jo atsikėlimo jėgą ir dalyvavimą jo kentėjimuose, pasidarydamas į jį panašus mirtimi; [11] kad kaip nors pasiekčiau atsikėlimą iš numirusių. [12] Ne kad aš jau būčiau gavęs, ar jau būčiau tobūlas, bet aš stengiuos kokiu nors būdu tai pagauti, kaip ir aš esu Jėzaus Kristaus pagautas. [13] Broliai, aš nemanau, kad jau būčiau pagavęs. Viena tedarau: aš užmirštu, kas yra mano užpakalyje, tiesiu gi save prie to, kas yra priešais; [14] aš bėgu į paskirtą tikslą, į nugalėtojų užmokesnį, į kurį Dievas iš aukštybių pašaukė Kristuje Jėzuje. [15] Taigi, visi, kurie tik esame tobūli, taip turime manyti. O jei jūs ką kitaip manote, Dievas apreikš jums ir tai. [16] Tačiau, prie ko priėjome, tos pačios taisyklės ir laikykimės, kad turėtumėm vienokią nuomonę. [17] Būkite, broliai, mano sekėjai ir žiūrėkite į tuos, kurie taip elgiasi, taip kaip turite pavyzdį mumyse.

[18] Nes daugelis, apie kuriuos aš jums dažnai kalbėjau, (dabar gi ir su ašaromis sakau,) elgiasi kaip Kristaus kryžiaus neprieteliai. [19] Jų galas pražuvimas, jų dievas yra pilvas ir jų gyrius susideda iš jų gėdos, nes jie trokšta žemiškų dalykų. [20] Mūsų gi elgesys yra danguje. Išten taippat mes laukiame Išganytojo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus. [21] Jis pakeis mūsų žemumo kūną, padarydamas jį panašų į savo skaistumo kūną ta jėga, kuria jis gali taippat visa sau pavergti.

Laiško pabaiga.

4. [1] Taigi, mano mylimiausieji ir labai pageidaujamieji broliai, mano džiaugsmas ir mano

3. (16) Tačiau...: tvarkykite savo dvasios gyvenimą, laikydamies to krypsnio, kurs buvo nurodytas.

vainikas, taip stipriai stovėkite Viešpatyje, mylimiausieji!

2 Aš prašau Evodiją ir meldžiu Sintikę būti vienokios nuomonės Viešpatyje. 3 Taippat prašau ir tave, *ištikimasis drauge, padėk jom*; nes jiedvi su manim darbavosi evangelijai draug su Klemensu ir kitais mano padėjėjais, kurių vardai yra gyvenimo knygoje.

4 Džiaugkitės Viešpatyje visuomet; vėl sakau, džiaugkitės! 5 Jūsų kuklumas tebūna žinomas visiems žmonėms; Viešpats yra arti. 6 Nebūkite nieku bailiai susirūpinę, bet visuose dalykuose jūsų prašymai tesidaro žinomi Dievui malda ir maldavimu su dėkojimu; 7 ir visokį išmanymą perviršijanti Dievo ramybė tesergi jūsų širdis ir jūsų mintis Kristuje Jėzuje.

8 Pagaliau, broliai, kas tik yra tiesa, kas tik gerbtina, kas tesinga, kas šventa, kas meilinga, kas turi gerą vardą, jei kas yra dorybė, jei kas yra girtina drausmė, apie tai mąstykite. 9 Ko jūs išmokote, priėmėte, girdėjote iš manęs ir ką regėjote manyje, tai darykite; ir ramybės Dievas bus su jumis.

10 Aš labai apsidžiaugiau Viešpatyje, kad galų gale jūs vėl pražydote rūpesniu apie mane, taip kaip ir visuomet rūpinotės, tik buvote aplinkybių sutrukdyti. 11 Tai sakau, ne kad aš norėčiau dejuoti del skurdo; nes aš išmokau pasitenkinti tuo, ką turiu. 12 Aš moku ir būti pažemintas, moku taippat ir apstume gyventi, (esu pripratintas prie visa ko ir prie visokių aplinkybių,) būti sotus ir alkti, apsčiai turėti ir kentėti skurdą. 13 Aš visa galiu tame, kurs stiprina mane. 14 Tačiau jūs gerai padarėte, dalyvaudami mano sielvarte. 15 Jūs ir patys, Pilypiečiai, žinote, kad evangelijos pradžioje, kada aš ėjau iš Makedoni-

jos, nė viena bažnyčia neįėjo į davimo ir ėmimo santykius su manim, tik jūs vieni; [16] nes ir į Tesaloniką jūs atsiuntėte kartą ir kitą mano reikalams. [17] Ne kad ieškočiau davimo, bet aš ieškau pelno, kurs dauginasi jūsų sąskaitai. [18] Aš turiu visa ir turiu apsčiai; aš esu pilnas, gavęs iš Epafrodito, ką jūs siuntėte, meilės kvapą, Dievui priimtiną ir patinkančią atnašą.

[19] Mano Dievas teįvykina garbingai Kristuje Jėzuje visa, ko jūs trokštate, sulig savo turtais. [20] Mūsų Dievui ir Tėvui tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

[21] Pasveikinkite visus šventuosius Kristuje Jėzuje. [22] Sveikina jus su manim esantieji broliai. Sveikina jus visi šventieji, labiausiai tie, kurie yra iš ciesoriaus namų.

[23] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jūsų dvasia. Amen.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS KOLOSIEČIAMS.

Antrašas ir dėkojimas.

1. [1] Povilas, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, ir Timotiejus, brolis, [2] tiems, kurie yra Kolosuose, šventiesiems ir ištikimiesiems broliams Kristuje Jėzuje. [3] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo mūsų Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

Mes dėkojame Dievui ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvui, melsdamies už jus visuomet, [4] nes mes girdėjome apie jūsų tikėjimą į Kristų Jėzų ir apie meilę, kurią turite visiems šventiesiems [5] del vilties, kuri mums atidėta danguje ir apie kurią išgirdote iš evangelijos tiesos žodžių. [6] Ji atėjo pas jus, taip kaip ji yra ir visame pasaulyje, neša vaisių ir tarpsta, taippat kaip jūsų tarpe nuo tos dienos, kurioje jūs išgirdote ir tikrai pažinote Dievo malonę. [7] Taip jūs išmokote iš mūsų mylimiausiojo tarnystės draugo Epafro, kurs yra ištikimas del jūsų Jėzaus Kristaus tarnas. [8] Jis taippat davė mums žinią apie dvasinę jūsų meilę.

Tikrasis mokslas apie Jėzaus asmenį ir darbą.

[9] Todel ir mes nuo tos dienos, kurioje išgirdome, nesiliaujame meldęsis už jus ir prašę, kad jūs būtumėte pilni jo valios pažinimo visokia

1. (7) Epafro. Epafras buvo šv. Povilo mokytinis. Jis įkūrė bažnyčią Kolosuose ir vadovavo joje.

dvasine išmintimi ir išmone, [10] kad elgtumėtės taip, kaip verta Dievo, jam visakuo patikdami ir nešdami vaisiaus kiekviename gerame darbe ir tarpdami Dievo pažinimu, [11] sustiprinti visokia stiprybe sulig jo garbės galia parodyti su džiaugsmu visokiai ištvermei ir kantrumui, [12] dėkodami Dievui Tėvui, kurs padarė mus vertus dalyvauti šventųjų tėvainystėje šviesoje, [13] kurs išgelbėjo mus iš tamsybės valdžios ir perkėlė į savo meilės Sūnaus karalystę. [14] Jame turime atpirkimą jojo krauju, nuodėmių atleidimą.

[15] Jis yra neregimojo Dievo paveikslas, pirmgimis pirm viso sutvėrimo; [16] nes per jį sutverta visa danguje ir žemėje, matomi ir nematomi dalykai, ar tai sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios; visa sutverta per jį ir jam; [17] jis yra pirm visų, ir visa juo laikosi. [18] Jis yra Bažnyčios kūno galva, jis, kurs yra pradžia, pirmgimis numirusiųjų tarpe, kad visame jis turėtų pirmininkystę. [19] Nes visai Dievo pilnybei patiko apsigyventi jame [20] ir per jį suderinti visa su savim, ar kas yra žemėje, ar danguje, darant jo kryžiaus krauju taiką.

[21] Taippat jus, kurie buvote kitados svetimi ir neprietelingai nusistatę piktais darbais, [22] jis dabar suderino jo žmogiškojo kūno mirtimi, kad pastatytų jus savo akyvaizdon šventus, nesuteptus ir nepeiktinus; [23] jei tačiau jūs tebesilaikote tikėjimo, tvirtai stovėdami ir ištvermingai nepakrutinami viltyje tos evangelijos, kurią girdėjote. Ji yra apskelbta visam sutvėrimui po dangumi, ir jos tarnas pasidariau taippat aš, Povilas.

[24] Dabar aš džaugiuos kentėjimais už jus ir,

(21) Svetimi: ne krikščionys.

(24) Ko Kristaus kančioms ... Kristaus kančios nuopelnai begaliniai, ir niekas negali jų padauginti. Jis

ko Kristaus kančioms netenka, tai aš papildau savo kūne jo kūnui, tai yra Bažnyčiai. 25 Jos tarnas aš pasidariau Dievo man duotuoju del jūsų paskyrimu, kad pilnai apskelbčiau Dievo žodį, 26 tą paslaptį, kuri buvo uždengta amžiais ir kartų kartoms, dabar gi apreikšta jo šventiesiems. 27 Jiems Dievas norėjo padaryti žinoma, kokie yra tos paslapties garbės turtai pagonių tarpe, tai yra Kristus, jumyse garbės vilt is. 28 Jį mes skelbiame, įspėdami kiekvieną žmogų ir mokindami kiekvieną žmogų visokios išminties, kad padarytumėm kiekvieną žmogų tobulą Kristuje Jėzuje. 29 Tam aš ir darbuojuos, kovodamas jo jėga, kuri veikia manyje galingai.

Paraginimas saugotis klaidžiamokslių.

2. 1 Nes aš noriu, kad jūs žinotumėte, koki turiu rūpestingumą jumis, tais, kurie yra Laodikijoje, ir visais, kurie nėra matę mano veido kūne, 2 kad jų širdys būtų padrąsintos, kad suvienyti meile jie pasiektų visokius pilniausio išmanymo turtus pažinti paslapčiai Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus, 3 kuriame yra paslėpti visi išminties ir žinojimo turtai.

4 Aš tai sakau, kad niekas neapgautų jūsų prakilniomis kalbomis. 5 Nes nors kūnu esu kitur, bet dvasia esu su jumis ir su džiaugsmu matau jūsų tvarką ir jūsų tikėjimo į Jėzų Kristų tvirtumą. 6 Taigi, kaip jūs priėmėte Viešpatį Jėzų Kristų, taip elgkitės jame, 7 įsišakniję, antstatyti ant jo ir tvirtai laikydamies tikėjimo, kaip jūs išmokote, augdami jame su dėkojimu. 8 Žiūrėkite,

---

kentėjo už mus iki mirčiai, kenčia ir toliau savo mistiniame kūne, Bažnyčioje, jos nariuose. Kuomet Povilas persekiojo Bažnyčią, kentėjo ir Jėzus (Apd. 9, 5). Kenčia Povilas, tai kenčia jame ir Kristus.

kad niekas neapgautų jūsų pasaulio išmintimi ir tuščia apgaule, einant žmonių padavimu, pasaulio pradžiamoksliu, ne Kristumi; [9] nes jame gyvena kūniškai visa dievystės pilnybė, [10] ir jūs esate pripildyti jame, kurs yra visokio viešpatavimo ir valdžios galva. [11] Jame jūs esate ir apipjaustyti ne ranka daromuoju apipjaustymu, bet, atimant kūniškąjį kūną, Kristaus apipjaustymu. [12] Draug su juo esate palaidoti krikšte, jame ir atsikėlėte tikėjimu į Dievo galybę, kursai jį prikėlė iš numirusių. [13] Jis taippat, kuomet jūs buvote numirę prasikaltimais ir savo kūno neapipjaustymu, atgaivino jus draug su juo, dovanojęs jums visus prasikaltimus. [14] Jis išdildė prieš mus buvusį mums priešingą įstatų raštą ir atėmė jį šalin, prisegdamas jį ant kryžiaus. [15] Jis apiplėšė galybes ir valdžias ir drąsiai jas parodė, viešai pasirodydamas esąs jų nugalėtojas savyje.

[16] Taigi, tegul niekas neteisia jūsų del valgio, ar gėrimo, ar del šventos dienos, ar del subatos; [17] nes tie dalykai yra šešėlis būsimųjų, būtent, Kristaus kūno. [18] Nesiduokite savęs suvedžioti nėvienam, kurs randa sau pamėgimo nusižeminime ir angelų garbinime, pasielgime laikydamos to, ko nematė, veltui pasipūtęs savo kūno išmanymu, [19] ir nesilaikydamas galvos, iš kurios visas kūnas sunėrimais ir sujungimais surištas ir laikomas auga Dievo duodamu augimu. [20] Taigi, jei jūs esate numirę su Kristumi šio pasaulio

---

2. (9) Kūniškai: savo esme. — (10) Jūs esate ... Krikščionys, būdamai artimiausiuose vienybės santykiuose su Jėzumi, pripildomi visokių jo dovanų. — (15) Galybes ir valdžias: nupuolusius angelus. — Savyje: ant kryžiaus. — (17) Kūno: kurs meta šešėlį. — (19) Galvos: Kristaus. — Kūnas: Bažnyčia.

pradžiamoksliui, kam dar prisiimate sau įstatus, lyg kad gyventumėte pasaulyje? 21 „Nepalieskite, neragaukite, nejudinkite“! 22 Tai dalykai, kurie visi pačiu vartojimu žūna, — tai žmonių įsakymai ir mokslai. 23 Jie, tiesa, turi išminties išvaizdą pačiu prasimanytu garbinimu, nusižeminimu ir kūno nesigailėjimu, bet iš to nėra garbės, tik kūno patenkinimas.

Paraginimai gyventi krikščioniškai.

3. 1 Taigi, jei jūs atsikėlėte draug su Kristumi, ieškokite, kas yra aukštai, kame Kristus sėdi Dievo dešinėje; 2 pamėgkite tai, kas yra aukštai, ne kas žemėje. 3 Nes jūs esate numirę, ir jūsų gyvenimas yra paslėptas su Kristumi Dievuje. 4 Kuomet pasirodys Kristus, jūsų gyvybė, tuomet ir jūs pasirodysite draug su juo garbėje. 5 Taigi, marinkite savo narius, kurie yra žemiški, paleistuvystę, susitepimą, gašlumą, piktą pageidimą ir godulystę, kuri yra stabmeldystė. 6 Del jų Dievo rūstybė ateina ant netikėjimo vaikų. 7 Jiems ir jūs buvote kitados pasidavę, kuomet gyvenote jų tarpe. 8 Bet dabar ir jūs meskite šalin visa: rūstybę, narsą, pyktį, piktžodžiavimą, begėdišką kalbėjimą iš savo burnos. 9 Nemeluokite kits kitam; nusivilkite nuo savęs senąjį žmogų su jo darbais 10 ir apsivilkite nauju, tuo, kurs yra atnaujinamas pažinimui, einant paveikslu to, kurs jį sutvėrė. 11 Ten nėra nei pagonies, nei žydo, apipjaustymo ir neapipjaustymo, svetimtaučio ir skito, vergo ir laisvojo, bet visa ir visuose yra Kristus. 12 Taigi, apsivilkite jūs, kaipo Dievo išrinktieji, šventieji ir mylimieji, širdingu gailestingumu, maloningumu,

3. (11) Iš apipjaustymo: žydai, priėmusieji Kri-

nuolankumu, kuklumu ir kantrumu; [13] pakęskite vieni kitus ir kits kitam atleiskite, jei kas turi prieš ką nors skundą. Kaip Viešpats atleido jums, taip ir jūs. [14] Bet visupirma turėkite meilę, kuri yra tobulumo ryšys. [15] Kristaus ramybė, į kurią jūs esate pašaukti, kaip vienas kūnas, teviešpatauja jūsų širdyse. Būkite dėkingi. [16] Kristaus žodis tegyvena jumyse apsčiai; visokia išmintimi mokinkite vieni kitus ir drąsinkite psalmėmis, ymnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedodami, malonei padedant, Dievui savo širdyse. [17] Visa, ką jūs darote žodžiu ar darbu, visa darykite Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, dėkodami per jį Dievui ir Tėvui.

[18] Moterys, būkite pasidavusios vyrams, kaip pridera, Viešpatyje. [19] Vyrai, mylėkite savo žmonas ir nebūkite joms kartūs. [20] Vaikai, klausykite visuose dalykuose gimdytojų, nes tai patinka Viešpačiui. [21] Tėvai, neerzinkite savo vaikų, kad jie nenustotų drąsos. [22] Vergai, klausykite visuose dalykuose kūno valdovų, tarnaudami ne del akių, lyg kad norėtumėte įtikti žmonėms, bet neklastinga širdimi, bijodami Dievo. [23] Ką nors darote, širdimi darykite, kaip Viešpačiui, ne žmonėms, [24] žinodami, kad gausite iš Viešpaties tėvainystės užmokesnį. Tarnaukite Viešpačiui Kristui. [25] Nes kas daro neteisybę, gaus atsilyginimą už tai, ką padarė neteisingai. Pas Dievą nėra asmens žiūrėjimo. **4.** [1] Valdovai, suteikite vergams, kas teisinga ir kas pridera, žinodami, kad ir jūs turite Viešpatį danguje.

---

staus tikėjimą. — (16) Kurs yra Laodikiečių. Povilas buvo matomai parašęs atskirą laišką Laodikijos bažnyčiai, bet to laiško nebėra. — (17) Arkipui. Jis buvo Kolosų bažnyčios kunigas ar vyskupas. Povilas ragina jį uoliai eiti savo pareigas.

Laiško pabaiga.

2 Būkite ištvermingi maldoje, budėdami joje
su dėkojimu. Melskitės draug ir už mus, kad
Dievas mums atvertų žodžio duris skelbti Kri-
staus paslaptį, (del kurios aš esu ir apkaltas,)
4 kad apreikščiau ją taip, kaip turiu skelbti.
5 Elgkitės išmintingai su tais, kurie yra lauke,
naudodamies laiku. 6 Jūsų šneka tebūna visuomet
meilinga ir druska pasūdyta; jūs turite žinoti,
kaip jums reikia kiekvienam atsakyti.

7 Kas su manim dedasi, visa jums apsakys
mylimiausis brolis, ištikimas tarnas ir tarnystės
draugas Viešpatyje Tikikas, 8 kurį aš ir išsiun-
čiau pas jus tuo tikslu, kad patirtų, kas su jumis
dedasi, ir padrąsintų jūsų širdis, 9 draug su myli-
miausiuoju ir ištikimu broliu Onezimu, kurs yra iš
jūsų tarpo. Visa, kas čia darosi, juodu apsakys jums.

10 Sveikina jus mano kalėjimo draugas Ari-
starkas ir Morkus, Barnabo seserėnas, apie kurį
gavote įsakymų. Jei ateitų pas jus, priimkite jį.
11 Taippat Jėzus, vadinamas Justus. Jie yra iš
apipjaustymo. Tie vieni tėra mano padėjėjai
Dievo karalystei; jie buvo man paguoda. 12 Svei-
kina jus Epafras, kurs yra iš jūsų tarpo, Jėzaus
Kristaus tarnas, visuomet rūpinąsis jumis mal-
dose, kad jūs tvirtai stovėtumėte tobuli ir pilni
viso, kas yra Dievo valia. 13 Nes aš liudiju apie
jį, kad jis turi daug darbo del jūsų ir del tų,
kurie yra Laodikijoje ir Ierapolyje. 14 Sveikina
jus mylimiausis gydytojas Lukas ir Demas.
15 Pasveikinkite brolius, esančius Laodikijoje,
Nimfą ir jo namuose esančią bažnyčią. 16 Kaip
tik šitas laiškas bus perskaitytas pas jus, pasirū-
pinkite, kad jis būtų perskaitytas ir Laodikiečių
bažnyčioje. Taippat tą, kurs yra Laodikiečių,
jūs perskaitykite. 17 Pasakykite Arkipui: Ziūrėk

tarnystės, kurią gavai Viešpatyje, kad ją tobūlai eltumei.

18 Pasveikinimas mano, Povilo, ranka. Atsiminkite mano apkalimą. Malonė su jumis. Amen.

PIRMASIS ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS.

Laiško įžanga.

1. 1 Povilas, Silvanas ir Timotiejus Tesalonikiečių bažnyčiai Dievuje Tėvuje ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje. 2 Malonė jums ir ramybė!

Mes visuomet dėkojame Dievui už jus visus, atsimindami jus savo maldose. Mes nuolat 3 atsimename Dievo ir mūsų Tėvo akyvaizdoje jūsų tikėjimo darbą, vargą, meilę ir ištvermę viltyje mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi, 4 žinodami, Dievo mylimieji broliai, jūsų išrinkimą, 5 nes mūsų evangelija atėjo pas jus ne tik žodžiais, bet ir su jėga, su šventąja Dvasia ir pilnu įsitikinimu. Jūs juk žinote, kokie mes buvome jūsų tarpe del jūsų. 6 Jūs pasidarėte mūsų ir Viešpaties sekėjai, priimdami žodį didžiame sielvarte šventosios Dvasios džiaugsmu. 7 Taip jūs pasidarėte pavyzdys visiems tikintiems Makedonijoje ir Achajoje. 8 Nes, pradedant nuo jūsų, Viešpaties žodis pragarsėjo ne tik Makedonijoje ir Achajoje, bet jūsų tikėjimas į Dievą pasidarė žinomas ir visur, taip kad mums nėra reikalo ką nors apie tai kalbėti. 9 Nes jie patys pasakoja apie mus, koks buvo mūsų pas jus atėjimas ir kaip jūs

1. (5) Su jėga.... Apaštalo skelbiama evangelija turėjo viršžemiškos jėgos, didesnės kaip žmonių. Tos jėgos šaltinis buvo šv. Dvasia.

grįžėtės nuo stabų į Dievą, kad tarnautumėte gyvajam ir tikrajam Dievui [10] ir lauktumėte iš dangaus jo Sūnaus Jėzaus, (kurį jis prikėlė iš numirusių,) kurs mus išgelbėjo nuo ateisiančios rūstybės.

Povilo veikimas Tesalonikoje.

2. [1] Jūs patys, broliai, žinote, kad mūsų atėjimas pas jus nebuvo tuščias. [2] Pirm to nukentėję ir išniekinti (kaip žinote) Pilypuose, mes, pasitikėdami Dievu, turėjome drąsos skelbti jums didžiu rūpestingumu Dievo evangeliją. [3] Nes mūsų skelbimas nesiremia paklydimu, nei nešvariu tikslu, nei apgaule; [4] bet kaip mes esame Dievo pripažinti verti, kad mums būtų patikėta evangelija, taip mes kalbame, ne kad žmonėms įtiktumėm, bet Dievui, kurs tyrinėja mūsų širdis.

[5] Nes mes niekuomet nekalbėjome viltaviliavimo žodžiais, kaip jūs žinote, ir neieškojome progos godulystei, Dievas yra liudytojas. [6] Mes neieškome žmonių gyriaus, nei pas jus, nei pas kitus. [7] Nors mes galėjome būti jums apsunkinimas, kaipo Kristaus apaštalai, tačiau mes pasidarėme mažutėliai jūsų tarpe, kaip kad žindytoja rūpinasi savo vaikais. [8] Taip mylėdami jus, mes geidėme nuoširdžiai duoti jums ne tik Dievo evangeliją, bet ir mūsų sielas, nes pasidarėte mums mylimiausieji.

[9] Jūs, broliai, juk atsimenate mūsų darbą ir nuovargį. Mes darbavomės dieną ir naktį, kad nėvieno jūsų neapsunkintumėm. Taip mes skelbėme jūsų tarpe Dievo evangeliją. [10] Jūs esate liudytojai ir Dievas, kaip šventai, teisingai ir

---

2. (2) Pirm to... Vz. Apd. 16, 16. — (3) Nešvariu tikslu. Apaštalas, skelbdamas evangeliją, neieškojo tuščios garbės, pelno ar ko kita panašaus.

nepeiktinai mes elgėmės tarp jūsų, kurie įtikėjote. 11 Jūs žinote, kaip mes kiekvieną jūsų (lyg tėvas savo vaikus). 12 prašėme, drąsinome ir maldavome elgtis vertai Dievo, kurs jus pašaukė į savo karalystę ir garbę.

13 Todel ir mes nuolat dėkojame Dievui, kad jūs žodžio skelbimą, kurį išgirdote iš mūsų, priėmėte ne kaip žmonių žodį, bet (kas ir ištikrųjų yra) kaip Dievo žodį. Jis ir veikia jumyse, kurie įtikėjote. 14 Nes jūs, broliai, pasidarėte sekėjai Dievo bažnyčių Judiejoje, esančių Kristuje Jėzuje. Nes ir jūs kentėjote nuo savo vientaučių tą pat, kaip ir anie nuo žydų. 15 Jie nužudė Viešpatį Jėzų ir pranašus, mus persekiojo, nepatinka Dievui ir yra priešingi visiems žmonėms. 16 Jie gina mums kalbėti pagonims, kad tie būtų išganyti. Taip jie daro visuomet pilną savo nuodėmių saiką; nes Dievo rūstybė atėjo ant jų iki galui.

Povilo meilė tesalonikiečiams.

17 Mes, broliai, nustoję jūsų trumpam laikui, veidu ne širdimi, skubinomės juo labiau išvysti jūsų veidą didžiu noru. 18 Nes mes norėjome ateiti pas jus, būtent, aš, Povilas, ir kartą ir kitą, bet sutrukdė mus šetonas. 19 Juk kas gi yra mūsų viltis, ar džiaugsmas, ar garbės vainikas? Argi ne jūs esate mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus akyvaizdoje jo atėjime? 20 Taip jūs esate mūsų garbė ir džiaugsmas.

3. 1 Todel daugiau nebepakęsdami, mes velijome pasilikti vieni Atėnuose 2 ir išsiuntėme mūsų brolį ir Dievo tarną Kristaus evangelijoje Timotiejų. Jis turės pastiprinti ir padrąsinti jus

(16) **Jie daro ...** Dievas leidžia daugintis nuodėmėms iki paskirtam saikui; paskui apsireiškia Dievo rūstybė.

tikėjime, [3] kad nė vienas nepasvirtų tuose sielvartuose. Jūs juk patys žinote, kad tam mes esame skirti. [4] Jau ir pas jus būdami, mes jums išanksto sakėme, kad mes kentėsime sielvartą. Taip ir atsitiko, ir jūs žinote. [5] Todel daugiau nebepakęsdamas, aš siunčiau patirti apie jūsų tikėjimą, ar kartais gundytojas nesugundė jūsų, ir ar mūsų darbas neeina niekais.

[6] Bet dabar, atėjus Timotiejui nuo jūsų pas mus ir pranešus mums apie jūsų tikėjimą ir meilę ir kad laikote visuomet gerą apie mus atsiminimą, trokšdami mus išvysti, lygiai kaip ir mes jus, [7] mes, broliai, esame del jūsų paguosti jūsų tikėjimu visuose mūsų varguose ir sielvartuose. [8] Nes dabar mes esame gyvi, jei jūs stovite Viešpatyje. [9] Nes kokiu gi dėkojimu mes galime atsilyginti Dievui už jus tame visame džiaugsme, kuriuo džiaugiamės del jūsų mūsų Dievo akyvaizdoje? [10] Naktį ir dieną mes karštai meldžiamės, kad galėtumėm išvysti jūsų veidą ir papildyti tai, ko netenka jūsų tikėjimui.

[11] Pats Dievas ir mūsų Tėvas ir mūsų Viešpats Jėzus Kristus tepakreipia mūsų kelią pas jus. [12] Jus gi Viešpats tepadaugina ir tepagausina jūsų meilę vienų kitiems ir visiems, kaip ir mes ją jums turime, [13] jūsų širdims sustiprinti, kad jos būtų nepeiktinos šventumu Dievo ir mūsų Tėvo akyvaizdoje, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjime draug su visais jo šventaisiais. Amen.

Paraginimas saugotis paklydimų ir augti dorybėmis.

4. [1] Toliau, broliai, mes prašome jus ir maldaujame Viešpatyje Jėzuje taip elgtis, kaip iš-

---

3. (5) Gundytojas: piktoji dvasia.

(8) Gyvi. Povilas lyg atgijo, gavęs žinią, kad tesalonikiečiai tvirtai laikosi Kristaus tikėjimo.

mokote iš mūsų, kaip jums reikia elgtis ir patikti Dievui, kad darytumėte daugiau pažangos. 2 Nes jūs žinote, kokius įsakymus aš jums daviau Viešpaties Jėzaus vardu. 3 Nes ta yra Dievo valia, kad jūs būtumėte šventi, kad susilaikytumėte nuo paleistuvystės, 4 kad kiekvienas mokėtų laikyti savo indą šventume ir pagarboje, 5 nepasiduodamas gašliam geiduliui, kaip pagonys, kurie nepažįsta Dievo, 6 ir kad nė vienas neskriaustų ir neapgaudinėtų savo brolio reikale; nes Viešpats yra visų tų dalykų keršytojas, taip kaip mes jau sakėme ir liudijome. 7 Nes Dievas nepašaukė mūsų į susitepimą, bet į šventumą. 8 Taigi, kas tai laiko nieku, ne žmogų niekina, bet Dievą, tą, kurs dargi davė į mūsų širdis savo šventąją Dvasią.

9 Apie brolių meilę mums nėra reikalo jums rašyti, nes jūs patys išmokote iš Dievo kits kitą mylėti. 10 Juk jūs tai ir darote visiems broliams visoje Makedonijoje. Meldžiame gi jus, broliai, padarykite dar daugiau pažangos 11 ir stengkitės gyventi tyliai, atlikti savus reikalus ir darbuotis savo rankomis, taip kaip jums įsakėme, 12 elgtis padoriai, atsižvelgiant į tuos, kurie yra lauke, ir nieko iš ko nors negeisti.

Pamokinimai apie antrąjį Kristaus atėjimą.

13 Mes nenorime palikti jūsų, broliai, be žinių apie užmigusius, kad jūs neliūdėtumėte, kaip kiti, kurie neturi vilties. 14 Nes jei mes tikime,

---

4. (4) Savo indą: kūną.

(12) Kurie yra lauke: ne krikščionys, todėl žydai ar pagonys.

(13) Užmigusius: apie mirusius. — Vilties: prisikėlimo iš numirusių. — (14) Užmigusius per Jėzų:

kad Jėzus mirė ir atsikėlė, tai taip Dievas užmigusius per Jėzų atves draug su juo. 15 Nes tai mes sakome jums Viešpaties žodžiu: Mes, kurie esame gyvi, paliekamieji iki Kristaus atėjimui, nepranoksime užmigusiųjų. 16 Nes pats Viešpats, kuomet bus duota paliepimas, ir atsilieps arkangelo balsas ir Dievo trimitas, nužengs iš dangaus; tuomet mirusieji, kurie yra Kristuje, atsikels pirmi. 17 Paskui mes, kurie esame gyvi, paliktieji, būsime pagauti draug su jais debesyse, Kristui priešais į orą, ir taip mes būsime visuomet su Viešpačiu. 18 Taigi, pasidrąsinkite vieni kitus šitais žodžiais.

5. 1 Apie laiką ir valandą jums, broliai, nereikia, kad mes jums rašytumėm. 2 Nes jūs patys gerai žinote, kad Viešpaties diena taip ateis, kaip vagis naktį. 3 Nes kuomet sakys: ramybė ir nėra pavojaus, tuomet ateis jiems ūmas žuvimas, kaip skausmai nėščiai moteriškei, ir jie neištruks. 4 Bet jūs, broliai, neesate tamsybėse, kad ta diena užkluptų jus, kaip vagis. 5 Nes jūs visi esate šviesos vaikai ir dienos vaikai; mes nepriklausome nakčiai, nė tamsybei. 6 Taigi, nemiegokime, kaip kiti, bet budėkime ir būkime blaivūs. 7 Nes kurie miega, miega naktį; ir girtuokliai yra girti naktį. 8 Mes gi, kurie priklausome dienai, būkime blaivūs, apsivilkę tikėjimo ir meilės šarvu ir turėdami šalmą išganymo viltį. 9 Nes Dievas nepaskyrė mūsų rūstybei, bet kad

---

kurie mirė, laikydamies vienybės su Jėzumi, tuos Dievas prikels, tarpininkaujant Jėzui. — (15) Mes... Krikščionys, kurie bus gyvi Kristaus atėjimo metu, turės lygią dalį su tais, kurie bus senai mirę.

5. (2) Ateis kaip... Plg. Mato 24, 43. 44; Luko 12, 39; 2 Petro 3, 10. — (4) Tamsybėse: atsitolinę nuo Dievo. — (6) Nemiegokime: dvasios miegu.

įgytumėm išganymą per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų. [10] Jis mirė už mus, kad mes, ar budime, ar miegame, būtumėm gyvi draug su juo. [11] Todel raminkite kits kitą ir statykite kits kitą, kaip kad jūs ir darote.

Laiško pabaiga.

[12] Mes meldžiame jus, broliai, pripažinti tuos, kurie darbuojasi jūsų tarpe. Jie yra jūsų vyresnieji Viešpatyje ir duoda jums įspėjimų. [13] Laikykite juos didesnėje meilėje del jų darbo; gyvenkite su jais taikoje. [14] Taippat meldžiame jus, broliai, sudrauskite neramiuosius, paguoskite silpnaširdžius, palaikykite silpnuosius, būkite visiems kantrūs. [15] Ziūrėkite, kad nėvienas neatsilygintų niekam piktu už pikta, bet stengkitės visuomet daryti, kas gera kitas kitam ir visiems.

[16] Visuomet džiaugkitės. [17] Nuolat melskitės. [18] Dėkokite visuose atvejuose; nes ta yra jums visiems Dievo valia Jėzuje Kristuje. [19] Negesykite Dvasios. [20] Neniekinkite pranašysčių. [21] Visa gi ištirkite; kas yra gera, laikykite. [22] Vengkite visa, kas turi piktumo išvaizdą.

[23] Pats ramybės Dievas tepašventinie jus visais žvilgsniais, kad jūsų dvasia, siela ir kūnas būtų išlaikyti visai nepeiktini mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimui. [24] Tas, kurs jus pašaukė, yra ištikimas; jis tai ir padarys. [25] Broliai, melskitės už mus. [26] Pasveikinkite visus brolius šventu pabučiavimu. [27] Maldauju jus Viešpačiu, kad šitas laiškas būtų perskaitytas visiems šventiesiems broliams. [28] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė tebūnie su jumis. Amen.

(19) Negesykite... Šv. Dvasia nužengė ant apaštalų liepsnos pavidale; todel šv. Povilas, kalbėdamas apie šv. Dvasios dovanas, įsako negesyti Dvasios, t. y. nelaikyti nieku jos dovanų.

ANTRASIS ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TESALONIKIEČIAMS.

Laiško įžanga.

1. [1] Povilas, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bažnyčiai Dievuje mūsų Tėvuje ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje. [2] Malonė jums ir ramybė nuo Dievo mūsų Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

[3] Mes turime visuomet dėkoti Dievui už jus, broliai, taip kaip verta; nes jūsų tikėjimas labai didėja ir visų jūsų meilės vienų kitiems daugėja. [4] Todėl ir mes patys giriamės jumis Dievo bažnyčioms del jūsų kantrybės ir tikėjimo visuose jūsų persekiojimuose ir sielvartuose, kuriuos kenčiate. [5] Tai yra įrodymas teisingo Dievo teismo: nes turite būti rasti verti Dievo karalystės, del kurios ir kenčiate. [6] Juk ir teisinga pas Dievą atsilyginti varginimu tiems, kurie jus vargina, [7] o jums, varginamiesiems, atilsiu draug su mumis. Tai įvyks, kuomet Viešpats Jėzus apsireikš iš dangaus su savo jėgos angelais [8] ugnies liepsnoje. Jis atkeršys tiems, kurie nepažįsta Dievo ir neklauso mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus evangelijos. [9] Jie kentės kančias amžinoje prapultyje, atstumti nuo Viešpaties veido ir nuo jo galybės garbės, [10] kuomet jis ateis, kad būtų tą dieną pagarbintas savo šventuosiuose ir apsireikštų stebėtinas visuose, kurie bus įtikėję. Juk mūsų jums duotasis liudijimas rado tikėjimo. [11] Todėl

1. (11) Visą gerą...: visa, ko gera valia gali trokšti ir tikėjimas padaryti.

mes ir meldžiamės visuomet už jus, kad mūsų Dievas padarytų jus vertus savo pašaukimo ir įvykintų garbingai visą gerą valią ir tikėjimo darbą; [12] kad taip būtų pagarbintas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardas *jumyse* ir jūs *jame* sulig mūsų Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus malone.

Antrojo Kristaus atėjimo metas.

2. [1] Mes meldžiame jus, broliai, del mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo ir mūsų susivienijimo su *juo*: [2] *Nesiduokite veikiai nukreipti* savęs nuo savo išmanymo ir nugąsdinti nei dvasios apreiškimu, nei pasakymu, nei laišku, lyg kad tai eitų iš mūsų, buk Viešpaties diena esanti arti. [3] Tegul niekas neklaidina jūsų jokiu būdu; nes pirma turi ateiti atpuolimas ir būti apreikštas nuodėmės žmogus, prapulties sūnus, [4] kurs yra priešininkas ir keliasi *ant viso*, kas vadinasi Dievas, ar kas yra garbinama, taip kad jis sėsis Dievo bažnyčioje ir rodys save, lyg jis būtų Dievas. [5] Ar jūs neatsimenate, kad aš tai jums sakiau, dar pas jus būdamas? [6] Jūs žinote, ir kas dabar jį sulaiko, kad apsireikštų tik savu laiku. [7] Nes neteisybės paslaptis jau veikia; tiktai kad tas, kurs *dabar laiko*, laikytų, iki bus šalin atimta.

---

2. (2) Nei dvasios ... Žinios apie trumpu laiku įvyksiantį Viešpaties teismą buvo remiamos prasimanytais įrodymais, buk šv. Povilas turėjęs tokį šv. Dvasios apreiškimą, buk jis apie tai kalbėjęs, buk taip rašęs. — (7) Tiktai kad...: kad tas, kurs turi Kristų ir tikrą tikėjimą, jų *nenustotų*. Gr. t.: *tiktai kolei sulaikąs* dabar nebus šalin atimtas. Prasmė: Antikristas jau veikia slapčia bedievystės paslaptimi. Bet yra kliūtis, kuri dar neleidžia jam viešai apsireikšti. Kaip tik ta kliūtis bus prašalinta, bedievystė apsireikš; su ja Antikristas. Tuo-

8 Tuomet apsireikš tas neteisusis. Viešpats
Jėzus užmuš jį savo burnos kvėpimu ir sunaikins jį savo atėjimo šviesumu. 9 Jo atėjimas atatinka šetono veikimui visokia jėga, melagingais
ženklais ir stebuklais 10 ir visokiu neteisybės suvedžiojimu tiems, kurie žūna, nes jie nepriėmė tiesos meilės, kad būtų išganyti. 11 Todel Dievas
siųs jiems veiklų paklydimą, kad tikėtų melui,
12 kad būtų teisiami visi, kurie netikėjo tiesai ir pritarė neteisybei.

13 Mes gi turime visuomet dėkoti Dievui už jus, Dievo mylimieji broliai, kad Dievas išrinko Dvasios pašventinimu ir tikėjimu tiesai jus, pirmones išganymui. 14 Tam jis mūsų evangelija ir pašaukė jus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus garbės gauti. 15 Taigi, broliai, tvirtai stovėkite ir laikykite padavimus, kurių išmokote ar tai žodžiu, ar mūsų laišku. 16 Pats mūsų Viešpats Jėzus Kristus ir Dievas mūsų Tėvas, kurs mus mylėjo ir maloningai davė amžinos paguodos ir geros vilties, 17 tepadrąsina jūsų širdis ir tesustiprina visokiam geram darbui ir žodžiui.

Paraginimai ir įspėjimai.

3. 1 Pagaliau, broliai, melskitės už mus, kad Dievo žodis sklystų ir būtų garbinamas, kaip ir pas jus; 2 kad ir mes būtumėm paliuosuoti nuo įkyrių ir piktų žmonių; nes ne visi turi tikėjimą. 3 Dievas yra ištikimas; jis jus stiprins ir sergės nuo pikta. 4 Mes gi pasitikime jumis Viešpatyje, kad, ką mes įsakome, jūs ir darote ir darysite. 5 Viešpats tepalenkia jūsų širdis į Dievo

---

met tai bus ir teismas. Kas yra kliūtis, koki nors jėga ar asmuo, šv. Povilas neaiškina.

3. (2) Nuo įkyrių ...: nuo žydų, trukdžiusių Apaštalo darbą Korinte.

meilę ir Kristaus kantrybę. 6 Mes įsakome jums, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu šalintis nuo kiekvieno brolio, kurs elgiasi netvarkingai ir nesilaiko padavimo, kokį jie yra iš mūsų gavę.

7 Nes jūs patys žinote, kaip reikia mus sekioti. Mes nebuvome jūsų tarpe neramūs 8 ir nevalgėme nėkieno duonos dovanai, bet dirbome naktį ir dieną, vargdami ir nuvargdami, kad neapsunkintumėm nėvieno jūsų. 9 Ne kad mes nebūtumėm turėję galios, bet kad duotumėm save kaip pavyzdį jums sekioti mus. 10 Juk ir pas jus būdami, mes jums tai aiškinome, kad jei kas nenori dirbti, tegul ir nevalgo. 11 Tačiau mes girdėjome, kad kaikurie jūsų tarpe elgiasi netvarkingai, nieko nedirbdami, ir užsiima tuščiais dalykais. 12 Tiems, kurie yra tokie, mes įsakome ir juos įspėjame Viešpatyje Jėzuje Kristuje, kad ramiai dirbdami valgytų savo duoną.

13 Jūs gi, broliai, nesiliaukite gerai darę. 14 O jei kas neklauso mūsų žodžio laišku, tą pasižymėkite ir neturėkite su juo draugystės, kad būtų sugėdintas. 15 Nelaikykite tačiau jo neprieteliu, bet sudrauskite kaip brolį.

Laiško pabaiga.

16 Pats ramybės Viešpats teduodie jums visuomet ramybės kiekvienoje vietoje. Viešpats tebūnie su jumis visais. 17 Pasveikinimas mano, Povilo, ranka: tas yra ženklas kiekviename laiške. Taip aš rašau. 18 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis visais. Amen.

(17) Ženklas: iš kurio galima pažinti, kad laiškas tikrai Povilo rašytas, ne kieno nors prasimanytas.

PIRMASIS ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TIMOTIEJUI.

Antrašas.

1. [1] Povilas Jėzaus Kristaus apaštalas Dievo mūsų Išganytojo ir Kristaus Jėzaus mūsų vilties paliepimu [2] mylimajam sūnui tikėjime Timotiejui. Malonė, pasigailėjimas ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir Kristaus Jėzaus mūsų Viešpaties.

Nurodymai, kaip reikia skelbti evangelija.

[3] Eidamas į Makedoniją, aš meldžiau tave pasilikti Efeze, kad įsakytumei kaikuriems nemokinti kitaip, [4] ir neužsiimti pasakomis ir begalinėmis giminystės eiliomis, kurios greičiau iškelia ginčijamų klausimų, kaip padeda Dievo statymui, kurs remiasi tikėjimu. [5] Įsakymo tikslas yra meilė iš nesuteptos širdies, geros sąžinės ir neveidmainingo tikėjimo. [6] Nuo tų dalykų kaikurie nuklydo ir pasidavė tuščioms kalboms, [7] norėdami būti įstatymo mokytojais, tačiau nesuprasdami, nei ką kalba, nei to, ką įrodinėja. Mes žinome, kad įstatymas yra geras, jei kas naudojasi juo teisėtai, [9] tai žinodamas, kad įstatymas išleistas ne teisiajam, bet neteisiems ir nepaklusniems, bedieviams ir nusidėjėliams, piktadariams ir suteptiems, tėvažudžiams ir motina-

1. (9) **Ne teisiajam...** Teisusis savaime daro tai, ko įstatymas reikalauja. Uždraudimai ir grasymai jo neliečia; jų reikia tiems, kurie pasiduoda savo geiduliams.

žudžiams, galvadžudžiams, [10] paleistuviams, vaikų darkytojams, žmones vagiantiems, melagiams ir prisiekiantiems netiesą ir jei yra dar kas kita priešinga sveikam mokslui, [11] kurs atatinka man pavestajai palaimintojo Dievo garbės evangelijai. [12] Aš dėkoju patvirtinusiam mane mūsų Viešpačiui Kristui Jėzui, kad laikė mane ištikimu, paimdamas į tarnystę, [13] mane, kurs pirma buvau piktžodžiuotojas, persekiotojas ir prispaudėjas; bet aš radau Dievo pasigailėjimo, nes dariau nežinodamas, netikėjime. [14] Mūsų gi Viešpaties malonė pasirodė perviršgausinga draug su tikėjimu ir meile Kristuje Jėzuje. [15] Tikras yra žodis ir vertas visokio priėmimo, kad Jėzus Kristus atėjo į šį pasaulį išganyti nusidėjėlių, kurių pirmasis aš esu. [16] Bet todėl aš gavau pasigailėjimo, kad manyje pirmame Kristus Jėzus parodytų visą kantrybę pamokinti tiems, kurie turi įtikėti į jį amžinajam gyvenimui. [17] Amžių karaliui, nemariajam, neregimam vienam Dievui gyrius ir garbė per amžių amžius. Amen.

[18] Tą įsakymą aš pavedu tau, sūnau Timotiejau, einant pirma duotomis apie tave pranašystėmis, kad kovotumei sulig jomis gerą kovą, [19] turėdamas tikėjimą ir gerą sąžinę, kurią kaikurie atstūmę sudaužė savo tikėjimo laivą. [20] Jų tarpe yra Imeniejus ir Aleksandras, kuriuodu aš padaviau šetonui, kad išmoktų nepiktžodžiuoti.

— (10) Vagiantiems: parduoti juos vergijon. — (13) Kurs buvau. Plg. Apd. 7, 58 ir tol. — (14) Su tikėjimu ir... Draug su malone į Povilo sielą įėjo tikėjimas ir meilė.

(18) Pranašystėmis. Šv. Dvasia buvo laiku paliudijusi įkvėptų žmonių žodžiais, kad Timotiejus bus ištikimas evangelijos gynėjas ir Bažnyčios tarnautojas.

Apie viešas pamaldas.

2. [1] Taigi, aš visupirma raginu daryti maldas, prašymus, užtarymus, dėkojimus už visus žmones, [2] už karalius ir visus, kurie yra vyresnieji, kad mes ramiai ir tyliai gyventumėm visame maldingume ir padorume. [3] Nes tai yra gera ir patinka akyvaizdoje mūsų Išganytojo Dievo, [4] kurs nori, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą. [5] Nes vienas yra Dievas, vienas taippat tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, Žmogus, Kristus Jėzus; [6] jis pats save davė atpirkimą už visus, — liudijimą savu laiku, [7] kuriam aš esu paskirtas skelbėjas ir apaštalas, (sakau tiesą, nemeluoju,) pagonių mokytojas tikėjimo ir tiesos srityje.

[8] Taigi, aš noriu, kad vyrai melstųsi kiekvienoje vietoje, pakeldami nesuteptas rankas, be rūstybės ir ginčo. [9] Taippat kad moterys puoštųsi padoriais apdarais su drova ir susilaikymu, ne susuktais plaukais, ar auksu, ar perlomis, ar brangiais rūbais, [10] bet gerais darbais, kaip pritinka moterims, kurios nori laikytis pamaldumo.

[11] Moteriškė tesimokinie tylomis visu pasidavimu. [12] Mokinti gi moteriškei aš neleidžiu, nė viešpatauti vyrui; ji turi laikytis tyliai. [13] Nes Adomas padarytas pirmas, paskui Ieva. [14] Adomas nepasidavė suvedžiojimui, moteriškė gi pasidavė suvedžiojimui ir prasikalto peržengimu. [15] Ji bus išganyta vaikų gimdymu, jei pasiliks tikėjime, meilėje ir šventume draug su susilaikymu.

---

2. (2) Dėkojimus: šv. mišių aukas (Aug.).

(14) Nepasidavė... Adomas paklausė *ne* žalčio, bet Ievos žodžių ir pasipriešino Dievo uždraudimui. — (15) Vaikų gimdymu: šventai atlikdama ir tolesnes žmonos ir motinos pareigas. Apie visas moteris šv. Povilas kalba 1 Kor. 7 persk.

Bažnyčios tarnautojų privalumai.

3. [1] Tikras yra žodis: Jei kas trokšta vyskupo pareigų, trokšta gero darbo. [2] Taigi, vyskupas turi būti nepeiktinas, vienos moters vyras, blaivus, atsargus, rimtas, padorus, svetmylys, tinkąs mokinti, [3] ne girtuoklis, ne mušikas, bet romus, nebarningas, negodus, [4] geras savo namų viršininkas, laikąs vaikus paklusnume ir visokioje skaistybėje. [5] Nes jei kas nemoka valdyti savo namų, kaip jis rūpinsis Dievo Bažnyčia? [6] Ne naujatikis, kad, pasikėlęs į puikybę, neįpultų į velnio teismą. [7] Jis turi taippat turėti gerą liudijimą tų, kurie yra lauke, kad nepatektų į paniekinimą ir į velnio žabangus.

[8] Taippat reikia, kad diakonai būtų padorūs, ne dviliežuviai, nepasidavę didžiam vyno gėrimui, neiešką bjauraus pelno, [9] laiką tikėjimo paslaptį nesuteptoje sąžinėje. [10] Bet ir šitie turi būti pirma ištirti, ir jei jie neturi jokios kaltybės, tegul eina pareigas.

[11] Moterys taippat tebūnie padorios, neapkalbinėtojos, blaivios, visame ištikimos.

[12] Diakonai tebūnie vienos moters vyrai, geri savo vaikų ir namų viršininkai; [13] nes kurie bus gerai tarnavę, įsigys sau gerą laipsnį ir daug pasitikėjimo tikėjimu, kurs yra Kristuje Jėzuje.

---

3. (1) Vyskupo pareigų: darbo, ne garbės. — (2) Vienos moters... Pirmaisiais krikščionijos laikais buvo gana dažnai švenčiami kunigais ir vyskupais žmonės vedę. Bet jei kas, mirus žmonai, buvo vedęs antrą syki, Apaštalas draudžia imti toki į vyskupus. — (6) Teismą: kad neužsipelnytų bausmės, kokią užsipelnė piktoji dvasia taippat puikybe. — (7) Yra lauke: pagonių.

(11) Moterys: kurioms buvo pavedama atlikti kaikurios šventos pareigos, taip vadinamos diakonisės.

(13) Gerą laipsnį: bus verti kunigų ir vyskupų pareigų ir užmokesnio danguje. — Pasitikėjimo: drąsos skelbti žmonėms be jokios baimės tikėjimą.

14 Aš tau tai rašau, turėdamas vilties veikiai
ateiti pas tave; 15 o jei užtrukčiau, kad žinotumei,
kaip tau reikia elgtis Dievo namuose, kurie yra
gyvojo Dievo Bažnyčia, tiesos šulas ir tvirtumas.
16 Ir tikrai didelė yra maldingumo paslaptis apie
tą, kurs buvo apreikštas kūne, pateisintas Dva-
sioje, pasirodė angelams; buvo skelbiamas tarp
pagonių, tikėtas pasaulyje, paimtas garbėje.

Pamokinimai apie klaidžiamokslius.

4. 1 Dvasia gi aiškiai sako, kad paskučiausiais
laikais kaikurie atstos nuo tikėjimo, klausydamies
paklydimo dvasių ir velnių mokslų, 2 tokių žmo-
nių, kurie veidmainingai kalba melą ir turi žymę
savo sąžinėje, 3 kurie draudžia moterystę, liepia
susilaikyti nuo valgių, kuriuos Dievas yra sutvėrę
valgyti su dėkojimu tikintiesiems ir pa-
žinusiems tiesą. 4 Nes visa, ką Dievas sutvėrė,
yra gera ir nėra nieko atmestino, kas valgoma
dėkojant; 5 nes tai pašventinama Dievo žodžiu
ir malda.

6 Tai išdėstydamas broliams, tu būsi geras
Kristaus Jėzaus tarnas, maitindamas save žo-
džiais to tikėjimo ir gero mokslo, kurį tu sekei.
7 Netikusiomis ir senų moterų pasakomis neužsi-
imk; pats gi lavinkis maldingume. 8 Nes kūno
lavinimas maža kam tenaudingas; maldingumas
gi yra visakam naudingas, kadangi turi dabar-
tinio ir būsimojo gyvenimo pažadėjimą. 9 Tikras
yra žodis ir visokio priėmimo vertas. 10 Nes todel
mes vargstame ir todel mums piktžodžiuojama,
kad mes turime vilties gyvuoju Dievu, kurs yra
visų žmonių Gelbėtojas, labiausiai tikinčiųjų.
11 Tai įsakyk ir mokink.

(16) Apie tą, kurs: Jėzus Kristus. — Pateisintas Dvasioje: žodžiais ir darbais pasirodė esąs Dievas.

12 Nėvienas teneniekina tavo jaunystės; bet tu būk pavyzdys tikintiesiems žodžiu, pasielgimu, meile, tikėjimu, skaistybe. 13 Iki ateisiu, užsiimk skaitymu, paraginimu ir mokinimu. 14 Nelaikyk nieku tavyje esančios malonės, kuri tau duota, einant pranašyste, kunigų rankų uždėjimu. 15 Tai mąstyk, tame būk, kad tavo pažanga būtų visiems matoma. 16 Žiūrėk pats savęs ir mokslo; tų laikykis; nes tai darydamas, ir pats save išgelbėsi ir tuos, kurie tavęs klauso.

Apie Timotiejaus santykius su įvairiais Bažnyčios nariais.

5. 1 Senesnio žmogaus nebark, bet maldauk, kaip tėvą; jaunuosius, kaip brolius; 2 seneles, kaip motinas; jaunąsias, kaip seseris visu skaistumu.

3 Gerbk našles, kurios yra tikrai našlės. 4 Bet jei kuri našlė turi vaikų ar vaikų vaikų, ji teišmoksta visupirma laikyti pagarboje savo namus ir atsilyginti gimdytojams; nes tai patinka Dievo akyvaizdoje. 5 Kuri gi yra tikrai našlė ir apleista, tegul turi vilties Dievu ir tegul ištvermingai laikosi maldų ir prašymų naktį ir dieną. 6 Nes gyvenanti gėriuose, yra numirus, gyva tebebūdama. 7 Ir tai įsakyk, kad jos būtų nepeiktinos. 8 Bet jei kas nesirūpina savaisiais ir ypač namiškiais, tas išsigynė tikėjimo ir yra piktesnis už netikintį.

9 Našlė tebūnie renkama nemažiau kaip šešių dešimtų metų, kuri buvo vieno vyro žmona,

---

4. (13) Skaitymo: šv. Rašto religijiniuose susirinkimuose.

5. (4) Jie teišmoksta ... Apaštalas čia primena vaikų pareigą branginti namus, kuriuose jie augo, ir šelpti pasenusius gimdytojus (gr. t).

(9) Renkama: tebūnie įtraukiama į Bažnyčios tarnau-

10 turinti savo gerų darbų liudijimą: jei ji vaikus
išauklėjo, jei svečius priimdavo, jei plaudavo
šventųjų kojas, jei šelpdavo kenčiančius siel-
vartą, jei stengėsi daryti visokius gerus darbus.
11 Jaunesnių našlių vengk, nes jos, pasiduodamos
gašlumui prieš Kristų, nori ištekėti 12 ir pelnosi
sau pasmerkimą, nes nieku pavertė pirmąją ištiki-
mybę. 13 Podraug jos išmoksta vaikščioti dyki-
nėdamos iš namų į namus, ir ne tiktai dykinėti,
bet ir daug šnekėti ir žingeidauti, ir kalba, kas
nereikia. 14 Taigi, aš noriu, kad jaunesniosios
tekėtų, turėtų vaikų, būtų šeimynų motinos ir
neduotų priešininkui jokios progos piktžodžiuoti.
15 Nes kaikurios jau nusigręžė paskui šetoną.
16 Jei kurs tikintis turi našlių, tegul jas aprū-
pina, ir tenebūna apsunkinta bažnyčia, kad ji
galėtų ištekti toms, kurios yra tikrai našlės.

17 Kunigai, kurie yra geri viršininkai, tebūna
laikomi vertais dvigubos pagarbos, ypač tie, kurie
darbuojasi žodžiu ir mokinimu. 18 Nes Raštas
sako: Neužriši kuliančiam jaučiui nasrų. Ir:
Darbininkas vertas savo algos. 19 Skundo prieš
kunigą nepriimk, jei jis nepatvirtintas dviejų ar
trijų liudytojų. 20 Nusidedančius sudrausk visų
akyvaizdoje, kad ir kiti turėtų baimės. 21 Aš
prašau tave prisiektinai Dievo ir Kristaus Jėzaus
ir išrinktųjų angelų akyvaizdoje to laikytis beša-
liškai ir nieko nedaryti, einant po vienu ar kitu.
22 Rankų niekam veikiai neuždėk ir nedalyvauk
svetimose nuodėmėse. Pats laikyk save skaistų.
23 Negerk vien tik vandens, bet vartok truputį
vyno del savo vidurių ir savo tankių neigalė-

---

tojų sąrašą. — (12) *Ištikimybė.* Įtraukiamos į Bažnyčios tarnautojų sąrašus našlės pasižadėdavo tarnauti toliau tiktai Kristui. Ištekėjimas buvo to apžado paniekinimas.
(18) Raštas: 5 Moz. 25, 4; plg. 1 Kor. 9, 9. — (22) Rankų

jimų. 24 Kaikurių žmonių nuodėmės yra žinomos ir eina pirma į teismą; kaikurios gi tik seka. 25 Taippat ir geri darbai yra žinomi; ir su kuriais kitaip yra, jie negali pasilikti paslėpti.

6. 1 Visi, kurie yra po jungu vergai, turi laikyti savo valdovus vertais visokios pagarbos, kad nebūtų piktžodžiuojama Viešpaties vardui ir mokslui. 2 Tie gi, kurie turi tikinčius valdovus, jų teneniekina delto, kad jie broliai; tegul geriau tarnauja, kad tai yra tikintieji ir mylimieji, kurie dalyvauja geradaryme. Tai mokink ir primink.

3 Jei kas kitaip mokina ir nesilaiko sveikų mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus žodžių ir to mokslo, kurs atatinka maldingumui, 4 tas yra puikus, nors jis nieko nežino, bet sarguliuoja ginčijamais klausimais ir žodžių kova, iš kurių kilsta pavydai, barniai, piktžodžiavimai, pikti įtarimai, 5 susirėmimai sugedusio išmanymo ir tiesos nustojusių žmonių, kurie mano, buk maldingumas esąs pasipelnymo būdas. 6 Ištikrųjų, didelis yra pelnas maldingumas, sujungtas su pasitenkinimu. 7 Nes mes nieko neatsinešėme į šį pasaulį, abejonės nėra, kad nieko negalime ir išsinešti. 8 Turėdami gi maisto ir apdaro, tuo tenkinkimės. 9 Nes tie, kurie nori pralobti, įpuola į pagundą ir į velnio žabangus, į daugelį nenaudingų ir žalingų pageidimų, paskandinančių žmones į prapultį ir į žuvimą. 10 Nes visų piktumų šaknis yra godulystė. Kaikurie jai pasidavę nuklydo nuo tikėjimo ir įsipainiojo į daugelį skausmų.

11 Tu gi, Dievo žmogau, bėgk šalin nuo tų

... Nešventink kunigais, kurių neesi ištyręs. — (24) Seka: tyrinėjant išeina aikštėn.

6. (1) Mokslui: evangelijai.

dalykų, stengkis siekti teisybę, maldingumą, tikėjimą, meilę, kantrumą, romumą. [12] Kovok gerą tikėjimo kovą; pagauk amžinąjį gyvenimą, į kurį esi pašauktas ir kuriam tu padarei gerą išpažinimą daugelio liudytojų akyvaizdoje. [13] Aš gi tau įsakau akyvaizdoje Dievo, kurs visa gaivina, ir Kristaus Jėzaus, kurs liudydamas padarė gerą išpažinimą po Poncijum Pilotu, [14] laikyti įsakymą nesuteptą, nepeiktiną iki mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimui, [15] kurį savo laiku parodys palaimintasis ir vienas galingasis karalių Karalius ir viešpataujančiųjų Viešpats, [16] vienas turįs nemarumą ir gyvenąs neprieinamoje šviesoje, kurio nematė nė vienas žmogus, bet ir negali matyti. Jam garbė ir amžinas viešpatavimas. Amen.

[17] Šio pasaulio turtingiesiems įsakyk nesididžiuoti ir nepasitikėti netikrais turtais, bet gyvuoju Dievu, (kurs mums visa apsčiai teikia vartoti,) [18] gera daryti, būti turtingiems gerais darbais, noromis duoti, dalintis, [19] įsigyti sau gerą pamatą ateičiai, kad jie pagautų tikrąjį gyvenimą.

[20] O Timotiejau, saugok, kas tau pavesta, vengdamas atmestinų naujumų žodžiuose ir taip neteisingai vadinamo mokslo prieštaravimų, [21] kurį kaikurie išpažinę atpuolė nuo tikėjimo. Malonė su tavim. Amen.

---

(12) Išpažinimą: priimdamas krikštą.

(20) Naujumų žodžiuose: tuščių be tikro turinio šnekų.

ANTRASIS ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TIMOTIEJUI.

Laiško įžanga.

1. [1] Povilas Jėzaus Kristaus apaštalas Dievo valia, einant pažadėjimu gyvenimo Kristuje Jėzuje, [2] mylimiausiam sūnui Timotiejui. Malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus.

[3] Aš dėkoju Dievui, kuriam tarnauju nuo prosenelių nesutepta sąžine, kaip aš nesiliauju minėjęs tave savo maldose naktį ir dieną, [4] trokšdamas matyti tave, atsimindamas tavo ašaras, kad būčiau pilnas džiaugsmo, [5] primindamas sau tą tavyje esantį neveidmainingą tikėjimą, kurs pirma gyveno tavo senelėje Loidėje ir tavo motinoje Eunikėje, esu gi tikras, kad ir tavyje.

Paraginimas Timotiejui drąsiai eiti savo pareigas.

[6] Del tos priežasties aš tau primenu vėl pažadinti Dievo malonę, esančią tavyje mano rankų uždėjimu. [7] Nes Dievas davė mums ne baimės dvasią, bet jėgos, meilės ir blaivumo. [8] Taigi, nesigėdyk mūsų Viešpaties liudijimo, nė manęs, jo kalinio; bet draug kentėk už evangeliją Dievo jėga, [9] kurs išgelbėjo mus ir pašaukė savo šventu

---

1. (4) Ašaras: kuomet šv. Povilas skyrėsi su Timotiejum, keliaudamas iš Efezo į Makedoniją. — (5) Gyveno. Įsivaizdinama, kad įasmeninta tikėjimo dorybė gyvena žmogaus sieloje.

(6) Rankų uždėjimu: pašvenčiant vyskupu. — (9) Suteikta: skirta.

pašaukimu, ne del mūsų darbų, bet savo nutarimu ir malone, kuri buvo mums suteikta Kristuje Jėzuje pirm amžinųjų laikų; [10] dabar gi ji apreikšta pasirodymu mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus, kurs sunaikino mirtį, iškėlė švieson gyvenimą ir negedimą ta evangelija, [11] kuriai aš esu paskirtas skelbėjas, apaštalas ir pagonių mokytojas. [12] Del tos taippat priežasties aš tai kenčiu, bet nesigėdžiu, nes aš žinau, kuo pasitikėjau ir esu tikras, kad jis gali išlaikyti tai, kas man pavesta iki anai dienai. [13] Sveiki žodžiai, kuriuos girdėjai iš manęs, tebūna tau pavyzdys tikėjime ir meilėje Kristuje Jėzuje. [14] Sergėk gražią tau pavestą gėrybę šventąja Dvasia, kuri gyvena mumyse.

[15] Tu tai žinai, kad nuo manęs nusigręžė visi, kurie yra Azijoje, jų tarpe Pigelas ir Ermogenas. [16] Viešpats tesutvirtina pasigailėjimo Onezitoro namams, nes jis dažnai gaivino mane ir nesigėdėjo mano grandinės; [17] bet atėjęs Romon, jis rūpestingai ieškojo manęs ir rado. [18] Viešpats teduodie jam rasti pasigailėjimo pas Viešpatį anoje dienoje. Ir kaip daug jis man patarnavo Efeze, tu geriau žinai.

Timotiejui reikia būti patvariam.

2. [1] Taigi, tu, mano sūnau, sustiprėk malonėje, kuri yra Kristuje Jėzuje, [2] ir ką tu esi girdėjęs iš manęs prie daugelio liudytojų, tai pavesk ištikimiems žmonėms, kurie bus tinkami ir kitus mokinti. [3] Kentėk, kaip geras Kristaus Jėzaus kareivis. [4] Nėvienas, kurs kareiviauja Dievui, nesipainioja į žemiškus reikalus, kad patiktų tam, kuriam apsiėmė. [5] Nes ir tas, kurs kovoja

(18) Anoje dienoje: teismo dienoje.

imtynėse, nevainikuojamas, jei nekovoja taisyklingai. 6 Vargstąs artojas turi pirmas gauti vaisių. 7 Suprask, ką sakau, nes Viešpats duos tau išmanymo visuose dalykuose.

8 Atsimink Viešpatį Jėzų Kristų iš Dovido ainijos, kad jis atsikėlė iš numirusių anot mano evangelijos, 9 del kurios aš kenčiu iki grandinių lyg piktadaris; tačiau Dievo žodis nėra surištas. 10 Todel aš pakenčiu visa del išrinktųjų, kad ir jie laimėtų išganymą, kurs yra Kristuje Jėzuje, draug su dangaus garbe. 11 Tikras yra žodis; nes: jei draug mirėme, draug būsime ir gyvi; 12 jei draug kentėsime, draug ir viešpatausime; jei mes išsiginsime, ir jis išsigins mūsų; 13 jei mes esame neištikimi, jis pasilieka ištikimas; jis juk negali savęs išsiginti.

Pamokinimai apie klaidžiatikius.

14 Tai primink, liudydamas Viešpaties akyvaizdoje, kad nekovotumei žodžiais, nes tai niekam nenaudinga, tik klausytojams žudyti. 15 Uoliai rūpinkis pasirodyti Dievui ištirtas, neprivaląs gėdytis darbininkas, tinkamai pasielgiąs su tiesos žodžiu. 16 Nešventų gi ir tuščių kalbų saugokis; nes jie vis labiau žengia į bedievystę, 17 ir jų kalba plečiasi, kaip vėžio liga. Jų tarpe yra Imeniejus ir Piletas, 18 kurie atpuolė nuo tiesos, sakydami prisikėlimas jau įvykęs, ir taip jie sugriovė kaikurių tikėjimą. 19 Tačiau tvirtas Dievo pamatas stovi ir turi tokį antspaudą: Viešpats žino tuos, kurie yra jo; ir: teatstoja nuo neteisybės kiekvienas, kurs ištaria Viešpaties vardą! 20 Dideliuose namuose yra ne tik auksinių ir sidabrinių indų, bet taippat medinių ir molinių;

2. (16) Jie: klaidžiatikiai. — (20) Indų: Indai garbei

ir tai vieni garbei, kiti negarbei. 21 Taigi, jei kas apsivalys nuo tokių, bus indas garbei, pašventintas ir naudingas Viešpačiui, prirengtas kiekvienam geram darbui. 22 Bėgk šalin nuo jaunystės geidulių, stengkis gi pasiekti teisybę, tikėjimą, viltį, meilę ir ramybę su tais, kurie šaukiasi į Viešpatį nesutepta širdimi. 23 Paikų ir neišmintingų klausimų vengk, žinodamas, kad jie gamina barnių. 24 Viešpaties tarnas neturi vaidytis, bet būti romus visiems, tinkąs mokinti, kantrus, 25 maloningai sudraudžiąs tuos, kurie priešinasi tiesai, beneduos jiems Dievas atgailos tiesai pažinti, 26 ir beneatsipeikės jie iš velnio žabangų, kurio laikomi sugauti jojo valiai.

Apie būsimojo laiko pavojus.

3. 1 Tai žinok, kad paskutinėse dienose ateis pavojingų laikų; 2 nes žmonės bus savymeiliai, godūs, saugyros, puikūs, piktžodžiuotojai, nepaklusnūs gimdytojams, nedėkingi, prasikaltėliai, 3 be meilės, netaikūs, šmeižikai, nesusilaikantys, kietaširdžiai, nemaloningi, 4 išdavikai, akiplėšos, pasipūtę ir labiau mėgstą gėrius, kaip Dievą, 5 turį, tiesa, pamaldumo išvaizdą, bet užginčiją jo galią. Ir tokių tu vengk, 6 nes jų tarpe yra tie, kurie landžioja po namus ir ima nelaisvėn nuodėmėmis apsunkintas ir visokių pageidimų vedamas moterėles, 7 kurios visuomet mokinasi ir niekuomet nepasiekia tiesos pažinimo. 8 Kaip Jannas ir Mambras priešinosi Mozei, taippat ir šitie priešinasi tiesai: žmonės sugedusiu protu atmestini tikėjimo žvilgsniu. 9 Bet jie toliau nežengs, nes jų paikumas bus žinomas visiems, kaip kad ir anųjų buvo.

---

yra ištikimi krikščionys; negarbei — klaidžiatikiai. — (21) Nuo tokių: nuo neteisybės (19. e.).

10 Bet tu sekei mano mokslu, pasielgimu, sumanymu, tikėjimu, lengvaširdyste, meile, kantrybe,
11 persekiojimais, kentėjimais, kokių man atsitiko Antiokijoje, Ikonijoje ir Lystroje, persekiojimais, kuriuos aš kentėjau, ir iš visų Viešpats išgelbėjo mane. 12 Taippat visi, kurie nori gyventi maldingai Kristuje Jėzuje, kentės persekiojimą. 13 Pikti gi žmonės ir suvedžiotojai eis piktyn, klysdami ir kitus klaidindami. 14 Tu tačiau pasilik prie to, ko išmokai ir kas tau pavesta, žinodamas, iš ko išmokai, 15 ir kaip nuo pat kūdikystės žinai iš šventųjų Raštų, kurie gali pamokinti tave išganymui tikėjimu į Kristų Jėzų. 16 Kiekvienas Dievo įkvėptas Raštas yra naudingas mokinti, sudrausti, pataisyti, auklėti teisybėje, 17 kad Dievo žmogus būtų tobulas, tinkamas kiekvienam geram darbui.

4. 1 Aš prašau prisiektinai akyvaizdoje Dievo ir Jėzaus Kristaus, kurs teis gyvus ir mirusius, jo atėjimu ir jo karalyste, 2 skelbk žodį; nesiliauk laiku ir nelaiku; įrodinėk, ragink, bark visu kantrumu ir mokinimu. 3 Nes ateis laikas, kad jie nepakęs sveiko mokslo, bet eidami savo troškimais surinks sau mokytojų krūvą, kaip jiems ausys niežti, 4 ir nugriš ausis nuo tiesos, grįšis gi prie pasakų. 5 Bet tu būk budrus, kentėk visokius vargus, dirbk evangelisto darbą, eik savo tarnystę. Būk blaivus.

6 Nes aš jau esu aukojamas, ir mano atsiskyrimo laikas yra čiapat. 7 Aš kovojau gerą kovą, pabaigiau bėgti, išlaikiau tikėjimą. 8 Gale man atidėtas teisybės vainikas, kurį duos man aną dieną Viešpats, teisusis Teisėjas; ne tik man, bet ir tiems, kurie myli jo atėjimą.

---

4. (6) Esu aukojamas. Apaštalas laukia mirties. Ta mirtis bus lyg auka. Jo kraujas bus išlietas Viešpaties

Laiško pabaiga.

Skubinkis veikiai ateiti pas mane. [9] Nes Demas, mylėdamas šį pasaulį, apleido mane ir išėjo į Tesaloniką, [10] Krescensas į Galatiją, Titas į Dalmatiją. [11] Su manim bėra vienas Lukas. Pasiimk Morkų ir atsivesk su savim; nes jis yra man naudingas tarnavimui. [12] Tikiką aš išsiunčiau į Efezą. [13] Skreistę, kurią aš palikau Troadoje pas Karpą, atvykdamas, atsinešk su savim, taippat knygas, ypač gi pergaminus.

[14] Šaltkalvis Aleksandras padarė man daug pikta. Viešpats atsilygins jam sulig jo darbais. [15] Ir tu jo saugokis, nes jis labai priešinosi mūsų žodžiams. [16] Mano pirmame apsigynime nebuvo su manim nėvieno, bet visi mane apleido; tenebūnie tai jiems paskaityta! [17] Bet Viešpats buvo su manim ir pastiprino mane, kad skelbimas būtų mano įvykintas ir kad visi pagonys išgirstų; ir aš buvau išliuosuotas iš liūto nasrų. [18] Viešpats išliuosavo mane nuo visokio pikto darbo ir gelbės į dangiškąją savo karalystę. Jam garbė per amžių amžius. Amen.

[19] Pasveikink Priską ir Akvilą, ir Onesiforo namus. [20] Erastas pasiliko Korinte. Trofimą gi aš palikau serganti Milete. [21] Pasiskubink ateiti pirm žiemos. Sveikina tave Eubulas, Pudensas, Linas, Klaudija ir visi broliai. [22] Viešpats Jėzus Kristus tebūnie su tavo dvasia. Malonė teesie su jumis. Amen.

---

garbei, taip kaip Sen. Test. buvo išliejamas vynas prie žydų aukų.

(16) Apsigynime: pasiteisinant teisme. — (17) Liūto . . .: iš mirties pavojaus.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS TITUI.

Laiško įžanga.

1. [1] Povilas, Dievo tarnas ir Jėzaus Kristaus apaštalas, Dievo išrinktųjų tikėjimui ir maldingumui atatinkančios tiesos pažinimui, [2] kad turėtų viltį amžinojo gyvenimo, kurį nemeluojąs Dievas pažadėjo pirm amžinųjų laikų, [3] savu gi laiku jis apreiškė žodį skelbimu, kurs man pavestas Dievo mūsų Išganytojo įsakymu, [4] mylimajam sūnui bendru tikėjimu Titui. Malonė ir ramybė nuo Dievo Tėvo ir mūsų Išganytojo Kristaus Jėzaus.

Pamokinimai apie Bažnyčios vyresniųjų skyrimą.

[5] Tuo tikslu aš palikau tave Kretoje, kad pataisytumei, ko netenka, ir įstatytumei miestuose vyresniuosius, kaip aš tau ir daviau nurodymų: [6] jei kas yra be kalčios, vienos moters vyras, turįs tikinčius vaikus, nekaltinamus ištvirkimu, nė nepaklusnius. [7] Nes reikia, kad vyskupas būtų be kalčios, kaipo Dievo užvaizdas; nepuikus, nerūstus, ne girtuoklis, ne mušikas, negodus bjauraus pelno, [8] bet svetingas, maloningas, blaivus, teisus, šventas, susilaikąs, [9] tvirtai laikąs tikrą

---

1. (1) Tikėjimui... Povilas yra apaštalas tuo tikslu, kad platintų tikėjimą, duotų pažinti pilną tiesą, kuri veda į maldingumą, kad žadintų viltį amžinojo gyvenimo. — (2) Pirm amžinųjų laikų: labai senai, Sen. Įstatyme.

(5) Vyresniuosius: vyskupus ir kunigus. — (6—9) Jei kas... Plg. 1 Tim. 3, 2 ir toi.

mokslui atatinkantį žodį, kad galėtų paraginti sveiku mokslu ir sudrausti prieštaraujančius.

10 Nes yra daug nepaklusnių, tuščiakalbių ir suvedžiotojų, ypač tarp tų, kurie yra iš apipjaustymo; 11 tiems reikia užkimšti burna, nes jie griauna ištisus namus, mokindami, kas nereikia, del bjauraus pelno. 12 Vienas jų tarpe, jų pačių pranašas, yra pasakęs: Kretiečiai visuomet melagiai, pikti gyvuliai, tingūs pilvai. 13 Tas liudijimas yra tiesa. Todel bark juos kietai, kad būtų sveiki tikėjimu 14 ir nesiklausytų žydiškų pasakų ir nuo tiesos nukrypstančių žmonių įsakymų. 15 Nesuteptiems visa yra nesutepta; suteptiems gi ir netikintiems nėra nieko nesutepta; yra sutepti jųjų protas ir sąžinė. 16 Jie sakosi pažįstą Dievą, bet darbais išsigina; nes jie verti pasibjaurėjimo, neklauso tikėjimo ir netinka nėvienam geram darbui.

Paraginimas teikti įvairiems žmonių luomams sveiką mokslą.

2. 1 Tu gi kalbėk, kas atatinka sveikam mokslui: 2 seniams, kad būtų blaivūs, padorūs, gudrūs, sveiki tikėjimu, meile, kantrybe; 3 taippat senelėms, kad jos laikytųsi kaip šventos, kad nebūtų piktakalbės, pasidavusios girtuokliavimui, kad gerai mokintų, 4 kad mokintų jaunąsias išmintingumo, mylėti savo vyrus ir savo vaikus, 5 būti išmintingas, skaisčias, blaivias, geras šeimininkes, maloningas, pasidavusias savo vyrams, kad nebūtų piktžodžiuojama Dievo žodžiui. 6 Taippat raginк jaunikaičius, kad būtų blaivūs. 7 Visuose dalykuose pats pasirodyk esąs gerų darbų pa-

(12) Pranašas: Kretiečių poėtas Epemenidas (6. šimtm. pirm Kr.).

vyzdys mokslu, nesugedimu, rimtumu. [8] Tavo žodis tebūna sveikas, nepeiktinas, kad priešininkas gėdytųsi, neturėdamas nieko pikta pasakyti apie mus. [9] Vergai tebūna pasidavę savo valdovams; tegul visame kame jiems tinka, neprieštarauja, [10] nedaro skriaudos, bet viskuo tepasirodo tobulai ištikimi, kad jie būtų visais žvilgsniais mūsų Išganytojo Dievo mokslui pagražinimas.

[11] Nes mūsų Išganytojo Dievo malonė pasirodė visiems žmonėms [12] ir mokina mus, kad, išsižadėję bedievystės ir pasaulinių geidulių, gyventumėm šiame pasaulyje blaiviai, teisingai ir maldingai, [13] laukdami palaimintosios vilties ir ateinant garbės didžiojo Dievo ir mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus, [14] kurs pats save davė už mus, kad mus išpirktų iš visokios neteisybės ir apvalytų pats sau priimtiną tautą, stropią geriems darbams. [15] Taip kalbėk, raginк ir bark visu rimtumu. Nėvienas teneverčia tavęs nieku.

3. [1] Įspėk juos, kad būtų pasidavę kunigaikščiams ir valdžioms, klausytų įsakymų, būtų pasiryžę kiekvienam geram darbui, [2] niekam nepiktžodžiuotų, nebūtų vaidingi, bet meilingi, rodantys visokį romumą visiems žmonėms. [3] Nes ir mes buvome kitados neišmintingi, netikintys, klydome, tarnavome įvairiems geismams ir pasigerėjimams, gyvenome piktybėje ir pavydė, buvome verti neapykantos ir vieni kitų nekentėme. [4] Kuomet gi pasirodė mūsų Išganytojo Dievo maloningumas ir gerumas žmonėms, [5] jis mus išgelbėjo ne dėl teisybės darbų, kuriuos mes būtumėm buvę padarę, bet sulig savo gailestingumu šventosios Dvasios atgimdymo ir

2. (13) Palaimintosios vilties: amžinųjų gėrybių, kurios suteiks laimės.

3. (5) Apiplovimu: krikšto valandoje.

atnaujinimo apiplovimu; [6] jos jis išliejo į mus apsčiai per mūsų Išganytoją Jėzų Kristų, [7] kad mes nuteisinti jo malone būtumėm sulig viltimi amžinojo gyvenimo tėvainiai. [8] Tikras yra žodis, ir aš noriu, kad tu tai patvirtintumei, kad tie, kurie įtikėjo į Dievą, stengtųsi užsiimti gerais darbais. Tai yra gera ir naudinga žmonėms.

[9] Paikų gi klausimų, giminystės eilių, vaidų ir ginčų apie įstatymą vengk, nes jie nenaudingi ir tušti. [10] Žmogaus klaidžiatikio, vieną ar du kartu jį sudraudęs, saugokis, [11] žinodamas, kad toksai yra iškrypęs ir nusideda; jis pats savo ištarme yra pasmerktas.

Laiško pabaiga.

[12] Kuomet aš atsiųsiu pas tave Artemą ar Tikiką, pasiskubink ateiti pas mane į Nikopolį, nes ten aš nutariau praleisti žiemą. [13] Įstatymo žinovą Zeną ir Apolį išsiųsk, pirma gerai aprūpinęs, kad jiedviem nieko netrūktų. [14] Tesimokina ir mūsiškiai daryti gerus darbus tikriems reikalams patenkinti, kad jie nebūtų be vaisių. [15] Sveikina tave visi, kurie yra su manim. Pasveikink tuos, kurie myli mus tikėjime. Dievo malonė teesie su jumis visais. Amen.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS PILEMONUI.

Laiško įžanga.

1 Povilas Kristaus Jėzaus kalinys ir brolis
Timotiejus mylimajam ir mūsų padėjėjui Pile-
monui, 2 mylimiausiai seseriai Apijai ir mūsų
draug kareiviui Arkipui, taippat tavo namuose
esančiai bažnyčiai. 3 Malonė jums ir ramybė nuo
Dievo mūsų Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.
4 Aš dėkoju mano Dievui, visuomet atsimindamas
tave savo maldose, 5 nes girdžiu apie tavo meilę ir
tikėjimą, kurį turi į Viešpatį Jėzų ir visiems švn-
tiesiems, kad tavo tikėjimo bendrumas apsireikštų
pripažinimu kiekvieno gero darbo, kurs yra pas
jus Kristuje Jėzuje. 7 Nes man buvo daug
džiaugsmo ir paguodos del tavo meilės, kad
šventųjų širdys buvo tavo, broli, atgaivintos.

Apie Onezimą.

8 Todel, nors Kristuje Jėzuje aš turiu daug
pasitikėjimo liepti tau, kas pridera, 9 tačiau del
meilės velyk maldauju, nes tu esi toksai, kaip
Povilas, senis, dabar gi ir kalinys Jėzuje Kri-
stuje. 10 Aš tave meldžiu už mano sūnų, kurį
pagimdžiau, būdamas apkaltas, už Onezimą. 11 Jis
buvo kitados tau nenaudingas, dabar gi yra ir
man ir tau naudingas. 12 Aš siunčiu tau jį atgal.
Tu gi priimk jį, kaip mano širdį. 13 Aš buvau

(6) Tikėjimo ...: kurs yra bendras tau ir man.
(10) Pagimdžiau: apšviečiau Kristaus tikėjimu ir

norėjęs laikyti jį pas save, kad jis už tave tarnautų man grandinėse del evangelijos; [14] bet nenorėjau nieko daryti be tavo pritarimo, kad tavo geradarystė įvyktų ne lyg kad prievarta, bet gera valia. [15] Nes gal delto jis atstojo nuo tavęs valandai, kad atsiimtumei jį amžinai, [16] jau nebe kaip vergą, bet vietoje vergo mylimiausį brolį, ypač man, juo gi dar labiau tau, žiūrint ir kūno ir Viešpaties! [17] Taigi, jei tu laikai mane draugu, priimk jį kaip mane. [18] O jei jis padarė tau kokią skriaudą, ar yra ką skolingas, tai paskaityk man. [19] Aš, Povilas, tai rašau savo ranka: aš atiduosiu, kad tau nesakyčiau, jog tu pats save esi man skolingas. [20] Taip, broli, aš norėčiau pasinaudoti tavimi Viešpatyje; atgaivink mano širdį Viešpatyje. [21] Pasitikėdamas tavo paklusnumu, aš tau rašau, nes žinau tave padarysiant ir daugiau, kaip sakau.

Laiško pabaiga.

[22] Podraug prirengk man užeigą; aš turiu vilties, kad jūsų maldomis būsiu jums padovanotas. [23] Sveikina tave mano kalėjimo draugas Kristuje Jėzuje Epafras, [24] Morkus, Aristarkas, Demas ir Lukas, mano padėjėjai. [25] Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jūsų dvasia. Amen.

---

pakrikštijau. — (16) Mylimiausis brolis: krikščionis. — (19) Skolingas. Pats Pilemonas tikėjimu buvo taippat šv. Povilo sūnus, todel jis jam skolingas pats save.

ŠVENTOJO POVILO APAŠTALO LAIŠKAS ŽYDAMS.

Jėzus Kristus kilnesnis už angelus.

1. [1] Dievas, daug sykių ir toleriopu būdu kalbėjęs kitados tėvams per pranašus, paskiausiai, [2] šiomis dienomis kalbėjo mums per Sūnų, kurį įstatė visų dalykų tėvainiu, per kurį padarė ir pasaulį; [3] kurs būdamas jo garbės atšvaita ir jo esmės paveikslas ir nešdamas visa savo jėgos žodžiu, apvalęs mus nuo nuodėmių, sėdosi didenybės dešinėje aukštybėse, [4] pasidaręs tiek kilnesnis už angelus, kiek žymesnį kaip jų jis paveldėjo vardą. [5] Nes kuriam kuomet nors angelui yra Dievas pasakęs: Tu mano Sūnus, aš šiandien pagimdžiau tavė? Ir vėl: Aš būsiu jam Tėvas, o jis bus man Sūnus? [6] Ir įvesdamas antrą kartą Pirmgimį į pasaulį, sako: Jį turės pagarbinti visi Dievo angelai! [7] Apie angelus jis juk sako: Vėjus jis daro sau pasiuntinius ir ugnies liepsną sau tarnus; [8] Sūnui gi: Tavo, o Dieve, sostas per amžių amžius; tavo karaliavimo lazda teisybės lazda. [9] Tu mylėjai teisybę ir nekentei neteisybės; todel tavo Dievas patepė tave, o Dieve, džiaugsmo aliejumi, labiau kaip tavo draugininkus. [10] Ir: Tu, Viešpatie, pradžioje

---

1. (1) Tėvams: Sen. Test. patriarkams. — (5) Tu mano..: Ps. 2, 7. — Aš būsiu... 2. Kar. 7, 14. — (6) Įvesdamas: paskutinio teismo metu. — Jį turės... Ps. 96, 7. — (7) Vėjus... Ps. 103, 4. — (8) Tavo... Ps. 44, 8. 9. — (10) Tu, Viešpatie... Ps. 101, 26—28. — (13) Sėskis... Ps. 109, 1.

įkūrei žemę, ir dangus yra tavo rankų darbas. 11 Jie pražus, tu gi pasiliksi; jie visi pasens, kaip apdaras, 12 ir tu pakeisi juos, kaip apsiaustą, ir bus pakeisti. Bet tu esi tas pats, ir tavo metams nebus galo. 13 Kuriam gi kuomet nors angelui jis yra sakęs: Sėskis mano dešinėje, kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tavo kojoms suolelio? 14 Argi ne visi jie yra tarnaujančios dvasios, išsiųstos tarnauti del tų, kurie turi gauti išganymo tėvainystę?

2. 1 Todel mes turime labiau laikytis tų dalykų, kuriuos girdėjome, kad kartais nebūtumėm šalin nunešti. 2 Nes jei jau, angelams tarpininkaujant, apskelbtasis žodis turėjo galios, ir kiekvienas peržengimas ir nepaklusnumas gavo teisingą atsilyginimą, 3 kaip gi mes išvengsime, jei paniekinsime taip didelį išganymą, kurs pradžioje buvo Viešpaties apskelbtas ir yra mums patvirtintas tų, kurie girdėjo, 4 draug Dievui paliudijant ženklais ir stebuklais, įvairiais jėgos apsireiškimais ir šventosios Dvasios teikimais, taip kaip buvo jo valia.

5 Nes ne angelams Dievas pavergė būsimąjį pasaulį, apie kurį mes kalbame. 6 Yra gi juk vienas paliudijęs vienoje vietoje, sakydamas: Kas gi yra žmogus, kad tu jį atsimeni, arba žmogaus sūnus, kad jį lankai. 7 Padarei jį mažką mažesnį už angelus; garbe ir šlove apvainikavai jį ir pastatei jį ant savo rankų darbų. 8 Visa pavergei po jo kojomis. Nes tuo pačiu, kad visa jam pavergė, jis nepaliko nieko, kas nebūtų jam pavergta. Dabar dar mes nematome,

2. (1) Kad kartais..: kad neprarastumėm išganymo. — (3) Patvirtintas: paduotas kaipo turįs galios.

(6) Kas gi yra... Ps. 8, 5—7. Apaštalas aiškina psalmės žodžius dvasinėje prasmėje apie Mesiją.

kad visa būtų jam pavergta. 9 Bet tą, kurs buvo padarytas maž ką mažesnis už angelus; kad jis Dievo maloningumu paragautų mirties už visus, Jėzų del mirties kentėjimo mes matome apvainikuotą garbe ir šlove.

10 Nes tam, del kurio ir per kurį yra visi dalykai, kurs norėjo atvesti daug vaikų į garbę, priderėjo, kad jis kančia padarytų tobūlą jų išganymo vykintoją. 11 Nes kurs pašventina ir pašventinamieji visi yra iš vieno. Del tos priežasties jis nesigėdi vadinti juos broliais, sakydamas: 12 Aš skelbsiu tavo vardą savo broliams; susirinkimo viduryje aš girsiu tave. 13 Ir vėl: Štai aš ir mano vaikai, kuriuos Dievas yra man davęs. 14 O kadangi vaikai turi bendrą kūną ir kraują, ir jis taippat pasidarė jų dalininkas, kad mirtimi sugriautų tą, kurs turėjo mirties valdžią, tai yra velnią, 15 ir išliuosuotų tuos, kurie mirties baime buvo laikomi visą gyvenimą vergystėje. 16 Nes jis niekur neima sau angelų, bet ima sau Abraomo ainiją. 17 Todel jis turėjo pasidaryti visukuo panašus į brolius, kad būtų gailestingas ir ištikimas vyriausis kunigas Dievui, kad permaldautų už tautos nuodėmes. 18 Nes todel, kad pats kentėjo ir buvo gundytas, jis gali padėti ir tiems, kurie yra gundomi.

Kristus kilnesnis už Mozę.

3. 1 Todel, šventieji broliai, dangiškojo pašaukimo dalininkai, įsižiūrėkite į pasiuntinį ir vyriausiįjį mūsų išpažinimo kunigą, į Jėzų, 2 kurs yra ištikimas jį pastačiusiam, taip kaip buvo ir

(10) Tam: Dievui Tėvui. — (11) Iš vieno. Ir Kristaus ir žmonių vienas yra Tėvas, Dievas. — (12) Aš ... Ps. 21, 23. — (13) Aš juo ... Ps. 17, 3; Iz. 8. 17; 12, 2. — Štai aš ... Iz. 8, 17. — (14) Sugriautų: atimtų galią.

Mozė visuose jo namuose. 3 Nes jis buvo laikomas vertas tiek didesnės kaip Mozė garbės, kiek didesnę pagarbą turi tas, kurs pastatė namus, už pačius namus. 4 Nes kiekvieni namai yra kieno nors statomi; tasai gi, kurs visa sutvėrė, yra Dievas. 5 Ir Mozė, tiesa, buvo ištikimas visuose jo namuose kaipo tarnas paliudyti tam, kas turėjo būti pasakyta; 6 Kristus gi kaipo Sūnus ant savųjų namų. Tie namai mes esame, jei tik tvirtai laikome iki galui pasitikėjimą ir vilties gyrių.

7 Todel, kaip sako šventoji Dvasia: Šiandien jei išgirstumėte jo balsą, 8 nekietinkite savo širdžių, kaip erzinime, gundymo dienoje tyruose, 9 kame jūsų tėvai mane gundė; jie ištyrė mane ir matė mano darbus 10 per keturias dešimtis metų. Todel aš buvau užsirūstinęs ant tos giminės ir tariau: Jie visuomet klysta širdžia. Jie gi nepažino mano kelių. 11 Taigi, aš prisiekiau savo rūstybėje: jie neįeis į mano atilsį. 12 Veizdėkite, broliai, kad kartais nebūtų kuriame jūsų piktos netikėjimo širdies atstoti nuo gyvojo Dievo; 13 bet patys save paraginkite kasdien, kolei dar vadinasi „šiandien“, kad kurs nors jūsų nebūtų nusidėjimo apgaulės sukietintas. 14 Nes mes pasidarėme Kristaus dalininkai, jei tačiau tvirtai laikome iki galui pradinį pasitikėjimą juo. 15 Kolei sakoma: šiandien, jei jo balsą išgirstumėte, nekietinkite savo širdžių, kaip aname erzinime. 16 Nes kaikurie išgirdę erzino, bet ne visi, kurie išėjo iš Aigipto Mozės vedami. 17 O ant kurių jis rūstinosi keturias dešimtis metų? Argi ne ant nusidėjusiųjų, kurių lavonai buvo ištiesti tyruose? 18 Kuriems gi jis prisiekė,

3. (7) Sako: Ps. 94, 8–11.

kad jie neįeisią į jo atilsį, jei ne tiems, kurie buvo netikintys? 19 Taip mes matome, kad jie negalėjo įeiti del netikėjimo.

4. 1 Taigi, bijokime, kad kartais, tebepasiliekant pažadėjimui įeiti į jo atilsį, kas nors jūsų neatsirastų neįėjęs. 2 Nes ir mums yra apskelbta, kaip ir jiems; bet jiems išgirstas žodis nebuvo naudingas, nes nebuvo suvienytas su girdėtųjų dalykų tikėjimu. 3 Bet mes įeisime į atilsį, mes, kurie tikėjome, kaip jis yra pasakęs: Taip aš prisiekiau savo rūstybėje: jie neįeis į mano atilsį! ir tai darbams po pasaulio įkūrimo pasibaigus. 4 Nes jis yra pasakęs vienoje vietoje apie septintąją dieną taip: Dievas ilsėjosi septintoje dienoje nuo visų savo darbų. 5 Ir šičia vėl: Jie neįeis į mano atilsį. 6 Kadangi tat pasilieka kaikuriems įeiti į jį, tie gi, kuriems pirmiesiems buvo apskelbta, neįėjo del netikėjimo, 7 tai jis dar kartą skiria vieną dieną „šiandieną“, kalbėdamas taip ilgam laikui praslinkus, pas Dovidą, kaip aukščiau pasakyta: Šiandien jei išgirstumėte jo balsą, nekietinkite savo širdžių. 8 Nes jei Jozuė būtų jiems suteikęs atilsį, Dievas niekuomet nebebūtų kalbėjęs apie kitą paskesnę dieną. 9 Taigi, subatos atilsis dar tebėra paliktas Dievo tautai. 10 Nes kas įėjo į jo atilsį, tas ir ilsisi nuo savo darbų, taip kaip Dievas nuo savųjų.

11 Todel skubinkimės įeiti į tą atilsį, kad kas

4. (3—10) Į atilsį... Tikrai yra Dievo atilsis. Žydai, keliavusieji per tyrus, del netikėjimo nustojo teisės įeiti į Dievo atilsį. Žydų įėjimas, Jozuei vedant, į Žadėtąją žemę nebuvo įėjimas į tikrąjį Dievo atilsį, nes žymiai vėliau Dovidas vėl ragina eiti į tą atilsį. Todel tas tikrasis atilsis yra paliktas krikščionims. Kas jį laimėja, tas ilsisi amžinai.

nenupultų, eidamas tuo netikėjimo pavyzdžiu.
12 Nes Dievo žodis yra gyvas, sekmingas ir aštresnis už visokį dviašmenį kalaviją, siekiąs iki atskyrimui sielos ir dvasios, taippat sunėrimų ir smegenų, ir yra širdies minčių ir užmanymų teisėjas. 13 Joks sutvėrimas nėra neregimas jo akyvaizdoje; visa yra plika ir atidengta akims to, kuriam turime duoti apyskaitą.

Mūsų vyriausis kunigas Kristus savo asmenimi kilnesnis už Senojo Testamento kunigus.

14 Taigi, turėdami didį vyriausįjį kunigą, kurs įėjo į dangų, Jėzų, Dievo Sūnų, laikykimės išpažinimo. 15 Nes mes turime vyriausįjį kunigą ne tokį, kurs negalėtų užjausti mūsų silpnybių, bet gundytą visais žvilgsniais panašiu būdu, tačiau be nuodėmės. 16 Todel artinkimės su pasitikėjimu į malonės sostą, kad gautumėm pasigailėjimo ir rastumėm malonės tinkamai pagalbai.

5. 1 Nes kiekvienas vyriausis kunigas, paimtas iš žmonių, yra įstatomas žmonėms, tuose dalykuose, kurie liečia Dievą, kad atnašautų dovanas ir aukas už nuodėmes, 2 kaipo tas, kurs gali pasigailėti nežinančiųjų ir klystančiųjų, nes ir jis pats yra apsiaustas silpnybės; 3 ir todel jis turi, kaip už žmones, taip ir pats už save atnašauti aukas už nuodėmes. 4 Ir nėvienas neima pats sau pagarbos, bet tik tas, kurs Dievo šaukiamas, kaip Aaronas. 5 Taip ir Kristus ne pats sau pasisavino vyriausiojo kunigo garbę, bet asai, kurs jam pasakė: Tu mano Sūnus; aš šiandien pagimdžiau tave. 6 Kaip ir kitoje vietoje sako:

---

5. (4) Pagarbos: garbingos pareigos. — (5) Pasakė: Ps. 2, 7; aug. 1, 5. — (6) Kitoje vietoje: Ps. 109, 4. —

Tu kunigas per amžius Melkizedėko būdu. [7] Jis, atmašavęs savo kūno dienose su didžiu skausmu ir ašaromis prašymus ir maldavimus tam, kurs galėjo išgelbėti jį nuo mirties, buvo išklausytas del savo pagarbos. [8] Ir nors buvo Dievo Sūnus, jis išmoko paklusnumo iš to, ką kentėjo, [9] ir pabaigtas pasidarė visiems, kurie jo klauso, amžinojo išganymo priežastis, [10] Dievo pramintas vyriausis kunigas Melkizedėko būdu.

[11] Apie tai mes turime pasakyti didžių dalykų ir vargiai išaiškinamų, nes jūs pasidarėte silpni klausyti. [12] Nes turėdami, žiūrint laiko, būti mokytojais, jūs vėl privalote, kad būtumėte mokinami, kokie yra pradiniai dalykai Dievo žodyje; jūs pasidarėte tokie, kuriems reikia pieno, ne kieto valgio. [13] Nes kiekvienas, kuriam duodama pieno, neturi prityrimo teisybės moksle: jis juk yra kūdikis. [14] Kietas gi valgis yra tobūliesiems: tiems kurie turi ipratimu išlavintus jausmus atskirti gera ir pikta.

6. [1] Todel palikdami pradinį mokslą apie Kristų, pakilkime prie tobūlesnių dalykų, nebedėdami pamatų mokslu apie grįžimąsi nuo mirusių darbų ir apie tikėjimą į Dievą, [2] apie krikštus, taippat apie rankų uždėjimą, numirusių atsikėlimą ir amžinąjį teismą. [3] Ir tai padarysime, jei tik Dievas leis. [4] Nes negalimas dalykas, kad tie, kurie buvo vieną sykį apšviesti ir paragavo dangaus dovanos, kurie pasidarė šventosios Dvasios dalininkai, [5] paragavo taippat gero Dievo žodžio ir

---

(7) Kūno dienose: žemiškojo gyvenimo, ypač kančios metu. — (9) Pabaigtas: pakeltas į aukščiausį tobūlumo laipsnį, žiūrint žmogiškosios prigimties.

6. (1) Mirusių darbų: nuodėmių, kurios daro sielai mirtį. — (5) Jėgų: mesijinės karalystės malonių ir visų

būsimojo amžio jėgų [6] ir tačiau nupuolė, vėl būtų atnaujinti atgailai tie, kurie patys sau kala prie kryžiaus Dievo Sūnų ir laiko apjuoka. [7] Nes žemė, gerianti dažnai krintantį ant jos lietų ir gaminanti žolę, tinkama tiems, kurių ji įgyvenama, gauna iš Dievo palaiminimo; [8] bet jei ji duoda erškėčių ir usnių, ji yra atmesta, artima prakeikimo, ir jos galas sudeginimas. [9] Iš jūsų gi, mylimiausieji, mes tikimės geresnių dalykų ir artimesnių išganymui, nors ir taip kalbame. [10] Nes Dievas nėra neteisingas, kad užmirštų jūsų darbą ir meilę, kurią parodėte jo vardu jūs, kurie tarnavote šventiesiems ir tebetarnaujate. [11] Bet mes trokštame, kad kiekvienas jūsų parodytų tą patį uolumą pilnai išlaikyti viltį iki galui, [12] kad neaptingtumėte, bet būtumėte sekėjai tų, kurie tikėjimu ir kantrybe paveldės pažadėjimus. [13] Nes Dievas, duodamas pažadėjimą Abraomui, kadangi neturėjo nieko didesnio už save, kuriuo prisiektų, prisiekė pats savimi, [14] sakydamas: Ištikrųjų, aš laiminte palaiminsiu tave ir dauginte padauginsiu tave. [15] Ir taip jis kantriai laukdamas gavo, kas buvo žadėta. [16] Žmonės būtent prisiekia didesniu už save, ir patvirtinanti prisieka daro galą kiekvienam jų ginčui. [17] Todel Dievas, norėdamas apsčiau parodyti pažadėjimo tėvainiams savo nutarimo nemainingumą, pridėjo prisieką, [18] kad vien nemainingais dalykais, kuriuose negali būti, kad Dievas meluotų, turėtumėm tvirčiausią paguodą mes bėgusieji laikyti pasiūlytos vilties, [19] kurią mes turime kaip tikrą ir stiprų sielos inkarą, įeinantį į patį vidų už užkabos, [20] kur kaip

jos gėrybių. — (6) Nupuolė... Kas vieną sykį pažino tiesą ir tačiau jos išsižada, tas nelengvai grįžta prie Kristaus. — (14) Ištikrųjų... Vz. 1 Moz. 22, 17.

pirmtakūnas už mus įėjo Jėzus, pasidaręs vyriausis kunigas per amžius Melkizedėko būdu.

7. [1] Nes tas Melkizedėkas, Salemo karalius, aukščiausiojo Dievo kunigas, kurs pasitiko Abraomą, kuomet jis sugrįžo, nugalėjęs karalius, ir jį palaimino, [2] kuriam Abraomas davė iš visų dalykų dešimtinę, kurs visupirma, išvertus jo vardą, yra teisybės karalius, paskui gi Salemo karalius, tai yra, ramybės karalius, [3] be tėvo, be motinos, be giminės, be savo dienų pradžios ir be gyvenimo galo, padarytas panašus į Dievo Sūnų, pasilieka kunigas per amžius.

[4] Įsižiūrėkime, kaip didis yra tas, kuriam pats patriarkas Abraomas davė geresniųjų dalykų dešimtinę. [5] Tie Lėvio sūnūs, kurie gauna kunigystę, einant įstatymu, turi įsakymą imti dešimtinę iš tautos, tai yra, iš savo brolių, nors ir jie yra taippat išėję iš Abraomo strėnų; [6] šitasai gi, kurs neįeina į jų giminę, ėmė dešimtinę iš Abraomo ir palaimino tą, kurs turėjo pažadėjimus. [7] Juk nėra jokios abejonės, kad mažesnis yra aukštesniojo laiminamas. [8] Čionai ima dešimtinę marūs žmonės, tenai gi tas, apie kurį liudijama, kad jis yra gyvas. [9] Ir (taip sakant) per Abraomą taippat Lėvis, kurs ima dešimtinę, buvo apkrautas dešimtine. [10] Nes jis dar tebebuvo savo tėvo strėnose, kuomet tą pasitiko Melkizedėkas. [11] Taigi, jei tobūlumas būtų įvykintas lėvitine kunigyste, (nes tauta po ja būdama gavo įstatymą,) kam dar reikėjo, kad kiltų kitoks kunigas Melkizedėko būdu ir nesivadintų Aarono būdu? [12] Nes pasikeičiant kunigystei, reikia, kad pasikeistų ir įstatymas. [13] Juk tas, apie kurį tai

7. (1) Pasitiko... Vz. 1 Moz. 14, 1–18. — (3) Be tėvo..., t. y. visų tų dalykų nėra paminėta šv. Rašte. (13) Tai sakoma: Ps. 109, 4. Vz. auk. 5, 6. — (15) Ir

sakoma, yra iš kitos giminės, iš kurios nė vienas netarnavo altoriui; [14] nes visiems žinoma, kad mūsų Viešpats yra kilęs iš Jūdo: apie kunigus gi toje giminėje Mozė nėra nieko kalbėjęs. [15] Ir dar labiau tai aišku, jei kilsta kitoks kunigas, einant Melkizedėko panašumu, [16] kurs yra padarytas ne kūniško įsakymo įstatymu einant, bet nesiliaujančiosios gyvybės jėga. [17] Juk apie jį liudijama: Tu kunigas per amžius Melkizedėko būdu. [18] Taip įvyksta anksčiau buvusiojo įstatymo atmetimas del jo silpnumo ir nenaudingumo; [19] nes įstatymas nieko neatvedė į tobulybę; įvedama gi geresnė viltis, kuria mes artinamės į Dievą. [20] Ir kiek ne be prisiekos, (nes kiti be prisiekos buvo padaryti kunigais, [21] šitas gi su prisieka to, kurs jam tarė: Viešpats prisiekė ir jis nesigailės. Tu kunigas per amžius), [22] tiek geresnės sandoros laiduotojas yra padarytas Jėzus. [23] Anų daug buvo kunigų, nes mirtis neleido jiems pasilikti; [24] šitas gi, kadangi pasilieka per amžius, turi amžiną kunigystę. [25] Todel jis ir gali išgelbėti amžinai tuos, kurie artinasi per jį į Dievą, nes yra visuomet gyvas, kad mus užtartų. [26] Nes priderėjo, kad toks mums būtų vyriausis kunigas, šventas, nekaltas, nesuteptas, atskirtas nuo nusidėjėlių ir aukštesnis už dangų, [27] kuriam neprivalu kasdien, kaip vyriausiems kunigams, atnašauti aukas pirma už savas nuodėmes, paskui už žmonių; nes jis tai padarė vieną kartą, aukodamas pats save. [28] Nes įstatymas įstato

dar labiau ... Naujos kunigystės reikalingumas pasirodo ne tik iš to, kad buvo pažadėtas kunigas iš kitos giminės (14. e.), bet dar labiau iš to, kad jis duodamas ne gimimu iš kunigų giminės, bet Dievo jam suteikiančio amžiną gyvybę paskyrimu. – (21) Tarė: Ps. 109, 4. — (27) Vyriausiems kunigams: Sen. Testamente. Plg. Kun. 4, 3 ir tol. — Aukodamas pats save; už žmones.

vyriausiais kunigais žmones su silpnybėmis, vėlesnis gi už įstatymą prisiekos žodis Sūnų tobūlą per amžius.

Kristus savo kunigiškomis pareigomis kilnesnis už Sen. Test. kunigus.

8. [1] Pasakytųjų dalykų svarbiausis yra tas: Mes turime tokį vyriausį kunigą, kursai sėdosi didenybės sosto dešinėje danguje, [2] tarną šventyklos ir tikrosios padangtės, kurią ištiesė Viešpats, ne žmogus. [3] Nes kiekvienas vyriausis kunigas yra įstatomas atnašauti dovanas ir aukas; todel reikia ir šitam turėti ką nors, ką jis atnašautų. [4] Jeigu jis būtų žemėje, jis net nebūtų nė kunigas; nes čia yra tokių, kurie atnašauja dovanas, eidami įstatymu, [5] kurie tarnauja dangiškųjų dalykų paveikslui ir šešėliui; kaip kad buvo pasakyta Mozei, kuomet jis turėjo daryti padangtę. Veizdėk (tarė jis), visa padaryk, laikydamos tau kalne parodytojo paveikslo. [6] Bet dabar jam teko tiek geresnė tarnystė, kiek geresnės sandoros jis yra tarpininkas, paremtos geresniais pažadėjimais. [7] Nes jei ana pirmoji sandora būtų buvusi be ydos, juk nebūtų buvę ieškota vietos antrajai. [8] Nes peikdamas juos, jis sako: Štai, ateis dienos, sako Viešpats, ir aš padarysiu su Izraėlio namais ir su Jūdo namais naują sandorą; [9] ne tokią sandorą, kokią aš dariau su jų tėvais tą dieną, kurioje paėmiau juos už rankos išvesti jų iš Aigipto žemės; nes jie nepasiliko mano sandoroje; ir aš apleidau juos, sako Viešpats. [10] Nes štai kokią sandorą aš darysiu po tų dienų su Izraėlio namais, sako Viešpats: Aš dėsiu savo įstatymus į jų mintis

8. (8) Jis sako: Jer. 31, 31–34.

ir įrašysiu juos į jų širdis; aš būsiu jų Dievas, ir jie bus mano tauta. [11] Nė vienas nebemokins savo artimo ir nė vienas savo brolio, sakydamas: Pažink Viešpatį! nes visi bus mane pažinę nuo mažiausio iki didžiausiam jų tarpe; [12] nes aš dovanosiu jų kaltybes ir jau nebeatsiminsiu jų nuodėmių. [13] Sakydamas: naują sandorą, jis palaikė pirmąją pasenusia. Kas gi sensta ir karšta, yra arti žuvimo.

9. [1] Turėjo, tiesa, ir pirmoji sandora įsakymų apie tarnavimą Dievui ir žemišką šventyklą. [2] Nes buvo padaryta padangtė, kurios priešakinėje dalyje buvo gabijos, stalas, padėtinės duonos, ir ji vadinosi šventoji. [3] Už antrosios užkabos buvo padangtė, vadinama švenčiausioji; [4] ji turėjo auksinį smilkytuvą, auksu iš visų pusių aptrauktą sandoros skrynią, kurioje buvo auksinė dėžė su manna, auglius išleidusi Aarono lazda ir sandoros plokštės; [5] o ant jos buvo garbės kerubai, apsiaučiantys permaldavimo vietą. Bet dabar nėra reikalo kalbėti apie tai atskirai. [6] Taigi, dalykams taip esant sutvarkytiems, į priešakinę padangtę įeidavo visuomet kunigai, kuomet jie ėjo aukojimo tarnystę; [7] į antrąją gi vieną kartą metuose vienas vyriausis kunigas ne be kraujo, kurį jis atnašauja už savo ir už tautos nežinojimą. [8] Taip šventoji Dvasia nurodo, kad kelias į šventyklą dar nėra atviras, tebestovint pirmajai padangtei. [9] Tai yra dabartinio laiko paveikslas, sulig kuriuo atnašaujamos dovanos ir aukos, negalinčios padaryti tobūlo sąžinėje tarnaujančiojo Dievui, nes jos susideda tik iš valgių ir gėrimų, [10] visokių apsiplovimų, ir

9. (8) Į šventyklą: į dangaus šventyklą (8, 2), kuri buvo uždaryta, tebestovint Sen. Testamento bažnyčiai. Pirmas įėjo į ją Jėzus Kristus. — (9) Tai: ta priešakinė

yra tik kūniški įstatai, kurie yra įsakyti iki pataisymo metui. 11 Kristus gi, atėjęs kaip vyriausis būsimųjų gėrybių kunigas, per didesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankomis padirbtą, tai yra, ne šito sutvėrimo, 12 ir ne ožių ar veršių krauju, bet savo krauju įėjo vieną kartą už visus į šventyklą, radęs amžiną atpirkimą. 13 Nes jei ožių ir jaučių kraujas ir karvės pelenai, šlakstant, pašventina suteptuosius, apvalydamas kūną, 14 kaip gi daug labiau kraujas Kristaus, kurs aukojo pats save nesuteptą Dievui, apvalys mūsų sąžinę nuo mirusių darbų, kad mes tarnautumėm gyvajam Dievui.

15 Ir todel jis yra naujos sandoros tarpininkas, kad, įvykus mirčiai atpirkti nuo padarytųjų po pirmąja sandora peržengimų, pašauktieji gautų amžinosios tėvainystės pažadėjimą.

16 Nes kame yra testamentas, reikia, kad tarpininkautų testamentą darančiojo mirtis. 17 Nes testamentas įgyja galios mirtimi; kitaip jis neturi galios, iki tebėra gyvas, kurs darė testamentą. 18 Todel nei pirmasis nebuvo pašventintas be kraujo. 19 Nes Mozė, perskaitęs visai tautai visus įstatymo įsakymus, ėmęs veršių ir ožių kraujo su vandenimi ir raudona vilna ir ysopu, apšlakstė ir pačią knygą ir visą tautą, 20 sakydamas: Tai yra kraujas sandoros, kurią Dievas jums įsakė. 21 Jis taippat krauju apšlakstė padangtę ir visus tarnystės indus. 22 Einant įstatymu, kone visakas apvaloma krauju, ir be kraujo išliejimo nėra atleidimo. 23 Taigi, reikėjo, kad dangiškųjų dalykų paveikslai būtų taip apvalyti, patys gi dangiškieji geresnėmis už šitas aukomis. 24 Nes Jėzus įėjo ne į rankomis padarytą šventyklą, tikrosios

padangtė. — Tarnaujančiojo: to, kurs atnašauja aukas. — (14) Nuo mirusių darbų. Vz. auk. 6, 1.
(19) Nes Mozė... Plg. 2 Moz. 24, 3–8.

paveikslą, bet į patį dangų dabar pasirodyti už
mus Dievo akyvaizdoje [25] ir ne dažnai pats sa-
ves aukoti, kaip kad vyriausis kunigas įeina į
šventyklą kas metai su svetimu krauju, [26] nes
kitaip jam būtų reikėję kentėti daug kartų nuo
pasaulio pradžios; bet dabar jis pasirodė vieną
kartą amžių pabaigoje nuodėmės atimti savo auka.
[27] Ir kaip žmonėms skirta vieną sykį mirti,
paskui gi būna teismas, [28] taip ir Kristus buvo
paaukotas vieną kartą daugelio nuodėmės
atimti; antrą kartą jis pasirodys be nuodėmės
jo laukiantiems išganymui.

10. [1] Nes įstatymas, turėdamas tik būsimųjų
gėrybių šešėlį, ne patį dalykų atvaizdą, niekuomet
negali tomis pačiomis kas met atnašaujamomis au-
komis padaryti besiartinančiųjų tobulų. [2] Kitaip
juk būtų liautasi jas atnašavus; delto kad vieną
kartą apvalyti Dievo garbintojai nebeturėtų
daugiau jokios nuodėmės sąžinės. [3] Bet kaip tik
jomis daroma kas metai nuodėmių atsiminimas.
[4] Nes negalima atimti ožių ir veršių krauju nuo-
dėmes. [5] Todel įeidamas į pasaulį, jis sako:
Aukos ir atnašos tu nenorėjai, bet prirengei man
kūną. [6] *Deginamosios* aukos už *nuodėmę* tau ne-
patiko. [7] Tuomet aš tariau: Štai, ateinu, — kny-
gos rietime yra parašyta apie mane, — daryti
tavo, o Dieve, valios. [8] Pasakęs pirma: „Aukų
ir atnašų ir deginamųjų aukų už nuodėmę tu
nenorėjai, ir nepatiko tau, kas aukojama, einant
įstatymu; [9] paskui sako: Štai, aš ateinu daryti

10. (1) Besiartinančiųjų: už kuriuos aukos buvo atnašaujamos. — (5) Sako... Ps. 39, 7. 8. Kristus, kurio vardu pranašavo psalmistas, apreiškia nuo pat savo įsikūnijimo, kad vienatinė auka, kuri gali patikti Dievui, yra ne Sen. Įstatymo atnašos, bet pilnas Išganytojo paklusnumas Dievo valiai. — (7) Knygos rietime: suvyniotoje į rietimą knygoje. — (9) Pirmąjį dalyką: aukas.

tavo, o Dieve, valios.“ Taip jis prašalina pirmąjį dalyką, kad įstatytų antrą. [10] Toje valioje mes esame pašventinti Jėzaus Kristaus kūno paaukojimu vieną kartą už visus. [11] Ir tuotarpu kad kiekvienas kunigas stovi kasdien eidamas tarnystę ir dažnai atnašaudamas tas pačias aukas, kurios negali niekuomet atimti nuodėmių, [12] šitas, atnašavęs vieną auką už nuodėmes, sėdi per amžius Dievo dešinėje, [13] laukdamas toliau, kolei iš jo neprietelių nebus padaryta jo kojoms suolelio. [14] Nes jis viena atnaša padarė pašventinamuosius tobūlus per amžius. [15] Tai mums liudija ir šventoji Dvasia. Nes pasakęs: [16] Ta yra sandora, kurią aš su jais darysiu po tų dienų, Viešpats sako: Aš duosiu savo įstatymus į jų širdis ir įrašysiu juos į jų mintis, [17] ir aš daugiau nebeatsiminsiu jų nuodėmių ir neteisybių. [18] Kame gi jos yra atleistos, ten jau nebėra aukos už nuodėmę.

Ištvermės tikėjime reikalingumas.

[19] Taigi, broliai, turėdami pasitikėjimo įeiti Kristaus krauju į šventyklą [20] nauju ir gyvu keliu, kurį jis mums prirengė pro užkabą, tai yra per savo kūną, [21] ir turėdami didį kunigą Dievo namams, [22] artinkimės tikra širdimi, pilnu tikėjimu, apsišlakstę širdis nuo piktos sąžinės ir apsiplovę kūną tyru vandenimi, [23] tvirtai laikykimės nekeičiamo mūsų vilties išpažinimo, (nes tas, kurs pažadėjo, yra ištikimas,) [24] ir tėmykime vieni kitus, kad ragintumėmės į meilę ir į gerus darbus; [25] neapleiskime savo susirinkimo, kaip kaikurie turi įprotį, bet pasidrąsin-

(10) Toje valioje. Mūsų pašventinimas turi savo pagrindą Jėzaus Kristaus įvykintoje Dievo valioje. — (13) Sėdi... Ps. 109, 1; auk. 1, 13.

kite ir tai tuo labiau, juo arčiau matote ateinančią dieną.

26 Nes mums savu noru nusidedant po to, kaip gavome tiesos pažinimą, jau nebelieka aukos už nuodėmes, 27 bet baisus teismo laukimas ir ugnies karštis, kurs turi praryti priešininkus. 28 Kas panickino Mozės įstatymą, dviem ar trims paliudijant, jis turi mirti be jokio pasigailėjimo; 29 pamanykite, kaip daug sunkesnių bausmių pelnosi, kas pamina po kojų Dievo Sūnų, laiko suteptu sandoros kraują, kuriuo yra pašventintas, ir išniekina malonės Dvasią? 30 Nes mes žinome tą, kurs yra pasakęs: Mano yra kerštas ir aš atsilyginsiu; ir vėl: Viešpats teis savo tautą. 31 Baisu yra įpulti į gyvojo Dievo rankas. 32 Atsiminkite pirmąsias dienas, kuriose jūs, apšviesti, išlaikėte didžią kentėjimų kovą, 33 ar tai patys išniekinimais ir varginimais būdami padaryti apjuoka, ar tai būdami draugai tų, su kuriais taip pasielgta. 34 Nes jūs ir kalinius užjautėte ir priėmėte su džiaugsmu jūsų turtų išplėšimą, žinodami, kad jūs turite geresnį ir pasiliekantį lobį. 35 Taigi, nenustokite savo pasitikėjimo, kurs turi didį užmokesnį. 36 Nes jums reikia kantrybės, kad darydami Dievo valią, gautumėte, kas pažadėta. 37 Nes dar mažą truputį, ir kurs turi ateiti, ateis ir neužtruks. 38 Mano gi teisusis iš tikėjimo yra gyvas; bet jei atsitrauks, jis nebepatiks mano sielai. 39 Mes neesame atsitraukimo vaikai žuvimui, bet esame tikėjimo sielai laimėti.

---

(26) Nes, mums... Plg. auk. 6, 4–8. — (30) Pasakęs: 5 Moz. 32, 35. 36; plg. Rom. 12, 19. — (38) Mano... Abak. 2, 3; plg. Rom. 1, 17.

Ištvermės tikėjime pavyzdžiai Sen. Testamente.

11. [1] Tikėjimas gi yra pasitikėjimas tuo, ko viliamės, tvirtas įsitikinimas apie tai, kas neregima. [2] Nes juo gavo gerą liudijimą senieji. [3] Tikėjimu mes suprantame, kad pasaulis sutvarkytas Dievo žodžiu, taip kad iš neregimų pasidarė regimi dalykai. [4] Tikėjimu Abelis atnašavo Dievui gausesnę auką negu Kainas, ir juo jis gavo liudijimą esąs teisus, Dievui liudijant apie jo dovanas, juo taippat jis jau miręs dar tebekalba. [5] Del tikėjimo Enokas buvo atimtas, kad nematytų mirties, ir jo neberasta, Dievui jį atėmus; nes pirm atėmimo jis buvo gavęs liudijimą, kad patikęs Dievui. [6] Be tikėjimo gi negalima patikti Dievui; nes tam, kurs artinasi į Dievą, reikia tikėti, kad jis yra, ir kad jo ieškantiems jis yra atlygintojas. [7] Tikėjimu Noė, gavęs apreiškimą apie tai, kas dar nebuvo regima, baimės apimtas, padirbo laivą savo namams išgelbėti; taip jis pasmerkė pasaulį ir buvo padarytas tėvainis teisumo, kurs yra iš tikėjimo. [8] Tikėjimu pramintasis Abraomu sutiko išeiti į šalį, kurią turėjo gauti kaipo tėvainystę; jis išėjo, nežinodamas, kur eina. [9] Tikėjimu jis pasiliko žadėtojoje žemėje kaip svetimoje, gyvendamas padangtėse, taippat kaip Izaokas ir Jokūbas, to paties pažadėjimo bendratėvainiai. [10] Nes jis laukė miesto tvirtais pamatais, kurio statytojas ir kūrėjas yra Dievas. [11] Tikėjimu taippat nevaisinga Sara gavo galios pradėti, ir tai nežiūrint jos amžio, nes tikėjo ištikimą esant tą, kurs buvo pažadėjęs. [12] Todel ir iš vieno

---

11. (2) **Senieji**: patriarkai ir kiti tikėjimo didvyriai Sen. Test. — (3) **Iš neregimų**: iš neesamų. — (19) **Kaip**

žmogaus (ir tai apmirusiu kūnu) kilo ainija, skaitlinga, kaip dangaus žvaigždės ir kaip nesuskaitomos jūros krante esančios smiltys. 13 Tikėjime jie visi mirė, negavę to, kas buvo pažadėta, bet tai matydami ir sveikindami ištolo ir išpažindami esą keleiviai ir svečiai žemėje. 14 Nes kurie taip kalba, rodo, kad jie tebeieško tėvynės. 15 Ir jei jie būtų manę apie tą, iš kurios buvo išėję, jie juk turėjo laiko sugrįžti; 16 bet jie troško geresnės, tai yra dangiškosios. Todel Dievas nesigėdi vadintis jų Dievas, nes jis prirengė jiems miestą. 17 Tikėjimu Abraomas atnašavo Izaoką, kuomet buvo mėginamas, ir aukojo savo vienatinį sūnų tas, kurs buvo gavęs pažadėjimus, 18 kuriam buvo pasakyta: Izaoke bus tau pavadinta ainija; 19 nes jis manė, kad Dievas gali prikelti ir iš numirusių; todel jis ir atgavo jį kaipo paveikslą. 20 Tikėjimu Izaokas, žiūrėdamas būsimų dalykų, laimino Jokūbą ir Ezavą. 21 Tikėjimu Jokūbas mirdamas laimino kiekvieną Juozapo sūnų ir nusilenkė jo lazdos viršūnei. 22 Tikėjimu Juozapas mirdamas priminė Izraelio vaikų išėjimą ir davė paliepimų apie savo kaulus. 23 Tikėjimu Mozė gimęs buvo savo gimdytojų slepiamas tris mėnesius, nes jie matė kūdikį esant gražų ir nepabugo karaliaus įsakymo. 24 Tikėjimu Mozė užaugęs išsigynė esąs Paraono dukters sūnus, 25 bevelydamas būti vargìnamas draug su Dievo tauta, kaip turėti iš nuodėmės laikinio džiaugsmo, 26 laikydamas Kristaus apjuoką esant didesnius turtus kaip Aigipto gėrybės; nes jis žiūrėjo į užmokesnį. 27 Tikėjimu jis paliko Aigiptą, nebijodamas karaliaus rūstybės; nes jis pasiliko

paveikslą: Jėzaus Kristaus, kurs miręs atsikėlė iš numirusių. — (21) Nusilenkė..: dėkojo Dievui del Juozapo pažadėjimo palaidoti jį jo tėvų kape. — (25) Iš nuo-

ištvermingas, lyg kad būtų tai regėjęs, kas yra nematoma. [28] Tikėjimu jis šventė Velykas ir apšlakstymą krauju, kad pirmgimių žudytojas jų nepaliestų. [29] Tikėjimu jie perėjo Raudonąją jūrą, kaip sausą žemę, tuotarpu kad tai mėginusieji aigiptiečiai buvo praryti. [30] Tikėjimu sugriuvo Jėriko sienos, ėjus aplink jas per septynias dienas. [31] Tikėjimu paleistuvė Raaba nepražuvo su netikinčiais, nes ji buvo taikiai priėmusi žvalgus. [32] Ir ką dar pasakysiu? nes pritrūktų man laiko pasakoti apie Gedeoną, Baraką, Samsoną, Jeftę, Dovidą, Samuelį ir pranašus, [33] kurie tikėjimu nugalėjo karalystes, darė teisybę, laimėjo pažadėjimus, sučiaupė liūtų nasrus, [34] užgesė ugnies smarkumą, ištrūko nuo kalavijo ašmenų, silpni pasidarė stiprūs, buvo karžygiai kovoje, nugalėjo kariškas svetimųjų stovyklas. [35] Moterys atgavo prikėlimu savo numirėlius. Kiti buvo kankinti, neprisiimdami paliuosavimo, kad rastų geresnį atsikėlimą. [36] Kiti vėl prityrė pasityčiojimų ir plakimų, beto dar pančių ir kalėjimų, [37] buvo akmenimis užmušti, pjūklu perpjauti, gundyti, mirė kalaviju nukirsti, klaidžiojo avių ir ožkų kailiuose, kentėjo stoką, buvo prislėgti, suvarginti, [38] tie, kurių pasaulis nebuvo vertas, klaidžiojo tyruose, kalnuose, lindynėse ir žemės urvuose. [39] Tie visi tikėjimu gavę gerą liudijimą, negavo, kas buvo žadėta, [40] nes Dievas mums parūpino geresnį dalyką, kad jie ne be mūsų pasiektų tobulybę.

---

dėmės: iš išsižadėjimo Dievo ir jo apreiškimo. — (35) Atgavo... Vz. 3 Kar. 17, 17; 4 Kar. 4, 17.

Paraginimas į įvairias krikščionims reikalingas dorybes.

12. [1] Todel ir mes, turėdami aplink save taip didelį liudytojų debesį, atmetę visokią naštą ir stovinčią aplink mus nuodėmę, bėgkime mums paskirtomis lenktynėmis, [2] žiūrėdami į tikėjimo kūrėją ir baigėją, į Jėzų, kurs už padėtą jam džiaugsmą kentėjo kryžių, nieku palaikęs apjuoką, ir sėdosi Dievo sosto dešinėje. [3] Ištikrųjų įsižiūrėkime į tą, kurs iškentėjo tokį prieštaravimą prieš save nuo nusidėjėlių, kad nepailstumėte, susilpnėję savo sieloje. [4] Nes jūs dar nesipriešinote iki kraujui, kovodami prieš nuodėmę, [5] ir jūs užmiršote paraginimą, kurs yra atkreiptas į jus, kaipo vaikus, šiais žodžiais: Mano sūnau, neversk nieku Viešpaties drausmės ir nesusilpnėk, kuomet esi jo baramas; [6] nes ką Viešpats myli, baudžia; plaka gi jis kiekvieną sūnų, kurį priima. [7] Būkite ištvermingi drausmės metu. Dievas elgiasi su jumis kaip su sūnumis; nes kurs yra sūnus, kurio tėvas nepabaudžia? [8] Bet jei esate liuosi nuo bausmės, kurios dalininkai yra visi kiti, tai jūs esate neteisėti vaikai ir ne sūnūs. [9] Toliau, mes turėjome baudėjus mūsų kūno tėvus ir gerbėme juos; argi ne daug labiau būsime paklusnūs dvasių Tėvui ir taip būsime gyvi? [10] Nes anie baudė mus savo valia nedaugelio dienų metui, šitas gi tam, kas naudinga, kad dalyvautumėm jo šventumė. [11] Tiesa, kiekviena bausmė dabartiniame laike rodosi neesanti džiaugsmas, bet nuliūdimas; paskui tačiau suteiks ja išlavintiems ramiausį teisumo vaisių. [12] Todel atitieskite nuleistas rankas ir palinkusius kelius [13] ir žengkite tiesius žingsnius savo kojomis, kad kas šlubuodamas neklystų, bet velyk būtų pagydytas.

14 Ieškokite taikos su visais ir šventumo, be
kurio nėvienas neregės Dievo, 15 žiūrėdami, kad
nėvienas neatstotų nuo Dievo malonės, kad koki
kartumo šaknis aukštyn želdama nesutrukdytų
ir kad jos nebūtų sutepta daug. 16 Nėvienas
tenebūna paleistuvis, ar šventų dalykų niekin-
tojas kaip Ezavas, kurs del vieno valgio pardavė
savo pirmgimystės teises. 17 Jūs juk žinote, kad
ir paskiau, norėdamas paveldėti palaiminimą,
buvo atmestas; nes neberado vietos atgailai, nors
su ašaromis ieškojo jos. 18 Nes jūs priėjote ne
prie paliečiamojo kalno, nei prie degančios ugnies,
nei prie viesulo, tamsybės ir audros, 19 nei prie
trimito garso, nei žodžių balso, kurį išgirdusieji
meldė, kad žodis nebūtų jiems sakomas. 20 Nes
jie negalėjo pakelti, kas buvo sakoma: Jei ir
gyvulys paliestų kalną, turi būti užmuštas ak-
menimis. 21 Ir taip baisu buvo, kas pasirodė, kad
Mozė tarė: Aš nusigandau ir drebu. 22 Bet jūs
prisiartinote prie Siono kalno ir gyvojo Dievo
miesto, prie dangiškosios Jeruzalės, prie daug
tūkstančių angelų susirinkimo, 23 prie įrašytųjų
danguje pirmgimių bažnyčios, prie visų teisėjo
Dievo, prie tobūlų teisiųjų dvasių, 24 prie nau-
josios sandoros tarpininko Jėzaus ir prie ap-
šlakstymo krauju, geriau kalbančio, kaip Abelio.
25 Veizdėkite, kad jūs neatsisakytumėte nuo kal-
bančiojo; nes jei jie atsisakydami nuo to, kurs
kalbėjo žemėje, neištrūko, juo mažiau mes, jei
nusigrįšime nuo to, kurs kalba mums iš dangaus.
26 Jo balsas pajudino tuomet žemę, dabar gi vėl
žada sakydamas: Dar kartą aš pajudinsiu ne tik
žemę, bet ir dangų. 27 Sakydamas „dar kartą“,

12. (17) Atgailos: kad Izaokas pakeistų savo nu-sistatymą. Prad. 27, 33. — (20) Jei ir ... Iš. 19, 12. 13. — (26) Vėl žada ... Ag. 2, 6. — (27) Pajudintųjų dalykų:

nurodo pajudintųjų dalykų pasikeitimą, kaip padarytųjų, kad pasiliktų tai, kas yra nejudinama. 28 Taigi, gavę nepajudinamą karalystę, parodykime dėkingumą, juo tarnaukime patikdami Dievui su baime ir pagarbą. 29 Nes mūsų Dievas yra ryjanti ugnis.

13. 1 Brolių meilė tepasilieka jūsų tarpe. 2 Neužmirškite vaišingumo, nes juo kaikurie priėmė angelus, to nežinodami. 3 Atsiminkite kalinius, lyg kad būtumėte draug apkalti, ir vargstančiuosius, kaipo tie, kurie patys pasiliekate kūne. 4 Moterystė tebūnie visų gerbiama ir moterystės patalas nesuteptas; nes paleistuvius ir svetimoterius teis Dievas. 5 Jūsų elgesys tebūnie be godo, jums pasitenkinant tuo, ką turite; nes jis pats pasakė: Aš tavęs nepamesiu ir neapleisiu; 6 taip kad su pasitikėjimu galime sakyti: Viešpats mano padėjėjas; aš nebijosiu, ką nors galėtų padaryti man žmogus.

7 Atsiminkite savo vyresniuosius, kurie skelbė jums Dievo žodį. Žiūrėdami, koks buvo jų pasielgimo galas, sekite jų tikėjimu. 8 Jėzus Kristus vakar ir šiandien tas pats ir per amžius. 9 Nesiduokite suvedžioti įvairiais ir svetimais mokslais. Nes geriausia yra sutvirtinti širdį malone, ne valgiais; jie nebuvo naudingi tiems, kurie jų laikėsi. 10 Mes turime altorių, nuo kurio neturi teisės valgyti tie, kurie tarnauja padangtei. 11 Nes kurių gyvulių kraujas už nuodėmę yra vyriausiojo kunigo įnešamas į šventyklą, tų kū-

---

netobūlos Sen. Test. religijos, kuri turėjo būti pakeista nejudinama krikščionių religija.

13. (5) Pasakė: 5 Moz. 31, 6; Teis. 1, 5 ir k. — (6) Viešpats: Ps. 117, 6.

(7) Pasielgimo: gyvenimo. Jų mirtis buvo garbinga. — (9) Jų laikėsi: darydami žydų įpročiu skirtumą tarp suteptų ir nesuteptų valgių.

nai sudeginami už stovyklos. 12 Todel ir Jėzus žmonėms pašventinti savo krauju kentėjo už vartų. 13 Taigi, išeikime pas jį už stovyklos, nešdami jo apjuoką. 14 Nes čia mes neturime pasiliekančio miesto, bet ieškome būsimojo. 15 Taigi, per jį atnašaukime visuomet Dievui gyriaus auką, tai yra, jo vardą išpažįstančiųjų lūpų vaisių. 16 Neužmirškite geradaryti ir dalintis su kitais; nes tokiomis atnašomis užsipelnoma Dievo maloningumas. 17 Klausykite savo vyresniųjų ir būkite jiems pasidavę; nes jie budi, kaip tie, kurie duos apyskaitą už jūsų sielas, kad jie tai darytų su džiaugsmu ir nedūsaudami; nes tai nebūtų jums naudinga.

Laiško pabaiga.

18 Melskitės už mus, nes mes pasitikime, kad turime gerą sąžinę, norėdami visame gerai pasielgti. 19 Tuo labiau aš jus meldžiu tai daryti, kad juo greičiau būčiau jums sugrąžintas, 20 Ramybės gi Dievas, kurs amžinosios sandoros krauju išvedė iš numirusiųjų didį avių Ganytoją mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, 21 tegul padaro jus tinkamus visam, kas gera, kad darytumėte jo valią, vykindami jumyse, kas jam patinka, per Jėzų Kristų, kuriam tebūnie garbė per amžių amžius. Amen.

22 Meldžiu jus, broliai, priimti tą paguodos žodį; nes aš parašiau jums trumpais žodžiais. 23 Žinokite, kad mūsų brolis Timotiejus paleistas; su juo (jei jis veikiai ateis) aš pamatysiu jus. 24 Pasveikinkite visus savo vyresniuosius ir visus šventuosius. Sveikina jus broliai iš Italijos. 25 Malonė teesie su jumis visais. Amen.

KATALIKIŠKASIS ŠVENTOJO JOKŪBO APAŠTALO LAIŠKAS.

Laiško įžanga. Paraginimas į kantrybę.

1. [1] Jokūbas, Dievo ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus tarnas, dvylikai giminių, kurios yra išsiskirsčiusios, siunčia pasveikinimą.

[2] Laikykite, mano broliai, tikru džiaugsmu, kuomet jūs patenkate į įvairius išmėginimus, [3] *žinodami*, kad jūsų tikėjimo ištyrimas daro kantrumą. [4] Kantrumas gi turi būti tobulas savo darbu, kad jūs būtumėte tobuli ir pabaigti, kuriems nieko netrūksta.

[5] O jei kam jūsų trūksta išminties, tegul prašo Dievą, kurs duoda visiems apsčiai ir neprikaišioja, ir jos bus jam duota. [6] Tegul prašo su tikėjimu, nėkiek neabejodamas. Nes kas abejoja, yra panašus į jūros bangą, kuri vėjo judinama ir varinėjama. [7] Taigi, toks žmogus *tenemano*, kad jis gaus ką nors iš Viešpaties. [8] Tai dvejojantis žmogus ir nepastovus visuose savo keliuose.

[9] Žemo stovio brolis tegul giriasi savo išaukštinimu; [10] turtingasis gi savo žemumu, nes jis praeis kaip žolės žiedas. [11] Nes saulė pakilo su karščiu ir sudžiovino žolę, jos žiedas nukrito, ir

---

1. (1) Išsiskirsčiusios: gyvena ne vienoje vietoje, todel ne Palestinoje, bet višuose Romos valstybės kraštuose tarp pagonių.

(9) Išaukštinimu: nes nors jis žemas žmonių akyse, bet jo vertybė pas Dievą yra didelė. — (10) Žemumu. Turtingam pagoniui nieko nepadės jo turtai. Teismo dienoje jį sutiks tik nužeminimas.

jo išvaizdos gražumas žuvo; taip ir turtingasis suvys savo keliuose.

12 Palaimintas žmogus, kurs kantriai kenčia mėginimą, nes kuomet bus ištirtas, gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas pažadėjo jį mylintiesiems. 13 Nėvienas gundomas tegul nesako, kad jis Dievo gundomas, nes Dievas negali būti gundomas į pikta, ir pats nėvieno negundo. 14 Bet kiekvienas yra gundomas savojo pageidimo patrauktas ir priviliotas. 15 Paskui, kuomet pageidimas pradėjo, jis pagimdo nuodėmę, įvykinta gi nuodėmė gimdo mirtį. 16 Taigi, neklyskite, mano mylimiausieji broliai. 17 Kiekvienas geras davinys ir kiekviena tobūla dovana yra iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo, pas kurį nėra nevienodumo, nė pasikeitimo šešėlio. 18 Nes jis savo valia tiesos žodžiu pagimdė mus, kad mes būtumėm lyg jo sutvėrimų pirmonės.

Reikalingumas gyvo ir darbais apsireiškiančio tikėjimo.

19 Jūs, mano mylimiausieji broliai, tai žinote. Tebūnie kiekvienas žmogus greitas klausytis, neskubus gi kalbėti ir neveikus rūstintis. 20 Nes žmogaus rūstybė nedaro Dievo teisybės. 21 Todel atmesdami šalin visokį susitepimą ir piktybės apstumą, romumu priimkime įdiegtąjį žodį, kurs gali išganyti jūsų sielas.

22 Būkite gi žodžio vykintojai ir ne tik klausytojai, klaidinantys patys save. 23 Nes jei kas yra žodžio klausytojas ir ne vykintojas, tas panašus į žmogų, kurs žiūri į savo prigimtą veidą veidrodyje: 24 jis pasižiūrėjo į save ir nuėjo, ir tuojau užmiršo, koksai buvo. 25 Kas gi atsidėjęs

(18) Pagimdė: evangelija jis padarė iš mūsų savo įsūnius. — (25) Tobūlą laisvės įstatymą: evangeliją.

įsižiūri į tobulą laisvės įstatymą ir jo laikosi, kas pasidarė ne klausytojas užuomarša, bet darbo vykintojas, tas bus laimingas savo darbu. [26] O jei kas tariasi esąs maldingas ir nesuvaldo savo liežuvio, bet suvedžioja savo širdį, to maldingumas tuščias. [27] Tikras ir nesuteptas maldingumas Dievo ir Tėvo akyvaizdoje yra toks: lankyti našlaičius ir našles jų sielvarte ir sergėti save nesuteptą šiuo pasauliu.

2. [1] Mano broliai, nejungkite tikėjimo į mūsų garbės Viešpatį Jėzų Kristų su atsižvelgimu į asmenis. [2] Nes jei į jūsų susirinkimą įeina žmogus turįs aukso žiedą, skaisčiuose rūbuose, įeina taippat ir beturtis suteptame apdare, [3] ir jūs žiūrite į tą, kurs apsivilkęs puikiais rūbais ir jam sakote: Tu sėskis čia gražiai, beturčiui gi sakote: Tu stovėk tenai, arba sėskis prie mano pakojo! [4] tai argi jūs nedarote skirtumo patys savyje ir ar nepasidarėte teisėjai neteisingomis mintimis? [5] Klausykite, mano mylimiausieji broliai, ar ne beturčius šiame pasaulyje išrinko Dievas, kad jie būtų turtingi tikėjime ir tėvainiai karalystės, kurią Dievas pažadėjo jį mylintiesiems? [6] Jūs gi paniekinote beturtį. Ar ne turtingieji slėgia jus savo galybe, ir ar ne jie tampo jus į teismus? [7] Ir ar ne jie piktžodžiuoja gerajam vardui, kuriuo jūs vadinami? [8] Jei tačiau jūs vykinate karališkąjį įstatymą, cinant Raštu: Mylėsi savo artimą kaip pats save, jūs gerai darote. [9] Bet jei jūs žiūrite asmens, jūs darote nuodėmę ir esate įstatymo peikiami kaipo peržengėjai. [10] Kas nors laikytų visą įstatymą,

---

2. (4) **Neteisingomis mintimis.** Daryti skirtumą tarp asmenų, žiūrint vien turtų, yra klaidingas dėsnis, priešingas Kristaus mokslui. — (7) **Gerajam vardui:** Kristaus vardui, iš kurio padaryta krikščionių vardas.

prasikalstų gi vienu dalyku, tas yra kaltas visais. 11 Nes tas, kurs pasakė: Nesvetimoteriausi, pasakė taippat: Neužmuši. Taigi, jei tu nesvetimoteriauji, bet užmuši, tai tu esi įstatymo peržengėjas. 12 Taip kalbėkite ir taip darykite, kaip tie, kurie turite būti teisiami laisvės įstatymu. 13 Nes teismas be pasigailėjimo tam, kurs nevykino gailestingumo; bet gailestingumas persveria teismą.

14 Ką padės, mano broliai, jei kas sakytųsi turįs tikėjimą, bet neturėtų darbų? argi tikėjimas galės jį išganyti? 15 Jei brolis ir sesuo būtų pliki ir netektų jiems kasdieninio išlaikymo, 16 kas nors gi iš jūsų sakytų jiems: Eikite ramybėje, susišildykite ir pasisotinkite; bet neduotumėte jiems, ko kūnui reikia, ką tai padės? 17 Taip ir tikėjimas, jei jis neturėtų darbų, yra pats savyje miręs. 18 Bet kas nors sakys: Tu turi tikėjimą, o aš turiu darbus. Parodyk man savo tikėjimą be darbų, ir aš tau iš darbų parodysiu savo tikėjimą. 19 Tu tiki, kad Dievas yra vienas; gerai darai; taippat velniai tiki ir dreba. 20 Ar nori, niekingasis žmogau, žinoti, kad tikėjimas be darbų yra miręs? 21 Mūsų tėvas Abraomas ar ne darbais buvo nuteisintas, kuomet atnašavo ant altoriaus savo sūnų Izaoką? 22 Matai, kad tikėjimas veikė draug su jo darbais, ir jo tikėjimas darbais pasidarė tobūlas. 23 Taip įvyko Raštas, kurs sako: Abraomas tikėjo Dievui, ir tai buvo jam palaikyta teisumu, ir jis buvo pavadintas Dievo prieteliu. 24 Jūs matote, kad žmogus nuteisinamas darbais ir ne vien tikėjimu? 25 Taippat ir paleistuvė Raaba ar ne darbais

— (23) Raštas. Vz. Prad. 15, 6; 2 Kron. 20, 7. — (25) Raaba. Vz. Joz. 2, 1 . . . 6, 22–25.

buvo nuteisinta, kuomet ji priėmė pasiuntinius ir kitu keliu išleido. [26] Nes kaip kūnas be dvasios, taip ir tikėjimas be darbų yra miręs.

Apie perdidį norą mokinti kitus.

3. [1] Mano broliai, nebūkite daugelis mokytojais, žinodami, kad imate sau sunkesnį teismą. [2] Nes mes visi prasikalstame daugeliu dalykų. Jei kas neprasikalsta žodžiu, tas yra tobulas žmogus. Jis gali taippat laikyti pažabotą ir visą kūną. [3] Jei mes pažabojame arklius, kad jie mūsų klausytų, mes valdome ir visą jų kūną. [4] Štai ir laivai, nors jie dideli ir smarkiu vėju varomi, yra pasukami mažu vairu, kur tik nori vairininko valia. [5] Taip ir liežuvis yra, tiesa, mažas narys, tačiau didžiuojasi dideliais dalykais. Štai koki maža ugnis kokį didelį mišką uždega! [6] Ir liežuvis yra ugnis; tai neteisybės pasaulis. Liežuvis yra mūsų narių tarpe; jis sutepa visą kūną ir padega mūsų gyvenimo tekinį, pats pragaro padegtas. [7] Nes visų žvėrių, paukščių, žalčių ir kitų prigimtis duodasi pavergti ir yra žmogaus prigimties pavergta; [8] liežuvio gi nėvienas žmogus negali pavergti: jis yra neramus nelabumas, jis pilnas mirtingų nuodų. [9] Juo mes laiminame Dievą ir Tėvą, ir juo keikiame žmones, padarytus einant Dievo panašumu. [10] Iš tos pačios burnos eina palaiminimas ir prakeikimas. Tai neturi, mano broliai, taip būti. [11] Argi versmė išleidžia iš tos pačios skylės saldų ir kartų vandenį? [12] Argi gali, mano broliai, fygos medis nešti vynuoges, arba vynmedis fygas? Taip nė sūri versmė negali duoti saldaus vandens.

[13] Kas yra jūsų tarpe išmintingas ir išmaningas? Tas tegul parodo savo veikimą geru pasielgimu išminties romume. [14] Bet jei jūs turite kar-

taus pavydo ir jūsų širdyse yra ginčų dvasia, nesigirkite ir nemeluokite prieš tiesą. 15 Nes ta išmintis ne iš aukštybių nužengianti, bet žemiška, kūniška, velniška. 16 Nes kame pavydas ir ginčų dvasia, tenai netvarka ir visoks nedoras veikimas. 17 Išmintis gi iš aukštybių yra visupirma drovinga, daugiau, taiki, romi, palanki, pritarianti gerumui, pilna gailestingumo ir gerų vaisių, nedaranti skirtumų, be veidmainystės. 18 Teisybės vaisius sėjamas ramybėje tų, kurie vykina ramybę.

4. 1 Iš kur jūsų tarpe karai ir vaidai? Ar ne iš to? ar ne iš jūsų pageidimų, kurie kovoja jūsų nariuose. 2 Jūs geidžiate ir neturite; užmušate ir pavydite, ir negalite gauti; vaidijatės ir kaujatės, ir neturite, nes jūs neprašote. 3 Prašote ir negaunate, nes negerai prašote, tik savo geiduliams patenkinti.

4 Svetimoteriai, ar jūs nežinote, kad šio pasaulio prietelystė yra Dievo neprietelė? Taigi, kas nors norėtų būti šio pasaulio prietelis, tas darosi Dievo neprietelis. 5 Ar jūs manote, kad Raštas veltui sako: Gyvenanti jumyse Dvasia geidžia iki pavydui? 6 Bet juo didesnė yra malonė, kurią ji duoda; todel sako: Dievas priešinasi puikiems, nuolankiems gi duoda malonės. 7 Taigi, būkite pasidavę Dievui; priešinkitės velniui, ir jis bėgs nuo jūsų. 8 Artinkitės į Dievą, ir jis artinsis į jus. Nusivalykite rankas, nusidėjėliai, ir apkuopkite širdis, dvejojantieji. 9 Jauskite savo nelaimę, gedėkite ir raudokite;

4. (4) Svetimoteriai: neištikimi Dievui.
(5) Gyvenanti.... Plg. 2 Moz. 20, 5; 5 Moz. 5, 9; Jer. 3, 1 ir k. Šv. Dvasia myli sielą kaip sužieduotinis savo sužieduotinę ir rūstinasi, kuomet siela darosi neištikima. — (6) Sako: Pat. 3, 34.

jūsų juokas tepavirsta verksmu ir džiaugsmas nuliūdimu. 10 Nusižeminkite Viešpaties akyvaizdoje, ir jis išaukštins jus.

11 Neapkalbinėkite kits kito, broliai! Kas apkalba brolį, arba kas teisia savo brolį, tas apkalbinėja įstatymą ir teisia įstatymą. O jei tu teisi įstatymą, neesi įstatymo vykintojas, bet teisėjas. 12 Vienas yra įstatymdavis ir teisėjas, kurs gali pražudyti ir išgelbėti. 13 Tu gi kas esi, kurs teisi artimą?

Įvairūs įspėjimai.

Nugi dabar, kurie sakote: Šiandien arba rytoj eisime į aną miestą, pasiliksime tenai metus, prekiausime ir pelnysime; 14 jūs, kurie nežinote, kas bus rytoj. 15 Nes kas yra jūsų gyvenimas? Yra garas, pasirodąs trumpam laikui ir paskui išnyksiąs. Vietoje kad sakytumėte: Jei Viešpats norės, ir: Jei būsime gyvi, darysime tai ar tai. 16 Dabar gi jūs giriatės savo pasididžiavimu. Kiekvienas toks gyrius yra netikęs. 17 Taigi, tam, kas *moka daryti gera ir nedaro*, *yra nuodėmė*.

5. 1 Nugi dabar, turtingieji, verkite dejuodami del nelaimių, kurios jums ateis. 2 Jūsų turtai supuvo, ir jūsų drabužiai kandžių suėsti. 3 Jūsų auksas ir sidabras surūdijo, ir jų rūdis bus liudijimas prieš jus ir suės jūsų kūnus, kaip ugnis. Jūs krovėte sau rūstybės turtus paskutinėse dienose. 4 Štai nuvaliusiųjų jūsų laukus darbininkų užmokesnis, kurs jūsų sulaikytas, šaukia; ir jų šauksmas pasiekė kareivijų Viešpaties ausis. 5 Jūs kėlėte pokylius žemėje ir lėbavimais nupenėjote *savo širdis užmušimo dienai*. 6 Jūs pasmerkėte ir užmušėte teisųjį, ir jis nesipriešino jums.

7 Taigi, būkite kantrūs, broliai, iki Viešpaties atėjimui. Štai artojas laukia brangaus žemės vai-

siaus, kantriai kęsdamas, iki gaus ankstyvojo ir vėlyvojo lietaus. [8] Taip būkite kantrūs ir jūs ir sutvirtinkite savo širdis, nes Viešpaties atėjimas yra arti. [9] Nedūsaukite, broliai, kits prieš kitą, kad nebūtumėte teisiami. Štai teisėjas stovi prie durų. [10] Kaipo skaudžios mirties, kentėjimo ir kantrumo pavyzdį imkite, broliai, pranašus, kurie kalbėjo Viešpaties vardu. [11] Štai mes vadiname palaimintais tuos, kurie iškentėjo. Jūs girdėjote apie Jobo kentėjimą ir matėte Viešpaties galą, nes Viešpats yra gailestingas ir pasigailįs.

[12] Bet visupirma, mano broliai, neprisiekite nei dangumi, nei žeme, nei kokia nors kita prisieka. Jūsų kalba tebūnie: Taip, taip; ne, ne, kad nepatektumėte teismui.

[13] Yra kas jūsų nuliūdęs? tegul meldžiasi; gerame ūpe yra? tegul gieda giesmes. [14] Serga kas tarp jūsų, tepavadinie bažnyčios kunigus ir jie tegul meldžiasi ant jo, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardan. [15] Tikėjimo malda išgelbės ligonį, ir Viešpats pakels jį; o jei yra nuodėmėse, bus jam atleistos.

[16] Taigi, išpažinkite kits kitam savo nuodėmes ir melskitės vieni už kitus, kad būtumėte išgelbėti; nes daug gali nuolatinė teisiojo malda. [17] Elijas buvo žmogus paduotas kentėjimams, kaip ir mes; jis melste meldėsi, kad lietus nelytų ant žemės, ir nelijo trejus metus ir šešis mėnesius. [18] Paskui vėl jis meldėsi, ir dangus davė lietaus, ir žemė davė savo vaisiaus.

[19] Mano broliai, jei kas jūsų nuklystų nuo tiesos, ir kas nors jį sugrąžintų, [20] tas turi žinoti, kad kas sugrąžina nusidėjėlį nuo jo kelio klaidos, tas išgelbės jo sielą nuo mirties ir apdengs daugybę nuodėmių.

PIRMASIS ŠVENTOJO PETRO APAŠTALO LAIŠKAS.

Laiško įžanga. Dievo geradarystės krikščionims ir reikalaujamas iš jų šventumas.

1. [1] Petras, Jėzaus Kristaus apaštalas, išrinktiesiems atejviams, išsiskirsčiusiems Ponte, Galatijoje, Kapadokijoje, Azijoje ir Bitynijoje, [2] einant Dievo Tėvo pirmžinojimu, Dvasios pašventinimui, paklusnumui ir apšlakstymui Jėzaus Kristaus krauju. Tepasidauginie jums malonė ir ramybė.

[3] Pagirtas teesie Dievas ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, kurs sulig didžiu savo gailestingumu atgimdė mus gyvąjai vilčiai Jėzaus Kristaus atsikėlimu iš numirusių, [4] negendančiai, nesuteptai ir nevystančiai tėvainystei, laikomai danguje jums, [5] Dievo galybe sergimiems, tikėjimu išganymui, kurs yra prirengtas, kad būtų apreikštas paskutiniame laike. [6] Juo jūs linksminsitės, jei ir reikia dabar trumpam laikui nuliūsti įvairiuose ištyrimuose, [7] kad jūsų išmėgintas tikėjimas būtų rastas brangesnis už auksą, (kurs mėginamas ugnimi), gyriui, garbei ir šlovei, apsireiškime Jėzaus Kristaus, [8] kurį jūs, nors nematote, mylite; į kurį dabar, taippat nematydami, tikite; tikėdami gi jūs džiaugsitės neapsakomu ir garbingu džiaugsmu, [9] gaudami jūsų tikėjimo galą, savo sielų išganymą. [10] Apie

1. (2) *Einant*... Krikščionys išrinkti amžinu Dievo nutarimu, šv. Dvasios pašventinimu, kad klausytų tikėjimo ir Jėzaus Kristaus kraujo išliejimu būtų paliuosuoti nuo nuodėmių ir priimti į Naująją Sandorą.

tą išganymą teiravosi ir tyrinėjo pranašai, kurie pranašavo apie paskirtą jums malonę. 11 Jie tyrinėjo, kurį arba kokį laiką nurodo juose Kristaus Dvasia, iš anksto skelbdama Kristui skirtuosius kentėjimus ir paskesnį garbingumą. 12 Jiems buvo apreikšta, kad jie ne patys sau, bet jums suteikdavo tai, kas jums dabar yra apskelbta per tuos, kurie jums apsakojo evangeliją per atsiųstąją iš dangaus šventąją Dvasią, į kurią angelai trokšta pažvelgti.

13 Todel sujuosę savo dvasios strėnas, būdami blaivūs, turėkite pilną viltį malonėje, kuri jums teikiama Jėzaus Kristaus apreiškime. 14 Kaipo paklusnūs vaikai, nesitaikinkite prie pageidimų, kaip seniau savo nežinojime; 15 bet sekdami tuo Šventuoju, kurs jus pašaukė, ir jūs visame pasielgime būkite šventi; 16 nes yra parašyta: Būkite šventi, nes ir aš esu šventas. 17 Ir jei jūs, kaip į tėvą, šaukiatės į tą, kurs, nežiūrėdamas asmenų, teisia kiekvieną sulig jo darbais, elgkitės su baime jūsų keleivystės metu, 18 žinodami, kad jūs esate atpirkti nuo tuščio jūsų nuo tėvų paveldėto pasielgimo ne gendančiais auksu ar sidabru, 19 bet brangiu krauju Kristaus, kaipo nesutepto ir be ydos avinėlio. 20 Jis buvo numatytas pirm pasaulio įkūrimo, apreikštas gi paskutiniais laikais del jūsų, 21 kurie per jį tikite į Dievą, jį prikėlusį iš numirusių ir davusį jam garbę, taip kad jūsų tikėjimas ir viltis yra remiami Dievu.

22 Nuvalykite savo sielas meilės paklusnumu broliškajai meilei; tikra širdimi karštai mylėkite kits kitą, 23 nes jūs esate atgimę ne iš gendančios

(14) Nežinojime: kuomet tebebuvote stabmeldžiai. — (16) Parašyta. Kun. 11, 44: 19, 2; 20, 7.

sėklos, bet iš negendančios gyvojo ir per amžius pasiliekančiojo Dievo žodžiu. [24] Nes kiekvienas kūnas yra kaip žolė, ir visa jo garbė kaip žolės žiedas: sudžiūvo žolė ir jos žiedas nukrinta; [25] bet Viešpaties žodis pasilieka per amžius. Tai gi yra žodis, kurs jums yra apskelbtas kaipo gera naujiena.

2. [1] Todel metę šalin visą piktumą, visą vylių ir veidmainystes, pavydus ir visus apkalbinėjimus, [2] trokškite kaip ką tik gimusieji kūdikiai, dvasinio, neapgaulingo pieno, kad juo augtumėte išganymui, [3] jei tačiau esate paragavę, kaip Viešpats yra saldus. [4] Prie jo artinkitės, prie gyvojo akmens, kurs žmonių, tiesa, atmestas, bet Dievo išrinktas ir pagerbtas; [5] ir jūs būkite kaip gyvi akmenys ant jo antstatomi, kad būtumėte dvasiniai namai, šventa kunigystė dvasinėms aukoms atnašauti, kurios priimtinos Dievui per Jėzų Kristų. [6] Todel yra pasakyta Rašte: Štai aš dedu Sione rinktinį, brangų kertinį akmenį; kas į jį tikės, nebus sugėdintas. [7] Taigi, jums, tikintiems, garbė; netikintiems gi tasai statančiųjų atmestasis akmuo pasidarė kertinis akmuo, [8] užsigavimo akmuo ir papiktinimo uola, — tiems, kurie užsigauna žodžiu ir netiki; tam jie ir yra paskirti. [9] Bet jūs esate išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, įgytieji žmonės, kad skelbtumėte dorybes to, kurs pašaukė jus iš tamsybių į savo stebėtiną šviesą, [10] jus, kurie kitados buvote ne tauta, dabar gi Dievo tauta, kurie nebuvote gavę pasigailėjimo, dabar gi gavote pasigailėjimą.

---

(24) Nes kiekvienas ... Iz. 40, 6—8.

2. (6) Rašte: Iz. 28, 16. — (7) Statančiųjų... Plg. Ps. 117, 22. — (8) Žodžiu: evangelija. — (9) Dorybes: garbingus privalumus.

Krikščionių pareigos, gyvenant tarp pagonių.

11 Mylimiausieji, aš maldauju jus, susilaikykite kaipo ateiviai ir keleiviai nuo kūniškų geidulių, kurie kovoja prieš sielą. 12 Tebūnie jūsų pasielgimas tarp pagonių geras, kad ir ten, kame jie neteisiai apkalbinėja jus, lyg piktadarius, pažintų jus iš gerų darbų ir garbintų Dievą aplankymo dieną.

13 Taigi, pasiduokite kiekvienai žmonių tvarkai del Dievo: ar tai karaliui kaipo valdovui, 14 ar tai vadams kaipo jo siųstiems atkeršyti piktadariams ir pagirti gerųjų. 15 Nes ta yra Dievo valia, kad gera darydami priverstumėte nutilti neišmanančiųjų žmonių nežinojimą; 16 kaip laisvieji, ne kaip tie, kurie daro iš laisvės piktenybei dangalą, bet kaip Dievo tarnai. 17 Visus gerbkite, mylėkite brolius, Dievo bijokite, gerbkite karalių.

18 Jūs, vergai, būkite pasidavę visa baime valdovams ne tik geriems ir romiems, bet ir nepakenčiamiems. 19 Nes tai yra malonė, jei kas del sąžinės Dievop pakelia vargus, kentėdamas neteisingai. 20 Nes koks gi yra gyrius, jei nuplakti už prasikaltimus jūs tai kenčiate? Bet jei gera darydami kantriai kenčiate, tai yra malonė pas Dievą. 21 Nes tam jūs ir esate pašaukti; juk ir Kristus kentėjo už mus, palikdamas jums pavyzdį, kad sekiotumėte jo pėdomis. 22 Jis nepadaręs nuodėmės, ir nerasta vyliaus jo burnoje; 23 kuomet jam piktžodžiavo, jis nepiktžodžiavo; kuomet kentėjo, negrasė, bet pasidavė tam, kurs teisė jį neteisiai; 24 jis pats savo kūne nešė mūsų nuodėmes į medį, kad mes, numirę nuodėmėms, būtumėm gyvi teisybei; jo randais jūs esate pagydyti. 25 Nes jūs buvote kaip klaidžiojančios

avys; bet dabar sugrįžote prie jūsų sielų Ganytojo ir Vyskupo.

3. [1] Taippat ir moterys tebūnie pasidavusios savo vyrams, kad, jei kurie netiki žodžiui, būtų laimėti ir tie be žodžio moterų pasielgimu, [2] matydami jūsų skaistų pasielgimą baimėje. [3] Jų papuošalas tebūnie ne viršujinis, plaukų susukimas, ar apsikrovimas auksu, ar rinktiniai apdarai, [4] bet paslėptasis širdies žmogus negedime tylios ir romios dvasios, kuri yra brangi Dievo akyvaizdoje. [5] Nes taip puošdavos kitados ir šventos turėjusios vilties Dievu moterys, pasidavusios saviems vyrams. [6] Taip buvo paklusni Abraomui, vadindama jį savo valdovu, Sara, kurios dukterys jūs esate, jei gera darote ir nebijote jokio priešingumo. [7] Taippat jūs, vyrai, gyvenkite išmintingai draugėje su moteriška lytimi, kaip su silpnesne, [s]uteikdami pagarbos kaipo gyvenimo malonės bendratėvainėms, kad jūsų maldos nebūtų sutrukdytos.

[8] Pagaliau, būkite visi vienos minties, užjaučią, mylėkite brolius, būkite gailestingi, romūs, nuolankūs; [9] neatsilyginkite piktu už pikta, nė keiksmu už keiksmą, bet priešingai, laiminkite, nes tam esate pašaukti, kad paveldėtumėte palaiminimą. [10] Nes kas nori mylėti gyvenimą ir gerų dienų matyti, tegul sulaiko savo liežuvį nuo pikto ir tegul jo lūpos nekalba vyliaus; [11] tegul jis nesigręžia nuo pikto ir tegul daro gera, teieškai ramybės ir tegul ją seka; [12] nes Viešpaties akys ant teisiųjų, ir jo ausys klausosi jų maldų; bet Viešpaties veidas prieš darančius pikta.

[13] Ir kas yra, kurs jums kenktų, jei uoliai stengsitės daryti gera? [14] Bet jei ir turėtumėte ką kentėti del teisybės, jūs esate palaiminti. Ne-

bijokite jų gąsdinimo ir nenustokite ramybės. 15 Laikykite Viešpatį Kristų šventu savo širdyse, būdami visuomet pasiryžę pasiteisinti kiekvienam reikalaujančiam iš jūsų atsakymo apie tą viltį, kuri yra jumyse; 16 tačiau su romumu ir baime, turėdami gerą sąžinę, kad tie, kurie šmeižia jūsų gerą elgesį Kristuje, būtų sugėdinti tuo, kuo jie jus apkalba. 17 Nes geriau yra kentėti, (jei toki būtų Dievo valia), gera darant, nekaip pikta darant. 18 Juk ir Kristus numirė vieną kartą už mūsų nuodėmes, teisus už neteisiuosius, kad mus atnašautų Dievui, numarintas, tiesa, kūnu, bet atgaivintas dvasia. 19 Joje taippat jis nuėjo ir skelbė toms kalėjime buvusioms dvasioms, 20 kurios kitados buvo buvusios netikinčios, kuomet tikėjosi Dievo kantrybės Noės dienose, tuotarpu kad buvo dirbama arka, kurioje nedaugelis, tai yra aštuonios sielos buvo išgelbėtos per vandenį. 21 Jis ir dabar išgelbi jus panašiu būdu, kaipo krikštas, kurs yra ne kūno purvų numetimas, bet į Dievą atkreiptas geros sąžinės troškimas per Jėzaus Kristaus prisikėlimą, 22 kurs yra Dievo dešinėje, prarijęs mirtį, kad mes būtumėm amžinojo gyvenimo tėvainiai; jis užžengė į dangų, kame jam yra pavergti angelai, valdžios ir galybės.

4. 1 Kadangi tat Kristus kentėjo kūne, todel ir jūs apsišarvokite ta pat mintimi; nes kas kentėjo kūnu, liovėsi daręs nuodėmes, 2 kad jau ne žmonių geiduliams, bet Dievo valiai gyventų likusį kūne laiką. 3 Nes gana jau, kad praeitame

---

3. (19) Joje: dvasioje. — Kalėjime: mirusiųjų buveinėje, kame mirusių teisiųjų sielos laukė, kad ateitų Mesijas jų išliuosuoti ir vesti į dangų. Jų tarpe buvo taippat Noės laikais žuvusiųjų sielos, kurios paskutinę valandą tikrai gailėjosi ir nebuvo amžinai pasmerktos.

laike jie vykino pagonių valią, gyvendami ištvirkime, geiduliuose, girtuokliavimuose, apsirijimuose, apsigėrimuose ir neleistame stabų garbinime. [4] Tuo jie stebisi, kad jūs nebebėgate drauge į tą patį ištvirkimo išsiliejimą, ir jie piktžodžiuoja. [5] Jie duos apyskaitą tam, kurs yra pasiryžęs teisti gyvus ir mirusius. [6] Nes todel ir mirusiems buvo apskelbta evangelija, kad jie, tiesa, nuteisti kaip žmonės kūno žvilgsniu, būtų tačiau Dievo valia gyvi dvasios žvilgsniu.

Paraginimai gyventi krikščioniškai.

[7] Visų dalykų galas prisiartino. Taigi, būkite išmintingi ir budrūs maldose. [8] Bet visupirma turėkite vieni kitiems nuolatinės meilės, nes meilė uždengia nuodėmių daugybę. [9] Būkite vieni kitiems svetingi be murmėjimo. [10] Patarnaukite kits kitam, kiekvienas ta dovana, kurią jis yra gavęs, kaip geri daugeriopos Dievo malonės užvaizdai. [11] Jei kas kalba, tegul kalba kaipo Dievo žodžius; jei kas eina tarnystę, tai tedarai kaipo Dievo suteikiamąja galia, kad visame būtų pagarbintas Dievas per Jėzų Kristų, kuriam yra garbė ir viešpatavimas per amžių amžius. Amen.

[12] Mylimieji, nesistebėkite karštymečiu, kurs įvyksta jums išmėginti, lyg kad jums atsitiktų kas nepaprasta; [13] bet dalyvaudami Kristaus kentėjimuose, džiaugkitės, kad ir jo garbės apsireiškime džiaugtumėtės ir linksmintumėtės. [14] Jei esate niekinami del Kristaus vardo, jūs esate palaiminti; nes Dievo pagarba, garbė ir

4. (6) Buvo apskelbta... Plg. auk. 3, 19. 20. — Nuteisti... Buvo numirę kūnu; mirtis gi yra visiems žmonėms bausmė už nuodėmes.

(11) Jei kas kalba... Plg. Rom. 12, 6; 1 Kor. 12, 8–10.

(14) Jei esate... Plg. Mato 5, 11; Iz. 11, 2.

jėga ir jo Dvasia ilsis ant jūsų. 15 Nėvienas jūsų tenekenčia kaipo žmogžudys, ar vagis, ar piktžodžiuotojas, ar svetimų dalykų geidėjas. 16 O jei kas kenčia kaipo krikščionis, tenesigėdžia, bet tegul garbina Dievą tuo vardu. 17 Nes jau metas prasidėti teismui nuo Dievo namų. Bet jei pirma prasideda nuo mūsų, koks gi bus galas tų, kurie netiki Dievo evangelijai? 18 Ir jei teisusis vos bus išganytas, kame pasirodys bedievis ir nusidėjėlis? 19 Taigi, ir tie, kurie kenčia Dievo valia, tepavedie gerais darbais savo sielas ištikimam Sutvertojui.

5. 1 Taigi, esančius jūsų tarpe vyresniuosius meldžiu aš, taippat vyresnysis ir Kristaus kentėjimų liudytojas, taippat ir dalininkas jo garbės, kuri turi būti apreikšta ateityje: 2 ganykite jums pavestą Dievo kaimenę, rūpindamies ja ne tik verčiami, bet savo valia, kaip Dievui tinka, ne del bjauraus pelno, bet geru noru, 3 ne kaip viešpataują tiems, kurie yra jūsų dalis, bet pasidarę pavyzdys kaimenei širdimi. 4 O kuomet pasirodys vyriausis Ganytojas, jūs gausite nevystantį garbės vainiką.

5 Taippat jūs, jaunikaičiai, būkite pasidavę vyresniesiems. Visi įkvėpkite kits kitam nuolankumą; nes Dievas priešinasi puikiems, nuolankiems gi duoda malonės. 6 Taigi, nusilenkite po galinga Dievo ranka, kad jis išaukštintų jus aplankymo metu. 7 Meskite ant jo visą savo rūpesnį; nes jis jumis rūpinasi. 8 Būkite blaivūs ir budėkite, nes jūsų priešininkas velnias aplink eina, kaip kriokiąs liūtas, ieškodamas, ką prarytų; 9 jam priešinkitės tvirti tikėjimu, žinodami, kad tie patys kentėjimai atsitinka jūsų broliams, esantiems pasaulyje. 10 Visokios malonės Dievas, kurs mus pavadino į savo amžinąją garbę

Kristuje Jėzuje pats jus truputį kentėjusius patobūlins, sustiprins ir patvirtins. 11 Jam garbė ir viešpatavimas per amžių amžius. Amen.

Laiško pabaiga.

12 Aš parašiau jums, kaip man regisi, trumpai per ištikimą brolį Silvaną, kad jus paraginčiau ir paliudyčiau, kad ta yra tikroji Dievo malonė, kurioje jūs stovite. 13 Sveikina jus esanti Babilone bažnyčia, išrinktoji kaip ir jūs, ir mano sūnus Morkus. 14 Pasveikinkite vieni kitus šventu pabučiavimu. Malonė teesie jums visiems, kurie esate Kristuje Jėzuje. Amen.

---

5. (12) Stovite: tvirtai laikotės. — (13) Babilone. Babilonu čia pavadinta Roma. — Sūnus Morkus: antrosios evangelijos autorius.

ANTRASIS ŠVENTOJO PETRO APAŠTALO LAIŠKAS.

Laiško antrašas. Reikalingumas pažangos krikščioniškas dorybes vykinant.

1. [1] Simonas Petras, Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas, tiems, kurie gavo draug su mumis lygios vertės tikėjimą mūsų Dievo ir Išganytojo Jėzaus Kristaus teisingumu. [2] Tepasidauginie jums malonė ir ramybė Dievo ir mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus pažinimu.

[3] Kadangi jo dieviška galybė visa, kas gyvenimui ir maldingumui praverčia, dovanojo mums pažinimu to, kurs mus pašaukė savo garbe ir galybe, [4] ir per jį dovanojo mums didžiausius ir brangiausius pažadėjimus, kad jūs jais pasidarytumėte dieviškos prigimties dalininkai, vengdami esančio pasaulyje geidulio pagedimo, [5] tai ir jūs prisidėkite visu rūpestingumu ir rodykite savo tikėjime dorybę, dorybėje žinojimą, [6] žinojime susilaikymą, susilaikyme kantrumą, kantrume maldingumą, [7] maldingume brolių mylėjimą, brolių gi mylėjime meilę. [8] Nes jei tie dalykai jumyse yra ir tarpsta, jie nepaliks jūsų tuščių ir be vaisių mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pažinimui. [9] Nes pas ką jų nėra, tas yra aklas ir ranka čiupinėjąs, užmiršęs apvalymą nuo savo senųjų nuodėmių. [10] Todel, broliai, labiau stengkitės gerais darbais padaryti savo

1. (5) Savo tikėjime. Tikėjimas yra visų dorybių pagrindas ir šaknis. Plg. Žyd. 11, 6. — Meilę: Dievo.

pašaukimą ir išrinkimą tikrą, nes tai darydami jūs niekuomet nenusidėsite. 11 Taip bus jums pilnai suteiktas įėjimas į amžinąją mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus karalystę.

12 Todel aš rūpinsiuos priminti jums visuomet tuos dalykus, nors jūs ir žinote ir esate sutvirtinti dabartinėje tiesoje. 13 Man rodosi teisinga, kolei esu šioje padangtėje, raginti jus, tai primenant; 14 nes aš esu įsitikinęs, kad veikiai turėsiu palikti savo padangtę anot to, ką ir mūsų Viešpats Jėzus Kristus yra man apreiškęs. 15 Aš rūpinsiuos, kad jūs, ir man mirus, dažnai galėtumėte atsiminti tuos dalykus.

16 Nes ne gudriai pramanytomis pasakomis sekdami mes apskelbėme jums mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus galybę ir atėjimą, po to kaip buvome jo didenybės regėtojai. 17 Nes jis ėmė iš Dievo Tėvo pagarbą ir garbę, kuomet nuo kilniausios garbės atėjo jam toks balsas: Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriame aš turiu sau pasimėgimo, jo klausykite. 18 Mes girdėjome tą iš dangaus atneštą balsą, kuomet buvome su juo šventajame kalne. 19 Juo tikresnis yra dabar mums pranašų žodis, ir jūs gerai darote, žiūrėdami į jį kaip į žiburį, šviečiantį tamsioje vietoje, iki išauš diena ir aušros žvaigždė užtekės jūsų širdyse; 20 tai visupirma suprasdami, kad nė viena Rašto pranašystė neaiškinama savaip. 21 Nes ne žmonių valia buvo mums atnešta kuomet nors pranašystė; bet šventosios Dvasios įkvėpti kalbėjo šventi Dievo žmonės.

Apie klaidų platintojus.

2. 1 Bet buvo tautoje ir netikrų pranašų, kaip ir jūsų tarpe bus mokytojų melagių, kurie įves

(17) Šitas... Vz. Mato 17, 1 ... Mork. 9, 1 ... Luko 9, 18.

pragaištingas atskalas ir kurie išsigina juos atpirkusiojo Viešpaties, taip pagreitindami savo žuvimą. 2 Daugelis seks jų ištvirkimu; tiesos keliui bus del anų piktžodžiuojama; 3 ir iš godumo jie pelnysis iš jūsų pramanytais žodžiais; bet jau senai jų pasmerkimas neužtrunka ir jų žuvimas nesnaudžia. 4 Juk Dievas nepasigailėjo nusidėjusių angelų, bet surišo gelmės grandinėmis ir nustūmė į pragarą kankinti, kad būtų laikomi teismui. 5 Jis nepasigailėjo ir senojo pasaulio, bet tik teisybės skelbėją Noę išlaikė patį ašmą, atvedęs tvaną ant bedievių pasaulio; 6 taippat pelenais pavertė Sodomos ir Gomoros miestus ir nubaudė išgriovimu, kad jie būtų pavyzdys tiems, kurie elgsis bedieviškai, 7 išgelbėjo gi teisųjį Lotą, didžiai vargintą nelabųjų žmonių neteisybe ir darkiu pasielgimu, 8 nes matydamas ir girdėdamas jis pasiliko teisus, nors gyveno pas tuos, kurie diena į dieną kankino teisią sielą neteisingais darbais. 9 Viešpats moka išliuosuoti maldinguosius iš ištyrimo, neteisiuosius gi laikyti teismo dienai kankinti, 10 ypač tuos kurie eina paskui kūną nešvariu pageidimu ir niekina vyriausybę. Drąsūs, sau įtinką jie nebijo įvesti atskalas piktžodžiuodami; 11 tuotarpu kad angelai, nors didesni stiprybe ir galia, neištaria kiti prieš kitus prakeikiančio pasmerkimo.

12 Bet šitie, kaip neprotingi galvijai, prigimtimi paskirti sugauti ir nugalabyti, piktžodžiuodami tam, ko nežino, pražus savo pagedimu, 13 ir taip jie atsiima savo neteisybės užmokesnį. Jie *randa sau pasimėgimo dienos gėriuose*; jie yra purvai ir susitepimas; jie nardosi gėriuose, lėbaudami savo pokyliuose draug su jumis. 14 Jų akys pilnos svetimoteriavimo ir nesiliaujančios nuodėmės. Jie suvedžioja svyruojančias sielas; jų

širdis išlavinta godumu; jie prakeikimo vaikai. 15 Palikę teisųjį kelią, jie paklydo, eidami keliu Bosoro sūnaus Balaamo, kurs mėgo neteisybės užmokesnį, 16 bet buvo nubaustas už savo beprotystę; pajungiamas nebylys gyvulys, prabildamas žmogaus balsu, sulaikė pranašo neišminti. 17 Jie šaltiniai be vandens ir vėjų nešiojami debesys; suotemos tamsybė jiems laikoma. 18 Nes jie, kalbėdami puikius, tuštybės pilnus dalykus, vilioja kūno geiduliais ir ištvirkimu tuos, kurie buvo truputį atsitraukę nuo gyvenančiųjų paklydime. 19 Jie žada jiems laisvę, patys būdami sugedimo vergai; nes kas kieno nugalėtas, to jis ir vergas. 20 Nes jei mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus pažinimu atsitraukę nuo pasaulio susitepimų jie, vėl į juos įsipainiodami, esti nugalimi, tai paskesnieji dalykai darosi jiems piktesni už pirmuosius. 21 Nes geriau jiems buvo nepažinti teisybės kelio, kaip pažinus trauktis atgal nuo to švento įsakymo, kurs jiems yra paduotas. 22 Nes jiems atsitiko tai, ką sako tikra patarlė: Šuo grįžta prie savo vemalo, ir: Nutrinkta kiaulė vėl voliojasi dumbluose.

Apie Viešpaties atėjimą pasaulio pabaigoje.

3. 1 Stai aš rašau jums, mylimiausieji, antrą laišką; abiejuose stengiuos sužadinti perspėjimais gerus jūsų jausmus, 2 kad atsimintumėte aukščiau pasakytus iš šventųjų pranašų žodžius ir jūsų apaštalų paduotuosius Viešpaties ir Išganytojo įsakymus. 3 Tai visupirma žinokite, kad paskutinėse dienose ateis išjuokėjų su apgavimu, kurie elgiasi, klausydami savų pageidimų, 4 ir sako:

2. (15) Bosoro ... Vz. 4 Moz. 22—24.

Kame yra pažadėjimas ar jo atėjimas? nes nuo to meto, kaip tėvai mirė, visa taippat pasilieka, kaip nuo sutvėrimo pradžios. 5 Nes jie tyčiomis nežino to, kad kitados buvo dangus, ir žemė radosi Dievo žodžiu iš vandens ir per vandenį, 6 ir kad per tuos pačius dalykus anas tuomet buvusis pasaulis žuvo aptvindintas vandenimi. 7 O dabar esamieji dangus ir žemė yra tuo pačiu žodžiu laikomi ir sergimi ugniai teismo ir žmonių bedievių žuvimo dienoje. 8 Bet vienas daiktas tenebūnie jums, mylimiausieji, nežinomas, kad viena diena pas Viešpatį kaip tūkstantis metų ir tūkstantis metų kaip viena diena. 9 Viešpats nevėlina pažadėjimo, kaip kaikurie mano; jis kantriai elgiasi del jūsų, nenorėdamas, kad kas nors pražūtų, bet kad visi grįžtų į atgailą. 10 Viešpaties diena ateis kaip vagis; tuomet dangus su dideliu smarkumu praeis, elementai nuo karščio sutirps, žemė gi ir ant jos esamieji dalykai bus sudeginti.

11 Kadangi tat visa tai turi pragaišti, kaip gi labai jums reikia rūpintis šventu pasielgimu ir maldingumu, 12 laukiant ir besiskubinant į atėjimą Viešpaties dienos, del kurios dangus sudegintas pragaiš ir elementai ugnies karštyje sutirps. 14 Bet mes laukiame sulig jo pažadėjimu naujo dangaus ir naujos žemės, kuriuose gyvena teisybė. 13 Todal, mylimiausieji, tai laukdami stengkitės, kad būtumėte rasti jo akyse nesutepti ir nepeiktini ramybėje. 15 Ir mūsų Viešpaties kantrume matykite savo išganymą, kaip ir mylimiausis mūsų brolis Povilas duotąja sau išmintimi yra jums rašęs, 16 ir tai visuose laiškuose, kame jis apie tai kalba. Tuose laiškuose

3. (14) Jo akyse: Dievo.

yra dalykų, kurie vargu suprasti; juos neišmanantieji ir svyruojantieji iškreipia, kaip ir kitus Raštus, savo pačių žuvimui. [17] Taigi, jūs, broliai, laiku žinodami, sergėkitės, kad neišmanančiųjų paklydimu patraukti neišpultumėte iš savo tvirtumo. [18] Velyk tarpkite malone ir mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus pažinimu. Jam tebūnie garbė ir dabar ir iki amžinasties dienai. Amen.

PIRMASIS ŠVENTOJO JONO APAŠTALO LAIŠKAS.

Laiško įžanga.

1. [1] Kas buvo nuo pat pradžios, ką girdėjome, ką savo akimis matėme, į ką įsižiūrėjome ir ką mūsų rankos čiupinėjo, apie gyvybės Žodį, [2] (nes gyvybė buvo apreikšta, ir mes matėme, ir liudijame, ir skelbiame jums amžinąją gyvybę, kuri buvo pas Tėvą ir mums pasirodė), [3] ką regėjome ir girdėjome, tai skelbiame jums, kad ir jūs turėtumėte su mumis draugystę, ir kad mūsų bendravimas būtų su Tėvu ir su jo Sūnumi Jėzumi Kristumi. [4] Ir tai jums rašome, kad džiaugtumėtės, ir kad jūsų džiaugsmas būtų tobulas.

Dievas yra šviesa, todėl krikščionims reikia *gyventi dorinėje šviesoje*.

[5] Ta yra žinia, kurią girdėjome iš jo ir jums skelbiame: kad Dievas yra šviesa ir jame nėra jokios tamsybės. [6] Jei sakytumėm, kad bendraujame su juo, vaikščiotumėm gi tamsybėje, mes meluojame ir nedarome tiesos. [7] Bet jei vaikščiojame šviesoje, kaip ir jis pats yra šviesoje, mes turime kiti su kitais draugystę, ir jo Sūnaus Jėzaus Kristaus kraujas apvalo mus nuo kiekvienos nuodėmės. [8] Jei sakytumėm, kad neturime nuodėmės, mes patys save suvedžiojame, ir nėra mumyse tiesos. [9] Jei išpažįstame savo nuodėmes,

---

1. (3) Tai skelbiame: šv. Jono evangelijoje, kurią jis siuntė skaitytojams draug su šituo laišku.
(6) Tiesos: ko reikalauja tiesa. — (9) Jis yra išti-

jis yra ištikimas ir teisingas, kad mums atleistų mūsų nuodėmes ir apvalytų mus nuo kiekvienos neteisybės. 10 Jei sakytumėm: Nenusidėjome, mes darome iš jo melagį, ir jo žodžio nėra mumyse.

2. 1 Mano vaikeliai, aš tai jums rašau, kad nenusidėtumėte. Bet jei kas ir nusidėtų, tai mes turime pas Tėvą užtarėją Jėzų Kristų, teisųjį; 2 jis yra permaldavimas už mūsų nuodėmes: ne tiktai už mūsų, bet taippat ir už viso pasaulio. 3 Ir iš to mes žinome, kad pažinome jį, jei laikome jo įsakymus. 4 Kas sakosi jį pažįstąs ir nelaiko jo įsakymų, tas melagis, ir jame nėra tiesos. 5 Kas gi laiko jo žodį, tame tikrai Dievo meilė yra tobūla; ir iš to žinome, kad mes jame esame. 6 Kas sakosi jame pasiliekąs, tas taippat, kaip jisai elgėsi, ir pats turi elgtis. 7 Mylimiausieji, aš rašau jums ne naują įsakymą, bet seną įsakymą, kurį turėjote nuo pat pradžios; tas senasis įsakymas yra žodis, kurį jūs girdėjote. 8 Vėl rašau jums naują įsakymą; tai yra tikra jame ir jumyse: nes tamsybė praėjo ir jau šviečia tikroji šviesa. 9 Kas sakosi esąs šviesoje ir nekenčia savo brolio, tas tebėra tamsybėje iki dabar. 10 Kas myli savo brolį, tas pasilieka šviesoje, ir jame nėra papiktinimo. 11 Bet kas nekenčia savo brolio, yra tamsybėje ir vaikščioja tamsybėje; jis nežino, kur eina, nes tamsybė apakino jo akis.

12 Rašau jums, vaikeliai, nes jums atleidžiamos

---

kimas. Dievas yra ištikimas savo pažadėj muose atleisti nuodėmes tiems, kurie daro atgailą. — (10) Mes darome... Dievas aiškiai sako visi žmonės esą nusidėjėliai. Plg. Ps. 13, 3; Rom. 3, 10.

2. (8) Tikra. Įsakymas yra tikrai naujas Jėzuje Kristuje ir laiško skaitytojuose. — (10) Nėra papiktinimo: neturi progos piktintis, nusidėti.

(12) Del jo vardo: del Kristaus vardo. — (18) Anti-

nuodėmės dėl jo vardo. 13 Rašau jums, tėvai, nes jūs pažinote tą, kurs yra nuo pat pradžios. Rašau jums, jaunikaičiai, nes jūs nugalėjote piktąjį. 14 Rašau jums, kūdikiai, nes jūs pažinote Tėvą. Rašau jums, jaunikaičiai, nes jūs esate stiprūs. Dievo žodis pasilieka jumyse, ir jūs nugalėjote piktąjį. 15 Nemylėkite pasaulio, nė to, kas yra pasaulyje. Jei kas myli pasaulį, jame nėra Tėvo meilės, 16 nes visa, kas yra pasaulyje, yra kūno pageidimas, akių pageidimas ir gyvenimo puikybė; tai yra ne iš Tėvo, bet iš pasaulio. 17 Pasaulis praeina ir jo pageidimas; kas gi daro Dievo valią, pasilieka per amžius. 18 Vaikeliai, tai yra paskutinė valanda; ir kaip girdėjote, kad ateina Antikristas, taip ir dabar pasidarė daug antikristų; iš to ir žinome, kad tai yra paskutinė valanda. 19 Jie išėjo iš mūsų tarpo, bet nebuvo iš mūsų; nes jei būtų buvę iš mūsų, jie juk būtų pasilikę su mumis; bet turėjo pasirodyti, kad jie visi yra ne iš mūsų. 20 Tačiau jūs turite patepimą iš Šventojo ir visa žinote. 21 Aš rašiau jums ne kaip nežinantiems tiesos, bet kaip žinantiems ją, ir delto kad joks melas nekilsta iš tiesos. 22 Kas gi yra melagis, jei ne tas, kurs ginčija, kad Jėzus yra Kristus? Tas yra antikristas, kurs išsigina Tėvo ir Sūnaus. 23 Kiekvienas, kurs išsigina Sūnaus, neturi taippat Tėvo; kas išpažįsta Sūnų, turi ir Tėvą. 24 Ką jūs girdėjote nuo pradžios, tai tepasiliekie jumyse. Jei pasiliks jumyse, ką girdėjote nuo pradžios, tai ir jūs pasiliksite Sūnuje ir Tėvuje. 25 Tasai yra pažadėjimas, kurį jis yra mums davęs: amžinasis gyvenimas. 26 Tai aš parašiau jums apie tuos, kurie jus suvedžioja. 27 Tas patepimas, kurį jūs iš jo gavote, tegul pasilieka jumyse. Jums

---

kristų: netikrų mokytojų. — (20) Patepimą: šv. Dvasia.

nereikia, kad kas mokintų jus; bet kaip to patepimas *mokina* jus apie visa, taip ir yra tiesa ir ne melas. Ir kaip jis jus mokino, taip pasilikite jame. [28] Dabar, vaikeliai, pasilikite jame, kad, kuomet jis pasirodys, turėtumėm pasitikėjimo ir nebūtumėm jo sugėdinti jo atėjime. [29] Jei žinote, kad jis yra teisus, taippat žinokite, kad ir kiekvienas, kurs daro teisybę, yra iš jo gimęs.

Krikščionys yra Dievo vaikai. Sąlygos, kuriomis ta jų vertybė gali būti palaikyta.

3. [1] Veizdėkite, kokią meilę Tėvas mums suteikė, kad mes vadinamės Dievo vaikais ir esame. Todel pasaulis mūsų nepažįsta, nes jis nepažįsta jo. [2] Mylimiausieji, dabar mes esame Dievo vaikai; bet dar neapsireiškė, kas būsime. Mes žinome, jog, kuomet apsireikš, būsime į jį panašūs, nes mes matysime, kaip jis yra. [3] Kiekvienas, kurs turi juo tos vilties, pašventina save, kaip ir jis yra šventas. [4] Kiekvienas, kurs daro nuodėmę, *daro ir pasipriešinimą įstatymui*; nuodėmė yra pasipriešinimas įstatymui. [5] Jūs žinote, kad jis pasirodė mūsų nuodėmių atimti, ir jame nėra nuodėmės. [6] Kiekvienas, kurs pasilieka jame, nenusideda; ir kiekvienas, kurs nusideda, nematė jo ir jo nepažino. [7] Vaikeliai, tegul niekas jūsų nesuvedžioja. Kas daro teisybę, yra teisus, kaip ir jis yra teisus. [8] Kas daro nuodėmę, yra iš velnio, nes velnias nusideda nuo pat pradžios. Tam ir pasirodė Dievo Sūnus, kad suardytų velnio darbus. [9] Kiekvienas, kurs yra iš *Dievo gimęs*, nedaro nuodėmės, nes jame pasilieka jojo sėkla; ir jis

---

3. (2) Kas būsime: kokie būsime dangaus garbėje. — (9) Jo sėkla: naujo gyvenimo daigas, kurį Dievas įdiegia į įvaikių širdis.

negali nusidėti, nes yra gimęs iš Dievo. 10 Tuo pasirodo Dievo vaikai ir velnio vaikai.

Kiekvienas, kurs nėra teisus, yra ne iš Dievo, taippat kas nemyli savo brolio. 11 Nes ta yra žinia, kurią girdėjote nuo pradžios, kad mylėtumėte kits kitą. 12 Ne kaip Kainas, kurs buvo iš piktojo ir užmušė savo brolį. Ir kodel užmušė? Nes jo darbai buvo pikti, o jo brolio teisingi. 13 Nesistebėkite, broliai, jei pasaulis jūsų nekenčia. 14 Mes žinome, kad perėjome iš mirties į gyvenimą, nes mes mylime brolius. Kas nemyli, pasilieka mirtyje. 15 Kiekvienas, kurs nekenčia savo brolio, yra žmogžudys; ir jūs žinote, kad kiekvienas žmogžudys neturi amžinojo jame pasiliekančio gyvenimo. 16 Tuo mes pažinome Dievo meilę, kad jis guldė už mus savo gyvybę; ir mes turime guldyti gyvybę už brolius. 17 Jei kas turi šio pasaulio lobio ir, matydamas, kad jo brolis turi reikalo, uždaro jam savo širdį, kaip gi pasiliks jame Dievo meilė? 18 Mano vaikeliai, nemylėkime žodžiu, nė liežuviu, bet darbu ir tiesa. 19 Tuo mes pažįstame, kad esame iš tiesos ir jo akyvaizdoje tuo nuraminsime savo širdis, 20 kad, jei mūsų širdis peiktų mus, Dievas yra didesnis už mūsų širdį ir visa žino. 21 Mylimiausieji, jei mūsų širdis nepeikia mūsų, mes turime pasitikėjimo Dievu 22 ir, ko nors prašytumėm, gausime iš jo, nes mes sergime jo įsakymus ir tai darome, kas patinka jo akyvaizdoje.

23 Tas yra jo įsakymas: kad tikėtumėm į jo Sūnaus Jėzaus Kristaus vardą ir mylėtumėm vienas kitą, kaip jis yra davęs mums įsakymą. 24 Kas laiko jo įsakymus, tas pasilieka jame ir jis jame; ir tuo mes pažįstame, kad jis pasilieka mumyse: iš Dvasios, kurią jis mums davė.

savo dvasios. 14 Mes regėjome ir liudijame, kad Tėvas siuntė savo Sūnų, kaipo pasaulio Išganytoją. 15 Kas nors išpažįsta, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, tame Dievas pasilieka, ir jisai Dievuje. 16 Mes pažinome ir įtikėjome meilei, kuria Dievas mus myli. Dievas yra meilė, ir kas pasilieka meilėje, pasilieka Dievuje, ir Dievas jame. 17 Tuo Dievo meilė yra tobūla pas mus, kad mes turime pasitikėjimo teismo dieną, nes kaip jis yra, taippat ir mes esame šiame pasaulyje. 18 Baimės nėra meilėje, bet tobūla meilė varo šalin baimę, nes baimė turi kančios; kas gi bijo, tas netobūlas meilėje. 19 Taigi, mes mylėkime Dievą, nes Dievas pirmas mus mylėjo. 20 Jei kas sakytų: Aš myliu Dievą, ir nekęstų savo brolio, tas melagis. Nes kas nemyli savo brolio, kurį mato, kaip jis gali mylėti Dievą, kurio nemato? 21 Tą įsakymą mes turime iš Dievo, kad kas myli Dievą, mylėtų ir savo brolį.

Tikėjimo į Jėzų Kristų vaisiai.

5. 1 Kiekvienas, kurs tiki, kad Jėzus yra Kristus, yra gimęs iš Dievo; ir kiekvienas, kurs myli Gimdytoją, myli taippat ir iš jo gimusįjį. 2 Iš to pažįstame, kad mylime Dievo vaikus, jei mes mylime Dievą ir laikome jo įsakymus. 3 Nes tai yra Dievo meilė, kad mes laikytumėm jo įsakymus; ir jo įsakymai nėra sunkūs. 4 Nes visa, kas yra gimę iš Dievo, nugali pasaulį; ir tai yra nugalėjimas, kurs nugali pasaulį: mūsų tikėjimas. 5 Kas gi yra, kurs nugali pasaulį, jei ne tas, kurs tiki, kad Jėzus yra Dievo Sūnus? 6 Tasai yra,

(17) Kaip jis: Kristus.

5. (6) Per vandenį ir kraują: apsireiškė pasauliui krikšte, kurį priėmė iš šv. Jono Krikštytojo rankų, ir

kurs atėjo per vandenį ir kraują, Jėzus Kristus; ne vien per vandenį, bet per vandenį ir kraują. Ir Dvasia yra, kuri liudija, kad Kristus yra tiesa. [7] Nes trys yra, kurie liudija danguje: Tėvas, Zodis ir šventoji Dvasia; ir tie trys yra viena. [8] Ir trys yra, kurie liudija žemėje: Dvasia, vanduo ir kraujas; ir tie trys yra viena. [9] Jei mes priimame žmonių liudijimą, tai Dievo liudijimas yra didesnis, nes tai yra Dievo liudijimas, kurs yra didesnis, kad jis yra liudijęs apie savo Sūnų. [10] Kas tiki į Dievo Sūnų, turi savyje Dievo liudijimą. Kas netiki Sūnui, daro iš ano melagį, nes netiki liudijimui, kuriuo Dievas yra liudijęs apie savo Sūnų [11] Tai yra tas liudijimas, kad Dievas davė mums amžinąjį gyvenimą, ir tas gyvenimas yra jo Sūnuje. [12] Kas turi Sūnų, turi gyvenimą; kas neturi Sūnaus, neturi gyvenimo.

Laiško pabaiga.

[13] Aš tai jums rašau, kad žinotumėte, jog turite amžinąjį gyvenimą jūs, kurie tikite į Dievo Sūnaus vardą. [14] Ir tas yra pasitikėjimas, kurį mes juo turime, kad ko nors prašytumėm sulig jo valia, jis mus išklauso. [15] Mes žinome, kad jis mus išklauso, ko nors prašytumėm; žinome, nes gauname dalykų, kurių jį prašome. [16] Jei kas žino savo brolį nusidedant nuodėme ne mirčiai, tegul prašo, ir bus tam, kurs nusideda ne mirčiai, duota gyvybė. Yra nuodėmė mirčiai; aš nesakau, kad kas už tą melstų. [17] Kiekviena neteisybė yra

kruvina mirtimi ant kryžiaus. — (7) Yra viena: liudija visiškai vienaip.

(16) Nuodėmė mirčiai. Taip čia pavadinta tikriausiai viešas Kristaus tikėjimo išsižadėjimas, kurs buvo draug ir išėjimas iš krikščionių draugijos, todel savaime rodėsi krikščionių akyse esanti nuodėmė vedanti į amžinąją mirtį.

nuodėmė, ir yra nuodėmė mirčiai. [18] Mes žinome, kad kiekvienas, kurs yra gimęs iš Dievo, nenusideda; gimimas iš Dievo sergi jį, ir piktasis jo neliečia. [19] Mes žinome, kad esame iš Dievo, ir visas pasaulis guli piktenybėje. [20] Mes taippat žinome, jog Dievo Sūnus atėjo ir mums davė išmanymo, kad pažintumėm tikrąjį Dievą ir būtumėm tikrajame jo Sūnuje. Jis yra tikrasis Dievas ir amžinoji gyvybė. [21] Vaikeliai, sergėkitės stabų. Amen.

ANTRASIS ŠVENTOJO JONO APAŠTALO LAIŠKAS.

[1] Vyresnysis Išrinktajai poniai ir jos vaikams, kuriuos aš myliu tiesoje, ir ne aš vienas, bet ir visi pažinusieji tiesą, [2] del tiesos, kuri, pasilieka mumyse ir bus su mumis per amžius. [3] Tebūnie su jumis malonė, gailestingumas, ramybė nuo Dievo Tėvo ir nuo Tėvo Sūnaus Jėzaus Kristaus tiesoje ir meilėje.

[4] Aš labai džiaugiaus, radęs tavo vaikų tarpe vaikščiojančius tiesoje, taip kaip mes esame gavę įsakymą iš Tėvo. [5] Ir dabar aš meldžiu tave, ponia, ne tarsi rašyčiau tau naują įsakymą, bet ką turėjome nuo pat pradžios, kad mylėtumėm vieni kitus. [6] Tai yra meilė, kad elgtumėmės sulig jo įsakymais. Nes tai yra įsakymas, kad, kaip girdėjome nuo pradžios, jame elgtumėmės.

[7] Nes daug suvedžiotojų išėjo į pasaulį, kurie

(1) Vyresnysis. Tuo vardu vadina save apaštalas šv. Jonas. — Išrinktajai: krikščionių draugijai. — Vaikams: bažnyčios nariams.

(7) Kūne. Suvedžiotojai ginčijo Jėzaus Kristaus įsikūnijimą.

neišpažįsta, kad Jėzus Kristus yra atėjęs kūne. Toks žmogus yra suvedžiotojas ir antikristas. [8] Sergėkite patys save, kad nepamestumėte, ką užsidirbote, bet kad gautumėte pilną užmokesnį. [9] Kiekvienas, kurs atstoja ir nepasilieka Kristaus moksle, neturi Dievo; kas pasilieka moksle, tas turi ir Tėvą ir Sūnų. [10] Jei kas ateina pas jus ir neatsineša to mokslo, nepriimkite jo į namus, nė nesakykite jam Sveikas. [11] Nes kas jį sveikina, dalyvauja piktuose jo darbuose.

[12] Daug turėdamas jums rašyti, nenorėjau tai daryti popieriu ir rašalu, nes turiu vilties, kad būsiu pas jus ir pasikalbėsiu burna į burną, kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas. [13] Sveikina tave tavo sesers Išrinktosios vaikai.

TREČIASIS ŠVENTOJO JONO APAŠTALO LAIŠKAS.

[1] Vyresnysis mylimiausiam Gajui, kurį aš myliu tiesoje. [2] Mylimiausis, aš meldžiuos, kad tau visame gėrai klotųsi ir kad būtumei sveikas, kaip ir tavo sielai gerai klojasi. [3] Aš labai džiaugiaus, atėjus broliams ir paliudijus apie tavo tiesą, kaip tu elgies tiesoje. [4] Didesnio kaip tą džiaugsmo aš neturiu, kaip kuomet girdžiu, kad mano vaikai elgiasi tiesoje. [5] Mylimiausis, tu elgies ištikimai, ką nors darai broliams ir tai svetimiesiems. [6] Jie liudijo apie tavo meilę bažnyčios akyvaizdoje; gerai padarysi, aprūpindamas jų kelionę vertai Dievo. [7] Nes jie iškeliavo del

(13) Išrinktosios: Efezo bažnyčios, kame buvo šv. Jonas, kuomet rašė šitą laišką.

(6) Jų kelionę: kuomet jie vėl apsilankys. Tie keleiviai buvo evangelijos platintojai.

jo vardo, nieko neimdami iš pagonių. 8 Taigi, mes turime priimti tokiuos, kad būtumėm tiesos bendradarbiai.

9 Gal būčiau parašęs bažnyčiai, bet tas, kurs mėgsta jų tarpe pirmininkauti, Diotrepis, mūsų nepriima. 10 Todel atėjęs aš priminsiu jo darbus, kuriuos jis daro, zaunydamas piktais žodžiais prieš mus; ir tarsi to jam nebūtų gana, jis ir pats nepriima brolių ir tiems, kurie priima, gina ir išmeta juos iš bažnyčios.

11 Mylimiausis, nesekiok piktumo, bet kas yra gera. Kas gera daro, tas yra iš Dievo; kas pikta daro, nematė Dievo. 12 Apie Demetrijų visi gerai liudija ir pati tiesa; bet ir mes liudijame; tu gi žinai, kad mūsų liudijimas yra tikras. 13 Daug turėjau tau parašyti, bet nenorėjau tau rašyti rašalu ir plunksna. 14 Aš turiu vilties veikiai pamatyti tave, tuomet pasikalbėsiva burna į burną. Ramybė tau. Sveikina tave prieteliai. Pasveikiuk prietelius įvardžiui.

KATALIKIŠKASIS ŠVENTOJO JŪDO APAŠTALO LAIŠKAS.

1 Jūdas, Jėzaus Kristaus tarnas ir Jokūbo brolis, Dievuje Tėvuje mylimiesiems ir Jėzuje Kristuje palaikytiems ir pašauktiesiems. 2 Tepasidauginie jums gailestingumas, ramybė ir meilė. 3 Mylimiausieji, kuomet aš labai rūpinausi rašyti jums apie bendrą jūsų išganymą, man radosi reikalo parašyti jums ir ma dauti, kad jūs kovotumėte už vieną sykį patuotąjį šventiesiems tikėjimą. 4 Nes slapčia įėjo kaikurie žmo-

(1) Jokūbo. Vz. Jok. 1, 1.

nės bedieviai (kurie senai paskirti tokiam pasmerkimui), kurie mūsų Dievo malonę paverčia ištvirkimu ir išsigina mūsų vienatinio valdovo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus.

5 Aš noriu jums priminti, nors jūs jau ir žinote visus dalykus, kad Jėzus, išgelbėjęs tautą iš Aigipto žemės, paskui pražudė tuos, kurie netikėjo. 6 Taippat angelus, kurie nepalaikė savo viešpatavimo ir apleido savo buveinę, jis palaikė amžinais raiščiais didžios dienos teismui tamsybėje. 7 Taippat Sodoma, Gomora ir aplink esantieji miestai, visai pasidavę panašiu būdu paleistuvystei ir prigimčiai pri šingoms nuodėmėms, pasidarė pavyzdys, kentėdami amžinos ugnies bausmę. 8 Lygiu būdu ir šitie sutepa kūną, niekina viešpatavimą ir piktžodžiuoja didenybei. 9 Kuomet Mikolas Arkangelas, ginčydamos su velniu, varžėsi del Mozės kūno, jis nedrįso išreikšti prakeikiančio pasmerkimo, bet tarė: Viešpats tave tesudraudie. 10 Šitie gi piktžodžiuoja visam, ko tik nežino, o ką nors jie žino įgimtu būdu, kaip nebyliai galvijai, tuo jie pagenda. 11 Deja jiems, nes jie nuėjo Kaino keliu, del užmokesnio įpuolė į Balaamo paklydimą ir pražuvo Korės prieštaravimu. 12 Jie yra susitepimas savo pokyliuose, lėbaudami be baimės, patys save ganydami; jie debesys be vandens, vėjų nešiojami, rudens medžiai, nevaisingi, du syk mirę, išrauti su šaknimis, 13 siaubiančios jūros bangos, besiputojančios savo paleistuvyste; jie klaidžio-

(5) Jėzus. Gelbėtojas ir teisėjas buvo jau rojuje žadėtasis visų žmonių Išganytojas. — (6) Viešpatavimo: garbingos jiems pavestos tarnystės. — (8) Ir šitie: žmonės bedieviai (4. e.). — Ginčydamos... Žinią apie tą ginčą laiško autorius yra paėmęs iš žydų padavimo. — (12) Jie. Plg. 2 Petro 2, 13...

jančios žvaigždės; jiems tamsybių audra palaikyta per amžius. [14] Apie juos tai pranašavo septintasis po Adomo, Enokas, tardamas: Štai Viešpats atėjo su savo šventais tūkstančiais [15] teismo daryti visiems ir visų bedievių nubausti del visų jų bedievystės darbų, kuriuos jie bedieviškai darė, ir del visų kietų žodžių, kuriuos bedieviai nusidėjėliai kalbėjo prieš Dievą. [16] Jie yra nuolat dejuojantieji murmėtojai, kurie elgiasi, sekdami savo geiduliais; jų burna kalba puikius žodžius, ir jie viltaviliauja asmenims del pelno.

[17] Jūs gi, mylimiausieji, atsiminkite žodžius išanksto pasakytus mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apaštalų. [18] Jie jums sakė, kad paskutiniu laiku ateis išjuokėjų, kurie elgiasi bedievystėje, sekdami savo pageidimus. [19] Yra tai šitie, kurie patys save atsiskiria, kūno žmonės, neturį dvasios. [20] Jūs, mylimiausieji, patys save statydami ant jūsų švenčiausio tikėjimo, melsdamies šventojoje Dvasioje, [21] laikykite patys save Dievo meilėje, laukdami mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus pasigailėjimo amžinajam gyvenimui. [22] Vienus sudrauskite, kaipo pasmerktus, [23] kitus gelbėkite, ištraukdami iš ugnies, kitų gi pasigailėkite baimėje, nekęsdami net kūnu suteptos jupos.

[24] Tam gi, kurs gali jus išlaikyti be nuodėmės ir pastatyti savo garbės akyvaizdon nesuteptus ir su džiaugsmu mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjime, [25] vienam Dievui mūsų Išganytojui per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų garbė ir didenybė, viešpatavimas ir valdžia pirm visų amžių ir dabar ir per visus amžių amžius. Amen.

(14) Pranašavo. Apie tą pranašystę buvo žinoma iš žydų padavimo.

(23) Baimėje: bijodami, kad patys nesusiteptumėte jų nuodėmėmis.

ŠVENTOJO JONO APAŠTALO APREIŠKIMAS.

Apreiškimo įžanga.

1. [1] Jėzaus Kristaus Apreiškimas, kurį jam Dievas davė apskelbti savo tarnams apie tai, kas turi veikiai įvykti; jis, siųsdamas savo angelą apskelbė savo tarnui Jonui, [2] kurs ką tik buvo regėjęs, tai liudijo apie Dievo žodį, būtent, apie Jėzų Kristų. [3] Palaimintas, kas skaito ir klausosi šitos pranašystės žodžių, ir laiko tai, kas joje parašyta; nes laikas yra arti.

[4] Jonas septynioms bažnyčioms Azijoje. Malonė jums ir ramybė nuo to, kurs yra, kurs buvo ir kurs ateis; nuo septynių ties jo sostu esančiųjų dvasių, [5] ir nuo Jėzaus Kristaus, kurs yra ištikimas liudytojas, numirusiųjų pirmgimis ir žemės karalių kunigaikštis, kurs mus mylėjo ir apiplovė mus savo krauju nuo mūsų nuodėmių, [6] ir padarė iš mūsų karalystę ir kunigus Dievui savo Tėvui; jam garbė ir viešpatavimas per amžių amžius Amen. [7] Štai jis ateina su debesimis; jį matys kiekviena akis, taippat tie, kurie jį pervėrė; ir

---

1. (1) Savo tarnams: visiems krikščionims. Apreiškimas buvo Dievo duotas Kristui; Kristus davė jį angelui, angelas Jonui, tasai gi Bažnyčiai. — (3) Arti. Laikas, kuriame paskučiausieji dalykai įvyks, yra arti, nes visas N. Testamento laikas yra trumpas. Vieni tų dalykų įvyks anksčiau, dauguma gi tik pasaulio pabaigoje.

(4) Septynioms bažnyčioms: atstovaujančioms visą krikščioniją. — Kurs yra...: nuo Dievo Tėvo, šv. Dvasios su jos septyniomis dovanomis ir nuo Dievo Sūnaus. — (6) Amen: žydų kalbos žodis, kurs reiškia:

visos žemės giminės dejuos del jo. Taip. Amen.
8 Aš esu Alfa ir Omėga, pradžia ir galas, sako Viešpats Dievas, kurs yra, kurs buvo ir kurs ateis, Visagalis.

Pirmasis regėjimas Patmo saloje.

9 Aš, Jonas, jūsų brolis ir dalininkas sielvarte, karalystėje ir kantrybėje Jėzuje Kristuje, buvau saloje, kuri vadinasi Patmu, del Dievo žodžio ir Jėzaus liudijimo. 10 Aš buvau dvasios pagavime Viešpaties dieną ir girdėjau už savęs didelį kaip trimito balsą, 11 kurs sakė: Ką matai, rašyk knygoje ir siųsk septynioms bažnyčioms Azijoje, į Efezą, į Smirną, į Pergamą, į Tiatyrą, į Sardį, į Filadelfiją ir į Laodikiją. 12 Aš atsigręžiau pamatyti balso, kurs su manim kalbėjosi, ir atsigręžęs išvydau septynis auksinius žibintuvus, 13 o tarp septynių žibintuvų panašų į žmogaus Sūnų, apvilktą ilgu rūbu ir apjuostą aplink krūtinę auksine juosta. 14 Jo galva ir plaukai buvo balti, kaip balta vilna ir kaip sniegas, jo akys kaip ugnies liepsna, 15 jo kojos panašios į krosnyje įkaitintą skaistvarį ir jo balsas kaip daugelio vandenų ūžimas. 16 Jis laikė savo dešinėje septynias žvaigždes; iš jo burnos ėjo abiem ašmenim aštrus kalavijas; jo veidas buvo kaip saulė, kuomet ji žiba pilna savo jėga. 17 Išvydęs jį, aš puoliau jam į kojas kaip numiręs. Jis padėjo ant manęs savo dešinę, sakydamas: Nebijok; aš esu pirmasis ir paskutinis, 18 ir gyvasis; aš buvau numiręs ir štai esu gyvas per amžių amžius ir turiu mirties ir pragaro raktus. 19 Taigi, rašyk, ką, matei, kas yra ir kas po to turi įvykti. 20 Štai kas yra paslaptis septynių žvaigždžių, kurias

taip. — (8) Alfa ir Omėga: pirmoji ir paskutinė graikų alfabėto raidė.

matei mano dešinėje, ir septyni auksiniai žibintuvai: septynios žvaigždės yra septynių bažnyčių angelai, ir septyni žibintuvai yra septynios bažnyčios.

Laiškai septynioms bažnyčioms.

2. [1] Efezo bažnyčios angelui rašyk: Taip sako tas, kurs laiko savo dešinėje septynias žvaigždes, vaikščioja tarp septynių auksinių žibintuvų: [2] Aš žinau tavo darbus, tavo vargą ir tavo kantrybę, ir kad tu negali pakęsti piktųjų; tu ištyrei tuos, kurie sakosi esą apaštalai ir nėra, ir radai juos esant melagius. [3] Tu turi kantrybės, kentėjai del mano vardo ir nepailsai. [4] Bet aš turiu prieš tave, kad tu palikai savo pirmąją meilę. [5] Taigi, atsimink, iš kur išpuolei, daryk atgailą ir daryk pirmuosius darbus; jei ne, aš tau ateisiu ir pajudinsiu tavo žibintuvą iš jo vietos, jei nedarysi atgailos.

[6] Bet tai tu darai, kad nekenti Nikolajitų darbų, kurių ir aš nekenčiu. [7] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms: Nugalėtojui aš duosiu valgyti iš gyvybės medžio, kurs yra mano Dievo rojuje.

[8] Smirnos bažnyčios angelui rašyk: Taip sako pirmasis ir paskutinis, kurs buvo numiręs ir yra gyvas: [9] Aš žinau tavo sielvartą ir tavo neturtą; bet tu esi turtingas; tau piktžodžiuoja tie, kurie sakosi esą žydai ir nėra, bet yra šetono sinagoga. [10] Nebijok nieko iš to, ką tau teks kentėti. Štai

---

2. (4) Pirmąją meilę: karštą Jėzaus meilę, kuri buvo ką tik priėmus evangelijos mokslą Efeze ir apsireiškė dideliu uolumu geruose darbuose.

(6) Nikolajitų: klaidžiatikių, kurie buvo radęsis Efeze. — (7) Valgyti iš...: todel bus draug su Kristumi Dievo rojuje, danguje. Plg. Prad. 2, 9; žem. 22, 2..

velnias imes kaikuriuos iš jūsų į kalėjimą, kad būtumėte ištirti, ir jūs turėsite sielvarto dešimtį dienų. Būk ištikimas iki mirčiai, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką. [11] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms: Kas nugalės, nebus antrosios mirties pažeistas.

[12] Pergamo bažnyčios angelui rašyk: Taip sako turintis abiem ašmenim aštrų kalaviją. [13] Aš žinau, kur tu gyveni, ten kame yra šetono sostas; tu laikaisi mano vardo ir neišsigynei mano tikėjimo, net ir tose dienose, kuomet mano ištikimas liudytojas Antipas buvo užmuštas pas jus, kame šetonas gyvena. [14] Bet aš turiu prieš tave nedaug: kad tu turi tenai besilaikančių Balaamo mokslo, kursai mokino Balaką daryti papiktinimo Izraėlio vaikams, stabų aukas valgyti ir paleistuvauti. [15] Taip ir tu turi besilaikančių Nikolajitų mokslo. [16] Daryk taippat atgailą; o jei ne, aš tau ateisiu veikiai ir kovosiu su jais mano burnos kalaviju. [17] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms: Nugalėtojui aš duosiu paslėptosios mannos; taippat duosiu jam baltą akmenėlį ir ant akmenėlio parašytą naują vardą, kurio niekas nežino, tiktai kurs jį gauna.

[18] Tiatyros bažnyčios angelui rašyk: Taip sako Dievo Sūnus, kurs turi akis kaip ugnies liepsna, ir kurio kojos panašios į skaistvarį: [19] Aš žinau tavo darbus, ir tikėjimą, ir tavo meilę, ir tarnavimą, ir tavo kantrumą, ir tavo paskutinius darbus, kurių daugiau nekaip pirmųjų. [20] Bet aš

---

(10) Gyvenimo vainiką: amžinąjį gyvenimą. — Antrosios mirties: amžinojo pasmerkimo į kančias.

(14) Balaamo. Vz. Skaitl. 25, 1 . . . 31, 16. — (17) Paslėptosios mannos . . . Taip čia aprašomos dangaus karalystės gėrybės, kurių gaus teisieji.

(20) Jezabėlę. Plg. 4 Kar. 9, 22. Tuo vardu čia va-

turiu prieš tave nedaug: kad leidi moteriškei Jezabėlei, kuri sakosi esanti pranašė, mokinti ir suvedžioti mano tarnus, paleistuvauti ir valgyti stabų aukas. 21 Aš daviau jai laiko atgailai daryti, bet ji nenori gailėtis del savo paleistuvystės. 22 Štai aš mesiu ją į guolį; ir kurie su ja paleistuvauja, bus didžiausiame sielvarte, jei nedarys atgailos del savo darbų. 23 Jos vaikus aš mirtimi nužudysiu, ir visos bažnyčios žinos, kad aš esu, kurs tyrinėju inkstus ir širdis. Aš duosiu kiekvienam jūsų, žiūrėdamas jo darbų. Sakau gi jums 24 ir kitiems, kurie esate Tiatyroje, visiems kurie nepriima to mokslo ir kurie nepažino šetono gilybių, anot jų pasakymo: ant jūsų aš nedėsiu kitos naštos; 25 bet tai, ką turite, laikykite, iki ateisiu. 26 Kas nugalės ir laikys iki galui mano darbus, tam aš duosiu valdžios ant pagonių; 27 jie valdys juos geležine lazda, ir kaip puodžiaus indas bus jie sutrupinti; 28 taip kaip ir aš ėmiau iš savo Tėvo; taippat aš jam duosiu aušros žvaigždę. 29 Kas turi ausis klausyti, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms.

3. 1 Sardies bažnyčios angelui rašyk: Taip sako tas, kurs turi septynias Dievo dvasias ir septynias žvaigždes: Aš žinau tavo darbus, kad tu turi vardą, buk tu esąs gyvas, ir esi numiręs. 2 Būk budrus ir pastiprink, kas lieka ir kas arti mirimo. Nes aš nerandu tavo darbų pilnų mano Dievo akyvaizdoje. 3 Taigi, atsimink, kaip tu priėmei ir girdėjai; tai laikyk ir daryk atgailą,

---

dinami nuožmūs ir ištvirkę klaidžiatikiai. — (24) Šetono gilybių. Klaidžiatikiai sakėsi turį gilesnį Dievo ir dieviškų dalykų pažinimą; Jėzus tas jų tariamas gilias žinias (gnozę) vadina šetono gilybėmis. — (26) Valdžią ant... Krikščionys dalyvaus valdžioje, koki Dievo Tėvo suteikta jo Sūnui. Pl. Ps. 2.

Jeigu gi nebudėsi, aš tau ateisiu kaip vagis, ir tu nežinosi, kurią valandą aš pas tave ateisiu. 4 Tačiau tu turi Sardyje nedaug vardų, kurie nesutepė savo rūbų; jie vaikščios su manim baltuose rūbuose, nes yra verti. 5 Kas nugalės, taip bus apvilktas baltais rūbais; aš neišdildysiu jo vardo iš gyvenimo knygos ir išpažinsiu jo vardą mano Tėvo akyvaizdoje ir jo angelų akyse. 6 Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms.

7 Filadelfijos bažnyčios angelui rašyk: Taip sako Šventasis ir Tikrasis, kurs turi Dovido raktą, kurs atrakina ir niekas neužrakina, užrakina ir niekas neatrakina. 8 Aš žinau tavo darbus. Štai aš palikau ties tavim atviras duris, kurių niekas negali užrakinti, nes tu turi mažą galybę, tačiau laikei mano žodį ir neišsigynei mano vardo. 9 Štai aš duosiu iš šetono sinagogos, kurie sakosi esą žydai, bet meluoja; štai aš padarysiu, kad jie ateitų ir pultų po tavo kojų; ir jie žinos, kad aš tave myliu. 10 Kadangi tu laikei mano kantrybės žodį, tai ir aš sergėsiu tave nuo gundymo valandos, kurs turi ateiti į visą pasaulį ištirti visų gyvenančiųjų žemėje. 11 Štai aš veikiai ateinu; laikyk, ką turi, kad niekas nepaimtų tavo vainiko. 12 Kurs nugalės, iš to aš padarysiu šulą mano Dievo bažnyčioje, ir jis daugiau nebeišeis laukan; aš parašysiu ant jo mano Dievo vardą ir vardą mano Dievo miesto, naujosios Jeruzalės, kuri nužengia iš dangaus nuo mano Dievo, ir savo naująjį vardą. 13 Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms.

---

3. (5) Baltais rūbais ...: nesuteptos jų sielos ženklą. (10) Kantrybės žodį: įsakymą apie kantrybę. — (12) Bažnyčioje: danguje, kame jie visuomet pasiliks.

[14] Laodikijos bažnyčios angelui rašyk: Taip sako Amen, ištikimasis ir tikrasis liudytojas, kurs yra Dievo sutvėrimo pradžia: [15] Aš žinau tavo darbus, kad tu nei šaltas, nei šiltas. O, kad gi tu būtumei šaltas, ar šiltas! [16] Bet kadangi tu esi drungnas ir nei šaltas, nei šiltas, aš pradėsiu vemti tave iš savo burnos. [17] Nes tu sakai: Aš esu turtingas ir pralobęs, ir nieko neprivalau; o nežinai, kad tu esi nelaimingas ir apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas. [18] Aš tau patariu pirktis iš manęs ugnyje ištirto aukso, kad pasidarytumei turtingas, būtumei apvilktas baltais rūbais ir nesirodytų tavo plikumo gėda; taippat patepk savo akis akių tepalu, kad regėtumei. [19] Kuriuos aš myliu, tuos baudžiu ir plaku. Taigi, būk uolus ir daryk atgailą. [20] Štai aš stoviu prie angos ir beldžiu: jei kas išgirs mano balsą ir atidarys man duris, aš pas jį įeisiu ir su juo vakarieniausiu ir jis su manim. [21] Kas nugalės, tam aš duosiu sėdėti su manim mano soste, kaip ir aš nugalėjau ir sėdausi su mano Tėvu jo soste. [22] Kas turi ausis, tas teklausai, ką Dvasia sako bažnyčioms.

Ženklai, kurie bus pirm pasaulio pabaigos. Regėjimų vieta.

4. [1] Po to aš žiūrėjau, ir štai buvo atviros durys danguje. Pirmasis balsas, kurį buvau girdėjęs, kaip balsą kalbančio su manim trimito, sakė: Užžengk šian, ir aš tau parodysiu, kas turi po to įvykti. [2] Tuojau aš buvau dvasios pagavime: štai danguje stovėjo sostas ir soste sėdintis. [3] Sėdintysis išvaizda buvo panašus į jaspio ir sardijaus akmenį. Aplink sostą buvo ororykštė, išvaizda panaši į smaragdą. [4] Aplink sostą buvo

(14) Amen: tikrasis, kurs yra vien tiesa. — (21) Sėdėti...: karaliauti draug su Kristumi danguje.

dvidešimtketuri sostai; sostuose sėdėjo dvidešimtketuri vyresnieji, apvilkti baltais rūbais, ir ant jų galvų buvo aukso vainikai. [5] Nuo sosto ėjo žaibai, balsai ir griausmai; ties sostu degė septyni švyturiai; tos yra septynios Dievo dvasios. [6] Ties sostu buvo lyg kad stiklinė jūra panaši į krištolą, o viduryje sosto ir aplink sostą buvo keturi gyvūnai, pilni akių priešakyje ir užpakalyje. [7] Pirmas gyvūnas buvo panašus į liūtą, antras gyvūnas panašus į veršį, trečias gyvūnas turėjo veidą lyg žmogaus ir ketvirtas gyvūnas buvo panašus i skrendantį erelį. [8] Kiekvienas keturių gyvūnų turėjo šešis sparnus, ir aplinkui ir viduje buvo pilni akių; jie sakė be atilsio dieną ir naktį: Šventas, Šventas, Šventas Viešpats Dievas Visagalis, kursai buvo, kurs yra ir kurs turi ateiti. [9] Tiems keturiems gyvūnams duodant gyrių, garbę ir dėkojimą sėdinčiajam soste, gyvajam per amžių amžius, [10] dvidešimtketuri vyresnieji parpuldavo ties sėdinčiuoju soste, garbino gyvąjį per amžių amžius ir dėjo savo vainikus ties sostu, sakydami: [11] Vertas esi, Viešpatie, mūsų Dieve, imti gyrių, garbę ir galybę, nes tu sutvėrei visa ir tavo valia buvo ir yra sutverta.

Septyniais antspaudais užženklinta knyga ir Avinėlis.

5. [1] Aš mačiau sėdinčiojo soste dešinėje knygą, parašytą viduje ir viršuje, užženklintą septyniais antspaudais. [2] Mačiau taippat galingą angelą, šaukiantį dideliu balsu: Kas yra vertas atidaryti knygą ir atplėšti jos antspaudus? [3] Ir nėvienas

5. (1) Viduje ir viršuje. Ta knyga buvo suvyniotas į rietimėlį pergaminas ar popierius, aprašytas iš abiejų pusių. Knygon buvo įrašyti Dievo nutarimai, liečią pa-

nei danguje, nei žemėje, nei po žeme negalėjo atidaryti knygos, nė į ją pažiūrėti. [4] Aš labai verkiau, kad nėvienas nebuvo rastas vertas atidaryti knygą, nė į ją pažiūrėti. [5] Bet vienas vyresniųjų man tarė: Neverk, štai nugalėjo liūtas iš Jūdo giminės, Dovido šaknis, atidaryti knygą ir atplėšti septynis jos antspaudus. [6] Aš žiūrėjau, ir štai viduje sosto ir keturių gyvūnų ir tarp vyresniųjų stovėjo Avinėlis lyg užmuštas jis turėjo septynis ragus ir septynias akis: tos yra septynios Dievo dvasios, siųstos į visą žemę. [7] Jis atėjo ir paėmė iš sėdinčiojo soste dešinės knygą. [8] Kuomet jis buvo atidaręs knygą, keturi gyvūnai ir dvidešimt keturi vyresnieji parpuolė ties Avinėliu, turėdami kiekvienas arpą ir auksinę taurę, pilną smilkalų; tai yra šventųjų maldos. [9] Jie giedojo naują giesmę, sakydami: Vertas esi, Viešpatie, imti knygą ir atplėšti jos antspaudus, nes buvai užmuštas ir atpirkai mus Dievui savo krauju iš visų giminių, kalbų, žmonių ir tautų, [10] ir padarei iš mūsų mūsų Dievui karalystę ir kunigus, ir mes karaliausime žemėje. [11] Aš mačiau ir girdėjau daugelio angelų balsą aplink sostą ir aplink gyvūnus ir vyresniuosius; jų skaičius buvo tūkstančių tūkstančiai, [12] ir jie sakė dideliu balsu: Vertas yra Avinėlis, kurs buvo užmuštas, imti galybę, ir dievystę, ir išmintį, ir tvirtumą, ir gyrių, ir garbę, ir palaiminimą. [13] Visus sutvėrimus, kurie yra danguje ir žemėje ir po žeme, ir kas yra ant jūros ir kas joje yra, visus girdėjau sakančius: Sėdinčiajam soste ir Avinėliui palaiminimas, gyrius, garbė ir valdžia per amžių amžius. [14] Keturi gyvūnai sakė: Amen. Ir dvi-

---

saulio likimą. — (8) Šventųjų maldos. Šventieji danguje atnašauja Kristui žemės teisiųjų maldas.

dešimt keturi vyresnieji parpuolė ant savo veido ir pagarbino gyvąjį per amžių amžius.

Šešių pirmųjų antspaudų atplėšimas.

6. [1] Aš mačiau, kad Avinėlis buvo atplėšęs vieną septynių antspaudų, ir girdėjau vieną keturių gyvūnų tariantį tarsi griausmo balsu: Ateik ir matyk. [2] Aš veizdėjau: Štai buvo baltas arklys, ir kurs ant jo sėdėjo, turėjo kilpinį. Jam duota vainikas, ir jis išėjo kaipo nugalėtojas nugalėti. [3] Kuomet jis buvo atplėšęs antrąjį antspaudą, aš girdėjau antrąjį gyvūną tariant: Ateik ir matyk. [4] Išėjo kitas arklys sartas; tam, kurs ant jo sėdėjo, duota atimti ramybę iš žemės ir kad vieni kitus užmušinėtų; jam buvo duota taippat didelis kalavijas. [5] Kuomet jis buvo atplėšęs trečią antspaudą, aš girdėjau trečiąjį gyvūną tariant: Ateik ir matyk. Ir štai juodas arklys, o kurs ant jo sėdėjo, turėjo savo rankoje svarstyklę. [6] Aš girdėjau lyg kad balsą tarp keturių gyvūnų tariant: Kviečių saikelis už vieną denarą ir trys miežių saikeliai už vieną denarą; vyno gi ir aliejaus nepažeisk. [7] Kuomet jis buvo atplėšęs ketvirtą antspaudą, aš girdėjau ketvirtojo gyvūno balsą tariant: Ateik ir matyk! [8] Ir štai palšas arklys; tam, kurs ant jo sėdėjo, vardas Mirtis; paskui jį ėjo pragaras; jam buvo duota valdžia ant keturių žemės dalių iššudyti kalaviju, badu, mirtimi ir žemės žvėrimis. [9] Kuomet jis buvo atplėšęs penktą antspaudą, aš mačiau po altorium sielas užmuštųjų del Dievo

---

6. (2) Kurs ant jo sėdėjo. Taip įvaizdinama Kristus, žengiąs pasaulio užkovotų evangelija. Kiti arkliai su raiteliais įvaizdina bausmes, kurios teks Kristaus ir Bažnyčios neprieteliams — (5) Svarstyklę. Svarstyklė čia ženklas didelio visų dalykų pabrangimo. — (9) Po altorium. Tikintieji, duodami savo gyvybę už tikėjimą,

žodžio ir del liudijimo, kurio jie laikėsi. [10] Jie šaukė dideliu balsu, tardami: Iki kolei, Viešpatie (šventasis ir tikrasis), tu neteisi ir nekeršiji už mūsų kraują tiems, kurie gyvena žemėje? [11] Kiekvienam jų buvo duota baltas rūbas ir jiems pasakyta, kad turėtų atilsio dar trumpą laiką, iki bus pilnas skaičius jų draugininkų ir jų brolių, kurie turi būti nužudyti, taip kaip ir jie.

[12] Aš mačiau, kuomet jis buvo atplėšęs šeštą antspaudą: štai buvo didis žemės drebėjimas, saulė pasidarė juoda, kaip ašutinis maišas, visas mėnulis pasidarė kaip kraujas, [13] ir žvaigždės nuo dangaus puolė žemėn, kaip figos medis numeta savo neprinokusius vaisius, kuomet jis didelio vėjo judinamas. [14] Dangus pasitraukė, kaip suvyniojama knyga; visi kalnai ir salos buvo pajudinti iš savo vietų; [15] žemės karaliai, kunigaikščiai, vadai, turtingieji, galingieji, visi vergai ir laisvieji pasislėpė lindynėse ir kalnų uolose; [16] jie sakė kalnams ir uoloms: Pulkite ant mūsų ir paslėpkite mus nuo sėdinčiojo soste veido ir nuo Avinėlio rūstybės; [17] nes didi jų rūstybės diena atėjo, ir kas galės stovėti?

Išrinktieji iš Izraėlio ir iš visų tautų.

7. [1] Po to aš mačiau keturis angelus, stovinčius keturiuose žemės kampuose, laikančius keturis žemės vėjus, kad nepūstų ant žemės, nei ant jūros, nei ant jokio medžio. [2] Aš mačiau kitą angelą, pasikeliantį nuo saulės tekėjimo, turintį gyvojo

---

darė iš savęs auką Dievui ir išliejo savo kraują (draug su sielomis) lyg kad ant tikėjimo altoriaus; todel šv. Jonas matė jų sielas po altoriumi. Plg. Iz. 6, 1 ... — (10) Nekeršiji... Nėra tai asmeninio kerštо troškimas, tik uolumas del Dievo garbės ir troškimas Dievo teisybės apsireiškimo.

Dievo antspaudą; jis saukė dideliu balsu keturiems angelams, kuriems duota kenkti žemei ir jūrai, [3] tardamas: Nekenkite žemei ir jūrai, nė medžiams, iki pažymėsime mūsų Dievo tarnus ant jų kaktų. [4] Aš girdėjau pažymėtųjų skaičių: šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai pažymėtųjų, iš visų Izraėlio vaikų giminių. [5] Iš Jūdo giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Rubeno giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Gado giminės dvylika tūkstančių pažymėtų. [6] Iš Asero giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Neptalio giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Manaso giminės dvylika tūkstančių pažymėtų. [7] Iš Simeono giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Lėvio giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Isakaro giminės dvylika tūkstančių pažymėtų. [8] Iš Zabulono giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Juozapo giminės dvylika tūkstančių pažymėtų, iš Benjamino giminės dvylika tūkstančių pažymėtų.

[9] Po to aš mačiau didelę minią, kurios niekas negalėjo suskaityti, iš visų tautų, giminių, žmonių kuopų ir kalbų: jie stovėjo ties sostu ir Avinėlio akyvaizdoje, apvilkti baltais rūbais, ir palmės buvo jų rankose. [10] Jie šaukė dideliu balsu, tardami: Išganymas mūsų Dievui, sėdinčiam soste, ir Avinėliui. [11] Visi angelai stovėjo aplink sostą, aplink vyresniuosius ir keturis gyvūnus; jie parpuolė ties sostu ant savo veidų ir pagarbino Dievą, [12] tardami: Amen. Palaiminimas, garbė, išmintis ir dėkojimas, pagarba, galybė ir stiprybė mūsų Dievui per amžių amžius. Amen. [13] Tuomet vienas vyresniųjų atsiliepė ir man tarė: Tie, kurie apvilkti baltais rūbais, kas jie yra? ir iš kur jie atėjo? [14] Aš jam tariau: Mano Viešpatie, tu žinai. Jis man tarė: Tai tie, kurie ateina iš

didžio sielvarto ir apiplovė savo rūbus ir juos išbaltino Avinėlio kraujuje. 15 Todel jie yra ties Dievo sostu ir jam tarnauja dieną ir naktį jo bažnyčioje. Tas, kurs sėdi soste, išties ant jų savo padangtę. 16 Jie daugiau nebealks ir nebetrokš, jų neištiks saulė, nė joki kaitra; 17 nes Avinėlis, kurs yra viduje sosto, ganys juos ir nuves juos prie gyvybės vandens šaltinių. Dievas nušluostys nuo jų akių kiekvieną ašarą.

Septintojo antspaudo atplėšimas. Šeši pirmieji trimitai.

8. 1 Kuomet jis buvo atplėšęs septintąjį antspaudą, danguje buvo tyla, kaip per pusę valandos. 2 Aš mačiau septynis angelus, stovinčius Dievo akyvaizdoje; jiems buvo duota septyni trimitai. 3 Atėjo kitas angelas ir atsistojo ties altorium; jis turėjo auksinį smilkytuvą; jam buvo duota daug smilkalų, kad dėtų iš višų šventųjų maldų ant aukso altoriaus, kurs yra ties Dievo sostu. 4 Smilkalų dūmai iš šventųjų maldų pakilo iš angelo rankos Dievo akyvaizdoje. 5 Angelas paėmė smilkytuvą, pripylė jį ugnies nuo altoriaus ir metė į žemę; tuomet kilo griausmų, balsų, žaibų ir didelis žemės drebėjimas. 6 Septyni angelai, turėjusieji septynis trimitus, prisirengė trimituoti.

7 Pirmasis angelas sutrimitavo; tuomet radosi krušos ir ugnies sumaišytos su krauju, ir tai buvo mesta į žemę; žemės trečdalis buvo sudegintas, medžių trečdalis sudegė ir visa žalia žolė nudegė. 8 Antras angelas sutrimitavo; tuomet tarsi didelis ugnyje degantis kalnas buvo mestas

8. (3) Iš visų šventųjų maldų, t. y. kad gautųjų smilkalų pridėtų prie šventųjų maldų ir taip padarytų jas dar meilesnes Dievui.

į jūrą; jūros trečdalis pavirto krauju, [9] ir numirė trečdalis tų sutvėrimų, kurie gyvena jūroje, ir laivų trečdalis žuvo. [10] Trečias angelas sutrimitavo; tuomet iš dangaus nukrito didelė žvaigždė, deganti kaip švyturys, ir nukrito ant trečios upių dalies ir ant vandenų versmių. [11] Tos žvaigždės vardas buvo Metelė. Trečia vandenų dalis pavirto metelėmis, ir daug žmonių mirė nuo vandenų, nes buvo pasidarę kartūs. [12] Ketvirtas angelas sutrimitavo; tuomet ištikta saulės trečdalis, mėnulio trečdalis ir žvaigždžių trečdalis, taip kad jų trečdalis aptemo, ir diena nustojo savo šviesos trečdalio, taippat ir naktis.

[13] Aš žiūrėjau ir girdėjau balsą vieno arelio, skrendančio dangaus viduriu ir šaukiančio dideliu balsu: Deja, deja žemės gyventojams del kitų trimitavimų trijų angelų, kurie dar turi trimituoti.

9. [1] Penktas angelas sutrimitavo. Tuomet aš mačiau žvaigždę, nukritusią iš dangaus ant žemės; jai buvo duota gelmės šulinio raktas. [2] Ji atidarė gelmės šulinį, ir iš šulinio pakilo dūmai, kaip didelės krosnies dūmai: saulė ir oras aptemo nuo šulinio dūmų. [3] Iš šulinio dūmų išėjo skėriai ant žemės. Jiems buvo duota toki galybė, kaip ją turi žemės kurkliai. [4] Jiems buvo įsakyta nežeisti žemės žolės, nei jokio žaliumo, nei jokio medžio, tiktai žmones, kurie neturėjo Dievo žymės ant savo kaktos; [5] buvo jiems duota ne užmušti juos, tik kankinti per penkis mėnesius; jų padaryti kankinimai buvo kaip kentėjimai nuo kurklio, kuomet jis įgelia žmogų. [6] Tose dienose žmonės ieškos mirties ir jos neras; jie trokš nu-

9. (1) Žvaigždė. Nors čia paminėta žvaigždė taippat nukritusi iš dangaus kaip auk. 8, 10, bet ji yra nupuolusio angelo vaizdas. — (3) Skėriai: jie yra piktųjų dvasių vaizdai. — (4) Dievo žymės. Vz. auk. 7, 1... —

mirti, bet mirtis bėgs nuo jų. 7 Skėriai išvaizda buvo panašūs į arklius, prirengtus į kovą; ant jų galvų buvo lyg kad vainikai, panašūs į auksą; jų veidai buvo kaip žmonių veidai. 8 Jie turėjo plaukus kaip moterų plaukai; jų dantys buvo kaip liūtų dantys; 9 jie turėjo šarvus, kaip geležiniai šarvai; jų sparnų bildėjimas kaip ūžimas vežimų su daugeliu arklių, bėgančių į kovą. 10 Jie turėjo uodegas panašias į kurklių, ir gėluonys buvo jų uodegose; jiems buvo duota galia kenkti žmonėms per penkis mėnesius. 11 Jie turėjo sau karaliumi gelmės angelą, kuriam vardas ebraiškai Abaddon, graikiškai Apollyon, lotyniškai tas vardas reiškia Naikintoją. 12 Viena deja nuėjo, ir štai ateina dar dvi deji paskui.

13 Šeštas angelas sutrimitavo. Aš girdėjau vieną balsą iš keturių ragų aukso altoriaus, kurs yra ties Dievo akimis. 14 Jis sakė šeštam angelui, turėjusiam trimitą: Atrišk keturis angelus, pririštus pas didžiąją Euprato upę. 15 Tuomet buvo atrišti keturi angelai, kurie buvo prisirengę valandai, ir dienai, ir mėnesiui, ir metams užmušti trečią žmonių dalį. 16 Kariuomenės raitelių skaičius buvo dvidešimt tūkstančių sykių dešimts tūkstančių. Aš girdėjau jų skaičių. 17 Taip aš mačiau arklius regėjime. Tie, kurie ant jų sėdėjo, turėjo šarvus ugnies varsos, mėlynus ir sėros varsos; arklių galvos buvo kaip liūtų galvos; iš jų nasrų ėjo ugnis, dūmai ir sėra. 18 Tomis trimis slogomis buvo užmušta trečia žmonių dalis, ėjusiais iš jų nasrų ugnimi, dūmais ir sėra. 19 Nes tų arklių galybė buvo jų nasruose ir jų uodegose; nes jų uodegos panašios į žalčius, turi

(11) Gelmės angelą: piktąją dvasią. — Abaddon. Tuo vardu S. Test. vadinama mirusiųjų buveinė, kaipo prapulties vieta (Jobo 26, 6; 28, 32).

galvas ir jomis kenkia. [20] Kiti žmonės, kurie nebuvo užmušti tomis slogomis, nedarė atgailos del savo rankų darbų, kad negarbintų velnių, auksinių, sidabrinių, varinių, akmeninių ir medinių stabų, kurie negali nei regėti, nei girdėti, nei vaikščioti; [21] jie nedarė atgailos del savo žmogžudysčių, nei del savo žavėjimų, nei del savo paleistuvystės, nei del savo vagystės.

Slaptinga knygelė. Du liudytoju.

10. [1] Aš mačiau kitą galingą angelą, nužengiantį iš dangaus, apsiaustą debesimi; oro rykštė buvo ant jo galvos, jo veidas buvo kaip saulė ir jo kojos kaip ugnies šulai; [2] savo rankoje jis turėjo atvirą knygelę. Jis padėjo savo dešinę koją ant jūros, o savo kairę ant žemės [3] ir šaukė dideliu balsu, kaip kad liūtas kriokia. Jam sušukus, septyni griausmai atsiliepė savo balsais. [4] Kuomet septyni griausmai buvo atsiliepę savo balsais, aš buvau pasiryžęs rašyti, tačiau išgirdau balsą iš dangaus, kurs man sakė: Padėk antspaudą ant to, ką septyni griausmai kalbėjo, ir tai nerašyk. [5] Tuomet angelas, kurį aš mačiau stovintį ant jūros ir ant žemės, pakėlė savo ranką į dangų [6] ir prisiekė gyvuoju per amžių amžius, kurs sutvėrė dangų ir tai, kas jame yra, žemę, ir tai, kas ant jos yra, ir jūrą ir tai, kas joje yra, kad daugiau nebebus laiko, [7] bet septintojo angelo dienose, kuomet jis pradės trimituoti, bus pilnai įvykinta Dievo paslaptis, kaip jis yra apskelbęs per savo tarnus pranašus.

[8] Aš girdėjau balsą iš dangaus vėl su manim

10. (1) Kitą ... Plg. auk. 5, 2. Tas angelas pasirodo kaipo Viešpaties pasiuntinys ir įvaizdina Viešpatį. — (7) Paslaptis: Dievo nutarimai, kurie liečia jo Bažnyčios ir pasaulio pabaigą.

kalbantį ir tariantį: Eik ir imk atvirą knygelę iš rankos angelo, stovinčio ant jūros ir ant žemės. [9] Aš nuėjau pas angelą ir jam pasakiau, kad man duotų knygelę. Jis man tarė: Imk knygelę ir praryk ją; ji padarys kartumo tavo viduriuose, bet tavo burnoje bus saldi kaip medus. [10] Aš paėmiau iš angelo rankos knygelę ir ją prarijau; mano burnoje ji buvo saldi kaip medus; kuomet gi ją prarijau, pasidarė kartu mano viduriuose. [11] Tuomet man pasakyta: Reikia tau vėl pranašauti daugeliui tautų, žmonių, kalbų ir karalių.

11. [1] Man buvo duota nendrė, panaši į lazdą, ir man pasakyta: Kelkis ir išmatuok Dievo bažnyčią, altorių ir tenai garbinančius; [2] esantį gi aplink bažnyčią šventorių palik ir jo nematuok, nes jis atiduotas pagonims, ir jie mindžios šventą miestą keturias dešimtis du mėnesiu. [3] Aš duosiu dviem savo liudytojam pranašauti, maišais apsivilkus, per tūkstantį du šimtu šešias dešimtis dienų. [4] Šituodu yra du alyvmedžiu ir du žibintuvu, stovinčiu žemės Viešpaties akyvaizdoje. [5] Jei kas norėtų jiedviem kenkti, ugnis išeis iš jųdviejų burnos ir prarys jųdviejų neprietelius; ir jei kas norėtų juodu pažeisti, toks turi būti taip nužudytas. [6] Juodu turi valdžios uždaryti dangų, kad lietus nelytų jųdviejų pranašavimo dienose; ir turi valdžios vandenims paversti juos krauju ir ištikti žemę visokiu kankinimu, kiek kartų panorės.

---

11. (1) Dievo bažnyčią: Kristaus įsteigtąją Bažnyčią, kurioje niekuomet nesiliaus tikrojo Dievo garbinimas ir nepritrūks tikrųjų Dievo garbintojų. — (3) Dviem savo liudytojam. Seniausis padavimas sako, kad tuodu liudytoju būsią Sen. Test. patriarkas Enokas ir pranašas Elijas, kuriuodu nenumirdami stebuklingai persiskyrė su šiuo pasauliu.

7 Kuomet juodu bus pabaigę savo liudijimą,
žvėris, kurs pakilsta iš gelmės, kariaus prieš
juodu, juodu nugalės ir užmuš juodu. 8 Jųdviejų
lavonai gulės gatvėse didžiojo miesto, kurs dva-
siškai vadinasi Sodoma ir Aigiptas, kame ir
jųdviejų Viešpats buvo prikaltas ant kryžiaus.
9 Daugelis iš tarpo giminių, tautų, kalbų ir
žmonių matys jųdviejų lavonus per pusketvirtos
dienos ir neleis padėti jųdviejų lavonų į kapus.
10 Žemės gyventojai džiaugsis del jųdviejų, link-
sminsis ir siųs kiti kitiems dovanų, nes šituodu
pranašu kankino žemės gyventojus. 11 Bet po
pusketvirtos dienos gyvybės dvasia nuo Dievo
įėjo į juodu. Juodu atsistojo ant savo kojų, ir
didelė baimė puolė ant tų, kurie juodu matė.
12 Jie girdėjo didelį balsą iš dangaus, jiedviem
tariantį: Užžengkita šian. Tuomet juodu įžengė
į dangų debesyje, ir jų neprieteliai juodu matė.
13 Tą pačią valandą kilo didelis žemės drebėji-
mas; dešimta miesto dalis sugriuvo, ir buvo
užmušta žemės drebėjimu septyni tūkstančiai
žmonių, kiti gi buvo apimti baimės ir davė
dangaus Dievui garbę. 14 Antroji deja praėjo, ir
štai veikiai ateis trečioji deja.

Kristaus Bažnyčios kova prieš šetoną: Septintasis trimitas. Moteriškė ir slibinas.

15 Sekmasis angelas sutrimitavo, ir danguje
pasigirdo didelių balsų, kurie sakė: Šio pasaulio
karalystė teko mūsų Viešpačiui ir jo Kristui, ir
jis karaliaus per amžių amžius. Amen. 16 Tuomet
dvidešimt keturi vyresnieji, kurie Dievo aky-

(10) Kankino: labai vargino savo šauksmu į atgailą, savo geru pavyzdžiu, savo mokslu ir stebuklais.

vaizdoje sėdi savo sostuose, parpuolė ant savo veidų ir pagarbino Dievą, tardami: [17] Dėkojame tau, Viešpatie Dieve Visagalis, kurs esi, kurs buvai ir kurs turi ateiti, kad pasiėmei savo didžią galybę ir pradėjai viešpatauti. [18] Pagonys supyko, bet atėjo tavo rūstybė ir metas teisti mirusius, atiduoti užmokesnį tavo tarnams pranašams ir šventiesiems ir kurie bijo tavo vardo, mažiems ir dideliems, ir išnaikinti tuos, kurie pagadino žemę. [19] Tuomet buvo atidaryta Dievo bažnyčia danguje; sandoros skrynia buvo matoma jo bažnyčioje; kilo žaibų, balsų, žemės drebėjimų ir didelė kruša.

12. [1] Danguje pasirodė didelis ženklas: Saule apsiausta moteriškė, mėnulis po jos kojomis, ir ant jos galvos dvylikos žvaigždžių vainikas. [2] Ji buvo nėščia, šaukė gimdydama ir kentėjo gimdymo skausmus. [3] Ir kitas ženklas buvo matomas danguje: Štai didelis rausvas slibinas, turįs septynias galvas ir dešimtį ragų, ir ant savo galvų septynis vainikus. [4] Jo uodega vilko trečią dangaus žvaigždžių dalį ir metė jas žemėn. Slibinas atsistojo ties gimdysiančia moteriške, kad, jai pagimdžius, prarytų jos kūdikį. [5] Ji pagimdė kūdikį berniuką, kurs turėjo valdyti visas tautas geležine lazda. Jos sūnus buvo paimtas Dievop ir jo sostop. [6] Moteriškė gi nubėgo į tyrus, kame ji turėjo Dievo prirengtą vietą, kad tenai ji būtų maitinama tūkstantį du šimtu šešias dešimtis dienų.

[7] Danguje įvyko didelė kova: Mikolas ir jo

---

12. (1) Moteriškė. Ta moteriškė tikriausiai yra vaizdas Bažnyčios, ypač paskutinių laikų, didžiausiuose skausmuose gimdančios Jėzų Kristų žmonių širdyse. — (6) Nubėgo. Tas bėgimas yra didžiausio Bažnyčios suspaudimo vaizdas.

angelai kovojo prieš slibiną. Taippat kovojo slibinas ir jo angelai; [8] bet jie nenugalėjo, ir danguje neberasta daugiau jų vietos. [9] Tas didysis slibinas, senasis žaltys, kursai vadinasi velniu ir šetonu, kurs suvedžioja visą pasaulį, buvo numestas; jis buvo numestas žemėn ir jo angelai numesti draug su juo. [10] Aš girdėjau didelį balsą danguje, kurs sakė: Dabar teko išganymas, jėga ir karalystė mūsų Dievui ir galybė jo Kristui, nes numestas mūsų brolių skundėjas, kurs juos skundė mūsų Dievo akyvaizdoje dieną ir naktį. [11] Jie nugalėjo jį del Avinėlio kraujo ir del savo liudijimo žodžio; jie nemylėjo savo gyvybių iki mirčiai. [12] Todel linksminkitės, dangūs ir kurie juose gyvenate. Deja žemei ir jūrai, nes nužengė pas jus velnias su didžia rūstybe, žinodamas, kad jis maža laiko teturi.

[13] Slibinas, pamatęs, kad jis buvo numestas žemėn, vijosi moteriškę, pagimdžiusią berniuką. [14] Bet moteriškei buvo duota du dideliu arelio sparnu, kad skristų į tyrus į savo vietą, kur ji maitinama per laiką, du laiku ir per pusę laiko, toli nuo žalčio veido. [15] Žaltys paleido iš savo nasrų paskui moteriškę vandenį kaip upę, kad ji būtų upės patraukta. [16] Bet žemė padėjo moteriškei: žemė atvėrė savo nasrus ir prarijo upę, kurią slibinas buvo paleidęs iš savo nasrų. [17] Tuomet slibinas užsirūstino ant moteriškės ir nuėjo kariauti su kitais jos vaikais, kurie laiko Dievo įsakymus ir turi Jėzaus Kristaus liudijimą. [18] Jis atsistojo ant jūros smilčių.

(11) Del Avinėlio ... padedant Avinėlio kraujui, drąsiai liudydami Viešpačiui, labiau mylėdami Dievą, kaip savo gyvybes.

(14) Per laiką ... vienus metus ir tt.

Jūros žvėris ir žemės žvėris.

13. [1] Paskui aš mačiau pasikelianti iš jūros žvėrį, kurs turėjo septynias galvas ir dešimti ragų, ant jo ragų dešimti vainikų ir ant jo galvų piktžodžiavimo vardus. [2] Žvėris, kurį aš mačiau, buvo panašus į didįjį lūšį, jo kojos kaip lokio kojos, ir jo nasrai kaip liūto nasrai. Slibinas davė jam savo jėgą ir didelę valdžią. [3] Aš mačiau vieną jo galvą tarsi mirtinai sužeistą, bet jo mirtinoji žaizda buvo užgydyta. Visa žemė stebėjosi paskui žvėrį, [4] ir jie garbino slibiną, kurs davė valdžios žvėriui, ir garbino žvėrį, sakydami: Kas yra panašus į žvėrį? ir kas galės prieš jį kovoti? [5] Jam buvo duota nasrai, kurie kalbėjo puikybės žodžius ir piktžodžiavimus; buvo jam duota galybė veikti per keturias dešimtis du mėnesių. [6] Jis atvėrė savo nasrus piktžodžiavimams prieš Dievą, kad piktžodžiuotų jo vardui, jo padangtei ir dangaus gyventojams. [7] Taippat buvo jam duota kariauti prieš šventuosius ir juos nugalėti; ir buvo jam duota valdžios ant visų giminių, žmonių kuopų, kalbų ir tautų. [8] Jį garbino visi žemės gyventojai, kurių vardų nėra įrašytų nuo pat pasaulio pradžios į gyvenimo knygą Avinėlio, kurs yra užmuštas. [9] Jei kas turi ausis, teklausai. [10] Kas ves į nelaisvę, eis į nelaisvę; kas kalaviju užmuš, reikia, kad jis būtų kalaviju užmuštas. Čionai yra šventųjų kantrybė ir tikėjimas.

---

13. (1) Jūros žvėrį. Tas žvėris, dalyvaująs kovoje prieš Kristų, bus Antikristas. Galvos ir ragai yra jo didelės galybės ženklai. Savo galybę jis gauna iš tamsybių kunigaikščio. — (3) Mirtinoji žaizda. Ji buvo padaryta Antikristui, kuomet Kristaus įsteigtoji Bažnyčia įgijo laisvės pagonių pasaulyje. — (6) Jo padangtei: Kristaus Bažnyčiai.

[11] Aš mačiau kitą žvėrį, pasikeliantį iš žemės; jis turėjo du ragu, panašiu į avinėlio, ir kalbėjo kaip slibinas. [12] Jis vykino pirmojo žvėries valdžią jo akyvaizdoje ir padarė, kad žemė ir jos gyventojai garbintų pirmąjį žvėrį, kurio mirtinoji žaizda buvo pagydyta. [13] Jis darė didelių ženklų, taip kad net ugnį iš dangaus nužengdindavo žemėn žmonių akyvaizdoje, [14] ir suvedžiojo gyvenančius žemėje ženklais, kuriuos buvo jam duota daryti žvėries akyvaizdoje, sakydamas žemės gyventojams, kad padarytų paveikslą žvėriui, turinčiam kalavijo žaizdą ir atgijusiam. [15] Jam buvo duota suteikti žvėries paveikslui dvasią ir kad žvėries paveikslas galėtų kalbėti ir daryti, kad kurie tik žvėries paveikslo negarbins, būtų užmušami. [16] Jis dar padarys, kad visi, maži ir dideli, turtingieji ir beturčiai, laisvieji ir vergai turėtų žymę ant savo dešinės rankos ir ant savo kaktų, [17] ir kad niekas negalėtų pirkti ar parduoti, kaip tik kas turi žvėries žymę ar vardą ar jo vardo skaitlinę. [18] Cionai yra išmintis. Kas turi išmanymo, tesuskaitai žvėries skaitlinę. Nes tai yra žmogaus skaitlinė; o jo skaitlinė šeši šimtai šešios dešimtys šeši.

Pranašystė apie gerųjų laimę ir piktųjų bausmes

14. [1] Aš žiūrėjau, ir štai Avinėlis stovėjo Siono kalne ir su juo šimtas keturios dešimtys

(11) Kitą žvėrį: Antikristo palydovą. Jis įvaizdina klaidingą pasaulio mokslą ir netikrą išmintį. — (18) Skaitlinė. Žydai, graikai ir romėnai buvo papratę išreikšti skaitlines raidėmis. Sudėjus krūvon visas skaitlines, išreikštas atskiromis žodžio raidėmis, buvo gaunama simbolinė skaitlinė, iš kurios padarydavo vardą. Taip, matyti, buvo atsiradus skaitlinė 66; bet iš kokio žodžio ar žodžių ji padaryta, nėra galimybės atspėti.

keturi tūkstančiai, kurie turėjo jo vardą ir jo Tėvo vardą, parašytą ant savo kaktų. [2] Aš girdėjau iš dangaus balsą, kaip daugelio vandenų balsą ir kaip didelio griaustinio balsą. Tas balsas, kurį aš girdėjau, buvo kaip balsas arpininkų, žaidžiančių savo arpomis. [3] Jie giedojo tarsi naują giesmę ties sostu ir ties keturiais gyvūnais ir vyresniaisiais, ir niekas negalėjo giedoti tos giesmės, kaip tik tie šimtas keturios dešimtys keturi tūkstančiai, kurie yra atpirkti iš žemės. [4] Tie yra, kurie nėra susitepę su moterimis, nes yra mergaitės. Tie seka Avinėlį, kur tik jis eina. Jie yra atpirkti iš žmonių pirmonės Dievui ir Avinėliui, [5] ir jų burnoje nerasta melagystės; nes jie yra be dėmės ties Dievo sostu.

[6] Aš mačiau kitą angelą, skrendantį dangaus viduriu, turintį amžinąją evangeliją, kad ją skelbtų žemės gyventojams, kiekvienai tautai, giminei, kalbai ir žmonių kuopai. [7] Jis sakė dideliu balsu: Bijokite Viešpaties ir duokite jam pagarbą, nes jo teismo valanda atėjo; garbinkite tą, kurs yra padaręs dangų ir žemę, jūrą ir vandenų šaltinius. [8] Kitas angelas sekė paskui, sakydamas: Sugriuvo, sugriuvo anas didysis Babilonas, kurs savo paleistuvystės rūstybės vynu girdė visas tautas. [9] Trečias angelas sekė anuodu, sakydamas dideliu balsu: Jei kas garbina žvėrį ir jo paveikslą ir ima žymę ant savo kaktos ar ant savo rankos, [10] ir tas gers Dievo rūstybės vyno, kurs neatskiestas įpiltas jo rūstybės taurėn, ir bus kankinamas ugnimi ir sėra šventųjų angelų akyvaizdoje ir Avinėlio akyvaizdoje; [11] jų kančių dūmai kils amžių am-

14. (6) Amžinąją evangeliją: kuri dar sykį bus apskelbta pasaulio pabaigoje. — (8) Babilonas: mistinė

žiais; nėra atilsio dieną ir naktį tiems, kurie garbino žvėrį ir jo paveikslą ir kas ima jo vardo žymę. [12] Cia yra kantrybė šventųjų, kurie laiko Dievo įsakymus ir Jėzaus tikėjimą. [13] Aš girdėjau balsą iš dangaus, kurs man sakė: Rašyk: palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje! Jau nuo dabar, sako Dvasia, jie turi ilsėtis nuo savo vargų; nes jų darbai juos seka.

[14] Aš žiūrėjau, ir štai baltas debesis ir ant debesies sėdintis panašus į žmogaus Sūnų; jis turėjo ant savo galvos auksinį vainiką ir savo rankoje aštrų pjautuvą. [15] Kitas angelas išėjo iš bažnyčios, šaukdamas dideliu balsu sėdinčiajam ant debesies: Paleisk savo pjautuvą ir pjauk, nes metas pjauti atėjo, kadangi žemės pjūtis pribrendusi. [16] Kurs sėdėjo ant debesies, paleido savo pjautuvą į žemę, ir žemė buvo nupjauta. [17] Kitas angelas išėjo iš bažnyčios, esančios danguje, ir jis turėjo aštrų pjautuvą. [18] Kitas angelas išėjo iš altoriaus; jis turėjo valdžią ant ugnies ir šaukė dideliu balsu turinčiam aštrų pjautuvą, sakydamas: Paleisk savo aštrų pjautuvą ir surink žemės vynuogyno kekes, nes jo vynuogės prisirpusios. [19] Angelas paleido savo aštrų pjautuvą į žemę, nuogavo žemės vynuogyną ir įmetė į didį Dievo rūstybės spaustuvą. [20] Spaustuvas buvo mindomas už miesto, ir iš spaustuvo pasipylė kraujas, siekusis arkliams iki žąslų, per tūkstantį šešis šimtus varsnų.

Babelė, pasaulinės Antikristo valdžios sostinė. — (12) Kantrybė. Krikščionys privalo stengtis pasilikti ištikimi Kristui iki galui.

(14) Sėdintis... Visame šitame aprašyme kalbama apie Kristų, kaip jis ateis į teismą (Tomas), kuriame turi žūti bedieviai.

Septynių Dievo rūstybės taurių išliejimas.

15. [1] Aš mačiau danguje kitą didelį ir stebėtiną ženklą: septynis angelus, turinčius septynias paskučiausias slogas, nes Dievo rūstybė jomis pabaigta. [2] Mačiau lyg kad stiklinę jūrą sumaišytą su ugnimi. Tie, kurie buvo nugalėję žvėrį, stovėjo ant stiklinės jūros, turėdami Dievo arpas. [3] Jie giedojo Dievo tarno Mozės giesmę ir Avinėlio giesmę, sakydami: Dideli ir stebėtini tavo darbai, Viešpatie Dieve Visagalis: teisūs ir tikri tavo keliai, amžių Karaliau. [4] Kas nebijos tavęs, Viešpatie, ir negarbins tavo vardo? juk tu vienas esi šventas, juk visos tautos ateis ir duos garbę tavo akyvaizdoje, nes tavo teismai yra apreikšti. [5] Po to aš žiūrėjau, ir štai danguje atsidarė liudijimo padangtės bažnyčia; [6] septyni angelai, kurie turėjo septynias slogas, išėjo iš bažnyčios, apvilkti tyra ir skaisčia drobe ir sujuosti aplink krūtinę auksinėmis juostomis. [7] Vienas keturių gyvūnų davė septyniems angelams septynias auksines taures, pilnas amžių amžiais gyvojo Dievo rūstybės. [8] Bažnyčia pasidarė pilna dūmų nuo Dievo didenybės ir nuo jo galybės; ir niekas negalėjo įeiti į bažnyčią, iki pasibaigiant septynioms septynių angelų slogoms.

16. [1] Aš girdėjau didelį balsą iš bažnyčios, tariantį septyniems angelams: Eikite ir išpilkite septynias Dievo rūstybės taures žemėn. [2] Pirmasis nuėjo ir išpylė savo taurę žemėn. Kenksminga ir pikčiausi votis pasirodė ant žmonių, kurie turėjo žvėries žymę, ir ant tų, kurie garbino jo paveikslą. [3] Antrasis angelas išpylė savo taurę į jūrą, ir pasidarė kraujo kaip numirėlio; visa, kas buvo jūroje gyva, numirė. [4] Trečiasis išpylė

savo taurę į upes ir vandenų versmes, ir pasidarė kraujo. 5 Aš girdėjau vandenų angelą sakant: Teisus esi, Viešpatie, kursai esi ir kursai buvai; tu šventas, kurs padarei tokį teismą, 6 nes jie išliejo šventųjų ir pranašų kraują; ir tu davei jiems kraujo gerti; jie tai užsipelnė. 7 Aš girdėjau kitą nuo altoriaus sakant: Taip, Viešpatie Dieve, Visagalis, tavo teismai tikri ir teisingi. 8 Ketvirtasis angelas išpylė savo taurę į saulę; ir buvo jai duota varginti žmones kaitra ir ugnimi. 9 Žmonės buvo kaitinami didžio karščio ir piktžodžiavo Dievo vardui, kurio valdžioje yra tos slogos. Jie nedarė atgailos, kad duotų jam garbę. 10 Penktasis angelas išpylė savo taurę į žvėries sostą; jo karalystė aptemo; jie kramtė savo liežuvius iš skausmo, 11 piktžodžiavo dangaus Dievui del skausmų ir del žaizdų, ir nedarė atgailos už savo darbus. 12 Šeštasis angelas išpylė savo taurę į aną didžiąją Euprato upę ir išdžiovino jos vandenį, kad būtų prirengtas kelias karaliams iš Rytų šalies. 13 Aš mačiau išeinant, iš slibino nasrų ir iš žvėries nasrų ir iš netikrojo pranašo nasrų tris darkias dvasias, panašias į varles. 14 Nes tai yra velnių dvasios, darančios ženklų, kurios eina pas visos žemės karalius jų surinkti kovai didžioje visagalinčiojo Dievo dienoje. 15 Štai aš ateinu kaip vagis; palaimintas, kurs budi ir sergi savo rūbus, kad nevaikščiotų plikas, ir nebūtų matoma jo gėda. 16 Jis surinks juos į vietą, kuri ebraiškai vadinasi Armagedon. 17 Sekmasis angelas išpylė savo taurę į orą. Didelis balsas išėjo iš baž-

16. (16) Armagedon: Magedo kalnas. Taip vadinosi vieta, kurioje Barakas su Debora, padedant Viešpačiui, nugalėjo kananiečių karalių Sisarą, slėgusį Izraelį. Ir pasaulio pabaigoje vieta, kur karaliai susirinks kovoti

nyčios nuo sosto, kurs sakė: Įvyko. [18] Pasidarė žaibų, balsų ir griausmų, ir pasidarė didelis žemės drebėjimas, kokio niekuomet nebuvo, kaip yra žmonės ant žemės, tokio taip didelio žemės drebėjimo. [19] Didysis miestas perskilo į tris dalis, ir pagonių miestai puolė. Dievas atsiminė didįjį Babiloną, kad jam duotų savo pikčiausios rūstybės vyno taurę. [20] Visos salos pabėgo, ir kalnai dingo. [21] Dideli ledai, sunkūs kaip talentai, nukrito iš dangaus į žmones. Tuomet žmonės piktžodžiavo Dievui dėl krušos kankinimo, nes jis buvo labai didelis.

Dievo nutarimų įvykinimas: Babilono pasmerkimas.

17. [1] Vienas septynių angelų, turėjusių septynias taures, atėjo ir kalbėjosi su manim, sakydamas: Ateik, aš tau parodysiu pasmerkimą didžios paleistuvės, kuri sėdi ant daugelio vandenų, [2] su kuria paleistuvavo žemės karaliai, ir gyvenusieji žemėje apsigėrė jos paleistuvavimo vynu. [3] Jis nunešė mane dvasioje į tyrus. Ten aš mačiau moteriškę, sėdinčią aut skaisčiai raudono žvėries, pilno piktžodžiavimo vardų ir turėjusio septynias galvas ir dešimtį ragų. [4] Moteriškė buvo apvilkta purpura ir škarlatu ir papuošta auksu, brangiais akmenimis ir perlomis; savo rankoje ji turėjo auksinį puodelį, pilną savo paleistuvavimo bjaurumo ir nešvarumo; [5] ant jos kaktos buvo parašyta: Paslaptis: didysis Babilonas, žemės paleistuvysčių ir bjaurumų motina.

prieš Kristų, bus jiems antras Armagedonas. — (19) Didysis miestas: Kristui priešingo pagonių pasaulio vidurys ir Antikristo sostinė. Pl. auk. 11, 8.

17. (1) Didžios paleistuvės. Čia ta pati pagoniškojo pasaulio sostinė įvaizdinama, kaipo moteriškė paleistuvė. Plg. auk. 14, 8; 16, 19. — (3) Žvėries: Antikristo.

6 Aš mačiau tą moteriškę girtą nuo šventųjų kraujo ir nuo Jėzaus kankintinių kraujo; ją išvydęs, aš stebėte stebėjaus.

7 Tuomet angelas man tarė: Kodel stebies? aš tau pasakysiu paslaptį moteriškės ir žvėries, kurs ją nešioja ir turi septynias galvas ir dešimtį ragų. 8 Žvėris, kurį matei, buvo ir nebėra; jis turi pasikelti iš gelmės ir eis į prapultį: žemės gyventojai, (kurių vardai neįrašyti į gyvenimo knygą nuo pasaulio įkūrimo), stebėsis, matydami žvėrį, kurs buvo ir nebėra. 9 Čia pasirodo protas, kurs turi išminties. Septynios galvos yra septyni kalnai, ant kurių sėdi moteriškė, ir yra septyni karaliai. 10 Penki puolė, vienas yra ir kitas dar neatėjo; ir kuomet ateis, jis turi pasilikti trumpą laiką. 11 Žvėris, kurs buvo ir nebėra, jis pats yra ašmas, ir yra iš septynių, ir eina į pražuvimą. 12 Dešimts ragų, kuriuos matei, yra dešimts karalių, kurie dar nėra gavę viešpatavimo; bet jie gaus valdžios kaipo karaliai vienai valandai po žvėries. 13 Jie turi vieną sumanymą ir atiduos savo galybę ir valdžią žvėriui. 14 Jie kovos prieš Avinėlį, bet Avinėlis

(7) Paslaptį: ką reiškia moteriškė ir žvėris ir koks tarp jųdviejų yra santykis. — (9) Pasirodo ... tiems dalykams suprasti reikia ypatingo proto gabumo, dievi-škosios šviesos. — Septyni karaliai... Septyni karaliai, taippat kalnai, Roma, Babilonas Apreiškimo knygoje tikriausiai tik simboliai. Tie simboliai įvaizdina didžiausias pagoniškas ar pagonių dvasiai pasidavusias valstybes, einančias kita po kitos pasaulio istorijoje: Aigiptą, Asyriją, Kaldiejį su Babilonu, Medų-Persų karalystę, Graikiją, Romą ir pagaliau visas paskesnes valstybes, paimtas draug, kiek jose viešpatauja krikščionystei priešinga dvasia. — (11) Yra ašmas ir yra iš septynių. Antikristas yra vienas iš septynių, nes Antikristo dvasia veikė ir jo piktumas apsireiškė visose septyniose pasaulio valstybėse. Tas piktumas be galo padidės toje valstybėje, kurios viršininku pasaulio pabaigoje padarys

nugalės juos, nes jis viešpačių Viešpats ir karalių Karalius, ir tie, kurie su juo, yra pašauktieji, išrinktieji ir ištikimieji. 15 Jis man tarė: Vandenys, kuriuos matei, kame paleistuvė sėdi, yra žmonių kuopos, tautos ir kalbos. 16 Dešimts ragų, kuriuos matei ant žvėries, tie nekęs paleistuvės, padarys, kad ji būtų apleista ir plika, ės jos kūną ir ją pačią sudegins ugnimi. 17 Nes Dievas davė į jų širdis, kad darytų, kas jam patinka, kad jie duotų savo karalystę žvėriui, iki Dievo žodžiai bus įvykę. 18 Moteriškė, kurią matei, yra didis miestas, turįs viešpatavimą ant žemės karalių.

18. 1 Po to aš mačiau kitą angelą nužengiant iš dangaus, turint didelę valdžią; žemė buvo apšviesta jo skaistumu. 2 Jis šaukė galingai, tardamas: Sugriuvo, sugriuvo didysis Babilonas ir pasidarė velnių gyvenimas, visokių darkių dvasių kalėjimas, ir visokių suteptų ir nekenčiamų paukščių kalėjimas; 3 nes visos tautos gėrė jos paleistuvavimo rūstybės vyno, žemės karaliai su ja paleistuvavo, ir žemės pirkliai pralobo iš perdidžio jos išdykimo. 4 Aš girdėjau iš dangaus kitą balsą, kurs sakė: Išeikite iš jos, mano tauta, kad nedalyvautumėte jos prasikaltimuose ir negautumėte dalies jos slogose; 5 nes jos nuodėmės atėjo iki dangui, ir Dievas atsiminė jos neteisybes. 6 Atiduokite jai, kaip ir ji jums davė, ir atiduokite dvigubai sulig jos darbais; į taurę, į kurią ji jums pylė, įpilkite jai dvigubai. 7 Kiek ji save aukštino ir buvo gėriuose, tiek jai duokite kančios ir gedulio; nes ji sako savo širdyje: Aš sėdžiu karalienė, neesu našlė ir nematysiu gedulio. 8 Todel viena diena ateis jos slogos, mirtis ir gedulys ir badas; ir ji

pats save Antikristas. — (16) Nekęs. Dievas tai padarys savo valiai įvykinti.

bus ugnimi sudeginta, nes galingas yra Dievas, kurs ją teis. 9 Žemės karaliai, kurie su ja paleistuvavo ir gyveno išdykusiai, verks ir dejuos del jos, išvydę jos gaisro dūmus. 10 Toli stovėdami iš baimės jos kančių, jie sakys: Deja, deja! Didysis mieste Babilone, mieste galingasis, nes tavo pasmerkimas atėjo viena valanda. 11 Žemės pirkliai verks ir gedės del jos, nes niekas nebepirks daugiau jų prekių: 12 prekių aukso ir sidabro, brangių akmenėlių, perlų, plonos drobės, purpuros, šilko, škarlato ir visokių skaniai kvepinčių medžių, visokių indų iš dramblio kaulų, visokių indų iš brangaus akmens, skaistvario, geležies ir marmoro, 13 kinamomo, kvepalų, tepalo ir smilkalo, vyno ir aliejaus, miltų, kviečių, galvijų, avių, arklių ir vežimų, vergų ir žmonių sielų. 14 Ir tavo sielos mėgiamieji vaisiai atstojo nuo tavęs: viska, kas riebu ir puiku, tau žuvo, ir jų jau nebebus daugiau rasta. 15 Tų daiktų pirkliai, kurie pralobo, stovės atstu iš baimės jos kankinimų, verkdami, gedėdami 16 ir sakydami: Deja, deja! tasai didysis miestas, kurs buvo apvilktas plona drobe, purpura ir škarlatu ir papuoštas auksu, brangiais akmenėliais ir perlomis, 17 štai viena valanda žuvo taip dideli turtai! Visi vairininkai ir visi, kurie ant jūros plauko, jūrininkai ir kurie ant jūros darbuojasi, stovėjo atstu, 18 šaukė, matydami jo gaisro vietą, ir sakė: Koks miestas buvo panašus į šitą didįjį miestą? 19 Jie bėrė dulkes ant savo galvų, šaukė, verkdami ir dejuodami, ir sakė: Deja, deja! Tasai didysis miestas, kuriame visi turėjusieji laivų ant jūros pralobo jo brangenybėmis, štai viena valanda sunaikintas! 20 Džiaugkis del jo, dangau, ir jūs šventieji apaštalai ir pranašai, nes Dievas už jus padarė jam teismą. 21 Tuomet

vienas galingas angelas pakėlė didelį kaip girnų akmenį ir metė į jūrą, tardamas: Tokiuo smarkumu bus numestas anas didysis miestas Babilonas ir jau nebebus daugiau atrastas. 22 Arpininkų, giesmininkų ir vamzdininkų balso ir trimito nebebus tavyje daugiau girdėta; joks dailininkas, koks nors būtų jo menas, nebebus daugiau tavyje rastas; girnų ūžimo daugiau tavyje nebesigirdės; 23 žiburio šviesos nebebus daugiau tavyje; jaunikio ir sužieduotinės balso nebebus tavyje girdima; nes tavo pirkliai buvo žemės kunigaikščiai, nes tavo žavėjimais buvo suvedžiotos visos tautos. 24 Jame buvo rasta kraujo pranašų ir šventųjų, ir visų, kurie yra nužudyti žemėje.

19. 1 Po to aš girdėjau danguje tarsi balsą daugelio minių, sakančių: Aleliūja! išganymas, garbė ir galybė mūsų Dievui, 2 nes tikri ir teisingi yra teismai to, kurs nuteisė didžią paleistuvę, pagadinusią žemę savo paleistuvavimu ir atkeršijo už išlietą jos rankomis savo tarnų kraują. 3 Vėl jie sakė: Aleliūja! ir jo dūmai kilsta per amžių amžius. 4 Tuomet dvidešimt keturi vyresnieji ir keturi gyvūnai parpuolė ir pagarbino Dievą, sėdintį soste, sakydami: Amen, Aleliūja! 5 Iš sosto išėjo balsas, kurs tarė: Garbinkite mūsų Dievą, visi jo tarnai ir kurie jo bijote, maži ir dideli. 6 Aš girdėjau tarsi didžios minios balsą, ir tarsi daugelio vandenų balsą, ir tarsi didelių griaustnių balsą, tariant: Aleliūja, nes mūsų Viešpats Dievas Visagalis ėmė viešpatauti. 7 Džiaugkimės ir linksminkimės ir garbinkime jį, nes Avinėlio vestuvės atėjo, ir jo sužieduotinė prisirengė. 8 Jai duota apsivilkti spindinčia ir balta

19. (7) Vestuvės: amžinas Kristaus su jo Bažnyčia susivienijimas.

plona drobe. Nes plona drobė yra teisingi šventųjų darbai. [9] Tuomet jis man tarė: Rašyk: Palaiminti pakviestieji į Avinėlio vestuvių pokylį. Jis man kalbėjo: Tie yra tikri Dievo žodžiai. [10] Aš gi puoliau jam į kojas jo pagarbinti. Bet jis man tarė: Veizdėk, kad to nedarytumei; aš esu tarnas kaip ir tu ir kaip tavo broliai, kurie turi Jėzaus liudijimą. Dievą garbink; nes Jėzaus liudijimas yra pranašystės dvasia.

Paskutinė Dievo Zodžio kova prieš slibiną.

[11] Paskui aš mačiau atvirą dangų: štai baltas arklys, ir kurs ant jo sėdėjo, vadinosi Ištikimasis ir Tikrasis; jis teisingai teisia ir kovoja. [12] Jo akys buvo kaip ugnies liepsna, ir ant jo galvos daug vainikų; jis turėjo parašytą vardą, kurio niekas nežino, kaip tiktai jis pats. [13] Jis buvo apvilktas krauju apšlakstytu rūbu; jo vardas Dievo Žodis. [14] Danguje esančios kariuomenės sekė jį ant baltų arklių, visi apvilkti balta skaisčia plona drobe. [15] Iš jo burnos išeina abiem ašmenim aštrus kalavijas, kad juo ištiktų tautas; jis valdys jas geležine lazda; jis mindo visagalinčiojo Dievo narso vyno spaustuvą. [16] Ant savo apdaro ir ant savo strėnos jis turi parašyta: Karalių Karalius ir viešpataujančiųjų Viešpats. [17] Tuomet aš mačiau vieną angelą stovint saulėje; jis šaukė dideliu balsu, sakydamas visiems paukščiams, kurie skrido dangaus viduriu: Ateikite ir susirinkite į didį Dievo pokylį [18] ėsti karalių kūnų, vadų kūnų, galingųjų kūnų, arklių ir kūnų tų, kurie ant jų sėdi, kūnų visų laisvųjų ir vergų, mažųjų ir didžiųjų. [19] Aš mačiau žvėrį, žemės karalius ir jų kariuo-

(11) Ištikimasis: tai Dievo Sūnus, kurs turi nugalėti Antikristą.

menes, surinktus kariauti prieš sėdėjusį ant arklio ir prieš jo kariuomenę. [20] Žvėris buvo sugautas ir su juo netikrasis pranašas, daręsis jo akyvaizdoje ženklus, kuriais suvedžiojo ėmusius žvėries žymę ir garbinusius jo paveikslą. Šituodu buvo įmestu gyvu į sėrą degantį ugnies tvenkinį; [21] kiti buvo nužudyti sėdinčiojo ant arklio kalaviju, kurs išeina iš jo burnos; ir visi paukščiai pasisotino jų kūnais.

20. [1] Aš mačiau angelą nužengiant iš dangaus, turint gelmės raktą ir didelę grandinę savo rankoje. [2] Jis nutvėrė slibiną, senąjį žaltį, kurs yra velnias ir šetonas, surišo jį tūkstančiui metų, [3] įmetė jį į gelmę ir užrakino, ir padėjo ant jos antspaudą, kad nebesuvedžiotų daugiau tautų, iki pasibaigs tūkstantis metų; paskui jis turi būti paleistas trumpam laikui. [4] Aš mačiau sostus: jie sėdėjo juose, ir buvo jiems duota teisti; mačiau sielas nukirstųjų del Jėzaus liudijimo ir del Dievo žodžio ir tuos, kurie negarbino žvėries, nė jo paveikslo, ir neėmė jo žymės ant savo kaktų, arba ant savo rankų; jie gyveno ir karaliavo su Kristumi tūkstantį metų. [5] Kiti mirusieji neatgijo, iki pasibaigs tūkstantis metų. Tai yra pirmasis atsikėlimas. [6] Palaimintas ir šventas, kurs turi dalį pirmame atsikėlime; ant jų antroji mirtis

---

20. (2) Tūkstančiui metų. Kokį laikotarpį apima tas čia paminėtas tūkstantis metų, nežinia. Bus tai gana ilgas laikas, palyginant jį su trumpu laiku, kuriam vėl bus paleistas tamsybės kunigaikštis. — (4) Karaliavo su Kristumi. Karaliavimą su Kristumi per tūkstantį metų dauguma aiškintojų supranta apie dvasinę Jėzaus Kristaus karalystę žemėje, prasidėjusią pirmuoju jo atėjimu. Toje karalystėje Kristus nuolat daro, kad nugalėtų tiesa, teisybė ir šventumas, ir tuo būdu Kristus suteikia laimės saviesiems, kurie su juo viešpatauja, būdami dvasios karaliais, bet draug ir valdiniais. — (6) Antroji

neturės galios, bet jie bus Dievo ir Kristaus kunigai ir karaliaus su juo tūkstantį metų. [7] Tūkstančiui metų pasibaigus, šetonas bus paleistas iš savo kalėjimo: [8] jis išeis, suvedžios tautas, esančias keturiuose žemės kampuose, Gogą ir Magogą, ir surinks jas į kovą; jų skaitlius yra kaip jūros smiltys. [9] Jie užėjo ant žemės platumo ir apstojo šventųjų stovyklas ir mylimąjį miestą. [9] Bet ugnis nužengė nuo Dievo iš dangaus ir juos prarijo; [10] velnias, kurs suvedžiojo juos, buvo įmestas į ugnies ir sėros tvenkinį, kame ir žvėris, ir netikrasis pranašas bus kankinami dieną ir naktį per amžių amžius.

Mirusiųjų teismas ir visų dalykų atnaujinimas.

[11] Aš mačiau didelį baltą sostą ir jame sėdintį; nuo jo veido pabėgo žemė ir dangus, ir daugiau nebebuvo jiem rasta vietos. [12] Mačiau mirusius, didelius ir mažus, stovinčius ties sostu. Buvo atidengtos knygos; buvo taippat atverta kita knyga, kuri yra gyvenimo. Mirusieji buvo teisiami, žiūrint to, kas buvo parašyta knygoje sulig jų darbais. [13] Jūra atidavė joje buvusius mirusius, mirtis ir pragaras davė savo mirusius, kurie juose buvo, ir kiekvienas buvo nuteistas sulig jo darbais. [14] Pragaras ir mirtis buvo įmesti į ugnies tvenkinį. Ta yra antroji mirtis. [15] Kas nebuvo rastas įrašytas į gyvenimo knygą, buvo įmestas į ugnies tvenkinį.

21. [1] Tuomet aš mačiau naują dangų ir naują žemę; nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė nuėjo.

---

mirtis: amžinas pasmerkimas. — (7) Gogą ir Magogą. Taip pavadintos tautos, mėginsančios pasaulio pabaigoje paskutinį kartą kovoti prieš Viešpatį. Plg. Ezek. 38, 2.

21. (1) Naują: visai atnaujintą.

ir jūros jau nebebuvo. [2] Aš, Jonas, mačiau šventąjį miestą, naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo, prisirengusią kaip sužieduotinė, papuoštą savo sužieduotiniui. [3] Aš girdėjau didelį balsą iš sosto tariant: Štai Dievo padangtė su žmonėmis, ir jis gyvens su jais; jie bus jo tauta, ir pats Dievas bus su jais jų Dievas. [4] Dievas nušluostys nuo jų akių kiekvieną ašarą; mirties daugiau nebebus, nei dejavimo, nei šauksmo, nei skausmo nebebus daugiau; nes kas buvo pirma, išnyko. [5] Tuomet sėdintis soste tarė: Štai aš darau visa nauja. Jis man tarė: Rašyk, nes tie žodžiai yra ištikimiausi ir tikri. [6] Jis man kalbėjo: Įvyko. Aš esu Alfa ir Omega, pradžia ir galas. Aš duosiu trokštančiam iš gyvenimo vandens šaltinio dovanai. [7] Kas nugalės, tai paveldės, ir aš būsiu jam Dievas, o jis bus man sūnus. [8] Bailiems gi, netikintiems, pasibiaurėtiniems, žmogžudžiams, paleistuviams, žavėtojams, stabų garbintojams ir visiems melagiams, jiems dalis bus tvenkinyje, degančiame ugnimi ir sėra; ta yra antroji mirtis.

[9] Tuomet vienas septynių angelų, turėjusių taures, pilnas paskučiausiųjų septynių slogų, atėjo ir kalbėjosi su manim, tardamas: Ateik, ir aš tau parodysiu sužieduotinę, Avinėlio žmoną. [10] Jis perkėlė mane dvasioje ant didelio ir aukšto kalno ir parodė man šventąjį miestą, Jeruzalę, nužengiančią nuo Dievo iš dangaus. [11] Ji turėjo Dievo skaistumą; jos šviesa buvo panaši į brangų akmenėlį, tarsi jaspio akmenėlį, kaip krištolas. [12] Ji turėjo didelį ir aukštą mūrą su dvylika vartų, ant vartų dvyliką angelų ir parašytus

(2) Šventąjį miestą: Jėzaus Kristaus Bažnyčią.

(9) Sužieduotinę. Tą sužieduotinę šv. Jonas jau matė (2. e.), bet tik trumpai; dabar ji jam pilniausiai

vardus; tie yra dvylikos Izraėlio vaikų giminių vardai. [13] Į rytus buvo treji vartai, į šiaurę treji vartai, į pietus treji vartai ir į vakarus treji vartai. [14] Miesto mūras turėjo dvyliką pamatų ir ant jų dvyliką dvylikos Avinėlio apaštalų vardų. [15] Tas, kurs su manim kalbėjosi, turėjo auksinę nendrę, išmatuoti miestui, jo vartams ir mūrui. [16] Miestas buvo pastatytas keturkampiai ir koks jo ilgumas, toks ir platumas. Jis išmatavo miestą auksine nendre ir rado dvyliką tūkstančių varsnų; jo ilgumas, aukštumas ir platumas yra lygūs. [17] Išmatavo taippat jo mūro šimtą keturias dešimtis keturias uolaktis žmogaus mastu, kurs buvo taippat angelo. [18] Jo mūras buvo pastatytas iš jaspio akmens; pats gi miestas iš tyro aukso, panašus į tyrą stiklą. [19] Miesto mūro pamatai buvo papuošti visokiais brangiais akmenimis. Pirmas pamatas iš jaspio; antras iš sapyro, trečias iš kalkedono, ketvirtas iš smaragdo, [20] penktas iš sardonijaus, šeštas iš sardijaus, sekmas iš kryzolito, ašmas iš berylio, devintas iš topazijaus, dešimtas iš krizoprazo, vienuoliktas iš yakinto, dvyliktas iš ametisto. [21] Dvylika vartų buvo dvylika perlų, ir kiekvieni vartai buvo iš vienos perlos; miesto gatvės tyras auksas, kaip perregimas stiklas. [22] Aš nemačiau jame bažnyčios, nes Viešpats Dievas Visagalis yra jo bažnyčia, taippat ir Avinėlis. [23] Miestui nereikė saulės, nė mėnulio, kad jame šviestų; nes Dievo skaistumas jį apšvietė, ir jo žiburys yra Avinėlis. [24] Tautos vaikščios jo šviesoje, o žemės karaliai atneš į jį savo garbę ir garbingumą. [25] Jo vartai neužsidarys dieną, nes nakties tenai nebebus. [26] Ir tautų garbė ir

parodoma ir aprašoma. — (17) Žmogaus mastu: kokį vartoja žmonės.

garbingumas bus į jį atnešta. [27] Į jį neįeis nieko sutepta, arba kas daro nuobodą ir melagystę, bet tiktai tie, kurie įrašyti į Avinėlio gyvenimo knygą.

22. [1] Jis parodė man gyvojo vandens upę, blizgančią kaip krištolas, išeinančią iš Dievo ir Avinėlio sosto. [2] Jo gatvės viduryje ir abiejose upės pusėse buvo gyvybės medis, kurs duoda dvyliką sykių vaisius, kiekvieną mėnesį duoda savo vaisius, ir medžio lapai tarnauja tautų sveikatai. [3] Nebebus daugiau jokio prakeikimo; bet bus jame Dievo ir Avinėlio sostas, ir jo tarnai tarnaus jam. [4] Jie matys jo veidą, ir jo vardas bus ant jų kaktų. [5] Nakties daugiau nebebus ir neprivalys žiburio šviesos, nė saulės šviesos, nes Viešpats Dievas apšvies juos, ir jie karaliaus per amžių amžius.

Apreiškimo pabaiga.

[6] Tuomet jis man sakė: Tie žodžiai yra ištikimiausi ir tikri. Pranašų dvasių Viešpats Dievas siuntė savo angelą parodyti savo tarnams, kas turi veikiai įvykti. [7] Štai aš ateinu greitai. Palaimintas, kas sergi šitos knygos pranašystės žodžius. [8] Tai aš, Jonas, kurs tai girdėjau ir mačiau. Išgirdęs ir išvydęs, parpuoliau pagarbinti ties angelo kojomis, kurs man tai rodė. [9] Bet jis man tarė: Veizdėk, kad to nedarytumei; nes aš esu tarnas, kaip ir tu ir kaip tavo broliai pranašai, ir tie, kurie laiko šitos knygos pranašystės žodžius. Dievą garbink. [10] Paskui jis man kalbėjo: Nedėk antspaudo ant šitos knygos prana-

22. (10) Nedėk antspaudo: nelaikyk slaptoje gautojo apreiškimo, bet ji paskelbk; juo labiau reikia skelbti, kad artinasi jo įvykinimo metas, kurs palygintas su amžinastimi yra trumpas.

šystės žodžių, nes laikas yra arti. 11 Kas kenkia, tegul dar kenkia; kas yra suteptas, tesusitepa dar daugiau; kas yra teisus, dar tedaro teisybę, ir kas šventas, dar tepasišventina. 12 Štai aš veikiai ateinu, ir su manim yra mano užmokesnis atsilyginti kiekvienam sulig jo darbais. 13 Aš esu Alfa ir Omega, pirmasis ir paskučiausis, pradžia ir galas. 14 Palaiminti, kurie plauna savo rūbus Avinėlio kraujuje, kad gautų valdžios ant gyvybės medžio ir įeitų pro vartus į miestą. 15 Lauke yra šunes, žavėtojai, begėdžiai, žmogžudžiai, stabų tarnai ir kiekvienas mėgstąs ir daręs melagystę. 16 Aš, Jėzus, siunčiau jums savo angelą, jums tai paliudyti bažnyčiose. Aš esu Dovido šaknis ir giminė, blizganti aušros žvaigždė. 17 Dvasia ir sužieduotinė sako: Ateik. Ir kas girdi, tegul sako: Ateik. Kas trokšta, teateinie; ir kas nori, tegul ima gyvybės vandens dovanai.

18 Aš liudiju kiekvienam girdinčiam šitos knygos pranašystės žodžius: Jei kas pridėtų ką nors prie to, Dievas uždės ant jo aprašytas šitoje knygoje slogas; 19 ir jei kas atimtų iš šitos knygos pranašystės žodžių, Dievas atims jo dalį iš gyvenimo knygos, iš šventojo miesto ir iš to, kas parašyta šitoje knygoje. 20 Kurs apie tai liudija, sako: Taip, aš veikiai ateinu. Amen, ateik, Viešpatie Jėzau!

21 Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė teesie su jumis visais. Amen.

---

(17) Dvasia: šv. Dvasia, kuri žadina Bažnyčios tikėjimą ir vilties pilną troškimą, kad Viešpats kuoveikiausiai ateitų.